

རྟེ་བཙུན་བའི་འདུལ་བའི་ ཁྱི་དོན།



མཛད་པ་པོ། རྟེ་བཙུན་ཚོས་ཁྱི་བྱུལ་མཛན།
མེད་ཕྱེས་རིག་མཛད་ཆེན་མོའི་ཚུལ་ལྟེན་གྱི་ཁང་།

༡༡། །དམ་པའི་ཚོས་འདུལ་བའི་སྤྱི་དོན་འདུལ་བ་ཀྱུ་མཆོད་ལྷིང་པོའི་

དོན་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་ནས་སྟོན་པ་མོའི་གསལ་ཅལས་པའི་

མགུལ་ཀྱན་ཀྱི་ཉིག་གི་ཡེང་བ་ཞེས་བྱ་བ་རྗེ་བརྒྱན་ཚོས་ཀྱི་

ཀྱུལ་མཆོན་དཔལ་བཟང་པོའི་

གསུང་ཀྱན་བཞུགས་སོ། །



མཛོད་པ་པོ། རྗེ་བརྒྱན་ཚོས་ཀྱི་ཀྱུལ་མཆོན།

སེར་ཕྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཚོམ་སྟེག་ཁང་།

སེར་གྲེས་རིག་མཛོད་དེབ་སྤྱིའི་མང་།

SJRB-0065

དེབ་གསལ་ཞུ་སྤྲིག་པའི་པར་ཅ་སེར་བཞག་བྱས་ཡོད།
སེར་གྲེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཚོམ་སྤྲིག་ཁང་གིས་ཞུ་སྤྲིག་བྱས།
སེར་གྲེས་རིག་མཛོད་ཚོམ་སྤྲིག་ཁང་གིས་འབྲུལ་དེབ་ཏུ་བཟོས།
སེར་གྲེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོས་འབྲེམ་ས་སྤེལ་བྱས།
༡༩༩༩ རྒྱ་དང་མོར་གསར་དུ་ཚོམ་སྤྲིག་བྱས།
༢༠༡༠ ཟླ་ ༡ ཆེས་ ༩ ལ་བསྐྱར་སྤྲིག་བྱས།

སེར་གྲེས་རིག་མཛོད་ཏུ་བྱང་།

www.serajeyrigzodchenmo.org

ཡིག་འབྲེལ་ཏུ་བྱང་།

serajeyrigzodchenmo@gmail.com

བསྐྱར་སྤྲིག་ལ། རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཚོམ་སྤྲིག་ལ།

འབྲུལ་དེབ་འདི་ནི་རྫོད་གསལ་བ་འདྲ་དང་ཞུ་སྤྲིག་པ་སོགས་དཔེ་ཆར་གསལ་བ་ལྟར། པར་ཅ་བྱ་ཆའི་འཕྲི་ལོ་ཆེས་གནང་སྟེ་འབྲུལ་
དེབ་ཏུ་ཚོམ་སྤྲིག་གི་ཕྱི་དགོས་པའི་བཀའ་གནང་བ་ལྟར། འདི་ག་ཚོམ་སྤྲིག་ཁང་གིས་ཚོམ་སྤྲིག་གི་ཕྱི་དགོས་པ་འདྲ་དང་། མཆན་རྟེན་ས་
དུས་བསྐྱར་སྤྲིག་བཀོད། ཚོམ་སྤྲིག་ཁང་གི་སྤྱི་སྟེན་ལྟར་གྱི་དཀར་ཆག་མདོར་བསྐྱས་ཤིག་ཚོམ་སྤྲིག་དང་། སྤྱི་མཚའ་ས་ཀྱི་ཁྱབ་ཤིང་གི་ལས་
གཞན། ཞུས་དག་སོགས་བཀོད་མེད་པར་མ་དཔེ་སེར་བཞག་གིས་འབྲུལ་དེབ་ཏུ་ཚོམ་སྤྲིག་བྱས་ཡོད་ན་དོགས་གནད་གང་ཡོད་དེབ་གསལ་ཞུ་སྤྲིག་
པར་འབྲེལ་བ་གནང་རྒྱ་དང་། ཞུ་སྤྲིག་པའི་པར་གཞི་དང་འདི་གའི་གསར་སྤྲིག་གི་པར་གཞིའི་ཆེ་རྒྱ་མི་འདྲ་བ་དང་། མཉེན་ཆས་མི་འདྲ་བའི་དབང་
གིས་མཆན་རྟེན་ས་སོགས་ཞུ་སྤྲིག་པའི་པར་གཞི་ལྟར་མ་བྱུང་བ་རྟེན་ས་དང་། གྲོགས་པོ་མཆོག་གི་གསུང་འཕྲིན་སོགས་མ་བྱུང་དོན་འགོད་ཐབས་
མ་བྱུང་བ་སོགས་ལ། འདི་ག་ཚོམ་སྤྲིག་ཁང་གིས་ཞུ་སྤྲིག་པ་མཆོག་ལ་བཟོད་གསོལ་ཞུ་བ་ཡིན།

བར་སྐྱེན་གྱི་བདག་དབང་སེར་གྲེས་མཁས་སྙན་བྲལ་ཆང་ལ་ཡོད།

ཡགོང་ས་ཡུལ་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་གནང་བ།	v
རྗེ་བཙུན་ཡིག་ཆ་དཔེ་བསྐྲུན་མའི་ལས་རིམ་རོ་སྤྱོད་མདོར་བསྟུས།	vii
༡༣༥།དམ་པའི་ཆོས་འདུལ་པའི་སྤྱི་དོན་འདུལ་བ་སྐྱེ་མཆོའི་སྤྱིར་པོའི་དོན་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་ བསྟུས་ནས་སྟོན་པ་རྒྱ་གསལ་མཁས་པའི་མགུལ་རྒྱན་སྟེག་གི་ཐེང་བ་ཞེས་བྲ་བ་རྗེ་བཙུན་ཆོས་ ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་དཔལ་བཟང་པོའི་གསུང་རྒྱན་བཞུགས་སོ།།	1
སྤྱིར་བཤད་པ།	1
དང་པོར་ཐེམས་བསྐྱེད་ཚུལ།	1
གཉིས་པ་ནི་སྤྱིད་དུ་བསགས་པའི་ཡུན་ཆད།	1
གསུམ་པ་མཐར་མངས་རྒྱས་ནས་ཆོས་གསུངས་ཚུལ།	6
གཉིས་པ་བཀའ་བསྟུ།	11
གསུམ་པ་ལ་སྡེ་བ་བཅོ་བརྒྱད་ནི་རྟེན་བྱུང་ཚུལ།	11
གཉིས་པ་བྲེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ།	11
གཉིས་པ་འགྲུར་ཐུག་ལ་ཞར་བྱུང་བཤད་པ།	11
གསུམ་པ་གཞུང་དོན།	11
གཞན་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་དགོས་འབྲེལ་བཤད་པ།	11
གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་དངོས་བཤད་པ།	11
གཞིའི་སྐབས་ནས་འབྱུང་ཚུལ་བཤད་པ།	11

སྔོན་ཆོག་དང་ད་ལྟར་གྱི་ཆོག་	༥༩
གཉིས་པ་སྔོན་ཆོག་ནི་ལྟར་བཅས་ཚུལ།	༦༠
གཉིས་པ་ད་ལྟར་གྱི་ཆོག་བཤད་པ།	༦༥
དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་དགེ་བསྟེན།	༧༡
བཞི་པ་རྒྱད་སྟོད་རྩུབ་ལྟུང་བའི་ཕྱིར་དྲུབ་ཏུ་བྱུང་བ།	༧༧
དགེ་ཚུལ་ཉིད་ཏེ་བར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་དགེ་སྟོང་ལ་གཏད་པ།	༩༠
ཐཱ་མའི་དབྱེ་བ།	༩༦
གཉིས་པ་ཆོག་གི་མ་བསྟེན་རྫོགས་སུ་སྐྱབ་པའི་ཆོག་	༩༡
ཐུ་སྐྱགས་བྱེད་པར་ཅན་དང་བྱེད་པར་ཅན་མ་ཡིན་པ་བཤད་པ།	༡༠༦
གསུམ་པ་འགལ་རྒྱུན་བར་ཆད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་བཤད་པ།	༡༡༠
གཉིས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དགེ་སྟོང་མའི་སྟོན་པ་བཤད་པ།	༡༡༧
གཅོད་པར་བྱེད་པ་པམ་པའི་སྟེ།	༡༣༩
སྟེ་ཐུ་བཤད་པ།	༡༣༦
གཉིས་པ་སུ་མ་ངེས་པའི་སྟེ།	༡༤༠
པམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆན།	༡༤༠
གཉིས་པ་ལ་ལྟར་མེད་དང་ན་སྤང་དུ་འགྱུར་ཚུལ།	༡༥༣
གཉིས་པ་གསོ་བ་དགེ་འདུན་ལ་རག་ལས་པ་དགེ་འདུན་ལྷག་མའི་སྟེ།	༡༦༣
གསུམ་པ་ཆད་ལས་དང་འབྲེལ་བ་ལྟར་བྱེད་ཀྱི་སྟེ།	༡༧༩
གཉིས་པ་བཤགས་པ་ཅན་དང་འབྲེལ་བ་ལྟར་བྱེད་འབའ་ཞིག་	༡༡༠

བཞི་པ་སོ་སོར་བཤགས་དགོས་པ་སོར་བཤགས་ཀྱི་སྡེ།	༡༦༣
ལྷ་པ་བསྐབ་བྱ་ཉེས་བྱས་ཀྱི་སྡེ།	༡༦༥
གཉིས་པ་ཁྱེ་བ་སྤྱིར་བསྟན་པ།	༡༦༧
གསུམ་པ་ལ་མྱེད་ས་འདས་ཀྱི་ཉེས་བྱས་བཤད་པ།	༡༧༩
གཉིས་པ་ཕྱོགས་མ་ཐུན་ཀྱི་ཉེས་བྱས་བཤད་པ།	༡༧༧
གཉིས་པ་ཞར་བྱུང་བསྐབ་པ་བྱིན་པའི་དོན་བཤད་པ།	༡༨༩
སྟོན་པ་གཏོང་བའི་ཚུལ།	༡༩༥
གསུམ་པ་ཉམས་པ་གསོ་ཤོར།	༡༩༧
གཉིས་པ་ཉམས་སུ་མྱེད་པའི་བསྐབ་བྱ་བཤད་པ།	༡༩༩
དུག་པ་ཅིའི་ཕྱིར་གསོ་སྦྱོང་ཞེས་པའི་དོན།	༡༩༧
གཞིའི་རྒྱ་བཤད་པ།	༡༩༩
གཉིས་པ་མ་ཐུན་པའི་གསོ་སྦྱོང་།	༡༩༩
གཉིས་པ་དབྱར་གནས་ཀྱི་སྟོན་པ་བསྐབ་པ་ཡོངས་སྦྱོང་།	༡༩༩
གསུམ་པ་དགག་དབྱེའི་སྟོན་པ་བསྐབ་པ་ཡོངས་སྦྱོང་།	༡༩༩
གཉིས་པ་བདེ་བར་གནས་པའི་རྒྱུ་བསྟན་པའི་སྟོན་པ་བསྐབ་པ་ཚུལ།	༡༩༩
དང་པོར་སྤྱ་བརྒྱུད་གི་གཞི།	༡༩༩
གཉིས་པ་འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་དང་འབྲེལ་བ་གོས་ཀྱི་གཞི།.....	༡༩༩
གཉིས་པ་དམིགས་བསལ་དང་འབྲེལ་བ་གོ་སྤྱོད་ཀྱི་གཞི།	༡༩༩
གཉིས་པ་བདེ་བར་གནས་པའི་རྒྱུ་སྟན་བསྟན་པ།	༡༩༩

གསུམ་པ་སྒྲན་བྱི་མ་གསུམ་བྱིན་བྱིས་བསྐྱབས་ཏེ་བསྟེན་ཚུལ།	༤༠༦
བཞི་པ་གསོ་བ་བྱིར་བཙོས་བྱི་གཞི།	༤༡༥
གཉིས་པ་མཐོལ་བཤགས་བྱི་སྒྲོན་སྤྱིར་བཙོས།	༤༡༧
གཉིས་པ་བསྟེན་བར་རྫོགས་པས་སྤྱིར་བཤགས་ཚུལ།	༤༡༩
དང་པོ་བཅས་སྤྱིར་ཉེས་པ་མཐོལ་བཤགས།	༤༡༩
གཉིས་པ་སྤྱིར་བཤགས་ཉེས་བཤགས་ཚུལ།	༤༡༩
གཉིས་པ་སྤྲུག་མ་དངོས་གཞི་བྱིར་འཛོམས་ཚུལ།	༤༢༠
གཉིས་པ་དབྱེད་པས་བྱིར་འཛོམས་ཚུལ།	༤༢༡
གཉིས་པ་ཕམ་པ་འཆབ་པཅས་བྱིར་ནི་ལྟར་བྱ་ཚུལ།	༤༢༡
གཉིས་པ་དུས་དང་དུས་མིན་བསྐྱུས་པ་འབྱུང་བའི་གཞི།	༤༢༧
གཉིས་པ་ཚེད་པ་བྱིར་བཙོས།	༤༢༩
ལྷ་པ་གནས་མལ་བྱི་གཞི་འཆད་པ།	༤༣༡
པར་བྱང་སྒྲོན་ཆོག་	༤༣༤

༥གོང་ས་༥སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་གནང་བ།

༡༢༡། །ཐབས་མཁས་ལ་སྤྲུག་མེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པའི་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་མཉམ་མེད་
ཤུགས་སྤྲུལ་པོས་སྤྱོད་འགྲོ་རྣམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་སྤྲུག་གི་ཕན་བདེའི་ཅ་བར་བྱུང་པའི་
བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་སོགས་བསྐྱར་ཏེ། གཞི་དངོས་པོའི་རྣམ་གཞག་ལས་ལམ་བཟོད་པའི་
རིམ་བ་དང་། དེ་ལས་འབྲས་བྱ་མཛོན་དུ་བྱ་བའི་རིམ་བ་བཅས་མཛད་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་རྒྱལ་ཟབ་
ཅིང་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལས། དུས་ཤིས་སྟོན་པ་ལྷ་དན་ལས་འདས་ནས་དཔལ་མགོན་
འཕགས་པ་ལྷ་སྐྱབ་གཙོས་དཔལ་རྒྱ་ལེ་རྒྱའི་པཎ་བྱུབ་བཅུ་བདུན་སོགས་ནས་རིགས་བ་དང་སྤྱིར་
བས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཐབས་སྟེ་འཛམ་གླིང་འདིར་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛད་ཅིང་། མཐར་བུར་
རྒྱལ་བོད་དུ་ཆོས་རྒྱལ་ལོ་པཎ་བཀའ་བློན་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་རི་སྟེད་ཅིག་
བོད་རང་སྐད་དུ་བསྐྱར་ཅིང་ཞིབ་པར་གཏན་ལ་ཐབས་ལས་དུས་སྐབས་སྤྱིར་དར་རྒྱས་ལྷན་
སུམ་ཆོགས་པོ་བྱུང་བར་མ་ཟད། ཆེན་པོ་རྒྱ་ཏོར་གྱི་ཡུལ་གྱ་སོགས་སུའང་བསྟན་འགྲོའི་ཞབས་
འདེགས་ལྷ་མེད་བསྐྱབས་ཡོད།

སྐབས་དོན་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱས་གསུམ་གྱི་དངོས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རིམ་བ་
གསལ་བར་བྱེད་པ་ལ་རིགས་པའི་ཆོགས་བྱུག་དང་། སྐབས་དོན་མཛོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་བ་གསལ་
བར་བྱེད་པ་ལ་བསྟན་བཅོས་མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གཉིས་བྱུང་ཞིང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་
པ་འགྲེལ་བ་ལ་འཕགས་བོད་ཀྱི་འགྲེལ་མཛད་མཁན་པོ་དུ་མས་ཡིག་འཛོག་ཕིན་ཏུ་མང་བ་ལས་
རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་མཛད་པའི་དབུ་པར་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ཡིག་ཆ་སོགས་ནི་གཞུང་
སྤྱིའི་ཁོག་ལ་བཞག་པ་ཆང་ལ། དཀའ་བའི་གནས་རྣམས་ལ་ལྷང་རིགས་ཀྱི་ལམ་ནས་དོགས་པའི་
མཐའ་གཅིད་པ་སོགས་ཀྱི་བྱད་ཆོས་མང་བ་དང་། ཡོངས་གྲགས་ཡོངས་འཛིན་བསྐྱས་རར་

གཤམ་ས་འང་རྒྱས་བསྐྱས་འཆམ་ཞིང་སྒོ་གསར་ནམས་ཀྱི་རིགས་ལམ་གྱི་སྒོ་འབྱེད་པའི་ཐབས་
ཚུལ་ཐབས་པས་དོན་གཉིད་ཅན་དུ་མར་བན་བ་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་བར་གདོན་མི་བ།

ད་ལམ་མེར་བྱེས་མཁས་སྟན་གྲ་ཆང་ནས་རྩེ་བཙན་གྱི་ཡིག་ཆ་པོད་མུ་སོགས་ཡིག་ཁག་
གི་མ་དཔེ་སྔ་ཕྱི་གང་བྱུང་སྐྱར་ཞིབ་ཀྱིས་ཉུང་ག་རེས་འཛོངས་ཐོག་སྟོགས་སྒྲིག་པར་སྐྱོན་བཀྱིས་
པར་འབྲེལ་ཡོད་ཀྱན་ལ་ཡི་རང་བསྐྱགས་བཞོད་དང་། འབད་པས་བསགས་པའི་ལེགས་བྱས་ལ་
བསྟོ་བ་དང་པར་དུ་བསྐྱོན་པའི་ལེགས་བཤད་དེ་དག་གིས་བསྟན་འགྲོའི་ཞབས་འདེགས་རྒྱ་ཆེར་
ཡོང་བའི་སྟོན་ལམ་དང་བཅས། རྒྱ་ལའི་ཁྲ་མར་འབོད་པ། འཁྱའི་དགེ་སྦྱོང་ཆོས་སྤྱ་བ་བསྟན་
འཛིན་རྒྱ་མཆོས། རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ཆུ་སྟེང་ཁྲ་ཆེས་༩དང་། ཕྱི་ལོ་༡༠༡༣ཁྲ་༡༡ཆེས་༥ལ།

རྗེ་བཙུན་ཡིག་ཆ་དཔེ་བསྟར་མའི་ལས་རིམ་རོ་སྤྱོད་མདོར་ བསྟུན།

༡༢༧། །འདིར་འཇམ་དབྱངས་ནམ་འབྲུལ་རིགས་པའི་དབང་སྤྲུག་ཨ་རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་
མཆན་དཔལ་བཟང་པོའི་གསུང་འབྲུམ་དཔེ་ཉིང་ཁག་དང་ཞིབ་བསྟར་དང་འབྲེལ་པོད་གསར་
བཞེས་སྐབས་ཀྱི་ལས་རིམ་ཁག་དོན་ཆན་བཙུག་ཅིག་གི་སྒོ་ནས་རོ་སྤྱོད་སྤང་ཙམ་ཞུ་ན།

༡། བྱ་བ་འདི་ལ་འཇུག་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་ནི། བྱ་ལོ་(༡༩༡༩)ལོར་རྒྱ་ནག་ནས་པར་སྐྱབ་
བྱས་པའི་རྗེ་བཙུན་པའི་པར་ཕྱིན་སྤྱི་དོན་དེབ་གཟུགས་སྟོད་སྟངས་གཉིས་དང་། དེའི་ཙ་བ་ལྟ་བུ་སྤྱི་
འབྲུམ་པར་མ་བཅས་སུ། སྤྱི་ལོར་མེར་བྲེས་བྱ་ཆང་དུ་བཞུགས་པའི་པར་ཕྱིན་སྤྱི་དོན་དང་།
འབྲས་ལྗོངས་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་དཔེ་མཛོད་ཁང་དུ་བཞུགས་པའི་པར་ཕྱིན་སྤྱི་དོན་དཔེ་ཉིང་
བཅས་དང་མི་མཐུན་པ་མང་དུ་བྱུང་ཞིང་། དེ་ཡང་ཆིག་ཞོར་ཙམ་མིན་པར་དོན་ཞོར་མངོན་གསལ་
ཅན་བྱུང་བའི་དབང་གིས་བྱ་བ་འདི་ལ་མ་འཇུག་ཐབས་མེད་དུ་སྤྱུར། དེ་ཡང་དཔེར་མཆོན་ཙམ་
ཞིག་འགོད་ན། སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་དུ་ཡང་དག་ཀུན་རྗེ་བ་ཀྱི་མཆན་ཉིང་འཛོག་པའི་སྐབས་སུ།
མེར་བྲེས་བྱ་ཆང་དང་འབྲས་ལྗོངས་དཔེ་མཛོད་ཁང་བཅས་སུ་བཞུགས་པའི་དཔེ་ཉིང་ཡིག་ཆ་
ཁག་ལས། ཀུན་རྗེ་བ་བདེན་པ་གང་ཞིག་ཅེས་གསུངས་ཀྱང་། སྤྱི་འབྲུམ་དང་མཆོ་སྡོན་པར་མ་
གཉིས་ཀྱི་ནང་དུ། ཡང་ལོག་གང་བྱུང་གང་ཞིག་ཅེས་གསལ། འདི་ལྟར་ན། བདེན་པར་བྱུང་བ་དེ་
ཡང་ལོག་གཉིས་ཀའི་གཞི་མཐུན་དུ་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་རིགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། སྐབས་འདིར་
དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་། དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་རེས་
པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་ཐོབ་སྤྱོད་བའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་
དོན་གཅིག་ཅེས་གསལ་ཡང་། སྤྱི་འབྲུམ་པར་མའི་ནང་དུ། དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་

ངེས་པའི་བྱང་མེས་ས་གྲུ་རྒྱུ་ར་ལམ་ཐོབ་ཐྱོང་པའི་མེས་ས་གྲུ་ཆོས་ཉིད་དང་དོན་གཅིག་། ཅེས་གསལ། འདི་ལྟར་ན་དེ་འདྲའི་བྱང་མེས་ས་གྲུ་ར་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདེན་འཛིན་སྟངས་གི་ཆོས་ཉིད་དེ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་སུ་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟར་ན་རིགས་སྤྱི་དོན་ལས་བདེན་འཛིན་སྟངས་གི་ཆོས་ཉིད་རང་བཞིན་གནས་རིགས་སུ་བཀག་པ་དང་ནང་འགལ་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ་དང་།

ཡང་ལྷ་ཆང་དང་འབྲས་ལྗོངས་དཔེ་མཛོད་དུ་བཞུགས་པའི་ཇེ་བཙུན་ཡིག་ཆ་དཔེ་རྙིང་ཁག་མཐུན་པར་མེས་ས་བསྐྱེད་ཀྱི་མེས་ས་རྟེན་ལ་འདོད་མེས་ས་ཡོད་པར་བཀག་ཅིང་། རྣམ་ཐོགས་སྤྱིར་བ་ཐོབ་ན་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་ཐོབ་པས་ཁྲབ་པར་གསུངས་ཀྱང་། གོང་གསལ་པར་མ་གཉིས་ལས་རྣམ་ཐོགས་སྤྱིར་བ་ཐོབ་ན་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་ཐོབ་པས་མ་ཁྲབ་པར་གསུངས་པ་སོགས་ཆོག་དོན་གཉིས་ཐད་ནས་མི་མཐུན་པ་མང་དུ་སྤྱང་ཡང་འདིར་དཔེར་མཆོན་ཅམ་ཞིག་ཟུར་འདོན་བྱས་པ་ཡིན།

སྐྱེ་འབྱུང་པར་མ་འདི་དབྱས་པར་གྱི་དཔེ་རྒྱན་རྣམས་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱི་འདི་པར་གིང་གསར་བཞེས་སྐབས་སུ་ཁྱེ་བཙུན་གྲས་འདུག་སྟེ། དཔེར་ན། ཇེ་བཙུན་པས་མཛད་པའི་མཁས་གྲུབ་ཇེ་འུ་ཐང་གཅོད་པའི་རྣམ་ཐང་གཅོད་པའི་སྤྱི་ལོ་ལྟ་བུར་ཐོར་པར་སྤྱོད་བྱས་པ་དང་། སྐྱེ་འབྱུང་པར་སྤྱོད་བྱས་པ་གཉིས་པན་ཚུན་བསྐྱར་ནས་བལྟས་ན། སྐྱེ་འབྱུང་པར་མའི་ནང་བཙུན་མཛོན་ཆེན་ཡོད་པར་མགོ་མཐུག་པར་གསུམ་གང་ནས་བལྟས་ཀྱང་བལྟས་ཅམ་གྱིས་ཤེས་ཀྱས་པའི་བཙུན་མང་དུ་སྤྱང་། འདིར་ཟུར་ཅམ་ཞིག་བཞིས་ལྟར་པོའི་པར་མ་ལ་བཀྲར་དང་སྐྱེ་འབྱུང་པར་མ་ལ་སྐྱར་གྱིས་མཆོན་པར་བྱས་ཏེ་འགོད་ན། བཀྲར་ཇེ་བཙུན་གྱིས་གསུང་གིས་བསྐྱེལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་མཛད་ཅིང་། རི་ཁྲོད་དགའ་ལྡན་ན། ཞེས་ལས་མི་གསལ་ཡང་། སྐྱར་ཇེ་བཙུན་གྱིས་གསུང་གིས་བསྐྱེལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཐོས་སོ། །འདི་ལ་ལོ་རྒྱུས་གཞན་ཡང་སྤྱང་སྟེ། གནས་རི་ཁྲོད་དགའ་ལྡན་ན། ཞེས་ཐད་ཅིས་བྱས་ན་ཡིག་འབྲུ་སོ་གཉིས་ཆོག་ལྷག་བཙུག་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བཀྲར་བདག་ཀྱང་། ཞེས་ལས་མི་གསལ་ཡང་། སྐྱར་ཡང་སྐྱེ་

སྒྲུབ་ཀྱི་ཞལ་ནས་བདག་ཀྱང་། ཞེས་ཡིག་འབྲུ་བརྒྱད་ཀྱི་ཚིག་སྟག་བཅུག་ཡོད་པ་དང་། ཡང་
བཟང་། འཁོར་གྱི་ཐོག་མར་འགྱུར། ཞེས་ལས་མི་གསལ་ཡང་། སྒྲུབ་ འཁོར་གྱི་ཐོག་མར་གཏུལ་
བྱ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་འགྱུར། ཞེས་ཡིག་འབྲུ་བཅུ་གཅིག་ཚིག་སྟག་བཅུག་ཡོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞིབ་
པར་པར་མ་གཉིས་ཀ་འོག་ཏུ་བཞོད་ཡོད་པས་དེ་ལ་གཟིགས།

༡༽བསྐྱར་རྒྱུ་འེམ་དཔེ་དང་ཟུར་ལྟེ་ཡིག་ཆ་ཇི་ཡོད་ཀྱི་སྟོང་། དང་པོ་མེར་བྲེས་བྲུ་ཆང་དུ་
སྤར་བོད་ནས་གདན་ཞུ་གནང་བའི་ཡིག་ཆ་དཔེ་རིང་དཔེ་རྙིང་གས་སུ། བར་དེས་སྤྱི་དོན་དང་།
རྟེན་འབྲེལ་སྤྱི་དོན་དང་། རིགས་སྤྱི་དོན་དང་། སྤྱོར་ལམ་སྤྱི་དོན་བཅས་ལུང་པས། གཞན་སྤྱི་
མཐའ་ཟུར་བཞོལ་དང་། དབྱ་མའི་སྤྱི་དོན་དང་། འབྲུལ་བའི་སྤྱི་དོན་དང་། མཛོད་སྤྱི་དོན་དང་།
གསུང་ལན་སྤྱི་བདགོངས་རྒྱན་དང་། ལྷ་ཀ་ལན་ལྟ་དན་སྤྱན་སེལ་དང་། གོ་ལན་གནས་ལུགས་
ཐོག་འབྲེལ་ས་བཅས་ཆ་ཆང་བཞུགས།

གཉིས་པ་འབྲས་ལྗོངས་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་དཔེ་མཛོད་དུ་བཞུགས་པའི་ཡིག་རྙིང་དཔེ་རིང་
གས་སུ། པར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོ་ནས་བརྒྱད་པའི་པར་གྱི་སྤྱི་མཐའ་ཟུར་བཞོལ་མཐའ་དབྱིད་
བཅས་ཆ་ཆང་དང་། དབྱ་མ་དང་། འབྲུལ་བ་དང་། མཛོད་བཅས་ཀྱི་སྤྱི་དོན་ཆ་ཆང་དང་། དགག་
ལན་གཞུང་ཆོན་གསུམ་དང་མཁས་བྲུབ་རིན་པོ་ཆེའི་རྣམ་ཐར་དང་པའི་རོལ་མཆོ་བཅས་ཆ་ཆང་
བཞུགས།

གསུམ་པ་རྒྱ་གར་ལྗོ་ཕྱོགས་མེར་བྲེས་དཔེ་མཛོད་ཁང་དུ་བཞུགས་པའི་དཔེ་རིང་གས་སུ།
པར་ཕྱིན་སྤྱི་མཐའ་དབྱིད་ཟུར་བཞོལ་ཆ་ཆང་དང་། བྲུབ་དོན་ས་གསུམ་བཅས་ཆ་ཆང་བཞུགས།

བཞི་པ་སྤྱི་འབྲུམ་པར་མ་དཔེ་རིང་གས་ནས་སྐབས་དང་པོ་ནས་བརྒྱད་པའི་པར་གྱི་སྤྱི་དོན་
ཆ་ཆང་བ་ཞིག་བསྐྱར་མཆན་དུ་བཞོད་ཡོད། འདི་འབྲས་ལྗོངས་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་དཔེ་མཛོད་དུ་
བཞུགས་པའི་དཔེ་རྙིང་གས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་སྤྱི་དོན་རྣམས་དང་། དེ་བཞིན་བྲེས་བྲུ་ཆང་དུ་སྤར་བོད་
ནས་གདན་ཞུ་གནང་བའི་གས་དང་། དཔེ་མཛོད་དུ་བཞུགས་པའི་པར་ཕྱིན་སྤྱི་དོན་རྣམས་དང་
ཆིག་དོན་གཉིས་ཐད་ནས་མི་མཐུན་པ་མང་དུ་ཡོད་པ་སྤར་དཔེར་མཆོན་ཙམ་ཞུས་ཟིན་པ་དེ་ཡིན།

ལྷ་པ་ལྷེ་ཡི་དེ་པར་མའི་གས་ནས་གསུང་ལན་སྐྱུ་སྐྱུ་བ་དགོངས་རྒྱན་དང་། འུག་ལན་ལྟ་དན་
སུན་སེལ་དང་། གོ་ལན་གནས་ལུགས་ཐོག་འབེབས་དང་གསུམ་བསྐྱར་གཞིའི་གས་སུ་བཞུགས།

དུག་པ་ལྷེ་ཡི་ག་ཆ་ནི། མཆོ་སྟོན་པར་མ་པར་བྱིན་སྱི་དོན་ཆ་ཆང་དང་། ལྷ་ས་ནས་
པར་སྐྱན་བྱས་པའི་སྐབས་བརྒྱད་ཀྱི་མཐའ་དཔྱོད་ཆ་ཆང་དང་། མེར་གྲེས་བྲུ་ཆང་དང་དགའ་བྱང་
བྲུ་ཆང་བཅས་ནས་སྤྱིར་པར་སྐྱན་གནང་པའི་གས་ནས་ཤོད་ལྷ་ཆ་ཆང་དང་། ཐེན་ལན་ནས་པར་
སྐྱན་བྱས་པའི་དགག་ལན་སྟོར་དང་བྱབ་དོན་ས་གསུམ་ལྷ་བྱ་ལས་གཞན་ཤོད་ལྷ་ཆ་ཆང་བཅས་
ལྷེ་ཡི་ག་ཆའི་གས་སུ་བཞུགས་ཡོད།

བདུན་པ་འདྲིར་བསྐྱར་གཞི་དང་ལྷེ་ཡི་གས་སུ་མ་འཁོད་པར་རྩེ་བཅུན་ཡི་ག་ཆ་ཆང་
ཞིག་ཉིན་ཉོད་དུ་ཡོད་པར་གྲགས་པ་དང་། ལྷ་སའི་པར་རྟིང་ཁག་ནི་འབྲས་ལྗོངས་དཔེ་མཛོད་དང་།
རྒྱ་གར་གྲེས་བྲུ་ཆང་དུ་བཞུགས་པ་རྣམས་དང་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་ཞེས་ཐོས་པ་ལྟར་བསྐྱར་
གཞི་དང་ལྷེ་ཡི་མཆན་གང་གི་གས་སུ་འདྲེས་པེ།

༣ ། ལྷེ་ཡི་མཆན་བཏགས་སྐྱངས་ཀྱི་སྟོན། དང་པོ་བཀའ་བསྐྱན་འགྲུར་ལྷ་བྱར་མཆོན་ན། དང་
པོ་བཀའ་བསྐྱན་པར་མ་གང་ཡིན་དང་། གཉིས་པ་དེབ་གངས་གང་ཡིན་དང་། གསུམ་པ་ཤོད་གང་
ཡིན་དང་། བཞི་པ་རྩོམ་པ་ཤོད་མཆན་དང་། ལྷ་པ་གཞུང་དངོས་ཀྱི་མཆན་དང་། དུག་པ་ཤོག་
གངས་ཡིག་ཐོང་བཅས་བཀོད་ཡོད། དཔེར་ན། བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་ལ། ༡༥། ཁ། སྟོན་པ་
བཅོམ་ལྷན་འདས། ཉི་མེད། ༤༡༥་ལྷ་བྱ་ཡིན། འདིས་བསྐྱན་འགྲུར་ལ་འདྲེས་མཆོན་ནས་ཤེས་བྱས།
གཉིས་པ་ཤོད་མཁས་པས་བཅུམས་པའི་ལེགས་བཤད་ལྷ་བྱ་ལ་མཆོན་ན། དང་པོ་གང་གི་པར་མ་
ཡིན་པ་དང་། གཉིས་པ་ཤོད་གང་ཡིན་དང་། གསུམ་པ་རྩོམ་པ་ཤོད་མཆན་དང་། བཞི་པ་བསྐྱན་
བཅོམ་ཀྱི་མཆན་དང་། ལྷ་པ་ཤོག་གངས་ཐོག་ཐོང་བཅས་བཀོད་ཡོད། དཔེར་ན། སྐྱེ་འབྱུངས་པར་
ལ། གསུང་འབྱུངས་ཅ། ༣ ། ཅོང་ཁ་ལ། ལེགས་བཤད་གསེར་ཐོང་། ༡༦༥་ལྷ་བྱ་ཡིན།

༤ ། བསྐྱར་མཆན་འགོད་སྐྱངས་ནི། པར་མ་གང་ཡིན་སོགས་སྤར་ལྟར་དང་། མདུན་རྒྱུ་བ་
དགོས་རིགས་ལ་མདུན་རྟགས་(ན)དང་རྒྱུ་བ་རྟགས་ལ་(བ)བཅས་བཀོད་ཡོད། ལྷེ་ཡི་སྐུ་ལ་གྲང་མ་

རྟེན་པ་དང་། རྟེན་ཡུང་ལུང་མཆན་བཏགས་མཁན་ངོས་ནས་ལྷག་ལུས་ལ་བྱུང་བ་གཅིག་གཉིས་
ལས་གཞན་ཡིག་ཆར་བྲངས་པའི་མདོ་བསྟན་བཅོས་ཇི་ཡོད་ཅོག་མཆན་དུ་བཀོད་ཡོད། འདིར་
དམིགས་བསལ་མཐུན་དགོས་པ་ཞིག་ནི། ཇི་བཙུན་པའི་པར་བྱིན་སྐབས་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་དུ་ཡུམ་
བར་མའི་མདོ་ལུང་བཀོད་པ་རྣམས་ཉི་མེ་ལུ་བརྒྱད་མར་བྲངས་པ་རྣམས་ཡིན་ཡང་། འདིར་ཡུམ་
བར་མའི་ལུང་མཆན་བཀོད་པ་པལ་ཆེ་བ་བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མར་གཞིར་བཞག་ནས་བཀོད་
ཡོད་པས་འབྱུང་གི་དབང་གིས་ཆོག་མི་འདྲ་བ་སྟན་བྱུང་སྟེ།

‘།དཔེ་བསྟར་མའི་མཆན་བཏགས་སྟངས་ཀྱི་སྟོན། སྐར་བོད་ནས་གདན་ཞུ་གནང་བའི་
གསལ་སེར་གྲེས་བྲལ་ཆང་གི་ཐོག་ཁར་རྒྱལ་བའི་གཟེམ་རྒྱུད་ནང་དུ་བཞུགས་པའི་ཡིག་ཆ་རྣམས་ལ་
༼ག༽དང་། སེར་གྲེས་དཔེ་མཛོད་དུ་བཞུགས་པའི་ཡིག་ཆ་ལ་༼པ་༽དང་། འབྲས་ལྗོངས་རྒྱ་གར་
གཞུང་གི་དཔེ་མཛོད་དུ་བཞུགས་པའི་ཡིག་ཆ་ལ་༼ཏ༽དང་། ལྷོ་མའི་པར་མ་ལ་༼ད༽དང་། ལྷ་
འབྲས་པར་མ་ལ་༼ག༽དང་། ལྷག་སའི་པར་མ་ལ་༼པ༽རྟེན་གསལ་བཏགས་མཆོན་པར་བྲས་ཡོད།
པར་མ་མི་འདྲ་བ་རྣམས་པན་རྟེན་མི་མཐུན་པར་བྱུང་བའི་མཆོམས་སུ་བྲལ་ཆང་དང་དཔེ་མཛོད།
འབྲས་ལྗོངས་དཔེ་རྟེན་བཅས་གཞི་རྩར་བཟུང་སྟེ་གཞུང་དཔྱུས་སུ་བཀོད་ཅིང་། མི་མཐུན་གཞན་
ཇི་ཡོད་ཅོག་མཆན་བཏགས་ཡོད། པར་མ་པན་རྟེན་བསྟར་འབྲས་སུ་ཡི་གེ་ཆད་པ་དང་། ལྷག་པ་
དང་། མི་འདྲ་བ་སྟེ་ཆད་ལྷག་མི་འདྲ་གསུམ་སོགས་བྱུང་བའི་སྐབས་སུ་འཆད་ཉན་སྟབས་བདེའི་
ཆེད་དུ་དེའི་གོང་ཅོག་གི་ཆོག་ངེས་དང་སྟར་ནས་ཆོག་གསལ་པོར་བཀོད་པ་ལས་ཆད་ཉན་སྟབས་དང་
ལྷག་ཉན་གང་ཡང་བཀོལ་སྟོན་བྲས་མེད། རོར་མཆན་དང་ལུང་མཆན་དང་དཔེ་བསྟར་མའི་
མཆན་བཅས་ལ་ཨང་རྟགས་སྟོར་བྲིས་མ་འདི་()བེད་སྟོན་བྲས་ཡོད།

‘།རོར་མཆན་བཏགས་སྟངས་ཀྱི་སྟོན། གཞི་མཐུན་ལ་འཁྲུག་དང་། ས་མཆོམས་ལ་འ་
འཆོམས་བྲིས་པ་སོགས་རོར་བ་རྒྱུན་འབྲུམ་ས་རྣམས་དང་། ལམ་ཤེས་ལ་ལམ་ཤས་ལྟ་བུ་པར་
ཤིང་ཡིག་འབྲུ་ཆག་སྟོན་བྱུང་བ་ཁག་དང་། ས་བཅད་གཉིས་པ་ལ་གསུམ་པ་བྲིས་པ་ལྟ་བུ་གོང་
ཅོག་གངས་འབྲུགས་པ་སོགས་མདོར་ན་ཡི་གེ་རོར་ངེས་ཅན་མཐུན་སྟངས་དུ་བྱུང་བ་འགའ་ཞིག་

ལས། ཆེག་དོན་ངོས་མ་ཟེན་པ་བརྟག་དགོས་པའི་རིགས་ཤེས་བཞིན་དུ་ཡིག་འབྲུག་ཅིག་ཀྱང་
འགྱུར་བ་བཏང་མེད། རྣམ་པ་རོ་ཤེས་ངེས་ཅན་ཡོངས་གྲགས་རྣམས་མཆན་སྒྲུར་བྱས་པ་ལ་
དགོས་པ་ཆེར་མེད་ཀྱང་གང་བཅོས་པ་རྣམས་ངོས་ཟེན་པའི་ཆེད་དུ་པལ་ཆེར་འོག་མཆན་
བཏགས་ཡོད། འོན་ཀྱང་རྣམ་པ་བཟུལ་མ་བྱུན་ཏེ་ཅང་མང་བའི་རིགས། དཔེར་ན། ས་མཆན་ལ་
ས་འཆན་གྱིས་པ་ལྟ་བུ་མང་དུ་བྱུང་བ་རྣམས། གོང་འོག་རེ་བྱང་ལས་ཐམས་ཅད་མཆན་དུ་
བཀོད་མེད། འུ་ཆེག་ཡིག་གཟུགས་མི་མ་བྱུན་པར་བྱུང་བའི་སྐབས་སུ་བསྐྱར་གཞིའི་མ་དཔེ་
རྣམས་ལས་གང་ཡོངས་གྲགས་དང་མ་བྱུན་ཆབ་ཆེ་བ་རྣམས་དཀྱུས་སུ་བཀོད་ནས་གཞན་རྣམས་
འོག་མཆན་བཏགས་ཡོད། ཡིག་ཆར་བྱངས་པའི་ཡུང་ལ་ཆད་ལྷག་ཞོར་གསུམ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་
བྱུང་བའི་སྐབས་སུ་གང་བྱངས་རྒྱུའི་ཡུང་གི་མ་དཔེ་དང་ཞིབ་བསྐྱར་ཐོག་དེའི་འོག་གངས་ཐིག་
ཟེང་བཅས་བྱར་དུ་བཀོད་པ་དང་། བཞི་བརྒྱ་པ་མིན་པ་ལ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་ལྟ་བུ་ཡུང་མིང་རྣོར་
བའི་རིགས་ལ་གསལ་བཤད་ཅུང་ཅམ་ངེས་མཆོན་པར་བྱས་ཡོད།

༡༽དག་གཅིག་འགྱུར་གྱི་སྐོར། སྤྱིར་རྗེ་བཙུན་ཡིག་ཆ་མོད་ལྗེའི་ནང་གསེས་ལ་དག་གཅིག་
འགྱུར་མ་བྱུང་བར་མ་ཟད། པར་ཕྱིན་སྤྱི་དོན་ལྟ་བུ་གཞུང་གཅིག་གི་གོང་འོག་ལའང་དག་མི་མ་བྱུན་
པ་མང་དུ་བྱུང་བ་དཔེར་ན། ཉགས་བསལ་ཉགས་གསལ། ངོས་སྐལ་ངོ་སྐལ། མངོན་འགྱུར་བ་
མངོན་གྱུར་བ། འགྲེལ་བ་འགྲེལ་བ། མཐའ་དབྱུང་མཐའ་བཅད། གོ་རིམ་གོ་རིམས། རྟེན་རྟེན། ཅིག་
ཆར་ཅིག་ཅར་སོགས་ཤིན་ཏུ་མང་བར་སྤང་། འདི་ནི་རྗེ་བཙུན་ཡིག་ཆ་གཅིག་པོ་མིན་པ་ཡིག་ཆ་
གཞན་དང་། མདོ་བསྟན་བཅོས་དུ་མ་ཞིག་གི་ནང་དུའང་ས་ཁྲབ་དོ་ཁྲབ་ལྟ་བུར་ཡང་དོན་གྱི་
ཆ་ནས་གཞུང་དོན་གོ་བ་ལེན་པ་ལ་གཞོད་སྟོན་ཆེན་པོ་མེད་པར་བརྟེན། དཔེ་ཁྲིད་དགེ་ལྡན་དུ་མ་
ཞིག་གིས་འདི་རིགས་རང་སོར་འཛོག་ན་དགེ་མཆན་ཆེ་བའི་སྐོར་དགོངས་འཆར་བྱུང་བ་བཞིན་
སྤར་བཅོས་ཟེན་ལྷག་ལུས་བྱུང་བ་བྱུང་གཞན་པར་རྟོག་དུ་གང་འཁོད་རང་སོར་བཞག་ཡོད།

༢༽པོད་གངས་སྤྱིག་སྤངས་ཀྱི་སྐོར། གསུང་འབྲུམ་ཕྱོགས་སྤྱིག་སྐབས་སུ་པོད་གངས་གོ་
རིམ་འགོད་སྤངས་ཐད་མདོ་སྤྱིགས་གཉིས་ལས་སྤྱིགས་དང་པོ། པོད་ལྗེ་ལས་དབྱུ་མ་དང་པོར་

མཛད་པ་སོགས་མི་འབྲ་བ་སྣ་ཚོགས་ཡིག་སྒྲིང་ཡང་། འདིར་པོད་ལྗེ་ལོ་རིམ་རྣམས་གཙོ་བོར་
སེར་བྱེས་གྲུ་ཆང་གི་ཚོད་པའི་བང་རིམ་ལྟར་བསྒྲིགས་པ་ཡིན། བསྐྱུས་གྲགས་མ་ཐོ་རྟགས་གཉིས་
བཅས་ཟླ་བཅུ་དྲུག་པའི་ཡིག་ཆ་མིན་ཡང་སེར་བྱེས་གྲུ་ཆང་གི་ཡིག་ཆ་འཛིན་སྲུ་བ་ལྟགས་པར་
བརྟེན། འདིར་པོད་བཅུ་དྲུག་གི་ཐ་མར་བསྒྲིགས་འདུག་བྱས་ཡོད། ཟླ་བཅུ་དྲུག་ཡིག་ཆ་དཔེ་རྙིང་ཁག་
ཏུ་པར་ཕྱིན་སྐྱེ་དོན་རྣམས་ལ་པོད་ཀ་པ་ནས་ཏ་པའི་བར་པོད་དགྲུ་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལ་པོད་ཀ་པ་
ནས་ང་པའི་བར་པོད་བཞིར་བྱས་ནས་འདུལ་མཛོད་དབུ་མ་རྩུར་བཀོལ་སོགས་ལ་པོད་རྟགས་མ་
མཛད་ཡང་། འདིར་ཡིག་ཆ་དཔེ་བསྐྱུར་མ་པོད་གསར་བསྒྲིགས་སྐབས་སུ་པོད་ཀ་པ་ནས་མ་པའི་
བར་པོད་བཅུ་དྲུག་བྱས་ནས་བསྒྲིགས་ཡོད།

དེ་ཡང་པོད་དང་པོའི་ནང་ཟླ་བཅུ་དྲུག་པའི་རྣམ་ཐར་དང་། མཁས་གྲུབ་ཟླ་བཅུ་དྲུག་
ས་གསུམ་བཅས་བཞུགས། པོད་གཉིས་པའི་ནང་པར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྐྱེ་དོན་དབུ་ནས་སྐྱེ་
ལྷ་མཛོན་ཤེས་པར་དང་། པོད་གསུམ་པའི་ནང་པར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོ་སྐྱོར་ལམ་སྐྱེ་དོན་ནས་
སྐབས་དང་པོ་མ་ཐོགས་པར་དང་། པོད་བཞི་པའི་ནང་པར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པའི་
སྐྱེ་དོན་དང་། པོད་ལྷ་པའི་ནང་པར་ཕྱིན་སྐབས་བཞི་པའི་སྐྱེ་དོན་དང་། པོད་དྲུག་པའི་ནང་པར་
ཕྱིན་སྐབས་ལྷ་པ་ནས་བརྒྱད་པ་ཆོས་སྐྱེའི་སྐྱེ་དོན་བཅས་ཆ་ཆང་དང་། པོད་བདུན་པའི་ནང་
བསམ་གཟུགས་རྟེན་འགྲེལ་དགེ་འདུན་ཉི་ཤུ་བང་རིམ་སྐྱེ་དོན་བཅས་དང་། པོད་བརྒྱད་པའི་ནང་
པར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་མཐའ་དཔྱོད་དང་། པོད་དགྲུ་པའི་ནང་པར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པ་ནས་
བརྒྱད་པའི་བར་གྱི་མཐའ་དཔྱོད་དང་འགོག་སྦྱོམས་མཐའ་དཔྱོད་བཅས་དང་། པོད་བཅུ་པའི་ནང་
བསམ་གཟུགས་རྟེན་འགྲེལ་དགེ་འདུན་ཉི་ཤུའི་མཐའ་དཔྱོད་བཅས་དང་། པོད་བཅུ་གཅིག་པའི་
ནང་དབུ་མའི་སྐྱེ་དོན་དང་། པོད་བཅུ་གཉིས་པའི་ནང་འདུལ་པའི་སྐྱེ་དོན་དང་། པོད་བཅུ་གསུམ་
པའི་ནང་མཛོད་སྐྱེ་དོན་དང་། པོད་བཅུ་བཞི་པའི་ནང་རྣམ་འགྲེལ་འགྲེལ་པ་རྒྱལ་ཆབ་དགོངས་པ་
རབ་གསལ། མཉན་བྱ་རྩུར་བཀོལ། འབྲས་རྟོག་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པའི་མཐའ་དཔྱོད། ལེ་ལུ་
བཞི་པའི་མཐའ་དཔྱོད། རྟོགས་ཆོས་འཁོར་ལོ་བཅས་དང་། པོད་བཙོ་ལྷ་པའི་ནང་གསུང་ལན་སྐྱེ་

སྤྱབ་དགོངས་རྒྱལ། ཡུལ་ལན་ལྷ་ངན་སྤྱན་མེལ། གོ་ལན་གནམ་ལྷགས་ཐོག་འབེབས་བཅས་དང་།
པོད་བཅུ་བྱག་པའི་ནང་བསྐྱས་བྲལ་ཆུང་གསུམ། རྫོང་གསུམ་གཉིས་བཅས་བསྐྱེམས་པོད་གངས་
བཅུ་བྱག་ཐོག་བསྐྱེགས་བཞོད་བྱས་ཡོད།

༩༽དཀར་ཆག་སྤྱིག་སྤངས་ཀྱི་སྐོར། སྤྱིར་དཀར་ཆག་སྤྱིག་སྤངས་ལ་གདན་ས་ཆེན་མོ་
ནམས་སུ་ཚོད་པའི་གཞུང་ཆོན་ཁག་ལ་མ་སྤྱད་ཤེད་པོའ་ལྷར་བསྐྱེགས་པ། དཔེར་ན། དབྱ་མ་ལྷ་བྱ་
ལ་མཆོན་ན། རྒྱལ་སྤྱས་ཆུང་བ་དང་། རྒྱལ་སྤྱས་ཆེ་བ་ལྷ་བྱ་དང་། རྣམ་འབྲེལ་སྐབས་སུ། རྣགས་
གཞན་བཞི་པ་དང་། སྤྱན་ཁུང་བྱས་གཞུགས་ལྷ་བྱ་གདན་ས་རང་དུ་མ་སྤྱད་བྲགས་ཆེ་བ་གཙོ་བོར་
བཟུང་སྟེ་བསྐྱེགས་པ་ལྷ་བྱ་དང་། རྒྱ་གཞུང་ལྷར་ས་བཅད་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་ཡོངས་བྲགས་
བཟོད་བྱའི་ཕྱེ་ཆོན་གཞིར་བཟུང་ནས་བསྐྱེགས་པ་དང་། ཡང་ས་བཅད་གཙོ་བོར་བཟུང་སྟེ་
བསྐྱེགས་པ་སོགས་ཡོད་པ་ལས་འདིར་བྱི་མ་ལྷར་ས་བཅད་གཙོར་བཟུང་བྱས་ཡོད། དེ་བཞིན་
དཀར་ཆག་ཏུ་ས་བཅད་བཟུང་པའི་སྐབས་སུ། མ་བཙོས་ཐབས་མེད་འགའ་ཞིག་ལས། གཞུང་གི་
དཀྱུས་སུ་གཉིས་ལས་དང་། གཉིས་སོ་དང་། གཉིས་ནི་ལྷ་བྱ་གང་འཁོད་དཀར་ཆག་ཏུ་འང་རང་
སོར་འཛོག་པ་ལས་ཆོག་བདེ་མིན་དང་། གཅིག་འཇུར་དགོས་ཤིག་གིས་འཇུར་བ་གཏོར་པ་
སོགས་གང་ཡང་བྱས་མེད། གཞུང་དུ་དགག་གཞན་སྤོང་གསུམ་དང་། སྤྱི་དོན་དང་གཞུང་དོན་ལྷ་
བྱ་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་དོན་ལ་ཡོད་རིགས་དཀར་ཆག་ཏུ་བཟུང་ཡོད།

༡༠༽བྱ་བ་འདི་ལ་དངོས་སུ་འཇུག་སྤངས་ཀྱི་སྐོར། ལས་ཤེད་ལ་སྟེ་ཆོན་ལྷར་བཅད་དེ། དང་
པོ་ལུང་འཆོལ་མཁན། གཉིས་པ་མ་དཔེ་དང་བསྐྱར་མཁན། གསུམ་པ་ཐོག་ཐང་དུ་འཇུག་མཁན།
བཞི་པ་དཀར་ཆག་སྤྱིག་མཁན། ལྷ་པ་དེབ་གཞུགས་སྤྱིག་མཁན་དང་ལྷར་བཤེ་པའི་ནང་ནས།
ལུང་འཆོལ་བ་དང་དཔེ་བསྐྱར་བ་ལས་ཆེ་བ་བྱི་ལོ་(༡༠༡༣)ལོའི་འདུལ་བ་གསར་ཉིད་དང་དབྱ་མ་
གསར་ཉིད་དང་པར་བྱིན་བཅས་འཛིན་བྲལ་ལྷ་པའི་ནང་ནས་ལོ་ལྷ་པའི་རྒྱགས་སྤོད་གནས་རིམ་མཐོ་
ཤོས་ཁག་ནས་འདེམས་བསྐྱོས་བྱས། དཀར་ཆག་སྤྱིག་མཁན་བྱི་ལོ་(༡༠༡༣)ལོའི་ལྷ་རམས་འཛིན་
བྲལ་ནམས་ཡིན། གོང་གསལ་ལས་ཤེད་ནམས་ཀྱིས་པར་མ་མི་འབྲ་བ་ནམས་དང་པན་ཚུན་ཞིབ་

བསྐྱར་ལེགས་པར་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་དཔེ་ཁྱིད་དགེ་ཆུན་ཞུས་པས་ཐ་མའི་བསྐྱར་ཞིབ་དང་། དེ་ལས་
འོར་ལྷག་ཆད་གསུམ་གང་ལུང་སྟོན་ལྟ་དུ་འབྱུག་བསྐྱིགས་ལེགས་པར་ཟིན་རྗེས་བསྐྱར་དུ་མ་
དཔེ་ཁག་དང་བསྐྱར་ནས་བསྐྱར་སྟོན་ཐེངས་གཅིག་བྱས་ནས་ཐ་མའི་གཏན་འབེབས་བྱས་ཡོད།

༡༡ ་ེལས་གཞི་འདིའི་བརྒྱད་རིམ་གྱི་སྐོར། ཕྱི་ལོ་(༢༠༡༣)ལོ་མགོར་སྐབས་དེའི་ལྷན་པས་རྗེ་
མཁན་རིན་པོ་ཆེ་དང་། དབུ་ཚོས་རྣམ་གཉིས་དང་། སྐབས་བཅུ་དགུ་པའི་ཕྱག་མཛོད་དང་། དཔེ་
ཁྱིད་དགེ་ཆུན་ཞུས་པ་དང་། དཔེ་བསྐྱར་མའི་ལས་ཁྲེང་ཆ་ཆད་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་ལས་གཞི་འདིའི་
ཐོག་བཀའ་བསྐྱར་སྟུག་པོར་གནང་སྟེ་(༢༠༡༣)ལོར་གྲུ་ཆད་ཚོགས་ཁང་ནང་དུ་བསྐྱར་དུ་ལྷན་པས་
རྗེ་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་དབུ་ཚོས་བཞུགས་ཐོག་དཔེ་ཁྱིད་དགེ་ཆུན་ཞུས་པ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་པོད་གངས་
གཏན་འབེབས་དང་གོ་རིམ། ལར་སྐྱོན་གྱི་ཕྱོགས་དང་། དག་གཅིག་འགྱུར་དགོས་མིན་སྐོར་དང་།
ཐ་ན་རིན་ཆེན་སྤངས་ཤད་འགོད་སྤངས་ཡན་ཆད་བཀའ་བསྐྱར་སྟུག་པོར་གནང་སྟེ་ཐ་མའི་ལས་རིམ་
སྐོར་ཐག་བཅད་བྱས་པ་བཅས་སོ། །

པོད་རྒྱལ་ལོ་༢༠༡༤་ལོ་ཕྱི་ལོ་༢༠༡༥་ལོ་༡༩་ཉིན་

སེར་གྲེས་དགེ་བཤེས་ཡ་མ་བསོད་ནམས་ཀྱིས།

༡༡། །དམ་པའི་ཆོས་འདུལ་བའི་སྤྱི་དོན་འདུལ་བ་རྒྱ་མཆོའི་སྤྱིང་པོའི་དོན་

ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ནས་སྟོན་བ་སྒྲོ་གསལ་མཁས་པའི་

མགུལ་རྒྱན་སྤྲི་ཏིག་གི་ཐེང་བ་ཞེས་བྱ་བ་རྩེ་བཙུན་

ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་དཔལ་བཟང་པོའི་

གསུང་རྒྱན་བཞུགས་སོ། །

ནམ་དག་མཐུན་བཅའི་བྱ་ཆེན་ལ་ཞུགས་ཏེ། །ལུས་ཅན་སྤིད་པའི་ཚུ་བོ་ལས་བསྐྱུལ་
ནས། །ནམ་ཐོལ་ནོར་བུའི་སྤིང་དུ་འཁྲིད་མཛད་པ། །དེད་དཔོན་ལྷ་ཀྱའི་གཙོ་ལ་གུས་
ཕྱག་འཆོལ། །འདུལ་བ་འཛིན་པའི་མཆོག་ཏུ་ལུང་བསྟན་པ། །ཉེ་བ་འཁོར་དང་འོད་
སྤང་ཀྱན་དགའ་བོ། །སྤྱ་གཅན་འཛིན་དང་འཕགས་པ་ཀ་ཏ་ཡ། །འཕགས་པ་ཡོན་
ཏན་འོད་དང་ལྷ་ཀྱ་འོད། །དགའ་བའི་བཤེས་གཉེན་དག་བཙོམ་ས་ག་ལྷ། །བསྟན་པའི་
སྟོན་མེ་ནམས་ལ་ཕྱག་འཆོལ་སོ། །ཁ་ཆེ་འདུལ་བཟང་མཁས་པ་དུལ་བ་ལྷ། །དགེ་
ལེགས་བཤེས་གཉེན་པཎ་ཆེན་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱུངས། །དྲི་མེད་བཤེས་གཉེན་ཆོས་
ཀྱི་བཤེས་གཉེན་སོགས། །འདུལ་བའི་བསྟན་འཛིན་ནམས་ལ་ཕྱག་འཆོལ་སོ། །ཐུབ་
བསྟན་ཉི་མུང་གསལ་མཛད་ཅོང་ཁ་པ། །མདོ་སྤྱགས་བསྟན་པ་རྒྱས་མཛད་རྒྱལ་

ཆབ་པ། །གངས་ཅན་བསྟན་པའི་དཔལ་གྱུར་དགེ་ལེགས་དཔལ། །ཡལ་སྤུལ་བརྒྱད་
པར་བཅས་ལ་གྲུས་བྲག་འཆལ། །རིགས་ལམ་ཅི་བས་སྟོང་ལྷན་པའི་འཁོར་ལོ་
ཡིས། །ཐུབ་བསྟན་ས་ཆེན་བཞི་ལ་དབང་སྒྱུར་ཞིང། །སློབ་བཟང་བསྟན་པ་ཕྱོགས་
བཅུར་རྒྱས་མཛད་པའི། །ཡོངས་འཛིན་དམ་པའི་ཞབས་ལ་གྲུས་པས་འདུད། །དེ་ལ་
འདིར་དམ་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་མདོ་རྩ་བ་འཆད་པ་ལ།

སྤྱིར་བཤད་པ་དང།

བྱེ་བྲག་རྩ་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལའང། སྟོན་པས་རི་ལྟར་གསུངས་
ཚུལ་དང། དག་བཅོམ་པ་ནམས་ཀྱིས་བསྐྱུས་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ།

དང་པོར་སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ།

བར་དུ་ཆོགས་བསགས་ཚུལ། མཐར་མངས་རྒྱས་ནས་ཆོས་གསུངས་ཚུལ་
དངོས།

དང་པོ་ནི། རིན་ལན་བསབ་པའི་མདོ་ལས།^༡ སྟོན་པ་འདི་སྟོན་བསྐྱེད་པ་
དཔལ་གྱི་མེད་པའི་སྤྱོད་ལ་ནས། ཤེས་རབ་དང་སྤྱིང་རྩེའི་སྟོབས་ཀྱིས་དགེ་བའི་རྩ་བ་
རྒྱ་ཆེན་པོ་བསགས་པ་ཡིན་ཀྱང། བར་སྐྱབས་སུ་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་དཔྱལ་བའི་
ཤིང་རྩ་འབྲེན་པའི་གྲུང་དུ་འཁྲུངས་པའི་ཆེ། རང་གི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལ་དཔལ་གས་ཏེ་
གྲོགས་ལ་སྤྱུག་བསྐྱེད་དཔལ་མེད་བྱུང་བ་མ་བཟོད་པར་གཤམ་ཏེ་རྩེའི་སྐྱེས་བུ་ཨ་པ་
སྤང་མགོ་དང། སྤྱིག་པ་སྤྱུལ་མགོ་ལ། འདིའི་ཁུར་ཀྱང་བདག་གིས་ཁུར་བར་ཅི་
གནད། ཞེས་ཁྱུས་པས། དེ་དག་ཁྱོས་ཏེ་སེམས་ཅན་རང་རང་གི་ལས་ཀྱི་བགོ་སྐྱེད་
སྟོང་བ་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཅི་བྱར་ཡོད་ཅེས་ཟེར་ནས། ལྷགས་ཀྱི་ཐོ་ལུམ་མགོ་ལ་བསྐྱེན་

བས་ཆེའི་དུས་བྱས་ལྟའི་ནང་དུ་སྦྱེས་ཏེ། དེར་མོ་མང་པོར་བདེ་བ་ཉམས་སྦྱོར་བར་བྱས་ཏེ། དེ་ནས་ཤི་འཕྲོས་ནས་ལྟོ་སྤྱོད་གས་ཀྱི་རྒྱ་དུ་ཁྱེའུ་སྒང་བྱེད་དུ་བྱར་བར་གསུངས་པ་ལྟར། དང་པོར་དཔྱལ་བའི་རྟེན་ལ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་གཅིག་དང་། ཡང་རྩ་མཐའ་ཀྱི་ཁྱེའུ་སྒང་བྱེད་ཀྱིས་ལྟ་ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་ལ་དད་པ་ལུགས་བྲག་པོ་སྦྱེས་ནས་གདུགས་གཅིག་དང་། མཆིལ་ལྟམ་བྱང་གཅིག་རྩེ་བྱམ་པ་བྱི་དོར་བྱས་པ་བྱུལ་ཏེ། མཐོན་བྱ་ལྷ་མོ་ཏོག་ཏུ་གཏོར་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཁྱེད་སྦྱི་ཅི་འབྲ་དང་། །ཞེས་སོགས་བརྗོད་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པར་གསུངས་ཏེ། བསྐྱལ་བཟང་ལས།^༡ ང་ནི་སྟོན་ཆེ་དབུལ་པོར་གྱུར་པའི་ཆོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྟ་ཐུབ་ཆེན་ལ། །འཇམ་གང་ཞིག་གི་དབུལ་བ་བྱས་ནས་ཀྱང་། །དང་པོར་བྱང་ཚུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན་ལྷ་མ་དཔྱལ་བའི་རྟེན་ལ་སྦྱང་རྩེ་ཆེན་པོ་སྦྱེས་པ་ལ་བཞེད་དམ་དབྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་རིམ་སྤྱི་དུ་བསགས་པའི་ཡུན་ཆད།

ཡུལ་གང་ལ་རིམ་བྱར་བསགས་ཚུལ། གང་བསགས་པར་བྱ་བའི་ཆོགས་ཀྱི་རོ་པོ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་གསུམ་དུ་ཆོགས་བསགས་པ་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས།^༢ དེ་གངས་མེད་གསུམ་ལ་སངས་རྒྱས། །ཞེས་དང་། རྒྱན་སྒྲུང་ལས།^༣ གངས་མེད་སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་དུ་ཆོགས་བསགས་པར་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། རྒྱན་མོང་བའི་རྣམ་གཞག་སྦྱིར་བསྟན་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གི་ཁྱེད་པར་སོ་སོར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གངས་མེད་དང་པོ་ལ་རྒྱལ་བ་རྣམ་

^༡ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༥། མདོ་རྩ་ཀ། །སྟོན་པ་བཅོམ་ལྟན་འདས། བསྐྱལ་བཟང་། ༤༤༥།

^༢ བསྐྱལ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༢༤། མཛོད་པ་ཀྱ། །སྟོན་པ་དཔོན་དཔྱིག་གཉེན། མཛོད་ཆ་བ། ༡༣༤།

^༣ བསྐྱལ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༡། ཤེས་ཕྱིན་ཆ། །སྟོན་པ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། རྒྱན་སྒྲུང་། ༡༢༡།

པར་རྒྱལ་བའི་པོ་བྲང་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་མཆོག་དུ་སྟོན་པ་འདི་རྒྱལ་པོ་དེའི་
སྤྲུལ་གཞིན་ཏུ་བཙུག་འགྲུལ་སྟོང་དུ་གྱུར་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལུང་པོ་ཆེན་པོ་
ལ་“ སོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་། ཉན་སྟོན་གྱི་ཆོག་ལ་བསྟེན་བཀུར་ཞིང་སྟོན་
ལམ་བཟབ་པ་ནས། འདྲེན་པ་རིན་ཆེན་གཙུག་ཏོར་ཅན་ལ་ཐུག་གི་བར་སངས་རྒྱས་
བདུན་ཁྲི་ལྔ་སྟོང་ལ་རྟེན་པ་དང་བཀུར་སྟེའི་སྟོན་སྟེན་ཆོག་གས་གཉིས་རྒྱ་ཆེན་པོ་
བསམ་གསལ། གཉིས་པ་ལ་རྒྱལ་པོ་མཛེས་པར་སྤང་བའི་པོ་བྲང་གྲོང་ཁྲིའི་ལྷོ་ཕྱོད་
གསེར་ཞེས་བྱ་བར་ཆོང་དཔོན་ཤེས་རབ་བཟང་པོར་གྱུར་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་དགོན་མཆོག་ཡན་ལག་ལ་བསྟེན་བཀུར་ཞིང་སྟོན་ལམ་བཟབ་པ་ནས། སངས་
རྒྱས་མར་མེ་མཛད་ལ་ཐུག་གི་བར་སངས་རྒྱས་བདུན་ཁྲི་ལྔ་སྟེན་པ་རྟེན་པ་དང་
བཀུར་སྟེའི་སྟོན་སྟེན་ཆོག་གས་གཉིས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསམ་གསལ། གསུམ་པ་ལ་རྒྱལ་པོ་དག་
ཐུབ་ཀྱི་སྤང་བའི་པོ་བྲང་གྲོང་ཁྲིའི་ལྷོ་ཕྱོད་ཏུ་གཞིན་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་ཞེས་བྱ་བར་
གྱུར་ཏེ། སངས་རྒྱས་མར་མེ་མཛད་ལ་བསྟེན་བཀུར་ཞིང་སྟོན་ལམ་བཟབ་པ་ནས།
འདྲེན་པ་རྣམ་པར་གཟིགས་ལ་ཐུག་གི་བར་སངས་རྒྱས་བདུན་ཁྲི་ལྔ་སྟེན་པ་རྟེན་པ་
དང་བཀུར་སྟེའི་སྟོན་སྟེན་ཆོག་གས་གཉིས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསམ་གསལ་ཏེ། སངས་རྒྱས་
དབང་པོའི་ཏོག་ཏུ་མཛད་པར་རྟོགས་པར་སངས་རྒྱས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
ནས་ཆེ་ལོ་སྤུམ་ཁྲི་པའི་དུས་སྤུ། རྒྱལ་པོའི་པོ་བྲང་གཉིན་ལྷན་དུ་སངས་རྒྱས་འོད་
སྤང་བྱོན་པའི་ཆེ། སྟོན་པ་འདི་བཅའ་ཟེའི་བྱེད་མཁས་སྤུལ་ཏེ། རྟེན་པ་དང་བཀུར་
སྟེའི་སྟོན་སྟེན་མཆོད་པར་མཛད་དོ། །དེའི་སྤྱི་ཆེ་བྱི་མ་ལ་དགའ་ལྷན་དུ་དམ་པ་ཏོག་
དཀར་དུ་སྟེ་བའི་ཚུལ་བཞེས་ནས་གདུལ་བྱ་རྣམས་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱིས་ཆོས་པར་

མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་མཛོད་ལས།^༦ རྣམ་གཞིགས་མར་མེ་རིན་ཆེན་གཙུག་གྲངས་
མེད་གསུམ་གྱི་ཐ་མར་འབྱུང་། །དང་པོ་ཤུ་གུ་ཐུབ་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། དེའི་རང་
འགྲེལ་ལས།^༧ སངས་རྒྱལ་རིན་ཆེན་གཙུག་ཏྲར་ཅན་གྱི་ཆེ་ནི་བསྐྱལ་བ་གྲངས་མེད་
དང་པོ་རྫོགས་སོ། །བཙུན་ལྷན་འདས་མར་མེ་མཛད་ཀྱི་ཆེ་ནི་གཉིས་པ་རྫོགས་
སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གི་བྲད་པར་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ། ཐེག་དམན་གྱི་
ལུགས་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལུགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྤར་གྲངས་མེད་གསུམ་
དུ་ཆོགས་བསགས་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཆོགས་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཁོ་ན་ཡིན་ཞིང་།
དམ་པ་ཏྲོག་དཀར་གྱིས་རྒྱལ་པོ་དོན་གྲུབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་བཞེས། དོ་རྩེ་གདན་དུ་སྦྱོར་ལམ་
བོད་ནས་ཐད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པའི་བྱང་རྒྱུ་གྱི་བར་སྟན་ཐོག་གཅིག་ལ་མངོན་དུ་བྱས་
ནས་གསར་དུ་སངས་རྒྱལ་པ་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས།^༨ སྟོན་དང་བསེ་རུ་བྱང་རྒྱུ་
བར། །བསམ་གཏན་མཐའ་རྟེན་གཅིག་ལ་ཀུན། །དེ་ཡི་སྡོན་དུ་ཐར་ཆ་མཐུན། །ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གྲངས་མེད་དང་པོའི་ཆེ་མོས་སྦྱོར་དང་། གཉིས་པའི་ཆེ་མ་
དག་ས་བདུན་དང་། གསུམ་པའི་ཆེ་དག་པ་ས་གསུམ་གྱི་རྟོགས་པ་མངོན་དུ་བྱས།
དེའི་རྩེ་སུ་གཞི་དང་སྟོང་པོ་མེ་ཏྲོག་གིས་བརྒྱན་པའི་ཞིང་ཁམས་སུ་རྒྱལ་བ་དབང་
པོའི་ཏྲོག་ཅས་བྱ་བར་སངས་རྒྱལ་པའི་སྐྱེ་བ་སྐྱལ་སྐྱེ་ནི་ལྟའི་བྱ་དམ་པ་ཏྲོག་དཀར་
ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱིས་འཇམ་བུའི་གླིང་འདིར་མཛད་པ་བཙུག་གཉིས་ཀྱི་རྒྱལ་སྟོན་པར་

༦ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩ མངོན་པ་ཀྱུ། སྟོན་དཔོན་དབྱིག་གཉིན། མཛོད་ཆ་བ། ༣༧༩།
༧ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩ མངོན་པ་ཀྱུ། སྟོན་དཔོན་དབྱིག་གཉིན། མཛོད་རང་འགྲེལ། ༤༧༡༡༩།
༨ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩ མངོན་པ་ཀྱུ། སྟོན་དཔོན་དབྱིག་གཉིན། མཛོད་ཆ་བ། ༤༧༡༩།

མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། ལང་ག་ཤེགས་ལས།^༧ རིན་ཆེན་སྣ་ཆོགས་མངེས་པ་ཡི། འོག་
མིན་གནས་མཆོག་ཉམས་དགའ་བར། །ཡང་དག་རྫོགས་སངས་དེར་སངས་
རྒྱས། །སྤྱལ་བ་པོ་གཅིག་འདིར་འཁོར་རྒྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་བསགས་པར་བྱ་བའི་ཆོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི། སར་བྱིན་དྲུག་གིས་
བསྐྱུས་པའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་ནི་དེ་ཡིན་ཏེ།^{༡༠} སྤྱིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བསོད་
ནམས་ཀྱི། །ཆོགས་ཡིན་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། །གསུམ་ནི་གཉིས་ཆར་ལ་ཡང་
གཏོགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་མཐར་སངས་རྒྱས་ནས་ཆོས་གསུངས་ཚུལ་ལ།

སངས་རྒྱས་ཚུལ་གྱི་རྣམ་གཞག་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། མཛད་པ་བཙུ་གཉིས་
བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཐེག་པ་ཆུང་དུ་ལྟར་ན། ར་མཁའ་གྱི་ཁྲིའུ་
སྤར་བྱེད་ནས་རྒྱལ་པོ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་བར་རྣམས་ནི་ཆོགས་ལམ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ།
རྒྱལ་པོ་གཞོན་བྱ་དོན་གྲུབ་^{༡༡} ཀྱི་དོ་རྗེ་གདན་དུ་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་རབ་མཐའ་
ལ་བཏེན་ནས་སྦྱོར་ལམ་བོད་ནས་ཟད་མི་སྤྱེ་ཤེས་ཀྱི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་བར་སྟན་ཐོག་
གཅིག་ལ་མཛོན་དུ་བྱས་ཏེ་གསར་དུ་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཉགས་
བསྐྱུབས་ཟེན། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལྟར་ན། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་རྒྱལ་བ་དབང་པོའི་ཏོག་
གི་སྤྱལ་བ་བྲམ་ཟེའི་ཁྲིའུ་སྤར་མའི་ཚུལ་བཟུང་ནས་འོད་སྤང་ལ་བསྟེན་བཀྱར་བྱས་
ནས་དམ་པ་ཏོག་དཀར་དུ་སྤྱེ་བ་བཞེས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཙུ་གཉིས་ཡོད་པའི། དང་པོ་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ནས་འཕོ་

༧ བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥ མདོ་སྡེ་ན། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ལང་ག་ཤེགས། (རྒྱ་འགྲུར།) ༣༩༩་༥༥

༡༠ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༠༡ སེམས་ཅམ་ཤི། ཇི་བཙུན་བྲམས་མགོན། མདོ་སྡེའི་རྒྱན། ༤༦་༩༡༦༡

༡༡ ག་ན་བ་ཅ་དོན་འགྲུག།

བའི་མཛད་པ་ལ། སངས་རྒྱལ་གྱིས་བསྐྱེད་ནས་གཟིགས་པ་མཛད་པའི་ཚུལ། ལྷའི་
ཆོག་གས་གྱིས་བཞོལ་བཏབ་ནས་ལན་གསུངས་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དཔ་བཏོག་
དཀར་པོ་དགའ་ལྗན་གྱི་ལྷའི་ཆོག་གས་ལ་ཆོས་སྟོན་པར་བྱགས་པའི་ཆོ། ལྷགས་
བཅུའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་བྱིན་རྒྱབས་གྱིས་ལྷའི་སིལ་སྟོན་གྱི་སྤྱུ་ལས།^{༡༣} བསོད་ནམས་
རྒྱ་ཆེའི་ཆོག་གས་མང་^{༡༤}འདྲན་ཏོགས་གྱིས། །སློ་བྲོས་མཐའ་ཡས་ཤེས་རབ་འོད་
མཛད་པ། །མཚུངས་མེད་སྟོབས་མངའ་སྤྱི་ཅལ་རྒྱ་ཆེ་བ། །མར་མེ་མཛད་གྱི་ཡུང་
བསྟན་དགོངས་པར་མཛོད། །ཅེས་བསྐྱེད་པ་ལ་བཏེན་ནས་གཟིགས་པ་རྣམ་པ་ལྡེལ་
གཟིགས་ནས་དགའ་ལྗན་ནས་འཕོ་བར་དགོངས་སོ། །

གཟིགས་པ་ལྡེལ། ཡུལ་ལ་གཟིགས་པ་འཛམ་བུའི་སྤྱིང་གི་དབུས་སེར་སྤྱའི་
ཤོང་ཁྱེད། དེགས་ལ་གཟིགས་པ་རྒྱལ་དེགས། དུས་སམ་རྒྱད་ལ་གཟིགས་པ་བུ་
རམ་ཤིང་པ་ཤྲུའི་གདུང་རྒྱད། ཡུལ་ལ་གཟིགས་པ་གཡོ་སྤྱི་མཐའ་དག་དང་བལ་
བ་སྤྱི་མ་ལྷ་མཛེས། དུས་ལ་གཟིགས་པ་སྟོགས་མ་ལྷ་བདོ་བའི་དུས་སོ། །སྟོགས་མ་
ལྷ་ནི། དུས་སྟོགས་མ་ཅོད་ལྷན། ཆོ་སྟོགས་མ་མར་འབྱིབ་གྱི་ཆོ་ལོ་བརྒྱ་པ། ལྷ་བ་
སྟོགས་མ་བྱིན་ཅི་ལོག་བསྐྱར་དཀར་བ། ཉོན་མོངས་སྟོགས་མ་རར་བྲགས་^{༡༥}ལ་
ཡུན་རིང་བ། སེམས་ཅན་སྟོགས་མ་རྒྱད་དང་དབང་པོ་གདུལ་དཀར་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི། འཛམ་བུ་སྤྱིང་དུ་འབྱོན་པར་དགོངས་པའི་ཆོ། ལྷ་རྣམས་གྱིས་
འཛམ་བུའི་སྤྱིང་དུ་གཤེགས་པའི་དུས་མ་ལགས་ཏེ། དེད་རྣམས་ལ་སྟོན་པ་མེད་པ་
དང་། ལྷ་སྟོགས་གྱི་སྟོན་པ་བྲག་གསུམ་བཅོ་བརྒྱད་གྱི་བསྟན་པ་དར་ཞིང་འཛམ་བུའི་

༡༣ བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༦། མདོ་སྟོན། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། རྒྱ་ཆེར་རོལ་བའི་མདོ། ༡༤་༡༥།

༡༤ ག་ན་བ་པ་འདྲན།

༡༥ ག་ཅན་ན་བྲག།

གྲིང་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་མ་བྱུངས་པར་བྱས་པས་དོན་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཞུས་སོ། །

སྟོན་པ་བཙུན་པའི་རྟོག་པ་དྲུག་ཟེས་སུ་སྟོག་པ་དྲུག་ཤྟོམས་འཇུག་པ་
དྲུག་གོ། དང་པོ་ནི། སྟོན་པ་རྩོགས་ཕྱེད། ཀུན་ཏུ་རྒྱ་གཞག་ལྟས་ཀྱི་བྱ། སྟོ་འདོད་ཀྱི་
བྱ་ཡང་དག་རྒྱལ་བ་ཅན། མི་པམ་སྤྱི་ལ་བ་ཅན། ཀ་ཉེའི་བྱོལ་ཅན། ཀཅེར་བྱ་པ་
གཉེན་ཀྱི་བྱ་སྟེ་དྲུག་གོ། གཉིས་པ་ནི། བས་ཟེ་རྒྱས་རྒྱལ། བས་ཟེ་བཟང་ལྷན། བས་
ཟེ་གནས་བདག། བས་ཟེ་ཆངས་པའི་ཆོ། བས་ཟེ་བསྐྱའི་སྟོང་པོ། བས་ཟེ་དམར་པོ་
སྟེ་དྲུག་གོ། གསུམ་པ་ནི། དེངས་བྱེད་ཀྱི་བྱ་ལྷག་སྟོན། སྟོ་ཅལ་ཤེས་ཀྱི་བྱ་རིང་
འཕྱར། ཀུན་ཏུ་རྒྱ་རབ་བཟང་། བས་ཟེའི་ཁྱེུ་ཀུན་རྒྱལ། སྟོང་རྒྱས་འོད་སྤྱང་རལ་བ་
ཅན། དང་སྟོང་ཉོན་མོངས་མེད་པ་དང་དྲུག་གོ། དེའི་ལན་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་
ལྷའི་བྱ་རྣམས་ལ་ཆོས་སྤང་བའི་སྟོ་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་བསྟན་ནས། མི་པམ་པའི་སྤྱི་པོར་
རིན་པོ་ཆའི་ཅོད་པན་བཅིངས་ནས། གྲོགས་པོ་དག་ཁྱེད་རྣམས་ལ་མི་པམ་པས་
ཆོས་སྟོན་པར་འགྱུར་གྱི། བག་ཡོད་པར་སྟོན་ཅིག ཁོ་པོ་ནི། འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་
གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་དུས་ལ་བབ་ཉེ། སུ་སྟེགས་ཀྱི་ལྟ་བ་དན་པ་ཆར་བཅད་ནས་
ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ལ་ཅི་ནས་ཀྱང་འགོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་དོ། ཞེས་གསུངས་ནས་
དགའ་ལྷན་ནས་འཕོ་བར་མཛད་དོ། །

གཉིས་པ་སྟོམས་སུ་ཞུགས་པའི་མཛད་པ་ནི། ས་ག་རྒྱ་བའི་ཡར་ངོའི་ཆེས་
བཙུན་པའི་རྣམས་ཀྱི་གྲང་ལ་ཡུམ་གསོ་སྟོང་སྤངས་པའི་དུས་དུ། བླང་པོ་ཆེ་ཐལ་ཀར་
མཆེ་བ་དྲུག་དང་ལྷན་པ་གསེར་གྱི་བྱ་བས་གདོང་གཡོགས་པའི་རྣམ་པས་སྟོམས་སུ་

ཞུགས་པར་མཛད་དོ། །

གསུམ་པ་བལྟམས་པའི་མཛད་པ་ནི། དུམ་གྱི་ལྷམས་སུ་རྒྱ་བ་བཙུང་ཞུགས་
པར་གནས་ནས། དཔོ་རྒྱ་བའི་ཡར་ངོའི་ཆེས་བཙུའི་རྒྱལ་ཡུར་འཛོམས་པའི་དུས་
ཁྱད་པར་ཅན་ལ་མངལ་གྱི་བྱི་མས་མ་གོས་པར་ཡུམ་གྱི་སྒོ་གཡས་ནས་བལྟམས་
པའི་ཆོ། ལྷའི་ཆོགས་རྣམས་ཀྱིས་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ལྷའི་མེ་ཏྲག་གིས་གཏོར། ཆངས་པ་
བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་ཀ་ཤི་ཀའི་རས་ཀྱིས་སྦངས། དགའ་བོ་དང་ཉེ་དགའ་བོ་གཉིས་ཀྱིས་
ཁྱས་གསོལ་བ་དང་། འདི་ནི་ངའི་སྐྱེ་བ་མཐའ་མ་སྟེ། སྐྱེ་བ་དང་། ག་བ་དང་། ཉ་བ་
དང་། འཆི་བ་མཐར་དབྱུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་ནས། ཕྱོགས་བྱུག་ཏུ་གོམ་པ་བདུན་
བདུན་དོར་བ་ལ་བསྒྲུབ་བདུན་བདུན་བྱུང་བར་གྱུར་ཏོ། །དེའི་ཆེ་ནམ་མཁའ་ལས་ལྷས་
རིན་པོ་ཆེའི་ཆར་པལ་བ་དང་། འོད་ཟེར་གྱིས་ཕྱོགས་ཀྱན་ཏུ་བྱལ་བ་དང་། སྐྱེ་འགྲོ་
རྣམས་ནད་དང་སྤྱུག་བསྐལ་རྒྱན་ཆད་པ་དང་། སེམས་རྒྱུད་དགའ་བདེ་གྲུ་ལོམ་པ་ལ་
སོགས་པ་འདོད་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་བྱལ་བས་ན་མཆོན་རྒྱལ་བུ་དོན་བྱལ་ཏུ་
བཏགས་སོ། །རིགས་ཀྱི་ལྷ་མཆོད་པའི་ཕྱིར་ཕྱིན་ཏེ། རྒྱུ་ལྷ་ཙོར་སྣ་བ་རྣམས་ཀྱི་
ནང་ནས་ལུས་ངག་འདུ་འཛིས་དབེན་པའི་ཐུབ་པ་བཞིན་དུ་བཞུགས་པས་རྒྱུ་ཐུབ་
པ་ཞེས་བཏགས་སོ། །ལྷའི་ཆོགས་རྣམས་ཀྱིས་ཞབས་ཀྱི་བརྒྱ་ལ་ཐུག་བྱས་པས།
ལྷའི་ལྷ་ཞེས་བཏགས་སོ། །དེའི་ཆེ་ཁམས་ཀྱི་རྒྱལ་ཐུན་བཞི་ལ་སྤྲས་རེ་རེ་སྐྱེས་པས།
ལྷས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དེ་དག་གི་མཐུ་ཡིན་སྣམ་ནས་དོན་དང་མཐུན་པའི་མིང་རེ་རེ་
བཏགས་ཏེ། རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་བསྒྲུ་ཆེན་པོའི་སྤྲས་ལ། གཟུགས་ཅན་སྤྱིང་པོ། རྒྱ་
ཤེལ་ལ། རྒྱལ་པོ་དམག་བརྒྱ་པའི་སྤྲས་ལ། ཉི་མ་རབ་ཤར། འཕགས་རྒྱལ་དུ། ཐུ་

འབྲུག་མཐའ་ཡས་ཀྱི་སྤྲུལ་ལ། གཏུམ་པོ་རབ་སྒྲུང་། ཀོ་ས་ལར་ཆངས་བྱིན་གྱི་སྤྲུལ་
ལ་གསལ་ཆུལ་གྱི་མིང་དུ་བཏགས་སོ། །དེའི་ཆེ་རི་བོ་གངས་ཅན་ན་མངོན་ཤེས་ལྷ་
དང་ལྷན་པའི་བྲང་སྲོང་ནག་པོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་པ་དེས་ལྷས་ཁྲུང་པར་ཅན་དེ་
གཟིགས་ནས་སེར་སྒྲུའི་གྲོང་ཁྱིམ་དུ་འབྱུང་གིས་གཤེགས་ཏེ། བྲང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་དེ་ནི་ཁྱིམ་དུ་གནས་ན་འཁོར་ལོས་སྒྲུར་བའི་ཆུལ་པོར་འགྱུར། རབ་ཏུ་བྱུང་ན་
ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་ཆུས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་ལུང་བསྟན་ཏོ། །འོན་ཀྱང་
ཙོད་པའི་དུས་སུ་འཁོར་ལོས་སྒྲུར་ཆུལ་འབྱུང་བའི་དུས་མིན་པས་ངེས་པར་སངས་
ཆུས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་ལུང་བསྟན་ཏོ། །

བཞི་པ་གཞོན་ནུ་རོལ་ཅེད་མཛད་པའི་ཆུལ་ནི། ཡི་གེའི་སློབ་དཔོན་ཀུན་གྱི་
བཤེས་གཉེན་ལ་ཡི་གེ་སློབ་པའི་ཆུལ་སྟོན་བ་དང་། མདའ་འཕེན་^{༡༥}་བ་དང་། ཆུལ་
ཆུལ་བ་དང་། སྤང་པོ་ཆེ་འདུལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སློན་ནས་རིགས་དང་སྟོབས་གིས་
བློགས་པ་རྣམས་ཆར་བཅད་ནས་འགྲན་ཆུ་མེད་པར་མཛད།

ལྷ་པ་བཙུན་མའི་འཁོར་དུ་བཞུགས་པའི་མཛད་པ་ནི། འཛིག་ཉེན་གྱི་སྤྱོད་པ་
མཐའ་ཡས་པའི་སློན་ནས་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་གདགས་པར་བྱ་བའི་བྱིར་དུ། ལྷ་
ལག་ན་བེ་ཅོན་གྱི་བྲ་མོ་ས་འཆོ་མ་དང་རི་དྲགས་སྐྱེས་མ་ལ་སོགས་པའི་བཙུན་མའི་
ཆོགས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་དགྲང་ལོ་ཉི་ཤུ་ཅ་དགུ་བཞེས་པའི་བར་དུ་བཞུགས་པའི་
ཆུལ་བསྟན་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད།

དུག་པ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཆུལ་སྟོན་པའི་མཛད་པ་ནི། བྲང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ཁབ་ཏུ་བཞུགས་ནས་དགྲང་ལོ་ཉི་ཤུ་ཅ་དགུ་བའི་ཆོ། བློགས་བཙུའི་སངས་

རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་རྒྱུ་ལས་ཀྱིས་སྤྱི་མིལ་སྟན་གྱི་སྒྲ་ལས་བྱང་བའི་ཆོག་གས་སུ་
 བཅད་པས་ཁྱིམ་ནས་ཁྱིམ་མེད་པར་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་བསྐྱལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་
 དུ།^{༡༦} བྱམ་པར་རྒྱུད་པའི་བྱང་བ་འཁོར་བ་བཞིན། །སྲིད་གསུམ་མི་ཉག་སྟོན་ཀའི་
 སྤྱིན་དང་འབྲ། །འགྲོ་བའི་སྤྱི་འཆི་གར་ལ་ལྟ་དང་མཚུངས། །འགྲོ་བའི་ཆོ་འགྲོ་ནས་
 མཁའི་སྟོག་དང་འབྲ། །རི་གཟར་འབབ་ཅུ་བཞིན་དུ་སྤྱར་མཁྱོགས་འགྲོ།^{༡༧} འཆི་མེད་
 ལྷ་དན་མེད་པ་སངས་རྒྱས་ཏེ། །སྟོམ་པ་ཉམ་ཐག་བདུད་ཅིས་ཆོམས་བྱས་
 ཤིང་། །ཁྱོད་ཀྱིས་སྟོན་སྒྲུལ་ཆོག་མཆོག་བྲན་བྱས་ཏེ། །གྲོང་ཁྱེར་དམ་པ་འདི་ནས་
 སྤྱར་དུ་སྤྱར། །ཞེས་གསུངས། དེ་ནས་བྱང་ཅུབ་སེམས་དཔས་གྲོང་ཁྱེར་སེར་སྤྱིའི་
 ཤར་སྟོར་ཀླས་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱིས་ཉེན་པ། སྟོ་སྟོར་ན་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱིས་
 གཟེར་པ། ལུབ་སྟོར་འཆི་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱིས་འོན་པ་གཟིགས་ཤིང་། བྱང་སྟོར་
 མཛེས་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་དགེ་སྟོང་དུར་སྤྱིག་འཛིན་པ་གཟིགས་པས་རྒྱེན་བྱས་
 བས། ཡལ་ལ་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་ཞུས་པས་ཡལ་གྱིས་མ་གནང་བར། གྲོང་ཁྱེར་སེར་
 སྤྱིའི་སྤྱོགས་ཀྱན་ནས་དམག་གིས་བསྟོར་ནས་གནས་པའི་ཆོ། བརྒྱ་བྱེན་གྱིས་
 དམག་གི་ཆོགས་རྣམས་གཉིད་ཀྱིས་སྤྱོས་པར་བྱས་^{༡༨} ལྟོབས་དང་བཙོན་འགྲུས་
 འཕགས་པ་སྤྱར་དུ་བཞེངས། །སྤྱག་བསྐྱལ་ཉེན་པའི་སེམས་ཅན་སྟོལ་བ་དང་། །ཁྲ་
 མེད་བྱང་ཅུབ་མཛོན་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར། །དེ་ནི་མཛོན་པར་འབྱུང་བའི་དུས་ལ་
 བབས། །ཞེས་བསྐྱལ་ནས་སྤྱིའི་བྱ་བཞིས་ཆིབས་^{༡༩} པ་རྟོག་ལྟན་གྱི་མིག་པ་བཞི་

༡༦ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༤༦། མདོ་སྤེལ། སྟོན་པ་བཙོམ་ལྟན་འདས། རྒྱ་ཆེར་རོལ་བའི་མདོ། ༡༡༩་༦།
 ༡༧ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༤༦། མདོ་སྤེལ། སྟོན་པ་བཙོམ་ལྟན་འདས། རྒྱ་ཆེར་རོལ་བའི་མདོ། ༡༠༣་༡༡།
 ༡༨ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༤༦། མདོ་སྤེལ། སྟོན་པ་བཙོམ་ལྟན་འདས། རྒྱ་ཆེར་རོལ་བའི་མདོ། ༡༤༤་༡༠།
 ༡༩ ག་པ་བ་ཆིབས།

ནས་བཀྲེགས་ཏེ། རིས་ཀྱིས་མཆོད་ཏེན་རྣམ་དག་གི་བྱང་དུ་ཕྱིན་ཏེ། ཆིབས་པ་དང་
རྒྱན་^{༡༠}ཆ་རྣམས་མདུན་པ་ལ་བསྐྱར་ནས། ཉིད་ཀྱི་དབུ་སྐྱེད་ཀྱིས་སྒྲེགས་ཏེ། བརྒྱ་
ཕྱེན་ཀྱིས་གོས་དུར་སྒྲིག་ལུལ་བ་གྲོན་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་མཛད་དོ། །

བདུན་པ་དཀའ་བ་སྤྱད་པའི་མཛད་པ་ནི། རྩེ་འཕུག་གི་གདུལ་བྱ་རྣམས་
ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པ་ལ་དཀའ་སྤྱད་ཆོད་མེད་པ་སྒྲུང་དགོས་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ།
ཆུ་པོ་ནི་རྩྭ་ནའི་འགམ་དུ་ལོ་དུག་ཏུ་མཁའ་ཁུབ་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་
བཞག་ནས་ བསམ་གཏན་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྩོགས་པར་མཛད། དེའི་ཆེ་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལུས་སྐྱམ་པ་དང་། ཤི་བ་དང་འབྲ་བར་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་མ་
འཁོར་བཅས་ཀྱིས་མཐོང་སྟེ། སྟེ་སྒྲགས་སྤྲོ་ཆོགས་འདོན་པར་གྱུར་པ་ན་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ཉིང་འཛིན་དེ་ལས་བཞེངས་ཏེ།^{༡༡} ཉི་ཟླ་སྐར་ཆོགས་ས་ལ་ལྷུང་ཡང་
སྟི། །སོ་སོའི་སྟེ་པོ་ཡིན་ཡང་ར་མི་འཆི། །དེ་ཕྱིར་འདི་ལ་ལྷུང་ན་ཁོད་མ་བྱེད། །རིང་
པོར་མི་ཐོགས་བྱང་ཆུབ་སངས་རྒྱས་མཐོང་། །གསུངས་ནས་དབུགས་དབྱུང་བར་
མཛད་དོ། །དེ་ནས་གོང་པའི་བྱ་མོ་ལེགས་སྟེས་མས་བ་སྟོང་གི་འོ་མ་གཅིག་བཞོས་
པ་གཅིག་ལ་སྒྲུད་པའི་འོ་མས་བསྟེན་བཀུར་བྱས་པས། སྤར་གྱི་སྤྱུ་ལུས་ཤུགས་གི་
རང་བཞིན་སྤངས་ནས་སྤྱུ་གསེར་གྱི་མདོག་ཅན་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་
དུ་གྱུར་ཏོ། །

བརྒྱད་པ་བྱང་ཆུབ་སྟོང་པོར་གཤེགས་པའི་མཛད་པ་ནི། རྩེ་རྩེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་
འཛིན་ཟླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་མདོན་དུ་བྱེད་པས་པལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཏེན་པར་མི་

༡༠ ག་པ་བ་པ་རྩེན་ཆ།

༡༡ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༤༦། མདོ་སྟེ་ལ། སྟོན་པ་བཙུམ་ལྟན་འདས། རྒྱ་ཆེར་རོལ་བའི་མདོ། ༣༠༣་ཉམ།

བཟོད་པར་དགོངས་ནས་དོ་ཇི་གདན་དུ་ག་ཤེགས་ཏེ། ལྷ་འཛོང་བཟླ་ཤིས་ལས་ལྷ་
ཟོར་བ་བཞེས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་བྱང་དུ་ལྷ་ཟོར་བའི་གདན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་
ནས།^{༡༡} ལྷན་འདིར་བདག་གི་ལུས་འདི་བསྐྱམས་ཀྱང་རུང་། །རུས་པ་བགས་པ་ག་
ནམས་ཞིག་ཀྱང་རུང་། །བསྐྱལ་མང་རྟེན་དཀའི་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་པར། །ལྷན་འདི་
ལས་ནི་ལུས་བསྐྱོད་མི་བྱའོ། །ཞེས་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་མཛོན་དུ་བྱེད་པར་དམ་
བཅའ་མཛད་དོ། །

དགུ་བ་བདུད་བརྟལ་བའི་མཛད་པ་ནི། ཇིས་འཕྲུག་གི་གདུལ་བྱ་ནམས་ཀྱིས་
འབྲས་བྱ་བྱང་པར་ཅན་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་བར་ཆད་སྣ་ཆོག་མཁས་འབྱུང་ཞིང་དེ་དག་
གིས་མི་ཚུགས་པར་ལམ་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱ་དགོས་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་
སྤྱིན་མཆམས་ཀྱི་མཛོད་སྤྱ་ནས་འོད་ཟེར་བཤེསྤོ། བདུད་ཀྱི་གཞལ་མེད་ཁང་ལ་
སོགས་པའི་ཕྱོགས་ཀྱན་སྤང་བར་བྱས་པས། བདུད་ཕྱིག་ཅན་རང་གི་འཁོར་གཞོད་
སྤྱིན། བྱལ་བྱལ། སྤོན་པོ། ཡི་དྲགས། ག་ཟ་ལ་སོགས་པ་མི་སྤྱུག་པའི་གཟུགས་དང་
ལྷན་པའི་དཔུང་གི་ཆོག་མཁས་མཐའ་ཡས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐད་དུ་སྤྱགས་ཏེ།
ཁ་ཅིག་ནི་རི་བོ་ཆེ་ཆུང་སྣ་ཆོག་མཁས་པ་འཕེན། ཁ་ཅིག་ནི་སྤྱོགས་དང་འབྲུལ་འཁོར་སྣ་
ཆོག་མཁས། ཁ་ཅིག་ནི་མདའ་དང་མདུང་ལ་སོགས་པ་མཆོན་ཆ་སྣ་ཆོག་མཁས་པ་འཕངས་
ཀྱང་ཐམས་ཅད་མེ་ཏྲིག་གི་ཆར་དུ་གྱུར་ཏོ། །སྤྲང་ཡང་བདུད་ཀྱི་བྱ་མོ་སྤང་མ་དང་།
དགའ་བྱེད་མ་དང་། སྤྱོར་སྤགས་མ་གསུམ་གྱིས་གཡོ་སྤྱུའི་ཆུལ་སྣ་ཆོག་མཁས་ཀྱི་སྒོ་
ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བསྐྱེད་པར་བྱས་ཀྱང་། མི་སྤྱུག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་
ཐམས་ཅད་ཀྱས་ཤིང་འཁོགས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་བྱས་ཏེ། བར་དུ་གཙོད་མ་

༡༡ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་མཁུར་མ། ༤༦། མདོ་སྤྲེལ། ལྷན་པ་བཙུན་ལྷན་འདས། རྒྱ་ཆེར་རྩལ་བའི་མདོ། ༣༤༤།

ནུས་པར་གྱུར་རྟོ། །དེ་ནས་བདུད་སྤྱིག་ཅན་གྱིས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་
བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆ་འདི་ཙམ་གྱིས་ཐར་བ་ཐོབ་ཏུ་ག་ལ་འགྱུར། ཞེས་སྒྲུབ་པ་དང་།
བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་ཁྱོད་ཀྱིས་གཏན་པ་མེད་པའི་མཆོད་སྦྱིན་གཅིག་བྱས་པས་
འདོད་པའི་དབང་ལྷག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ན། དཔལ་གཏན་པ་མེད་པའི་མཆོད་སྦྱིན་གྲངས་
མེད་པ་བྱས་པས་ཐར་བ་རྙེད་མི་དགའོ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། བདུད་ན་རེ། དཔལ་
གཏན་པ་མེད་པའི་མཆོད་སྦྱིན་གཅིག་བྱས་པའི་དབང་པོར་ཁྱོད་ཡོད་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་
གཏན་པ་མེད་པའི་མཆོད་སྦྱིན་གྲངས་མེད་བྱས་པའི་དབང་པོར་སྤྲུལ་ཡང་ཡོད་པ་
མིན་ནོ། ཞེས་ཟེར། དེ་ནས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་ཕྱག་གཡམས་པ་ས་ལ་བསྐྱུན་
ཏེ།^{༡༩} ས་འདི་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། །རྒྱ་དང་མི་རྒྱ་མཉམ་ཞིང་ཉེ་འཁོན་
མེད། །འདི་ནི་བདག་གི་དབང་སྟེ་བདག་བརྩུན་མེད། །འདི་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་གི་
དབང་བྱོས་ཤིག །ཅེས་གསུངས་ནས། ཕྱག་གཡམས་པ་ས་ལ་བརྟུན་པས་ས་རྣམས་
པ་བྱུག་ཏུ་གཡོས་པའི་གསེབ་ནས་སའི་ལྷ་མོ་བསྐྱུན་མ་གསེར་གྱི་མདོག་ཅན་ལུས་
ཐེད་སྤང་ནས་ཐལ་མོ་སྤྱར་ནས།^{༢༠} སྤྱིས་བྱ་ཆེན་པོ་དེ་དེ་བཞིན་ནོ། །ཁྱོད་ཀྱིས་ངེ་
སྐད་སྒྲུབ་པ་དེ་བཞིན་ཏེ། །འདི་ནི་བདག་ལ་མདོན་སུམ་མོ། །འོན་ཀྱང་བཙུག་ལྷན་
འདས་ཉིད་འགྲོ་བ་ལྷ་དང་བཙས་པའི་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་དུ་གྱུར་པ་
ལགས་སོ་ཞེས་སྒྲུབ་ཏེ་མི་སྤང་བར་གྱུར་རྟོ། །དེ་ནས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་
བྱམས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་བདུད་ཀྱི་སེམས་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་བརྟུན་པ་ལ་
བརྟེན་ནས། རྣམ་དག་སྤྱི་མངའ་མཆོག་ཏུ་གཟུགས་བཟང་བ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་

༡༩ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༤༦། མདོ་སྟེ་ལ། རྟོན་པ་བཙུག་ལྷན་འདས། རྒྱ་ཆེར་རྩོམ་པའི་མདོ། ༣༧་༥༡།

༢༠ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༤༦། མདོ་སྟེ་ལ། རྟོན་པ་བཙུག་ལྷན་འདས། རྒྱ་ཆེར་རྩོམ་པའི་མདོ། ༣༧་༥༢།

བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ལ་བདུད་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱིས་བསྟོད་ཅིང་འདུད་པར་བྱས་སོ། །

བཙུ་བ་མངོན་པར་བྱང་རྒྱལ་པའི་མཛད་པ་ནི་ཉི་ཤུ་ཙ་དགུ་ཁབ་ཏུ་བཞུགས།
ལོ་བྱུག་དཀའ་བ་སྤྱད་ནས་དགུང་ལོ་སྟུལ་ཙ་སོ་ལྔ་བཞེས་པའི་ཆོ། ས་ག་རྩ་བའི་
ཆོས་བཙེ་ལཱའི་ཉིན་མོའི་ཆ་ལ་སྟན་གསུམ་མཆོན་མོའི་ཆ་ལ་སྟན་གསུམ་ཡོད་པའི་
དང་པོ་ལྔ་རྫོགས་མཆོན་མོའི་སྟན་མཐའ་མའི་ཆ་ལ་རྩ་ན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་བརྟེས་
བ་ཡིན་ཏེ། བྱང་གཞི་ལས།^{༡༥} བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ལོ་ཉི་ཤུ་ཙ་དགུ་བཞེས་ནས་
ལོ་བྱུག་དཀའ་བ་སྤྱད་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་བདུད་ཅི་རྫོགས་པར་མཐོང་དོ། །ཞེས་
དང་། མངོན་པར་བྱང་རྒྱལ་པའི་མདོ་ལས།^{༡༦} ནམ་གྱི་སྟན་མཐའ་མ་ལ་ཟག་པ་མེད་
པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིད།

བཙུ་གཅིག་པ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བའི་མཛད་པ་ནི། ས་ག་རྩ་བའི་
ཆོས་བཙེ་ལཱའི་ཐོ་རངས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་གདུལ་བུའི་སྟོད་
བརྟགས་པའི་བྱིར་དུ།^{༡༧} ཟབ་ཞི་སྟོས་བྲལ་འོད་གསལ་འདུས་མ་བྱས། །ཞེས་
གསུངས་ནས་ཞག་བདུན་སྟག་བདུན་གྱི་བར་དུ་འཛིག་ཏེན་ཐ་མལ་པའི་སྤང་རོར་
ཆོས་མི་གསུང་བར་བཏང་སྟོམས་སུ་བཞུགས་པར་མཛད་ལ། དེ་ཡང་བདུན་སྟག་
དང་པོ་ལ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་འིང་བྱང་ན་བཞུགས་པ་ལ་ལྷའི་བྱ་རྩམས་ཀྱིས་མཆོད་ཅིང་
བསྟོད་པར་མཛད། གཉིས་པ་ལ་སྟོང་གསུམ་རིང་དུ་འཆག་པར་མཛད། གསུམ་པ་ལ་
བྱང་རྒྱལ་གྱི་འིང་ལ་སྟན་མི་འཇུག་པར་གཟེགས། བཞི་པ་ལ་འར་རུབ་ཀྱི་རྒྱ་
མཆོའི་འགྲམ་དུ་འཆག་པར་མཛད། ལྔ་པ་ལ་ལྷ་བཏང་བཟུང་གི་གནས་སུ་བྱོན།

༡༥ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༣། འདུལ་བ་ག། སྟོན་པ་བཙེ་ལ་ལྷན་འདས། བྱང་གཞི། ༤༩༩་ན།

༡༦ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༣་ན། མདོ་སྟེ་ས། སྟོན་པ་བཙེ་ལ་ལྷན་འདས། མངོན་པར་བྱང་རྒྱལ་པའི་མདོ། ༡༡༩་ན།

༡༧ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༤། མདོ་སྟེ་ལ། སྟོན་པ་བཙེ་ལ་ལྷན་འདས། རྒྱ་རྒྱུ་རོལ་པའི་མདོ། ༤༥༤་པ།

བྱུག་པ་ལ་ཤིང་ཅུ་གྲོ་ཉའི་བྱང་དུ་བཞུགས། བདུན་པ་ལ་ཤིང་གྲོལ་རྒྱུའི་བྱང་ན་
བཞུགས་པའི་ཆེ། ཆོང་པ་ག་གོན་དང་བཟང་པོས། སྤྲང་ཅི་དང་བྱ་རམ་ཕྱལ་བ་རྒྱལ་
ཆེན་བཞེས་དོའི་ལྷང་བཟེད་ཕྱལ་བའི་ནང་དུ་བཞེས་ནས། ཆོང་པ་རྣམས་ལ།^{༡༥} ལྷ་
ཡི་བག་ཤིས་དོན་གྲུབ་ཅིང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་ནས། སྤྲང་ཅི་འབྱུང་བའི་རྒྱལ་
བར་ལུང་བསྟན་ཏོ། །དེ་ནས་གདུལ་བྱ་གཞན་གཙོ་བོར་འབྱུག་པའི་ཕྱིར་དུ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་བྱང་དུ་ཕྱོན་གྱི་ཕྱོན་ལས་གྱི་ཤུགས་གྱིས། ཆངས་པ་གཙུག་ཕྱད་ཅན་
འཁོར་ཆངས་པ་འབྱུང་ཕྱག་བྱུག་ཅ་བ་རྒྱུད་དང་བཅས་པ་ལྷགས་ཏེ་གསེར་གྱི་
འཁོར་ལོ་ཅིབས་སྟོང་དང་ལྷན་པ་ཕྱལ་ཏེ་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བར་གསོལ་བ་བཟབ་
བོ། །ཡང་བརྒྱ་བྱེན་འཁོར་དང་བཅས་པ་སྤྲན་ནས། གསེར་གྱི་མཆུལ་དབག་ཆད་ལྔ་
བཅུ་ཡོད་པ་ཕྱལ་ནས་གསོལ་བ་བཟབ་བོ། །

དེ་ནས་ཆུ་སྟོད་ཆེ་བའི་ཆོས་བཞིའི་ཉིན་ལུལ་ལ་ར་ཏ་སིར་བྱོན། སངས་
རྒྱུ་སྟོང་གི་རིན་པོ་ཆའི་ཁྲི་ཡོད་པའི། འཁོར་བ་འཛིག་ །གསེར་ཐུག་ འོད་སྤང་གི་
ཁྲི་ལ་ཕྱག་དང་བསྐྱོར་བ་མཛད། བཞི་པའི་སྟེང་དུ་བཞུགས་ཏེ། ལྷ་སྟེ་བཟང་པོ་ལ་
སོགས་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ཆོས་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་མཛད་དོ། །

བཅུ་གཉིས་པ་ལྷ་ངན་ལས་འདས་པའི་མཛད་པ་ནི། དགྲུང་ལོ་སྤུམ་ཅུ་ཅ་ལྔ་
ལ་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱུ་སྟེ་པ་ནས་བརྒྱུ་ལས་ཏེ། དགྲུང་ལོ་བཞི་བཅུ་ཅ་
བྱུག་གི་བར་དུ་ཆོས་གྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྐྱོར་རོ། །དགྲུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་པའི་
དུས་སྤུ་ས་ག་ཉ་བའི་ཆོས་བཙོ་ལྔ་ལ་ལྷ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་བསྟན་ཏེ། ལྷང་

འདས་ལས།^{༡༩} དེ་ནས་བཙུན་མཁའ་འདས་དག་སྐོང་གི་བ་འབྲུམ་ཐག་བརྒྱད་ཅུས་
བསྐོར་ཞིང་མདུན་གྱིས་བལྟས་ཏེ། དཔྱིད་རྒྱ་ཐ་རྒྱུད་གི་ཉའི་ནང་བར་མུ་རན་ལས་
འདའ་བའི་དུས་དང་ཉེ་བར་གྱུར་བ་ན། ཞེས་དང་། གྲེ་ཐག་ཏུ་བཤད་པ་ལས། རྒྱལ་བ་
དེ་ལྟར་བརྒྱད་ཅུ་ལ། །ཐུབ་མཆོག་དམ་པ་མུ་རན་འདས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
དེ་ཡང་གདུལ་བྱ་ཏྲག་འཛིན་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཏྲག་འཛིན་བརྫོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐལ་
མེད་ཀྱི་གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་ལ་སངས་རྒྱས་མི་སྣང་བ་ལ་མུ་རན་ལས་འདས་པའི་
ཐ་སྣད་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། དེན་ལ་མུ་རན་ལས་འདས་པ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ།
གསེར་འོད་དམ་པ་ལས།^{༢༠} སངས་རྒྱས་མུ་རན་ཡོངས་མི་འདལ། །ཆོས་ཀྱང་རུབ་
པར་མི་འགྱུར་ཏེ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་གདུལ་བའི་ཕྱིར། །མུ་རན་འདས་པ་སྟོན་
པར་མཛད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

མཛད་པ་བཙུག་གིས་པོ་དེ་ཡང་བསྟུན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མཛད་པ་
དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་གཉིས་སུ་འདྲ། །དང་པོ་ཡང་། ཁྱིམ་པ་དང་རབ་བྱུང་
གི་མཛད་པ་གཉིས་སུ་འདྲ་ཞིང་། དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ན། འཕོ་བ། ལྷམས་སུ་
ཞུགས་པ། བལྟམས་པ། བཟོའི་གནས་ལ་མཁས་པ། བཙུན་མའི་འཁོར་གྱིས་རོལ་བ་
དང་ལྷ་གསུངས། གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། དེས་པར་འབྱུང་བ། དཀའ་བ་སྟུང་
པ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་བྱུང་དུ་གཤེགས་པ། བདུད་བཙུན་པ་དང་བཞི་གསུངས།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཕྱི་མ་གསུམ་གསུངས་ཏེ། ཀུན་
བདུས་ལས།^{༢༡} བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གང་ཞེ་ན། གང་

༡༩ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥། མདོ་རྩེ་མ། སྟོན་པ་བཙུན་མཁའ་འདས། མུང་འདས་ཀྱི་མདོ། ༥༠།

༢༠ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥། རྒྱུད་འབྲུམ་པ། སྟོན་པ་བཙུན་མཁའ་འདས། གསེར་འོད་དམ་པ། ༤༡༡།

༢༡ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༦། སེམས་ཅན་ཟེ། སྟོན་པ་པོན་མོགས་མེད། ཀུན་བདུས། ༥༡༤།

དགའ་ལྷན་གྱི་གནས་ན་གནས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། ཡོངས་སུ་སྤྲོད་པ་ལས་འདས་པའི་
བར་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོང་བ་ཐམས་ཅད་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོང་བ་ཡང་
འདྲིན་པའི་ཁམས་སུ་སྟོན་པའི་གང་ཟག་ཅེས་དང་། དེའི་འབྲེལ་པར།^{༡༩} བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་སྟོང་བ་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ནི། དགའ་ལྷན་གནས་ན་གནས་པ་ནས་
བཟུང་སྟེ། བདུན་ལས་རྒྱལ་བའི་བར་དུ་ལོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི།
མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཡོངས་སུ་སྤྲོད་པ་ལས་འདས་པ་
ཆེན་པོའི་བར་དུ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་བཀའ་བསྟུ་ལ།

ཐེག་ཆེན་གྱི་ལུགས་དང་། ཐེག་པ་སྤྱོད་མེད་པའི་ལུགས་གཉིས་ལས། དང་
པོ་ནི། དུག་ན་རྫོ་རྩེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་བཀའ་མཐའ་དག་བསྟུས་པ་ཡིན་ཏེ། དུག་ན་རྫོ་
རྩེས་སངས་རྒྱས་སྟོང་གི་བསྟན་པ་བསྟུ་བར་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པའི་
མདོ་དང་། དུག་ན་རྫོ་རྩེ་དབང་བསྐྱར་བའི་རྒྱུད་ལས་བཤད་པའི་བྱིར། དེའི་རྩེས་སུ་
རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱི་སྟོ་ཕྱོགས་ཅི་མ་ལ་སྤྱ་ལྟ་ཞེས་པའི་རི་ལ་རྒྱལ་སྤྱས་འབྲུམ་སྤག་
བཅུ་འདུས་ཏེ། འཇམ་དཔལ་གྱིས་མངོན་བ། བྱམས་པས་འདུལ་བ། ཀུན་ཏུ་བཟང་
པོས་མདོ་སྟེ་བསྟུས་པ་ཡིན་ཏེ།^{༢༠} རྫོ་རྩེ་འབར་བ་ལས།^{༢༡} ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སངས་
རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཅ་བའི་བསྟུ་བ་བྱེད་པ་པོ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དང་།
འཇམ་དཔལ་དང་། གསང་བའི་བདག་པོ་དང་། བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
བསྟུས་པའི་བྱིར་རྩོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཞེས་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་གསུང་ངོ་། །

^{༡༩} བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟུར་མ། ༥༦། སེམས་ཅན་གྱི་སྟོང་བའི་སྤྱོད་པ་ཀུན་བཅུས་ཀྱི་འབྲེལ་བ། ༡༡༥་ན་༥༡

^{༢༠} ག་པ་ན་རྫོ་རྩེ་འབར་བ་ལས། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས་ཡིན་ནམ་དེའོད།

^{༢༡} བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟུར་མ། ༥༦། དབྱ་མ་ཇ། སྟོང་བའོན་ཆེན་པོ་རྩོ་བྱས། རྟོག་གེ་འབར་བ། ༤༠༤་ཀྱི།

གཉིས་པ་ལ། བཀའ་བསྟུངས་པོ། བར་པ། གསུམ་པ་རི་ལྟར་བསྟུས་ཚུལ་
ལོ། །དང་པོ་ནི། སྟོན་པ་མུ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཕྱི་དེ་ལོ་དབྱར་ཁས་ལེན་པ་ལ་
མངོན་དུ་སྟོགས་པའི་དུས་སྤྱུ་རྒྱལ་པོ་མ་སྦྱེས་དགས་སྦྱིན་བདག་བྱས་ནས་རྒྱལ་
པོའི་ཁབ་ཏུ་འོད་སྤང་ཉི་ཤ་འཁོར་ལ་སོགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ལྟ་བུར་བརྒྱས་དཀའ་བསྟུ་
མཛད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་དགོས་པ་ནི། ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྟོན་གསུམ་བཀའ་མིན་པར་
འདོད་པའི་ལོག་ཉོག་བསལ་ནས། བཀའ་མིན་པ་འདྲེས་པ་རྣམས་སྤངས་ཏེ། བཀའ་
རྣམ་དག་ཏུ་བསྟུབ་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །

རི་ལྟར་བསྟུས་ན། འོད་སྤང་ལ་བསྟན་པ་གཏང་དེ། བཀའ་བསྟུ་མཛད་པ་ལ་
དག་བཅོམ་པ་ལྟ་བུར་བརྒྱལ་བ་གཅིག་གིས་མ་ལོངས་པའི་ཆེ། ཀུན་དགའ་བོ་དྲག་པོའི་སྒོ་
ནས་འདུལ་བའི་དུས་ལ་བབ་པར་གཟིགས་ནས། འོད་སྤང་གིས་ཀུན་དགའ་བོ་ལ།
འདི་ཐམས་ཅད་ནི་དག་བཅོམ་པ་ལ་སྟོགས་སྟེ། ཁྱོད་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་ཡིན་པས།
འདིར་མ་འདུག་པར་སོང་ཞིག་ཅེས་སྒྲུས་པ་དང་། ཀུན་དགའ་བོ་ན་རེ།^{༡༥} བདག་
གིས་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ལྟ་བ་དང་། འཆོ་བ་སོགས་ཆོས་གང་ཡང་ཉམས་པ་མེད་ཀྱི།
དེ་སྐད་མ་གསུང་ཞིག་ཞུས་པས། སངས་རྒྱུ་དང་ཡུན་རིང་དུ་འགྲོགས་ནས་དེ་
ཅུ་ལོ་མཆར་མི་ཆེ་ཡི་ཉིས་པ་བརྒྱད་ཡོད་པས་ཚུལ་ཤིང་ལོངས་ཤིག་ཅེས་
གསུངས། ཉིས་པ་བརྒྱད་ནི། སྤྱི་དགའི་བདག་པོ་ལ་སོགས་པའི་བྱད་མེད་ལྟ་བུར་
བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་ནན་གྱིས་ཞུས་པས་བསྟན་པ་ལོ་ལྟ་བུར་བྱེ། སྟོན་པ་མུ་ངན་
ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་བཏབ་ན་བསྐལ་པའི་བར་དུ་བཞུགས་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལ་
གསོལ་བ་མ་བཏབ་པ་དང་། སྟོན་པས་ཐུགས་བབ་པར་ནས་བྲིས་པ་ལ་ལན་ལོག་པ་

༡༥ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟུར་མ། ༡༡ འདུལ་བད། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྟན་འདས། ཟུན་ཆོགས། ༢༠༡༡

བཏབ་པ་དང་། ན་བཟའ་གསེར་གྱི་མདོག་ཅན་འཆོས་པའི་ཆེ་ནམ་མཁའ་ལ་བརྒྱང་
ན་ལྷས་འཛིན་པ་ཡིན་པ་ལ་དོག་པའི་འོག་ཏུ་བརྩིས་ནས་བཅེས་ས། ཞལ་སྐྱེམས་པ་
ལ་སྦྱང་བཟེད་ནམ་མཁའ་ལ་བརྒྱང་ན་ལྷས་བདུད་ཅི་འབྲལ་བ་ལ་ཚུ་རྟོག་པ་ཅན་
བླངས། སྟོན་པས་དཀའ་ཞིང་ཉེ་བར་འཆོ་བའི་ཆེ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་བག་ཡང་
བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས། རི་ལྟར་བྱེད་མ་ཞུས་པས་ད་ལྟ་མི་མཐུན་པ་བྱུང་། བྱང་
མེད་དང་བྲིས་པའི་འཁོར་ལ་གསང་བའི་གནས་སྐབས་སུ་རྒྱབ་པ་བསྟན་པ་དང་། སྐྱེ་
གསེར་གྱི་མདོག་ཅན་བྲིས་པ་ལ་བསྟན་པས་བྲིས་པའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་མ་རུངས་པ་
བྱས་པ་སྟེ་བརྒྱད་དོ། །

དེ་ནས་ཀུན་དགའ་བོ་བྲི་རིའི་གནས་སུ་བྱོན་ནས་འགྲོ་བའི་སྟོན་མེ་སངས་རྒྱས་
ནི་འདས། འོད་སྤང་ཆེན་པོས་ནི་བསྐྱད་སྟེན་ནས། སེམས་ཁོང་དུ་ཚུད་པའི་ཆོ། རང་
གི་སྟོབ་མ་བྲི་རིའི་བྱས།^{༡༤} ལོ་ཉམ་ཁྱོད་ནི་བག་མེད་མ་མཛད་པར། །ཤིང་བྱང་
འཐིབས་པོར་བརྟེན་ན་སྤྱང་ན་འདས། །ཐུགས་ལ་ཞོག་ལ་ཞི་གནས་མཛོད་ཅིག་
དང་། །སྤྱར་དུ་ཞི་བའི་གནས་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་བསྐྱལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དབེན་
པའི་གནས་སུ་བསྐྱོམས་པས་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བྱ་ཐོབ་སྟེ། འོད་སྤང་ཆེན་པོས་
ཉེས་པ་བརྒྱད་བསྟན་པ་ཡང་ཐུགས་བཅེ་བས་ཡིན་པར་དགོངས་ནས་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་
ཏུ་བྱོན་པས་འོད་སྤང་ཆེན་པོས་ཡིན་ཏུ་ལེགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ནས་དག་བཅོམ་
པ་ལྟ་བུ་ཆང་བར་གྱུར་དོ། །དེ་ནས་སྣམ་སྤྱར་ལྟ་བུ་བརྒྱུད་གཅིག་གིས་མ་ཆང་བའི་
སྟེང་དུ། ཉེ་བ་འཁོར་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱོས་པ་བཞུགས་ཏེ། དང་པོར་གླེང་
གཞི་བར་དུ་འབྲེལ་དང་མཆོམས་སྤྱར། མཐར་འཁོར་འདུས་ཚུལ་དང་རྩིས་སུ་ཡི་

༡༤ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་ས། ༡༡ འདུལ་བད། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྟ་བུ་འདས། བྲན་ཆོགས། ༥༥ ལ་༥

རངས་བཅུག་ནས་འདུལ་བའི་སྤྱི་དོན་རྒྱལ་བས་རི་ལྟར་གསུངས་པ་བཞིན་སྤྱི་སྤྱར་
མེད་པར་བྱགས་ནས་ཆར་གཅིག་གསུངས། དེ་ནས་ཀུན་དགའ་པོ་བསྐྱོས་ནས་སྤར་
བཞིན་མདོ་སྤེའི་སྤྱི་དོན་བསྐྱུས། དེ་ནས་འོད་སྤང་ཆེན་པོ་བསྐྱོ་མཁན་མེད་པར་རང་
གིས་^{༡༥}འཛེགས་ཏེ་སྤར་བཞིན་མདོན་པའི་སྤྱི་དོན་བསྐྱུས་སོ། །

གཉིས་པའི། བསྐྱུ་བ་དང་པོ་མཛད་ནས་ལོ་བརྒྱ་དང་བཅུ་འདས་པའི་དུས་
སྤ། རྒྱལ་པོ་རྣམས་ཨ་ཤ་ཀ་ས་སྤྱིན་བདག་མཛད་ནས་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་གོང་ཁྲིར་དུ་
བྲགས་པ་ལ་སོགས་པ་དབྱ་བཅོམ་པ་བདུན་བརྒྱས་བཀའ་བསྐྱུ་གཉིས་པ་མཛད།
དེའི་དགོས་པ་ནི་འདུལ་བའི་ལག་ལེན་མི་རུང་བའི་གཞི་བཅུ་སྟན་སྤང་ནས་འདུལ་
བའི་བསྐྱུན་པ་རྣམས་དག་ཏུ་སྤྱབ་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དབྱ་བཅོམ་པ་བདུན་
བརྒྱར་གཅིག་གིས་མ་ཆར་བའི་ཆེ་འཕགས་པ་ལྷ་གྲུར་ལྟས་བསྐྱུལ་ནས་དེར་བྱོན་
པས་བདུན་བརྒྱ་ཆར་བར་གྲུར་ཏོ། །མི་རུང་བའི་གཞི་བཅུ་ཡང་ཡོད་དེ། འདུལ་བ་
དང་འགལ་བའི་སྤྱོད་པ་བྱས་ནས། ཏུ་ལུ་ཏུ་ལུ་ཞེས་བཛྲོད་ཅིང་ཐལ་མོ་བཟུངས་
པས་འདག་པར་འདོད་པ་དང་། བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱོད་པ་བྱས་ནས། ཆོས་ལྟན་གྱི་
གང་ཟག་གཞན་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་བྱས་པས་འདག་པར་འདོད་པ་དང་། ས་འདི་ལ་
ཀུན་སྤྱོད་པས་དགེ་སྤོང་གིས་བརྟོས་ཀྱང་ལྷུང་བ་མེད་པར་འདོད་པ་དང་ནད་པས་
ཆར་འཐུང་བ་ལ་ལྷུང་བ་མེད་པར་འདོད་པ་དང་། དུས་རུང་གི་ཁ་ཟས་ལན་ཆ་དང་
ལྟན་ཅིག་ཏུ་བྱེ་རྩེ་ལོངས་སྤྱད་པས་ལྷུང་བ་མེད་པ་འདོད་པ་དང་། ཡང་ཡང་ཟ་བ་ལ་
དཔག་ཆད་མེད་འཕྲོ་མི་དགོས་པར་རྒྱང་བྲགས་གཅིག་བྱིན་པས་ཆོག་པར་འདོད་
པ་དང་། སྤངས་པ་ཟ་བ་ལ་ལྟག་པོར་མི་དགོས་པར་སོར་སོ་གཉིས་ཀྱིས་རི་མོ་གཏོད་

པས་ཆོག་པ་དང་། ཕྱི་རྫོཾ་དང་ལོ་མ་དགྲུགས་ནས་བརྟུངས་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པ་
དང་། གཤིང་བ་གསར་པ་རྟེན་པ་ལ་རྟེན་པ་ནས་མཐོ་གང་སྐྱོན་མི་དགོས་པ་དང་།
བསྐྱེན་པར་མ་རྫོགས་པའི་མགོ་ཐོག་ཏུ་ཁྱིུ་བཞག་དེའི་སྟེང་དུ་སྦྱང་བཟེད་བཞག་
དེའི་ནང་དུ་གསེར་ལ་སོགས་པའི་རིན་ཆེན་བཞག་ནས་སྦངས་པ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་
རེག་པའི་སྦྱང་བ་མི་འབྱུང་བར་འདོད་པའོ། །

གསུམ་པ་ལ་སྡེ་བ་བཙོ་བརྒྱད་རི་ལྟར་བྱང་ཚུལ།

བཀའ་བསྟུ་མཛད་ཚུལ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ལ། ཅ་བའི་སྡེ་བ་བཞིར་གྱེས་
ཚུལ། དེ་དག་སོ་སོའི་བྱང་ཆོས་སོ། །དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་ཞལ་བཞུགས་པའི་
དུས་སུ་གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྦྱ་བའི་སྡེ་བ་གཅིག་ལུ་ཡོད་པ་ལ། དགེ་འདུན་
པ་ལ་ཆེན་སྡེ་བ། གནས་བཏུན་པའི་སྡེ་བ། མང་པོས་བཀྱར་བའི་སྡེ་བ་བཞིར་གྱེས་པ་
ཡིན་ཏེ། འོད་ལྗན་ལས།^{༡༩} ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྦྱ་བ་དེ་དག་ནི་གཞི་དང་འབྲེལ་བ་
ཡིན་ཏེ། ལེགས་པར་སྦྱར་བའི་སྐྱད་དུ་ཐ་སྦྱད་བཛོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་བཞི་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ནི། སྡེ་བ་གཞན་ནམས་གྱེས་པའི་
གཞི་ཡིན་པ་དང་དུས་གསུམ་རྩེས་ཡོད་དུ་སྦྱ་བས་ན་གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྦྱ་
བ་ཞེས་བྱ་ལ། མཁན་རྒྱུད་ནི་རྒྱལ་པོའི་རིགས་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་བསྐྱབ་པ་ལ་
གྲུས་པའི་མཆོག་ཏུ་ལུང་བསྟན་པ། སྤས་སྦྱ་གཅན་འཛིན་གྱི་མཁན་རྒྱུད། ལྷམ་སྦྱར་
ལྷམ་ཐུན་ཉེར་ལྷ་མན་ཆད། དགྲུ་ཡན་ཆད་བྱེད་ཅིང་། སྤའི་རྟགས་པར། འཁོར་
སོ། །རིན་པོ་ཆེ་འཁྲི་བར་བཞེད་ལ། སོ་ཐར་གྱི་མདོ་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐྱད་དུ་འདོན་

༡༩ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། འདུལ་བ་བྱ། སྦྱོབ་དཔོན་ཤུག་ཡོད། འོད་ལྗན། ༢༡༢༡།

པ། ཕྱིན་ལེན་ལག་པ་བཀའ་ཉི་ཕྱེད་པ། ལུབ་ལྷག་ཉལ་ཁྱ་ཕྱེད་དང་དབྱུས་བར་དུ་
ཆོད་ན་སྤུབ་པར་བཞེད་ཅིང་། དེ་ལས་གྲུས་པ་བདུན་ཡོད་དེ། གཞི་ཀུན་སྡེ་པ། སྒྲོབ་
དཔོན་འོད་སྤྱང་གི་རྩེ་ས་སྤྱ་འབྲང་བའི་སྡེ་པ། སྒྲོབ་དཔོན་ས་སྒྲོན་གྱི་རྩེ་ས་སྤྱ་འབྲང་
བའི་སྡེ་པ། སྒྲོབ་དཔོན་ཆོས་སྤྱང་གི་རྩེ་ས་སྤྱ་འབྲང་བའི་སྡེ་པ། མང་ཐོས་པའི་སྒྲོབ་
དཔོན་གྱི་རྩེ་ས་སྤྱ་འབྲང་བའི་སྡེ་པ། གོས་དམར་བའི་སྡེ་པ། རྣམ་པར་བྱེ་སྤྱེ་སྤྱ་བའི་སྡེ་
པ་རྣམས་གྲུས་པའི་ཕྱིར། སྒྲོབ་དཔོན་དུལ་བའི་ལྷས་སྡེ་པའི་ཐ་སྙད་བསྟན་པ། བསྐྱ་
བ་ལས།^{༡༩} གཞི་ཀུན་པ་དང་འོད་སྤྱང་སྡེ། །ས་སྒྲོན་སྡེ་དང་ཆོས་སྤྱང་སྡེ། །མང་ཐོས་
གོས་དམར་སྒྲོབ་མའི་སྡེ། །རྣམ་པར་བྱེ་སྤྱེ་སྤྱ་བའི་སྡེ། །ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྤྱོད་པ་
ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་པལ་ཆེན་པ་ནི། འོད་སྤྱང་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོན་གྱི་དགེ་འདུན་
པལ་ཆེ་བ་འདུས་པས་ན། པལ་ཆེན་སྡེ་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེ་ཡང་བྲམ་ཟེའི་རིགས་
ལས་རབ་དུ་བྱུང་བ་སྤྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དུ་ལུང་བསྟན་པ་
འོད་སྤྱང་ཆེན་པོའི་མཁན་བརྒྱད། རྣམ་སྟན་བདུན་པ་ནས་ཉེར་གསུམ་གྱི་བར་བྱང་
དུ་མ་གྱུར་པ་ལ་ཕྱེད་ཅིང་། བྱའི་རྟགས་སྤྱ་དུང་ལ་སོགས་པ་འབྲི། སོ་ཐར་གྱི་མདོ་བྱ་
གྱི་ཏ་སྡེ་ཡུལ་མི་རང་བཞིན་པ་མ་ག་ཏའི་^{༢༠}པལ་སྐད་དུ་འདོན་པ། ཕྱིན་ལེན་སྒྲོད་
ལས་ཕྱེད་པ། ཡོལ་བས་མཆོམས་ཆོད་ན་ལུབ་ལྷག་སྤུབ་པར་འདོད། དེ་ལས་གྲུས་
པ་ལྔ་ཡོད་དེ། ཤར་རི་ལ་གནས་པའི་སྡེ་པ། ལུབ་རི་ལ་གནས་པའི་སྡེ་པ། གངས་རི་
ལ་གནས་པའི་སྡེ་པ། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་སྤྱོད་པའི་སྡེ་པ། རྟག་པར་སྤྱོད་པའི་སྡེ་

༡༩ བསྐྱ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༣། འདུལ་བ་སྤྱ། སྒྲོབ་དཔོན་དུལ་བ་སྤྱ། བསྐྱས་པ། ༡༡༩༩-༩༠
༢༠ ག་ཏ་ཏ་ན་མ་ག་ཏའི། མ་ག་རྩའི་ཡིན་ནམ་དཀྱིད།

བ་དང་ལྷ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས།^{༩༡} ཤར་བྱུང་རིང་གནས་གངས་རིང་གནས། །འཛིག་རྟེན་འདས་པར་སྤྲོ་བའི་སྤེ། །རྟག་པར་སྤྲོ་བའི་སྤེ་བ་སྤེ། །ལྷ་ཆོན་དགེ་འདུན་པལ་ཆེན་སྤེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་གནས་བརྟན་པའི་སྤེ་བ་ནི་གནས་བརྟན་འཕགས་པའི་རིགས་ཡིན་པར་སྤྲོ་བས་ན་གནས་བརྟན་པའི་སྤེ་བ་ཞེས་བྱ་ལ། བྲམ་ཟེ་རིགས་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ། མཐའ་འཁོབ་འདུལ་བའི་མཆོག་ཏུ་ལུང་བསྟན་པ། འཕགས་པ་ཀ་ཏུ་ནའི་མཁན་བརྟུན།^{༩༢} རྣམ་པར་ལྷན་ཉེར་གཅིག་གི་བར་ཟུང་དུ་མ་སྦྱར་བ། སྤྲ་རྟགས་དཔལ་བེའུ་ལ་སོགས་པ་ལ་བྱེད། སོ་ཐར་གྱི་མདོ་བེ་ཤུ་ཅི་སྟེ་ཤེ་ཤེ་ཐའི་སྐད་དུ་སྤྲོ་བ། ལུབ་ལྷག་ཐག་པས་ཆོད་པ་དང་བྱིན་ལེན་འཕྲོག་ཐབས་སུ་བྱས་པས་ཆགས་པར་བཞེད། དེ་ལས་བྱེས་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། རྒྱལ་བྱེད་ཆོས་ན་གནས་པའི་སྤེ་བ། འཛིགས་མེད་རི་ལ་གནས་པའི་སྤེ་བ། གཞུག་ལག་ཁང་ཆེན་པ་ན་གནས་པའི་སྤེ་བ་སྟེ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་ཉིད་ལས།^{༩༣} རྒྱལ་བྱེད་ཆོས་གནས་འཛིགས་མེད་གནས། །གཞུག་ལག་ཁང་ཆེན་གནས་བརྟན་པ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་མང་བཀུར་བ་ནི་སེར་སྦྱའི་ཆོགས་མང་པོས་བཀུར་བའི་སྟོབ་དཔོན་གྱི་རྩིས་སུ་འབྲང་བས་ན་མང་པོས་བཀུར་བའི་སྤེ་བ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ཡང་འབྲེག་མཁན་གྱི་རིགས་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་འདུལ་བ་འཛིན་པའི་མཆོག་ཏུ་ལུང་བསྟན་པ་ཉེ་བ་འཁོར་གྱི་མཁན་བརྟུན།^{༩༤} རྣམ་པར་ལྷན་ཉེར་གཅིག་ནས་ལྷའི་བར་ལ་བྱེད་ཅིང་།

༩༡ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༣ འདུལ་བ་སྤྲོ་སྟོབ་དཔོན་དུལ་བ་གླེ། བསྟན་པ། ༡༡༦༤་༩།
༩༢ ག་ཧོན་ཅ་མཁན་རྟུན།
༩༣ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༣ འདུལ་བ་སྤྲོ་སྟོབ་དཔོན་དུལ་བ་གླེ། བསྟན་པ། ༡༡༦༤་༩།
༩༤ ག་ཧོན་ཅ་མཁན་རྟུན།

གྲའི་ཉགས་སྤྲུང་པའ་མེད་འཁྲི། སོ་ཐར་གྱི་མདོ་ཨ་སྤྱི་ཤ་རྒྱུར་ཆག་གི་སྐད་དུ་འདོན།
 གྱེན་ལེན་སྤྲུང་ཐབས་སྤྱི་བྱེད་པ། རི་མོས་བར་ཆོད་ན་ལུ་ལྷག་བྱལ་བར་
 བཞེད། དེ་ལས་གྲེས་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། ས་སློབས་རི་ལ་གནས་པའི་སྤྱེ་པ། སློབ་
 དཔོན་སྤྲུང་བ་པའི་རྗེས་སྤྱི་འབྲང་བའི་སྤྱེ་པ། གནས་མ་བྱ་བའི་སྤྱེ་པ་རྣམས་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཉ། དེ་ཉིད་ལས།^{༡༥} ས་སློབས་རི་དང་སྤྲུང་བ་པའི། །གནས་མ་བྱ་བའི་སྤྱེ་རྣམས་
 བོ། །ཀྱན་གྱིས་བཀྱར་བ་རྣམ་པ་གསུམ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་འགའ་
 ཞིག་གནས་གྱི་མིང་། འགའ་ཞིག་གྲུབ་མཐའི་མིང་། འགའ་ཞིག་གང་གི་རྗེས་སྤྱི་
 འབྲང་བའི་སློབ་དཔོན་གྱི་སློབས་མིང་བཏགས་པ་ཡིན་ཉ། དེ་ཉིད་ལས།^{༡༦} ཡུལ་
 དོན་སློབ་དཔོན་གྱི་བྲག་གིས། །ཐ་དད་རྣམ་པ་བཙོ་བརྒྱད་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་བཀའ་བསྟུ་མཛད་ཚུལ་དངོས་ནི། རྟོན་པ་སྤྲུང་ན་ལས་འདས་ནས་
 ལོ་ཉིས་བརྒྱ་ལོན་པ་ན་རྒྱལ་པོ་ཀ་ཉི་ཀས་སྤྱིན་བདག་མཛད་ནས། བྱང་ཚུབ་
 སེམས་དཔའ་ལྟ་བརྒྱ། དབྱ་བཙོམ་པ་ལྟ་བརྒྱ། སོ་སའི་སྤྱི་པའི་བརྗེ་ཉ་ཁྲི་བྲག་སྟོང་
 སྟེ་ཁྲི་བདུན་སྟོང་གིས་ཆོས་ལོག་སྤྱན་བྱུང་བ་དང་སྤྱེ་པ་བཙོ་བརྒྱད་བསྟན་པར་བསྟུ་
 པའི་ཕྱིར་དུ་རྒྱལ་པོ་གྱི་གྱིའི་མི་ལམ་ལུང་བསྟན་པའི་མདོ་དངས་ནས་བཀའ་བསྟུ་
 གསུམ་པ་མཛད་པ་ཡིན་ཉ། རྟོག་གོ་འབར་བ་ལས།^{༡༧} རྟོན་པ་སྤྲུང་ན་ལས་འདས་
 རས་ལོ་བརྒྱ་དང་སོ་བདུན་འདས་པ་ན། བདུན་སྟེག་ཅན་གྱི་སྤྱལ་པ་དགེ་སྟོང་བཟང་
 པོ་ཞེས་བྱ་བས་ཆོས་ལོག་མང་དུ་བསྟན་པས། དེའི་སློབ་མ་གནས་བཞུགས་ཀྱི་དང་

༡༥ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༣། འདུལ་བ་སྤྱི་སློབ་དཔོན་དུལ་བ་གླེ། བསྟན་པ་ག། ༡༡༦༦་ཤ།
 ༡༦ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༣། འདུལ་བ་སྤྱི་སློབ་དཔོན་དུལ་བ་གླེ། བསྟན་པ་ག། ༡༡༦༦་ཤ།
 ༡༧ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༤། དབྱ་མ་ཐོ་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་རྩ་བ། རྟོག་གོ་འབར་ག། ༣༤༥་ཤ།

ཡིད་བརྟན་གཉིས་ཀྱིས། ཆོས་ལོག་གི་བསྟན་པ་དར་བར་བྱས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ལོ་
དྲུག་ཅུ་ཙམ་གསུམ་དུ་སྡེ་བ་བཙོ་བརྒྱད་པན་ཚུན་བསྟན་པ་ཡིན་མིན་ཚིད་ཅིང་
འབྲུག་ས་ལོང་དུ་གནས་པའི་ཆེ་བཀའ་བསྟུ་གསུམ་པ་མཛད་པའི་བྱིར།

རྒྱལ་པོ་གི་གིའི་མི་ལམ་མིས་ཚུལ་ནི། སྟོན་ཆེ་ལོ་སུམ་ཁྲི་བའི་དུས་སུ་
སངས་རྒྱས་ལོད་སྤང་འདིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པའི་ཆེ། རྒྱལ་པོ་གི་གི་ལ་མི་ལྟས་བཅུ་བྱུང་
སྟེ། རྒྱལ་པོ་དེ་ཉིད་ལ་ནང་བ་སངས་རྒྱས་པ་དང་། བྱི་རོལ་པའི་མཆོད་གནས་
གཉིས་ཡོད་པ་ལས། མི་ལྟས་ནམས་བྱི་རོལ་པའི་སྟོན་པ་ལ་ཁྲུས་པས། འདི་ནི་རྒྱལ་
པོ་གྲོངས་པའམ། གྲོངས་པ་ལ་ཐུག་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་པས་སྤྱིང་དང་འབྲ་བ་གཅིག་
སྤྱད་ལ་གཏོང་དགོས་ཞེས་ཟེར། དེ་ཡང་རྒྱལ་པོའི་བྱ་ལོ་གསེར་འབྲང་ཅན་ཞེས་བྱ་
བ་སངས་རྒྱས་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་དད་པ་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་སྤྱིང་ནད་བྱ་བར་བསམས་
ནས་སྤྲོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ཐུགས་མི་དགའ་བར་འདུག་པ་ལ་བྱ་ལོས་
དེས་པས་ལྔར་གྱི་རྒྱ་མཆོན་ནམས་གསུངས་པས། བྱ་ལོ་ན་རེ། ཡབ་རྒྱལ་པོའི་སྐུ་
སྟོག་ལ་ཕན་ན་བདག་འགྲུམ་པ་ལྷ་མོད་ཀྱི། བྱི་རོལ་བ་འདི་དག་མ་རིག་པའི་ལིང་
སྟོག་གིས་སེམས་རྒྱད་ལོང་བས་མ་འོངས་པ་ལུང་སྟོན་པའི་མཐུ་མེད། ཡང་དག་
པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་མཛོན་སུམ་གྱི་སྤྱན་དང་ལྗན་
པ་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་ལ་ཁྱེ་རིགས་སོ་ཟེར། རྒྱལ་པོས་དེ་ཉིད་འཐད་གསུངས་ནས་
སངས་རྒྱས་ལོད་སྤང་ལ་ཁྲུས་པས། འདི་ནི་རྒྱལ་པོ་འཁོར་བཅས་ལ་ངན་པ་ཅུང་ཟད་
ཅམ་ཡང་མེད་ཀྱི། མ་འོངས་པ་ན་ཤུག་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ལ་ཉན་སྟོས་ནམས་ཀྱི་
སྟོད་ཚུལ་ངན་པ་སྣ་ཆོགས་འབྱུང་བའི་མི་ལྟས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ལུང་བསྟན་ཏོ། །

ཇི་ལྟར་ན་སྤང་པོ་ཆེ་སྤང་ཁུང་ནས་ཐོན་ཀྱང་མཐུག་མ་ལ་ཐོགས་པ་ནི། དང་
པོ་བྱིས་ནས་བྱིས་མེད་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་ཡང་། གཙུག་ལག་ཁང་ལ་བྱིས་ཀྱི་འདུ་
ཤེས་སྤོང་མི་རྒྱས་པའི་སྤྲ་ལྟས་སོ། །སྤང་པོ་ཆེ་བལ་བས་སྤོས་ཀྱི་སྤང་པོ་ཆེ་སྤོང་པ་
ནི། ཚུལ་བྱིས་མ་འཆལ་བའི་དགེ་སྤོང་གིས་ཚུལ་བྱིས་མ་རྣམ་དག་གི་དགེ་སྤོང་
གནས་ནས་སྤོང་བའི་སྤྲ་ལྟས་སོ། །མི་གཙང་བས་བསྐྱོས་པའི་སྤྲེའུས་སྤྲེའུ་གཞན་
ལ་མི་གཙང་བ་བསྐྱས་པ་ནི། ཚུལ་བྱིས་མ་འཆལ་བས་ཚུལ་བྱིས་མ་དང་ལྟན་བ་ལ་
ཉེས་བ་སྤོང་བའི་སྤྲ་ལྟས་སོ། །སྤྲེའུ་གཅིག་གིས་སྤྲེའུ་འཛོགས་ལ་དབང་བསྐྱར་བྱེད་
པ་ནི་མཁན་སྤོབ་ཀྱི་མཆོད་ཉིད་དང་མི་ལྟན་བས་གཞན་ཀྱི་མཁན་སྤོབ་བྱེད་པར་
འགྱུར་བའི་སྤྲ་ལྟས་སོ། །ཅན་དན་སྤྱལ་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་དང་ཤིང་བལ་བ་མགོ་སྟོམས་བ་
ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་དང་སྤྱ་སྟེགས་ཅན་ཀྱི་གཞུང་མགོ་སྟོམས་པའི་སྤྲ་ལྟས་
སོ། །བྲེ་བྲེ་བྲེ་གང་དང་སྤྱ་ཉིག་བྲེ་གང་བ་གཉིས་བརྩེ་བ་ནི་ཟང་ཟེང་གི་ཆེད་དུ་ཆོས་
སྟོན་པའི་སྤྲ་ལྟས་སོ། །གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཉེ་འཁོར་ན་ཡོད་པའི་མེ་ཉོག་དང་འབྲས་
བྱ་རྒྱན་པོས་འབྲེང་བ་ནི། དགེ་འདུན་ཀྱི་ཡོ་བྱད་ཀྱིས་བྱིས་པ་གསོ་བའི་སྤྲ་ལྟས་
སོ། །གཙང་ཞིང་ཡོད་དུ་འོང་བའི་རྒྱས་སྐྱོམ་པའི་མེ་ཉེ་རྩེས་སྤྱ་བསྟེགས་ཀྱང་མི་
འཐུང་བ་ནི། ཆོས་ཀྱི་ཆོག་དོན་ཀྱིས་ཤོངས་པའི་གང་ཟག་ལ་ཆོས་བསྟན་ཀྱང་དོན་
དུ་མི་གཉེར་བའི་སྤྲ་ལྟས་སོ། །སྤྱི་བོ་མང་པོ་སྤྲེ་རིས་སྤྱ་བཅད་ནས་ཅོད་པ་བྱེད་པ་ནི།
རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་བྱུབ་མཐའི་དབང་གིས་སྤྲེ་རིས་སྤྱ་བཅད་ནས་ཆགས་སྤང་
འབྱུང་བའི་སྤྲ་ལྟས་སོ། །རས་ཡུག་ཁ་ཆར་མ་ཉམས་པ་གཅིག་ལ་མི་བཙོ་བརྒྱད་
ཀྱིས་ཅོད་པ་བྱས་ནས་བགོས་པའི་ཆོ། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རས་ཡུག་མ་ཉམས་པ་རེ་

ཐོབ་ཅིང་། ཅ་བའི་རས་ཡུག་མ་ཉམས་པར་ཡོད་པ་ནི་ཤྲུག་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ལ་སྡེ་
བ་བཙོ་བརྒྱད་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་ལྟ་སྟོང་དང་མཐུན་པར་ཉམས་
སྲུ་སྒྲངས་པས་བྱང་ཚུབ་སྒྲུབ་ལུས་ཤིང་། ཅ་བའི་བྱང་ཚུབ་སྒྲུབ་པའི་ལམ་མ་ཉམས་
པར་ཡོད་པའི་སྲུ་ལྟས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ལུང་བསྟན་ཏོ། །

གཉིས་པ་གྲེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ།

མཆོག་གི་དོན་དང་། འགྲུར་གྱི་ཕྱག་ཤུལ་གི་དོན། མཇུག་གི་དོན་ནོ། །དང་
པོ་ནི།^{༤༥} རྒྱ་གར་རྒྱུད་དུ། བེ་ན་ཡ་སྤུ་བ། བོད་རྒྱུད་དུ། འདུལ་བའི་མདོ། ཞེས་པས་
འཆད། འདིའི་རྒྱལ་པས་སྤུ། འདུལ་བའི་དོན་བཤད་པ་དང་། མདོའི་དོན་བཤད་པ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འདུལ་བ་དེ་ལ། སྤུས་བརྩོན་རིགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན་
གཉིས་ཡོད་དེ། རྩོད་བྱེད་ཆོག་གི་འདུལ་བ་དང་། བརྩོན་བྱ་དོན་གྱི་འདུལ་བ་དང་
གཉིས་སྲུ་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་ལ། འདུལ་བའི་བཀའ་དང་། འདུལ་བའི་བསྟན་
བཙོས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཡང་དུ་མ་ཡོད་དེ། ཅ་བའི་ལུང་སོ་སོར་ཐར་པ་དང་།
བཤད་པའི་ལུང་སྡེ་བཞི་ཡོད་པའི་བྱིར། ལུང་སྡེ་བཞི་ཡོད་དེ། ལུང་གཞི། ལུང་ནམ་
འབྱེད། ལུང་ཐོན་ཆོག་སྤུ། ལུང་དམ་པའམ། ལུང་སྒྲ་མ་ནམས་སྲུ་ཡོད་པའི་བྱིར། ཁ་
ཅིག་གིས། ཅ་བའི་ལུང་སོ་སོར་ཐར་པ་དེ་དག་བཙོས་པ་ཆོས་ཀྱི་ཆོང་དཔོན་སོགས་
ཀྱིས་མཛད་པའི་བསྟན་བཙོས་ཡིན་གྱི། བཀའ་ཡིན་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། འདི་ཉིད་
ལས།^{༤༦} ལྟན་པའི་བ་དན་འཛིག་ཉེན་གསུམ་ན་གྲགས། །དམ་པའི་ཆོས་སྤྱོད་མེད་གེད་
སྤྱོད་གས་པ། །ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་དཀོན་མཆོག་མཛོད་བརྟེན་པའི། །ཞབས་ལ་

༤༥ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༥ འདུལ་བ་སྤུ། སྤུ་བ་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་ཅ་བ། ༤༣༡་༡།

༤༦ བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥ འདུལ་བ་ཅ། ལྟན་པ་བཙོས་སྤུན་འདས། སོ་སོར་ཐར་པ། ༣་༣།

ཆངས་དབང་གཙུག་གི་ནོར་བུས་གཏུགས། །སྤྲུག་བསྐལ་རྒྱ་མཆོ་གཏིང་མཐའ་མེད་
བརྒྱལ་པའི། །འགྲོ་བའི་གཙོ་ལ་སྤྱི་བོས་ཕྱག་འཆལ་ཏེ། །ཞེས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་
དངོས་སུ་མཆོད་བརྗོད་མཛད་པའི་བྱིར། །ཞེས་ཟེར་ན། སྦྱོན་མེད་དེ། དེ་འདྲ་བ་དེ་
ཞེས་ནས་གསུངས་པའི་བཀའ་ཡིན་ཀྱང་། རྗེས་སུ་གནང་བའི་བཀའ་ཡིན་པའི་བྱིར་
ཏེ། དེ་དང་བར་སྐབས་ཀྱི་སློམ་ཆོག་རྣམས་བཀའ་བསྐུ་བ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བཀའ་
བཞིན་དུ་བསྐུས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ལ། འདུལ་བའི་སྤྱི་སྤྱིའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྐྱར་བཅོས་དང་།
སོ་སོའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྐྱར་བཅོས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ།
འཕགས་པ་ཉེར་སྤྲས་སོགས་དབྱ་བཅོམ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པའི་བྱེ་བྲག་བཤའ་
མཛོད་ཆེན་པོའི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་འདུལ་བ་བྱེ་བྲག་དུ་བཤའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དང་།
དེའི་རྗེས་སུ་སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་གྱིས་མཛད་པའི་འདུལ་བ་འབྲུམ་སྤེའི་དོན་
ཐམས་ཅད་ཚུགས་གཅིག་དུ་བསྐུས་ནས་སྦྱོན་བ་འདུལ་བ་མདོ་རྩ་བ། ལས་བརྒྱ་རྩ་
གཅིག་གི་ཆོག་ཚུགས་གཅིག་དུ་བསྐུས་ནས་སྦྱོན་བ་ཀམ་ཤ་ཏྲི། དབྱ་བཅོམ་པ་ས་
ག་ལྷས་མཛད་པའི་འདུལ་བ་མེ་ཏྲིག་གེང་རྒྱུད། སློབ་དཔོན་ཤུ་ཀྱའོད་གྱིས་མཛད་
པའི་དགོ་ཚུལ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་གཙོ་བོར་སྦྱོན་ཅིང་དགོ་སློང་གི་བསྐྱབ་བྱ་ཞར་ལ་སྦྱོན་བ་
འདུལ་བ་སུམ་བརྒྱ་བ། དེའི་རང་འགྲེལ་འོད་ལྷན། དེར་མ་ཟད་འདུལ་བ་ལྷ་བརྒྱ་བ།
དགོ་སློང་གི་ལོ་བྱི་བ། དགོ་ཚུལ་གྱི་ལོ་བྱི་བ་རྣམས་ཀྱང་། འདུལ་བའི་སྤྱི་སྤྱིའི་
དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྐྱར་བཅོས་ཡིན་ནོ། །འོན་འདུལ་བ་ལྷ་བརྒྱ་བ་དེ་གང་གིས་
མཛད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག །མགོན་པོ་སྤྱི་སྤྱིའི་ཀྱིས་མཛད་ཟེར། ཁ་ཅིག །སློབ་

དཔོན་ལྷ་ལོད་ཀྱིས་མཛད་ཟེར། ཁ་ཅིག སློབ་དཔོན་དུལ་བ་ལྟས་མཛད་ཟེར། ཁ་
ཅིག ཁ་ཆེ་འདུལ་བཟང་གིས་མཛད་ཟེར། དེ་དག་གི་ནང་ནས་འདུལ་བ་མདོ་རྩ་བ་
འདི་ཉིད་འདུལ་བའི་སྡེ་སྡོད་སྤྱིའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མཆོག་
ཡིན་ཏེ། འདིས་ཐམས་ཅད་ཡོད་སྤྱིའི་འདུལ་བའི་དོན་ཐམས་ཅད་སྟོགས་གཅིག་ཏུ་
བསྐྱས་ནས་སྟོན། ལྷག་ཆད་ནོར་བའི་སྟོན་དང་བྲལ། སྤར་བཅས་རྩེས་བཅས་སོ་
སོར་བྱེད། རུང་མ་ཐུན་སྦྱར་དགོས་པ་རྣམས་རུང་མ་ཐུན་སྦྱར་ནས་བསྟན་པའི་བྱིར།
འདི་ལ་འགྲེལ་བ་ཡང་དུ་མ་ཡོད་དེ། སློབ་དཔོན་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་རང་འགྲེལ།
ཆོས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མཛད་པའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ། ཤེས་རབ་བྱེད་པའི་འགྲེལ་
རྒྱ་གཉིས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་སོ་སོའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་ལ། རྩ་བའི་ལུང་གི་
དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས། བཤད་པའི་ལུང་གི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་
བཅོས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། སློབ་དཔོན་དག་ལེགས་བཤེས་གཉེན་
གྱིས་མཛད་པའི་སོ་སོར་ཐར་པའི་ཆོག་གི་འགྲེལ་བ་དགའ་བ་རྒྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ།
སློབ་དཔོན་གྱི་མཛད་པའི་སྟོན་གཉེན་གྱིས་མཛད་པའི་འདུལ་བ་བམ་པོ་ལྷ་བཅུ་བ། སློབ་
དཔོན་དགའ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མཛད་པའི་སོ་སོར་ཐར་པའི་འགྲེལ་བ་རྣམས་
སུ་ཡོད་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། དུལ་བ་ལྟས་མཛད་པའི་ལུང་གཞིའི་འགྲེལ་བ།
དག་ལེགས་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མཛད་པའི་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་བ། ཚུལ་ཁྲིམས་
བསྐྱངས་ཀྱིས་མཛད་པའི་ལུང་ཐུན་ཆེགས་ཀྱི་འགྲེལ་བ། དག་ལེགས་བཤེས་གཉེན་

གྲིས་མཛད་པའི་གཞུང་དམ་པའི་འགྲེལ་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་འདུལ་བ་ཡོད་དེ། སྤྱིང་བདུན་འཁོར་བཅས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་
བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་འདུལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་རྣམས་ལ་འདུལ་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་
རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ཅ་བའི་ལུང་སོ་སོར་ཐར་བ་སོགས་རྗོད་བྱེད་ཆིག་གི་
འདུལ་བ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་འདུལ་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།
ཁྱོད་ཀྱིས་བྱ་བ་དང་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་སྟོན་པས་སྟོབ་མ་རྣམས་འདུལ་བར་བྱེད་
པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། སྤྱིང་བདུན་འཁོར་བཅས་ཀྱི་ཚུལ་
ཁྲིམས་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་འདུལ་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་
ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་འདུལ་ཞིང་དབང་པོ་འདུལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་
བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མདོའི་དོན་བཤད་པ་ལ། བསྟན་བཅོས་འདི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་
མདོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ལུང་གྲེ་བཞིའི་དོན་ཐམས་ཅད་
སྟོམ་པ་མ་ཐོབ་པ་འཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས། ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་སྤང་བར་བྱེད་
པའི་ཐབས། ཉམས་ན་ཕྱིར་བཅོས་པའི་ཐབས་གསུམ་དུ་བསྐྱུས་ནས་སྟོན་པའི་རྒྱ་
མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་འགྱུར་བྱག་ལ་ཞར་བྱང་བཤད་པ་དང་།

འགྱུར་བྱག་དངོས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བམ་པོ་ཞེས་པས་འཆད། གཉིས་
པ་ནི། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་བྱག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་པས་འཆད།

གསུམ་པ་གཞུང་དོན་ལ།

གཞན་བསྟན་བཅོས་ལ་འབྲུག་པའི་ཡན་ལག་དགོས་འབྲེལ་བ་ཤད་པ་དང་།
བསྟན་བཅོས་དངོས་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།^{༤༠} དེས་པར་འབྲུང་བ་
ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། ཞེས་པས་འཆད། འདིའི་སྐབས་སུ་མཐའ་བཅད་པ་
ལ། དགག་གཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འདོད་པའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་
བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་གང་ཞིག །འཆལ་ཁྲིམས་ཀྱི་གཉེན་པོར་བྱུང་བ། སོ་ཐར་
ཀྱི་སྒྲོམ་པའི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། སོ་ཐར་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ཡིན་ན། རྣམ་པར་
རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཡིན་པས་མ་བྲལ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་རྣམ་པར་རིག་
བྱེད་ཀྱི་གཟུགས་དང་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། མཛོད་ལས།^{༤༡} འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་མི་དགའི་གཟུགས། །དེ་སྟོང་ཚུལ་
ཁྲིམས་རྣམ་གཉིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །འདོད་པའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་དེའི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན།
ལེགས་སློན་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ།
ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། དེས་འབྲུང་གི་བསམ་པས་མ་ཟེན་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །འདོད་པའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་གང་ཞིག་
དེས་འབྲུང་གི་བསམ་པས་ཟེན་བ། དེའི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། བར་མ་རབ་བྱུང་གི་
ཚུལ་ཁྲིམས་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། ཉགས་གཉིས་ཀ་
བྱུང་སྟེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། སྒྲོམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་
ཅན་དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སོ་ཐར་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ལ་རིགས་བརྒྱད་དུ་གངས་མ་དེས་

༥༠ བསྟན་འབྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༤༡ འབྲུལ་བ་སྟེ། སྟོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མཛོད་ཆ་བ། ༤༣༥་མ།

༥༡ བསྟན་འབྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༥༤ མཛོད་པ་ཀྱུ། སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་ཆ་བ། ༣༥་ཉ་མ།

བར་ཐལ། བར་མ་རབ་བྱུང་གི་ཚུལ་ཁྱིམ་ས་སོ་ཐར་གྱི་སྟོམ་པ་གང་ཞིག་དེ་སོ་ཐར་
རིགས་བརྒྱད་སོ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ།^{༡༣} སོ་སོར་ཐར་
ཅེས་བྱ་རྒྱུ་བརྒྱད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །དགོ་བསྟེན་ཡན་ཆད་ལ་པ་མ་གཉིས་སུ་བྱེ་ནས། བསྟེན་གནས་ལ་
དེ་གཉིས་སུ་མི་འབྲེད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། མ་ནིང་གི་རྟེན་ལ་བསྟེན་གནས་གྱི་
སྟོམ་པ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་མ་ནིང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་
བ་མི་འཐད་དེ། དེའི་རྟེན་ལ་སོ་ཐར་གྱི་སྟོམ་པ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་
སོ་ཐར་གྱི་སྟོམ་པའི་ཁིང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།^{༡༤} ཟེར་མ་མ་ནིང་སྐྱེ་མི་སྟན། །མཆན་
གཉིས་མ་གཏོགས་མི་རྣམས་ལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་མི་
འཐད་དེ། དགོ་སྟོང་ལ་དེ་གཉིས་སུ་འབྲེད་མི་རིགས་བར་ཐལ། དགོ་སྟོང་གི་སྟོམ་པ་
རྒྱུད་ལྡན་གྱི་མ་ནིང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་ཉམས་པ་མ་ནིང་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཉམས་པ་མ་ནིང་དུ་འགྱུར་བ་སྲིད་པ་གང་
ཞིག །དེར་གྱུར་བ་ཅེས་གྱིས་སྟོམ་པ་མི་གཏོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་རྩ་བར།^{༡༥} མ་ནིང་
ལྷ་བཤད་པའི་རྗེས་སུ་འདི་ལས་ཐ་མ་ནི་ཉེས་པ་བསྟེན་ན་བསྟེལ་བའོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །སོ་ཐར་གྱི་སྟོམ་པ་ལ་རིགས་བརྒྱད་དུ་གསུངས་པ་ནི་དངོས་
བཅུགས་མ་བྱེ་བའི་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། དེ་བྱེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རིགས་བདུན་དུ་
གྲངས་ངེས་བ་ཡིན་ཏེ། དགོ་སྟོབ་མའི་སྟོམ་པ་དེ་སོ་ཐར་གྱི་སྟོམ་པ་མ་ཡིན་པའི་

༡༣ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༢།༩། མདོན་བ་ཀྱ། རྫོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉན། མདོད་རྩ་བ། ༥༣༡༣།

༡༤ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༢།༩། མདོན་བ་ཀྱ། རྫོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉན། མདོད་རྩ་བ། ༥༣༡༤།

༡༥ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤། འདུལ་བ་ལྷ། རྫོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོད་རྩ་བ། ༤༣༣༡༣།

ཕྱིར་ཏེ། ལམ་སྐོན་ལས།^{༥༥} སོ་སོར་ཐར་བ་རིགས་བདུན་གྱི། །ཞེས་སོགས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྤོང་བ་བཞིའི་སྤྲོམ་པ་ཡང་མ་ཡིན། སྤོང་བ་བདུན་གྱི་སྤྲོམ་
པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྤྲོམ་པ་དང་། དགེ་སྤོང་གི་སྤྲོམ་པ་གང་
རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། འདི་ལ་ཁ་ཅིག །དེ་སྤོང་བ་བཞིའི་སྤྲོམ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་
ལེན་པའི་ཆེ་དགེ་ཚུལ་མའི་རྩ་བ་བཞི་སྤོང་བར་ཁས་སྐྱངས་པའི་སྤོང་དུ། དགེ་སྤོང་བ་
མའི་ཆོས་བརྒྱ་གཉིས་ལ་སྤོབ་པར་ཁས་སྐྱངས་པ་དེ་བསྐྱན་པས་དགེ་ཚུལ་མའི་སྤོམ་
པ། དགེ་སྤོབ་མའི་སྤོམ་པར་གནས་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། དང་པོ་མི་
འཐད་དེ། དེ་སོ་ཐར་གྱི་སྤོམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་ལམ་སྐོན་གྱི་ལུང་བྱངས་པ་
འབྲེལ་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་སྐོན་འབྲེལ་པར།^{༥༦} སོ་ཐར་རིགས་བདུན་འདྲེན་
པའི་ཆོ། བསྐྱེན་གནས་གྱི་སྤོམ་པ་མ་བགྱངས་པར་གཅིག་ཤོས་བགྱངས་པའི་ཕྱིར།
ཕྱི་མ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དགེ་སྤོབ་མའི་རྒྱུད་ལ་དགེ་ཚུལ་མའི་
སྤོམ་པ་མེད་པར་ཐལ། དགེ་ཚུལ་མས་དགེ་སྤོབ་མའི་སྤོམ་པ་སྐྱངས་པའི་ཆེ་དགེ་
ཚུལ་མའི་སྤོམ་པ་དེ་དགེ་སྤོབ་མའི་སྤོམ་པར་གནས་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། དགེ་སྤོབ་མ་མཆོན་འགྱུར་ནས་དགེ་ཚུལ་པར་གནས་གྱུར་པ་ཞིག་མེད་པར་
ཐལ་ལོ། །ཁོ་ན་རེ། སྐྱེན་མོང་མ་ཡིན་པའི་པམ་པ་འཆབ་བཅས་ཀྱིས་ཉམས་པའི་
དགེ་སྤོང་མ་མཆོན་གྱུར་པའི་ཆེ་དགེ་སྤོང་ནམ་དག་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
དེས་ཉམས་པའི་དགེ་སྤོང་མའི་རྒྱུད་ལ་དགེ་སྤོང་གི་སྤོམ་པ་ནམ་དག་མེད་པའི་ཕྱིར་
ན་མི་མཆོངས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་མཆོན་འགྱུར་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེན་

༥༥ བསྐྱེན་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་ན། ༩༥། དབུ་མ་ཁི། དཔལ་མར་མེ་མཛད་ཡེ་ཤེས། ལམ་སྐོན། ༡༩༩༣་༡༠།

༥༦ བསྐྱེན་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་ན། ༩༥། དབུ་མ་ཁི། རྩི་བཙུན་གྱི་འབྲེལ་པ། ༡༩༩༥་༡༩།

རྟོགས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་རྣམ་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དག་སློང་མའི་རྒྱུད་ལ་དག་
ཚུལ་མའི་སྒྲིམ་པ་མེད་པར་ཐལ། དག་སློབ་མ་ལ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན།
དག་སློང་གི་རྒྱུད་ལ་དག་ཚུལ་གྱི་སྒྲིམ་པ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་ན། སྒྲིམ་པ་གསུམ་
རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གཞི་མ་གྲུབ་པར་ཐལ་ལོ། །

ཁོ་ན་རེ། དག་སློབ་མའི་སྒྲིམ་པ་ཆོས་ཅན། ཇི་སྤྱིང་འཆོའི་བར་གྱི་སྒྲིམ་པ་
ཡིན་པར་ཐལ། སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ལོ་གཉིས་ཀྱི་
མཐའ་ཅན་གྱི་སྒྲིམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། མཚན་འགྲུར་བས་
མི་གཏོང་བར་ཐལ། སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དག་སློབ་མ་མཚན་
འགྲུར་བའི་དག་ཚུལ་གྱི་རྒྱུད་ལ་དག་སློབ་མའི་སྒྲིམ་པ་ཡང་ཡོད་པར་ཐལ་
ལོ། །གཞན་ཡང་། ལུང་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པ་རིགས་གཅིག་ཉིད་ལན་
གངས་དུ་མར་སྦྱེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་
ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་གཏོང་རྒྱ་ཡིན་ན། སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པའི་གཏོང་རྒྱ་ཡིན་
དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྦྱེས་པ་གཞན་
དང་འབྲིག་པ་བསྟེན་པར་ཁས་སྦྲངས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་
གྲུབ་སྟེ།^{༥༥} བསྟེན་པའི་ཕྱིར་ཁས་སྦྲངས་པ་ནི་བསྐྱབ་པ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཉིད་
དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་དེའི་གཏོང་རྒྱར་ལུང་ཆད་ལྡན་
གང་ལས་ཀྱང་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེའི་རྩ་བའི་ལུང་བ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། འདུལ་བ་ལས་བཤད་པའི་རྩ་ལུང་དེ་ལ་བཞི་ཁོ་ནར་

གངས་ངེས་པ་གང་ཞིག་དགེ་སློབ་མའི་སྡོམ་པ་འབོགས་པའི་སྦྱོར་དངོས་རྗེས་
གསུམ་གང་དུ་ཡང་རྩ་བ་བཞི་སྦྱོར་བར་དངོས་སུ་ཁས་མ་བླངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་
ཡང་། དགེ་སློབ་མའི་སྡོམ་པ་ལས་ཉམས་པའི་གང་ཟག་གིས་སྦྱར་ཡང་དགེ་སློབ་
མའི་སྡོམ་པ་བླང་མི་རུང་བར་ཐལ། དེ་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
རུས་ཏེ།^{༥༩} དེ་ལ་དེ་ཡང་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། བསྐྱེན་གནས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཆོས་ཅན། དང་པོ་ལ། དེར་ཐལ། དེའི་
ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་སྡོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་ཆོས་
ཅན།^{༦༠} རི་སྤྱིད་འཆོ་དང་ཉིན་ཞག་ཏུ། སྡོམ་པ་ཡང་དག་བླང་བར་བྱ། །ཞེས་པའི་
མཛོད་འགྲེལ་ལས།^{༦༡} དེགས་བདུན་རི་སྤྱིད་འཆོའི་བར་དང་བསྐྱེན་གནས་ཀྱི་སྡོམ་
པ་ཉིན་ཞག་གཅིག་པའི་སྡོམ་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དགེ་སློབ་མའི་སྡོམ་
པ་དེ་རི་སྤྱིད་འཆོའི་བར་གྱི་སྡོམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས། ལོ་
གཉིས་ནས་གཏོང་བ་ཡང་མིན་ལ་ལོ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་མི་བསྐྱུང་བར་བྱ་བ་ཡང་མ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལོ་གཉིས་ནས་གཏོང་བའི་ཕྱིར།
རྟགས་ཁས།

གཞན་ཡང་། དགེ་སྦྱོར་མ་མཆོན་འགྱུར་པའི་དགེ་སྦྱོར་གི་རྒྱུད་ལ་དགེ་སྦྱོར་
མའི་སྡོམ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དགེ་སྦྱོར་མའི་སྡོམ་པ་དེ་མཆོན་འགྱུར་བས་མི་གཏོང་
བའི་ཕྱིར། ཁུབ་པ་ཁས། གཞན་ཡང་། མཆོན་ལན་གཉིས་གྱུར་ཟེན་པའི་དགེ་སྦྱོར་གི་
རྒྱུད་ཀྱི་དགེ་སྦྱོར་གི་སྡོམ་པ་ཆོས་ཅན། མཆོན་འགྱུར་བས་མི་གཏོང་བར་ཐལ། སོ་

༥༩ བསྐྱེན་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱུར་མ། ༩༩ འདུལ་བ་སྒྲུ། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མཛོད་ཆ་བ། ༤༦༦་༡༡།

༦༠ བསྐྱེན་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱུར་མ། ༩༩ མཛོད་ཆ་བ་གྲུ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉིན། མཛོད་ཆ་བ། ༩༦་༡༢།

༦༡ བསྐྱེན་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱུར་མ། ༩༩ མཛོད་ཆ་བ་གྲུ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉིན། མཛོད་ཆ་བ། ༩༦་༡༣།

ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲུབ་པ་ཁས། འདོད་ན། དེ་འབྲ་བའི་དགོ་སྒྲོང་ཆོས་
 ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དགོ་སྒྲོང་གི་སྒྲིམ་པ་དེ་ཁྱོད་མཆོན་འགྲུར་པའི་ཆེ་གཏོང་བར་
 ཐལ། ཁྱོད་མཆོན་ལན་གཉིས་གྲུར་པའི་དགོ་སྒྲོང་གང་ཞིག་མཆོན་ལན་གསུམ་གྲུར་
 པ་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པའི་གཏོང་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དགོ་སྒྲོང་མས་
 བསྐྱབ་པ་བྱུལ་ནས་སྒྲར་ཡང་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། བྱད་མེད་ཀྱི་
 རྟེན་ལ་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པ་གཅིག་ཉིད་ལན་གངས་དུ་མར་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར།
 རྟགས་ཁས། གཞན་ཡང་། འདུལ་བ་ནས་དགོ་སྒྲོང་མ་ལ་སྐྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕམ་
 པ་བཞི་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདུལ་བ་ནས་བཤད་པའི་ཅ་ལྟར་ལ་བཞི་ཁོ་
 བར་གངས་ངེས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། གཞན་ཡང་། དགོ་བསྟེན་གྱི་སྒྲིམ་པ་ལས་
 ཉམས་པའི་གང་ཐག་གིས་སྒྲར་ཡང་དགོ་བསྟེན་གྱི་སྒྲིམ་པ་སྒྲར་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ།
 དེ་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། དགོ་བསྟེན་གྱི་སྒྲིམ་པ་
 བརྒྱད་པ་ལས།^{༤༡} སྒྲིམ་པ་སྒྲར་ཡང་སྒྲར་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་
 ཡང་། ཀུན་བརྟུས་ལས།^{༤༢} སོ་སོར་ཐར་པའི་སྒྲིམ་པས་བསྐྱས་པའི་ལས་གང་ཞེ་ན།
 རིགས་བརྒྱད་དེ། དགོ་སྒྲོང་གི་སྒྲིམ་པ་དང་། དགོ་སྒྲོང་མའི་སྒྲིམ་པ་དང་། དགོ་སྒྲོབ་
 མའི་སྒྲིམ་པ་དང་། དགོ་ཚུལ་གྱི་སྒྲིམ་པ་དང་། དགོ་ཚུལ་མའི་སྒྲིམ་པ་དང་། དགོ་
 བསྟེན་གྱི་སྒྲིམ་པ་དང་། དགོ་བསྟེན་མའི་སྒྲིམ་པ་དང་། བསྟེན་གཞན་གྱི་སྒྲིམ་
 པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དགོ་སྒྲོབ་མའི་སྒྲིམ་པ་དེ་དེ་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་དགོ་ཚུལ་མ་དང་དགོ་སྒྲོང་མའི་བར་དུ་སྤྲིན་པར་བྱ་བའི་

༤༡ བསྟེན་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༤༣། འདུལ་བ་སྤྱི་སྒྲོབ་དཔོན་སྤྱན་ལ་གྱུ། དགོ་བསྟེན་གྱི་སྒྲིམ་པ་བརྒྱད་པ། ༡༡'༥'༡།

༤༢ བསྟེན་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༢༤། སེམས་ཅན་འི། སྒྲོབ་དཔོན་ཐོགས་མེད། ཀུན་བརྟུས། ༢༩༡'༣།

བསྐྱབ་ཆེགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
རུས་ཏེ། ལྷ་བྱད་མེད་ལ་ནི་དགོ་སྡོམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆེགས་གཞན་ཡང་ཡོད་
དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། ཀུན་བརྟམ་ལས།^{༤༥} ཞི་གནས་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། བར་ཉིད་ལ་
སེམས་འཛོག་པ་དང་། རྒྱུན་ཏུ་འཛོག་པ་དང་། བསྐྱབ་ཏེ་འཛོག་པ་དང་། ཉེ་བར་
འཛོག་པ་དང་། དུལ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་པར་ཞི་བར་བྱེད་པ་
དང་། ཅེ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། མཉམ་པར་འཛོག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་
པར་ཐལ། སེམས་གནས་དགུ་ཞི་གནས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མི་མཆུངས་
སོ། །གཞན་ཡང་། ཆངས་སྡོད་ཉེར་གནས་ཀྱི་སྡོམ་པ་དེ་དགོ་ཚུལ་མའི་སྡོམ་པ་དང་
དགོ་སྡོང་མའི་སྡོམ་པའི་བར་དུ་སྦྱིན་པར་བྱ་བའི་བསྐྱབ་ཆེགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
དེ་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐུབ་པ་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། བྱད་མེད་
ལ་བསྐྱབ་ཆེགས་བྱུག་དང་། སྦྱེས་པ་ལ་བསྐྱབ་ཆེགས་བཞིའི་རྣམ་བཞག་འཐད་པའི་
ཕྱིར་ན་མ་གྲུབ་པོ། །

ཁ་ཅིག །ཁྱིམ་པའི་རྟེན་ལ་ཡོད་པའི་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་གང་ཞིག་ཉིན་ཞག་
གཅིག་གི་བར་དུ་སྤང་བྱ་བ་བྱུང་སྟེང་བར་ཁས་ལེན་པ། བསྐྱབ་གནས་ཀྱི་སྡོམ་པའི་
མཆོན་ཉིད། ཁྱིམ་པའི་རྟེན་ལ་ཡོད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་གང་ཞིག་
ཇི་སྟེང་འཆོའི་བར་དུ་སྤང་བྱ་བ་ལྟ་སྟེང་བར་ཁས་ལེན་པ་དགོ་བསྐྱབ་ཀྱི་སྡོམ་པའི་
མཆོན་ཉིད། རབ་བྱུང་གི་རྟེན་ལ་ཡོད་པའི་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་གང་ཞིག་ཇི་སྟེང་

༤༥ བསྐྱབ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༡། འདུལ་བ་སྟེ། སྡོམ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་ཙམ། ༡༢༡་༣།

༤༦ བསྐྱབ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༢། སེམས་ཅམ་ཟེ། སྡོམ་དཔོན་ཆེགས་མེད། ཀུན་བརྟམ། ༡༤༩་༣།

འཆོའི་བར་དུ་སྤང་བྱ་བ་ཅུ་སྤྱོད་བར་ཁས་ལེན་པ་དག་ཚུལ་གྱི་སྒྲིམ་པའི་མཆན་ཉིད།
དེ་གང་ཞིག་ལོ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཅ་བའི་ཆོས་དྲུག་དང་རྗེས་མ་ཐུན་གྱི་ཆོས་དྲུག་ལ་
སློབ་པར་ཁས་ལེན་པ། དག་སློབ་མའི་སྒྲིམ་པའི་མཆན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག་རི་སྤོང་
འཆོའི་བར་དུ་གཞན་གཞོད་གཞི་བཅས་མཐའ་དག་སྤྱོད་བར་ཁས་ལེན་པ། དག་སློབ་
གི་སྒྲིམ་པའི་མཆན་ཉིད། ཟེར་ན།

དང་པོ་ལ། སྤྱོད་བསྐྱེན་གནས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་སྤངས་ནས་ཕྱི་བོ་བསྐྱེན་པར་
རྫོགས་མ་ཐག་པའི་དག་སློབ་གི་རྒྱད་ཀྱི་བསྐྱེན་གནས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་ཆོས་ཅན། ཟུར་
དང་པོ་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱད་ལ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉ།
དེས་དེ་ཐོབ་པ་གང་ཞིག་དེ་ལ་དེའི་གཏོང་རྒྱ་གང་ཡང་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
རུས་ཉ། དག་སློབ་གི་རྟེན་ལ་ཡོད་པའི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། དག་ཚུལ་
གྱི་སྒྲིམ་པ་ཡིན་ན། སྤང་བྱ་བ་ཅུ་སྤྱོད་བས་བྱུང་པར་ཐལ། མཆན་ཉིད་དེ་འཐད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཡིན་ན། མི་ཆངས་སྤྱོད་སྤྱོད་བས་བྱུང་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན།
དག་ཚུལ་གྱི་རྒྱད་ཀྱི་སྒྲིག་གཅོད་སྤྱོད་བའི་སྤྱོད་བ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།
འདོད་མི་རུས་ཉ། དེའི་རྒྱད་ཀྱི་སྒྲིག་གཅོད་སྤྱོད་བའི་སྤྱོད་བ་དང་མི་ཆངས་སྤྱོད་སྤྱོད་
བའི་སྤྱོད་བ་གཉིས་རྗེས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་སྤྲན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱ་
འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱུང་སྟེ།^{༤༤} སྤྲན་ཅིག་འབྱུང་གང་པན་ཚུན་འབྲས། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལ་དག་སློབ་གི་སྒྲིམ་པ་ཡིན་ན། བཅས་རང་གི་ཁ་ན་མ་ཐོ་
བའི་ཉེས་པ་མཐའ་དག་སྤྱོད་བས་བྱུང་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་གཞན་གཞོད་གཞི་དང་
བཅས་པ་མཐའ་དག་སྤྱོད་བས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཡིན་ན།

ལྷུང་བ་སྡེ་ལྷ་སྤྱོད་བས་བྱལ་བར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ལྷ་སྡེ་བསྡེན་པར་རྫོགས་མ་
ཐག་པའི་ལྷ་སྡེའི་རྒྱད་ཀྱི་དགེ་སྤྱོད་གི་སྡོམ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། དེ་ལྷུང་བ་སྡེ་ལྷའི་བཅས་པ་དང་འབྲེལ་བར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེའི་དུས་སུ་ལྷུང་
བ་སྡེ་ལྷའི་བཅས་པ་མཛད་ཅིན་པར་ཐལ་ལོ། །

ཁོ་ན་རེ། དགེ་སྤྱོད་གི་སྡོམ་པ་ལ་དེས་མ་བྱལ་བྱུང་བཅས་ལྷན་དགེ་སྤྱོད་གི་
སྡོམ་པ་ལ་དེས་བྱལ། ཅས་ཟེར་ན། ལྷུང་བ་སྡེ་ལྷའི་བཅས་པ་བྱུང་ལ་མ་རྫོགས་པའི་
གནས་སྐབས་ཀྱི་དགེ་སྤྱོད་གི་སྡོམ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
སྤར་བཞིན།

ཁ་ཅིག །བཅས་པ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་དགེ་སྤྱོད་གི་སྡོམ་པ་ལ་དེས་བྱལ། ཅས་
ཟེར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག །སྟོན་པ་ལྷ་ལྷ་ཐུབ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་དགེ་སྤྱོད་གི་སྡོམ་པ་ཆོས་ཅན།
དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ལྷུང་བ་སྡེ་ལྷ་སྤངས་ཅིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེའི་རྒྱད་ལ་སྤྱོད་བདུན་འཁོར་བཅས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་མེད་པར་
ཐལ། དེའི་རྒྱད་ལ་ལྷུང་བ་སྡེ་ལྷ་སྤྱོད་པའི་སྡོམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་
མི་རུས་ཏེ། དེའི་རྒྱད་ལ་དགེ་སྤྱོད་གི་སྡོམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ཁྱེ་ཐག་སྤྱོད་པའི་ལུགས་ལ། དགེ་བསྡེན། དགེ་ཚུལ། དགེ་སྤྱོད་གི་
སྡོམ་པ་གསུམ་རིམ་གྱིས་སྤངས་པའི་གང་ཐག་གི་རྒྱད་ཀྱི་སྡོམ་པ་གསུམ་རིམ་ཐ་
དད་ཡིན་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལུགས་ལ་དེ་གསུམ་རིམ་གཅིག་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན།
ཐེག་ཆེན་པ་གཞིར་ཞོག་དེ་གསུམ་རིམ་ཐ་དད་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གསུམ་རྒྱ་རྒྱེན་
རིམ་ཐ་དད་ལ་སྤྱི་རིམ་ཅན་དུ་སྦྱོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གསུམ་ལེན་པའི་ཆོག་དང་།

སྤང་བྱ་སྤོང་ཚུལ་སོགས་ལ་མི་འདྲ་བའི་བྱང་པར་དུ་མ་ཡོད་པའི་བྱིར།

ཁོ་ན་རེ། གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་སྤོང་བའི་སེམས་པ་རིགས་མི་མཐུན་
ཇུས་ཐད་དཔ་གསུམ་ཅིག་ཅར་དུ་སྤྱེ་བ་སྤིང་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤོག་གཅོད་
སྤོང་བའི་སྤོང་བ་གསུམ་ཇུས་ཐད་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤོམ་པ་གསུམ་
ཇུས་ཐད་དཔ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན། མདོ་ལས།^{༤༤} སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་
པར་ཤེས་པའི་རྒྱན་རེ་རེ་བཤོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེ་ན་མ་
བྱལ། ཁ་ཅིག །དགོ་སྤོང་པ་མའི་སྤོམ་པ་ཇུས་ཐད་ཡིན་ལ། དེས་དགོ་ཚུལ་པ་མ་
སོགས་ལ་རིགས་འབྱེད། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལ་ཁ་ཅིག །དགོ་སྤོང་མ་མཆན་འགྱུར་
ནས་དགོ་སྤོང་དུ་གྱུར་པའི་ཆེ་ན་དགོ་སྤོང་མའི་མིང་འཕོས་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། སྤོམ་
པའི་ཇུས་ཀྱི་ངོ་བོ་འཕོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དགོ་སྤོང་པ་མའི་སྤོམ་པ་ཇུས་ཐད་
ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན། ^{༤༥}མཆན་ལས་མིང་ནི་འཕོ་བའི་བྱིར། །ཞེས་གསུངས་པ་
མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། སོ་ཐར་གྱི་སྤོམ་པ་དེ་ཇུས་ཀྱི་སྤོན་ས་བཞིར་འདུ་བ་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ^{༤༦}ཇུས་སུ་རྣམ་པ་བཞི་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འདི་ལ་ཁ་ཅིག །དགོ་སྤོང་མ་མཆན་འགྱུར་བའི་
དགོ་སྤོང་གི་སྤོམ་པ་དེ་ཡང་དགོ་སྤོང་མའི་སྤོམ་པ་དང་ཇུས་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ།
དགོ་སྤོང་པ་མའི་སྤོམ་པ་ཇུས་གཅིག་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དགོ་སྤོང་
མའི་སྤོམ་པ་དེ་དེའི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་དེའི་རིགས་འདྲ་སྤྲ་མ་

༤༤ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡། ཤེང་ཕྱིན་ཆ། སྤོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་ལོ། རྒྱན་སྤང་དུ་ཤངས་པའི་མདོ། ༡༥༣༡༥།

༤༥ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༢། མདོན་པ་ཀྱ། སྤོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་ཆ་བ། ༡༥༡༥།

༤༦ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༢། མདོན་པ་ཀྱ། སྤོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་ཆ་བ། ༡༥༡༥།

ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྤྱོད། ^༤“སྐལ་མཉམ་རྒྱ་ནི་ཡང་བཤོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གཞན་ཡང་། དགེ་སློང་པ་མའི་སྒྲིམ་པ་ཆོས་ཅན། རྣམ་ཐ་དང་དུ་ཡོད་པར་
ཐལ། རྣམ་ཐ་དང་ལ་སྤྱི་ཕྱི་རིམ་ཅན་དུ་སྦྱེས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དགེ་སློབ་མའི་
བསྐྱབ་པ་ལུལ་ནས་དགེ་ཚུལ་མར་གནས་པ་ཞིག”^༥མེད་པར་ཐལ། དགེ་སློབ་མའི་
སྒྲིམ་པ་དང་། དགེ་ཚུལ་མའི་སྒྲིམ་པ་རྣམས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། ཁ་
ཅིག། དེས་འབྱུང་གི་ཚུལ་གྱི་ཁྲིམས་ཡིན་ན་སོ་ཐར་གྱི་ཚུལ་གྱི་ཁྲིམས་ཡིན་དགོས། ཟེར་
ན། ལྷའི་བྱའི་རྟེན་ལ་སོ་ཐར་གྱི་ཚུལ་གྱི་ཁྲིམས་གསར་དུ་སྦྱེས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་
རྟེན་ལ་དེས་འབྱུང་གི་ཚུལ་གྱི་ཁྲིམས་གསར་དུ་སྦྱེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས།
དེར་ཐལ། དེ་ལ་དེས་འབྱུང་གི་བསམ་པས་ཟེན་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་ལ་བྱང་
སེམས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། དེ་ལ་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པ་ཡོད་
པར་ཐལ་ལོ། །

ཁ་ཅིག། སོ་ཐར་གྱི་ཚུལ་གྱི་ཁྲིམས་ཡིན་ན། སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པ་ཡིན་དགོས། ཟེར་ན།
བར་མ་རབ་བྱུང་གི་ཚུལ་གྱི་ཁྲིམས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཉེ། རབ་བྱུང་གི་ཚུལ་
གྱི་ཁྲིམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག། སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པར་འབྱུང་བ་ལ་ལེན་དུས་སུ། དེས་
འབྱུང་གི་བསམ་པས་དེས་པར་ཟེན་མི་དགོས་ཉེ། ལུང་གཞི་ལས།^༦ ཀུན་དགའ་བོའི་
ཆ་བོ་གཉིས་དང་། ལྷན་ཆེགས་ལས། མཛེས་དགའ་དང་། རྣམ་འབྱེད་ལས། འཆར་ཀ་
དང་ཉེ་སྤྱི་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྒྲིམ་པ་ལེན་དུས་སུ་དེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་མེད་ཀྱང་
སྒྲིམ་པ་སྦྱེས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་དེའི་དུས་སུ་དེ་མེད་དེ། ཀུན་

༤ གསུང་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩ མཛོན་བ་ཀྱ། སྒྲིབ་དཔོན་དཀྱིག་གཉིན། མཛོད་ཆ་བ། ༡༣༡

༥ ག་༡༥་ན་༡་གནས་པ་ཅིག།

༦ བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༡ འདུལ་བ་ཀ། སྒྲིབ་པ་བཙུག་ལྷན་འདས། ལུང་གཞི། ༡༤༥

དགའ་བོའི་ཆ་བོ་གཉིས་སྟོ་ཕྱིར་རབ་ཏུ་བྱུང་། འཆར་ཀ་དང་མཛེས་དགའ་གཉིས་སྟོན་
པའི་ངོ་མ་ལྷོག་པ་ཁོ་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་། ཉེ་སྤེ་སྟོག་འཆོ་བའི་ཕྱིར་ཏུ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་
ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སོ་ཐར་གྱི་སྟོམ་པ་ལེན་པ་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པའི་ཀུན་
དགའ་བོའི་ཆ་བོ་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱད་ལ་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་ཡོད་པར་
ཐལ། ཁྱོད་སྤིད་པ་ཐ་མ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ལུང་གཞི་ལས།^{༥༩} འཆར་ཀ་རང་ཉིད་དད་པས་ཀྱང་རབ་ཏུ་
བྱུང་ངོ་། །ཞེས་དང་།^{༦༠} སྟན་ཆེགས་འགྲེལ་བར།^{༦༡} བཙུན་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཞབས་
བྱུང་དུ་ཉེ་བར་འཁོད་པ་ན་དེའི་སེམས་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཀུན་ནས་བསྐྱང་བ་ཉེ་བར་
ལོག་པ་དང་དགོ་བའི་སེམས་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པས་དགོ་བའི་སེམས་དང་སྟོམ་
པ་སྟེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ནི་འགལ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་
པར་ཐལ། འཆར་ཀ་དང་མཛེས་དགའ་གཉིས་སྟོན་པའི་ངོ་མ་ལྷོག་པ་ཁོ་ནས་རབ་ཏུ་
བྱུང་བའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་རྒྱད་ལྷན་གྱི་ཕྱི་རོལ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། སོ་
ཐར་གྱི་སྟོམ་པ་རྒྱད་ལ་སྟེ་བ་ལ་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པས་ཟིན་དགོས་པ་གང་ཞིག་
སོ་ཐར་གྱི་སྟོམ་པ་རྒྱད་ལ་སྟེ་ཁ་མའི་ཕྱི་རོལ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དངོས།
གཉིས་པ་དར་ཐལ། དགོ་བསྟེན་གྱི་སྟོམ་པ་རྒྱད་ལ་སྟེ་ཁ་མའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།^{༦༢}
དེ་དགོ་བསྟེན་ཉིད་དུ་བྱས་པའི་མཐའ་ཅན་དེ་ལ་དགོ་འདུན་གྱི་ལས་ཀྱི་གནས་པ་

^{༥༩} བཀའ་འབྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༩། འདུལ་བ་ང་། སྟོན་པ་བཙུན་ལྷན་འདས། ལུང་གཞི། ༤༣༡་༡༡།
^{༦༠} ག་༡་༥་ན་༥་སྟན་ཆེགས་འགྲེལ།
^{༦༡} བསྟན་འབྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༤༤། འདུལ་བ་ང་། སྟོན་པ་དཔོན་ལོན་ལྷན་འདས། སྟན་ཆེགས་ཀྱི་འགྲེལ་བ། ༡༡༡་༩།
^{༦༢} བསྟན་འབྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༤༤། འདུལ་བ་ལྷ། སྟོན་པ་དཔོན་ལོན་ལྷན་འདས། མདོ་རྩ་བ། ༤༩༣་༥།

སྤྱན་ལ་ཟླ་བ་བཞེར་གནས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱེད་སྟེ།
དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་ཕྱི་རོལ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། སྐྱབས་འགོ་
རྒྱད་ལྟན་གྱི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱེད་སྟེ། མཛོད་འབྲེལ་ལས། ²¹སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་
ཉིད་ནི་སྤོམ་པ་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲོར་གྱུར་པའོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། སྤྱི་དོན། ཆོག་དོན། འཕྲོས་དོན་གསུམ་ལས། དང་
པོ་ལ། དགོས་འབྲེལ་གྱི་དབྱེ་བ། བྱེ་བ་སོ་སོའི་རང་བཞིན། དགོས་པ། གཞུང་གི་
བསྟན་ཚུལ། ཚྱུང་བ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དགོས་འབྲེལ་ལ་དབྱེ་ན་དུ་མ་ཡོད་དེ།
དག་ཅེས་ལ་ཡོད་པའི་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི། དགོས་འབྲེལ་དག་ལ་ཡོད་པའི་དེ།
བསྟན་བཅོས་ལུས་ལ་ཡོད་པའི་དེ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དག་ཅེས་ལ་
ཡོད་པ་ནི། བྱམ་པར་རྒྱ་ལོངས་ཤིག ²²ཅེས་པ་ལྟ་བུ་ལ་མཆོན་ན། དག་དེའི་དགོས་
སོགས་ཆོས་བཞི་ཡོད་དེ། བྱམ་པར་རྒྱ་ལོན་པ་དེ་དག་དེའི་བཛོད་བྱ་དང་། དེ་ལ་
བཏེན་ནས་དོན་གོ་བ་དེ་དག་དེའི་དགོས་པ། དེ་ལ་བཏེན་ནས་སྦྱེས་སུ་དོན་དང་ཕྱད་
པ་དེ་དག་དེའི་ཉིང་དགོས། དེ་གསུམ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་སྤྲ་མ་སྤྲ་མ་ལ་རག་ལས་པ་དེ་དེའི་
འབྲེལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགོས་འབྲེལ་དག་ལ་ཡོད་པའི་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་
ཡོད་དེ། བསྟན་བཅོས་ལུས་ལ་ཡོད་པའི་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་དེ་དེའི་བཛོད་བྱ།
དེ་ལ་བཏེན་ནས་བསྟན་བཅོས་ལུས་ལ་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་ཡོད་པར་རྟོགས་པ་
དེ་དེའི་དགོས་པ། དེ་ལ་བཏེན་ནས་གདུལ་བྱ་བསྟན་བཅོས་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་

²¹ 6 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་ན། ²² 4 མཛོན་པ་གྲུ། རྫོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉིན། མཛོད་འབྲེལ། ༩༥༩-971

²² 21 ག་ཉ་པ་བ་6 རྒྱ་ལོང་ཞིག །

ཞུགས་པ་དེ་དེའི་ཉིང་དགོས། དེ་གསུམ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་སྡ་མ་སྡ་མ་ལ་རག་ལས་པ་དེ་
དེའི་འབྲེལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བསྟན་བཅོས་ལུས་ཀྱི་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་ཡོད་དེ། ལྷག་པ་ཚུལ་
ཁྲིམས་ཀྱི་བསྟན་པ་དེ་དེའི་བརྗོད་བྱ། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་
བསྟན་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པ་དེ་དེའི་དགོས་པ། ལྷག་མེད་ཐུང་འདས་དེ་
དེའི་ཉིང་དགོས། དེ་གསུམ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་སྡ་མ་སྡ་མ་ལ་རག་ལས་པ་དེ་དེའི་འབྲེལ་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དང་པོར་དགོས་འབྲེལ་གྱི་རག་བཞོད་པ་ལ་
དགོས་པ་ཡོད་དེ། གཤུལ་བྱ་བསྟན་བཅོས་ལ་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་ཡོད་དམ་
སྟུང་པའི་དོན་འགྲུར་གྱི་ཐེ་ཆོས་བསྐྱེད་པའི་སློན་ནས་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཞུག་པར་
བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས།^{༥༩} འདི་ལྟར་རྟོག་པ་
སྟོན་དུ་གཏོང་བ་དག་ནི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མེད་པ་དང་། དགོས་པ་མེད་པ་དང་།
འབྲེལ་པ་མེད་པའི་ཆོག་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན་ན། བསྟན་བཅོས་ལ་སོགས་པ་གཞན་ལྟ་
ཅི་སྟོས། དེ་བས་ན་འདུལ་བའི་མདོ་འདིའི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མེད་པའི་དོགས་པ་
བསལ་བའི་ཕྱིར་བརྗོད་པར་བྱ་བ་བསྟན་དོ། །འབྲས་བྱ་མེད་པར་དོགས་པ་བསལ་
བའི་ཕྱིར་དགོས་པ་བསྟན་དོ། །ཐབས་མེད་པར་དོགས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་འབྲེལ་བ་
བསྟན་དོ། །འདིའི་དོན་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དགོས་པའི་ཡང་དགོས་པ་བསྟན་དོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ནི། གཞུང་འདིས་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་བསྟན་ན་ཚུལ་ཇི་ལྟར་དུ་

^{༥༩} བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་ན། ༥༠༡ འདུལ་བ་བྱ། སློབ་དཔོན་རྣམ་མི་བླ་རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ། ༣༧།

བསྟན་ཞེན། དེ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་པར་འབྱུང་བ་ཞེས་པས་ཉིང་དགོས་དེ་དངོས་
སུ་བསྟན། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཞེས་པས་བརྗོད་བྱ་དེ་དངོས་སུ་བསྟན།
དགོས་པ་དང་འབྲེལ་བ་ཤུགས་ལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

ལྷ་པ་ལ། བརྗོད་བྱ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བ། དགོས་པ་ལ། ཉིང་དགོས་ལ། འབྲེལ་
པ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། བསྟན་བཅོས་འདིས་ལྷག་པའི་ཚུལ་
ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་བརྗོད་བྱར་བྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདིས་ལྷག་པ་ཚུལ་
ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ངོ་བོའི་སྒྲོན་ས་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འདིས་ལྷག་པ་
ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་མཆོག་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་སོགས་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པའི་
ཕྱིར། ཞེན། སྒྲོན་མེད་དེ། འདིས་ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ངོ་བོའི་སྒྲོན་ས་
དངོས་སུ་མ་བསྟན་ཀྱང་ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་རྒྱས་པར་དངོས་སུ་བསྟན་
པའི་ཕྱིར། འདིར་སྟོམ་པ་ཐམས་ཅད་མ་ཐོབ་པ་འཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས། ཐོབ་པ་
མི་ཉམས་པར་སྤང་བའི་ཐབས། ཉམས་ན་ཕྱིར་འཆོས་པའི་ཐབས་རྣམས་དངོས་སུ་
རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དགོས་པ་ལ་ཚུད་སྟངས་ཀྱི། ཁོ་ན་རེ། བསྟན་བཅོས་འདིས་ལྷག་པ་
ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་འདུལ་བ་ལུང་སྟེ་བཞིན་ས་འབྱུང་བ་སྟོན་ནས། མི་འབྱུང་བ་
སྟོན། དང་པོ་ལྟར་ན། འདི་ལུང་སྟེ་བཞིན་དང་རྫོས་སྟོན་དུ་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན།
འདི་བསྟན་བཅོས་རྣམ་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེན། བསྟན་བཅོས་འདིས་ལྷག་
པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་འདུལ་བ་ལུང་སྟེ་བཞིན་ས་འབྱུང་བ་སྟོན་ཀྱང་རྫོས་སྟོན་
མེད་དེ། འདི་བརྒྱུ་པ་ལ་དགོས་པ་བྱེད་པར་ཅན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

འདི་བརྒྱམས་པ་ལ་མ་རྟོགས་པ་རྟོགས་པའི་དགོས་པ། འོག་རྟོག་སེལ་བའི་
དགོས་པ། མདོར་བསྟུས་པ་ལ་དགའ་བའི་བསམ་པ་སྐྱོང་བའི་དགོས་པ་རྣམས་སུ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། ཅ་འབྲེལ་དུ་མ་རྟོགས་པ་རྟོགས་པའི་དགོས་པ། སྤར་
བཅས་རྗེས་བཅས་སུ་མ་རྟོགས་པ་རྟོགས་པའི་དགོས་པ། རུང་མ་ཐུན་དུ་མ་རྟོགས་
པ་རྟོགས་པའི་དགོས་པ། ཆིག་གཞན་གྱིས་དོན་གཞན་བསྟན་པ་མ་རྟོགས་པ་རྟོགས་
པའི་དགོས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། ལུང་གཞི། རྣམ་འབྲེད།
ཐན་ཆེགས། ལྷ་བ་སོགས་གོ་རིམ་འབྲུགས་པ་ལྟ་བུར་སྤར་བ་ལས། འདིར་གཞིའི་
སྐབས་སུ། དང་པོར་གཞི། དེ་རྗེས་སུ་ཐན་ཆེགས་དེ་རྗེས་སུ་ལྷ་བ་བསྟན་པས། གཞི་
ཅ་བ་ཐན་ཆེགས་འབྲེལ་པ། ལྷ་བ་འབྲེལ་བ་འདད་ལྟ་བུར་རྟོགས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། རྣམ་འབྲེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་དང་པོར་རྣམ་འབྲེད། དེ་རྗེས་ཐན་ཆེགས། དེ་
རྗེས་ལྷ་བ་སོགས་བསྟན་པས། རྣམ་འབྲེད་ཅ་བ། ཐན་ཆེགས་འབྲེལ་པ། ལྷ་བ་
འབྲེལ་བ་འདད་ལྟ་བུར་རྟོགས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། ལུང་དུ། སྐྱབ་པའི་རྗེས་སུ་སྐྱབ་པ། གནང་བའི་རྗེས་སུ་
གནང་བ། དགག་པའི་རྗེས་སུ་དགག་པ་བཅས་པ་སོགས་སྒྲོས་པ་ལྟ་བུ་དང་། སྐྱབ་པ་
དང་གནང་བའི་རྗེས་སུ་དགག་པ། དགག་པའི་རྗེས་སུ་སྐྱབ་པ་དང་གནང་བ་བཅས་
པ་སོགས་འགལ་བ་ལྟ་བུར་སྤར་བ་ལས། འདིར་གཙོ་ཆེ་བའི་སྒྲོ་ནས་བསྟན་པ་བདེ་
ཆེག་ཏུ་རྟོགས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ལུང་དུ། དང་པོར་བྲན་རབ་
ཏུ་བྱུང་བ་གནང་ནས། དེ་ལ་ཉིས་དམིགས་འགའ་ཞིག་གཟིགས་ནས་ཕྱིས་བྲན་རབ་
ཏུ་བྱུང་བ་བཀག་པ་གཉིས་ལས། ཕྱི་མ་གཙོ་ཆེ་བས་འདིར་བྲན་བཞོལ་བ་དང་སྐྱར་

ནས་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་བྱུང་སྟེ། ལུང་དུ། ཆོས་ལ་ལ་གཞི་གཅིག་ཁོ་ན་དང་སྐྱར་ནས་
བཤད་ཀྱང་། འདིར་སྤྱིར་བསྟན་པས་གཞི་གཞན་ལ་སྦྱོར་བ་ཡང་བདེ་ཐླག་ཏུ་ཉོག་ས་
རྒྱས་པའི་བྱིར། དཔེར་ན། ལུང་དུ།^{༥༩} བསྐྱབ་པ་མ་ལུལ། བསྐྱབ་པ་ཉམས་པར་མ་
བྱས་པར་མི་ཆངས་པར་སྦྱོད་པ་འབྲིག་པའི་ཆོས་བསྟན་ན་དག་སྦོང་དེ་ཡང་པམ་
པར་འགྱུར་བས་གནས་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་བསྐྱབ་པ་མ་ལུལ་པ་མི་ཆངས་སྦྱོད་ཁོ་
ན་དང་སྐྱར་ནས་བཤད་ཀྱང་འདིར་སྤྱིར་བསྟན་པས་མ་བྱིན་ལེན་སོགས་དང་སྦྱོར་
བ་བདེ་ཐླག་ཏུ་ཉོག་ས་རྒྱས་པ་བཞིན་ནོ། །བཞི་པ་བྱུང་སྟེ། ལུང་དུ།^{༦༠} བྱམས་སུ་རྣམ་
འབྱོར་བསྐྱོམ་པར་མི་བྱའོ། །སྒོ་ཁང་དང་། གནས་ཁང་དང་། དགོན་པར་ཡང་རྣམ་
འབྱོར་བསྐྱོམ་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ། དེ་དག་ཏུ་རྣམ་འབྱོར་མི་བསྐྱོམ་
ན། རྣམ་འབྱོར་བསྐྱོམ་པའི་གནས་གཞན་མི་རྟེན་པས། དེའི་དོན་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་
སྦྱོད་ལུལ་དུ་ཞུགས་པས་རྣམ་འབྱོར་བསྐྱོམ་པར་མི་བྱའོ། །རྣམ་པར་གཡེང་བར་
བྱེད་པ་དང་། གཏུམ་པོ་དང་། བྱ་ཆོམ་པ་དག་སྤང་བར་རིགས་སོ། །ཞེས་མི་མང་པོ་
མངོན་པར་འདུ་བའི་བྱམས་དང་ཅ་ཅོ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ཡོད་པའི་
གནས་ཁང་དང་། ཆོས་རྒྱན་དང་སེལྤེ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པའི་དགོན་པ་དང་། གྲལ་ཀ་
ཅན་ལ་སོགས་པ་བྱ་ཆོམ་པ་ཡོད་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་རྣམ་འབྱོར་བསྐྱོམ་པར་མི་བྱ།
ཞེས་པའི་དོན་དུ་བསྟན་པ་ལྟ་བུ།

གཉིས་པ་ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྤྱིར་མདོ་ཀུན་གྱིས་ལོག་

༥༩ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡ འདུལ་བ་ཀ། སྟོན་པ་བཙུང་ལྟོན་འདས། ལུང་གཞི། ༡༣༩༡༡།

༦༠ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡ འདུལ་བ་ཀ། སྟོན་པ་བཙུང་ལྟོན་འདས། ལུང་གཞི། ༣༡༡༡༡།

རྟོག་མེལ་བ་ཡིན་ལ། བྱད་པར་དུ་སྟོམ་པ་མ་ཐོབ་པ་འཕྲོལ་བར་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ།^{༡༡}
གསོལ་བའི་འོག་ཏུ་ཡང་རུང་ངོ་། །ཞེས་དང་། ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་སྤང་བའི་སྐབས་
སུ།^{༡༢} དེས་བྱིས་དབྱུང་སྟུང་པའི་སྒོ་གྲོས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བཀྱར་བའི་འོ། །ཞེས་
དང་། ཉམས་པ་ཉིད་འཆོས་པའི་སྐབས་སུ།^{༡༣} དེ་ཁ་ཅིག་ནི་ནན་གྱི་ཚུལ་དུ་བསྟན།
དེ་ནི་མི་བཟང་ངོ་། །མདོ་སྡེ་དང་འགལ་བའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
འོག་རྟོག་མེལ་བར་བྱེད་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་མདོར་བསྐྱུས་ལ་དགའ་བའི་བསམ་པ་
སྒྲོང་བའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དབང་པོ་རྟོན་པོ་ཆོག་ཉུང་དུས་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྟོགས་
པར་འདོད་པ་དང་། དབང་པོ་རྟུལ་པོ་ལུང་གི་ཆོག་རྒྱས་པ་འཛིན་མི་རུས་པ་རྣམས་
ཟེས་སུ་བཟུང་བའི་བྱིར་དུ། འདིར་ཆོག་ཉུང་དུས་དོན་ཆང་བར་བསྟན་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་ཉིད་དགོས་ལ་ནི། ཁོ་ན་རེ། ལམ་ཟག་མེད་བསྟན་བཅོས་འདིའི་
ཉིད་དགོས་ཡིན་ནམ་མིན། ཡིན་ན། རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས།^{༡༤} ཅིའི་བྱིར་ཟག་པ་མེད་
པའི་ལམ་མི་བཟུང་ཞེན་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ། མ་
ཡིན་ན། བླན་ཆོགས་འགྲེལ་པར་^{༡༥}སྤྱུག་བསྐལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ནས་
བཟུང་སྟེ། ལུང་པོ་སྤྱུག་མ་མེད་པའི་བྱུང་ན་ལས་འདས་པའི་བར་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་དང་ཡང་འགལ་ལོ་ཞེན། རྒྱུན་མེད་དེ། ལུང་དང་པོས་
ལམ་ཟག་མེད་མཐར་སྤྱུག་གི་ཉིད་དགོས་མ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས། ལུང་གཉིས་པས་

དེ་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཉིད་དགོས་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་པའི་བྱིར།

- ༡༡ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༡༡། འདུལ་བ་ལྷ། རྟོག་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༡༣༡་༡་༣༡
- ༡༢ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༡༡། འདུལ་བ་ལྷ། རྟོག་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༡༤༡་༡་༣༡
- ༡༣ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༡༡། འདུལ་བ་ལྷ། རྟོག་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༡༠༤་༡་༣༡
- ༡༤ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༤༠༡ འདུལ་བ་ལྷ། རྟོག་དཔོན་རྣམ་མི་བྱ། རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ། ༤་༡༡།
- ༡༥ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༡༡། འདུལ་བ་ལྷ། རྟོག་དཔོན་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱངས། བླན་ཆོགས་ཀྱི་འགྲེལ་བ། ༤་༣༡།

བཞི་པ་འབྲེལ་བ་ལ་ནི། ཁོ་ན་རེ། ལྷག་མེད་ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་བསྟན་
བཅོས་འདིའི་ལུས་ལ་དེ་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བར་ཐལ། དེ་འདིའི་ཉིང་དགོས་གང་ཞིག་དེའི་
ཉིང་དགོས་དགོས་པ་ལ་འབྲེལ། དགོས་པ་བསྟན་བཅོས་འདི་ལ་འབྲེལ་བའི་འབྲེལ་
བ་དེ་དེ་བྱུང་འབྲེལ་དུ་རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྷག་མེད་
ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་དེ་འདུས་བྱས་སུ་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། ལྷོན་མེད་དེ། ལྷག་མེད་ཟུ་
ངན་ལས་འདས་པ་དང་། ལྷག་མེད་ཟུང་འདས་ཀྱི་ཐོབ་པ་གཉིས་པོ་འདིའི་ཉིང་
དགོས་ཡིན་པས། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས་དེ་ལྷར་གསུངས་པ་དེ་དེའི་ཐོབ་པ་ལ་
དགོངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཆིག་དོན་ནི། དེས་བར་ཞེས་པའི་སྐྱ་དེ་དོན་དུ་མ་ལ་འཇུག་ཀྱང་།
འདིར་ནི་གདོན་མི་ཐ་བ་ལ་འཇུག་ལ། འབྱུང་བ་ཞེས་པའི་སྐྱ་ཡང་དུ་མ་ལ་འཇུག་
ཀྱང་། འདིར་ནི་ཐོབ་པ་ལ་འཇུག་སྟེ། དེས་བར་ཞེས་པའི་བྱུང་བར་ཀྱི་ཆིག་དང་
འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། དེ་དོན་དུ་མ་ལ་འཇུག་སྟེ། ལམ་དང་། ཀྱང་དང་། ཉ་དང་། སྒང་པོ་
ཆེ་དང་། སྒོང་དང་། སྒོང་བྱེར་སོགས་ལ་ཡང་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ལམ་ནས་འབྱུང་
ཞེས་པ་དང་། ཀྱང་ཐང་གིས་འབྱུང་ཞེས་པ་དང་། ཉ་དང་སྒང་པོ་ཆེའི་བཞོན་པས་
འབྱུང་། ཞེས་དང་། སྒོང་དང་སྒོང་བྱེར་ནས་འབྱུང་ཞེས་བརྗོད་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར།
དབང་དུ་བྱ་བའི་སྐད་དོད་ཨ་ཐ་ཞེས་པ་དོན་དུ་མ་ལ་འཇུག་སྟེ། བཟ་གིས་པ་འདི་
ལས་ཡུན་རིང་དུ་འཆོ་བ་དང་མ་ཐུན་པ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་བཟ་གིས་པ་ལ་ཡང་
འཇུག །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཞེས་པ་དེ་ནས་ཞེས་པའི་ཆིག་སྐད་ལ་ཡང་
འཇུག །དེ་མ་ཐག་སོམ་ཉི་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྤངས་ཉེ་ཞེས་པའི་དེ་མ་ཐག་པ་ལ་

ཡང་འཇུག །སྤེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། ཞེས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལ་
ཡང་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་འདིར་ནི་ཕྱི་མ་ལ་འཇུག་སྟེ། མྱང་
འདས་དང་འབྲེལ་པའི་སྤྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞུང་འདིས་ཚུམ་པར་དམ་བཅའ་སྟོན་ཏེ།
འདིས་ངེས་པར་འབྱུང་པའི་ཞེས་པ་ནས། ཕྱི་མ་དང་མཐུན་ལ། སྤྱི་མ་དང་འགལ་བ་
ནི་རུང་བར་^{༡༦}བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་རྣམས་ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་
དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་ཅེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ངེས་པར་འབྱུང་བ། ཞེས་པ་
བཤད་པའི་གཞིར་བཞག་པ་གང་ལས་ན། ཁམས་གསུམ་གྱི་འཁོར་བ་ལས་
སོ། །གང་དུ་ན། ཐར་བ་མྱང་འདས་སུ་འོ། །གང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་
པར་དག་པ་བསྐྱངས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སོ། །ཚུལ་རི་ལྟར་ན། གདོན་མི་ཟ་བའམ།
སྤང་མི་ལྟོག་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །ངག་དོན་ནི། ཐར་བ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཚུལ་
ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་བསྐྱང་དགོས་ཏེ། ཐར་བ་མྱང་འདས་ཀྱི་གོ་འཕང་འཕྲོབ་པ་
ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་བསྐྱངས་པ་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་འཕྲོས་དོན་ལ། སོ་ཐར་གྱི་སྟོམ་པའི་ངོ་བོ། །མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ།
བསྐྱུ་བ། གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཡིན་ལ་དབྱེད་བ། གྲུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སོ་
ཐར་གྱི་སྟོམ་པ་དེ་ཤེས་བྱ་གཞི་ལྡེའི་ནང་ནས་སྤང་བ་གཟུགས་ཀྱི་གཞི་ཡིན་ལ། དེ་
ལ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་གཟུགས་དང་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་གཟུགས་མ་ཡིན་པ་
གཉིས་སུ་ཡོད།

གཉིས་པ་ནི། འཆལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་གཉིན་སོ་བྱེད་པའི་རིགས་སུ་
གནས་པའི་ཚོས་འདི་པའི་སྤྱོད་བ་གཟུགས་ཅན་པ་གང་ཞིག །འདོད་པའི་སས་

བསྐྱུས་པ་དེ་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པའི་མཆོག་ཉིད། དེ་ལ་འཆལ་ཁྲིམས་ཀྱི་གཉེན་སོ་ཞེས་
བས་མི་དགོ་བ་གཅོད། དངོས་ཀྱི་གཉེན་སོ་ཞེས་བས་དགོ་བ་བར་མ་རྣམས་གཅོད།
ཆོས་འདི་པའི་ཞེས་བས་ཕྱི་རོལ་པའི་རྒྱུད་ལ་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པ་ཡོད་བ་གཅོད།
སྒྲིང་བ་ཞེས་བ་སྒྲིམ་པའི་རོལ་ཡིན་ལ། གཟུགས་ཅན་པ་ཞེས་བས་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་
པ་ཤེས་པ་ཡིན་བ་གཅོད། འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་པ་ཞེས་བས་བསམ་གཏན་དང་
ཐག་མེད་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་གཅོད་པར་བྱེད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན། སོ་ཐར་རིགས་བརྒྱུད་ཡོད་དེ། བསྐྱུས་གནས་
ཀྱི་སྒྲིམ་པ། དགོ་བསྐྱུས་པ་མའི་སྒྲིམ་པ། དགོ་ཚུལ་པ་མའི་སྒྲིམ་པ། དགོ་སྒྲོབ་མའི་
སྒྲིམ་པ། དགོ་སྒྲོང་པ་མའི་སྒྲིམ་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིད།

བཞི་པ་ནི། རྣམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་བཞིར་འདུ་སྟེ། བསྐྱུས་གནས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་རྣམས་
གཅིག་དགོ་བསྐྱུས་པ་མའི་སྒྲིམ་པ་རྣམས་གཅིག་དགོ་ཚུལ་པ་མའི་སྒྲིམ་པ་དང་། དགོ་
སྒྲོབ་མའི་སྒྲིམ་པ་གཉིས་རྣམས་གཅིག་། དགོ་སྒྲོང་པ་མའི་སྒྲིམ་པ་རྣམས་གཅིག་ཡིན་
པའི་བྱིད། ཉེན་གྱི་སྒྲོ་ནས་གཉིས་སུ་འདུ་སྟེ། དང་པོ་གསུམ་གྲིམ་པའི་སྒྲིམ་པ་དང་།
ཐ་མ་ལྔ་རབ་བྱུང་གི་སྒྲིམ་པར་འདུ་བའི་བྱིད།

ལྔ་པ་ནི། དགོ་བསྐྱུས་། དགོ་ཚུལ་། དགོ་སྒྲོང་གསུམ་གྱི་སྒྲིམ་པ་རིམ་ཅན་དུ་
སྒྲིངས་པའི་གང་ཐག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་གསུམ་པོ་དེ་རྣམས་གཅིག་དང་རྣམས་ཐ་དད་
གང་ཡིན་ཞེ་ན། རྣམས་ཐ་དད་ཡིན་ཏེ། དེ་གསུམ་རྣམས་གཅིག་ཡིན་ན། དགོ་སྒྲོང་གི་
བསྐྱུས་པ་སྤུལ་ནས་དགོ་ཚུལ་དུ་གནས་པ་ཞིག་མེད་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་
བྱིད།

དུག་པ་ནི། སོ་ཐང་གི་སྤྲོས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱིད་ལ་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཞེས་བརྗོད་
པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱིད་གིས་ཉོན་མོངས་པའི་གདུང་བ་སེལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་
མཚན་གིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་དངོས་བཤད་པ་ལ།
སྟོབ་པ་པོའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་བཤད་པ། དེས་རི་ལྟར་བསྐྱབ་པའི་རིམ་པ་
བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ།

གཞིའི་སྐྱབས་ནས་འབྱུང་ཚུལ་བཤད་པ་དང་།
ཐན་ཆོགས་ལས་འབྱུང་བ་དང་ཞུ་བ་ནས་འབྱུང་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།

སྟོན་ཆོག་དང་ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་ག་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ནི། ^{༡༥} དགོ་འདུན་ཐམས་ཅད་འདུས་པ་ན་ཆ་ལུགས་འདི་བཞིན་བྱས།
ཀན་རིམ་ལ་བྱུག་འཆལ་ཏེ། ཐལ་མོ་སྦྱར། ཅོག་ཅོག་བྱར་འདུག་ཅིང་གསོལ་བ་
བཏབ་པར་གྱུར་བ་གསུམ་དང་། གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་གིས་ཅིག་ཅར་རབ་ཏུ་
འབྱུང་བ་དང་། བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ཉི་ཤེས་བསྐྱབ་པར་གྱུར་བ་ལྟ་བུ་ནི་སྟོན་གྱི་ཆོ་
གའོ། །ཞེས་པའི་སྐྱབས་སུ་དགག་གཞག་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་།སྟོན་ཆོག་ལ་བརྟུལ་ཡོད་དེ། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་དང་རང་
སངས་རྒྱས་རང་བྱུང་གི་སྟོན་པ་བསྟེན་པར་རྫོགས། ལུ་སྟེ་བཟང་པོ་ཡེ་ཤེས་ཁོང་
རྒྱུད་གིས་བསྟེན་པར་རྫོགས། འོད་སྤང་ཆེན་པོ་སྟོན་པར་ཁས་ལྷངས་པས་བསྟེན་
པར་རྫོགས། བྲགས་པ་ལ་སོགས་པ་རྩྱུ་ཤོག་གིས་བསྟེན་པར་རྫོགས། བཟང་སྟེའི་
ཆོགས་དུག་ཅུ་སྦྱབས་སུ་འགོ་བར་ཁས་ལྷངས་པས་བསྟེན་པར་རྫོགས། ལེགས་

༡༥ བསྟེན་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༡ འདུལ་བ་སྦྱ། སྟོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་ག། ༡༣༥་༣།

སྤྱི་ནི་བས་མཉེས་བས་བསྐྱེན་པར་རྫོགས། སྤྱི་དགའི་བདག་པོ་ལ་སོགས་པ་བྱང་
མེད་ལྷ་བརྒྱ་ལྷེ་བའི་ཆས་བརྒྱད་སྤྱོད་པར་ཁས་ལྷངས་བས་བསྐྱེན་པར་རྫོགས།
མཆོད་སྤྱི་ནི་མ་འཕྲིན་གྱི་སྒྲོ་ནས་བསྐྱེན་པར་རྫོགས། དུལ་དབྱས་སུ་བཅུ་ཆོགས་
གྱིས་བསྐྱེན་པར་རྫོགས། མཐའ་འཁོབ་ཏུ་ལྷེ་ཆོགས་གྱིས་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པ་
རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ལྷ་སྤྱེ་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་
པའི་ཆོ་ག་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ཡེ་ཤེས་ཁོང་ཚུད་གྱིས་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པ་དེ་སྤྱི་
ཆོག་གི་སྒྲོ་ནས་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། བདེན་
བཞིའི་ཆོས་གྱི་འཁོར་ལོ་དེ་དེ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། འདུལ་
བའི་སྤྱེ་སྤྱོད་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། མཛོན་པའི་སྤྱེ་སྤྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། འཕྲིན་གྱི་སྒྲོ་ནས་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པའི་ཆོ་ག་ཆོས་ཅན། སྤྱི་
བྱེད་མཁན་པོ་ལ་མ་བཞེན་པར་ཐལ། སྤྱི་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་
མི་རུས་ཏེ། འབྲེལ་ཚུང་ལས་མཁན་པོ་ལས་ལུང་ནོད་དེ་འཕྲིན་བས་འཕྲིན་དབབ་
ལོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། སྐལ་བ་དང་ལྷན་པའི་གང་
ཐག་ལ་ད་ལྟར་གྱི་དུས་སུ་བྱང་མི་རུང་བར་ཐལ། སྤྱི་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་
མི་རུས་ཏེ། མཛོད་ཅེས་པ།^{༡༡} སྐལ་བ་དང་ལྷན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ལ་མངགས་པ་
འདྲ་བས་རབ་ཏུ་འབྲིན་དུ་གཞུག་པ་ནི་ཆོ་ག་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། རབ་བྱུང་བསྐྱེན་རྫོགས་གྱི་སྤྱོམ་པ་ཅིག་ཅར་དུ་
སྤྱི་བའི་ཆོ་ག་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱི་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། མཆོད་

སྤྱིན་མ་ལ་རབ་བྱུང་དང་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྤྱོམ་པ་རིམ་ཅན་དུ་སྤྱིན་པར་ལུང་ལས་
བཤད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཡུལ་དབུས་སུ་བཅུའི་ཚོགས་དང་མཐའ་འཁོབ་ཏུ་ལྔའི་ཚོགས་
ཀྱིས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་ཚོག་ཚས་ཅན། ད་ལྟར་གྱི་ཚོག་བཅས་པའི་རྩེས་སུ་
གནང་བའི་སྐབས་མི་སྲིད་པར་ཐལ། སྤྱིན་ཚོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ད་ལྟར་གྱི་
བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་ཚོག་ཞིག་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། སྤྱིན་ཚོག་ལ་ལྔ་
ཚོགས་དང་བཅུ་ཚོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཞིག་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལ་མཆོམས་ནང་དེ་ན་
གནས་པའི་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་འདུ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉ། དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་
འདུས་པ་ན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དགྲིལ་འཁོར་བའི་ལས་ལ་
བརྟེན་ནས་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྤྱོམ་པ་སྤྱི་བའི་སྤྱིན་ཚོག་ཡོད་པར་ཐལ། ཡུལ་དབུས་
སུ་བཅུ་ཚོགས་དང་མཐའ་འཁོབ་ཏུ་ལྔ་ཚོགས་ཀྱིས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་ཚོག་དེ་
སྤྱིན་ཚོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཉ། རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས།^{༡༩} དགེ་འདུན་
ཐམས་ཅད་ཅེས་སྟོས་པ་ནི་དགྲིལ་འཁོར་བའི་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟེན་པར་
རྫོགས་པ་དགག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །སྤྱིན་ཚོག་ལ་བརྒྱད་ཡོད་དེ།^{༢༠} འབྲེན་པ་རང་རྒྱལ་རང་བྱུང་ཚུལ་
གཅིག་དང་། །ཡེ་ཤེས་ཁོང་རྒྱུད་ཚུར་ཤོག་སྐྱབས་འགོ་དང་། །སྤྱིན་པར་ཁས་སྦངས་
བྱི་མཉེས་ལྷི་ཚས་སྤྱོད་། །གསོལ་བ་ཞིའི་ལས་ཀྱི་སྤྱིན་ཚོག་དང་ནི་བརྒྱད། །ཅེས་
སྤྱར་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ། ལྷི་བའི་ཚོས་བརྒྱད་སྤྱོད་

༡༩ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་ན། ༤༠། འདུལ་བ་ལྟ། རྫོབ་དཔོན་རྣམ་མི་བླ། རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ། ༥༡།

༢༠ བྱང་ཅེ་བར་ན། མཆོ་རྟེན་སྤྱོད་ཆ། ཀུན་མཁྱེན་མཆོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ། མཆོ་རྟེན། ༩༡༡།

བར་ཁས་སྒྲུངས་པའི་སློན་སྐུ་བསྟེན་པར་རྩོགས་པའི་ཆོག་ཆོས་ཅན། ད་ལྟར་གྱི་ཆོག་བཅས་པའི་རྩོམ་སྐུ་གནང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སློན་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། གུན་དགའ་བོ་ད་ལྟར་གྱི་ཆོག་སྐུ་བསྟེན་པར་རྩོགས་པ་གང་ཞིག་གུན་དགའ་བོས་རོ་ཆེན་མཛད་ནས་སྐྱེ་དགའི་བདག་མོ་ལ་སོགས་པའི་བྱད་མེད་ལྷ་བརྒྱ་ལྟེ་བའི་ཆོས་བརྒྱད་སྒྲོང་བར་ཁས་སྒྲུངས་པའི་སློན་སྐུ་བསྟེན་པར་རྩོགས་པར་ལུང་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། འདོད་སྤང་ཆེན་པོ་གུན་དགའ་བོའི་མཁན་པོ་ཡིན་པར་བཀའ་བསྟུང་སྐབས་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཚུར་ཤོག་གི་སློན་སྐུ་བསྟེན་པར་རྩོགས་པའི་ཆོག་ཆོས་ཅན། ད་ལྟར་གྱི་ཆོག་བཅས་པའི་རྩོམ་སྐུ་གནང་བའི་སྐབས་མི་སྲིད་པར་ཐལ། སློན་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། སློན་བ་ལྷ་ངན་ལས་འདའ་ཁར་གུན་ཏུ་རྒྱ་རབ་བཟང་ཚུར་ཤོག་གི་སློན་སྐུ་བསྟེན་པར་རྩོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སློན་ཆོག་ལ་བརྒྱད་དུ་འབྲེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སློན་ཆོག་ཡིན་ན། གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱི་སློན་ཆོག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། “ལྟ་བུ་ནི་སློན་གྱི་ཆོག་གོ། ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས། “སློན་གྱི་ཆོག་ནི་རྣམ་པ་འདི་ལྟ་བུར་རིག་པར་བྱོ། རྣམ་པ་གཞན་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། རང་གི་འགྲེལ་པར།^{༡༡} སློན་གྱི་ཆོག་ནི་ད་ལྟར་གྱི་ཆོག་ལས་ལྷ་རོལ་ཏུ་འདི་ལྟ་བུའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཅན། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སློན་ཆོག་ལ་དུ་མར་དབྱེ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེན་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་ནི་སློན་ཆོག་ལ་སྐྱས་བརྩོད་

༡༡ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟུང་ན། ༤༡ འདུལ་བ་བླ། སློབ་དཔོན་ཡོད་ཏན་ཡོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༣༥་་་།

༡༢ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟུང་ན། ༤༠ འདུལ་བ་བླ། སློབ་དཔོན་རྣམ་མི་བླ། རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་བ། ༡༩་་་།

༡༣ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟུང་ན། ༤༤ འདུལ་བ་བླ། སློབ་དཔོན་ཡོད་ཏན་ཡོད། རང་གི་འགྲེལ་བ། ༤་་་།

རིགས་ཀྱི་སྒྲོན་སྤྱི་མར་འབྱེད་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སངས་རྒྱས་
དང་རང་སངས་རྒྱས་རང་བྱུང་གི་སྒྲོན་སྤྱི་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་ཆོག་ཡོད་པར་ཐལ།
དེ་འབྲེལ་ཆོག་སྒྲོན་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྩལ་ཏེ། དེ་གཉིས་རང་བྱུང་གིས་
བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ལ་ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །སྒྲོན་ཆོག་གནང་བའི་དུས་ཡོད་དེ། སྒྲོན་པ་སངས་རྒྱས་ནས་སྤྱི་
ངན་ལས་མ་འདས་ཀྱི་བར་དུ་སྒྲོན་ཆོག་གནང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ན། དེ་ལ་ཁ་
ཅིག །སྒྲོན་པ་སངས་མ་རྒྱས་པའི་སྤྱི་རྒྱུ་སྒྲོན་ཆོག་མ་གནང་བར་ཐལ། དཔལ་
བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་སྤྱི་རྒྱུ་རང་སངས་རྒྱས་རང་བྱུང་གིས་
བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །དེས་ན། ཁོ་རང་གི་ལུགས་ཀྱི་སྒྲོན་ཆོག་
གནང་བའི་དུས་ཡོད་དེ། སྒྲོན་པ་རབ་དུ་བྱུང་བ་ནས་སྤྱི་ངན་ལས་མ་འདས་ཀྱི་བར་དུ་
སྒྲོན་ཆོག་གནང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། ལུགས་གཉིས་ཀ་མི་འཐད་ཅིང་བྱུང་བར་དུ་
ཁས་སྐྱངས་ཕྱི་མ་ལ་ནང་འགལ་ཡོད་དེ། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྒྲོན་པ་རབ་དུ་མ་བྱུང་
བའི་སྤྱི་རྒྱུ་སྒྲོན་ཆོག་མ་གནང་བར་ཐལ། དཔལ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
དེའི་སྤྱི་རྒྱུ་རང་སངས་རྒྱས་རང་བྱུང་གིས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།

ཁ་ཅིག །སྒྲོན་པས་སངས་རྒྱས་ནས་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་སྒྲོན་ཆོག་ཁོ་
ན་གསུངས་ཤིང་། ལོ་བཅུ་གསུམ་པ་ལ་ད་ལྟར་གྱི་ཆོག་བཅས་སོ། །ཞེས་ཟེར་བ་དེ་
མི་འཐད་དེ། སྒྲོན་པ་སངས་རྒྱས་ནས་ལོ་བཅུ་གི་དུས་སྤྱི་ལྟ་རེའི་བྱས་མཁན་སོ་
མཛད་ནས་འཆར་ཀ་ད་ལྟར་གྱི་ཆོག་སྒྲོན་པར་རྫོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་

དུས་སྟེ་ཡབ་སྐུ་མཛེས་པའི་འཕྲིན་པ་འཆར་ཀ་ཡིན་པར་། ལུང་ལས་གསུངས་པ་
གང་ཞིག་དེའི་དུས་སྟེ་འཆར་ཀ་བསྟེན་པར་རྫོགས་ཟེན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྟབས་སྟེ།
ལུང་ཁྱིམ་གྱི་སྒྲེང་གཞི་ལས་འཆར་ཀ་བཙུན་མོ་རྣམས་ཀྱི་བྱིས་དུ་བཞུགས་གསོལ་
པ་ན་ཁྱིམ་ཆག་པ་ལ་འདུག་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། འཆར་ཀ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་དུས་སྟེ་ལྷུང་བར་གྱུར་པའི་ཆོས་
བཞི་བརྗོད་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་གས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་ཕྱིར།
འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། དེའི་དུས་སྟེ་པམ་པ་བཞིའི་བཅས་པ་མ་མཛད་པའི་ཕྱིར་ན། ཅ
བར་མ་བྱལ། འོན་ཀྱང་དགའ་ལོ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་ཆོ་པམ་པར་གྱུར་པའི་
ཆོས་བཞི་བརྗོད་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་གས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་
ཕྱིར། རྩལ་པ་ཁས། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། དེའི་དུས་སྟེ་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་བསྐྱབ་པ་བཅས་
མ་ཟེན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱི་སྟོན་ཆོག་དེ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཏེ་རིང་
པོར་མ་ལོན་པ་ནས་སྤངས་ལས་མ་འདས་ཀྱི་བར་དུ་གནང་བ་ཡིན། ཞེས་ཟེར་ན། དེ་
ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་ག་བཅས་རྗེས་སུ་ཡང་གནང་བར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། དེ་སྟོན་པའི་བསྟན་པ་ཇི་སྟེད་གནས་ཀྱི་བར་དུ་ཡང་གནང་བར་ཐལ་
ལོ། །འདོད་ན། ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་ག་བཅས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །

ཁ་ཅིག །འཕྲིན་གྱི་སྟོན་པ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་ཆོ་ག་དེ་གསོལ་བཞིའི་
ལས་ཀྱི་སྟོན་ཆོག་གི་སྤོར་ལོ་ཁོ་ནར་བྱུང་ཞིང་། དེ་ཡང་སྐྱབ་བྱེད་མཁན་པོ་ལ་མི་
རྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། དེ་འདྲའི་ཆོ་ག་དེ་ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་ག་བཅས་རྗེས་སུ་གནང་བ་མ་

ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱི་སྡོན་ཆོག་གི་སྤྱོད་ལོན་རྒྱུ་བ་གང་
ཞིག་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱི་སྡོན་ཆོག་དེ་ད་ལྟར་གྱི་ཆོག་བཅས་ཇེས་སུ་གནང་བའི་
སྐབས་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྣམ་འབྲེད་ལས། སྤྱི་དགའི་བདག་མོས་མཁའ་མོ་
མཛད་ནས་ཡུཊ་ལའི་མདོག་ཅན་ད་ལྟར་གྱི་ཆོག་ས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་
གསུངས་པ་དང་། སྡོན་ཆོག་ས་ལས།^{༡༤} དགེ་འདུན་སྡེ་གཉིས་ཀྱིས་ཡུཊ་ལའི་མདོག་
ཅན་འཕྲིན་པར་མངགས་ནས་མཛོད་སྤྱིན་མ་འཕྲིན་གྱི་སྡོན་ས་བསྟེན་པར་རྫོགས་
པར་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །ལུང་དེ་གཉིས་ཀྱིས་སྐབས་བྱེད་མཁའ་པོ་ལ་
ཡང་མི་རྟེན་པ་ཁེགས་སོ། །

ཁ་ཅིག །འཕྲིན་ཆོག་མ་གཏོགས་ལྷག་མ་དགུ་པོ་ཐམས་ཅད་ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་
གའི་སྤྱོད་ལོན་ས་ཞལ་བཞུགས་དུས་ཁོན་ར་གནང་། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ལྷ་
བའི་ཆོས་བརྒྱུད་སྤོང་བར་ཁས་སྦྲངས་པའི་སྡོན་ས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་ཆོག་དེ་
ད་ལྟར་གྱི་ཆོག་བཅས་ཇེས་སུ་གནང་བའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །སྡོན་ཆོག་གནང་བའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་དེ་ལ་ཆེ་དེ་ལ་མཐོང་ལམ་
ཐོབ་ཐེན་བའམ་འཐོབ་པར་ངེས་པ་གང་རུང་ཞིག་དགོས་ཤིང་ཁྱད་པར་དུ་རང་རྒྱུ་
བསྟེན་རྫོགས་ཡེ་ཤེས་ཁོང་རྒྱུད་སྡོན་པར་ཁས་སྦྲངས་ཚུར་ཤོག་ལྷ་བའི་ཆོས་
བརྒྱུད་སྤོང་བར་ཁས་སྦྲངས་པའི་སྡོན་ས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་
ལ་སྤྲིད་པ་ཐ་མ་བ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་ཞེས་ན། རྒྱ་རིའི་བྱ་ཆོས་ཅན། སྤྲིད་པ་
ཐ་མ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚུར་ཤོག་གིས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། མཆོག་རྒྱུད་གཅིག་ཚུར་ཤོག་གིས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། དགྲ་བཅོམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། བསྟེན་པར་རྫོགས་ཚུལ་སྤྱིར་བསྟེན་པ་དང་། སྟོན་
ཆོག་གྲེ་བཀ་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བསྟེན་པར་རྫོགས་ཚུལ་ལ་བཅུ་
ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རང་བྱུང་གིས་བསྟེན་པར་རྫོགས། ལྷ་སྟེ་
ཡེ་ཤེས་ཁོང་ཚུང་གིས་བསྟེན་པར་རྫོགས། འདྲ་སྤྱང་ཆེན་པོ་སྟོན་པར་ཁས་ཁྲུངས་
པའི་སྟོན་པ་བསྟེན་པར་རྫོགས། བཟང་སྟེང་ཆོགས་དུག་ཏུ་སྤྱབས་སུ་འགྲོ་བར་ཁས་
ཁྲུངས་པའི་སྟོན་པ་བསྟེན་པར་རྫོགས། སྤྱ་རིའི་བྱ་ལ་སོགས་པ་ཚུར་ཤོག་གི་སྟོ་
ནས་བསྟེན་པར་རྫོགས། ལེགས་སྤྱིན་བྱི་བས་མཉེས་པའི་སྟོན་པ་བསྟེན་པར་
རྫོགས། སྤྱེ་དགའི་བདག་མོ་ལ་སོགས་པ་བྱུང་ཅིང་ལྷ་བརྒྱ་ལྷེ་པའི་ཆོས་བརྒྱད་སྟོང་
བར་ཁས་ཁྲུངས་པའི་སྟོན་པ་བསྟེན་པར་རྫོགས། མཆོད་སྤྱིན་མ་འཕྲིན་གྱི་སྟོན་པ་
བསྟེན་པར་རྫོགས། དུལ་དབུས་སུ་བཅུ་ཆོགས་ཀྱི་སྟོན་པ་བསྟེན་པར་རྫོགས།
མཐའ་འཁོབ་ཏུ་ལྷ་ཆོགས་ཀྱིས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་དང་། གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱི་
སྟོན་ཆོག་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སྟོན་ཆོག་རི་ལྟར་བཅས་ཚུལ།

སྟོན་ཆོག་གི་རོ་པོ། སྟོན་ཆོག་གནང་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག། སྟོན་ཆོག་དང་ད་
ལྟར་གྱི་ཆོ་གའི་བྱུང་པར། ད་ལྟར་གྱི་དུས་སུ་སྟོན་ཆོག་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟེན་རྫོགས་
ཀྱི་སྟོམ་པ་སྤྱེ་མི་སྤྱེ་ལ་དབྱེད་པ། སྤྱ་བཤད་པ་དང་དུག་ལས། དང་པོ་ནི། སྟོན་ཆོག་
རི་ལྟར་བཅས་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ནས་རིང་པོ་མ་ལོན་པ་ན་སལ་ཆེར་
ཚུར་ཤོག་གི་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་མཛད་ལ། དེ་དུས་སུ་དགེ་སྟོང་འགའ་ཞིག་གི་

བྱང་དུ་རབ་བྱུང་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་འོངས་པ་སྟོན་པའི་བྱང་དུ་བཏང་བས་བར་
སྐབས་སུ་ཆེད་པར་ཆད་དུ་བྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས། གྱེ་མ།
ངའི་ཉན་ཐོས་ཐག་རིང་པོ་ནས་འོངས་པ་དག་སྤྲུག་བསྐྱེད་བར་བྱུང་ཏེ་སྟེམ་དུ་
དགོངས་ནས། དེང་ཕྱིན་ཆད་དགེ་འདུན་འདུས་པས་རབ་དུ་བྱུང་བ་དང་བསྟེན་པར་
རྫོགས་པར་བྱ་བ་གནང་། ཞེས་སྟོན་ཆོག་གནང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། རབ་བྱུང་དང་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྟོན་པ་ཅིག་ཅར་དུ་འཕྱོང་བར་
བྱེད་པའི་གསོལ་བཞིའི་ལས་དེ་སྟོན་ཆོག་གི་མཆན་ཉིད།

གསུམ་པ་ནི། སྟོན་ཆོག་གནང་བའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། སྟོན་
པ་གསུམ་ཤས་ཆེ་ཞིང་སྐྱིབ་པ་གསུམ་ཤས་རྒྱུང་བའི་གང་ཟག་ཅིག་ལ་གནང་བའི་
ཕྱིར། སྟོན་པ་གསུམ་ནི་རྒྱུད་སྟོན་པ། ཤེས་རབ་སྟོན་པ། དབང་པོ་སྟོན་པ་དང་
གསུམ་ལ་བྱེད། རྒྱུད་སྟོན་པ་ནི་སྤྱི་བ་སྤྱི་མ་རྣམས་སུ་ལམ་ལ་ལེགས་པར་སྦྱངས་པ།
ཤེས་རབ་སྟོན་པ་ནི་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྱི་སྟོབས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཆེ་བ། དབང་པོ་
སྟོན་པ་ནི་དེའི་དབང་གིས་དད་སོགས་ཀྱི་དབང་པོ་རྣེས་ལ་བྱེད་དོ། །

སྐྱིབ་པ་གསུམ་ནི། རྣམ་སྟོན་གྱི་སྐྱིབ་པ། ལས་ཀྱི་སྐྱིབ་པ། ཉན་འོངས་པའི་
སྐྱིབ་པ་གསུམ་ལ་བྱེད། དང་པོ་ནི། ངན་སོང་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱང་ཁམས་སྤྱི་མཆེད་ལྟ་
བུ། གཉིས་པ་ནི། མཆོམས་མེད་ལྷ། ཤམ་པ་བཞི། ཆོས་སྤོང་གི་ལས་ལྟ་བུ། གསུམ་
པ་སྐབས་འདྲིའི་ཉན་འོངས་པའི་སྐྱིབ་པ་ཤས་ཆེ་བ་ནི། ཉན་འོངས་པ་རྒྱུན་རིང་ཞིང་
གཉིན་པོ་སྤྱི་དཀའ་བ་ལ་བྱེད་ཀྱི་ཉན་འོངས་པ་རྣེས་ཅམ་ལ་མི་བྱེད་དེ། འཆར་ཀ་
སོགས་སྤིང་བ་ཐ་མ་པའི་གང་ཟག་འགའ་ཞིག་ལ་ཡང་ཉན་འོངས་པ་རྣེས་ཅམ་ཡོད་

པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ནི། སྔོན་ཆོག་དང་ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་ག་ལ་བྱུང་བར་ཡོད་དེ། གང་ལས་
འོད་པ་ལུལ་གྱི་བྱུང་བར། གང་གིས་འོད་པ་ཉེན་གྱི་བྱུང་བར། ཇི་ལྟར་འོད་པ་ཆོ་གའི་
བྱུང་བར། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་འབྲས་བུའི་བྱུང་བར་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་
པོ་བྱུབ་སྟེ། ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་ག་ལ་ལྔ་ཆོགས་དང་བཅུ་ཆོགས་ལ་སོགས་པ་གསུངས་
ལ། སྔོན་ཆོག་ལ་མཆོམས་ནང་དེ་ན་ཡོད་པའི་དགོ་འདུན་ཐམས་ཅད་འདུ་དགོས་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། ^{༡༤}དགོ་འདུན་ཐམས་ཅད་འདུས་པ་ན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
པ་བྱུབ་སྟེ། ཆ་ལུགས་ཀྱི་བྱུང་བར། གུས་པས་འདུད་པའི་བྱུང་བར། སྟོད་ལམ་གྱི་
བྱུང་བར། གསོལ་བ་འདེབས་ཚུལ་གྱི་བྱུང་བར་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
ཡོད་དེ། ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་ག་ལ་ཆོས་གོས་གསུམ་མཁན་པོས་བྱིན་གྱི་བརྒྱབས་ཏེ་སྟོན་
པ་ཡིན་ལ། སྔོན་ཆོག་ལ་དེ་མི་དགོས་པར་བསྐྱབ་བྱ་རང་ཉིད་གིས་གྲོན་པ་ཉན་ཐོས་
ཀྱི་ཆ་ལུགས་བཞིན་དུ་བྲས་པས་ཆོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ^{༡༥}ཆ་ལུགས་འདི་བཞིན་བྲས།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཡོད་དེ། ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་ག་ལ་བྲག་ཆོན་ལན་བཅུ་གཅིག་དགོས་ལ།
སྔོན་ཆོག་ལ་དེ་མི་དགོས་པར་ཀན་རིམ་ལ་ཡན་ལག་ལྔ་ས་ལ་པབ་པའི་བྲག་ཆོན་
ཆར་གཅིག་གིས་ཆོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ^{༡༦}ཀན་རིམ་ལ་བྲག་འཆལ། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་ག་ལ་པ་གྲུའི་སྟེང་དུ་རྩ་བཏིང་བ་ལ་རྟིང་
པ་གཟར་ཏེ་འདུག་པ་སོགས་དགོས་ལ། སྔོན་ཆོག་ལ་སྟན་མེད་པར་ཐལ་མོ་སྦྱར་

༡༤ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༡ འདུལ་བ་ལྷ། རྫོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༡༣༥་༣།

༡༥ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༡ འདུལ་བ་ལྷ། རྫོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༡༣༥་༤།

༡༦ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༡ འདུལ་བ་ལྷ། རྫོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༡༣༥་༥།

ཅོག་ཅོག་པོར་འདུག་པས་ཆོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། “ཐལ་མོ་སྤར་ཅོག་ཅོག་པོར་འདུག་
ཅིག་ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཡོད་དེ། ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་ག་ལ་མཁན་པོས་ངོ་
ཆེན་མཛད་དེ། ལས་སྒོའི་གྱིས་བདེ་སྤྲད་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ཡིན་ལ། སྟོན་
ཆོག་ལ་བསྐྱབ་བྱ་རང་ཉིད་གྱིས་གསོལ་བ་ལན་གསུམ་བཟུང་བས་ཆོག་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། ༡༠༠གསོལ་བ་བཟུང་བར་གྱུར་པ་གསུམ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་
རྟགས་གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་ག་ལ་འགལ་རྒྱུན་དང་བྲལ་བ་དང་། མ་སྤྲོན་
རྒྱུན་ཆང་བ་སོགས་བརྗོད་དགོས་ལ་སྟོན་ཆོག་ལ་དེ་ལྟར་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། བཞི་
པ་གྲུབ་སྟེ། ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་ག་ལ་རབ་བྱུང་དང་བསྟེན་རྫོགས་རིམ་གྱིས་སྐྱབ་ལ། སྟོན་
ཆོག་ལ་དེ་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ༡༠༡གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་
གྱིས་ཅིག་ཅར་རབ་དུ་འབྱུང་བ་དང་། བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ཉི་ལྔ་བར་བསྐྱབ་པར་གྱུར་
པ་ལྟ་བུའི་སྟོན་གྱི་ཆོ་གའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ལྔ་པ་ད་ལྟར་དུས་སུ་སྟོན་ཆོག་ལ་བསྟེན་རུང་མི་རུང་ལ་དབྱེད་པ་ནི། ད་ལྟར་
གྱི་དུས་སུ་གསོལ་བ་ཞིའི་ལས་ཀྱི་སྟོན་ཆོག་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་
བྱར་མི་རུང་ལ། གལ་ཏེ་བྱས་ན་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྟོམ་བ་སྐྱེ་བ་ཡོད་དེ། ད་ལྟར་གྱི་
དུས་སུ་མཁན་པོ་མཛད་པ་དང་བར་ཆད་མ་བྱིས་པར་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྟོམ་བ་སྐྱེ་བ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དུག་པ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་སྟོན་ཆོག་ཅེས་བྲ་ཞེན། དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་
དེ། ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་གའི་སྤྲོ་རོལ་དུ་བྱུང་བའི་ཆོ་ག་ཡིན་པས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

༧༧ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥ འདུལ་བ་སྐྱེ། སྟོན་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༩༣་༥།

༡༠༠ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥ འདུལ་བ་སྐྱེ། སྟོན་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༩༣་༥།

༡༠༡ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥ འདུལ་བ་སྐྱེ། སྟོན་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༩༣་༥།

དག་དོན་ནི། སྔོན་ཆོག་ཆོས་ཅན། བྱང་ཆོས་བཞི་དང་ལྔ་ཉེ། གང་ལ་འོད་
བ་ཡུལ་གྱི་བྱང་པར། གང་གིས་འོད་པ་རྟེན་གྱི་བྱང་པར། རི་ལྷར་འོད་པ་ཆོ་གའི་
བྱང་པར། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་འབྲས་བུའི་བྱང་པར་དང་ལྔ་ན་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། སྔོན་ཆོག་གི་མཆོད་ཉིད་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རབ་བྱུང་དང་
བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྔོན་པ་ཅིག་ཅར་དུ་འཛོལ་བར་བྱེད་པའི་ད་ལྷར་གྱི་ཆོ་ག་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་ཉེ། ད་ལྷར་གྱི་ཆོ་ག་ལ་བརྟེན་ནས་མཁན་པོ་མེད་པ་དང་། བར་ཆད་མ་བློས་
བར་ཡང་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྔོན་པ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྲལ། གཞན་
ཡང་། གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱི་སྔོན་ཆོག་གི་ནང་ཆན་དུ་གྱུར་པའི་བརྗོད་པ་དང་པོ་
ཆོས་ཅན། གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱི་སྔོན་ཆོག་ཡིན་པར་ཐལ། སྔོན་ཆོག་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། བྱུང་བ་ཁས། དེར་ཐལ། སྔོན་ཆོག་གི་མཆོད་ཉིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་
འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱུང་ལ་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཆང་བར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། སྔོན་ཆོག་གི་སྤྱིར་ཆོག་ཆོས་ཅན། གསོལ་བཞིའི་ལས་ཡིན་
པར་ཐལ། སྔོན་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར་ན། མ་བྲལ།

ཁོ་ན་རེ། ད་ལྷར་གྱི་ཆོ་ག་བཅས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། ད་ལྷར་གྱི་
དུས་སུ་སྔོན་ཆོག་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱས་ན། བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་
སྔོན་པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ན་མ་བྲལ། བྱུང་མེད་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་ཆོ་ག་བཅས་པ་ལ་
དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། སྐྱེས་པ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་ཆོ་གས་བྱུང་མེད་བསྟེན་
པར་རྫོགས་པར་བྱས་ན་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྔོན་པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་ཁས། དེར་
ཐལ། ༡༠༩ དགེ་སྤྱོད་དང་དགེ་སྤྱོད་མ་ཉིད་དག་གིས་ལས་གཞན་བྱེད་པས་མ་ཡིན་

མོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

ཁ་ཅིག་ད་ལྟར་གྱི་དུས་སུ་དགེ་སློང་བཞིས་ལས་བྱས་པ་ལས་བསྟེན་རྫོགས་
གྱི་སྒྲིམ་བ་སྦྱེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། ད་ལྟར་གྱི་དུས་སུ་སྒྲིན་ཆོག་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟེན་
རྫོགས་གྱི་སྒྲིམ་བ་སྦྱེ་བ་ཡོད་པའི་བྱིར། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་འདོད་དེ། ལུང་ལྷ་བ་ལས།^{༡༠༩}
དགེ་སློང་ལྷ་མཆིས་བཞིན་དུ་བཞིས་བསྟེན་པར་རྫོགས་ན་བསྟེན་པར་རྫོགས་ཞེས་
བགྱིའམ་མ་རྫོགས་ཞེས་བགྱི། ལུང་བ་ལི། རྫོགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། བསྟེན་པར་རྫོགས་
བ་ནི་འདས་པ་དང་བཅས་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཞེས་ཟེར། དེ་ནི་
ལུང་མ་དག་པ་ཡིན་ཏེ། དག་པ་ལས་དགེ་སློང་ལྷ་ལས་ལྷག་པ་མཆིས་བཞིན་དུ་ལྷས་
བསྟེན་པར་རྫོགས་ན་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་ག་བཤད་པ་ལ།

སྒྲིམ་བ་མ་ཐོབ་པ་འཐོབ་^{༡༠༩}པར་བྱེད་པའི་ཐབས། ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་
སྤྱང་བའི་ཐབས། འགལ་རྒྱུན་བར་ཆད་གྱི་མཆན་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ།
ཆོགས་སྤྱ་མ་དགེ་ཚུལ་དུ་སྦྱབ་པའི་ཆོ་ག་དང་། ཆོགས་བྱི་མ་བསྟེན་རྫོགས་སུ་སྦྱབ་
པའི་ཆོ་ག་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྦྱོར་བའི་ཆོ་ག་དང་། དངོས་བཞིའི་ཆོ་ག་བཤད་
པ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ལ། རྒྱུད་ལུན་སུམ་ཆོགས་པའི་བྱིར་དུ་མཁན་པོ་ལ་བརྟེན་དགོས་
པར་ བཤད་པ། རྒྱུད་དག་པར་བྱ་བའི་བྱིར་དུ་བར་ཆད་ཟིན་ཤིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་
བཟུང་བ། བསྟེན་པ་ལ་རིམ་གྱིས་བསྐྱབ་པའི་བྱིར་དུ་སྒྲིམ་བ་གསུམ་སྦྱིན་པའི་གོ་

༡༠༩ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༡༩། འདུལ་བ་ན། རྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། ལུང་ལྷ་བ། ༢༡༡་༢།

༡༠༩ ག་ནལ་བ་ལ་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར།

རིམ་བཤད་པ། རྒྱུད་སྟོན་རྩེ་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་བཞི་ལས། དང་
པོ་ནི། ༡༠༥ རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་དང་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་དེའི་ཕྱིར་དགེ་སྟོང་འགའ་ཞིག་
ལ་མཁན་པོ་ཉིད་དུ་གནས་པ་ལོ། །ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ས་སྟུ། ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་ག་བཅས་
པའི་ཚུལ། བཅས་པའི་དུས། མཐའ་བཅད་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་ག་
བཅས་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྟོན་ཆོག་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་དགེ་སྟོང་
འགའ་ཞིག་ཆོས་གོས་ལེགས་པར་མ་བགོས། རྒྱུད་ལེགས་པར་མ་སྦྱངས། སྟོན་
ལམ་ཚོད་བག་ཅན་དུ་གྱུར་པ་དང་། ཉན་པ་འགའ་ཞིག་ལ་ནད་གཡོག་མེད་པར་
གཟིགས་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། ༡༠༦ དེར་ཕྱིན་ཆད་ངའི་ཉན་ཐོས་རྣམས་
གཅིག་གིས་གཅིག་བསྐྱ་བར་བྱ་བ་དང་། ཉན་པ་རྣམས་ལ་རིམ་བྱོ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་
དུ། མཁན་པོ་དང་སྟོན་དཔོན་དང་བཅས་པས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་། བསྟེན་པར་
རྫོགས་པར་བྱ་བར་གནང་རོ། །ཞེས་ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་ག་བཅས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཁ་ཅིག་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ནས་ལོ་བཅུ་གསུམ་པ་ལ་ད་ལྟར་
གྱི་ཆོ་ག་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། ལོ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་གོང་ཡན་ཆད་དུ་བསྟན་པ་ལ་སྟོན་
མེད་ཅིང་། མ་མ་བྱུང་བས་མི་ཆངས་སྟོན་སོགས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་མ་བཅས་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ནས་ལོ་བཅུ་གསུམ་པའི་དུས་སྟུ་ཤུ་རིའི་བྱས་
མཁན་པོ་མཛད་ནས་འཆར་ཀ་ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་གས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱས་པ་
བསྐྱབས་ཟེན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ཁ་ཅིག་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་སྟེ་བ་ལ་

༡༠༥ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༩༡ འདུལ་བ་ལྟ། སྟོན་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་ཙམ། ༩༣༥་༩༡

༡༠༦ བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༡༡ འདུལ་བ་ཀ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ལུང་གཞི། ༡༡༡་༡༩༡

མཁན་པོ་ངེས་པར་དགོས་ཟེང་བ་མི་རིགས་ཏེ། སྡོན་ཆོག་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་སྤྱི་བ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།¹⁰² ཅིག་ཅར་རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ །ད་ལྟར་གྱི་ཆོག་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་སྤྱི་བ་ལ་
མཁན་པོ་ངེས་པར་དགོས་ཟེང་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མཁན་པོ་མེད་པར་
ཡང་དེ་སྤྱི་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།¹⁰³ དེ་དང་ལྡན་པའི་ལྟར་མཁན་པོ་མེད་པ་ཉིད་ལ་
ཡང་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དག་དོན་ནི། ད་ལྟར་གྱི་ཆོག་ལ་བརྟེན་ནས་ཉེས་
མེད་ཕྱན་ཆོགས་ཀྱི་རབ་བྱུང་དང་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་གང་
ཟག་ཆོས་ཅན། རང་གི་མཁན་པོར་འོས་པའི་དགེ་སློང་ལ་མཁན་པོ་ཉིད་ཏུ་གནས་པ་
ལ་བརྟེན་དགོས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི།¹⁰⁴ དང་པོའི་མཁན་པོ་ཉིད་ཀྱིས་བར་ཆད་ངེས་ནས་ཡོངས་སུ་དག་
པ་ལ་སྐབས་དབྱེའོ། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། ཁ་ཅིག་ །བསྐྱབ་བྱ་ཡུལ་གྱི་དང་པོའི་མཁན་
པོ་ཡིན་ན། དེའི་མཁན་པོ་ཡིན་དགོས་ཟེང་ན། དེའི་མཁན་པོའི་སྤྱ་གོན་ལ་གནས་པའི་
དགེ་སློང་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་
ཅན། བསྐྱབ་བྱ་ཡུལ་གྱིས་གསོལ་བ་ལཱ་གསུམ་བཏབ་པའི་མཐར་མཁན་པོར་ཁས་
ལྡངས་ཟེན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར།
དག་དོན་ནི། བསྐྱབ་བྱ་ཡུལ་གྱི་དང་པོའི་མཁན་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་ཀྱི་ལས་སུ་བྱ་བ་
ཡོད་དེ། བསྐྱབ་བྱ་ཡུལ་ལ་སྡོམ་པ་སྤྱི་བ་དང་། གནས་པ་དང་། མཛེས་པ་དང་། ཁྱད་
པར་བྱ་བུར་པའི་བར་ཆད་དང་ལྡན་མི་ལྡན་ངེས་ནས་མི་ལྡན་པར་ཤེས་ནས་ཁོ་བོས་

102 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༡ འདུལ་བ་སྤྱི་ སྤྱོད་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༡༣༥-༦།

103 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༡ འདུལ་བ་སྤྱི་ སྤྱོད་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༡༦༩༥།

104 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༡ འདུལ་བ་སྤྱི་ སྤྱོད་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༡༣༥-༦།

སྤྱི་འདུན་གྱི་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་འཕེལ་རྒྱ་ལ་འཕྲོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ༡༡༠ དགོ་བསྟེན་ཉིད་དང་དགོ་ཚུལ་ཉིད་དང་། དགོ་སྟོང་ཉིད་དག་གི་
སྒྲིལ་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ལ་བྱི་མ་མི་བྱའོ། །ཞེས་པའི་སྒྲིལ་སྒྲུ་ ཁ་ཅིག་ །ད་ལྟར་
གི་ཆོ་ག་ལ་བརྟེན་ནས་དགོ་བསྟེན་གི་སྟོམ་པ་དང་དགོ་ཚུལ་གི་སྟོམ་པ་སྟོན་དུ་མ་
སོང་བར་བསྟེན་རྫོགས་གི་སྟོམ་པ་སྟེ་བ་ཡོད་ཀྱང་བར་མ་རབ་བྱུང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་
སྟོན་དུ་མ་སོང་བ་དེ་སྟེ་བ་མེད་ཞེ་ན། འོ་ན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མཁན་པོ་མེད་པར་དེ་སྟེ་
བ་མེད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པ་གང་ཞིག་ །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བར་མ་རབ་བྱུང་གི་
ཚུལ་ཁྲིམས་སྟེ་བ་ལ་མཁན་པོ་ངེས་པར་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ །བར་མ་རབ་བྱུང་
གི་ཚུལ་ཁྲིམས་སྟེ་བ་ལ་མཁན་པོ་ངེས་པར་དགོས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སྟོན་ཆོག་ལ་
བརྟེན་ནས་བར་མ་རབ་བྱུང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་སྟེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ༡༡༡ ཅིག་ཅར་རབ་
ཏུ་བྱུང་བ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྟོན་ཆོག་ལ་བརྟེན་
ནས། དགོ་ཚུལ་དང་བསྟེན་རྫོགས་གི་སྟོམ་པ་ཅིག་ཅར་དུ་སྟེ་བ་དེ་དེའི་དོན་ཡིན་ཞེ་ན།
མི་འཐད་དེ། དགོ་ཚུལ་ལ་སྟོན་ཆོག་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ །དགོ་ཚུལ་ལ་དགོ་ཚུལ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། དགོ་
ཚུལ་གི་སྐད་དོད་བྱ་མ་ཉེ་ར་ཞེས་པ། མིག་མཆི་མས་གང་བ་ལ་འཇུག་ལ། དེ་མིག་
མཆི་མས་གང་བ་དང་འདྲ་བའི་རྒྱ་མཆོན་གིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་དེ་དང་
འདྲ་སྟེ་མིག་མཆི་མས་གང་བས་ཐག་ཉེ་བའི་གཟུགས་མཐོང་ཡང་། ཐག་རིང་བའི་
གཟུགས་མི་མཐོང་བ་བཞིན་དུ། དགོ་ཚུལ་གིས་རང་གི་བསྐྱབ་བྱའི་གནས་སྟོན་པའི་

༡༡༠ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་ན། ༤༥ འདུལ་བ་ལྟ། སྟོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་ཙམ། ༤༣༧་༡༠།

༡༡༡ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་ན། ༤༥ འདུལ་བ་ལྟ། སྟོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་ཙམ། ༤༣༧་༤།

འདུལ་བའི་སྤྱི་སྣོད་ཉན་དུ་རུང་ཡང་། དགེ་སློང་གི་དེ་ཉན་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་
ཟེར་ན། ལུང་ལས། སྤྱི་སྣོད་གསུམ་ལ་མཁས་པའི་དགེ་ཚུལ་ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་
པར་ཐལ། དགེ་ཚུལ་གྱིས་དགེ་སློང་གི་བསྐྱབ་བྱའི་གནས་སྟོན་པའི་འདུལ་བའི་སྤྱི་
སྣོད་ཉན་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས།

ཁ་ཅིག གསུང་གི་སྤྱི་སྣོད་པའི་དགེ་བསྐྱེད་དང་སྤྱི་འགའ་སྤྱི་སྣོད་པའི་དགེ་བསྐྱེད་
སོགས་དགེ་བསྐྱེད་མཆོད་ཉིད་པ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྤང་བྱ་ལྟ་སྤྱོད་པའི་
སྤྱོམ་པ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། དགེ་བསྐྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་བ་སྟེ།
༡༡༩ སྤང་བྱ་ལྟ་བུ་རྒྱུད་བཅུ་དང་ནི། ཐམས་ཅད་སྤྱོད་བར་ནོད་པ་ལས། དགེ་བསྐྱེད་
དང་ནི་བསྐྱེད་གནས་དང་། དགེ་ཚུལ་ཆེད་༡༡༩ དང་དགེ་སློང་ཉིད། ཁེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རབ་བྱུང་ཡིན་ན། རབ་བྱུང་གི་སྤྱོམ་པ་རྒྱུད་ལྟན་ཡིན་དགོས་
པར་ཐལ། དགེ་བསྐྱེད་ལ་དེའི་ཕྱིར་ན་མ་ལྷོད་སྟེ། གསལ་བ་དེར་ཐལ། དགེ་ཚུལ་ལ་
དེའི་ཕྱིར། ལྷ་བ་པ་ཁས། འདོད་ན། བར་མ་རབ་བྱུང་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།
ཉགས་བྱུང་ཅིང་། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག གསུང་གི་གནས་ཀྱི་སྤྱོམ་པ་དང་དགེ་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྱོམ་པ་ལེན་པའི་ཡུལ་
ལ་དགེ་སློང་ཡིན་པ་གཅིག་དགོས་ཟེར་ན། དེ་མི་དགོས་པར་ཐལ། བྱིས་བདག་
མགོན་མེད་ཟས་སྤྱིན་གྱིས་རང་གི་འཁོར་ལྷུས་ལ་རྒྱ་བ་བྱུང་ངོ་ཅིག་གི་ཉ་སྟོང་
བརྒྱུད་གསུམ་ལ་བསྐྱེད་གནས་ཀྱི་སྤྱོམ་པ་འཁོགས་པར་ལུང་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར།
རང་ལུགས་ལ། ཆོགས་སྤྱི་མ་སྤྱོད་དུ་མ་སོང་བར་ཕྱི་མ་སྟེ་བ་ཡོད་མེད་ལ་

༡༡༩ བསྐྱེད་འགྲུལ་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༥༩། མཛོན་པ་ཀླུ་སྤྱོད་དཔོན་དབྱིག་གཉིན། མཛོད་ཙ་བ། ༥༥༡༥།

༡༡༩ ག་པ་པ་ན་ཅེ།

དབྱེད་པ། ཚིགས་སྒྲིལ་སྒྲིལ་པའི་མཁུག་ཐོགས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྒྲིལ་སྒྲིལ་རྒྱུ་མི་
རྒྱུ་ལ་དབྱེད་པ། སྒྲིལ་པ་གསུམ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གི་རྣམ་གཞག་བཤད་
པའོ། །དང་པོ་ནི། དགེ་བསྐྱེད་ཀྱི་སྒྲིལ་པ་དང་དགེ་ཚུལ་ཀྱི་སྒྲིལ་པ་སྒྲིལ་བྱ་མ་སོང་
བར་བསྐྱེད་ཚོགས་ཀྱི་སྒྲིལ་པ་སྒྲེ་བ་ཡོད་དེ།^{༡༡༤} ཚིགས་སྒྲིལ་མེད་པ་ལ་ནི་ཉེས་
བྱས་ཅན་དུ་ཟད་དོ། །ཞེས་དང་། རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས།^{༡༡༥} དགེ་བསྐྱེད་ཀྱི་སྒྲིལ་པ་
མེད་པར་དགེ་ཚུལ་ཀྱི་སྒྲིལ་པ་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་དུ་རྒྱུ་བ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་
དུ་དགེ་ཚུལ་ཀྱི་སྒྲིལ་པ་མེད་པར་དག་སྒྲོང་གི་སྒྲིལ་པ་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་ན་རྒྱུ་
བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ལུང་ལས། བཅུན་པ། བྱིས་པ་རབ་ཏུ་མ་བྱུང་བ་གཅིག་
བསྐྱེད་པར་ཚོགས་ན་བསྐྱེད་པར་ཚོགས་ཞེས་བགྲིཨས། མ་ཚོགས་པ་ཞེས་བགྲི། ཉེ་
བར་འཁོར། ཚོགས་ཞེས་བགྲི་སྟེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དགེ་བསྐྱེད་ཀྱི་སྒྲིལ་པ་སྒྲིལ་པའི་མཁུག་ཐོགས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་དགེ་
ཚུལ་དང་། དགེ་ཚུལ་ཀྱི་སྒྲིལ་པ་སྒྲིལ་པའི་མཁུག་ཐོགས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བསྐྱེད་ཚོགས་
ཀྱི་སྒྲིལ་པ་སྒྲིལ་བྱ་རྒྱུ་དམ་མི་རྒྱུ་ཞེས། དེ་རྒྱུ་བ་ཡོད་དེ། ལྷན་སྐྱེགས་ཅན་མ་ཡིན་
པའི་བྱིས་པ་ལོ་ཉི་ཤུ་ལོན་པ་དེ་དགེ་ཚུལ་དུ་བསྐྱུབས་པའི་མཁུག་ཐོགས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་
དགེ་སྒྲོང་དུ་བསྐྱུབ་རྒྱུ་བའི་ཕྱིར་ཉེ། ལྷན་ཆོགས་ལས།^{༡༡༦} ཡོ་བྱེད་བྱུག་ཆང་ནས་
རབ་ཏུ་བྱུང་བར་བྱ་ཞིང་བསྐྱེད་པར་ཚོགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ལྷ་ཡུ་དང་མེ་པ་རལ་པ་ཅན་མ་གཏོགས་པའི་སེམས་མགུ་བར་མ་བྱས་པའི་སྐུ་
སྐྱེགས་ཅན་རྣམས་དགེ་བསྐྱེད་དུ་བསྐྱུབས་པའི་མཁུག་ཐོགས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་དགེ་ཚུལ་

༡༡༤ བསྐྱེད་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱུར་མ། ༤༩། འདུལ་བ་ལྟ། སྒྲིལ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་ཙམ་ ༤༦་ན་༤༥།
༡༡༥ བསྐྱེད་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱུར་མ། ༤༠། འདུལ་བ་ལྟ། སྒྲིལ་དཔོན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ། ༡༦་པ།
༡༡༦ བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱུར་མ། ༡༠། འདུལ་བ་ལྟ། སྒྲིལ་པ་མཚོན་ལྡན་འདས། ལྷན་ཆོགས། ༥་པ་ན་༡་པ།

བསྐྱབ་ཏུ་མི་བྱུང་སྟེ། དེ་མངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་མགུལ་བ་བཟག་པའི་ཕྱིར་དུ་དགོ་
བསྐྱབ་དུ་བསྐྱབས་ནས་རྒྱ་བ་བཞིར་གནས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉེ།^{༡༡༥} དེ་དགོ་བསྐྱབ་ཉིད་
དུ་བྱས་པའི་མཐའ་ཅན་དེ་ལ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱད་མེད་ལ་དགོ་ཚུལ་
ཀྱི་སྒྲོམ་པ་སྤྱིན་པའི་མཐུག་ཐོགས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བསྐྱབ་རྒྱུ་གས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་སྤྱིན་དུ་མི་
བྱུང་སྟེ། དེ་ལ་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་སྐབས་སུ་དགོ་སྒྲོམ་པའི་སྒྲོམ་པ་སྤྱིན་དགོས་པའི་
ཕྱིར་ཉེ།^{༡༡༦} བྱད་མེད་ལ་ནི་དགོ་སྒྲོམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་པའ་གཞན་ཡོད་དོ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།^{༡༡༧} དེ་ཡང་བྲིས་སོ་བཟུང་བའི་བྱད་མེད་ལ་ལོ་བཅུ་ལོན་པའི་ཆེ་
དགོ་སྒྲོམ་པའི་སྒྲོམ་པ་སྐྱངས་ནས་བཅུ་གཉིས་ལོན་པ་ན་དགོ་སྒྲོམ་པའི་སྒྲོམ་པ་ལེན་
པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། བྲིས་སོ་མ་བཟུང་ན་བཅོ་བརྒྱད་ལོན་པའི་ཆེ་དགོ་སྒྲོམ་པ་དང་ཉི་
ལྷུ་ལོན་པའི་ཆེ་དགོ་སྒྲོམ་པའི་སྒྲོམ་པ་སྤྱིན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། བྱད་མེད་
བསྐྱབ་པར་རྒྱུགས་པའི་ལོ་དང་པོ་ནི་བཅུ་གཉིས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། ཉེན་གྱི་གང་ཟག་བཤད་པ་དང་། རྒྱུད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་བཤད་
པ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་དགོ་བསྐྱབ་ལ།

མཆན་ཉིད། དབྱེ་བ། རྒྱ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རི་སྤྱིད་འཆོའི་བར་དུ་སྤར་
བྱའི་གཙོ་བོ་ལྷ་སྒྲོང་བས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་སྒྲོམ་པ་ལ་གཙོ་བོར་གནས་པའི་གང་ཟག་
དགོ་བསྐྱབ་ཀྱི་མཆན་ཉིད།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་ཉེན་གྱི་སྒྲོན་པ་པ་མ་གཉིས་ཡོད་དོ། །སྤྱིར་བཏང་ལ། དགོ་

༡༡༥ བསྐྱབ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥ འདུལ་བ་སྤྱི་སྒྲོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༩༡༥།

༡༡༦ བསྐྱབ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥ འདུལ་བ་སྤྱི་སྒྲོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༩༡༦།

༡༡༧ བསྐྱབ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥ འདུལ་བ་སྤྱི་སྒྲོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༩༡༧།

བསྐྱེད་བདུན་གསུངས་ཏེ། སྐྱབས་གསུམ་འཛིན་པའི། སྣ་གཅིག་སྟོང་པའི། སྣ་ལག་ལ་
སྟོང་པའི། སལ་ཆེར་སྟོང་པའི། ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི། ཆངས་སྟོང་གི། གོ་མིའི་དགེ་
བསྐྱེད་རྣམས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དགེ་བསྐྱེད་ཀྱི་མིང་ཅན་གང་ཞིག །རྩི་སྲིད་
འཆོའི་བར་དུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བར་ཁས་ལེན་པ། དང་པོའི་
མཆོན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །རྩི་སྲིད་འཆོའི་བར་དུ་སྤང་བུ་ལྟའི་ནང་ནས་སྣ་གཅིག་ཅམ་
སྟོང་བར་ཁས་ལེན་པ། གཉིས་པའི་མཆོན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །དེའི་བར་དུ་དེའི་ནང་
ནས་གཉིས་ཅམ་སྟོང་བར་ཁས་ལེན་པ། གསུམ་པའི་མཆོན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག་དེའི་
བར་དུ་དེའི་ནང་ནས་གསུམ་མམ་བཞི་སྟོང་བར་ཁས་ལེན་པ་དེ། བཞི་པའི་མཆོན་ཉིད།
དགེ་བསྐྱེད་གང་ཞིག །དེའི་བར་དུ་སྤང་བུའི་གཙོ་བོ་ལྟ་སྟོང་བར་ཁས་ལེན་པ། ལྟ་པའི་
མཆོན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །དེའི་བར་དུ་མི་ཆངས་སྟོང་སྟོང་བར་ཁས་ལེན་པ། རྩལ་པའི་
མཆོན་ཉིད། དགེ་བསྐྱེད་གང་ཞིག །དེའི་བར་དུ་བསྐྱེད་གནས་ཀྱི་སྤང་བུ་བརྒྱུད་སྟོང་
བར་ཁས་ལེན་པའི་རབ་བྱུང་གི་རྟགས་ཅན། བདུན་པའི་མཆོན་ཉིད།

འོ་ན། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྟོམ་པ་སྟོབ་ཚུལ་རི་ལྟ་བུ་ཞེས། ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་སྐྱ་བ་ན་རེ།
སྟོམ་པ་ལེན་པའི་ཆེ་སྤང་བུ་ལྟ་སྟོང་བར་ཁས་སྤངས་ནས། སྤང་བའི་ཆེ་མ་བྱིན་ལེན་
སོགས་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་བསྐྱངས་པས་ཆོག་ཅེས་ཟེར། དེ་ལྟར་ཡང་།
༡༣༠གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་སྟོམ་ཡིན་ན། །སྣ་གཅིག་སྟོང་སོགས་རི་ལྟ་བུ། །དེ་བསྐྱངས་
པ་ལ་སྤང་ཞེས་གྲགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལ་མདོ་སྟེ་བ་ན་རེ། སྟོན་པས་གདུལ་བུ་ཁྲིམས་འཆལ་ལ་སྟོར་བར་ཐལ།
སྟོམ་པ་ལེན་པའི་ཆེ་སྤང་བུ་ལྟ་སྟོང་བར་ཁས་སྤངས་ནས་སྤང་བའི་ཆེ་མ་བྱིན་ལེན་

སོགས་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་བསྐྱེད་ས་པས་ཚོག་པར་བཀའ་སྩལ་བའི་ཕྱིར་ཟེར་
ན། དེ་ལ་བྱེ་བྲག་སྤྲ་བ་ན་རེ། སྟོན་པས་གདུལ་བྱ་ཁྲིམས་འཆལ་ལ་སྦྱར་བར་ཐལ།
དབྱར་ཁས་ལེན་པའི་ཆེ་སྒྲ་བ་གསུམ་གནས་པར་ཁས་སྦྱངས་ནས་གསོ་སྦྱོར་གཉིས་
སམ་གསུམ་སོང་ནས་དགག་དབྱེ་བྱས་ཚོག་པར་བཀའ་སྩལ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མི་
མཚུངས་ཏེ། དགོ་ཚུལ་གྱི་སྒྲོམ་པ་ལེན་པའི་ཆེ་སྒྲ་བྱ་བ་ཅུ་སྦྱང་བར་ཁས་སྦྱངས་
ནས་བསྐྱེད་བ་ན་སྤྲ་གཅིག་གམ་གཉིས་བསྐྱེད་བར་གནང་བས་གདུལ་བྱ་ཁྲིམས་
འཆལ་ལ་སྦྱར་བའི་ཉེ་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དབྱར་ཁས་ལེན་ལ་དེའི་ཕྱིར།
རྟགས་ཁས། གསུམ་པ་ནི། དགོ་བསྟེན་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དགོ་བ་
སྦྱང་འདས་ལ་བསྟེན་བ་སྟེ་ཉེ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དགོ་ཚུལ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཇི་སྤྱིད་འཆོའི་བར་དུ་སྦྱང་
བྱ་གཙོ་བོ་བཅུ་སྦྱོར་བའི་སྒྲོམ་པ་ལ་གཙོ་བོར་གནས་པའི་གང་ཐག་དེ་དགོ་ཚུལ་གྱི་
མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་རྟེན་གྱི་སྒྲོ་ནས་པ་མ་གཉིས་ཡོད། གསུམ་པ་ནི།
དགོ་ཚུལ་གྱི་སྒྲ་དོད་ལྔ་མ་ཉེ་ར་ཞེས་པ་ངལ་བ་ལ་འདུག་པ་ལྟར་ན་དགོ་ཚུལ་ཞེས་
བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རང་གི་སྒྲ་མའི་བྱ་བ་ལ་ངལ་ཞིང་དུ་བ་པར་བྱེད་པའི་
རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་དགོ་སྦྱོར་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སྦྱོར་བདུན་འཁོར་བཅས་གྱི་
ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གཙོ་བོར་གནས་པའི་གང་ཐག་དགོ་སྦྱོར་གི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་
ནི། དེ་ལ་རྟེན་གྱི་སྒྲོ་ནས་པ་མ་གཉིས་ཡོད། སྤྲས་བརྗོད་རིགས་གྱི་སྒྲོ་ནས་མིང་གི་
དགོ་སྦྱོར་། ཁས་ཆེ་བའི་དགོ་སྦྱོར་། སྦྱོར་བའི་དགོ་སྦྱོར་། ཉན་མོངས་བཅོམ་པའི་

དགེ་སྤྱོད་། གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་དགེ་སྤྱོད་དང་ལྔ་ཡོད།
གསུམ་པ་ནི། དགེ་སྤྱོད་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དགེ་བ་སྤྱོད་བདེ་འཆོལ་
བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཁྱིམ་པའི་སྒོམ་པ་གང་ཞིག །རྩི་སྤྱོད་
འཆོའི་བར་དུ་སྤྱང་བྱའི་གཙོ་བོ་ལྔ་སྤྱོད་བར་ཁས་སྦྲངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པ།
དགེ་བསྟེན་གྱི་སྒོམ་པའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་དགེ་བསྟེན་པ་མའི་སྒོམ་པ་གཉིས།
གཉིས་པ་ནི། རབ་བྱུང་གི་སྒོམ་པ་གང་ཞིག །དེའི་བར་དུ་སྤྱང་བྱའི་གཙོ་བོ་བཅུ་སྤྱོད་
བར་ཁས་སྦྲངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པ། དགེ་ཚུལ་གྱི་སྒོམ་པའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་
ན། པ་མའི་དེ་གཉིས། གསུམ་པ་ནི། དེ་གང་ཞིག །དེའི་བར་དུ་གཞན་གཞོན་བཞི་
བཅས་མཐའ་དག་སྤྱོད་བར་ཁས་སྦྲངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་རིགས་སུ་གནས་
པས་རབ་དུ་བྱེ་བ། དགེ་སྤྱོད་གི་སྒོམ་པའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། དགེ་སྤྱོད་པ་མའི་
སྒོམ་པ་གཉིས་ཡོད་དོ། །དག་དོན་ནི། ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་ག་ལ་བརྟེན་ནས་དགེ་བསྟེན་གྱི་
སྒོམ་པ་དང་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྒོམ་པ་སྤྱོད་དུ་མ་སོང་བར་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྒོམ་པ་སྦྲང་
བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱུང་མི་རུང་བའི་བྱིར།

༡༣༡ རྒྱལ་ས་སུ་འགྲོ་བ་ཁས་སྦྲངས་པའི་ཆོག་ཚོམ་པ་དང་དགེ་བསྟེན་ཉིད་དང་
དགེ་ཚུལ་ཉིད་དུ་ཁས་སྦྲངས་པའི་ཆོག་བྱའོ། །ཞེས་པའི་རྒྱལ་ས་སུ། ཁ་ཅིག
གཟུགས་སྤྱོད་ལ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། ཅ་བའི་གཟུགས་སྤྱོད་རྒྱལ་བ་ཤུ་ཐུབ་པ་ལྟ་བུ་
དང་དེས་སྤྱོད་སྤྱོད་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། གཟུགས་སྤྱོད་སངས་རྒྱལ་ཡིན་ཏེ།
གཟུགས་སྤྱོད་རྒྱུད་ཀྱི་ཐད་མི་སྤྱོད་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་

སངས་རྒྱས་སུ་བྱེད་པའི་བྱེད་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ༡༣༣གང་ཞིག་གསུམ་ལ་
སྐྱབས་འགོ་བ། །སངས་རྒྱས་དགེ་འདུན་བྱེད་པའི་ཆོས། །མི་སྒྲོབ་པ་དང་གཉིས་ག་
དང་། །ཐུངན་འདས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ། །ཞེས་གསུངས། །གཟུགས་སྐྱ་གཉིས་ཆོས་
ཅན། །སྐྱབས་ལུལ་དུ་གྱུར་པའི་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་མ་ཡིན་ཏེ། །རྣམ་སྤྲིན་གྱི་
ཕུང་ལོ་གང་ཞིག་། །ཟག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །དང་ལོ་གྲུབ་སྟེ། །སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་ཕུང་
བོའི་རྒྱན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། །ལམ་བདེན་ལས་གཞན་པའི་འདུས་
བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །བྲུབ་སྟེ། ༡༣༤ལམ་མ་གཏོགས་པའི་འདུས་བྱས་རྣམས། །ཟག་
བཅས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། །ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། །དགེ་
ཚུལ་གྱི་སྒྲོམ་པ་སྟེར་བའི་ཆེ། ༡༣༥ཀྱང་གཉིས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་། །སངས་རྒྱས་ལ་
སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྐྱབས་འགོ་ཅོམ་བྱེད་དུ་བྱས་ནས་སྟེར་བ་མི་
འཐད་པར་ཐལ། །རྒྱལ་བ་ཤུག་ཐུབ་པ་དེ་སྐྱབས་ལུལ་དུ་གྱུར་པའི་སངས་རྒྱས་
དཀོན་མཆོག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཉགས་ཁས།

ཁ་ཅིག་། །གཟུགས་སྐྱ་སངས་རྒྱས་སུ་ཐལ། །རྒྱལ་བ་ཤུག་ཐུབ་པ་སངས་
རྒྱས་གང་ཞིག་། །དེ་གཟུགས་སྐྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། །དེ་ཆོས་ཅན།
དེར་ཐལ། །མཆོག་གི་སྐུལ་སྐྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །དེ་དེར་ཐལ། །མཆོག་གི་སྐུལ་སྐྱ་ཞིག་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །སྐུལ་སྐྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྲལ། །ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། །རྒྱལ་བ་
ཤུག་ཐུབ་པ་ཆོས་ཅན། །སྐུལ་སྐྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། །རྟེན་དེ་ལ་གསར་དུ་སངས་རྒྱས་
པའི་སངས་རྒྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །གཞན་ཡང་། །གཟུགས་སྐྱ་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་

༡༣༣ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩ མཛོན་བ་གྲུ། རྫོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉིན། མཛོད་ཙ་བ། ༥༥

༡༣༤ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩ མཛོན་བ་གྲུ། རྫོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉིན། མཛོད་ཙ་བ། ༥༥

༡༣༥ བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡ འདུལ་བ་གྲུ། རྫོན་པ་བཙུན་ལྷན་འདས། ལུང་གཞི། ༡༡༣༥

བར་ཐལ། ཀླུ་བ་ཤྲུ་ཐུབ་པའི་གཟུགས་ལྷང་སངས་རྒྱུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
དེ་སྤྱལ་བ་དེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་ལ་ངན་སེམས་ཀྱིས་ཁྲག་ལྷང་བའི་
མཆོམས་མེད་ཀྱི་ལས་མི་སྲིད་པར་ཐལ། གཟུགས་སྐྱེ་སངས་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་གང་
ཞིག །ཆོས་སྐྱེ་ལ་སྤྱུ་ཀྱང་ཁྲག་འབྲེན་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། ཆོས་མངོན་པ་མེ་
ལ་བསྐྱེགས་པའི་ཆོས་སྲོང་མི་དགེ་བའི་ལས་མི་སྲིད་པར་ཐལ། བརྟམ་བརྟམས་པའི་
ཆོས་མངོན་པ་ནི་ཆོས་མངོན་པ་མ་ཡིན། དོན་དམ་པའི་ཆོས་མངོན་པ་སྤྱུ་ཀྱང་
མེར་བསྐྱེག་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། ཐུབ་པ་ཁས། ཁ་ཅིག །ཀླུ་བ་ཤྲུ་ཐུབ་པ་སངས་
རྒྱུ་མ་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱུ་སྤྱུ་ཐལ། སངས་རྒྱུ་
འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དེར་ཐལ། དེའི་མཆོན་གཞི་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
གཞན་ཡང་། དེ་སངས་རྒྱུ་སྤྱུ་ཐལ། དེ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱུ་མའི་
ཕྱིར། སྟོན་པ་སངས་རྒྱུ་ནས་ལོ་བྱུག་པ་ལ་ད་ལྟར་ཀྱི་ཆོ་ག་བཅས་པའི་ཕྱིར།
གཞན་ཡང་། ལྷང་ལས། ༡༣༥ སངས་རྒྱུ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་སྲོང་གི་དགེ་འདུན།
ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།
སངས་རྒྱུ་རང་བྱུང་གིས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་བྱུང་གིས་
བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཀླུ་བ་ཤྲུ་ཐུབ་
པ་དེ་གང་ཟག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སངས་རྒྱུ་ཀྱང་མ་ཡིན། སེམས་ཅན་ཡང་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ཅན་ཐོས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཟད་མི་སྤྱི་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་

དང་། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་ཟད་མི་སྤྱེ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་དག་འདུན་
 དགོན་མཆོག་ཡིན་གྱི། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་དང་དེ་གཉིས་དེ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་
 ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་དག་འདུན་དགོན་མཆོག་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་
 རྒྱད་ཀྱི་ཟད་མི་སྤྱེ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་རང་རྒྱད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་དག་འདུན་
 དགོན་མཆོག་ཏུ་བྱེད་པའི་བྱེད་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ༡༣༦ སངས་རྒྱས་དག་འདུན་
 བྱེད་པའི་ཆོས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ལྷོ་ལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པའི་
 དག་སྤོང་བཞི་ཆོགས་པ་ལ་དག་འདུན་ཏུ་འཛོག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དག་འདུན་
 དང་གང་ཟག་གི་གཞི་མཐུན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་དང་ཉན་ཐོས་
 མཐོང་ལམ་པ་གཉིས་དག་འདུན་དགོན་མཆོག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དག་དོན་ནི། དག་
 བསྟེན་གྱི་སྒྲིམ་པ་དང་དག་ལྷོ་ལ་གྱི་སྒྲིམ་པ་སྤྱིན་པའི་ལྷོ་ལ་ཡོད་དེ། སྐབས་འགྲོ་
 ཆོས་བྱེད་ཏུ་བྱས་ཏེ་སྤྱིན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་རྒྱད་སྤོང་ཏུ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏུ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལ།

སྤྱིར་བའི་ཆོ་ག་དང་། དངོས་གཞིའི་ཆོ་ག་ལོ། །དང་པོ་ནི། ༡༣༧ རང་གིས་དག་
 བསྟེན་ཉིད་ཏུ་ཉེ་བར་བསྐྱབས་ནས། དག་འདུན་ལ་ཁྱུ་བའི་དག་སྤོང་ལ་གཏད་པར་
 བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ༡༣༨ སྐབས་སུ་འགྲོ་བ་ཆོས་པས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཉེ་བར་བསྐྱབ་
 པར་བྱའོ། །ཞེས་པས་འཆད། འདིའི་སྐབས་སུ། ཁ་ཅིག །རབ་བྱུང་གང་ཞིག །རབ་
 བྱུང་གི་སྒྲིམ་པ་དང་མི་ལྡན་པ་དེ་བར་མ་རབ་བྱུང་གི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། བར་མ་

༡༣༦ བསྟེན་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༥། མཛན་བ་ཀྱ། སྤོང་དཔོན་དཔྱེག་གཉིན། མཛོད་ཆ་བ། ༤༣༤༦།

༡༣༧ བསྟེན་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༥། འདུལ་བ་ལྷ། སྤོང་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མཛོད་ཆ་བ། ༤༣༤༧།

༡༣༨ བསྟེན་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༥། འདུལ་བ་ལྷ། སྤོང་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མཛོད་ཆ་བ། ༤༣༤༧།

རབ་བྱུང་སྟོན་དུ་མ་སོང་བར་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྟོམ་པ་སྦྱངས་ལ་མ་སྦྱེས་པའི་གང་ཟག་
ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། དེ་ལོང་བ་
ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྟེ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། བར་མ་རབ་བྱུང་གི་རྒྱལ་
ཁྲིམས་མ་སྦྱངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་བར་མ་རབ་བྱུང་དུ་བྱེད་པའི་བྱེད་ཆོས་
སུ་བྱུང་པའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་དེ་བར་མ་རབ་བྱུང་གི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན།
སྟོན་ཆོག་གིས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་དགེ་སྟོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བར་མ་རབ་བྱུང་གི་
རྒྱལ་ཁྲིམས་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། ཉགས་བྱུབ་སྟེ།
དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།^{༡༣༧} ཅིག་ཅར་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་། ཞེས་པའི་རབ་བྱུང་གི་རྒྱལ་
ཁྲིམས་དེ་བར་མ་རབ་བྱུང་གི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་
གཞི་འབྲེལ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། དེ་ལྟ་བུའི་དགེ་སྟོང་དེ་བར་མ་
རབ་བྱུང་དུ་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། བར་མ་རབ་བྱུང་གི་རྒྱལ་ཁྲིམས་དང་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྟོམ་པ་དང་
དགེ་སྟོང་གི་སྟོམ་པ་གསུམ་རིམ་གྱིས་སྦྱངས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བར་མ་རབ་
བྱུང་གི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། ཉགས་
བྱུབ་སྟེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་དེ་ཐོབ་པ་གང་ཞིག །དེ་ལ་དེའི་གཏོང་རྒྱ་གང་
ཡང་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །བར་མའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཡིན་ན། བར་མ་རབ་བྱུང་གི་རྒྱལ་ཁྲིམས་
ཡིན་དགོས་ཟེར་ན། དེ་མི་དགོས་པར་ཐལ། དགེ་ཚུལ་གྱི་བར་མའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱང་

༡༣༧ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་ན། ༤༡ འདུལ་བ་ལྷ། རྫོང་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༣༧་༥༡

ཡོད། དགེ་སློང་གི་བར་མའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྟན་ཚུགས་ཀྱི་
སྒྲུལ་པ་སྒྲངས་ལ་མ་སྒྲེས་པའི་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ལ་དགེ་སློང་གི་བར་མའི་རྒྱལ་
ཁྲིམས་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་དེ་ལྟར་བ་སྒྲེ་ལའི་རྒྱུ་ལ་སྤྱར་ན་
ཉེས་བྱས་སྒྲེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་རྩ་བར། ༡༩༠ ཉམས་པ་དང་མ་ཆགས་པ་གཉིས་
ལྟར་བ་ལ་སྤྱིར་ན་ཉེས་བྱས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །སོ་ཐར་གྱི་སྒྲུལ་པ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་རབ་བྱུང་ཡིན་ན། རབ་བྱུང་གི་སྒྲུལ་
པ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་རབ་བྱུང་ཡིན་པས་ཁྲབ་ཟེར་ན། དགེ་བསྟན་གྱི་སྒྲུལ་པ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་
བར་མ་རབ་བྱུང་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དགེ་བསྟན་གྱི་སྒྲུལ་པ་རྒྱུད་ལྡན་
གྱི་རབ་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། བར་མ་རབ་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ཁྲིམ་པ་ཡིན་ན་རང་ཉིད་ཀྱི་མཁན་པོ་མེད་པས་ཁྲབ་ཟེར་ན། མཁན་
པོར་འོས་པའི་དགེ་སློང་ལ་གསོལ་བ་ལན་གསུམ་བཏབ་པའི་མཐར་དེས་ཀྱང་མཁན་
པོར་ཁས་སྒྲངས་ནས་གཙུག་ལྷན་གྲེགས་པ་ལ་སྤྱོད་པ་མ་བྱིས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་
བསྐྱབ་བྱ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ།
ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། ༡༩༡ མཁན་པོར་གསོལ་བ་ཁས་སྒྲངས་པ་ན་དེར་བྱུར་
ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་བསྟན་པར་མ་ཚོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་
ན། རང་ཉིད་ཀྱི་གསང་སྟེ་སྟོན་པའི་སློབ་དཔོན་མེད་པས་ཁྲབ་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་
དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གསང་སྟེ་སྟོན་པའི་སློབ་དཔོན་དུ་འོས་པའི་དགེ་སློང་
གིས་སློབ་ཏུ་བར་ཆད་བྱིས་ནས་དགེ་འདུན་གྱི་ནང་དུ་འོང་བ་ཞུས་པའི་གནས་

༡༩༠ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༤༥ འདུལ་བ་ལྷ། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༣༥༡།

༡༩༡ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༤༥ འདུལ་བ་ལྷ། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༣༥༡༡།

སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཉགས་གསལ་གཉིས་ཀ་སྐབ་
སྟེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ནི། རབ་བྱུང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་གང་ཞིག །དགེ་ཚུལ་གྱི་སྒྲོམ་པའི་
སྤྱོད་ལ་ཏུ་སྦྱིན་པར་བྱ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པ་དེ། བར་མ་རབ་བྱུང་གི་ཚུལ་
ཁྲིམས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དག་དོན་ནི། བར་མ་རབ་བྱུང་དུ་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གཞག་ཏུ་
ཡོད་དེ། སྐབས་འགྲོ་ཚེས་བྱེད་དུ་བྱས་ཏེ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དངོས་གཞིའི་ཆོག་ལ། དངོས་དང་ཁར་བྱུང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།

༡༩༢ དགེ་ཚུལ་ཉིད་དུ་ཉེ་བར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་དགེ་སློང་ལ་གཏད་པར་བྱའོ། །
ཞེས་པས་འཆད། གཉིས་པ་ལ། ལྷ་མ་ནམས་ཀྱི་དབྱེ་བ། ལྷ་མར་གྱུར་པའི་
དུས། གྱུར་ཟེན་ནས་མཆོན་ནས་སློས་པའི་རིམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ༡༩༣ དེ་ནི་སློབ་
དཔོན་ཡིན་ཅོག་གསང་སྟེ་སྟོན་པ་དང་། ལས་བྱེད་པ་དང་། གནས་སྦྱིན་པ་དང་། སྟོག་
པ་ཡང་ངོ་། །ཞེས་པས་འཆད།

འདིའི་སྐབས་སུ། ཁ་ཅིག །སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་ལྷ་མ་དེ་ལ་དུག་ཡོད་པའི་
དང་པོ་མཁན་པོ་ལ་མཁན་པོར་འོས་པ་དང་། ཡིན་པ་གཉིས་ལས། བཅུན་ཞིང་བཏྲན་
པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་སྒྲོམ་རྒྱུན་བར་མ་ཆད་དུ་ལོ་བཅུ་ལོན་པ།
མཁས་ཤིང་པན་འདོགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྷ་སྐྱགས་ཉེར་གཅིག་པོ་གང་རུང་དང་
ལྷན་པའི་དགེ་སློང་དེ། དང་པོའི་མཆོན་ཉིད། བསྐྱབ་བྱ་ཡུལ་གྱིས་མཁན་པོར་
གསོལ་བ་ལན་གསུམ་བཏབ་པའི་མཐར་མཁན་པོར་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་དེ།

༡༩༢ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༩༥ འདུལ་བ་ལྷ། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༩༣༩་༡༣༥

༡༩༣ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༩༥ འདུལ་བ་ལྷ། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༩༣༩་༡༣༥

བསྐྱུབ་བྱ་དེའི་མཁན་པོའི་མཆན་ཉིད། དགེ་སློང་ཆོས་རྒྱལ་ལྷན་གང་ཞིག་། དགེ་ལྡན་ལ་
གྱི་སྒྲིམ་པ་འབོགས་པའི་ཆོ་ག་ཆོག་ཕྱེད་ཀྱང་མ་འཁུལ་པར་སློལ་ས་ཐོན་པ་དེ། དགེ་
ལྡན་གྱི་སློབ་དཔོན་དུ་འོས་པའི་མཆན་ཉིད། བསྐྱུབ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་དགེ་ལྡན་གྱི་སྒྲིམ་
པ་སྤྱི་བའི་ཆ་ནས་དེའི་སློབ་དཔོན་དུ་བཞག་པ་དེ། དེའི་དགེ་ལྡན་གྱི་སློབ་དཔོན་གྱི་
མཆན་ཉིད། བསྐྱུབ་བྱ་ལ་སློག་ཏུ་བར་ཆད་འདི་བ་ལ་མཁས་པའི་དགེ་སློང་དེ།
གསལ་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་སློབ་དཔོན་དུ་འོས་པའི་མཆན་ཉིད། དེ་ལ་སློག་ཏུ་བར་ཆད་འདི་ས་
ཐོན་པའི་ཆ་ནས་དེའི་སློབ་དཔོན་དུ་བཞག་པ། དེའི་གསལ་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་སློབ་དཔོན་
གྱི་མཆན་ཉིད། ལ་སློང་གི་ཆོས་བཅོ་ལྔ་དང་ལྷན་པའི་སྤྱི་དུ་དགེ་སློང་གི་སྒྲིམ་པ་
འབོགས་པའི་ཆོ་ག་ཆོག་ཕྱེད་ཀྱང་མ་འཁུལ་པར་སློལ་ས་ཐོན་པ་དེ། བསྐྱེད་རྫོགས་
གྱི་ལས་སློབ་ཏུ་འོས་པའི་མཆན་ཉིད། བསྐྱུབ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་རྫོགས་གྱི་སྒྲིམ་པ་
སྤྱི་བའི་ཆ་ནས་དེའི་སློབ་དཔོན་དུ་བཞག་པ་དེ། དེའི་ལས་སློབ་གྱི་མཆན་ཉིད།
གནས་གྱི་སློབ་དཔོན་དུ་འོས་པ་ནི་མཁན་པོར་འོས་པ་དང་འདྲའོ། །གནས་པ་སློབ་པ་
དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་སུ་བཟུང་པའི་ཆོ་ག་བྱས་ཏེ་དེའི་རྒྱུད་ལ་གནས་མེད་གྱི་ཉེས་
པ་ཞག་གཅིག་བཀག་པའི་ཆ་ནས་དེའི་སློབ་དཔོན་དུ་བཞག་པ་དེ། གནས་པ་དེའི་
མཁན་པོ་ལས་གཞན་པའི་གནས་གྱི་སློབ་དཔོན་གྱི་མཆན་ཉིད། རབ་བྱུང་སྟེ་ལྔ་པོ་
གང་རུང་གི་སྒྲིམ་པ་གསོ་རུང་ཡན་ཆད་དང་ལྷན་པ། ལྷ་བ་མཐུན་པ། མཆན་མཐུན་
པ། ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་པ། ས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ། རང་གི་བསྐྱུབ་པར་བྱ་
བའི་ཆོས་ལ་མཁས་པ་དེ་སློག་པའི་སློབ་དཔོན་དུ་འོས་པའི་མཆན་ཉིད། བཀའ་འཕེལ་
དེའི་དགོངས་འགྲེལ་དུ་གྱུར་པའི་ཆོག་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་གཅིག་ལན་གསུམ་བཞུས་

པའི་ཆ་ནས་དེའི་སློབ་དཔོན་དུ་བཞག་པ་དེ་དེའི་སློབ་དཔོན་གྱི་མཆན་ཉིད་
ཟེར་ན། དང་པོ་ལ་བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་སློབ་རྒྱུ་བར་མ་ཆད་དུ་ལོ་བཅུ་ལོན་
པའི་ཆུ་ལ་བ་ཤུ་ཐུབ་པ་ཆོས་ཅན། མཆན་བྱ་དེར་ཐལ། མཆན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ལས་ཀྱི་ཁ་སྐོང་དུ་འོས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ཁ་སྐོང་གི་
ཆོས་ལྔ་འདྲན་པའི་ཆེ། དཀོན་མཆོག་གཞན་མིན་པ། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་
པར་ཐལ་ལོ། །ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བསྐྱབ་བྱ་ཡུལ་གྱི་དགོ་ཚུལ་གྱི་སློབ་དཔོན་དེ་
དེའི་ལས་སློབ་ཡིན་པར་ཐལ། ལས་སློབ་གྱི་མཆན་ཉིད་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
དགོ་ཚུལ་གྱི་ལས་སློབ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དགོ་ཚུལ་གྱི་
སློབ་པ་འབོགས་པའི་ལས་ཀྱི་ཆོག་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རུས་སོ། །

གཞན་ཡང་། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དགོ་སློབ་མ་དང་ཆངས་སྦྱོང་ལ་ཉིར་
གནས་ཀྱི་ལས་སློབ་མེད་པར་ཐལ། བསྐྱབ་བྱ་དེའི་ལས་སློབ་ཡིན་ན། དེའི་བསྟེན་
རྫོགས་ཀྱི་ལས་སློབ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་ཡིན་ན་བསྐྱབ་བྱ་དེའི་རྒྱུ་ལ་
བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སློབ་པ་སྤྱི་པའི་ཆ་ནས་དེའི་ལས་སློབ་དུ་བཞག་དགོས་པའི་
ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཉེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་སློབ་པ་དེ་དགོ་འདུན་གྱི་གསོལ་
གཉིས་ཀྱི་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱིར་དགོས་པར་ལུང་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གཞུང་པར་འགྱུར་བ་མ་གྱུར་བ་མདོ་སྤེ་
དང་འདུལ་བ་དང་མ་མོ་འདྲིན་པ། ལོ་ཉི་ཤུ་ལས་མི་ཉུང་བ་གྲོང་བའི་སྐད་སྒྲ་བ།
དགོ་སྦྱོང་མ་ལ་ལུས་ཉེ་བར་གཞོལ་བ་ཕྱིར་བཅོས་བྱས་པ། དགོ་སྦྱོང་མའི་སྟོན་པར་
བསྐྱེལ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དགོ་སྦྱོང་མའི་སྟོན་པར་འོས་པ་ལ་

མཆན་མཐུན་པ་དེས་བར་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སློག་པའི་སློབ་དཔོན་དུ་འོས་པ་ལ་དེ་
ལྟར་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འཕགས་པ་ལས་རྒྱང་
དགེ་སློང་མ་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་པར་བསྐྱོས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་དགེ་སློང་མའི་སྟོན་
པར་མི་འོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་སློབ་དཔོན་དུ་འོས་པ་ལ་མཆན་མཐུན་པ་དེས་བར་
དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། གཞན་ཡང་། དགེ་སློང་མ་རྣམས་ཀྱིས་དགེ་སློང་གི་
དགེ་འདུན་ལ་གདམས་ངག་འོད་^{༡༩} དགོས་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སློག་
པའི་སློབ་དཔོན་དུ་འོས་པ་ལ་མཆན་མཐུན་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །སྤྲལ་ཆོག་ལན་གསུམ་བརྒྱུས་པའི་སློབ་ནས་བསྐྱབ་བྱ་ཡུལ་ལ་
དགེ་ཚུལ་ཀྱི་སྟོན་པ་སྟེར་བར་བྱེད་པའི་དགེ་སློང་དེ་བསྐྱབ་བྱ་ཡུལ་ཀྱི་སློབ་དཔོན་
ཀྱི་མཆན་ཉིད། བསྐྱབ་བྱ་ལ་སློག་ཏུ་བར་ཆད་འདི་བར་བྱེད་པའི་དགེ་སློང་དེ་དེའི་
གསང་སྟེ་སྟོན་པའི་སློབ་དཔོན་ཀྱི་མཆན་ཉིད། གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱི་སློབ་ནས་བསྐྱབ་
བྱ་ལ་བསྟེན་རྩོགས་ཀྱི་སྟོན་པ་སྟེར་བར་བྱེད་པའི་དགེ་སློང་དེ་དེའི་བསྟེན་རྩོགས་
ཀྱི་ལས་སློབ་ཀྱི་མཆན་ཉིད། རོབ་པའི་སྟོན་པ་མི་ཉམས་ཤིང་གནས་པའི་བདག་
རྒྱུན་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་དེ་དེའི་གནས་ཀྱི་སློབ་པའི་མཆན་ཉིད། ཉེ་བར་མཁོ་བའི་
གདམས་པ་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འདོམས་པའི་བརྒྱུས་པ་
གསུམ་ཀྱིས་བྱེད་པར་དུ་བྱས་པའི་སློབ་དཔོན་དེ་བསྐྱབ་བྱ་ཡུལ་ཀྱི་སློག་པའི་སློབ་
དཔོན་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། བསྐྱབ་བྱ་ཡུལ་ལ་དགེ་ཚུལ་ཀྱི་སྟོན་པ་སྟེར་བཞིན་
པའི་དགེ་སློང་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་དང་པོ་དེར་ཐལ། མཆན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། ཆོས་
ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱེད་དེའི་རྒྱུད་ལ་དགེ་ཚུལ་ཀྱི་སྟོན་པ་སྟེར་

པའི་ཆ་ནས་དེའི་སློབ་དཔོན་དུ་བཞག་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། བྱམ་སྟེ།
༡༩༤ དཔེར་ན་གཞན་བརྗོད་པའི་དུས་ན་དགེ་ཚུལ་ཉིད་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེས་མཆོན་ཉིད་གཉིས་པ་གསུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་རིགས་
འབྲེལ། །ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྟོན་པའི་སློབ་དཔོན་དུ་གྱུར་པ་ལ་བསྐྱས་པ་གསུམ་
གྱིས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པ་མི་དགོས་པར་ཐལ། དོན་གོ་ན་བཀའ་འཇགས་དེའི་དགོངས་
འབྲེལ་དུ་གྱུར་པ་ཆོག་ས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་ལན་གཅིག་བརྗོད་པས་ཀྱང་སློབ་
དཔོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དག་༡༩༥ བཀ་གི་རྒྱད་དཀའ་འབྲེལ་དུ་བྱངས་པ་ལས།
༡༩༦ ཆོག་ས་བཅད་གཅིག་ཅུ་བསྟན་པ་ལ། །གང་གིས་སྐྱེས་པར་མི་འཇིགས། །ཁྱི་ཡི་
སྟེ་གནས་བརྒྱུར་སྟེས་ནས། །མི་ལ་ཅན་དུ་སྟེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །གནས་པ་སློབ་པ་དང་ལྟན་ཅིག་གནས་སུ་བཟུང་བའི་ཆོག་བྱས་ཏེ།
དེའི་རྒྱུད་ལ་གནས་མེད་ཀྱི་ཉེས་པ་ཞག་གཅིག་བཀག་པའི་ཆ་ནས་དེའི་སློབ་དཔོན་
དུ་བཞག་པ། བསྐྱབ་བྱ་དེའི་གནས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། མི་འཐད་
དེ། མཁན་པོ་གནས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་དུ་འགྱུར་པ་ལ་གནས་འཆའ་བའི་ཆོག་བྱ་མི་
དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ༡༩༧ མཁན་པོ་དེ་ཉིད་གནས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལ་དེ་
མི་བཅའ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བསྐྱབ་བྱ་དེའི་མཁན་པོ་ཡིན་ན་

༡༩༤ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༥ འདུལ་བ་ལྷ། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༣༩་༡༩༥

༡༩༥ ག་༣༩་བ་༥་རྒྱ་ནག་གི་དཀའ་འབྲེལ་དུ་བྱངས་པ་ལས།

༡༩༦ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༣༡ རྒྱུད་ལ། སློབ་དཔོན་རྩ་ཀར་ཤེ། དག་ནག་གི་རྒྱད་དཀའ་འབྲེལ་། ༡༡༣༩་༥

༡༩༧ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༥ འདུལ་བ་ལྷ། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༤༩་༥

དེའི་གནས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་ཡིན་དགོས་ཟེར་ན། མཁན་པོར་འོས་པའི་དགེ་སློང་ལ་
མཁན་པོར་གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ། དེས་ཀྱང་ཁས་སྦྲངས་གིང་གཙུག་ལྷན་འབྲེག་བ་ལ་
སློབ་མ་ངེས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་དེའི་མཁན་པོ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།
དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྡོམ་པ་གནས་པ་ལ་སྡོམ་པ་སྦྱེ་བ་སྡོན་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་པར་
ཐལ་ལོ། །

ཁ་ཅིག །བསྐྱབ་བྱ་དེའི་གསང་སྟེ་སྡོན་པའི་སློབ་དཔོན་དུ་འོས་པའི་དགེ་སློང་
ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དེའི་གསང་སྟེ་སྡོན་པའི་སློབ་དཔོན་དུ་ལྷུང་པའི་དུས་ཡོད་དེ། དེ་ལ་
སློག་ཏུ་བར་ཆད་ངེས་ཟིན་པ་དེའི་ཆེ་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེའི་བསྟེན་རྩིས་ཀྱི་
ལས་སློབ་ཏུ་འོས་པའི་དགེ་སློང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བསྐྱབ་བྱ་དེའི་ལས་སློབ་ཏུ་ལྷུང་
པའི་དུས་ཡོད་དེ། དེའི་རྒྱད་ལ་བསྟེན་རྩིས་ཀྱི་སྡོམ་པ་སྦྱེས་པའི་ཆེ་ཁྱོད་དེར་ལྷུང་
བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ལ། བསྐྱབ་བྱ་ལ་སློག་ཏུ་བར་ཆད་ངེས་ཟིན་པའི་ཆེ་ན་
དེའི་གསང་སྟེ་སྡོན་པའི་སློབ་དཔོན་དུ་འགྱུར་བ་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་གསང་
སྡོན་ཀྱི་དགོས་པ་ཐམས་ཅད་རྩིས་པར་མ་གྲུབ་པ་གང་ཞིག་གསང་སྟེ་སྡོན་པའི་
སློབ་དཔོན་དུ་ལྷུང་བ་ལ་དེ་རྩིས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་ཆེ་དགེ་
འདུན་ཀྱི་ནང་དུ་འོང་བ་ཞུས་མ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་
ལས།^{༡༤༠} གསང་སྟེའི་དགོས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྩིས་པ་ཉིད་ན་གསང་སྟེ་
སྡོན་པའི་སློབ་དཔོན་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེའི་རྒྱད་ལ་བསྟེན་རྩིས་ཀྱི་སྡོམ་པ་སྦྱེས་པའི་ཆེ་ན་དེའི་
ལས་སློབ་ཏུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་ན་དེར་ལྷུང་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག

འདུལ་བ་ནས་བཤད་པའི་སྒྲ་མ་དེ་ལ་བདུན་དུ་གྲངས་ངེས་ཏེ། དེ་ལ་མཁན་པོ་གཉིས་
དང་སློབ་དཔོན་ལྔ་དང་གྲངས་ངེས་པའི་བྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བར་མ་རབ་བྱུང་གི་
མཁན་པོ་དང་བསྟན་རྫོགས་ཀྱི་མཁན་པོ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་
གྲུབ་སྟེ། དགེ་ཚུལ་གྱི་སློབ་དཔོན། གསང་སྟེ་སྟོན་པའི་སློབ་དཔོན། ལས་བྱེད་པའི་
སློབ་དཔོན། གནས་སྦྱིན་པའི་སློབ་དཔོན། སློག་པའི་སློབ་དཔོན་དང་ལྔ་དང་གྲངས་
ངེས་པའི་བྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། མཁན་པོ་ལ་གཉིས་སུ་གྲངས་མ་ངེས་པར་ཐལ། དགེ་
སློབ་མའི་མཁན་པོ་ཡོད་པའི་བྱིར། སློབ་དཔོན་ལ་ལྔ་དང་གྲངས་མ་ངེས་པར་ཐལ།
དགེ་བསྟན་གྱི་སྒྲ་མ་པ་འབོགས་པའི་སློབ་དཔོན་དེ་ཡང་འདུལ་བ་ནས་བཤད་པའི་
སློབ་དཔོན་ཡིན། འཕྲིན་ཆོག་འབོགས་པའི་འཕྲིན་པ་དེ་ཡང་དེ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དེ་
དག་སྔར་བཤད་པའི་སློབ་དཔོན་ལྔ་པོ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་བྱིར།

ཁོ་ན་རེ། ལུང་ལས།^{༡༤༡} མཁན་པོ་ནི་གཉིས། སློབ་དཔོན་ནི་ལྔའོ། ཞེས་
གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདུལ་བ་ནས་བཤད་པའི་སྒྲ་མ་ལ་བདུན་དུ་གྲངས་
མ་ངེས་པའི་བྱིར་ཞེན་མ་བྱུང་གོ། །

རང་ལུགས་ལ།

སྒྲ་མའི་དབྱེ་བ།

བསྟུ་བ་སོ་སོའི་རང་བཞིན། རོན་གྲུབ་ཀྱི་ཆད་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྦྱིར་
སྒྲ་མ་ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། མཁན་པོ་གསུམ་དང་སློབ་དཔོན་བདུན་ཡོད་པའི་བྱིར།
མཁན་པོ་གསུམ་ཡོད་དེ། རབ་བྱུང་གི་མཁན་པོ། དགེ་སློབ་མའི་མཁན་པོ། བསྟན་
རྫོགས་ཀྱི་མཁན་པོ་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། སློབ་དཔོན་བདུན་ཡོད་དེ། དགེ་

༡༤༡ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༡ འདུལ་བ་ཀྱི་སྟོན་པ་བཙུག་ཡུལ་གྱི་ལུང་གཞི། ༡༡༩་༡༤༡

བསྟེན་གྱི་སློབ་དཔོན། དག་ཚུལ་གྱི་སློབ་དཔོན། གསང་སྟེ་སྟེན་པའི་སློབ་དཔོན།
བསྟེན་རྫོགས་གྱི་སློབ་དཔོན། གནས་གྱི་སློབ་དཔོན། འཕྲིན་གྱི་སློབ་དཔོན། སློག་
པའི་སློབ་དཔོན་རྣམས་སྤྱོད་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ཐམས་ཅད་བསྟུན་གཉིས་སྤྱོད་སྟེ། མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་
གཉིས་སྤྱོད་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་ནི། བརྟན་མཁས་གྱི་ཡོན་ཏན་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་
དག་སློང་གང་ཞིག ། ལས་གྱི་ཁ་སློང་དུ་འོས་པ་མཁན་པོར་འོས་པའི་མཆན་ཉིད།
བསྟུབ་བྱ་ལུལ་གྱིས་མཁན་པོར་གསོལ་བ་ལན་གསུམ་བཟུང་པའི་མཐར་མཁན་པོར་
ཁས་སྐངས་པ། བསྟུབ་བྱ་དེའི་མཁན་པོའི་མཆན་ཉིད། དག་སློང་ཆོས་བྱུག་ལྡན་གྱི་
སྟེང་དུ་དག་ཚུལ་གྱི་སྟོམ་པ་འབོགས་པའི་ཆོ་ག་ཆོག་ལྟེད་ཀྱང་མ་འཁུལ་བར་སློལ་ས་་
ཐོན་པ་དེ། དག་ཚུལ་གྱི་སློབ་དཔོན་དུ་འོས་པའི་མཆན་ཉིད། བསྟུབ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་དག་
ཚུལ་གྱི་སྟོམ་པ་སྟེས་པའི་ཆ་ནས་དེའི་སློབ་དཔོན་དུ་བཞག་པ་བསྟུབ་བྱ་ལུལ་གྱི་དག་
ཚུལ་གྱི་སློབ་དཔོན་གྱི་མཆན་ཉིད། དག་སློང་ཆོས་བྱུག་ལྡན་གྱི་སྟེང་དུ་གློག་ཏུ་བར་
ཆད་བྱི་བ་ལ་མཁས་པ་གསང་སྟེ་སྟེན་པའི་སློབ་དཔོན་དུ་འོས་པའི་མཆན་ཉིད། བསྟུབ་
བྱ་ལ་གློག་ཏུ་བར་ཆད་བྱིས་པའི་ཆ་ནས་དེའི་སློབ་དཔོན་དུ་བཞག་པ་དེ་དེའི་གསང་སྟེ་
སྟེན་པའི་སློབ་དཔོན་གྱི་མཆན་ཉིད། དག་སློང་ཆོས་བྱུག་ལྡན་གྱི་སྟེང་དུ་བསྟེན་རྫོགས་
གྱི་སྟོམ་པ་འབོགས་པའི་ཆོ་ག་ཆོག་ལྟེད་ཀྱང་མ་འཁུལ་བར་སློལ་ས་ཐོན་པ་དེ། བསྟེན་
རྫོགས་གྱི་ལས་སློབ་དུ་འོས་པའི་མཆན་ཉིད། བསྟུབ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་བསྟེན་རྫོགས་གྱི་
སྟོམ་པ་སྟེས་པའི་ཆ་ནས་དེའི་སློབ་དཔོན་དུ་བཞག་པ་དེ་དེའི་བསྟེན་རྫོགས་གྱི་ལས་
སློབ་གྱི་མཆན་ཉིད། བརྟན་མཁས་གྱི་ཡོན་ཏན་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་དག་སློང་དེ་

གནས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་དུ་འོས་པའི་མཆན་ཉིད། གནས་པ་སློབ་མ་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་
གནས་སུ་བཟུང་བའི་ཆོ་ག་བྱས་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་གནས་མེད་ཀྱི་ཉེས་པ་ཞག་གཅིག་
བཀག་པའི་ཆ་ནས་དེའི་སློབ་དཔོན་དུ་བཞག་པ་ལས། དེའི་མཁན་པོ་གང་རུང་དུ་
དམིགས་པ་དེ། གནས་པ་དེའི་གནས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་ཀྱི་མཆན་ཉིད། རབ་བྱུང་སྡེ་ལྔ་
གང་རུང་གི་སྡེ་པ་གསོ་རུང་ཡན་ཆད་དང་ལྟན་པའི་རང་གི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་
ལ་མཁས་པ་དེ། སློབ་པའི་སློབ་དཔོན་དུ་འོས་པའི་མཆན་ཉིད། བཀའ་ལས་དེའི་
དགོངས་ལགལ་དུ་གྱུར་པའི་ཆོ་གས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་གས་གསུམ་བཞུས་སམ།
དེའི་དོན་ལྟར་གང་རུང་བཞུས་པའི་ཆ་ནས་དེའི་སློབ་དཔོན་དུ་བཞག་པ་དེ་དེའི་སློབ་
པའི་སློབ་དཔོན་ཀྱི་མཆན་ཉིད།

བཞི་པ་ལ། མཁན་པོར་གྱུར་པའི་དུས་དང་། སློབ་དཔོན་དུ་གྱུར་པའི་དུས་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མཁན་པོར་གྱུར་པའི་དུས་ཡོད་དེ། མཁན་པོར་གསོལ་བ་
འདེབས་པའི་ཆོ་ག་ལ་མཁན་པོར་གསོལ་གྱི། ཞེས་པ་ཆ་དང་པོ་དང་། མཁན་པོ་
མཛད་དུ་གསོལ། ཞེས་པ་ཆ་གཉིས་པ་དང་། མཁན་པོ་མཁན་པོས། ཞེས་པ་ཆ་
གསུམ་པ་ཡིན་ལ། མཁན་པོ་མཁན་པོས། ཞེས་པའི་ཆོ་ག་བྱུང་བ་དང་དུས་མཉམ་དུ་
བསྐྱབ་བྱ་དེའི་མཁན་པོར་གྱུར་པའི་བྱིར།

སློབ་དཔོན་དུ་གྱུར་པའི་དུས་ལ་ལྔ་ཡོད་དེ། དགེ་ཚུལ་གྱི། གསང་སྟེ་སྟོན་
པའི། ལས་གྱི། གནས་གྱི། སློབ་པའི་སློབ་དཔོན་དུ་གྱུར་པའི་དུས་ནམས་སུ་ཡོད་
པའི་བྱིར། དགེ་ཚུལ་གྱི་སློབ་དཔོན་དུ་གྱུར་པའི་དུས་ཡོད་དེ། དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡེ་པ་
འཕོགས་པའི་ཆོ་ག་ལ་བཟྃ་བ་གསུམ་ཡོད་པའི་སྐབས་བཟྃ་དང་། བདག་བཟྃ་ད་

རྫོགས་ནས། གཞན་བརྗོད་པ་དང་མཉམ་དུ་བསྐྱབ་བྱའི་རྒྱད་ལ་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྒྲིམ་པ་
སྤྱེས་ཤིང་། རང་ཉིད་བསྐྱབ་བྱ་དེའི་སློབ་དཔོན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསང་སྟེ་
སྟོན་པའི་སློབ་དཔོན་དུ་གྱུར་པའི་དུས་ཡོད་དེ། བསྐྱབ་བྱ་ལ་སྒྲིག་དུ་བར་ཆད་བྱིས།
དགེ་འདུན་གྱི་ནང་དུ་འོང་བ་ཞུས། བསྐྱབ་བྱ་དགེ་འདུན་ལ་ཕྱག་འཆོལ་དུ་བཅུག
རང་ཉིད་གལ་དུ་འདུག་པའི་ཆེན་དེའི་གསང་སྟེ་སྟོན་པའི་སློབ་དཔོན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། བསྟེན་རྫོགས་གྱི་ལས་སློབ་དུ་གྱུར་པའི་དུས་ཡོད་དེ། བསྟེན་རྫོགས་གྱི་
སྒྲིམ་པ་འབོགས་པའི་ཆོ་ག་ལ་བརྗོད་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་བརྗོད་པ་ཐ་མ་ལ་ཡང་ངོ་
བོ་བརྗོད་པ། བྱ་བ་བརྗོད་པ། བྱེད་པ་བརྗོད་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་དང་བོ་གཉིས་
རྫོགས། བྱེད་པ་རྫོགས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་བསྐྱབ་བྱའི་རྒྱད་ལ་བསྟེན་རྫོགས་གྱི་
སྒྲིམ་པ་སྤྱི་ཞིང་རང་ཉིད་བསྐྱབ་བྱ་དེའི་བསྟེན་རྫོགས་གྱི་ལས་སློབ་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། གནས་འཆའ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། གནས་གྱི་སློབ་དཔོན་དུ་གྱུར་པའི་
དུས་ཡོད་དེ། གནས་པ་སློབ་མས་ལྟན་ཅིག་གནས་སུ་བཟུང་བའི་ཆོ་ག་བྱས་ཏེ་བྱ་བ་
ཞུས་ཤིང་ལྟན་ཅིག་གནས་གཅིག་དུ་ཉལ། དེར་སང་གི་སྐྱ་རེངས་ཤར་བའི་ཆེ་
གནས་གྱི་སློབ་དཔོན་དུ་འགྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དག་དོན། སྐབས་འདིར་བསྟེན་གྱི་
སློབ་དཔོན་དེ་ལ་ལྟ་ཡོད། དགེ་ཚུལ་གྱི། གསང་སྟེ་སྟོན་པའི། ལས་གྱི། གནས་གྱི།
སྒྲིག་པའི་སློབ་དཔོན་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་དེ། གསང་སྟེ་སྟོན་པའི་སློབ་དཔོན་དུ་གྱུར་པ་བསྐྱབ་བྱའི་རྒྱད་ལ་སྒྲིམ་པ་
སྤྱེས་པ་ལ་མི་སྟོས་པར་ཐལ། གསང་སྟེ་སྟོན་པའི་སློབ་དཔོན་དུ་གྱུར་པའི་དུས་དེའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། གསང་སྟོན་གྱི་སློབ་དཔོན་དེ་སྒྲིམ་པ་མ་ཐོབ་པ་འཐོབ་པར་བྱེད་པའི་

སློབ་དཔོན་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེ་སློབ་དཔོན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། །འདོད་པ་
གང་ཞིག་། དེ་ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་བསྐྱང་བའི་དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཉམས་ན་གྱིར་འཆོས་
པར་བྱེད་པའི་དེ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་གྱིར། ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མཁན་པོ་དེ་སློབ་པ་
མ་ཐོབ་པ་འཐོབ་པར་བྱེད་པའི་མཁན་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མཁན་པོར་འགྱུར་བ་ལ་
བསྐྱབ་བྱའི་རྒྱད་ལ་སློབ་པ་སྐྱེ་བ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་གྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས།

ཁོན་རེ། དོན་གྲུབ་གཞན་ནམས་ལ་རྒྱས་བཤད་བསྟན་ནས་གསང་སྟོན་གྱི་དོན་
གྲུབ་ལ་རྒྱས་བཤད་མ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། གསང་སྟོན་གྱི་སློབ་
དཔོན་དུ་འགྱུར་བ་བསྐྱབ་བྱའི་རྒྱད་ལ་སློབ་པ་སྐྱེ་བ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་གྱིར་ན་མ་ཁྲབ།

གཉིས་པ་སྐྱེ་མར་གྱུར་པའི་དུས་ལ། བསྟན་བཤད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ།
སློབ་དཔོན་དུ་གྱུར་པའི་དུས་དང་། མཁན་པོར་གྱུར་པའི་དུས་མདོར་བསྟན་པ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དོན་གྲུབ་ན་གྱུར་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པས་འཆད།

དག་དོན་ནི། བསྐྱབ་བྱ་ལུལ་གྱི་གསང་སྟེ་སྟོན་པའི་སློབ་དཔོན་དུ་འོས་པའི་
དགེ་སློང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དེའི་གསང་སྟེ་སྟོན་པའི་སློབ་དཔོན་དུ་གྱུར་པའི་དུས་ཡིད།
བསྐྱབ་བྱ་ལ་སྐྱོག་ཏུ་བར་ཆད་ཀྱིས། དགེ་འདུན་གྱི་ནང་དུ་འོང་བ་ཞུས། དགེ་འདུན་
ལ་ཡོངས་དག་གོ་བར་བྱས། བསྐྱབ་བྱ་དགེ་འདུན་ལ་ཕྱག་འཆལ་དུ་བཅུག་སྟེ། རང་
ཉིད་གལ་དུ་འཁོད་པའི་ཆེ་ཁྱོད་བསྐྱབ་བྱ་དེའི་གསང་སྟེ་སྟོན་པའི་སློབ་དཔོན་དུ་གྱུར་
པ་ཡིན་པའི་གྱིར། གསུམ་པ་གྱུར་ནས་མཆོན་སློབ་ཀྱི་རིམ་པ་དེ་འཆད་པ་ལ།^{༡༩༦}
དོན་གྱི་སྒྲ་དུ་མཆོན་ནས་སློབ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་དང་བཅས་པ་མ་སློབ་པར་མཁན་པོའི་
མིང་མི་བཟུང་དོ། །ཞེས་པས་འཆད་དོ། །

༡༩༦ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༡༡ འདུལ་བ་སྐྱེ་སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་རྩ་བ། ༡༣༩་མ།

གཉིས་པ་ཆོགས་ཕྱི་མ་བསྟན་ཚོགས་སུ་སྦྱབ་པའི་ཆོག་ལ།
སྦྱོར་བའི་ཆོག་དང་། དངོས་གཞིའི་ཆོག་དང་། མཐུག་གི་ཆོག་དང་གསུམ་
ལས། དང་པོ་ནི་^{༡༩}དགེ་འདུན་ལས་བསྟན་པར་ཚོགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་
སྐབས་སུ། ཁ་ཅིག་། ད་ལྟར་གྱི་ཆོག་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟན་ཚོགས་ཀྱི་སྟོམ་བ་སྦྱེ་བ་
ལ་མངོན་འགྱུར་བཅུ་ཆང་བ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་ཟེར་ན། དེ་མི་དགོས་པར་ཐལ།
དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མཁན་པོ་མངོན་དུ་མ་གྱུར་བ་དང་། ཡོངས་སུ་དག་པ་མངོན་དུ་མ་
གྱུར་པར་ཡང་བསྟན་ཚོགས་ཀྱི་སྟོམ་བ་སྦྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ།^{༡༩} དེ་དང་ལྡན་པའི་
ལྟར་མཁན་པོ་མེད་པ་ལ་ཡང་ངོ་། །ཞེས་དང་། ^{༡༩}བར་ཆད་མ་ངེས་པ་ལ་ཡང་
ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ནི། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་གོས་གསུམ་མ་ཆང་བར་བསྟན་ཚོགས་
ཀྱི་སྟོམ་བ་སྦྱེ་བ་མེད་ཟེར་ན། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། ལྷ་བ་ལས། ཆོས་གོས་གསུམ་དང་
ལྟར་བཟེད་མེད་པར་བསྟན་པར་ཚོགས་ཞེས་བྱ་བ་འདས་བ་དང་བཅས་པའོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་། དུལ་དབྱས་སུ་དགེ་སྟོང་བཅུ་དང་མཐའ་འཁོབ་ཏུ་ལྡི་
གངས་ཆང་ན་གངས་ཀྱི་ཉེས་བ་སྦྱེ་བ་མེད་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ཆང་ཡང་
གངས་ཀྱི་ཉེས་བ་སྦྱེད་པ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དུལ་དབྱས་སུ་མཆམས་པོ་ཆེ་
བཅད་པའི་ནང་དུ་དགེ་སྟོང་ཉི་ཤུ་ལས་ལྷག་པ་ཡོད་ནའང་དེ་ཐམས་ཅད་ལས་ལ་འདུ་
དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། མཆམས་པོ་ཆེ་བཅད་པའི་དགོས་པ་ནི་མ་འདུས་པས་མི་
མ་ཐུན་པ་དགག་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དག་དོན་ནི། ད་ལྟར་གྱི་ཆོག་ལ་བརྟེན་

༡༩༩ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩། འདུལ་བ་སྦྱ། རྫོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༣༩༡།

༡༩༩ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩། འདུལ་བ་སྦྱ། རྫོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༦༩༩།

༡༩༥ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩། འདུལ་བ་སྦྱ། རྫོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༦༩༡།

ནས་བསྐྱེན་རྫོགས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་
བཞི་ལྔ་ཀྱི་དགེ་འདུན་ལས་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། ཁྱོད་ཆོས་ཅན་
དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ༡༩༦ བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པ་ཉེ་བར་བསྐྱབ་པར་བྱཏོ། །ཞེས་པས་
འཆད། གསུམ་པ་ལ་བསྐྱེན་བཀྱར་ཀྱི་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་
དུ་དུས་བསྐོ་བ་དང་། བསྐྱབ་བྱ་སྤང་ཚུལ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་གདམས་པའ་བརྗོད་པ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ༡༩༧ དེ་མ་ཐག་ཏུ་གྱིབ་ཆོད་རིག་པར་བྱཏོ། །ཞེས་སོགས་
ཀྱིས་འཆད། གཉིས་པ་ནི། ༡༩༨ གནས་རྣམས་བརྗོད་པར་བྱཏོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
འཆད།

གཉིས་པ་མི་ཉམས་པར་སྤང་བའི་ཐབས་ལ། གནས་དང་གནས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་
བཤད་པ་དང་། གནས་དང་གནས་པའི་མཆོན་ཉིད་བཤད་པ་དང་གཉིས། དང་པོ་ནི།
༡༩༩ གནས་པས་གནས་ལ་མ་ཞུས་པར་བྱ་བ་རྣམས་མི་བྱཏོ། །ཞེས་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཅས་པའི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བ་དང་། རྩི་བཙུན་ཀྱི་སྐབས་
ནས་འབྱུང་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། བཙུན་ཅིང་བརྟན་པའི་ཡན་ལག་དང་། མཁས་ཤིང་
པན་འདོགས་པའི་ཡན་ལག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ༡༩༠ བསྐྱེན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་
བཅུ་མ་ལོན་པར་མཁན་པོ་ཉིད་དང་། གནས་ཉིད་དང་། མི་གནས་པར་འདུག་པར་མི་
བྱཏོ། །ཞེས་པས་འཆད།

- ༡༩༦ བསྐྱེན་འགྱུར་དཔེ་བསྐུར་མ། ༡། འདུལ་བ་ལྷ། རྩོམ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༡༣༩་༡༧།
༡༩༧ བསྐྱེན་འགྱུར་དཔེ་བསྐུར་མ། ༡། འདུལ་བ་ལྷ། རྩོམ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༡༣༩་༡༨།
༡༩༨ བསྐྱེན་འགྱུར་དཔེ་བསྐུར་མ། ༡། འདུལ་བ་ལྷ། རྩོམ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༡༤༠་༩།
༡༩༩ བསྐྱེན་འགྱུར་དཔེ་བསྐུར་མ། ༡། འདུལ་བ་ལྷ། རྩོམ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༡༤༠་༡༠།
༢༠༠ བསྐྱེན་འགྱུར་དཔེ་བསྐུར་མ། ༡། འདུལ་བ་ལྷ། རྩོམ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༡༤༡་༩།

འདིའི་སྐབས་སྟེ། ཁ་ཅིག་ནི། གཞན་གྱི་མཁན་སོགས་གསུམ་བུར་རུང་བ་
ལ་བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་སྟོམ་རྒྱན་བར་མ་ཆད་དུ་ལོ་བཅུ་ལོན་པ་ཞིག་ངེས་པར་
དགོས་ཟེང་ན། སྟོན་པ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ལོ་བཅུ་པའི་དུས་
སྟེ་ཤུ་རིའི་བུས་མཁན་པོ་མཛད་ནས་འཆར་ཀ་ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་གས་བསྟེན་པར་
རྫོགས་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།
རང་ཉིད་གནས་གྱི་སྐྱེ་མ་མ་བསྟེན་པར་འདུག་ཏུ་རུང་བའི་དགེ་སྟོང་ཡིན་ན། བསྟེན་
པར་རྫོགས་ནས་སྟོམ་རྒྱན་བར་མ་ཆད་དུ་ལོ་བཅུ་ལོན་པས་བྱབ་པར་ཐལ། དམ་
བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བསྟེན་པར་རྫོགས་མ་ཐག་པའི་རྒྱལ་བ་ཤུ་གྲ་སྟབ་
བ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། བསྟེན་
པར་རྫོགས་མ་ཐག་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བསྟེན་པར་རྫོགས་
ནས་ལོ་ལྷ་ལོན་ཞིང་ལྷ་འཕེས་གྱི་ལྷ་སྟུགས་དང་ལྷན་པའི་དགེ་སྟོང་ཆོས་ཅན། དམ་
བཅའ་ལ་དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ལོ་ལྷ་ལོན་ཞིང་ལྷན་ཅིག་སྦྱར་བ་ཐ་མ་དང་ལྷན་ན་
གནས་མ་བཅས་པར་ལྷོངས་རྒྱར་འགོ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དག་དོན་ནི། སྤྱིར་བཏང་གི་དབང་དུ་བྱས་ན། བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་བསྟེན་
རྫོགས་ནས་དག་གི་སྟོམ་རྒྱན་བར་མ་ཆད་དུ་ལོ་བཅུ་མ་ལོན་པར་གཞན་གྱི་མཁན་
པོ་སོགས་གསུམ་བུར་མི་རུང་སྟེ། གཞན་གྱི་མཁན་པོ་སོགས་གསུམ་བུར་རུང་བ་
ལ་བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་བསྟེན་རྫོགས་ནས་དག་གི་སྟོམ་རྒྱན་བར་མ་ཆད་དུ་ལོ་
བཅུ་ལོན་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། བསྟེན་བཤད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འོག་ནས་འབྱུང་བ་དག་

ལས་ལྷན་ཅིག་སྐྱར་བ་གང་དང་ཡང་མི་ལྷན་བས་ནི་མ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་བས་འཆད།
གཉིས་པ་ལ། སྡེ་སྡོད་གཉིས་ཤེས་པའི་ཡོན་ཏན། སྡེ་སྡོད་གསུམ་ཤེས་པའི་ཡོན་ཏན།
དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་གྱི་ཡོན་ཏན། འདུལ་བའི་སྡེ་སྡོད་ཤེས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་བཞི།

དང་པོ་ནི། བད་གཡོག་དང་འགྲོད་པ་སེལ་བ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད།
འདིའི་སྐབས་སུ། ལྷ་སྤྲུགས་དང་པོ་ལོ་བཅུ་ལོན་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ།
བད་གཡོག་བྱེད་དམ་བྱེད་དུ་འབྱུག་བྱས་པ། འགྲོད་པ་སེལ་བར་བྱེད་དམ་བྱེད་དུ་
འབྱུག་བྱས་པ། སྤྲིག་པ་ཅན་གྱི་ལྷ་བའི་རྣམ་པ་སྦྱོང་དམ་སྦྱོང་བར་བྱེད་དུ་འབྱུག་
བྱས་པ། གནས་མཛོན་བར་མི་དགའ་བ་འདོར་བར་བྱེད་དམ་བྱེད་དུ་འབྱུག་བྱས་པ།
བསྐྱེན་བར་རྫོགས་ནས་བསྐྱེན་རྫོགས་རྣམ་དག་གི་སྡོམ་རྒྱུན་བར་མ་ཆད་དུ་ལོ་བཅུ་
ལོན་པ་རྣམས་ལོ་བཅུ་ལོན་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ཡན་ལག་སྤུན་མོང་བ་དང་། སྤུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གཉིས། དང་
པོ་ནི། སློབ་པ་ཉིད་ཡན་ཆད་ལྷ་པ་མིན་པ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྷན་པ་ཉིད་དང་མང་དུ་
ཐོས་པ་ཉིད་སྐྱར་རོ། །ཞེས་བས་འཆད།

གཉིས་པ་ལ། ཆོག་དོན་གཉིས་ཀ་ཤེས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། དོན་ཤེས་པའི་
ཡོན་ཏན་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྡེ་སྡོད་མཛོན་བར་ཤེས་པ་ཉིད་དོ། །དེ་དག་འཛིན་དུ་
འབྱུག་བྱས་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་བས་འཆད། འདིའི་སྐབས་སུ། སྡེ་སྡོད་མཛོན་བར་
ཤེས་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་དེ་ལ་ལྷ་ལས། སྡེ་སྡོད་འཛིན་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་ཡོད་དེ། སྡེ་སྡོད་
གསུམ་གྱི་ཆོག་དོན་མི་བརྟེན་བར་འཛིན་བྱས་པའི་སྡོད་དུ་མང་ཐོས་ཚུལ་ལྷན་
གཉིས་བསྐྱེན་བ་དེ་སྡེ་སྡོད་འཛིན་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་ཡིན་པའི་བྱིར། སྡེ་སྡོད་ལ་མཁས་

པའི་ལྷ་སྤྲུགས་ཡོད་དེ། སྤེ་སྣོད་གསུམ་གྱི་ཆོག་དོན་མ་འབྲེས་པར་འབྲེད་རྒྱས་པའི་
སྤྲེང་དུ་མང་ཐོས་ཚུལ་ལྷན་གཉིས་བསྟན་པ་དེ་སྤེ་སྣོད་གསུམ་ལ་མཁས་པའི་ལྷ་
སྤྲུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤེ་སྣོད་རིག་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་ཡོད་དེ། སྤེ་སྣོད་གསུམ་རང་ཉིད་
གྱིས་ཚུལ་རྒྱས་པའི་སྤྲེང་དུ་མང་ཐོས་ཚུལ་ལྷན་གཉིས་བསྟན་པ་དེ་སྤེ་སྣོད་རིག་པའི་
ལྷ་སྤྲུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤེ་སྣོད་གསལ་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་ཡོད་དེ། རང་ཉིད་གྱིས་
བརྩམས་པའི་སྤེ་སྣོད་གསུམ་གཞན་ལ་གསལ་བར་བྱེད་རྒྱས་པའི་སྤྲེང་དུ་མང་ཐོས་
ཚུལ་ལྷན་གཉིས་བསྟན་པ་དེ་སྤེ་སྣོད་གསལ་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤེ་སྣོད་
འཛིན་དུ་འཇུག་རྒྱས་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་ཡོད་དེ། སྤེ་སྣོད་གསུམ་རང་ཉིད་གྱིས་འཛིན་
རྒྱས་པར་མ་བཟད་གཞན་འཛིན་དུ་འཇུག་རྒྱས་པའི་སྤྲེང་དུ་མང་ཐོས་ཚུལ་ལྷན་གཉིས་
བསྟན་པ་དེ་སྤེ་སྣོད་འཛིན་དུ་འཇུག་རྒྱས་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་རྣམས་
གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་སྤྲུང་པའི་མང་དུ་ཐོས་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་བ་དང་སྤྱན་མོང་པའི་བསྟན་
བཅོས་མང་དུ་ཐོས་པ་ལ་བྱེད།

གཉིས་པ་ནི། ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། སེམས་དང་ཤེས་རབ་ལ་སློབ་པ་
ཉིད་དོ། །སློབ་ཏུ་འཇུག་ཀྱང་རྒྱས་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོགས་གྱིས་འཆད། འདིའི་
སྐབས་སུ། བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་སློབ་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་ཡོད་དེ། ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་
དང་སེམས་དང་ཤེས་རབ་ལ་རང་ཉིད་གྱིས་བསྐྱབ་རྒྱས་པའི་སྤྲེང་དུ་མང་ཐོས་ཚུལ་
ལྷན་གཉིས་བསྟན་པ་དེ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་སློབ་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་སློབ་ཏུ་འཇུག་རྒྱས་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་ཡོད་དེ། ལྷག་པའི་ཚུལ་
ཁྲིམས་དང་སེམས་དང་ཤེས་རབ་ལ་རང་ཉིད་གྱིས་སློབ་རྒྱས་པར་མ་བཟད་གཞན་

སློབ་ཏུ་འཇུག་རྒྱས་པའི་སྤྲོད་ཏུ་མང་ཐོས་ཚུལ་ལྡན་གཉིས་བསྐྱན་བ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། འདི་གཉིས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་མང་དུ་ཐོས་བ་ནི་ཕྱི་རོལ་བ་དང་ཐུན་
མོང་པའི་བསྐྱན་བཅོས་མང་དུ་ཐོས་བ་ལ་བྱེད། ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་འདུལ་བ་
ནས་གསུངས་པའི་བསྐྱབ་པའི་གནས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱེད། ཉིང་དེ་འཛིན་ནི་བསམ་
གཏན་བཞི་པའི་སེམས་ལ་བྱེད། ཞེས་རབ་ནི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཞེས་རབ་ལ་བྱེད། ལྷག་
པའི་སློང་བ་དང་འདུལ་བ་དང་སོ་སོར་ཐར་བ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པའི་
སྐབས་སུ། འདུལ་བ་ལ་སློབ་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་ཡོད་དེ། ལྷག་པའི་སློང་བ་དང་འདུལ་བ་
དང་སོ་སོར་ཐར་བ་ལ་སློབ་རྒྱས་པའི་སྤྲོད་ཏུ་མང་ཐོས་ཚུལ་ལྡན་གཉིས་བསྐྱན་བ་དེ་
འདུལ་བ་ལ་སློབ་པའི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདུལ་བ་ལ་སློབ་ཏུ་འཇུག་རྒྱས་པའི་ལྷ་
སྤྲུགས་ཡོད་དེ། ལྷག་པའི་སློང་བ་དང་འདུལ་བ་དང་སོ་སོར་ཐར་བ་ལ་རང་ཉིང་གིས་
སློབ་རྒྱས་པར་མ་ཟད་གཞན་སློབ་ཏུ་འཇུག་རྒྱས་པའི་སྤྲོད་ཏུ་མང་ཐོས་ཚུལ་ལྡན་
གཉིས་བསྐྱན་བ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་གཉིས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་མང་དུ་
ཐོས་བ་ནི་འདུལ་བའི་སྤྲོད་མང་དུ་ཐོས་བ་ལ་བྱེད། ལྷག་པའི་སློང་བ་ནི་འདུལ་བ་
ནས་གསུངས་པའི་འགྲོ་འཆག་ཉལ་འདུག་གི་སློང་ལམ་བཞི་ལ་བྱེད། འདུལ་བ་ནི་
ལུང་སྤེ་བཞི་ལ་བྱེད། སོ་སོར་ཐར་བ་ནི་སོ་སོར་ཐར་བ་གཉིས་ལ་བྱེད་དོ། །

དད་བ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཐོས་བ་དང་གཉོང་བ་དང་ཞེས་རབ་སྤྲན་སྤྲུམ་
ཆོགས་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། སྤྲན་སྤྲུམ་ཆོགས་བ་དང་པོའི་ལྷ་སྤྲུགས་
ཡོད་དེ། དད་བ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཐོས་བ་དང་གཉོང་བ་དང་ཞེས་རབ་སྤྲན་སྤྲུམ་
ཆོགས་བ་རྣམས་སྤྲན་སྤྲུམ་ཆོགས་བ་དང་པོའི་ལྷ་སྤྲུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིའི་ཡན་

ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཐོས་པ་ཕྱན་སྲུང་ཆོག་པ་ནི། འདུལ་བ་མང་དུ་ཐོས་པ་ལ་བྱེད་
དོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་དེ་ཤེས་
པ་དང་མཐོང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རོ། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། ཕྱན་སྲུང་ཆོག་པ་
འོག་མའི་ལྷ་སྤྲགས་ཡོད་དེ། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་དང་རྣམ་
པར་གྲོལ་བ་དང་དེ་ཤེས་དེ་མཐོང་ཕྱན་སྲུང་ཆོག་པ་རྣམས་ཕྱན་སྲུང་ཆོག་པ་
འོག་མའི་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདིའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ནི་ཉོན་
སྤྱིབ་ཟད་པར་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་བྱེད། དེ་ཤེས་ནི་ཟད་མི་སྤྱི་ཤེས་པའི་ཡེ་
ཤེས་ལ་བྱེད། དེ་མཐོང་ནི་མི་སྤྱོད་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་ལ་བྱེད་དོ། །བཙུན་
འགྲུས་རྩོམ་པ་ཉིད་དང་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ་གཉིས་དང་ཡང་སྤྱར་རོ། །

ཟན་པ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དང་ནང་དུ་ཡང་དག་པར་བཞག་པ་ཉིད་དང་མཉམ་
པར་བཞག་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། ཟན་པ་དང་ལྡན་པའི་ལྷ་སྤྲགས་ཡོད་དེ།
ཟན་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། མང་ཐོས་ཚུལ་ལྡན་གཉིས། བཙུན་འགྲུས་རྩོམ་པ། ཤེས་
རབ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། ནང་དུ་ཡང་དག་པར་འཛོག་པའི་ལྷ་སྤྲགས་
ཡོད་དེ། ནང་དུ་ཡང་དག་པར་འཛོག་པ། མང་ཐོས་ཚུལ་ལྡན་གཉིས། བཙུན་འགྲུས་
རྩོམ་པ། ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ནང་དུ་ཡང་དག་པར་འཛོག་པའི་དེ་ཡིན་པའི་
བྱིར། མཉམ་པར་བཞག་པའི་ལྷ་སྤྲགས་ཡོད་དེ། མཉམ་པར་བཞག་པ། མང་ཐོས་
ཚུལ་ལྡན་གཉིས། བཙུན་འགྲུས་རྩོམ་པ། ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ་གཉིས་དེ་ཡིན་པའི་
བྱིར། འདི་གསུམ་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་མང་དུ་ཐོས་པ་ནི་འདུལ་བ་མང་དུ་ཐོས་
པ་ལ་བྱེད། ནང་དུ་ཡང་དག་པར་འཛོག་པ་དང་། མཉམ་པར་བཞག་པའི་བྱེད་པར་

ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་ཀ་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་མཚུངས་ཀྱང་། བྱིང་
ཚོད་སྤྱི་མཐོང་སྦྱོན་དང་མ་བུལ་བའི་གནས་སྐབས་ལ་ནང་དུ་ཡང་དག་པར་འཛིག་པ།
དེ་དང་བུལ་བའི་གནས་སྐབས་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པར་འཛིག་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་ཡོན་ཏན་ནི། སློབ་པ་ཉིད་དོ། མི་སློབ་པ་ཉིད་
དོ། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་སློབ་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་ཡོད་དེ། སློབ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་
ཉིང་རེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་དང་རྣམ་པར་ཤོལ་བ་དང་དེ་ཤེས་དེ་མཐོང་སྤྲུན་སུམ་
ཚོགས་པ་རྣམས་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདིའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་
སློབ་ལམ་གྱི་རོ་བོར་གྱུར་པའི་ཐག་མེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བྱེད། རྣམ་པར་ཤོལ་བ་
ནི་ཉོན་སྤྱི་བ་ཅི་རིགས་སྤངས་པའི་རྣམ་ཤོལ་ལམ་ལ་བྱེད། བྱེ་བྲག་སྤྱི་བ་ལྟར་ན་དེ་
ཤེས་ནི་ཤེས་པ་བརྒྱད་དང་དེ་མཐོང་ནི་མཐོང་ལམ་བཟོད་པ་བརྒྱད་ལ་བྱེད། མི་
སློབ་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་ཡོད་དེ། མི་སློབ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ཉིང་རེ་འཛིན་དང་།
ཤེས་རབ་དང་། རྣམ་པར་ཤོལ་བ་དང་། དེ་ཤེས་དེ་མཐོང་སྤྲུན་སུམ་ཚོགས་པ་
རྣམས་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། སྤྲུན་སུམ་ཚོགས་པ་འོག་མའི་དེ་དང་འདི་གཉིས་ལ་ཁྱད་
པར་ཡོད་དེ། ཡན་ལག་བྱེ་མ་བཞི་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་། མི་སློབ་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་ཀྱི་
ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་འདུལ་བ་ཤེས་པ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་མིང་གིས་བཏགས་ནས་
བསྟན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར།

བཞི་པ་འདུལ་བའི་སྤྱི་སྦྱོང་ཤེས་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། ལྷུང་བ་དང་བཅས་པ་དང་།
རྩིས་སུ་བཅས་པ་དང་། བཀག་པ་དང་གནང་བ་མཛོན་པར་ཤེས་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་
པས་འཆད། བར་དུ་གཙོད་པ་དང་བར་དུ་གཙོད་པ་མ་ཡིན་པ་མཛོན་པར་ཤེས་པ་

ཉིད་དང་། སྤྱོད་པ་མེད་ཉིད་དང་། རྗེས་སུ་སྟོན་པ་ཉིད་དང་། གནས་ཉིད་དང་། དེ་ཞིག་གནས་འཆར་གཞུག་རྒྱས་པ་ཉིད་དང་ཡང་སྤྱར་རོ། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། གནས་འཆར་གཞུག་རྒྱས་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་ཡོད་དེ། བར་དུ་གཙོད་པ་དང་བར་དུ་གཙོད་པ་མ་ཡིན་པ་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཉིད་དང་། སྤྱོད་པ་མེད་ཉིད་དང་། རྗེས་སུ་སྟོན་པ་ཉིད་དང་། རང་གི་གནས་པ་སྟོབ་མ་དེ། གནས་ཀྱི་སྒྲ་མ་གཞན་ལ་དུས་རྟག་དུ་གནས་འཆར་གཞུག་རྒྱས་པ་རྣམས་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ཞིག་གནས་འཆར་གཞུག་རྒྱས་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་ཡོད་དེ། ལྷ་མ་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ། རང་གི་གནས་སྟོབ་མ་དེ་གནས་ཀྱི་སྒྲ་མ་གཞན་ལ་དུས་རྟག་དུ་ཞིག་གནས་འཆར་གཞུག་རྒྱས་པ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར།

ལྷ་བ་དང་ལྷ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡང་བ་དང་ལྷ་བ་ཉིད་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཉིད་དང་། སོ་སོར་ཐར་བ་དང་། རྒྱས་པ་ཐོན་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ལྷ་ཤེས་ཀྱི་ལྷ་སྤྲུགས་ཡོད་དེ། ལྷ་བ་དང་ལྷ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡང་བ་དང་ལྷ་བ་ཉིད་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཉིད་དང་། སོ་སོར་ཐར་བ་དང་ལྷ་བ་རྒྱས་པ་ཁ་ཏོན་དུ་ཐོན་པ་རྣམས་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཞུང་དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས། ལྷ་བ་དང་བཅས་པ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ།

ཁ་ཅིག །གཞན་ཀྱི་མཁན་སོགས་གསུམ་བྱེད་པ་ལ་ལྷ་སྤྲུགས་ཉིད་གཅིག་སོ་ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་དགོས་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། དེ་ཐམས་ཅད་རྒྱུད་ལྷན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པའི་བྱིར་ཏེ། སྟོབ་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་དང་མི་སྟོབ་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་གཉིས་ཀ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པའི་བྱིར་ཏེ། མི་སྟོབ་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་ཐོབ་པའི་ཆེ་སྟོབ་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་བཏང་བའི་བྱིར། འོ་ན། སྟོབ་པ་དང་མི་སྟོབ་པའི་ལྷ་

སྤྲུགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འདུལ་བ་ཤེས་པ་གང་གིས་བསྟན་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག་ནི། ལྷ་སྤྲུགས་
ཉེར་གཅིག་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ལོ་བཅུ་ལོན་པ་མེད་མི་རུང་གི་ཡན་ལག་ཏུ་བསྟན་པས་
བྱུང་སྟེ། སློབ་པ་དང་མི་སློབ་པ་འདི་དག་འཕགས་པ་ཡིན་པས་བསྐྱབ་པ་ལ་གྱུས་
པའི་ཕྱིར་ལོ་བཅུ་འེ་ནང་དུ་འདུལ་བ་སློབ་པས་བྱུང་། སློ་བོས་ཀྱི་མིག་དང་ལྡན་པའི་
ཕྱིར་ལོ་བཅུ་འེ་ནང་དུ་འདུལ་བ་ཤེས་པར་ཡང་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་སྤྲུགས་ཉེར་གཅིག་
པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ལོ་བཅུ་ལོན་པ་མེད་མི་རུང་གི་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་
ཆེར་འབྲེལ་ལས།^{༡༥༡} ལོ་བཅུ་ལོན་པ་དང་འདུལ་བ་ལ་གནས་པའི་དོན་ནི་འདའ་བར་
བྱ་བ་མིན་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ལོ་ལྷ་ལོན་ཞིང་
ལྡན་ཅིག་སྐྱར་བ་ཐ་མ་དང་ལྡན་ན་གནས་མ་བཅས་པར་ལྡོངས་རྒྱར་འབྲོ་བར་
བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལྷ་སྤྲུགས་ཀྱི་ལྷ་སྤྲུགས་ལ་ལོ་བཅུ་ལོན་
པ་མེད་མི་རུང་གི་ཡན་ལག་ཏུ་ངེས་པར་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷ་སྤྲུགས་ཉེར་གཅིག་
པོ་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།

ཁ་ཅིག་ནི། གཞུང་དུ་ལྷ་པ་བྲངས་ཆང་བར་བསྟན་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་དེ། ལྷ་
སྤྲུགས་རང་དབང་ཅན་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། མི་སློབ་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་ཆོས་ཅན།
མཆོན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མི་སློབ་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་པའི་
གཞུང་འདི་མི་སློབ་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་འཆད་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཁ་
ཅིག་ནི། ལྷ་སྤྲུགས་གང་ཞིག །རང་ཉིད་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པ་ལ་ལྷ་སྤྲུགས་གཞན་རྒྱུད་ལ་
ལྡན་པ་སྟོན་དུ་འབྲོ་དགོས་པ་དེ། རང་དབང་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་ཀྱི་མཆོན་
ཉིད། དེ་གང་ཞིག །དེ་ལྷར་དུ་མི་དགོས་པ་དེ། ལྷ་སྤྲུགས་རང་དབང་ཅན་གྱི་མཆོན་

༡༥༡ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་ན། ༤༠༡ འདུལ་བ་ལྷ། སློབ་དཔོན་རྣམས་མི་བླ་རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ། ༥༩༡༭

ཉིད་ཟེར་ན། མི་སློབ་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་ཆོས་ཅན། མཆན་ཉིད་གཉིས་པའི་རྩུང་གཉིས་པ་
དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དགོས་པར་ཐལ། དེ་རྒྱུད་ལ་ལྷན་པ་ལ་
སློབ་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་རྒྱུད་ལ་ལྷན་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ནི། སྤེ་
སྟོད་གསུམ་ཤེས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་དེ། ལྷ་སྤྲུགས་བྱུང་པར་ཅན་
གྱི་མཆན་ཉིད། དེ་ཡང་ལྷ་སྤྲུགས་དང་པོ་བཅུ་བདུན་ལྷ་སྤྲུགས་བྱུང་པར་ཅན་དང་།
ཕྱི་མ་བཞི་ལྷ་སྤྲུགས་བྱུང་པར་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཡིན། ཞེས་ཟེར། འོ་ན། ལོ་བཅུ་ལོན་
པའི་ལྷ་སྤྲུགས་ཆོས་ཅན། མཆན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་
ཏེ། དེ་སྤེ་སྟོད་གཉིས་ཤེས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ནི། སྤན་སྤྲུལ་ཆོག་པ་པོ་ལ་མའི་ལྷ་སྤྲུགས་དེ། མི་སློབ་པའི་ལྷ་
སྤྲུགས་ཡིན་ཞེས་ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མི་སློབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་སྤྲུགས་ཡིན་ན།
མི་སློབ་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
སློབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་སྤྲུགས་ཡིན་ན། སློབ་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་
ལོ། །འདོད་ན། ཉན་ཐོས་ཆོག་པ་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་སྤྲུགས་ཆོས་ཅན།
དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། དེ་དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
འདུལ་པའི་ཆོག་དོན་མཐའ་དག་ལ་མཁས་པའི་ཉན་ཐོས་ཆོག་པ་ལམ་པ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་སྤྲུགས་སུ་ཐལ་ལོ། །

ཁོ་ན་རེ། དམ་བཅའ་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྣམ་གྲོལ་
ལམ་དེ་མི་སློབ་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། དེར་ཐལ།
དེ་ཉོན་ཐྱིབ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། ཁ་

ཅིག །བསྐྱེད་པར་རྫོགས་ནས་སྒྲིམ་རྒྱུ་བར་མ་ཆད་དུ་ལོ་བཅུ་ལོན་ཞིང་། ལྷ་
སྤྲུགས་ཉིར་གཅིག་ལོ་གང་རུང་དང་ལྷན་པའི་དགེ་སློང་དེ་གང་ཟག་རང་དབང་ཅན་
ཀྱི་མཆོད་ཉིད་ཟེར་ན། འཆར་ཀ་བསྐྱེད་པར་རྫོགས་མ་ཟག་པའི་གནས་སྤྲུགས་ཀྱི་ཤུ་
རིའི་བྱ་ཆོས་ཅན། ཟུར་དང་ལོ་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཀྱི་མཁན་
སོགས་གསུམ་བྱར་རུང་པའི་དགེ་སློང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐྱོན་པ་སངས་
རྒྱས་ནས་ལོ་བྲུག་པའི་དུས་སུ་ཤུ་རིའི་བྲུས་མཁན་ལོ་མཛད་ནས་འཆར་ཀ་ད་ལྟར་
ཀྱི་ཆོག་གས་བསྐྱེད་པར་རྫོགས་པར་ལུང་ལས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །

ཁ་ཅིག །ལྷ་སྤྲུགས་ཉིར་གཅིག་ལོ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་གཉིས་སུ་འདུས་ཏེ།
རྫོགས་པ་ཁོ་ནའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་དང་། ལུང་རྫོགས་གཉིས་ཀའི་
ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་གཉིས་སུ་འདུ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སློབ་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་
དང་མི་སློབ་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་གཉིས་རྫོགས་པ་ཁོ་ནའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་
ཡིན་ལ། ལྷག་མ་རྣམས་གཅིག་ཤོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན།
མི་སློབ་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་དེ། འདུལ་བ་ཤེས་པ་ཡན་ལག་ཏུ་མི་ལྷན་པར་ཐལ། དེ་
རྫོགས་པ་ཁོ་ནའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྷན་
པར་ཐལ། མི་སློབ་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་དེ་འདུལ་བ་ཤེས་པ་གཞིར་བྱས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་
ལྷན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷ་སྤྲུགས་ཉིར་གཅིག་ལོ་ཐམས་ཅད་འདུལ་བ་ཤེས་པ་གཞིར་བྱས་
ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྷན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ནི། དེ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་གཉིས་སུ་འདུས་ཏེ། འཕགས་པ་ཁོ་ནའི་
རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་སྤྲུགས་དང་། སྤྱི་འཕགས་སྤྱན་མོང་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་གཉིས་སུ་འདུ་བའི་

ཕྱིར་ཏེ། ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལོག་མའི་ལྷ་སྤྲུགས། སྒོ་བ་པའི་ལྷ་སྤྲུགས། མི་སྒོ་བ་པའི་
ལྷ་སྤྲུགས་གསུམ་དང་པོ་ཡིན་ལ། ལྷག་མ་རྣམས་ཅིག་ཤོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་སྒོ་བ་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་དང་། སྒོ་བ་ཏུ་གཞུག་
ཀུས་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་གཉིས་ཀྱང་འཕགས་པ་ཁོ་ནའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་སྤྲུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ལ་བྱེད་
རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག ། ཕུན་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་ལྷ་སྤྲུགས་དེ་ལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞེས་
བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་གཞུང་དུ་ལྷ་པ་གངས་ཆང་བར་བསྟན་པའི་
རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ལྷ་
ཤེས་ཀྱི་ལྷ་སྤྲུགས་དང་། ལྷ་ཤེས་ཀྱི་ལྷ་སྤྲུགས་གཉིས་པོ་དེ་ཡང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་
པའི་ལྷ་སྤྲུགས་སུ་ཐལ། དེ་གཉིས་གཞུང་དུ་ལྷ་པ་གངས་ཆང་བར་བསྟན་པའི་ལྷ་
སྤྲུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས། འདོད་ན། ཕུན་སུམ་ཚོགས་གཉིས་ཞེས་གངས་
ངེས་སྒོས་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །

ཁ་ཅིག ། ཡན་ལག་གཅིག་ལས་མེད་ཀྱང་རང་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་སྤྲུགས་འཆའ་བའི་
གཞི་བྱེད་ཅིང་། ལྷ་སྤྲུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་མ་ཆང་བ་གཞན་ཀྱི་ཁ་སྒོང་དུ་^{གྲྭ་འཁྲོ་མི་}
དགོས་པ་དེ། ཡན་ལག་རང་དབང་ཅན་ཀྱི་དོན་དང་། རང་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་སྤྲུགས་འཆའ་
བའི་གཞི་མི་བྱེད་ཅིང་། ལྷ་སྤྲུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་མ་ཆང་བ་གཞན་ཀྱི་ཁ་སྒོང་དུ་འཁྲོ་
དགོས་པ་དེ་ཡན་ལག་རང་དབང་ཅན་མ་ཡིན་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མང་ཐོས་
ཚུལ་ལྡན་གཉིས། བཙུན་འགྲུས་ཚུལ་བ་དང་ཤེས་རབ་གཉིས། བར་དུ་གཅོད་པ་དང་

བར་དུ་གཙོ་བོ་པ་མ་ཡིན་པ་མཛོན་པར་ཤེས་པ་གཉིས། སྤྱི་བ་པོ་དང་རྩེ་ས་སུ་སྟོན་པ་
གཉིས་ཏེ་བརྒྱུད་ནི། ཡན་ལག་རང་དབང་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ཅིང་། ལྷག་མ་རྣམས་
ནི་དང་པོ་ཡིན། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཉིང་དེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་དང་རྣམ་པར་
སྟོལ་བ་དང་དེ་ཤེས་དེ་མཛོན་རྣམས་ཡན་ལག་རང་དབང་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྣམས་ལྷ་སྤྲུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་མ་ཆང་བ་གཞན་གྱི་ཁ་སྐོང་དུ་འགྲོ་དགོས་
པའི་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྣམས་སྟོབ་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་དང་མི་སྟོབ་པའི་ལྷ་
སྤྲུགས་གཉིས་ཀའི་ཡན་ལག་མ་ཆང་བའི་ཁ་སྐོང་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་སྟོབ་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་དེ་ཤེས་དེ་མཛོན་ལམ་
ཤེས་པ་བརྒྱུད་ལ་བྱེད་ཟེར་ཞིང་། བསྟན་བཅོས་འདི་བྱེ་བྲག་སྤྱི་བའི་བསྟན་བཅོས་
སུ་འདོད་པ་ནང་འགལ་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མཛོན་ལམ་ཤེས་པ་བརྒྱུད་ཡོད་པར་
ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱེ་བྲག་སྤྱི་བ་དེས་མཛོན་ལམ་ཤེས་པ་
བརྒྱུད་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག་ བསྟན་བཅོས་འདི་བྱེ་བྲག་སྤྱི་བའི་
བསྟན་བཅོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེས་ལམ་རྩེ་ས་ཤེས་སྟོམ་ལམ་དུ་
ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། འདི་བྱེ་བྲག་སྤྱི་བའི་བསྟན་བཅོས་སུ་ཐལ། འདི་ལས་
དགེ་སྟོང་དབྱེ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་ལྷུང་བ་སྦྱེད་པ་ཡོད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལོ་
ལྷ་ལོན་ཞིང་ལྷན་ཅིག་སྤྱར་བ་ཐ་མ་དང་ལྷན་ན་གནས་མ་བཅས་པར་ལྷོངས་རྒྱར་
འགྲོ་བར་བྱའོ། གཞན་དུ་ན་གསུམ་རིག་པ་ཡིན་ཡང་མི་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བསྟན་བཅོས་འདི་མདོ་སྡེའི་བསྟན་བཅོས་སུ་ཐལ། འདི་
ལས་འདུལ་བའི་སྡེ་སྟོང་དང་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྟོང་ལས་ལོགས་སུ་གྱུར་པའི་མཛོན་པའི་

སྤྱི་སྣོད་མེད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ༡༥ འདུལ་བ་དང་ལྷན་པ་ཉིད་དོ། །མདོ་སྤེལ་
ནི་ཉེས་བྱས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་རིམ་བཞིན་སོང་།

རང་ལུགས་ལ། སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་
པོ་ལ། མཆན་ཉིད། དབྱེ་བ། བསྟུ་བ། ཁྲད་པར་ཅན་ཡིན་མིན་གྱི་དོན་ལ་དབྱུང་བ།
སྤྱི་འཕགས་གང་གི་ལྷ་སྤྲུགས་ཡིན་མིན་གྱི་དོན་ལ་དབྱུང་བ། གང་ཟག་དང་ཡན་
ལག་དང་ལྷ་སྤྲུགས་གསུམ་རང་དབང་ཅན་ཡིན་མིན་གྱི་དོན་ལ་དབྱུང་བ། གཞན་གྱི་
མཁན་སོགས་བྱེད་པ་ལ་ཡོན་ཏན་ཁ་བསྟུས་གྱི་ཆོག་མི་ཆོག་བཤད་པ་དང་བདུན།
དང་པོ་ནི། གནས་གྱི་སྤྲ་མའི་མཆན་ཉིད་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ། ལྷང་ལས། ལྷ་ཆན་དུ་
བསྐྱེབས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་ལྷ་སྤྲུགས་གྱི་མཆན་ཉིད།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན་ཉི་ཤུ་ཙམ་གཅིག་ཡོད་དེ། ལོ་བཅུ་ལོན་པའི། སྤེ་
སྣོད་འཛིན་པའི། སྤེ་སྣོད་ལ་མཁས་པའི། སྤེ་སྣོད་རིག་པའི། སྤེ་སྣོད་གསལ་བའི། སྤེ་
སྣོད་འཛིན་དུ་གཞུག་རྒྱས་པའི། བསྐྱེབ་པ་གསུམ་ལ་སློབ་པའི། སློབ་ཏུ་འཇུག་རྒྱས་
པའི། འདུལ་བ་ལ་སློབ་པའི། དེ་ལ་སློབ་ཏུ་འཇུག་རྒྱས་པའི། སྤན་སུམ་ཆོགས་པ་
དང་པོའི། སྤན་སུམ་ཆོགས་པ་འོག་མའི། དུན་པ་དང་ལྷན་པའི། ཅན་དུ་ཡང་དག་པར་
འཛོག་པའི། མཉམ་པར་བཞག་པའི། སློབ་པའི། མི་སློབ་པའི། ལྷང་ཤེས་གྱི། གནས་
འཆར་གཞུག་རྒྱས་པའི། དེ་ཞིག་གནས་འཆར་གཞུག་རྒྱས་པའི། ལྷང་ཤེས་གྱི་ལྷ་
སྤྲུགས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། ལྷང་གི་བར་སྤྲོམ་ལས། ༡༦ ལོ་
བཅུ་ལོན་དང་འཛིན་མཁས་དང་། །རིག་དང་གསལ་དང་འཛིན་འཇུག་དང་། །སློབ་

༡༥ ན བསྟུན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༡ འདུལ་བ་ལྷ། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་ཙམ། ༤༠༩་པ།

༡༦ ལ བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡ འདུལ་བ་ཀུ། སྟོན་པ་བཙུམ་ལྷན་འདས། ལྷང་གཞི། ༡༤་པ་༡༩།

དང་སློབ་འཇུག་རྣམས་པ་གཉིས། །ཕུན་ཚོགས་གཉིས་ལྡན་རྣམས་པ་གསུམ། །སློབ་དང་
མི་སློབ་བྱང་ཤེས་དང་། །གནས་འཆང་འཆར་འཇུག་ལྱང་ཤེས་དང་། །སློབ་ལི་རི་ལ་
རྒྱ་བ་ཡི། །སྤྲེའོ་ཚོན་སྤྲེའོ་བ་བསྐྱུས་པ་ལོ། །ཞེས་གསུངས།

གསུམ་པ་ནི། དེ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་ན་གཉིས་སུ་འདུ་སྟེ།

ལྷ་སྤྲུགས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ཁྱད་པར་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་གཉིས་སུ་
འདུ་བའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ནི། ལྷ་སྤྲུགས་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་མིན་གྱི་དོན་གཞག་ཏུ་ཡོད་དེ།
འདུལ་བའི་སྤྲེ་སྤྲོད་ལས་གཞན་པའི་སྤྲེ་སྤྲོད་གཉིས་གང་རྒྱང་ཤེས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་
ལྡན་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་དེ་ལྷ་སྤྲུགས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་། འདུལ་བའི་སྤྲེ་སྤྲོད་རྒྱང་པ་ཤེས་
པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་དེ་ལྷ་སྤྲུགས་ཁྱད་པར་ཅན་མ་ཡིན་པའི་དོན་ཏུ་
འཇོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ལྷ་པ་ནི། བསྐྱུས་པ་གསུམ་ལ་སློབ་པའི་ལྷ་སྤྲུགས། སློབ་ཏུ་འཇུག་ཏུས་པའི་
ལྷ་སྤྲུགས། ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འོག་མའི་ལྷ་སྤྲུགས། སློབ་པའི་ལྷ་སྤྲུགས། མི་སློབ་
པའི་ལྷ་སྤྲུགས་རྣམས་འཕགས་པ་ཁོ་ནའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་སྤྲུགས་དང་། ལྷག་མ་རྣམས་སྤྲེ་
འཕགས་སུ་མོང་བའི་ལྷ་སྤྲུགས་ཡིན་ནོ། །

རྒྱག་པ་ལ། གང་ཟག་རང་དབང་ཅན་ཡིན་མིན་གྱི་དོན་ལ་དབྱུང་བ། ཡན་
ལག་རང་དབང་ཅན་ཡིན་མིན་གྱི་དོན་ལ་དབྱུང་བ། ལྷ་སྤྲུགས་རང་དབང་ཅན་ཡིན་
མིན་གྱི་དོན་ལ་དབྱུང་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། གང་ཟག་རང་དབང་ཅན་ཡིན་
མིན་གྱི་དོན་གཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། བརྟན་མཁས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་དགེ་སློང་དེ་

གང་ཟག་རང་དབང་ཅན། དེ་ལས་ལྡོག་^{༡༥༥}པའི་གང་ཟག་རྣམས་གང་ཟག་རང་དབང་
ཅན་མིན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཡན་ལག་རང་དབང་ཅན་ཡིན་མིན་གྱི་དོན་གཞག་ཏུ་ཡོད་དེ།
རང་ཉིད་གྱི་ལྷ་སྤྲུགས་འཆའ་པའི་གཞི་བྱེད་ཅིང་། ལྷ་སྤྲུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་མ་ཆང་བ་
གཞན་གྱི་ཁ་སྐོང་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་པའི་ཡན་ལག་རྣམས་ཡན་ལག་རང་དབང་ཅན་
དང་། དེ་ལས་ལྡོག་པའི་ཡན་ལག་རྣམས་ཡན་ལག་རང་དབང་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཡིན་
པའི་བྱིར། དེ་ཡང་མང་ཐོས་ཚུལ་ལྟར་གཉིས། བཙོན་འགྲུས་བརྩམས་ཤེས་གཉིས།
བར་དུ་གཙོད་པ་དང་བར་དུ་གཙོད་པ་མ་ཡིན་པ་མངོན་བར་ཤེས་པ་གཉིས། ཉིང་ངེ་
འཛིན་དང་ཤེས་རབ་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་དེ་ཤེས་དེ་མཐོང་རྣམས་ཡན་ལག་
རང་དབང་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ལ། ཡན་ལག་ལྷག་མ་རྣམས་ཡན་ལག་རང་དབང་
ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ལྷ་སྤྲུགས་རང་དབང་ཅན་ཡིན་མིན་གྱི་དོན་གཞག་ཏུ་ཡོད་དེ།
རང་ཉིད་རྒྱུད་ལ་ལྷན་པ་ལ་ལྷ་སྤྲུགས་གཞན་ཞིག་རྒྱུད་ལ་ལྷན་དགོས་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་
དེ་རང་དབང་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་དང་། དེ་ལྷར་མི་དགོས་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་དེ་
ལྷ་སྤྲུགས་རང་དབང་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར།

བདུན་པ་ནི། ཁ་ཅིག །གཞན་གྱི་མཁན་སོགས་གསུམ་བྱེད་པ་ལ། ཡོན་ཏན་
ཁ་བསྐྱས་ཀྱིས་ཆོག་སྟེ། སུམ་བརྒྱ་བར།^{༡༥༦} ཚུལ་ཁྲིམས་ལྷན་ཞིང་འདུལ་བའི་ཆོ་ག་
ཤེས། །ནད་པར་སྤྱིང་བཅེ་འཁོར་ནི་དག་པ་སྟེ། །ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་པན་འདོགས་ལ་

༡༥༥ ག་ཉ་བ་ཅ་ཆོག་པའི།

༡༥༦ བསྐྱར་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༤༣། འདུལ་བ་ལྷ། ཆོས་དཔོན་ཤུག་ཡོད། སུམ་བརྒྱ་བ། ༡༩༩་༣།

བཙུན་པ། །དུས་སུ་འདོམས་པ་དེ་ལ་སྒྲ་མར་བསྟགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་
ཡང་ཁུབ་པ་མ་ངེས་ཏེ། དེ་འདྲའི་གཞུང་དེ་སྤྱིར་བཏགས་སུ་མ་ཆོག་པས་པའི་ཡོན་ཏན་སྟོན་
བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ཡིན་གྱི། གཞན་ཀྱི་མཁན་སོགས་གསུམ་བྱ་བུང་གི་ཡོན་ཏན་སྟོན་
པའི་གཞུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ནི། བྱང་བ་དང་བཅས་པ་དང་རྩེས་སུ་བཅས་
པ་དང་བཀག་པ་དང་གནང་བ་མངོན་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ནི་བྱང་ཤེས་ཀྱི་ལྷ་སྟགས་
ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བྱང་བ་ལ། བྱང་ལ་མ་བཅས་པ་དང་བྱང་ལ་བཅས་པ་གཉིས། དང་
པོ་ནི། སྒྲེང་གཞི་བྱང་ཡང་བཅས་པ་མ་མཛད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་སྤྲས་སྤྲ་གཅན་འཛིན་
གྱིས་ཤེས་བཞིན་ཀྱི་རྩུན་སྤྲས་པ་ལ་སྒྲེང་གཞི་བྱང་ཡང་བཅས་པ་མ་མཛད་པ་ལྟ་བུ།

གཉིས་པ་ནི། སྒྲེང་གཞི་ཡང་བྱང་བཅས་པ་ཡང་མཛད་པ་སྟེ། དཔེར་ན། དག་
སྟོང་བཟང་སྤྱིན་ལ་བཞེན་ནས་མི་ཆངས་སྟོད་སྟོང་བའི་བསྐབ་པ་བཅས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་
ལ། དེ་རྣམས་མངོན་པར་ཤེས་པ་ནི་བྱང་བ་མངོན་པར་ཤེས་པ་འོ། །བཅས་པ་མངོན་
པར་ཤེས་པ་གཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། དགག་སྤྲབ་གནང་གསུམ་ཀྱི་བསྐབ་པའི་གཞི་སྟོན་
པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ནི་བཅས་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་མངོན་པར་ཤེས་པ་
ནི་བཅས་པ་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩེས་སུ་བཅས་པ་མངོན་པར་ཤེས་པ་
ནི་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། བཅས་པའི་རིགས་གཅིག་ལ་བཅས་པ་ལན་གཉིས་མཛད་པ་ནི་
རྩེས་སུ་བཅས་པ་ཡིན་ལ། དེ་མངོན་པར་ཤེས་པ་ནི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྩེས་བཅས་དེ་ལ་སུ་དགྲ་ཡོད་དེ། སྤྲབ་པའི་རྩེས་སུ་སྤྲབ་པ་བཅས་པ་
སོགས་དགྲ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་སྤྲབ་པའི་རྩེས་སུ་སྤྲབ་པ་བཅས་པ་ནི། དང་པོར་

དབྱར་སྔ་མ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་བཅས་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་དབྱར་སྔ་མ་ཁས་ལེན་
མ་གྲུབ་ན་དབྱར་སྤྱི་མ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་བཅས་པ་ལྟ་བུ། སྤྱི་བ་པའི་རྗེས་སུ་
གནང་བ་བཅས་པ་ནི། ཆེས་བརྒྱད་དང་བཅུ་བཞི་ལ་སོགས་པའི་མཆན་མོ་ཆོས་
བཤད་ཉན་བྱེད་དགོས་པར་བཅས་ནས། ཉན་པ་ལ་དེ་མ་གྲུབ་ཀྱང་། ཉེས་མེད་དུ་
གནང་བ་ལྟ་བུ། སྤྱི་བ་པའི་རྗེས་སུ་དགག་པ་བཅས་པ་ནི། དང་པོར་གསོ་སྦྱང་དང་
དབྱར་ཁས་ལེན་བྱེད་དགོས་པར་བཅས་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་གནས་ཀྱི་སྒྲ་མ་བསྟེན་
པ་དང་ནང་འདོམས་པའི་ཆེ་གང་དུ་གནས་མེད་པར་གསོ་སྦྱང་དང་དབྱར་གནས་
པར་ཁས་སྒྲང་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་བཅས་པ་ལྟ་བུ།

གནང་པའི་རྗེས་སུ་གནང་བ་བཅས་པ་ནི་དང་པོར་མཆིལ་ལྷམ་སྒྲའི་སྤྱབས་
ཅན་གནང་ནས། བྱིས་ལུ་རིང་དང་ལུ་ཐུང་གནང་བ་ལྟ་བུ། གནང་པའི་རྗེས་སུ་སྤྱི་བ་
པ་བཅས་པ་ནི། སྒར་ལམ་གྲོགས་དང་བཅས་ཉེ་ལམ་དུ་འགྲོ་བ་གནང་ནས་ལམ་
གྲོགས་མ་རྟེན་ན་ངེས་པར་ནད་གཡོག་བྱེད་དགོས་པར་བཅས་པ་ལྟ་བུ། གནང་པའི་
རྗེས་སུ་དགག་པ་བཅས་པ་ནི། སྒར་མཆིལ་ལྷམ་གནང་ནས་བྱིས་སྤྱ་གྲོག་གྲོག་ཟེར་
པའི་མཆིལ་ལྷམ་བཀག་པ་ལྟ་བུ། དགག་པའི་རྗེས་སུ་དགག་པ་བཅས་པ་ནི། སྒར་
དགེ་སྦྱོང་བཟང་སྤྱོན་ལ་བརྟེན་ནས་མི་ཆངས་སྦྱོད་བཀག་^{༡༥༥}པའི་རྗེས་སུ་དགོན་པ་
བ་སྤྲིག་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱ་ལོ་ལ་མི་ཆངས་སྦྱོད་བྱེད་པ་བཀག་པ་ལྟ་བུ།

དགག་པའི་རྗེས་སུ་སྤྱི་བ་པ་བཅས་པ་ནི། སྒར་སྤྱི་བཞིན་འགྲོ་པའི་དགེ་སྦྱོང་
མདུན་དུ་འགྲོ་བ་བཀག་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་ཉམ་ང་པའི་ཆེ་དེའི་མདུན་དུ་འགྲོ་དགོས་
པར་བཅས་པ་ལྟ་བུ། དགག་པའི་རྗེས་སུ་གནང་བ་བཅས་པ་ནི། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་

ནམས་ལ་བྱི་རྩོའི་ཁ་ཟས་བཀག་ནས་ནད་པ་ལ་དེ་ཉིས་མེད་དུ་གནང་བ་ལྟ་
བུའོ། །བཀག་པ་མངོན་པར་ཤེས་པ་གཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། ༡༥༨ མྱོན་པར་ཁས་ལེན་པ་
ནམས་ཀྱིས་ཆང་རྩེ་ཆོག་མས་ཀྱང་མི་བརུང་ངོ། །ཞེས་བཅས་པ་ལྟ་བུ་ནི་བཀག་
པ་ཡིན་ལ། དེ་མངོན་པར་ཤེས་པ་ནི་བཀག་པ་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར།
གནང་བ་མངོན་པར་ཤེས་པ་གཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། བྱ་བ་དེ་བྱས་ཀྱང་ལྷུང་བ་མེད་མ་
བྱས་ཀྱང་ལྷུང་བ་མེད་པ་སྟེ། དཔེར་ན། སམ་ཀྱི་རྒྱལ་བ་ཆར་གཙོད་པའི་བྱིར་དུ་ཉི་
མའི་སྤྲུལ་ཆའི་བདེ་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་བྱི་རོལ་པའི་བསྟན་བཅོས་སྟོག་དགོས་པར་
གནང་བ་ལྟ་བུ་ནི་གནང་བ་ཡིན་ལ། དེ་མངོན་པར་ཤེས་པ་ནི་གནང་བ་མངོན་པར་
ཤེས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། རག་དོན་ནི། བྱུང་ཤེས་ཀྱི་ལྷ་སྤྲུགས་ཡོད་དེ། བྱུང་བ་དང་
བཅས་པ་དང་རྩིས་སྤྲུལ་བཅས་པ་དང་བཀག་པ་དང་གནང་བ་མངོན་པར་ཤེས་པ་དེ་
ཡིན་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་འགལ་རྒྱུན་པར་ཆད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་བཤད་པ་ལ།

སྤྱི་དོན། གཞུང་དོན། ཞར་བྱུང་དང་བཅས་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བསྐྱུབ་
བྱ་བར་ཆད་དང་མི་ལྡན་པ་གཅིག་དགོས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ༡༥༩ ། ༡༦༠ རབ་ཏུ་
འབྱུང་བའི་བྱིར་ཉི་བར་འོངས་པ་ལ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐྱབས་སྤྲུལ།

གཉིས་པ་དགག་བྱའི་བར་ཆད་དེ་ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། རྩོམ་པ་སྤྱི་བ་ལ་བར་དུ་
གཙོད་པ། གནས་པ་ལ། མཛེས་པ་ལ། ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པ་

༡༥༩ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༩། འདུལ་བ་ཤ། མྱོན་པ་བཅོས་ལྡན་འདས། རྩིས་འབྱེད། ༤༠་༡༧།

༡༥༩ གཤམ་ན་ན་བྱས་ནས།

༡༦༠ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༩། འདུལ་བ་ཤ། རྩོམ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༧་༣།

རྣམས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། ༡༤༡ དང་པོ་ལ་ཡང་བཞི་ཡོད་དེ། རྟེན་གྱི་དབང་གིས་མི་སྦྲེ་
བ། ལས་སྦྲེབ་གྱི་དབང་གིས་མི་སྦྲེ་བ། རྟགས་གྱི་དབང་གིས་མི་སྦྲེ་བ། བསམ་པའི་
དབང་གིས་མི་སྦྲེ་བ་རྣམས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེ་ལ་བརྟུ་ཡོད་དེ། སྤྱལ་དང་
མ་ནིང་པོ་མོ་དང་། །ལན་གསུམ་མཆན་གྱུར་མཆན་དུག་ཅན། །མཆན་མེད་ཟ་མ་
དུང་འགྲོ་དང་། །མི་མིན་སྐྱ་མི་སྐྱན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་དེ་ལ་དུག་ཡོད་དེ། རྒྱ་ཐབས་སྤྲུལ་གསུམ་ཅན་ཞུགས་པ། །དག་སྒྲོང་
མ་སྤྲུན་མཆན་མས་མེད་བྱས། །འཆབ་བཅས་སྒྲོན་རབ་བྱུང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
རྣམས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དེ་ལ་འདང་བཞི་ཡོད་དེ། སྒྲོམ་པ་ལེན་པའི་ལོ་མ་
ལོན། །བྲིམ་པའི་རྟགས་འཛིན་རབ་བྱུང་གི། །རྟགས་རྣམས་སྒྲོང་ཞིང་རྒྱ་ལས་
ནི། །ཕྲོག་པའི་ཆད་པ་ཁས་མི་ལེན། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར།
བཞི་པ་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། སྤྲུལ་གསུམ་ལྟ་གནས་ལེན་སེམས་ལོག་ །དུག་གསུམ་དག་
པོས་གཟེར་བ་དང་། །སྒྲོམ་པ་ཐོབ་པར་མི་ཤེས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་སྤྱོད་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅ་བའི་གཉིས་པ་ཡོད་དེ། རྒྱལ་པོས་བཟའ་བས་ཉེ་མ་གནང་བ། །བྲ་
ལོན་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། ལག་རྒྱུ་
ཅན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཡོད་དེ། ནད་པ་ལ་སོགས་པ་
རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བར་ཆད་དེ་རྣམས་བསྐྱུ་ན་གཉིས་སྤྱུ་འདུ་སྤྱེ། རོ་བོའི་སྒྲོན་ས་དང་། དུས་གྱི་
སྒྲོན་ས་བསྐྱུ་བ་གཉིས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ། གཉིས་ཡོད་དེ། གཙོ་བོའི་བར་
ཆད་དང་། གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པའི་བར་ཆད་གཉིས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། སྒྲོམ་པ་སྦྲེ་

བའི་བར་ཆད་རྣམས་དང་པོ་དང་། སྐྱེ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་གསུངས་པ་རྣམས་གཉིས་པ་
ཡིན་པའི་བྱིར། དུས་ཀྱི་སྒྲོན་མ་གཉིས་སུ་འདུ་སྟེ། གཏན་དུ་བར་ཆད་དང་། གཏན་དུ་
མ་ཡིན་པའི་བར་ཆད་གཉིས་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། བ་མ་བསད་པ་ལྟ་བུ་དང་པོ་དང་། བ་
མས་མ་གནང་བ་ལྟ་བུ་གཉིས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་ལས་ཡོད་དེ།
སྒྲོམ་པ་འབོགས་པ་པོ་དང་ལེན་པ་པོ་ལ་ཉེས་བྱས་སྐྱེད་པའི་བྱིར། དེ་ཡང་པ་མས་མ་
གནང་བ་རབ་བྱུང་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ལེན་པ་པོ་དང་འབོགས་པ་པོ་གཉིས་ཀ་ལ་སྐྱུན་མོང་
དུ་ཉེས་པ་སྐྱེད། ལེན་སེམས་ལོག་པ་ལྟ་བུ་ལེན་པ་པོ་ཁོ་ན་ལ་སྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

བར་ཆད་དེ་རྣམས་རྟེན་གང་ལ་འཛོག་པ་ཡང་ཡོད་དེ། བྱད་མེད་ལྟ་བུའི་སྐྱེས་
པ་དང་། བྱད་མེད་ཀྱིས་དུབ་པ་ལྟ་བུ་སྐྱེས་པ་ཁོ་ན་ལ་བཞག །སྐྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
པམ་པ་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་བྱད་མེད་ཁོ་ནའི་རྟེན་ལ་བཞག །པ་མ་གསོད་པ་སོགས་བྱད་
མེད་དང་སྐྱེས་པ་གཉིས་ཀའི་རྟེན་ལ་བཞག་པའི་བྱིར། ཐོ་མོ་མ་ནིང་གི་རྟེན་ལ་
བཞག་པའི་མ་ནིང་ལ་ལྟ་ཡོད་དེ། སྐྱེ་གནས་མ་ནིང་། རྒྱ་བྱེད་མ་ནིང་། འབྱུང་པ་མ་
ནིང་། སྤག་དོག་མ་ནིང་། ཉམས་པ་མ་ནིང་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་སྤྲེལ་ཆོགས་ཀྱི་སྐྱབས་ནས་བྱུང་བ་ལ། སྐྱུན་མོང་^{༡༢༣}བ་དགེ་སློང་
པའི་སྒྲོས་པ་དང་། སྐྱུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དགེ་སློང་མའི་སྒྲོས་པ་བཤད་པ་གཉིས། དང་
པོ་ལ་འགལ་སྐྱེན་བར་ཆད་ཀྱི་སྒྲོས་པ་བཤད་པ་དང་། མ་སྐྱུན་སྐྱེན་ཆོགའི་སྒྲོས་པ་
བཤད་པ་དང་། ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་བསྐྱུང་བའི་སྒྲོས་པ་བཤད་དང་གསུམ་
ལས། གཉིས་པ་ལ་ལུས་ཀྱི་རྟགས་དང་། སྒྲོད་ཀྱི་རྟགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།

༡༤༩ དགོན་པ་བས་སྤྱོད་སོར་གཉིས་ལས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། གཉིས་པ་སྤོང་
སྤྱད་ཀྱི་རྟགས་འཆད་པ་ནི། ༡༤༩ ལྷུང་བཟེད་མེད་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་། བསྟེན་
པར་རྫོགས་པར་མི་བྱའོ། ཞེས་པས་འཆད། འདིའི་སྐབས་སུ་དགག་གཞག་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག །རྒྱང་བ་ཆད་དང་ལྷན་པའི་སློན་ས་རབ་བྱུང་གི་སྤོང་སྤྱད་
ཀྱི་གཙོ་བོར་དམིགས་པ་ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། ལྷུང་བཟེད་འབྲེལ་མེད་
ཆོས་ཅན། མཆན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། དེ་དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། ལྷུང་བཟེད་འབྲེལ་མེད་ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་འཆང་སྤང་བྱུང་བའི་
དགེ་སློང་གི་ཆད་ལས་སུ་བཅང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །རིན་པོ་ཆེ་ལས་
བྱས་པའི་ལྷུང་བཟེད་ཀྱང་ཆོས་ཅན། མཆན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར།
ཆད་ལ་བྱ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ནི་ཆོང་འདུས་འགྲུར་མའི་གསེར་གྲེ་གྲེ་བདུན་
དང་ལྷ་ཕྱལ་དོ་ཤོང་བའི་ལྷུང་བཟེད་དེ་དགེ་སློང་པའི་ལྷུང་བཟེད་རྒྱང་ཆད། དེ་ཉིས་
འགྲུར་ཤོང་བ་ཆེ་ཆད། དེའི་བར་འབྲིང་ཆད་ཡིན། ཞེས་གསུངས། བྱ་འདུལ་འཛིན་
པ་ནི། ཕྱལ་བཙུ་ཤོང་བ་དགེ་སློང་པའི་ལྷུང་བཟེད་རྒྱང་ཆད། ཉི་ཤུ་ཤོང་བ་ཆེ་ཆད།
བཙོ་ལྷ་ཤོང་བ་འབྲིང་ཆད་ཡིན། ཞེས་གསུངས།

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བཅས་ལྷན་དགེ་སློང་གིས་སྤྱིན་བདག་གཅིག་ལ་དུས་གཅིག་
ལ་ཕུལ་སུམ་ཅུ་མྱེད་དུ་རྒྱང་བར་ཐལ། དེས་དེ་ལ་དུས་གཅིག་ལ་ལྷུང་བཟེད་རྒྱང་ཆད་
གསུམ་མྱེད་དུ་རྒྱང་བ་གང་ཞིག །ཕུལ་བཙུ་ཤོང་བའི་ལྷུང་བཟེད་དེ་དགེ་སློང་པའི་ལྷུང་
བཟེད་རྒྱང་ཆད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྷུང་བཟེད་དོ་གསུམ་ཅུ་མ་ལས་ལྷག་པ་

༡༤༩ བསྟེན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་ན། ༩༥ འདུལ་བ་ལྷ། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༡༤༩་༡
༡༤༩ བསྟེན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་ན། ༩༥ འདུལ་བ་ལྷ། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༡༥༠་༡༡

སྒྲུངས་པའི་ལྷུང་བྱེད་འཆད་པའི་སྐབས་སུ། དེས་དུས་གཅིག་ལ་དེ་ལ་བྱུལ་ཉི་ཤུ་ཙམ་
བདུན་ལས་ལྷག་པ་སྒྲུང་དུ་མི་རུང་བར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །

རང་ལུགས་ནི། མཆོན་ཉིད། དབྱེ་བ། གང་ཟག་གང་གིས་བཅང་བ། ཚུལ་རི་
ལྷུང་དུ་བཅང་བ། བཅངས་པའི་དགོས་པ། སྐྱབ་ཤད་པ་དང་དུག་པ་དང་པོ་ནི། རུང་བ་
ཆད་དང་ལྷན་པའི་སྒྲོ་ནས་རབ་བྱུང་གི་སྒྲོད་སྒྱུད་ཀྱི་གཙུག་པོར་དམིགས་པ། ལྷན་
པས་གནང་བའི་ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། འོན་ཀྱང་ལྷན་པས་གནང་བའི་ལྷུང་བཟེད་དེ་
ལ་རུང་བ་ཆད་དང་ལྷན་པ་ཞིག་དགོས་ན་རུང་བ་ནི་གང་། ཆད་ནི་རི་ལྷ་བྱ་ཞེ་ན།
རུང་བ་ལ་རྒྱུའི་སྒྲོ་ནས་དང་། ཁ་དོག་གི་སྒྲོ་ནས། དབྱེ་བས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས། རོ་བོའི་སྒྲོ་
ནས། ཆོ་གའི་སྒྲོ་ནས་རུང་བ་དང་ལྷ་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱུའི་སྒྲོ་ནས་རུང་བ་ཞིག་
དགོས་ཏེ། རྒྱ་ལུགས་དང་ས་གང་རུང་ལས་བྱས་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི། ཟངས་དང་། ར་
གན་དང་། ལཁར་བ་དང་། ཤིང་སོགས་ལས་བྱ་མི་རུང་བའི་བྱིར་ཏེ། བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབ་ཏུ་རུང་བ་ན་གཉིས་ཏེ། ^{༡༤}ལུགས་ལས་བྱས་པ་དང་། ས་ལས་བྱས་
པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཁ་དོག་གི་སྒྲོ་ནས་རུང་བ་ཞིག་དགོས་ཏེ། ^{༡༥}ཁ་མ་
མེད་པར་བྱ་རོག་གི་མིག་ལྷར་གནག་ཅིང་གསལ་བ་ཞིག་དགོས་པའི་བྱིར་ཏེ།
^{༡༦}སྐྱེ་བོ་དང་དཀར་བ་དང་ཆེ་བ་རྣམས་ནི་རུང་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་བྱིར། དབྱེ་བས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་རུང་བ་ཞིག་དགོས་ཏེ། སྒྲོ་དབྱེད་བགས་^{༡༧}པ་ལྷར་
རྒྱས་པ་ཞིག་དགོས་པའི་བྱིར། རོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་རུང་བ་ཞིག་དགོས་ཏེ། ལྷན་པ་བཞི་

༡༤༥ བསྐྱར་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༤༡། འདུལ་བ་ལྷ། རྫོང་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༡༩༩༡༡

༡༤༦ མཆོ་རྟེན་གྱ། ཁའི་ཆའི་མཐའ་ལས་སྤྲོ་ཁོ་ན་ནས་ཞེས་གསལ་པས་ཁ་སྤྲོ་ཞེས་པ་ཡིན་ནས་བརྟག།

༡༤༧ བསྐྱར་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༤༡། འདུལ་བ་ལྷ། རྫོང་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༢༠༠༡༩༡

༡༤༨ ག་ཙེ་བ་ན་བགས།

མན་ཆད་ཐོག་ཀྱང་རུང་ལ་ལྷ་ཡན་ཆད་མ་ཐོག་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཆོ་གའི་སྒོ་
ནས་རུང་བ་ནི། ཐུན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་རུང་བའི་ལྷ་བཟེད་ལ་ལྷ་བཟེད་འབྲེལ་མེད་
མ་ཡིན་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། ལྷ་བཟེད་འབྲེལ་མེད་ལྷ་བཟེད་ཀྱི་འཆང་སྤང་བྱུང་བའི་
དགེ་སློང་གི་ཆད་ལས་སུ་བཅང་བར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། ཐུན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་མི་རུང་བའི་
ཕྱིར། ཆད་ཀྱང་གཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། ལྷ་བཟེད་ཀྱི་ཁའི་ཆ་སྟེ་སྤྱོད་ནས་མཐེ་པོའི་ལྷ་
གང་གི་ལྷག་མར་འབྲས་འབྲུག་པོ་སྟེ་སྤྲུལ་པོ་མ་ག་ཏའི་བྲེུ་ཚུང་གང་བཙོས་པ་
གསུམ་འཕེལ་དུ་སོང་བའི་ཆ་ལ་སྤུལ་དུག་ཆོད་མའི་ཆ་ལ་སྤུལ་གང་། སྤྱན་ཆོད་ཀྱི་
ཆ་ལ་སྤུལ་གང་མཐེ་པོའི་ལྷ་གང་གི་ཆ་ལ་སྤུལ་གང་སྟེ་སྤུལ་དགུ་ཤོང་པའི་ལྷ་
བཟེད་དེ་དགེ་སློང་པའི་ལྷ་བཟེད་ཚུང་ཆད་དང་། དེ་ཉིས་འགྱུར་ཤོང་བ་ཆེ་ཆད་
དང་། དེའི་བར་ཤོང་བ་འབྲིང་ཆད་ཡིན་ནོ། བོད་བྲེའི་དབང་དུ་བྱས་ན། བོད་ཀྱི་བྲེ་
ཐེད་དོ། །སྤུལ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྤུལ་དགུ་ ། ཁྱོར་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཡ་ཁྱོར་
སུམ་ཅུ་ཐེད་དང་སོ་གཉིས་ཤོང་བའི་ལྷ་བཟེད་དེ་དགེ་སློང་པའི་ལྷ་བཟེད་ཚུང་
ཆད་དེ་ཉིས་འགྱུར་ཤོང་བ་ཆེ་ཆད། དེའི་བར་ཤོང་བ་འབྲིང་ཆད་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན། མ་ག་ཏའི་བྲེུ་ཚུང་གི་ཆད་དེ་གང་ཞེ་ན། དེའི་ཆད་ཡོད་དེ། སྤང་གི་
དབང་དུ་བྱས་ན། བོད་ཀྱི་གསེར་སྤང་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་ཀྱི་ལྷ་དང་མཉམ་པའི་
འབྲས་ལ་མ་ག་ཏའི་བྲེུ་ཚུང་གང་དུ་འཛོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་
ལས།^{༡༤} དེ་བས་ན་འདིར་ཆུ་སྤང་བཙུག་ལ་མ་ག་ཏའི་བྲེར་བཛོད་པ་ཞེས་བྱ་བར་
རྟོགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་གང་ཞིག །མ་ག་ཏའི་སྤང་གང་ལ་བོད་སྤང་དོར་

འཛིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བཅ་པོ་ལྔ་བརྒྱ་པ་ལས།^{༡༥༠} མ་ག་ཏའི་བྲེལ་ཆུང་གང་ལ་འབྲས་
 སྒྲུབ་པོ་ཆེ་གྲུས་པ་མ་ག་ཏའི་སྤང་བརྒྱ་ལོད་ལ། མ་ག་ཏའི་སྤང་གཅིག་ལ་བོད་
 གི་སྤང་གཉིས་ལོད་དོ། །དེ་ནས་སྤང་ཆད་དུ་བཅིས་ན་བོད་སྤང་སྒྲུབ་ཏུ་ཅ་གཉིས་
 ལོད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྤུལ་གྱི་དབང་དུ་བྲས་ན། སྒྲུབ་སྤུལ་དོ་ལ་མ་ག་
 ཏའི་བྲེལ་ཆུང་གང་དུ་འཛིག་པ་ཡིན་ཏེ། མ་ག་ཏའི་བྲེལ་ཆུང་གང་ལ། བདུན་སྤུལ་དོ་
 དང་ཡ་ཁྱོར་གང་ལོད་པ་གང་ཞིག་དེ་དང་སྒྲུབ་སྤུལ་དོ་ཆད་མཉམ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
 གྲུབ་སྟེ། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས།^{༡༥༡} མ་ག་ཏའི་བྲེལ་ཆུང་གང་ལ་བདུན་སྤུལ་དོ་དང་ཡ་
 ཁྱོར་གང་ལོད་དོ། །ཞེས་དང་། བཅ་པོ་ལྔ་བརྒྱ་པ་ལས།^{༡༥༢} སྤུལ་ཆད་དུ་བཅིས་ན་
 བདུན་སྤུལ་དོ་དང་ཡ་ཁྱོར་གང་ལོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་
 སྟེ། ཆེ་ལོ་བརྒྱ་པའི་དུས་ཀྱི་འཛམ་བུ་གླིང་པའི་མི་ན་ཆོད་ནར་སོན་པ་གཅིག་གི་ཡ་
 ཁྱོར་ཉི་ཤུ་ཅ་གཅིག་ལ་བོད་བྲེ་གང་། བོད་བྲེ་གང་གི་བདུན་ཆ་ལ་བདུན་སྤུལ་དང་
 སྒྲུབ་ཆ་ལ་སྒྲུབ་སྤུལ་དུ་འཛིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དག་སྒྲོང་མའི་ལྷང་བཟེད་ཀྱི་ཆད་
 གྲང་ལོད་དེ། དག་སྒྲོང་མའི་ལྷང་བཟེད་ཆུང་ཆད་ལ། དེའི་ཆེ་ཆད་དང་། དག་སྒྲོང་མ་
 རང་ཉིད་ཅི་ཙམ་གྱིས་འགྲངས་པའི་ཟས་ཤོང་བ་ཆུང་ཆད་དང་། དེའི་བར་འབྲིང་ཆད་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དག་སྒྲོང་པ་ལྷང་བཟེད་ཆེ་བ་དང་། མ་ལྷང་བཟེད་ཆུང་བའི་རྒྱ་མཆོན་
 ལོད་དེ། འཛིག་ཏེན་ན་སྟེས་པ་ཁམ་པོར་ཆེ་བུད་མེད་ཁམ་པོར་ཆུང་བར་གྲགས་
 པས་འཛིག་ཏེན་པའི་གྲགས་ཆོད་དང་བསྐྱུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དུ་མར་ལོད་དེ། དག་སྒྲོང་མའི་ལྷང་བཟེད་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་

༡༥༠ བསྐྱེད་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༤༥ འདུལ་བ་གྲ། རྒྱ་མཚན་པ་པོ་མི་གསལ། ༢ བཅ་པོ་ལྔ་བརྒྱ་པ། ༡༡༩༩-༡༦༡

༡༥༡ བསྐྱེད་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༤༥ འདུལ་བ་གྲ། རྒྱ་མཚན་པ་པོ་མི་གསལ། ༢ རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ། ༥༧༩-༥༨༡

༡༥༢ བསྐྱེད་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༤༥ འདུལ་བ་གྲ། རྒྱ་མཚན་པ་པོ་མི་གསལ། ༢ བཅ་པོ་ལྔ་བརྒྱ་པ། ༡༡༩༩-༡༦༡

གསུམ། དགེ་སློང་མའི་ལྷང་བཟེད་རྒྱུ་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་སྟེ་དྲུག དེ་རེ་རེ་ལ་ས་
ལས་བྱས་པ་དང། ལྷགས་ལས་བྱས་པ་གཉིས་གཉིས་ཏེ་བཙུག་ཉིས་ཡོད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། གང་ཟག་གང་གིས་བཅང་བ་ཡོད་དེ། རབ་བྱུང་སྟེ་ལྔ་པོ་ཐམས་
ཅད་ཀྱིས་བཅང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ནི། ལྷང་བཟེད་རིམ་ལྷན་འཆང་བའི་རྒྱལ་ཡོད་དེ། འབྲང་བཞིན་དུ་
གཞུག་པ་དང་དབྱུང་བ་དང་ལག་པ་བསྐྱས་པའི་རྒྱ་དང་ཟས་ཀྱི་ལྷག་མ་སོགས་མི་
སྟག་ཅིང་། དགེ་རྒྱལ་བག་མེད་པའི་ཆོས་ཅན་ལ་བྱེད་དོར་བྱར་མི་གཞུག་པ་སོགས་
ཀྱི་སློན་ས་བཅང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ལྔ་པ་ནི། ལྷང་བཟེད་བཅངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་
བཅས་པ་དང་མཐུན་པ། དགེ་སློང་གི་བླ་བ་གསོ་བ། རྒྱུའི་སྤྲས་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་དུ་
གོ་བ། དེ་ཐམས་ཅད་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པས་ཟིན་པར་བྱས་པས་གནས་སྐབས་
མངོན་མཐོ་དང། མཐར་ཐུག་ངེས་ལེགས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

དྲུག་པ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་ལྷང་བཟེད་ཅེས་བྱ་ཞེན་ཟས་ལྷང་བ་བཟེད་པའི་སྟོང་
ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་དེ་ལྷན་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དག་དོན་ནི། ལྷང་བཟེད་མེད་པར་
རབ་བྱུང་དང་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ལྷན་བྱ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དགེ་སློང་མའི་སྟོན་པ་བཤད་པ་ལ།
གང་ལས་སྟེ་བ་མཐུན་རྒྱུ་རྒྱུའི་བྱེད་པར། འགལ་རྒྱུ་བར་ཆད་ཀྱི་བྱེད་
པར་དང་གཉིས། དང་པོ་ནི། ^{༡༥} དགེ་སློང་གི་གནས་སུ་དགེ་སློང་མའོ། །ཞེས་པས་
བཤད། འདྲིའི་སྐབས་སུ། དགག་གཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག །དགེ་

བསྐྱེད་མཉམ་པ་རབ་བྱུང་ལ། དགེ་ཚུལ་ལ། དགེ་སློབ་ལ། ཆངས་སྤྱོད་ལ་ཉེར་
གནས་ཀྱི་སྤྲོམ་པ་སྤྱོད་དུ་མ་སོང་བར་དགེ་སློང་མའི་སྤྲོམ་པ་སྐྱེ་བ་མེད་ཟེར་ན། དེ་
ཡོད་པར་ཐལ། ལྷི་བའི་ཆོས་བརྒྱད་སློང་བར་ཁས་སྦྱངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དགེ་སློང་
མའི་སྤྲོམ་པ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་ག་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཅུམས་
སྤྱོད་དུ་མ་སོང་བར་དེ་སྐྱེ་བ་མེད་ཟེར་ན། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དགེ་
ཚུལ་མའི་སྤྲོམ་པ་སྤྱོད་དུ་མ་སོང་བར་དགེ་སློང་མའི་སྤྲོམ་པ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ།
དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དགེ་སློབ་མའི་སྤྲོམ་པ་སྤྱོད་དུ་མ་སོང་བར་དགེ་སློང་མའི་སྤྲོམ་པ་
སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དགེ་ཚུལ་མའི་སྤྲོམ་པ་སྤྱོད་དུ་མ་སོང་བར་དགེ་སློབ་
མའི་སྤྲོམ་པ་སྐྱེ་བ་ཡོད་ཟེར་ན། དགེ་ཚུལ་མའི་སྤྲོམ་པ་མ་སྦྱངས་པའི་དགེ་སློབ་མ་
ཆོས་ཅན། བྱོད་དགེ་སློབ་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་རབ་བྱུང་གི་སྤྲོམ་པ་
མེད་པའི་ཕྱིར། ཏགས་ཁས། ཁ་ཅིག །ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་ག་ལ་བརྟེན་ནས་ཆངས་སྤྱོད་ལ་
ཉེར་གནས་ཀྱི་སྤྲོམ་པ་མ་སྤོབ་པར་དགེ་སློང་མའི་སྤྲོམ་པ་སྐྱེ་བ་མེད་ཟེར་ན། དེ་ཡོད་
པར་ཐལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པའི་ཆོ་གས་བྱུང་མེད་བསྐྱེན་
པར་རྫོགས་ན་ཡང་བསྐྱེན་རྫོགས་ཀྱི་སྤྲོམ་པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། གང་ལ་འོད་པ་ཡུལ་གྱི་བྱུང་བར། གང་གིས་འོད་
པ་རྟེན་གྱི་བྱུང་བར། རི་ལྟར་འོད་པ་ཆོ་གའི་བྱུང་བར། བསྐྱེད་པའི་ཆོ་གས་^{༡༥}ཀྱི་
བྱུང་བར། རྒྱུད་སྤོད་དུ་བྱུང་བའི་བྱུང་བར་དང་ལྡ་ལས། དང་པོ་ལ། བཤམ་པའི་བྱུང་
བར། སློབ་དཔོན་གྱི་བྱུང་བར། དད་པའི་ཡུལ་དགེ་འདུན་གྱི་བྱུང་བར་དང་གསུམ་
ལས། དང་པོ་ནི། སྐྱེས་པ་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པ་དང་། བྱུང་མེད་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་

པའི་མཁན་པོའི་བྱང་པར་ཡོད་དེ། སྤྱིར་བཏང་གི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྐྱེས་པ་བསྟེན་
པར་རྫོགས་པའི་མཁན་པོ་ལ། བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་སྐྱེས་རྒྱུན་བར་མ་ཆད་དུ་ལོ་
བཅུ་ལོན་ཞིང་། བམ་པ་བཞིས་མ་གོས་པ་ཞིག་དགོས་ཤིང་། བྱད་མེད་བསྟེན་པར་
རྫོགས་པ་ལ་མཁན་མོ་བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་སྐྱེས་རྒྱུན་བར་མ་ཆད་དུ་ལོ་ཉི་ཤུ་
ལོན་ཞིང་། བམ་པ་བརྒྱད་གྲིས་མ་གོས་པ་ཞིག་དགོས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སློབ་དཔོན་གྱི་བྱང་པར་ཡོད་དེ། སྐྱེས་པ་བསྟེན་པར་རྫོགས་
པ་ལ་ལས་སློབ་གཅིག་གིས་ཆོག་ལ། བྱད་མེད་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ལ་ལས་གྱི་
སློབ་དཔོན་མ་དང་ལས་སློབ་གཅིག་སྟེ་ལས་སློབ་གཉིས་དགོས་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་ནི། དད་པའི་ཡུལ་དགེ་འདུན་གྱི་བྱང་པར་ཡོད་དེ། སྐྱེས་པ་བསྟེན་
པར་རྫོགས་པ་ལ་ཡུལ་དབྱས་སུ་དགེ་སློང་བཅུ་དང་མཐའ་འཁོབ་རྩ་ལྗེའི་གྲངས་ཆང་
དགོས། བྱད་མེད་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ལ་ཡུལ་དབྱས་སུ་དགེ་སློང་བཅུ་དང་དགེ་
སློང་མ་བཅུ་གཉིས་ཉེ་ཉེར་གཉིས་དང་། མཐའ་འཁོབ་རྩ་དགེ་སློང་ལྔ་དང་དགེ་སློང་
མ་དུག་སྟེ་བཅུ་གཅིག་གི་གྲངས་ཆང་དགོས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་གང་གིས་ནོད་པ་ཉེན་གྱི་བྱང་པར་ལ། ཆ་ལུགས་གྱི་བྱང་པར། ཅ་
ཆོད་གྱི་བྱང་པར། ཆོགས་ལྔ་མ་སྟོན་དུ་སོང་པའི་བྱང་པར་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་
ཡོད་དེ། ལྷུང་བཟེད་ཆེ་ཆུང་དང་། ཆོས་གོས་གྲངས་མང་ཅུང་གི་བྱང་པར་ཡོད་པའི་
བྱིར་ཉེ། སྐྱེས་པ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ལ་ཆོས་གོས་གསུམ་གྱིས་ཆོག བྱད་མེད་
བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ལ་ཆོས་གོས་གསུམ་རྩལ་གཟན་དང་ཤིང་ད་དབྱང་བཅད་དེ་
ཆོས་གོས་ལྔ་ཆང་དགོས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ཡོད་དེ། སྐྱེས་པ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ལ་ལོ་ཉི་ཤུ་ལོན་པ་དགོས་
ལ། བྱད་མེད་ཁྱིམ་སོ་བཟུང་ན་ལོ་བཅུ་གཉིས་དང་མ་བཟུང་ན་ལོ་ཉི་ཤུ་ལོན་པ་ཞིག་
དགོས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཡོད་དེ། ཉེས་མེད་ཕྱན་ཆོགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྐྱེས་པ་བསྟེན་
པར་རྫོགས་པ་ལ། དགེ་བསྟེན། བར་མ་རབ་བྱུང་། དགེ་ཚུལ་རྣམས་སྡོན་དུ་འགྲོ་
དགོས། བྱད་མེད་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ལ། དགེ་བསྟེན། བར་མ་རབ་བྱུང་ལ། དགེ་
ཚུལ་ལ། དགེ་སློབ་ལ། ཆངས་སྡོད་ལ་ཉེར་གནས་མ་རྣམས་སྡོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་
ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཇི་ལྟར་འོད་པ་ཆོ་གའི་བྱད་པར་ལ། སྡོར་དངོས་མཐུག་གསུམ་
ལས། དང་པོ་ལ། བར་ཆད་ངི་ཚུལ་གྱི་བྱད་པར། གསོལ་བ་འདེབས་ཚུལ་གྱི་བྱད་
པར་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། བྱད་མེད་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ལ་སྡོར་བའི་ཆོ་
གའི་སྐབས་སུ་ལས་སློབ་ཀྱིས་བར་ཆད་འདི་བའི་ཆོ་དགེ་སློང་མ་གཞན་ཞིག་གིས་
བར་དུ་བསྐྱབས་ཉེ་འདི་དགོས་ལ། སྐྱེས་པ་ལ་དེ་ལྟར་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་དོ།

གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བྱད་མེད་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ལ་སྡོར་བའི་ཆོ་གའི་
གནས་སྐབས་སུ་གཉིས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ལ་གསོལ་བ་གདབ་དགོས་ལ། སྐྱེས་པ་ལ་
དེ་ལྟར་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར།

དངོས་གཞིའི་ཆོ་ག་ལ་མིང་གི་རྫོད་ཚུལ་ལ་བྱད་པར་ཡོད་དེ། སྐྱེས་པ་བསྟེན་
པར་རྫོགས་པའི་ཆོ་དགེ་སློང་ཞེས་པའི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ། བྱད་མེད་
བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་ཆོ་དགེ་སློང་མ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

མཐུག་གི་ཆོ་གའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། སྐྱེས་པ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་ཆོ་
མཐུག་ཆོག་གི་སྐབས་སུ་ཆངས་པར་སྦྱོད་པའི་གནས་བཞི་དང་། ལྷུང་བར་འགྱུར་
བའི་ཆོས་བཞི་དང་། དགེ་སྦྱོང་དུ་བྱེད་པའི་ཆོས་བཞི་སྟེ། གདམས་ངག་ནམ་པ་བཅུ་
གཉིས་བརྗོད་དགོས་ལ། ལུང་མེད་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་མཐུག་ཆོག་གི་སྐབས་
སུ། གནས་ཤིང་བྱང་པ་མ་གཏོགས་ཆངས་པར་སྦྱོད་པའི་གནས་གསུམ་དང་། བམ་
པ་བརྒྱད་ཀྱང་བརྗོད་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཤམ་པ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། ལུན་མོང་བའི་ཤམ་པ་བཞི། རེག་པའི་ཤམ་པ། འཆབ་
པའི་ཤམ་པ། བརྒྱུག་པའི་ཤམ་པ། ལུས་བཀན་གྱི་ཤམ་པ་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
ཁྱད་པར་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། ལུང་མེད་ལ་དེའི་སྐབས་སུ་ལྷུ་བའི་ཆོས་བརྒྱད་བརྗོད་
དགོས་ལ། སྐྱེས་པ་ལ་དེ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། ལྷུ་བའི་ཆོས་བརྒྱད་ཡོད་དེ། དགེ་
སྦྱོང་མ་ནམས་ཀྱི་རྩ་བ་བྱེད་བྱེད་ཅིང་དགེ་སྦྱོང་གི་དགེ་འདུན་ལ་གདམས་ངག་འོད་
དུ་ཡོད་བཞིན་དུ་མི་འོད་པ་དང་། དགེ་སྦྱོང་མས་དགེ་སྦྱོང་གི་དགེ་འདུན་མེད་པའི་ས་
ཁྱོགས་སུ་དབྱར་གནས་པར་ཁས་སྐྱེས་པ་དང་། དགག་དབྱེ་བྱེད་པའི་ཆོ་གཉིས་
ཀའི་དགེ་འདུན་ལ་དགག་དབྱེ་མི་བྱེད་པ་དང་། དགེ་སྦྱོང་མས་མཁན་མོ་བྱེད་པའི་
ཆོ་གཉིས་ཀའི་དགེ་འདུན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་སུ་མི་འཐུག་པ་དང་། དགེ་སྦྱོང་
གསར་བུ་ལ་ཕྱག་མི་འཆའ་བ་དང་། དགེ་སྦྱོང་གསར་བུ་ལ་ཙཱ་ལྷོ་བ་དང་། དགེ་
སྦྱོང་ལ་ལྷུང་བ་སྐྱེད་བྱེད་པ་དང་། མགུ་བ་སྦྱོད་པའི་ཆོ་གཉིས་ཀའི་དགེ་འདུན་ལ་
མི་སྦྱོད་པ་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ངག་དོན། སྐྱེས་པ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་དང་
ལུང་མེད་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་ཆོ་ག་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། སྐྱེས་པ་བསྟེན་པར་

རྫོགས་པའི་ཆེ་དགེ་སྤྲོད་ཞེས་པའི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ། བྱད་མེད་བསྟེན་
པར་རྫོགས་པའི་ཆེ་དགེ་སྤྲོད་མ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། དགེ་སྤྲོད་མ་དེ་དགེ་སྤྲོད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དགེ་སྤྲོད་གི་དགེ་
འདུན་མེད་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་དགེ་སྤྲོད་མས་དབྱར་གནས་པར་ཁས་སྤངས་པ་ཞིག་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། དགེ་སྤྲོད་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསྟེན་རྫོགས་
ཀྱི་སྒྲིམ་པ་དེ་དགེ་སྤྲོད་གི་སྒྲིམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་སྤྲོད་བདུན་འཁོར་བཅས་ཀྱི་
ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་རྩ་བར་མ་བྱུང་།

བཞི་བ་བསྐྱབ་པའི་ཆོག་ཀས་ཀྱི་བྱད་པར་ལ། ཆོག་ཀས་གཞན་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་
བསྟེན་པ་ནི། ^{༡༥} བྱད་མེད་ལ་ནི་དགེ་སྤྲོད་མ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་ཀས་གཞན་ཡོད་
དོ། །ཞེས་པས་འཆད། འདིའི་སྐབས་སུ། དགེ་སྤྲོད་མའི་སྒྲིམ་པའི་རྣམ་གཞག་བཤད་
པ་ལ། དུལ་གང་ལ་ནོད་པ། རྟེན་གང་གིས་ནོད་པ། སྦྱིན་པ་དང་སྤྱད་པའི་དུས། ཇི་
ལྟར་སྦྱིན་པའི་ཆོག་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། མཁའ་མོ་དང་། ལས་བྱེད་པའི་དགེ་
སྤྲོད་མ་དང་། དགེ་འདུན་གྲངས་ཆང་བ་རྣམས་ལས་ནོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དགེ་འདུན་གྲངས་ཆང་བ་དགོས་ཉེ། དུལ་དབུས་སུ་དགེ་སྤྲོད་མ་བརྩམས་པ་དང་།
མཐའ་འཁོར་ཏུ་དུག་གི་གྲངས་ཆང་བ་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། བྱད་པར་བཞི་དང་ལྔ་བ་ཞིག་དགོས་ཉེ། ལུས་སྤུན་སྤུམ་
ཆོག་ཀས་ལ། ཆ་ལུགས་སྤུན་སྤུམ་ཆོག་ཀས་ལ། བསམ་པ་སྤུན་སྤུམ་ཆོག་ཀས་ལ། ཆོག་ཀས་
སྤུམ་སྤུན་དུ་སོང་བའི་བྱད་པར་དང་ལྔ་བ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དང་ལྔ་བ་
པ་ཞིག་དགོས་ཉེ། ལུས་ལ་བརྟེན་པའི་བར་ཆད་དང་མི་ལྔ་བ་ཞིང་ནར་སོན་པ་ཞིག་

༡༥ བསྟེན་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༤༡ འདུལ་བ་ལྟ། སྤྲོད་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༦༡་༣༡

དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་བྱིས་སོ་བཟུང་ན་ལོ་བཅུ་དང་། མ་བཟུང་ན་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་
ལོན་པ་ཞིག་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་དང་ལྷན་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། སྤྲུལ་སྤྱད་མ་
གཏོགས་པའི་ཆོས་གོས་ལྟར་བཟེད་དང་བཅས་པ་ཆང་བ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་དང་ལྷན་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། དགེ་སློབ་མའི་སྒྲིམ་པ་ཐོབ་པར་འདོད་
པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་དང་ལྷན་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། ཉེས་མེད་ཕུན་ཆོག་གས་
ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། དགེ་བསྟན་མ་དང་། དགེ་ཚུལ་མའི་སྒྲིམ་པ་སྟོན་དུ་སོང་བ་
ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ནི། སྦྱོར་དངོས་མཚུག་གསུམ་ལས། དང་པོ་སྦྱོར་བའི་ཆོ་ག་ཡོད་དེ།
སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ལ་བྱག་འཆའ་བ་དང་། དགེ་འདུན་རེ་རེ་ལ་བྱག་གསུམ་གསུམ་
འཆའ་བ་དང་། མཁན་མོར་གསོལ་བ་འདེབས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དངོས་
གཞིའི་ཆོ་ག་ཡོད་དེ། གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
མཚུག་གི་ཆོ་ག་ཡོད་དེ། ལས་ཀྱི་མཚུག་སྤྱད་པ་དང་། སྒྲིམ་པ་ཐོབ་པའི་དུས་དང་།
གདམས་ངག་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་བརྗོད་པ་རྣམས་མཚུག་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གདམས་^{༡༢༤}ངག་བཅུ་གཉིས་ནི་ཡོད་དེ། ཅ་བའི་ཆོས་བྱག་དང་རྗེས་མ་སྦྱན་གྱི་ཆོས་
བྱག་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅ་བའི་ཆོས་བྱག་ནི་ཀམ་ཤ་ཉམ་ལས། ^{༡༢༥}གཅིག་ཕྱར་
ལམ་དུ་འགྲོ་མི་བྱ། རྩ་བོའི་པ་རོལ་རྒྱལ་མི་བྱ། སྦྱེས་པ་ལ་ནི་རེག་མི་བྱ། སྦྱེས་པ་
དང་ནི་འདུག་མི་བྱ། གཉིན་དུ་འགྱུར་བ་མི་བྱ་ཞིང་། །ཁ་ན་མ་ཐོ་འཆབ་མི་བྱ། ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །རྗེས་མ་སྦྱན་གྱི་ཆོས་བྱག་ནི། དེ་ཉིད་ལས། ^{༡༢༦}གསེར་ལ་

༡༢༤ ག་ཙ་པ་༤གདམ།

༡༢༥ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༡ འདུལ་བ་ལྷ། སྒྲིབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། ཀམ་ཤ་ཉམ། ༡༡༥༢་༥༡

༡༢༦ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༡ འདུལ་བ་ལྷ། སྒྲིབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། ཀམ་ཤ་ཉམ། ༡༡༥༢་༥༡

གཟུང་བར་མི་བྱ་ཞིང། །འདོམས་ཀྱི་སྤྱོད་མེད་མི་བྱ། །ས་ནི་རྟོ་བར་མི་བྱ་སྟེ། །རྩ་
སྤྱོད་མི་གཙང་འདོར་མི་བྱ། །སྤྱིན་ལེན་མ་བྱས་བཟའ་མི་བྱ། །གསོག་འཛོག་བྱས་
བའང་བཟའ་མི་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དག་དོན་ནི། །ཉེས་མེད་སྤྱོད་ཆོག་གས་
ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། །བྱད་མེད་བསྟེན་པར་རྩོག་གས་པའི་ཆོ་དགོ་ཚུལ་མའི་སྤོམ་པ་
སྤྱིན་པའི་མཐུག་ཐོག་གས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་དགོ་སྤོང་མའི་སྤོམ་པ་སྤྱིན་དུ་མི་བྱུང་སྟེ། །དེ་
གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་སྤྱིན་པར་བྱ་བའི་དགོ་སྤོང་མ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་གས་གཞན་ཡོད་
པའི་ཕྱིར།

ལྷ་པ་རྒྱད་སྤོང་བྱུང་གི་བྱད་པར་ནི། །^{༡༥} ཆངས་པར་སྤོང་བ་ལ་ཉེ་བར་གནས་
པའི་སྤོམ་པ་མ་ཐོབ་པར་བསྟེན་པར་རྩོག་གས་པར་མི་འགྱུར། །ཞེས་པས་འཆད། །འདིའི་
སྐབས་སྟེ། ཆངས་སྤོང་ལ་ཉེར་གནས་ཀྱི་སྤོམ་པའི་རྣམ་གཞག་ལ། །ཡུལ་གང་ལས་
འོད་པ། །ཉེན་གང་གིས་འོད་པ། །ཚུལ་རི་ལྟ་བུས་འོད་པ་དང་གསུམ་ལས། །དང་པོ་ཡོད་
དེ། །མཁན་མོ་དང་། །ལས་བྱེད་པའི་སྤོང་དཔོན་མ་དང་། །གསང་སྟེ་སྤོང་པའི་སྤོང་དཔོན་
མ་དང་། །དགོ་སྤོང་མའི་དགོ་འདུན་རྣམས་ལས་འོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་བྱད་པར་བཞི་དང་ལྔ་ན་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། །ལུས་སྤྱན་སྤུམ་
ཆོག་གས་པ། །ཆ་ལུགས་སྤྱན་སྤུམ་ཆོག་གས་པ། །བསམ་པ་སྤྱན་སྤུམ་ཆོག་གས་པ། །ཆོག་གས་
སྤུམ་སྤོང་དུ་སོང་བའི་བྱད་པར་རྣམས་དང་ལྔ་ན་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར། །དང་པོ་དགོས་
ཏེ། །ལུས་ལ་བརྟེན་པའི་བར་ཆད་དང་མི་ལྔ་ཞིང་དངོས་པོ་དང་བསམ་པའི་སྤོང་ནས་
ན་ཆོད་ནར་སོན་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར། །དེ་ཡང་བྱིས་སོ་བཟུང་ན་ལོ་བཅུ་གཉིས་དང་།
མ་བཟུང་ན་ལོ་ཉི་ཤུ་ལོན་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར། །གཉིས་པ་དང་ལྔ་ན་པ་དགོས་ཏེ། །ཆོས་

^{༡༥} ། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་ན། །^{༡༦} ། འདུལ་བ་ལྟ། །སྤོང་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། །མདོ་རྩ་བ། ༤༦༡༥།

གོས་ལྷ་ལྷང་བཟེད་དང་བཅས་པ་ཆང་བ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དང་ལྷན་
པ་དགོས་ཏེ། བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་ཆངས་སྤྱོད་ལ་ཉེར་གནས་མའི་སྒྲིམ་པ་ཐོབ་
པར་འདོད་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་དང་ལྷན་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། ཉེས་མེད་
ལུན་ཆོགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། དགེ་བསྟེན་མའི་སྒྲིམ་པ། དགེ་ཚུལ་མའི་སྒྲིམ་པ།
དགེ་སློབ་མའི་སྒྲིམ་པ་རྣམས་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཡོད་དེ། སྤྱིར་དངོས་མཐུག་གསུམ་ཀྱི་སྒྲོན་ནས་ནོད་པར་བྱ་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ད་ལྟར་ཀྱི་ཆོག་ལ་བརྟེན་ནས་བྱད་མེད་བསྟེན་པར་རྫོགས་
པར་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ། ཆངས་སྤྱོད་ལ་ཉེར་གནས་མའི་སྒྲིམ་པ་སྦྱིན་པ་ལ་དགོས་
པ་ཡོད་དེ། བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་སྦྱེ་བའི་སྟོན་རུང་དུ་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། དག་དོན་ནི། ད་ལྟར་ཀྱི་ཆོག་ལ་བརྟེན་ནས་བྱད་མེད་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་
བྱེད་པ་ལ་ཆངས་སྤྱོད་ལ་ཉེར་གནས་མའི་སྒྲིམ་པ་སྦྱར་དགོས་ཏེ། དེ་མ་ཐོབ་པར་
བྱད་མེད་ཀྱི་ད་ལྟར་ཀྱི་ཆོག་ལ་བརྟེན་ནས་ཉེས་མེད་ལུན་ཆོགས་ཀྱི་བསྟེན་རྫོགས་
ཀྱི་སྒྲིམ་པ་ཐོབ་པར་མི་འགྲུར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དེས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་རིམ་པ་བཤད་པ་ལ། སྤང་བྱ་སྟོག་པའི་
བསྐྱབ་བྱ་བཤད་པ་དང་། ཉམས་སུ་སྤང་བྱ་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་བཤད་པ་གཉིས། དང་
པོ་ལ། སྤེ་ལྷ་སོ་སོའི་མཆན་ཉིད་བཤད་པ་དང་། ལྷ་བ་སྤྱིར་བསྟན་པ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ལ། དགེ་སློང་པའི་ལྷང་བ་སྤེ་ལྷ་བཤད་པ་དང་། དགེ་སློང་མའི་ལྷང་བ་སྤེ་ལྷ་བྱེ་
ཐག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ལུན་མོང་བ་བསྐྱབ་པ་འབྲུལ་ཆོག་བཤད་པ་
དང་། ལྷང་བ་སྤེ་ལྷ་བཤད་པ་དངོས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ༡༥༠རང་བཞིན་ཉམས་

བས་བྱས་བཤིད་ནི་ཕུལ་བཤིད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བས་འཆད། འདིའི་སྐབས་སུ་སྤྱི་
དོན་དང་གཞུང་དོན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། བསྐྱབ་བ་འབྲུལ་ཆོག་དང་པོར་འཆད་
པའི་རྒྱ་མཚན། ཞར་ལ་སྒྲོམ་པའི་གཏོང་རྒྱ་བཤད་བ་དང་། བསྐྱབ་བ་འབྲུལ་ཆོག་གེ་
བག་ཏུ་བཤད་བ་གསུམ། དང་པོ་ནི། ལུང་དུ་བསྐྱབ་བ་འབྲུལ་ཆོག་མི་ཆངས་སྤྱོད་ཀྱི་
སྐབས་སུ་བཤད་ཀྱང་སློབ་དཔོན་གྱི་བསྟན་བཅས་འདིར་ལྷང་བ་སྤེ་ལཱའི་དང་པོར་
འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ལྷང་བ་སྤེ་ལཱ་བསྐྱེད་པའི་རྟེན་དེ་ལ་བསྐྱབ་བ་མ་ཕུལ་
བ་ཞིག་དགོས་སོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པའི་གཏོང་རྒྱ་དེ་ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། བསྐྱབ་བ་
ཕུལ་བ། ཤི་འཕོས་པ། མཚན་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་བྱུང་བ། དག་ཅ་ཆད་པ། མཚན་
མའི་མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟེ། མཛོད་ལས་གསུངས་པ་ལ། ལོ་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་བ་ལ་
དེར་འདུ་ཤེས་པ། མཚན་ལན་གསུམ་གྱུར་པ། མ་ནིང་དུ་གྱུར་ནས་འགྱུར་བ་བསྟེན་
པ། བསྐྱབ་བ་ཉམས་པར་བྱས་པ། མི་ཆངས་པར་སྤྱོད་པར་ཁས་ལྡངས་པ་རྣམས་སུ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་མཛོད་ལས། ༡༩༡ བསྐྱབ་བ་ཕུལ་དང་ཤི་འཕོས་
དང་། །མཚན་གཉིས་དག་ནི་བྱུང་བ་དང་། །ཅ་བ་ཆད་དང་མཚན་འདས་ལས། །སོ་
སོར་ཐར་པའི་འདུལ་བ་གཏོང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ལོ་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་
བ་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་པ་ནི། དག་སློང་པའི་སྒྲོམ་པའི་སྟན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གཏོང་རྒྱ་
དང་། མི་ཆངས་པར་སྤྱོད་པ་ཁས་ལྡངས་པ་ནི། དག་སློབ་མའི་སྒྲོམ་པའི་སྟན་མོང་མ་
ཡིན་པའི་གཏོང་རྒྱ། མཚན་མའི་མཐའ་ལས་འདས་པ་ནི། བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྒྲོམ་
པའི་སྟན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དེ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ། ཡུལ་གང་ལ་འབྲུལ་བ། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གང་གིས་འབྲུལ་བ།
དངོས་པོ་གང་འབྲུལ་བ། ཚུལ་རྗེ་ལྟར་འབྲུལ་བ། ཡུལ་པའི་དགོས་པ། བསྐྱབ་པ་ཡུལ་
ཉམས་ཀྱི་ཁྱད་པར། བསྐྱབ་པ་ཡུལ་པ་དགག་སྐྱབ་གང་གི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་མིན་ལ་
དབྱེད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། མི་ཡིན་པ། སྤྱ་ཤེས་པ། དོན་གོ་བ། ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ།
ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་པ། མ་ནིང་དང་མཆོན་གཉིས་པ་མ་ཡིན་པའི་གང་ཟག་པའོ། །

གཉིས་པ་ཡོད་དེ། ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་པ། ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་
པས་སོ། །

གསུམ་པ་ཡོད་དེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་དེ་འབྲུལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
བཞི་པ་ཡོད་དེ། བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་བསྐྱབ་པ་འབྲུལ་བར་འདོད་པས་ཀུན་
ནས་བསྐྱངས་ཏེ། བསྐྱབ་པ་འབྲུལ་ལོ་ཞེས་པའི་ཆོག་པ་རོལ་སོས་དོན་གོ་བ་ཞིག་
དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་། སྤེ་སྟོད་གསུམ་དང་།
མཁན་སློབ་ལ་འབྲུལ་བར་སྤྱས་པས་ཡུལ་བར་འགྱུར་ལ་ལག་བརྟམས་ཀྱང་འབྲུལ་
བར་རུང་བར་བཤད་དོ། །ཁྱེ་བྲག་ཏུ་དགེ་སློང་གིས་བདག་དགེ་ཚུལ་དུ་གཟུང་དུ་
གསོལ། ཞེས་དང་དགེ་ཚུལ་གྱིས་བདག་དགེ་བསྟེན་དུ་གཟུང་དུ་གསོལ། དགེ་
བསྟེན་གྱིས་བདག་བསྟེན་གནས་སུ་གཟུང་དུ་གསོལ། ཞེས་བརྗོད་ན་སྟོམ་པ་འབྲུལ་
ཆོག་ཏུ་འགྲོ་སྟེ། དང་པོ་ནི་མདོ་ལས་གསུངས་ཤིང་། ཕྱི་མ་གཉིས་རིགས་འབྲེ་ལས་
བྱུང་པའི་ཕྱིར།

ལྷ་པ་ནི། དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྤང་མ་རུས་ན་ཡུལ་ནས་ཕྱིས་སྐྱངས་ན་སྤྱེ་བ་

སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

བྱལ་བ་ནི། བསྐྱབ་པ་ལུལ་ཉམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་གང་གིས་བསྐྱབ་པ་འབྲུལ་བ་དངོས་སུ་གོ་བར་བྱེད་པ་ནི་བསྐྱབ་པ་ལུལ་བ་དང་། བསྐྱབ་པ་འབྲུལ་བ་བརྒྱུད་ནས་གོ་བར་བྱེད་པ་ནི་བསྐྱབ་པ་ཉམས་པར་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བརྒྱུད་ནས་གོ་བར་བྱེད་པའི་དོན་ཡང་དགེ་སྤྱོད་ལག་ལེན་གྱི་སྤྱོད་གི་ཚུལ་གཏོང་བར་འདོད་པས་དགེ་སྤྱོད་ཞིག་གི་བྱང་དུ་ཕྱིན་ཏེ། ཆངས་པར་སྤྱོད་པ་སྤྱད་དཀའོ། །རབ་ཏུ་དབེན་པ་བྱ་དཀའོ། །པ་མ་དང་། སྤ་བྱ་དང་། བྱ་དང་། སྤང་མོ་དག་ཀྱང་བཅུ་ལོ། །ཞེས་དགེ་སྤྱོད་གི་ཚུལ་གཏོང་བར་འདོད་པའི་ཆོག་སྤྲོ་བའོ། །

བདུན་པ་ནི། བསྐྱབ་པ་འབྲུལ་བ་སྤྱིར་བཏང་ལ་དགག་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་འདིའི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པ་འབྲུལ་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དམིགས་བསལ་ལ་སྤྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱར་འབྱུང་བ་ཡང་ཡོད་དེ། བསྐྱབ་པ་སྤྱང་བར་མི་རུས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པ་འབྲུལ་བར་གནང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ནི། སྤྱོ་བ་ལ་སོགས་པས་སྤྱོའི་རང་བཞིན་ཉམས་པར་བྱས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པ་ལུལ་བ་ནི་བསྐྱབ་པ་ལུལ་བ་བྱས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བྱ་མི་བྱའི་རང་དབང་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ།

གཙོད་པར་བྱེད་པ་པམ་པའི་སྤེ།

གསོ་བ་དགེ་འདུན་ལ་རག་ལས་པ་དགེ་འདུན་ལྷག་མའི་སྤེ། ཞག་གི་ཆད་ལས་དང་འབྲེལ་བ་ལྟར་བྱེད་ཀྱི་སྤེ། སྤེ་སྤགས་ཀྱི་སྤོ་ནས་སོ་སོར་བཞགས་དགོས་

བ་སོར་བཤགས་ཀྱི་སྒྲེ། བསྐབ་བྱེས་བྱས་ཀྱི་སྒྲེ་བཤད་པ་དང་ལྔ་ལས། དང་པོ་ནི།
སྒྲོམ་ལས།^{༡༡༦} མི་ཆངས་སྦྱོད་དང་རྒྱ་བ་དང་། །མི་ལ་གསད་པར་མི་བྱ་བ། །བརྟུན་
དུ་སྦྲ་དང་བཅས་པ་ཡི། །ཆོས་བཞི་འདྲིར་ནི་གསུངས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར། རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་ཆངས་སྦྱོད་ལ་གཞོད་པ་མི་ཆངས་སྦྱོད་ཀྱི་པམ་བ།
གཞན་ཀྱི་ལོངས་སྦྱོད་ལ་གཞོད་པ་མ་བྱིན་ལེན་ཀྱི་པམ་བ། གཞན་ཀྱི་ལུས་སྟོག་ལ་
གཞོད་པ་སྟོག་གཅོད་ཀྱི་པམ་བ། རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་དོན་སྦྱབ་པ་ལ་གཞོད་པ་
རྟུན་སྦྲ་བའི་པམ་བ་དང་བཞི་ལས།

དང་པོ་འཆད་པ་ལ། ལུང་གི་བྲེ་བྲག་བཞི་ལས། རྣམ་འབྲེད་ཀྱི་སྐབས་ནས་
འབྱུང་བ་ནི།^{༡༡༧} བཅུག་རེག་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བར་བྱས་ནའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་
སྤྱ། དགག་གཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དག་སྒོར་གི་ལྟང་བ་དེ་ལ་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་
བཅུ་ཅ་གསུམ་དུ་རེས་ན། སྒྲོམ་པོ་དེ་གང་གི་སྒྲེར་གཏོགས་ཡིན་ཞེ་ན། །ཁ་ཅིག །སྒྲོམ་
པོ་དེ་པམ་ལྟག་གང་རུང་གི་སྒྲེར་གཏོགས་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོམ་པོ་ཡིན་ན་པམ་ལྟག་གང་
རུང་གི་སྦྱོར་ལྟང་ཡིན་དགོས་པ་གང་ཞིག །པམ་ལྟག་གང་རུང་གི་སྦྱོར་ལྟང་དེ་པམ་
ལྟག་གང་རུང་གི་སྒྲེར་གཏོགས་པའི་བྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། འོ་ན། བཅས་ལྟན་དག་སྒོར་
གིས་ལྟའི་རྩས་རིན་ཐང་ཆང་བ་བརྒྱས་ཤིང་། ཐོབ་སློབ་སྦྱེས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལྟང་བ་
ཆོས་ཅན། དང་པོར་དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར། མ་བྱིན་ལེན་ཀྱི་མཐར་ཐུག་གྲུབ་པ་ལ་
ཡན་ལག་གཅིག་ཁོ་ན་མ་ཆང་བའི་ལྟང་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་
ཅན། ཁྱོད་པམ་ལྟག་གང་རུང་གི་སྦྱོར་ལྟང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་ཉིད་ཀྱི་

༡༡༦ བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༥། འདུལ་བ་ཅ། སྦྱོན་པ་བཅོས་ལྟན་འདས། སྒྲོམ་ལས། (སོ་སོར་ཐར་བའི་མདོ།) ༡་༤།
༡༡༧ བསྐྱར་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༥༥། འདུལ་བ་ལྟ། སྒྲོམ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༤༤་༡༣།

དངོས་གཞི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ལྷུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །སྟོན་པའི་བཅས་པ་དང་འགལ་བའི་རབ་བྱུང་གི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ལྷུང་བའི་མཆོན་ཉིད། བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་རྟེན་ལ་འབྱུང་བའི་དངོས་གཞི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ལྷུང་བ་གང་ཞིག་ཁྲིད་དག་བྱེད་ཆད་ལས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ལ་ལྟོས་པ་པམ་པའི་མཆོན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །ཁྲིད་དག་བྱེད་མཁུ་བ་སྦྱོང་བའི་ཆད་ལས་ལ་ལྟོས་པ། དགེ་འདུན་ལྷག་མའི་མཆོན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །དགེ་འདུན་ལྷག་མ་ལས་ཡང་། སོར་བཤགས་ལས་ལྷི་བ་ལྷུང་བྱེད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། ལྷུང་བྱེད་གང་ཞིག །ཁྲིད་དག་བྱེད་དངོས་པོ་སྤངས་པའི་ཆད་ལས་ལ་ལྟོས་པ་སྤང་བྱུང་གི་མཆོན་ཉིད། ལྷུང་བྱེད་གང་ཞིག །བཤགས་པ་ཁོ་ནས་དག་པར་འགྱུར་བ་ལྷུང་བྱེད་འབའ་ཞིག་པའི་མཆོན་ཉིད། ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དགེ་བསྟེན་གྱི་ལྷུང་བ་མེད་པར་ཐལ། ལྷུང་བ་ཡིན་ན་རབ་བྱུང་གི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དགེ་བསྟེན་གྱི་ཅ་ལྷུང་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། སོ་ཐར་གྱི་པམ་པ་འཆབ་བཅས་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་གཉིས་པའི་བྱུང་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སོ་ཐར་གྱི་པམ་པ་འཆབ་བཅས་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་འདག་པ་སྲིད་པར་ཐལ། དེ་རང་ཉིད་འདག་བྱེད་ཆད་ལས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་སྦྱིན་པ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སོ་ཐར་གྱི་པམ་པ་འཆབ་བཅས་དེ་ཆོས་འདུལ་བ་འདི་ལས་ཡོས་མེས་ཆོག་པ་བཞིན་དུ་སྤང་མི་སྦྱི་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དགེ་འདུན་ལྷག་མའི་མཆོན་ཉིད་དེ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ།

སྤང་བྱས་ལ་འགྲོད་སེམས་དང་། ཕྱིན་ཆད་ལ་སྡོམ་སེམས་དང་ལྡན་པའི་དགེ་སློང་
སྡེ་སློང་འཛིན་པས་དགེ་སློང་གཅིག་གི་མདུན་དུ་བཞགས་པས་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་
དག་པ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་ཁབ་རལ་འཛོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་
ལྷུང་བ་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་ལྔ་པའི་ཟུར་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བཞགས་པ་ཁོ་ནས་དག་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་
རང་ཉིད་དག་བྱེད་དངོས་པོ་སྤངས་པའི་ཆད་ལས་ལ་ལྟོས་པའི་ལྷུང་བ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དེ་དེར་ཐལ། ^{༡༤}གལ་ཏེ་མ་བཅག་ན་མ་བཞགས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་རྟེན་ལ་འབྱུང་བའི་དངོས་གཞི་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ལྷུང་བ་གང་ཞིག །ཁྱོད་དག་བྱེད་ཆད་ལས་ཀྱི་བསྐབ་པ་སྦྱིན་
པ་ལ་ལྟོས་པའི་རིགས་ཅན། བས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། བྱང་སེམས་ཀྱི་བས་པ་
ཆོས་ཅན། ཟུར་དང་པོ་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱིས་པའི་བྱང་
སེམས་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །

ཁ་ཅིག །ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་གང་ཞིག །རྒྱ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་
ནས་བསྐངས་པ། རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་པའི་མཆོན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །རྒྱ་ཉོན་
མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྐངས་པ་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་
པའི་མཆོན་ཉིད། ཟེར་ན། བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་སྲིད་པས་ཆང་བརྟུང་པ་ལས་
བྱུང་བའི་ཉེས་ལྷུང་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་དང་པོ་དེར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར།
རྟགས་གཉིས་པ་བྱབ་སྟེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ཀུས་ཏེ། བཅས་པའི་

ཁན་མ་ཐོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དང་ཐལ། མཛོད་ལས། ༡༥༥ བཅས་པའི་ཁན་མ་ཐོ་
བ། ཁྲོས་འབྱུང་ལས་གཞན་སྤང་ཕྱིར་རོ། ཞེས་དང། དེའི་རང་འགྲེལ་ལས། ༡༥༦ རྩ་
ལྷན་ཁྲོས་པར་འབྱུང་བ་འབྱུང་བ་བཅས་པའི་ཁན་མ་ཐོ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། རང་བཞིན་
གི་ཁན་མ་ཐོ་བའི་མཆོག་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག ཁ་ཁན་མ་ཐོ་བ་གང་ཞིག ཁྲིམ་བ་དང་རབ་བྱུང་གཉིས་ཀ་ལ་སྒྲིག་ཏུ་
འབྱུང་བ་དེ་རང་བཞིན་གི་ཁན་མ་ཐོ་བའི་མཆོག་ཉིད། དེ་གང་ཞིག རབ་བྱུང་ཁོ་ན་
ལ་སྒྲིག་ཏུ་འབྱུང་བ་དེ་བཅས་པའི་ཁན་མ་ཐོ་བའི་མཆོག་ཉིད་ཟེར་ན། དེ་ལ་ཁ་
ཅིག ལྷན་བ་ཡིན་ན་སྒྲིག་བ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མཆོག་ཉིད་གཉིས་བ་འཐད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་སྒྲིག་བ་འབྱུང་བ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་
ལྷན་བ་འབྱུང་བ་ཡོད་པ་གང་ཞིག འདོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ༡༥༧ ལོ་ལྔ་ལོན་
ཞིང་ལྷན་ཅིག་སྤྱར་བ་ཐ་མ་དང་ལྷན་ན་གནས་མ་བཅས་པར་ཡང་ལྷོངས་རྒྱུར་འགོ་
བར་བྱའོ། གཞན་དུ་ན་གསུམ་རིག་བ་ཡང་མི་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་
བར་འདོད་ན། དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་མི་དགོ་བ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། ཞེས་ཟེར།

ཁ་ཅིག་གིས། ཁན་མ་ཐོ་བ་གང་ཞིག རྒྱེན་ལ་ལྷོས་ཏེ་གནང་བ་མི་འབྱུང་བ་
དེ་རང་བཞིན་གི་ཁན་མ་ཐོ་བའི་མཆོག་ཉིད། དེ་གང་ཞིག རྒྱེན་ལ་ལྷོས་ཏེ་གནང་བ་
འབྱུང་བ་བཅས་པའི་དེའི་མཆོག་ཉིད། ཟེར་ན། བཅས་ལྷན་དགོ་སྒྲོང་གིས་ཆང་བཏུང་
བ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷན་བ་ཆོས་ཅན། ལུང་གཉིས་བ་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་གཉིས་བ་

༡༥༥ བསྟན་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། མཛོན་བ་ཀྱ། རྫོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉིན། མཛོད་ཅ་བ། ༩༥༧༡༡
༡༥༦ བསྟན་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། མཛོན་བ་ཀྱ། རྫོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉིན། མཛོད་རང་འགྲེལ། ༩༥༦༧༡
༡༥༧ བསྟན་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། འདུལ་བ་ལྷ། རྫོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མཛོད་ཅ་བ། ༩༥༩༥༡

དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་ཅིང་འདོད་མི་བྱས་ཏེ། རྣམ་འབྲེད་ལས།^{༡༡༩} ར་སྟོན་པར་ཁས་
སྦངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆང་རྩའི་ཆོག་མས་ཀྱང་མི་བཏུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། ཁ་ཅིག་གིས། དེ་གང་ཞིག །རང་ཉིད་ཁ་ན་མ་ཐོ་བར་འགྱུར་བ། བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཀྱིས་བཅས་པའི་མཆོམས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ་མི་སྟོས་པ་རང་བཞིན་གྱི་
དེའི་མཆོན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །རང་ཉིད་ཁ་ན་མ་ཐོ་བར་འགྱུར་བ། དེ་ལ་སྟོས་པ་དེ་
བཅས་པའི་དེའི་མཆོན་ཉིད། ཟེར་ན། སྟོག་གཙོད་ཀྱི་པམ་པ་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་
དང་པོའི་བྱར་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་གྱི་ལྷུང་བ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཅས་པ་མ་མཛད་གོང་དུ་པམ་པ་
འབྱུང་བ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །

ཁ་ཅིག་ནི། སྤྱིག་ལྷུང་ངོ་པོ་ཐ་དད་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཉེན་ཡང་ཐ་དད། སྤྱིད་
བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡང་ཐ་དད། གཉེན་པོ་ཡང་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྤྱིག་པ་
དེ་བྱིས་པ་དང་རབ་བྱུང་གཉིས་ཀའི་ཉེན་ལ་འབྱུང་། ལྷུང་བ་དེ་རབ་བྱུང་ཁོ་ནའི་ཉེན་
ལ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སྤྱིག་པ་དེ་དངོས་པོའི་སྟོབས་ལས་བྱུང་།
ལྷུང་བ་དེ་བཅས་པའི་སྟོབས་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། སྤྱིག་པ་དེ་
སྟོབས་བཞིའི་སྟོན་པ་འདག་པར་བྱེད་དགོས། ལྷུང་བ་དེ་མིང་རིགས་ཀྱི་སྟོན་པ་
ཕྱིར་བཅོས་པས་དག་པར་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན།
བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གི་བཞགས་ཡུལ་མཆོན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་བྱུང་དུ་ལྷུང་བ་མིང་
རིགས་ཀྱི་སྟོན་པ་ཕྱིར་བཅོས་བྱས་པ་ལ་གཉེན་པོའི་སྟོབས་བཞི་མ་ཆང་བར་ཐལ།
སྤྱིག་པ་དེ་གཉེན་པོ་སྟོབས་བཞིའི་སྟོན་པ་དག་པར་བྱེད་དགོས། ལྷུང་བ་དེ་མིང་

རིགས་ཀྱི་སློན་ནས་ཕྱིར་བཅོས་པས་དག་པར་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་སྡིག་
ལྷུང་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་པར་འདོགས་རིགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། བཤགས་
ཡུལ་མཆོན་ཉིད་དང་ལྡན་པས་ཉེན་གྱི་སྟོབས་ཆང་། སྤར་བྱས་ལ་འགྲོད་སེམས་དང་
ལྡན་པས་ནམས་པར་སྤྱན་འབྱེན་པའི་སྟོབས་ཆང་། ཕྱིན་ཆད་སྟོམ་སེམས་དང་ལྡན་
པས་ཉེས་པ་ལས་སྦྱར་སྟོག་པའི་སྟོབས་ཆང་། ལྷུང་བ་མིང་རིགས་ཀྱི་སློན་ནས་ཕྱིར་
བཅོས་པས་གཉེན་པོ་ཀྱན་ཏུ་སྦྱོད་པའི་སྟོབས་ཆང་བའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་མི་གཅིག་བསད་པ་ལ་སྟོག་གཅོད་
གྱི་ལས་ལམ་གཉིས་འབྱུང་བར་ཐལ། ཅ་བའི་དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ།
ལྷུང་ལས།^{༡༩} ལྷུང་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་དང་། དུང་འགྲོ་དང་། ཡི་
དུགས་དང་། རན་སོང་དང་། རན་འགྲོ་དང་། ལོག་པར་ལྷུང་བ་ནམས་སུ་སྟེག་པར་
བྱེད། འཆོད་པར་བྱེད་པས་ན་ལྷུང་བྱེད་དོ། །ཞེས་དང་། མཛོད་ལས།^{༡༠} འཆལ་བའི་
^{༡༡}ཚུལ་ཁྲིམས་མི་དགའི་གཟུགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བཅས་
ལྡན་དགེ་སློང་གིས་དུང་འགྲོ་བསད་པའི་ལྷུང་བྱེད་དེ་མི་དགེ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་
འབྲའི་སྡིག་ལྷུང་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། དེ་རང་
འབྲས་ནམས་སྟོན་ཡིད་མི་འོང་འབྱེན་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལ་ཁོན་རེ། བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱུ་ལ་རན་
སེམས་ཀྱིས་ཁྲག་ལྷུང་བའི་ལྷུང་བ་སྟོམ་པོ་དེ་དག་པས་མཆོམས་མེད་དེ་ཡང་དག་
པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་འབྲའི་སྡིག་ལྷུང་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་

༡༩ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩ འདལ་བ་ཉ། སྟོན་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས། རྣམ་འབྱེད། ༩༩༡༩།

༡༠ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༢༩། མཛོད་བཀྲ། སྟོན་དཔོན་དབྱིག་གཉན། མཛོད་ཅ་བ། ༣༥༡༡།

༡༡ ག་ཕྱ་བ་པ་ལའི།

འདྲའི་སྤྲིག་པ་མཆམས་མེད་དེ་ཆེ་འདིར་བཤགས་པས་འདག་པ་སྤྲིད་པར་ཐལ། དེ་
འདྲའི་ལྷང་བ་སྟོམ་པོ་དེ་ཆེ་འདིར་བཤགས་པས་འདག་པ་སྤྲིད་པ་གང་ཞིག་འདོད་
པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། མཛོད་ལས།^{༡༧} འཕགས་དང་མཆམས་མེད་བྱས་པ་
དག། ཡང་དག་ལོག་པ་ཉིད་དུ་ངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེན། ཤེས་བྱ་ཆོས་
ཅན། ལྷགས་གོང་དམར་འབར་བའི་ཆོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་མེའི་རྒྱན་ལོག་པའི་ཆེན་
ལྷགས་གོང་དེའི་རྒྱན་ཡང་ལོག་པར་ཐལ། ལྷགས་གོང་དམར་འབར་བའི་ཆོགས་པ་
ན་ཡོད་པའི་མེ་ལྷགས་གཉིས་པོ་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས།

གཞན་ཡང་། བཅས་ལྷན་དགེ་སྦྲོང་གིས་ཕྱི་རྩོམ་ཁ་ཟས་ཟོས་པའི་སྤྲིག་པ་
སྟོབས་བཞིས་སྦྱངས། ལྷང་བ་མིང་རིགས་ཀྱི་སྟོན་པ་ཕྱིར་བཅོས་མ་བྱས་པ་དེའི་ཆེ་
དེའི་ལྷང་བ་དེ་ཡང་དག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་སྤྲིག་ལྷང་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལྟ་བུའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དགེ་སྦྲོང་དེ་ལས་ཀྱི་ཁ་སྦྲོང་དུ་འོས་
པར་ཐལ་ལོ། །ཞེན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བསྐྱབ་བྱིན་དགེ་སྦྲོང་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་མི་
འོང་དེ་ལས་ཀྱི་ཁ་སྦྲོང་དུ་འོས་པར་ཐལ། དེ་འདྲ་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་པམ་པས་དག་པའི་
ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། ཐུན་མོང་བའི་པམ་པ་ཡིན་ན་མི་དགེ་བ་ཡིན་པས་
ཁྲབ་པ་གང་ཞིག་། དེ་མི་དགེ་བས་དག་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འཆལ་བའི་ཚུལ་
ཁྲིམས་མི་དགའི་གཟུགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེས་
འདོད་ཉོན་མ་ལུས་པར་སྦྱངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བཅས་ལྷན་དགེ་སྦྲོང་གིས་ཕྱི་རྩོམ་
ཁ་ཟས་ཟོས་པའི་སྤྲིག་པ་སྟོབས་བཞིས་བཤགས། ལྷང་བ་ཕྱིར་བཅོས་མ་བྱས་པའི་
གནས་སྐབས་ཀྱི་བཅས་ལྷན་དགེ་སྦྲོང་དེ་ལས་ཀྱི་ཁ་སྦྲོང་དུ་མི་འོས་ཏེ། དེ་ལྷང་བས་

དག་ཀྱང་ལྷུང་བ་དེས་དག་ཅེས་པའི་ཐ་སྟད་མི་འཛོལ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། བསྐྱེད་
ཁྱིལ་དགོ་སྒོར་དུ་ལྷུང་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་དེ་པམ་པས་དག་ཀྱང་པམ་པས་དག་ཅེས་
པའི་ཐ་སྟད་མི་འཛོལ་བ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ།

སྡེ་ལྷ་བཤད་པ་དང་།

མི་ཆངས་སྒོར་གྱི་པམ་པ་ཁྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། ལྷུང་
པའི་དབྱེ་བ། བསྐྱེད་པ། རོ་བོ། གངས་རེས། གོ་རིམ། སྐྱ་བཤད་པ། བསྐྱེད་པའི་པན་
ཡོན། མ་བསྐྱེད་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་བརྒྱད། དང་པོ་ནི། ལྷུང་བ་དེ་ལ་རོ་བོའི་སྒོ་
ནས་དབྱེ་ན་དུ་མ་ཡོད་དེ། དགོ་སྒོར་ལ་ཁྲིམས་ཉེས་བརྒྱ་ལྷ་བཅུ་ཅ་གསུམ་དང་།
དགོ་སྒོར་མ་ལ་ཁྲིམས་སུམ་བརྒྱ་དུག་ཅ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ།
པམ་པ་བཞི། དགོ་འདུན་ལྷག་མ་བཅུ་གསུམ། སྐྱང་ལྷུང་སུམ་ཅུ། འབའ་ཞིག་པ་དགྲ་
བཅུ། སོར་བཤགས་བཞི། ཉེས་བྱས་བརྒྱ་དང་བཅུ་གཉིས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། པམ་པ་བརྒྱད། ལྷག་མ་ཉི་ལུ། སྐྱང་ལྷུང་སོ་གསུམ། འབའ་ཞིག་པ་
བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཅུ། སོར་བཤགས་བཅུ་གཅིག། ཉེས་བྱས་བརྒྱ་དང་བཅུ་གཉིས་
རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྡེ་ཆོན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། སྡེ་ལྷ་ཡོད་དེ། གཙོད་པར་བྱེད་
པ་པམ་པའི་སྟེ། གསོ་བ་དགོ་འདུན་ལ་རྒྱ་ལས་པ་དགོ་འདུན་ལྷག་མའི་སྟེ། ལྷུང་
བར་བྱེད་པ་ལྷུང་བྱེད་ཀྱི་སྟེ། སྡེ་སྐྱགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱ་བ་སོར་
བཤགས་ཀྱི་སྟེ། བསྐྱེད་བྱེད་ཉེས་བྱས་ཀྱི་སྟེ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་། བཅས་རང་གི་བྱེད་པར་གཉིས། དང་པོ་ནི། ལྷུང་

བ་དེ་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་དང་བསམ་པའི་སློབ་སྤྲོད་སྤྱི་དོན་སྤྲོད་པའི་གཙོ་
ཆེ་བའི་ལྷུང་བ་དང་། འདུ་ཤེས་གཙོ་ཆེ་བའི་ལྷུང་བ་གཉིས་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐམས་
ལྷག་དང་པོ་གཉིས་དང་པོ་དང་། ལྷག་མ་རྣམས་གཉིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་ལས་
ཀྱི་སློབ་སྤྲོད་སྤྱི་དོན་སྤྲོད་པའི་ལྷག་མ་གསལ་མི་རུང་བའི་ལྷུང་བ་དང་། གསལ་
རུང་བའི་ལྷུང་བ་གཉིས་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷན་མོང་བའི་ཐམས་པ་འཆབ་བཅས་
བཞི་དང་པོ་དང་། ལྷག་མ་གཞན་རྣམས་གཉིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རོ་བོའི་སློབ་སྤྲོད་
ཀྱང་གཉིས་སྤྲོད་སྤྱི་དོན་སྤྲོད་པའི་ལྷུང་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱི་ལྷུང་བ་གཉིས་སྤྲོད་
པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། རྩོམ་འགྲུར་འཁྱར་བའི་ལྷུང་བ་དང་། རྒྱུན་ལ་ལྷོས་ནས་གནང་
བ་འཁྱར་བའི་ལྷུང་བའི་རིགས་གང་རུང་ཡིན་པ་དེ། བཅས་པའི་ལྷུང་བའི་མཆན་ཉིད།
རྩོམ་འགྲུར་འཁྱར་བའི་ལྷུང་བ་ལས་གཞན་པ་གང་ཞིག །རྒྱུན་ལ་ལྷོས་ཏེ་གནང་བ་མི་
འཁྱར་བའི་ལྷུང་བའི་རིགས་སྤྲོད་གནས་པ་རང་བཞིན་གྱི་ལྷུང་བའི་མཆན་ཉིད།

འོ་ན། བཅས་རང་གི་ཁྱད་པར་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། སྤྲིན་ལྷུང་དོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་
དད་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྲིན་ལྷུང་གཉིས་པོ་དེ་དོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྷོག་པ་ཐ་དད་ཡིན་ཏེ།
རང་བཞིན་གྱི་ལྷུང་བ་དེ་ཡང་སྤྲིན་པ་དང་དོ་བོ་གཅིག་ཡིན། བཅས་ལྷུང་མི་དགེ་བ་
དེ་ཡང་སྤྲིན་པ་དང་དོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྤྱི་དོན་སྤྲོད་པའི་
བ་དེ་སྤྲིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདུལ་བའི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས། ༡༩་བསམད་ན་
དན་འགྲོར་འགྲོ་བ་ཡི། །སྤྲིན་པ་སྤྲོམ་པོ་འཛོལ་བར་འགྲུག། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། ལུང་ལས། ༡༩ ལྷུང་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གང་གིས་ལྷུང་བ་དེ་བྱས་ན་
བྱས་མ་ཐག་ཏུ་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་དང་དུད་འགྲོ་དང་ཡི་དྲགས་དང་རན་སོང་དང་
རན་འགྲོ་དང་ལོག་པར་ལྷུང་བ་རྣམས་སུ་སྟེག་པར་བྱེད། འཆོད་པར་བྱེད་
པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

ཁོ་ན་རེ། སྟེག་ལྷུང་རོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྟོག་པ་ཐ་དད་མ་ཡིན་ཏེ། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྦྲ་
བས་རོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྟོག་པ་ཐ་དད་ཁས་མི་ལེན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེས་ཐ་དད་ལ་རྩས་ཐ་
དད་ཀྱིས་བྲབ་པ་ཁས་ལེན་པའི་བྱིར་ཟེར་ན། དེས་རོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྟོག་པ་ཐ་དད་
ཁས་ལེན་ཏེ། བྱི་རོལ་དོན་བྱུང་ལས། ༡༩ དུ་མའི་དབྱུས་ན་འདུག་པའི་བྱིར། དུ་མ་
ཉིད་དུ་རྣམ་རྟོག་ལ། །འདི་ལྷུང་ལྟོག་པའི་སྟོན་ནས་ནི། །མང་པོ་ཉིད་དུ་འདར་སྤྱིར་རྟོགས་
བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ལྷུང་བ་དེ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་གཟུགས་དང་།
རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་གཉིས་པོ་གང་རུང་གིས་བསྐྱས་པ་ཡིན་ཏེ།
༡༩ འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་མི་དགའི་གཟུགས། །དེ་སྟོང་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་གཉིས་
སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

སྟོན་པའི་བཅས་པ་དང་འགལ་བའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སོ་ཐར་གྱི་ལྷུང་བའི་མཆོན་
ཉིད། བསྟེན་རྟོགས་ཀྱི་རྟེན་ལ་འབྱུང་བའི་དངོས་གཞི་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་ལྷུང་བ་
གང་ཞིག །ཁྱོད་དག་བྱེད་ཆད་ལས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ལ་ལྟོས་པའི་རིགས་ཅན་དེ་
སོ་ཐར་གྱི་པམ་པའི་མཆོན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །རང་གི་རོ་བོའི་སྟོན་ནས་དབྱུང་བས་

༡༩ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༩ འདུལ་བ་ཤ། སྟོན་བ་བཅོམ་ལྷན་འདས། རྣམ་འབྱེད། ༩༩༡༩།
༡༩ བསྐྱར་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༡༠༤། ཆད་མ་ཞེ། སྟོན་དཔོན་དགེ་སྤངས། བྱི་རོལ་དོན་བྱུག་ ༡༡༣༡།
༡༩ བསྐྱར་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༡༩། མདོན་བ་ཀྱ། སྟོན་དཔོན་དབྱིག་གཉིན། མཛོད་ཆ་བ། ༣༥༡༩།

འདག་ཏུ་རུང་པའི་རིགས་ཅན་དེ། དགེ་འདུན་ལྷག་མའི་མཆན་ཉིད། དེ་གང་
ཞིག །དགེ་འདུན་ལྷག་མ་ལས་ཡང་། སོར་བཤགས་ལས་སྡེ་བ་དེ། ལྷང་བྱེད་ཀྱི་
མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན། སྤང་ལྷང་དང་། ལྷང་བྱེད་འབའ་ཞིག་པ་གཉིས། ལྷང་བྱེད་གང་
ཞིག །ཆད་ལས་སྤང་བའ་ཀྱིས་འདག་པའི་^{༡༩༥}རིགས་ཅན་དེ། དང་པོའི་མཆན་ཉིད།
དེ་གང་ཞིག །བཤགས་པ་ཁོ་ནས་འདག་པའི་རིགས་ཅན་དེ། གཉིས་པའི་མཆན་ཉིད།
དེ་གང་ཞིག །ལྷང་བྱེད་འབའ་ཞིག་པ་ལས་ཡང་། ཉེས་བྱས་ལས་སྡེ་བ་དེ། སོར་
བཤགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །སོར་བཤགས་ལས་ཡང་བ། སྒོམ་གྱིས་
བསྐྱས་པའི་ཉེས་བྱས་ཀྱི་མཆན་ཉིད།

བཞི་པ་ནི། དགེ་སྒོང་གི་ལྷང་བ་དེ་ལ་ལྷང་གངས་ངེས་ཏེ། དེ་ལ་དེར་དབྱེར་
ཡོད། དེ་ལས་མང་མི་དགོས་ཤིང་། ལྷང་ན་མི་འདུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དགེ་
སྒོང་གི་ལྷང་བ་དེ་ལ་སྡེ་ལྷང་གངས་ངེས་པ་མི་འཐད་དེ། སྒོམ་པོ་དང་མ་ངེས་པའི་སྡེ་
གཉིས་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། སྒོམ་པོ་སྡེ་ལྷང་མ་འདུས་པའི་སྒྲིན་མེད་དེ། སྒོམ་
པོ་དེ་ལ་པམ་པའི་ཆར་གཏོགས་པའི་སྒོམ་པོ་དང་། དགེ་འདུན་ལྷག་མའི་ཆར་
གཏོགས་པའི་དེ་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པའི་ཕྱིར། པམ་པའི་ཆར་གཏོགས་པའི་སྒོམ་
པོ་དེ་པམ་པའི་ཆར་གཏོགས། དགེ་འདུན་ལྷག་མའི་ཆར་གཏོགས་པའི་སྒོམ་པོ་དེ་
དགེ་འདུན་ལྷག་མའི་ཆར་གཏོགས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། སྒོམ་པོ་ཡིན་ན་པམ་
ལྷག་གང་རུང་གི་ན་སྤྲད་ཀྱི་ལྷང་བ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་ངེས་པའི་སྡེ་གཉིས་པོ་
སྡེ་ལྷང་ནང་དུ་མ་འདུས་པའི་སྒྲིན་མེད་དེ། གསུམ་དུ་མ་ངེས་པའི་སྡེ་ནི། པམ་པ་དང་
ལྷག་མ་དང་ལྷང་བྱེད་གསུམ་པོ་གང་རུང་གི་སྤྲེར་གཏོགས།

གཉིས་སྤྱོད་མ་དེས་པའི་སྤྱོད་ཅི།

ལྷག་མ་དང་ལྷང་བྱེད་གང་རུང་གི་སྤྱོད་གཏོགས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་དེ་གཉིས་སོ་སོའི་དོ་བོ་གང་ཞེ་ན། གསུམ་དུ་མ་དེས་པའི་དོ་བོ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྷན་དགེ་སློང་གིས་བྱད་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་འདོམ་གང་གིས་བར་དུ་མ་བཅད་པར། འདོད་པ་བསྟེན་དུ་རུང་བར་གནས་པ་ལས་བྱང་བའི་ལྷང་བ་དེ་གསུམ་དུ་མ་དེས་པའི་སྤྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་སྤྱོད་མ་དེས་པའི་སྤྱོད་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྷན་དགེ་སློང་གིས་བྱད་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་འདོམ་གང་གིས་བར་དུ་བཅད་དེ། འདོད་པ་བསྟེན་དུ་མི་རུང་བར་གནས་པ་ལས་བྱང་བའི་ལྷང་བ་དེ་གཉིས་སྤྱོད་མ་དེས་པའི་སྤྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ལྷ་བ་ནི། ལྷང་བ་སྤྱོད་ལྷ་པོ་དེ་གོ་རིམས་འདི་ལྷར་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། ལྷེ་ཡང་གི་རིམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལྷར་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

དུག་བ་ནི།

པམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ།

མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྒྱལ་ཞིང་། གཉེན་པོ་པམ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་དེ་ལྷར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དགེ་འདུན་ལྷག་མ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། ཕྱིར་བཅོས་བྱེད་པ་དགེ་འདུན་ལ་རག་ལས་ཤིང་། སྤོམ་པའི་ལྷག་མ་ཅུང་ཟད་ལུས་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་དེ་ལྷར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ལྷང་བྱེད་ཅེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། དན་སོང་དུ་ལྷང་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་དེ་ལྷར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། སོར་བཞགས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། འཆབ་སེམས་མེད་ཀྱང་སོ་སོར་

མཐོལ་བ་དང་བཤགས་པ་སོགས་བྱ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་
ཕྱིར། ཉེས་བྱས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ལེགས་པ་མ་ཡིན་པ་བྱས་པའི་
རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

བདུན་པ་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་བསྐྱངས་པ་ལ་པན་ཡོན་དུ་མ་
ཡོད་དེ། བཅ་པོ་ལྔ་བཙུ་པ་ལས། ¹⁸‘འཆལ་ཚུལ་གྱིས་ཡིད་གཏུངས་པའི་འགྲོད་པ་
མེད་པའི་སློན་པ་ཆོས་འཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེའི་སློན་པ་འཆི་བའི་དུས་བྱེད་
པར་འགྱུར་བ་དང་། རྩོགས་སུ་སྦྲན་བྲགས་གྱིས་བྱུང་བར་འགྱུར་བ་དང་། བདེ་བར་
གཉིད་ལོག་ཅིང་བདེ་བར་སད་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། གཉིད་ལོག་པའི་ཆེ་ལྷ་
རྣམས་གྱིས་བསྐྱང་བར་འགྱུར་བ་དང་། སྤྲིག་པས་འཛིགས་པ་དང་སྤངས་པ་མེད་
པར་འགྱུར་བ་དང་། མི་མ་ཡིན་པ་རྣམས་གྱིས་མི་གཞོད་ཅིང་པན་འདོགས་པར་
འགྱུར་བ་དང་། ཆོས་གོས་ལ་སོགས་པ་ཆེགས་རྒྱུད་དུས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དང་།
སློན་ལམ་ཡང་དག་པར་འགྱུར་པ་སོགས་ཀྱི་པན་ཡོན་འགྱུར་བར་གསུངས་པའི་
ཕྱིར།

བརྒྱད་པ་ནི། མ་བསྐྱངས་པ་ལ་ཉེས་དམིགས་དུ་མ་ཡོད་དེ། སློན་པ་དང་
མཁན་སློབ་སོགས་གྱིས་སློད་པ་དང་། བདག་ཉིད་གྱིས་སློད་པ་དང་། སྤྱིར་ཡང་ཆོས་
ཉིད་གྱིས་སློད་པ་དང་། སྤར་ཐོས་པ་བརྗོད་པ་དང་། མི་སྦྲན་པར་ཐོས་པ་དང་།
རྩོགས་སུ་མི་སྦྲན་པ་འགྱུར་བ་དང་། འགྲོད་བཞེན་དུ་འཆི་བར་འགྱུར་བ་དང་། ཞི་
ཡང་རན་འགྲོར་སྐྱེ་བ་སོགས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། མྱེང་གཞི། དགག་བྲ། རོ་པོ། ཡན་ལག་གི་ཅི་བ་རྣམ་པར་བཞག་པ་

18 བསྐྱར་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༡༥། འདུལ་བ་བྲ། (མཛོད་པ་པོ་མི་གསལ།) བཅ་པོ་ལྔ་བཙུ་པ། ༣༧།

བཞི་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཡུལ་སྤོང་བྱེད་དུ་དགེ་སྤོང་བཟང་སྦྱིན་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་
འདོད་ཆགས་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་ཉེས་པ་མི་ཆངས་པར་སྦྱང་བ་ལ་བརྟེན་ནས།
བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་ལྷུང་བ་པམ་པར་བཅས་ལ། དེའི་རྩིས་སུ་དགོན་པ་བ་སྤྲིག་ཅན་
གྱིས་སྤྲོ་མོ་ལ་འདོད་ཆགས་སྦྱང་བས་གཉིས་པ་བཅས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཡོད་དེ། རང་ཉིད་རྟོག་སོང་དུ་སྦྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། ས་ལམ་ལ་སྦྱིབ་
པ་དང་། རང་གཞན་གྱི་ཆངས་སྦྱོང་ལ་གཞོད་པ་སོགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྡན་དགེ་སྤོང་གིས་མའི་སྒོ་གསུམ་པོ་གང་རུང་དུ་
ཞོར་བུ་བརྟག་རེག་གི་བདེ་བ་ཉམས་སུ་སྤོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་དངོས་གཞི་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ལྷུང་བ་དེ་མི་ཆངས་སྦྱོང་གྱི་པམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ལ། གཞི། བསམ་པ། སྦྱོར་བ། མཐར་ཐུག་གི་ཡན་ལག་དང་བཞི་
ལས། དང་པོ་ལ། གང་ལ་བསྐྱོད་པའི་ཡུལ་ནི་མའི་སྒོ་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་པ། མ་
ཉམས་པ། བགས་རིམ་དང་པོའི་ནང་ཚུན་ཆད་དུ་གཏོགས་པའོ། །གང་གིས་བསྐྱོད་
པའི་རྟེན་ནི་ཞོར་བུ་ཡིན་པ། ལས་སུ་རུང་བ། རང་གི་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པའོ། །བསམ་
པ་ལ་གཉིས་ལས། ཀུན་སྤོང་ནི་མི་ཆངས་པར་སྦྱང་འདོད་པའོ། །འདུ་ཤེས་འཁྲུལ་མ་
འཁྲུལ་འདྲ་སྟེ་དངོས་པོ་གཙོ་ཆེ་བའི་ལྷུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྦྱོར་བ་ནི། བརྟག་རེག་
གི་བདེ་བ་སྤོང་བའི་ཕྱིར་དུ་རེག་ཅིང་ཙུང་བའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་སྦྱོར་བ་དེ་ལ་བརྟེན་
ནས་བརྟག་རེག་གི་བདེ་བ་ཉམས་སུ་སྤོང་ནས་བདག་གིར་བྱས་པའོ། །རོ་བོ་ནི་གང་
བྱས་པས་མི་ཆངས་སྦྱོང་གྱི་པམ་པར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྡན་དགེ་
སྤོང་གིས་མའི་སྒོ་གསུམ་གང་རུང་དུ་ཞོར་བུ་བརྟག་རེག་གི་བདེ་བ་ལུས་གྱིས་སྤོང་

པའི་རྩེས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྩེས་བརྒྱས་པ་ལ་སྒྲིམ་པོ་བསྐྱེད་པར་བཤད་པ་
མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པའི་རྩེས་སུ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་དཀོར་བརྒྱས་པ་ལ་སྒྲིམ་པོ་མི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ཞལ་བཞུགས་དུས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྩེས་བརྒྱས་པ་ལ་མ་
བྱིན་ལེན་གྱི་པམ་པ་མི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། འོན། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་ཞལ་བཞུགས་པའི་དུས་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྩེས་དེ་མིའི་རྒྱུད་ཀྱིས་བདག་
གིར་བྱས་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། ཐུབ་པ་ཁས། འདོད་ན། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་རྒྱུད་ལ་བདག་འཛིན་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཁོ་ན་རེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་རྩེས་བརྒྱས་པ་ལ་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་པམ་པ་མི་སྐྱེད་པར་ཐལ། སོ་སོ་ཐར་པའི་
འགྲེལ་བ་མགོ་གཞོན་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྩེས་བརྒྱས་པས་མི་པམ་ཏེ།
ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། བི་མ་ལ་མི་འདི་འགྲེལ་པར།^{༣༠༡} དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་འོར་བརྒྱས་པ་ལ་ནི་ལྟའི་འོར་
བརྒྱས་པ་དང་འབྲེལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྩེས་བརྒྱས་པ་ལ་དེ་མི་སྐྱེད་པར་ཐལ།
དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བདག་འཛིན་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། ཤེས་
བྱ་ཆོས་ཅན། མ་བྱིན་ལེན་གྱི་པམ་པ་སྐྱེད་པའི་རྩེས་དེ་ལ་གཞན་གྱིས་ཡོངས་སུ་
བཟུང་བ་དང་བཅས་པ་ཞིག་དགོས་ཞེས་པའི་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དེ་བདག་འཛིན་ལ་
བྱེད་རིགས་པར་ཐལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བདག་འཛིན་མ་ལུས་པར་སྤངས་ན་

༣༠༡ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༡། འདུལ་བ་བྲུ། རྫོག་དཔོན་ལྷོ་ཀ་ར། བི་མ་ལ་མི་འདི་འགྲེལ་གྱི། (མདོའི་རང་འགྲེལ།) ༡༣༩་
༡།

དེ་བཞུན་གཤེགས་པའི་རྣམ་བརྒྱས་པ་ལ་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་^{༡༠༩}པམ་པ་མི་སྦྱེད་པས་
ཁྱབ་པའི་བྱིར། ^{༡༠༩}འུང་གི་སྤྲུལ་མི་སྦྱར་ན་ནི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པ་
ཉིད་དོ། །ཞེས་པའི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དེ་ཡང་བདག་འཛིན་ལ་བྱེད་རིགས་པར་ཐལ་
ལོ། །འདོད་ན། སྤྲུལ་མི་སྦྱར་པའི་རྒྱུད་ལ་བདག་འཛིན་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། ^{༡༠༩}མུ་རན་ལས་འདས་པ་ནི་ལྷ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པའི། རྒྱ་ཆེར་
འབྲེལ་ལས། ^{༡༠༩}འུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་མུ་རན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་
བཞུགས་པ་ནི་རྣམ་པར་དག་པའི་ལྷ་ཉིད་དོ། །ཞེས་ལྷག་མེད་འུང་འདས་ལ་དམིགས་
གིས་བཀར་ནས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལྷག་བཅས་འུང་འདས་ལ་གནས་
པའི་དེ་བཞུན་གཤེགས་པའི་དགོར་བརྒྱས་པ་ལ་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་པམ་པ་མི་སྦྱེད་
པའི་བྱིར། ཉགས་ཁས། ཁོ་ན་རེ། དེ་བཞུན་གཤེགས་པའི་རྒྱུད་ལ་རའོ་སྦྱར་པའི་སྤོ་
མེད་ཟེར་ན། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་རའི་ཆོས་གོས་རའི་ལྷུང་བཟེད་དོ་སྦྱར་
པའི་སྤོ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་བཞུན་གཤེགས་པ་ཞལ་བཞུགས་དུས་ཀྱི་དེ་བཞུན་
གཤེགས་པའི་རྣམ་བརྒྱས་པ་ལ་པམ་པ་སྦྱེད་པ་ཡོད་པར་བཤད་པ་ལ་འབྲེལ་ཡོད་
པའི་བྱིར།

ཁ་ཅིག །མ་བྱིན་ལེན་གྱི་པམ་པ་སྦྱེད་པ་ལ་གནས་སྤགས་མཐར་ཐུག་གི་
ཡན་ལག་དུ་དགོས་ཏེ། འུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། ^{༡༠༩}གནས་ནས་གནས་སུ་སྤོ་བར་
བྱེད་ན་པམ་པར་བསྐྱར་ཏེ། རི་ལྟར་གནས་ནས་གནས་སུ་སྤོ་བར་བྱེད་ཅེ་ན། གང་དུ་

༡༠༩ ག་ལ་པ་མི་སྦྱེད་
༡༠༩ བསྐྱར་འབྱུང་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༤༡ འདུལ་བ་ལྷ། སྤོ་བ་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༡་༡་༢༡
༡༠༩ བསྐྱར་འབྱུང་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༤༡ འདུལ་བ་ལྷ། སྤོ་བ་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༡་༡་༢༡
༡༠༩ བསྐྱར་འབྱུང་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༤༡ འདུལ་བ་ལྷ། སྤོ་བ་དཔོན་ཏན་མི་ཏེ། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ། ༣༠༩་༣༡
༡༠༩ བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༤༡ འདུལ་བ་ལྷ། སྤོ་བ་པ་པོ་མ་ལྷན་འདས། འུང་རྣམ་འབྱེད། ༡༥་༣་༢༡

གནས་པའི་གནས་དེ་ནས་སྤྲུགས་ཤིང་གཞན་དུ་འཛོག་པར་བྱེད་ན་པམ་པར་འགྱུར་
 རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཞིང་དང་ཁང་པ་བརྒྱས་
 པ་ལ་མ་བྱེན་ལེན་གྱི་པམ་པ་སྐྱེད་པ་ཞིག་མི་སྲིད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་
 ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། མ་ཁྲབ་སྟེ། གནས་སྤྲུགས་ཞེས་པའི་དོན། རྩས་དེ་གནས་ནས་
 སྤྲུགས་པ་ལ་མི་བྱེད་ཀྱི། ཐོབ་སློ་སྐྱེས་པ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟེན་ཆེན་
 ལས།^{༡༠༥} པམ་པ་སྐྱེད་པ་ལ་བྱུབ་སློས་ཁྲད་པར་དུ་བྱས་པའི་གནས་སྤྲུགས་མཐར་
 ཐུག་གི་ཡན་ལག་དུ་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། ལམ་རིམ་
 ཆེན་མོར།^{༡༠༦} གནས་སྤྲུགས་ཞེས་པའི་དོན་རྩས་དེ་གནས་ནས་སྤྲུགས་པ་ལ་བཤད་
 པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དེའི་པམ་པ་སྐྱེད་པ་ལ་བྱུབ་སློས་ཁྲད་པར་དུ་བྱས་པའི་གནས་
 སྤྲུགས་མཐར་ཐུག་གི་ཡན་ལག་དུ་དགོས་ཏེ། འོད་ལྗན་ལས།^{༡༠༧} བ་རོལ་གྱི་རེ་བ་
 མ་ཆད་པའི་གནས་ནས་རེ་བ་ཆད་པའི་གནས་སུ་བྱིན་པར་བྱེད་པ་ནི་གནས་ནས་
 གནས་གཞན་དུ་སློ་བར་བྱེད་པ་དང་། གལ་ཏེ་སྒྲའི་སྒྲར་ཙོད་ན་དེར་བ་རོལ་པོ་མ་
 པམ་པའི་གནས་ནས་པམ་པའི་གནས་སུ་བྱིན་པར་བྱེད་པ་ནི་གནས་ནས་གཞན་དུ་
 སློ་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པར་སྦྱར་བ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་ཟེར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དམ་བཅའ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ།^{༡༠༨} རྒྱན་པོ་རྣམས་
 གྱང་རོ། །འདི་ལ་སློ་བྱོས་དུ་མ་ཉིད་ཡིན་ན་ཐོབ་ན་བརྒྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར།

༡༠༥ སྐྱ་འབྲས་པར་མ། ཇི་དགེ་འདུན་བླ་མ། རྟེན་ཆེན། ༡༡༩ ན་༡།

༡༠༦ སྐྱ་འབྲས་པར་མ། གསུང་འབྲས་པ། ཇི་ཙོང་ཁབ་། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ། ༡༡༩ ན།

༡༠༧ བརྒྱན་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༤༣། འདུལ་བ་བྱ། སློབ་དཔོན་ཤྲུལ་ཡོད། འོད་ལྗན། ༡༩༡༡།

༡༡༠ བརྒྱན་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༤༤། འདུལ་བ་སྐྱ། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༡༣ ན།

ཁ་ཅིག་ཤེས་ཏེ་སྤྲེད་པ་ལ་རྒྱ་བའི་ཡུལ་དུ་ས་དེར་རིན་ཐང་ཆང་བ་མཐར་ཐུག་གི་
ཡན་ལག་ཏུ་ངེས་པར་དགོས་ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དབྱར་དུས་སྤྱི་རིན་ཐང་མ་
ཆང་བའི་རྒྱས་བརྒྱས་ནས་ཐོབ་སློབ་སྤྲེས་པར་སྟོན་གྱི་དུས་སྤྱི་རྒྱ་སེམས་ཡོད་
བཞིན་དུ་ཐོབ་སློབ་སྤྲེས་པ་ལ་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་པམ་པ་སྤྲེད་པ་ཞིག་མེད་པར་ཐལ། དམ་
བཅའ་འཐད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དག་ཚུལ་གྱི་རྟེན་ལ་དག་སློང་གི་ཆེད་དུ་རྒྱ་བའི་
སློང་བ་བྱས་ནས་ཐོབ་སློབ་སྤྲེས་པར་དག་སློང་གི་རྟེན་ལ་རྒྱ་སེམས་ཡོད་བཞིན་དུ་
ཐོབ་སློབ་སྤྲེས་པ་ན་དེ་སྤྲེ་བ་ཞིག་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། ༡༡༡ ཆོག་གས་སྤྱི་
མར་སློང་བ་བྱས་པ་ལ་ཡང་རོ། །ཞེས་དང་། དེའི་ཐད་ཀྱི། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས། ༡༡༢
ཡོད་ན་ནི་ཁ་ན་མ་ཐོབ་ཡོངས་སྤྱི་རྒྱ་སེམས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

རང་ལུགས་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། སློང་གཞི་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། ཡུལ་རྒྱལ་
པོའི་ཁབ་ཏུ་གང་ཟག་རྒྱ་མཁན་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དག་སློང་ནོར་ཅན་གྱིས་ཉོན་
མོངས་པ་འདོད་སྤེད་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྐངས་ཏེ། རྒྱལ་པོའི་ཤིང་མ་བྱིན་པར་སྐངས་
པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་ལྷུང་བ་པམ་པར་བཅས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་དགག་བྱ་ཡོད་དེ། བྲེད་པ་རྒྱ་མཐུན་ལ་སྤྲེ་བ་བྱི་མར་གཞན་གྱི་
ནོར་རྒྱ་བ་ལ་དགའ་བ་དང་། སློང་བ་རྒྱ་མཐུན་ལ་ཡོངས་སྤྲེད་གྱིས་འཁོངས་པར་
འགྱུར་བ་དང་། བདག་འབྲས་ལ་སད་དང་སེར་བ་སོགས་གཞོད་པ་མང་པོ་ཡོད་པའི་
ཡུལ་དུ་སྤྲེ་བ་སོགས་གྱི་ཉེས་དམིགས་ཡོད་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་འོ་པོ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྡན་དག་སློང་གིས་རང་དང་ཤེས་རྒྱུ་དོར་

༡༡༡ བསྐྱར་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༤༡ འདུལ་བ་ལྟ། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་ཅ་ག། ༤༡༥་༢།

༡༡༢ བསྐྱར་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༤༡ འདུལ་བ་ལྟ། སློབ་དཔོན་རྣམ་མི་བླ། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ། ༡༡༤་༢༡།

ཐ་དད་པའི་མིའི་རྩིས་རིན་ཐང་ཆང་པ་བརྟུན་ཤིང་ཐོབ་སློབ་སྤྲོས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
བྱུང་བའི་དངོས་གཞི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ལྷུང་བ་དེ་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་པམ་པ་ཡིན་
པའི་བྱིད།

བཞི་པ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ། གང་ལ་བརྟུན་པའི་ཡུལ་ནི་རང་དང་ཤེས་
རྟུན་ནོར་ཐ་དད་ཅིང་སྤྲོ་མི་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པའི་མི་ཡིན་པ། གང་བརྟུན་པའི་རྩིས་ནི།
རིན་ཐང་ཆང་བ་མིའི་རྟུན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བརྒྱུང་བ། གཡོས་སུ་བྱས་པའི་ཟས་མ་
ཡིན་པ། གཤེད་མ་ལ་སོགས་པས་སློབ་བྱུང་བྱུང་བ་དག་གིས་བྱས་པ་མ་ཡིན་པས་མི་
དམན་པའོ། །

བསམ་པ་ལ་གཉིས་ལས། འདྲ་ཤེས་ནི་མ་འཁྲུལ་བ་ཀྱང་སློང་གཞན་གྱི་ཡིན་
ཏེ་མ་གནང་ཡང་། བདག་ཉིད་ཀྱི་འཆོ་བའི་བྱིར་དུ་རྒྱ་སེམས་རྟུན་མ་ཆད་
པའོ། །སློང་བ་ནི་རང་ངམ་བསྐྱོས་པ་དང་། མཐུས་འཕྲོགས་པ་དང་། འཇུག་བྱས་རྒྱ་
བ་ལ་སོགས་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་ཐོབ་སློབ་སྤྲོས་པའོ། །རིན་ཐང་གི་ཆད་ལ། བརྟུན་བྱ་
རྒྱ་བྱེད་གཉིས་ཀ་ལ་ལྟོས་པའི་རིན་ཐང་ཆང་བ། སློང་བ་གཅིག་ལ་ལྟོས་པའི་རིན་
ཐང་ཆང་བ། ཡུལ་དུས་ལ་ལྟོས་པའི་རིན་ཐང་ཆང་བ་ཞེས་གསུངས་ལ། དང་པོའི་
དོན་ནི། རྩིས་བདག་བཅུའི་འཛོག་རྩིས་དགེ་སློང་བཅུའི་འཛོག་རྩིས་ཀྱི་བྱིར་དུ་
བརྟུན་ན་རིན་ཐང་ཆང་བ་གཅིག་གིས་པམ་པ་བསྐྱེད་ལ། རྩིས་བདག་བཅུའི་བགོ་
རྩིས་དགེ་སློང་བཅུས་བགོ་རྩིས་ཀྱི་བྱིར་དུ་བརྟུན་ན་རིན་ཐང་ཆང་བ་བཅུ་ཐོབ་
དགོས་ཤིང་། རྩིས་བདག་བཅུའི་འཛོག་རྩིས་དགེ་སློང་བཅུས་བགོ་རྩིས་ཀྱི་བྱིར་དུ་
བརྟུན་པ་དང་། རྩིས་བདག་བཅུའི་བགོ་རྩིས་དགེ་སློང་བཅུས་འཛོག་རྩིས་ཀྱི་བྱིར་དུ་

བརྒྱས་ན་ནི་རིན་ཐང་ཆང་བ་བཙུ་བཙུ་ཐོབ་དགོས་པའི་དོན་ནོ། །

གཉིས་པའི་དོན་ནི། རྒྱ་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་མ་ལོག་ན་སྦྱོར་བ་ཐ་དད་ཀྱང་པམ་པ་
བསྐྱེད་པ་ཡོད་ལ། ལོག་ན་སྦྱོར་བ་གཅིག་ལ་རིན་ཐང་ཆང་བ་དགོས་པའི་དོན་ནོ། །

གསུམ་པའི་དོན་ནི། དམིགས་བསལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མ་
ངེས་ཀྱང་། སྦྱིར་བཏང་ལ་རྒྱ་བའི་ཡུལ་དུས་དེར་རིན་ཐང་ཆང་བ་དགོས་པའི་དོན་
ནོ། །འོན་རིན་ཐང་གི་ཆད་དངོས་ནི་རི་ལྷ་བྱ་ཞེ་ན། འདི་ལ་རྒྱ་འདུལ་འཛིན་པ་ན་རེ།
རྟོག་པ་གཅིག་བརྒྱས་པ་ལ་རིན་ཐང་གི་ཆད་དུ་འཛོག་སྟེ། མ་བྱིན་ལེན་གྱི་པམ་པ་
དང་གསོད་པའི་ཆད་པ་གཉིས་སྟོ་བསྐྱེད་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུང་ལས།^{༡༡༩}
གྲོད་ལ་བཀྱི་ཞིང་སྟོག་དང་བྲལ་བར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་ཤིང། ཞེས་གསུངས།
སྤལ་ཉིན་རེ། ཉམས་ཁལ་བཞི་ཅམ་ལ་རིན་ཐང་གི་ཆད་དུ་འཛོག་སྟེ། འོད་ལྷན་ལས།^{༡༢༠}
རྒྱ་གཉོང་དགོག་གི་སྐབས་སུ་ནས་ཁལ་བཞི་ཅམ་ལ་རིན་ཐང་གི་དཔེར་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། ཟེ་རེད་མདའ་པ་ན་རེ། གསེར་ཞོ་བྱེད་ཅམ་ལ་རིན་ཐང་གི་
ཆད་དུ་འཛོག་སྟེ། དེ་ལྟར་དུ་མཁམས་པ་རྣམས་ལ་གྲགས་པའི་གཏམ་རྒྱུད་ལས་བྱུང་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས།

ལུགས་དང་པོ། མ་བྱིན་ལེན་གྱི་པམ་པ་དེ་གསོད་པའི་ཆད་པ་དང་སྟོ་བསྐྱེད་
ནས་གསུངས་པ་རྟགས་མ་བྱུབ་སྟེ། ལུང་ལས།^{༡༢༡} གསོད་དམ་འཆིང་ངམ་བཙུག་
ཀྱང་རུང་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུགས་ཕྱི་མ་གཉིས་མི་འཐད་དེ། ཀཱ་པ་
ནིའི་བཞི་ཆ་ལ་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་རིན་ཐང་གི་ཆད་དུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་པའི་ཕྱིར།

༡༡༩ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༥། འདུལ་བ་ཅ། ལྷན་པ་བཙོམ་ལྷན་འདས། ལུང་། ༡༩༥'༥།

༡༢༠ བསྐྱེད་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༤༣། འདུལ་བ་བྱ། སྦྱོབ་དཔོན་གྲུ་ཡོད། འོད་ལྷན། ༢༥'༡'༣།

༡༢༡ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༥། འདུལ་བ་ཅ། ལྷན་པ་བཙོམ་ལྷན་འདས། ལུང་། ༡༩༥'༥།

རང་ལུགས་ལ། རིན་ཐང་གི་ཆོད་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། གཞུ་བ་ནི་དེ་བཞི་ཆ་ལ་རིན་ཐང་གི་ཆོད་ཏུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། གྲུ་རི་ཀ་ལྷ་བརྩ་བ་ལས།^{༡༡༦} གཞུ་བ་ནི་དེ་བཞི་ཆ་གཅིག་ཏུ་བརྟུན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཞིག་པར་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞུ་བ་ནི་དེ་བཞི་ཆའི་ཆོད་ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། ལྷ་ལ་ཀ་ལྷ་ལ་དེར་འཛོག་པ་ཡང་ཡོད། དེ་བཞི་ལ་དེར་འཛོག་པ་ཡང་ཡོད། དེ་བརྩ་ལ་དེར་འཛོག་པ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། སྟོན་པས་མ་བྱེན་ལེན་གྱི་བཅས་པ་མཛོད་པའི་དུས་སུ་ལྷ་ལ་ཀ་ལྷ་ལ་གཞུ་བ་ནི་བཞི་ཆར་འཛོག་པའི་ཕྱིར།^{༡༡༧} ལྷ་ཉིད་ནི་གཞུ་བ་ནི་དེ་བཞི་ཆའི་དཔེ་ཡིན་འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། སྟོབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ཚུལ་པའི་དུས་སུ་ལྷ་ལ་ཀ་ལྷ་ལ་བཞི་ལ་གཞུ་བ་ནི་དེ་བཞི་ཆར་འཛོག་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས།^{༡༡༨} དེར་སང་ནི་བ་ན་བཞི་བརྟུན་ན་པས་པར་འབྱུང་བ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། གཞུ་བ་ནི་གཅིག་ནི་བ་ན་བརྩ་བྱུག་གི་ཆོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འོ། །ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་བྱུང་སྟེ། དུལ་གང་ན་ལྷ་ལ་ཀ་ལྷ་བརྩ་གཉིས་ལ་གཞུ་བ་ནི་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལུང་གཏམ་གྱི་གཞི་ལས།^{༡༡༩} ལྷ་ལ་ཀ་གསུམ་བརྟུན་ན་པས་པར་འབྱུང་བ་མཆིས་སམ། ཡོད་དེ་གང་ན་ལྷ་ལ་ཀ་ལྷ་བརྩ་གཉིས་ལ་གཞུ་བ་ནི་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་ནའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་བ་བྱུང་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས།^{༡༢༠} ལྷ་ལ་ཀ་ལྷ་འཕ་ལྷ་ལས་ལྷག་པ་བརྟུན་ན་པས་པར་འབྱུང་བ་མཆིས་

༡༡༦ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༣། འདུལ་བ་ལ། སྟོབ་དཔོན་རྩེ་བྱུག་ གྲུ་རི་ཀ་ལྷ་བརྩ་བ། (དགོ་ཚུལ་གྱི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ། ༢༡༩༡༡༠༡)
༡༡༧ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༤། འདུལ་བ་ལ། སྟོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༡༡༡༧༧
༡༡༨ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༥། འདུལ་བ་ལ། སྟོབ་དཔོན་རྩེ་མེ་བ། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ། ༣༠༡༡༡
༡༡༩ བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༣། འདུལ་བ་ལ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། ལུང་གཏམ་གྱི་གཞི། ༤༠༢༤
༡༢༠ བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༣། འདུལ་བ་ལ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། ལུང་གཏམ་གྱི་གཞི། ༤༠༢༡༡

སམ། ཡོད་དེ་གང་ན་ལྷ་ལ་ག་བཞི་བརྩེ་ལ་གཏུ་པ་ནི་གཅིག་ཏུ་བྱེད་ནའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

འོ་ན། གཏུ་པ་ནི་དེ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་མཆོན་ཉིད་པ་དང་། བཏགས་པ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གསེར་དཔུལ་གང་རུང་ལ་བྱས་པ། མིའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རི་མོའི་བྱུང་པར་དང་ལྡན་པ། བཙོང་དུ་རུང་པའི་ཐོང་གི་བྱུང་པར་ཞིག་སྟེ། ལྷ་འབྲེལ་ལས།^{༡༡༡} གཏུ་པ་ནི་ནི་ཐོང་གི་བྱུང་པར་སྟེ། དཔུལ་ལས་བྱས་པ། གཟུགས་སུ་དོད་པ། བཙོང་དུ་རུང་བ་ཉིད་དེ། སྟོན་རྒྱལ་པོ་ཆ་བྱ་ཞེས་པས་བྱས་ནས་སྟོང་དུ་བརྩག་བ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྟོན་པས་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་པམ་པའི་བཅས་པ་མཛད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། འཕྱོན་བྱ་སྟོང་སྟོང་གཅིག་དང་བྱག་བརྒྱ་ལ། གཏུ་པ་ནི་གཅིག་ཏུ་འཛོག་པ་ཡིན་ཏེ། འཕྱོན་བྱ་བཞི་བརྒྱ་ལ་གཏུ་པ་ནིའི་བཞི་ཆར་འཛོག་པའི་བྱིར། ལྷ་ལ་ག་ལྷ་ལ་གཏུ་པ་ནིའི་བཞི་ཆར་འཛོག་པ་གང་ཞིག །འཕྱོན་བྱ་བཞི་བརྒྱ་ལ་ལྷ་ལ་ག་ལྷར་འཛོག་པའི་བྱིར། དང་པོ་བྱབ་སྟེ།^{༡༡༢} ལྷ་ཉིད་ནི་གཏུ་པ་ནིའི་བཞི་ཆའི་དཔེ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་བྱབ་སྟེ། འཕྱོན་བྱ་བརྒྱད་ཅུ་ལ་ལྷ་ལ་ག་གཅིག་ཏུ་འཛོག་པ་གང་ཞིག །འཕྱོན་བྱ་ཉི་ཤུ་ལ་ག་ག་ནི་གཅིག་ཏུ་འཛོག་པའི་བྱིར། དང་པོ་བྱབ་སྟེ།^{༡༡༣} ག་ག་ནི་བཞི་ལ་ལྷ་ལ་ག་འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་བྱབ་སྟེ། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས།^{༡༡༤} ག་ག་ནི་བྱན་ཏེ་ག་སྟེ། འཕྱོན་བྱ་ཉི་ཤུའི་རིན་ཐང་གི་མིང་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

༡༡༡ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༡ འདུལ་བ་ཇ། སྟོན་དཔོན་མདོ་སྟེ་འཛིན་པ་དགེ་བའི་བཞེས་གཉེན། ལྷ་འབྲེལ། ༤༡༩་༦།
༡༡༢ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༡ འདུལ་བ་ལྷ། སྟོན་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༡༡་༡༩།
༡༡༣ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༡ འདུལ་བ་ལྷ། སྟོན་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༡༡་༡༩།
༡༡༤ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༠༡ འདུལ་བ་ལྷ། སྟོན་དཔོན་རྣམ་མི་བྲ། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ། ༤༤༩་༡༩།

ངག་དོན་ནི། མ་གྱིན་ལེན་གྱི་པམ་པའི་ངོ་པོ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྡན་དགེ་སྤྱོད་གིས་རང་དང་ཤེས་རྒྱ་དཀོར་ཇུས་ཐད་དང་པའི་མིའི་རྒྱ་དྲིལ་ཡོངས་སུ་བརྩུང་བའི་ཇུས་རིན་ཐང་ཆང་བ་བརྒྱས་ཤིང་ཐོབ་སློ་སྤྲེས་པ་ལས་བྱུང་བའི་དངོས་གཞི་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པའི་ལྷུང་བ་དེ་མ་གྱིན་ལེན་གྱི་པམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ཡན་ལག་གི་མཆོན་ཉིད། སེལ་བ། མཐར་ཐུག་གི་རབ་དབྱེ་བཤད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ།^{༡༣༥} ཁྱེད་པ་ཉིད་ན་བསམ་པས་མ་བཏང་བ་ནི་བདག་པོ་ཉིད་དང་མ་བྲལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་ལྷུང་མེད་དང་། བ་སྒྲིབ་དུ་འགྱུར་ཚུལ་གཉིས་ལས།

གཉིས་པ་ནི། ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱོར་བ་ལ་ནི་ཉེས་བྱས་སོ། ^{༡༣༦} སྤྲེ་ཆོན་དེ་ལ་གལ་ཉེ་དངོས་གཞི་ཡིན་ན་སྒྲིམ་པོ་ལོ། །ཞེས་པས་བཤད། འདིའི་སྐབས་སུ། དགག་གཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱ་འདུལ་འཇིན་པ་ན་རེ། སྒྲིམ་པོ་ལ་སྐྱོར་བའི་སྒྲིམ་པོ་དང་དངོས་གཞིའི་སྒྲིམ་པོ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་ཞེས་གསུངས། དེ་ལ་ཕྱིས་ཀྱི་འདུལ་འཇིན་ཁ་ཅིག །འདུན་པ་ལོག་པའི་སྒྲིམ་པོ་དེ་སྒྲིམ་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པ་གང་ཞིག །དེ་སྐྱོར་བའི་སྒྲིམ་པོ་ཡང་མ་ཡིན། དངོས་གཞིའི་སྒྲིམ་པོ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེས་ལྷུང་བ་དངོས་གཞི་ལ་མི་སྐྱོར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། དེ་ལ་ཞེལ་པ་བརྗེ་ཏན་རེ། དེས་ལྷུང་བ་དངོས་གཞི་ལ་མི་སྐྱོར་གྲངས་སྐྱོར་བ་དངོས་ཡིན་པས་སྐྱོར་བའི་སྒྲིམ་པོར་འཐད་དོ། །ཞེས་གསུངས། ཤ་མི་ན་རེ། སྒྲིམ་པོ་ལ་སྐྱོར་བའི་སྒྲིམ་པོ། སྐྱོར་བའི་རྣམ་པའི་སྒྲིམ་པོ། དངོས་གཞིའི་སྒྲིམ་

༡༣༥ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥ འདུལ་བ་སྐྱུ། སྐྱོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༦་༡་༢༠།

༡༣༦ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥ འདུལ་བ་སྐྱུ། སྐྱོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༦་༡་༢༠།

པོ་གསུམ་དུ་གངས་ངེས་ལ། སྐྱོར་པའི་སློམ་པོ་ནི། བཅས་ལྷན་དགོ་སྐྱོང་གིས་ལམ་
བ་སྦྱེ་ངེས་ཀྱི་རྩམ་ལ་ལོ་མ་ཉུག་གྱེད་པའི་སྐབས་ཀྱི་སློམ་པོ་ལྟ་བུ། སྐྱོར་པའི་རྣམ་
པའི་སློམ་པོ་ནི། དེའི་གནས་སྐབས་སུ་འདུན་པ་ལོག་པའི་སློམ་པོ་ལྟ་བུ། དངོས་
གཞིའི་སློམ་པོ་ནི་མའི་སློབ་གསུམ་པོ་གང་རུང་མ་ཉམས་པར་ལོག་པར་སྦྱུང་བ་ལས་
བྱུང་པའི་སློམ་པོ་ལྟ་བུ། ཞེས་གསུངས།

བྱ་འདུལ་ན་རེ། སློམ་པོ་ལ་སྐྱོར་པའི་སློམ་པོ། སྐྱོར་པའི་རྣམ་པའི་སློམ་པོ།
དངོས་གཞིའི་སློམ་པོ། དངོས་གཞིའི་རྣམ་པའི་སློམ་པོ་བཞིར་གངས་ངེས་ལ། དང་པོ་
ནི། ལམ་ལྷག་གི་སྐྱོར་ལྟར་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། གཞན་གྱི་རྩམ་ལ་སྤྱི་བ་མེད་པར་
ལོངས་སྦྱང་བ་ལས་བྱུང་པའི་སློམ་པོ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། བཅས་ལྷན་དགོ་སྐྱོང་
གིས་མའི་རྩམ་རིན་ཐང་ཆང་བ་བརྟུས་ཤིང་ཐོབ་སློབ་སྤྱེས་པ་ལས་བྱུང་པའི་སློམ་པོ་
ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི། བཅས་ལྷན་དགོ་སྐྱོང་གིས་མའི་རྩམ་རིན་ཐང་ཆང་བ་གཞན་དོན་
བརྟུས་ཤིང་ཐོབ་སློབ་སྤྱེས་པ་ལས་བྱུང་པའི་སློམ་པོ་ལྟ་བུ། ཞེས་གསུངས། དམར་
སྟོན་པ་ན་རེ། སྤྱ་ཡངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། སློམ་པོ་ལ་སྐྱོར་སློམ་གྱིས་བྱུང་བ་ཅིང་།
དོག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། སློམ་པོ་ལ་སྐྱོར་པའི་སློམ་པོ་དང་། སྐྱོར་པའི་རྣམ་པའི་
སློམ་པོ་གཉིས་སུ་གངས་ངེས། ཞེས་གསུངས་མོད་ཀྱི། ལུགས་དང་པོ་མི་འཐད་དེ།
ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བཅས་ལྷན་དགོ་སྐྱོང་གིས་ཡི་དུགས་ཀྱི་འགྲོ་བ་བ་བསད་པ་
ལས་བྱུང་པའི་སློམ་པོ་དེ་དངོས་གཞིའི་སློམ་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། སློམ་པོ་ལ་སྐྱོར་པའི་
སློམ་པོ་དང་། དངོས་གཞིའི་དེ་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པ་གང་ཞིག །དེ་སྐྱོར་པའི་དེ་མ་
ཡིན་པའི་བྱིར། དང་པོ་དངོས། གཉིས་པ་མ་བྱུང་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་མ་ཡིན་པར་

ཐལ། མཐར་ཐུག་གི་སློམ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སློམ་པོ་གང་ཞིག །ལྷུང་བ་རང་ཉིད་ལ་
 ལྟོས་པའི་མཐར་ཐུག་གྲུབ་པའི་ལྷུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། བཅས་ལྡན་
 དགེ་སློང་གིས་ཡི་དྲགས་ཀྱི་འགྲོ་བ་བསད་པ་ལ་སློག་གཅོད་ཀྱི་པམ་བ་དངོས་གཞི་
 སྤྱད་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ག་མིའི་བཞེད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཤེས་བྱ་
 ཆོས་ཅན། སྦྱོར་བའི་སློམ་པོ་ཡིན་ན། ལྷུང་བ་དངོས་གཞི་ལ་སྦྱོར་བས་ཐུབ་པར་
 ཐལ། བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་པམ་བ་སྤྱད་དེས་ཀྱི་ཇུས་ལ་ནོམ་ཉུག་གྲེད་པའི་
 གནས་སྐབས་ཀྱི་འདུན་པ་ལོག་པའི་སློམ་པོ་དེ་སྦྱོར་བའི་རྣམ་པའི་སློམ་པོ་ཡིན་
 ཞིང་། སྦྱོར་བའི་སློམ་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐད་ཅིག་
 གཉིས་པར་སློག་དབང་འགག་པར་དེས་པའི་དགེ་སློང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་སློམ་པོ་
 ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར།

བྱ་འདུལ་བའི་བཞེད་པ་དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་
 གཞན་ཀྱི་ཇུས་ལ་སྤྱོད་པ་མེད་པར་ལོངས་སྤྱད་པ་ལས་བྱུང་བའི་སློམ་པོ་ཆོས་ཅན།
 སྦྱོར་བའི་རྣམ་པའི་སློམ་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མཐར་ཐུག་གི་སློམ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། སློམ་པོ་གང་ཞིག །ལྷུང་བ་རང་ཉིད་ལ་ལྟོས་པའི་མཐར་ཐུག་གྲུབ་པའི་ལྷུང་བ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སློམ་པོ་བཞེད་འབྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལ་སྦྱོར་བའི་
 སློམ་པོ་དང་མཐར་ཐུག་གི་དེ་གཉིས་སུ་གངས་དེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་རང་ཉིད་ལ་
 ལྟོས་པའི་མཐར་ཐུག་གྲུབ་པའི་སློམ་པོ་དང་། དེ་མ་གྲུབ་པའི་སློམ་པོ་གཉིས་སུ་
 གངས་དེས་པའི་ཕྱིར། དམར་སྟོན་པའི་བཞེད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། བཅས་ལྡན་དགེ་
 སློང་གིས་ཡི་དྲགས་ཀྱི་འགྲོ་བ་བསད་པ་ལས་བྱུང་བའི་སློམ་པོ་ཆོས་ཅན། སྦྱོར་

སློམ་དུ་ཐལ། སློམ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་བ་ཁས། འདོད་ན། དེས་མི་བསད་པ་ལས་
ལྷུང་བའི་པམ་བ་དེ་སྦྱོར་བའི་པམ་བ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །

ཁ་ཅིག །མཐར་མ་ཐུག་པའི་སློམ་པོ་གང་ཞིག །པམ་ལྷག་ཅི་རིགས་པའི་
དངོས་གཞི་ལ་སྦྱོར་བ་དེ། སྦྱོར་སློམ་གྱི་མཆན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །དེ་ལ་མི་སྦྱོར་བ་
དེ་སྦྱོར་བའི་རྣམ་པའི་སློམ་པོའི་མཆན་ཉིད། མཐར་ཐུག་པའི་སློམ་པོ་གང་
ཞིག །གཞིའི་ཡན་ལག་མ་ཆང་བ་དེ། དངོས་གཞིའི་སློམ་པོའི་མཆན་ཉིད། དེ་གང་
ཞིག །གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་སེལ་བ་ཞུགས་པ་དེ། དངོས་གཞིའི་རྣམ་པའི་སློམ་པོའི་
མཆན་ཉིད། ཟེར་བ་ཡང་མི་འཐད་དེ། སྦྱོར་བའི་སློམ་པོ་ཡིན་ན། ལྷུང་བ་དངོས་གཞི་
ལ་སྦྱོར་བས་མ་བྱང་བ་དང་། སློམ་པོ་ལ་བཞིར་འབྱེད་པ་མི་རིགས་པ་སོགས་སྤར་
བཤད་པའི་རིགས་པས་ཁྲིགས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །སློམ་པོ་ལ་བཞིར་འབྱེད་པ་མི་
འཐད་དེ། དེ་ལ་སྦྱོར་བའི་རྣམ་པའི་སློམ་པོ་དང་དངོས་གཞིའི་སློམ་པོ་གཉིས་སུ་
གངས་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། བེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྦྱོར་བའི་སློམ་པོ་
མེད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། པམ་ལྷག་གི་སྦྱོར་
ལྷུང་སློམ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །བཅས་ལྷན་དགེ་སྦྱོར་གིས་གསོད་སེམས་མེད་པར་མིའི་ལག་བ་
བཅད་པ་ལས་ལྷུང་བའི་སློམ་པོ་དེ་སློམ་པོ་མཆན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྷུང་བ་རྣམ་
གཞག་གིས་ཀུན་ནས་མ་བསྐྱངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། བཅས་ལྷན་
དགེ་སྦྱོར་གིས་གསོད་སེམས་མེད་པར་མིའི་ལག་བ་བཅད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་པ་རོལ་
པོ་ཞི་བ་ལ་སློག་གཅོད་ཀྱི་དངོས་གཞི་སྦྱེད་པ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །སློམ་

པོའི་མིང་རིགས་ཀྱི་སློན་པོ་ཕྱིར་བཅོས་པས་འདག་པའི་ལྷུང་བ་དེ་སློམ་པོའི་མཆོན་
ཉིད་ཟེར་ན། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་པམ་ལྷག་གི་སློར་ལྷུང་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་དེར་ཐལ།
མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྩལ་ཏེ། པམ་ལྷག་གི་སློར་ལྷུང་དེ་པམ་ལྷག་དངོས་
གཞི་ཕྱིར་བཅོས་པས་དག་པར་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། ལུགས་ཕྱི་མ་མི་
འཐད་དེ། པམ་པའི་སློར་སློམ་ཡིན་ན། པམ་པ་དངོས་གཞི་ལ་སློར་བས་ཁྲབ་པར་
ཐལ། པམ་ལྷག་གི་སློར་ལྷུང་དེ་པམ་ལྷག་དངོས་གཞི་ཕྱིར་བཅོས་པས་དག་པར་
བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། པམ་ལྷག་གི་སློར་ལྷུང་མིང་རིགས་ཀྱི་སློན་པོ་
ཕྱིར་བཅོས་པས་འདག་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། དེ་པམ་ལྷག་གི་དངོས་གཞི་ཕྱིར་
བཅོས་པས་དག་པར་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མིང་དང་རིགས་དང་ལྷན་
པར་བརྗོད་ན་ལྷུང་བ་ལས་ལྷང་ངོ་། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །ཁ་
ཅིག་སློམ་པོ་མཆོན་ཉིད་པ་དེ་དགོས་པ་མ་ཁོ་ནའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ཟེར་ན། མི་འཐད་
དེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སློམ་པོ་རྒྱུད་ལྷན་གྱི་བྱིས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། སོ་སོའི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་བ། རྣམ་གཞག་ལ་
དབྱེད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། པམ་ལྷག་གང་རུང་གི་ན་སྤྲད་ཀྱི་ལྷུང་བ་དེ་
སློམ་པོའི་མཆོན་ཉིད།

གཉིས་པ་ནི། སྤྲུལ་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སློན་པོ་དབྱེ་ན། མིང་དུ་ཆགས་པའི་
སློམ་པོ་དང་། ཡོན་ཏན་སྤྲེའི་སློམ་པོ་གཉིས། དང་པོ་དང་སློམ་པོ་མཆོན་ཉིད་པ་དོན་
གཅིག་ །གཉིས་པ་དང་སློམ་པོ་བཏགས་པ་བ་དོན་གཅིག་ །ཡང་སློམ་པོ་ལ་དབྱེ་ན།
སློར་བའི་སློམ་པོ་དང་། མཐར་ཐུག་གི་སློམ་པོ་གཉིས་སུ་ཡོད། དང་པོ་སྤྲེ། གཉིས་པ་

ནི། བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་མིའི་རྒྱས་རིན་ཐང་ཆང་བ་གཞན་དོན་དུ་བརྒྱས་ཤིང་
ཐོབ་སློབ་སྤྱི་ས་བ་ལས་བྱུང་བའི་སློམ་པོ་ལྟ་བུ།

གསུམ་པ་ལ། རོ་བོའི་བྱང་པར། རྩེ་ཚན་གྱི་བྱང་པར། རྟེན་གྱི་བྱང་པར། སྤྱི་
བཤད་པའོ། །དང་པོ་སློམ་པོ་དེ་རོ་བོའི་བྱང་པར་དང་ལྡན་ཏེ། བཅས་ལྟག་ཅི་རིགས་ལ་
བཏགས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། རྩེ་ཚན་གྱི་བྱང་པར་དང་ལྡན་ཏེ། བཅས་ལྟག་གང་རུང་གི་
སྤྱི་ར་གཏོགས་པའི་བྱིར། རྟེན་གྱི་བྱང་པར་དང་ལྡན་ཏེ། སོ་ཐར་གྱི་སློམ་པོ་མཚན་
ཉིད་པ་དེ། དགེ་སློང་པ་མ་ཁོ་ནའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད། བཏགས་པ་བ་རབ་བྱུང་སྤེལ་གའི་
རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་བྱིར། སྤྱི་བཤད་ནི། སློམ་པོ་ཞེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཉེས་པ་
ཆེ་བ་ལ་སློམ་པོའི་མིང་གིས་བཏགས་པའི་བྱིར། དགའ་དོན་ནི། ལྷུང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
སྤྱི་ར་བ་ལ་ཉེས་བྱས་ཅི་མ་ཞིག་སྤྱི་དང་པས་མ་བྱུང་སྟེ། བཅས་ལྟག་གི་སྤྱི་ར་བ་ལས་སློམ་
པོ་བསྤྱིད་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་གཞན་གྱི་ལུས་སྟོག་ལ་གཞོད་པ་སྟོག་གཅོད་ཀྱི་པམ་པ་ལ། ལུང་གི་
བྱེ་བྲག་བཞི་ལས། རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་སྐབས་ནས་བྱུང་བ་ལ་གསུམ། ལྷུང་བ་དང་འབྲེལ་
བའི་བསྐྱབ་བྱ། ལྷུང་བའི་རྣམ་གཞག །བཅས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་བསྐྱབ་བྱའོ། །དང་པོ་
ལ། གཏམ་དང་འབྲེལ་བའི་བསྐྱབ་བྱ། གད་གཡོག་དང་འབྲེལ་བའི་བསྐྱབ་བྱ། རྩས་དང་
འབྲེལ་བའི་བསྐྱབ་བྱ། བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་འབྲེལ་བའི་བསྐྱབ་བྱའོ། །དང་པོ་ནི། གད་པ་
ལ་འཆི་བའི་སེམས་པ་དང་རྩས་སུ་མ་བྱུན་པའི་ཉེ་བར་སྐྱབ་པ་ཉེ་བར་སྐྱབ་པར་མི་
བྱའོ། །ཞེས་པས་བཤད། དགའ་དོན་ནི། ^{༡༣༥}གད་པ་ལ་འཆི་བའི་སེམས་དང་རྩས་སུ་
མ་བྱུན་པ་ཉེ་བར་སྐྱབ་པར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱ་མི་རུང་པའི་བྱིར། །

གཉིས་པ་ལྟར་བའི་རྣམ་གཞག་ལ། བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ་ནི། ^{༡༣༡} མོག་
བཅད་ནའོ། །དེ་ལྟར་བསམ་བས་སོ། །མིར་གྱུར་པའི་ལོ། །དེ་ལྟར་འདུ་ཤེས་བས་
སོ། །གང་ཡང་རུང་བས་སོ། །ཞེས་བས་བཤད། འདིའི་སྐབས་སུ། སྒྲིང་གཞི། དགག་
བྱ། རོ་སོ། ཡན་ལག་གི་ཅི་བ་རྣམ་པར་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ཡོད་དེ། ཡུལ་སྒྲོང་གྲེང་
ཀྱི་རྩ་གྲུང་ཡིད་འོང་ལྟན་གྱི་འགྲམ་དུ། དགེ་སློང་རབ་རྒྱ་མང་པོས་མི་སྤྲུག་པའི་ཉིང་
རེ་འཛིན་བསྐྱོམས་བས། ལུས་མི་གཙང་བ་འདི་དང་བྲལ་ན་ཅི་མ་རུང་སྤྲམ་དུ་བསམ་
ནས། དགེ་སློང་སྒྲེང་གྲེང་ལ། ཚོས་གོས་དང་ལྟར་བཟེད་སོགས་ཀྱིན་ཉེ་གསོད་དུ་
བཅུག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་ལྟར་བ་པམ་བར་བཅས་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། རང་གཞན་གྱི་སློག་ལ་གཞོད་པ་སོགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྟན་དགེ་སློང་གིས་རང་དང་རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་མི་
འམ་མིར་ཆགས་པ་གང་རུང་གསོད་སེམས་ཀྱིས་ཀྱུན་ནས་བསྐྱངས་ཉེ་བསད་པ་
ལས་བྱུང་བའི་དངོས་གཞི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ལྟར་བ་དེ་སློག་གཙོད་ཀྱི་པམ་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ལ་བཞི། གཞི། བསམ་བ། སྒྲོར་བ། མཐར་ཐུག་གི་ཡན་ལག་གོ། །དང་
པོ་ནི། སློག་གཙོད་ཀྱི་པམ་བ་སྐྱེད་པའི་གཞི་ལ་མིའམ་མིར་ཆགས་པ་གང་རུང་ཞིག་
དགོས་ཉེ། བཅས་ལྟན་དགེ་སློང་གིས་མི་མ་ཡིན་བསད་པ་ལ་སློམ་སོ། །དུད་འགྲོ་
བསད་པ་ལ་ལྟར་གྲེང། རང་ཉིད་བསད་པ་ལ་སློམ་སོ་ཙམ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། མི་དང་
མིར་ཆགས་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། མེར་མེར་སོ། ལྷར་ལྷར་སོ། ལྟར་ལྟར་སོ། འཁྲང་

འབྱུང་བ། ཀྱང་ལག་འབྱུས་བ། རྣམས་ནི་མིང་ཆགས་བ། གྲིས་བ། གཞོན་ཅུ། དར་
མ། དར་ཡོལ། ཆན་པོ་རྣམས་ནི་མིའི་གནས་སྐབས་སོ། །དེ་ཡང་དང་པོ་རྒྱང་ལག་
འབྱུས་པ་ཡན་ཆད་མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་ཞེས་བྲུ་ལ། བཅས་ནས་སྤྲི་མི་ཤེས་པའི་
བར་གྲིས་བ། དེ་ནས་འབྲིག་པ་བསྟེན་མི་རྒྱས་པའི་བར་གཞོན་ཅུ། དེ་ནས་ལོ་སྤུམ་
ཅུའི་བར་དར་ལ་བབ་བ། དེ་ནས་ལྷ་བཙུའི་བར་དར་ཡོལ། དེ་ཡན་ཆད་ཆས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་ཡིད་གཉིས་རྩྭ་ཆད་གྲིས་མ་འཁྲུལ་
བའོ། །ཀྱུན་སྒྲོང་ནི་སྒྲོར་བ་བཅུམས་ནས་མཐར་ཐུག་མ་ཤིའི་བར་དུ་གསོད་པར་
འདོད་པ་རྒྱན་མ་ཆད་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། རང་ངམ་བསྐྱོས་པས་མཆོན་བསྐྱུན་པ་སོགས་སོ། །བཞི་པ་ནི།
སྒྲོར་བ་དེའི་རྒྱུན་གྲིས་རང་ཉིད་གྱི་སྤྱོད་ལ་དུ་གསལ་ད^{༡༣༧} གྲུའི་སློག་དབང་འགགས་
པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མཛོད་ལས། སྤྱ་དང་མཉམ་དུ་ཤི་བ་ལ། །དངོས་མེད་ལུས་གཞན་
སྦྱེད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས། དག་དོན་ནི། སློག་གཅོད་གྱི་པམ་བ་སྦྱེད་པའི་རྒྱལ་
ཡོད་དེ། བཅས་ལྷན་དགེ་སྒྲོང་གིས་རང་ལས་ཤེས་རྒྱུ་ཐ་དད་པའི་མི་ལ་དེར་འདུ་
ཤེས་པས་གསོད་སེམས་གྲིས་ཀྱུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་རང་ངམ་བསྐྱོས་པས་བསལ་ན་
སློག་གཅོད་གྱི་པམ་བ་སྦྱེད་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་དོན་སྤྱོད་པ་ལ་གནོད་པ་རྒྱན་སྤྱོད་པའི་པམ་བ་
བཤད་པ་ལ། ལུང་གི་རྣམ་གཞག་གསུམ་ལས། རྣམ་འབྱེད་གྱི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བ་
ལ། ལུང་བའི་རྣམ་གཞག་དང་། བསྐྱབ་བྲུག་གཉིས་ལས། དང་པོ་བསྐྱུན་བཤད་གཉིས་

ལས། དང་པོ་ནི། ༡༩༠ འདུ་ཤེས་བསྐྱར་ཏེ། བདག་ཉིད་མིའི་ཆོས་སྒྲུ་མ་དང་ལྟན་པ་
ཉིད་དུ་སྒྲུས་ནས། །ཞེས་པས་བཤད། འདིའི་སྐབས་སུ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། སྒྲིང་
གཞི་ཡོད་དེ། ཡུལ་ཡངས་པ་ཅན་དུ་ཉ་པ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་དགེ་སློང་ལྔ་བརྒྱས་
ཉོན་མོངས་པ་རྟེན་པ་འདོད་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་མིའི་ཆོས་སྒྲུ་མ་མ་ཐོབ་བཞིན་
དུ་ཐོབ་པར་སྒྲུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་ལྷུང་བ་པམ་པར་བཅས་
པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དགག་བྱ་ཡོད་དེ་རང་གཞན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པ་ལ་གཞོན་པའི་
དགག་བྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རོ་བོ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྟན་དགེ་སློང་གིས་འདུ་ཤེས་བསྐྱར་
ཏེ། མི་ཆོས་སྒྲུ་མ་མ་ཐོབ་བཞིན་དུ་ཐོབ་ཅེས་སྒྲུས་པས་པ་རོལ་པོས་དོན་གོ་བ་ལས་
བྱུང་བའི་ལྷུང་བ་དངོས་གཞི་དེ་རྩུན་སྒྲུ་བའི་པམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡན་ལག་གི་ཅི་བ་རྣམས་པར་བཞག་པ་ལ། གཞི། བསམ་པ། སྦྱོར་བ། མཐར་
ཐུག་གི་ཡན་ལག་གོ། དང་པོ་ནི། གང་ལ་སྒྲུ་བའི་ཡུལ་ནི། མི་ཡིན་པ། སྒྲུ་ཤེས་པ།
དོན་གོ་བ། ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ། མ་ནིང་དང་མཆོན་གཉིས་པ་མིན་པ་སྟེ།
ཐ་སྙད་ལྔ་དང་ལྟན་པ། གང་གིས་སྒྲུ་བའི་རག་ནི་རག་ཡིན་པ། རང་གི་ཡིན་པ། བདག་
ཉིད་དང་འབྲེལ་བ། མ་ཞོར་བར་སྒྲུས་པ། མངོན་སུམ་དུ་སྒྲུས་པ། གསལ་བོར་སྒྲུས་པ་
སྟེ་མཆོན་ཉིད་དུ་གང་དང་ལྟན་པ། གང་སྒྲུ་བའི་དངོས་པོ་ནི། མིའི་ཆོས་སྒྲུ་མ་སྟེ་བསམ་
གཏན་དང་པོའི་ཉིར་བསྟོགས་ཡན་ཆད་ཀྱི་སས་བསྐྱས་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །

དེ་ཡང་སྐྱབ་པ་ལྔ་བོ་ནི་མི་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་ལ། དེ་སྤངས་པ་ནི་སྒྲུ་མའི་
དོན་ནོ། །སྐྱབ་པ་ལྔ་ཡོད་དེ། འདོད་པ་ལ་འདུན་པ། གཞོན་སེམས། གཉིད་རྟུགས།
ཆོད་འགྱུད། ཐེ་ཆོམ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྒྲུ་ཚུལ་ལ་གསུམ་ལས། རོ་བོའི་སྒྲོ་

ནས་སྤྱོད་བཞི། ལྷ་རྣམས་དང་། ལྷ་རྣམས་དང་། གཞོད་སྤྱིན་རྣམས་དང་། ཇི་ཟ་རྣམས་
དང་། མི་འཕམ་ཅི་རྣམས་དང་། ལྷོ་འཕྲེ་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་། སྤུལ་པོ་རྣམས་དང་། ལུས་
སྤུལ་པོ་རྣམས་མཐོང་ངོ་། རྟེན་དག་དང་གཏམ་འདྲེའོ། རྟེན་དག་དང་མེབས་པར་
སྤྲེའོ། ཞེས་སོགས་སྤྲུལ་བའོ། འབྲས་བུའི་སློབ་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་ཞིན་དུ་མི་
རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་འདུ་ཤེས་ཉི་ཤུ་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་
བཞི་དང་། དེ་དག་གི་ཉེར་བསྟོགས་བརྒྱད་དང་། ཆོད་མེད་བཞི་དང་། སྤྱན་ལྷ་མཛོན་
ཤེས་སོགས་ཐོབ་བོ། ཞེས་སྤྲུལ་བའོ། འདུ་ཤེས་ཉི་ཤུ་ཡོད་དེ། མི་རྟག་པ་ལ་
སོགས་པའི་འདུ་ཤེས་བརྒྱད་དང་། མི་སྤྱུག་པ་སོགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བརྒྱ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འདུས་བྲས་ཐམས་ཅད་ལ་མི་རྟག་པའི་འདུ་ཤེས། མི་རྟག་པ་
ལ་སྤྱུག་པ་སྤུལ་བའི་འདུ་ཤེས། སྤྱུག་པ་སྤུལ་བ་ལ་བདག་མེད་པའི་འདུ་ཤེས། ཐས་ལ་
མི་མ་སྤྱན་པའི་འདུ་ཤེས། འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ་མཛོན་པར་མི་དགའ་བའི་འདུ་
ཤེས། ཉེས་དམིགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས། སྤོང་བའི་འདུ་ཤེས། འགོག་པའི་འདུ་ཤེས།
འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་འདུ་ཤེས། འཆི་བའི་འདུ་ཤེས་རྣམས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། མི་སྤྱུག་པའི་འདུ་ཤེས། རྣམ་པར་བསྟོས་པའི་འདུ་ཤེས།
རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་འདུ་ཤེས། རྣམ་པར་དམར་བའི་འདུ་ཤེས། རྣམ་པར་བམ་
པའི་འདུ་ཤེས། རྣམ་པར་ཐོས་པའི་འདུ་ཤེས། རྣམ་པར་འབྲས་ཞིག་པའི་འདུ་ཤེས།
རྣམ་པར་འཛོར་བའི་འདུ་ཤེས། རུས་གོང་གི་འདུ་ཤེས། མཉམ་པ་ཉིད་དུ་སོ་སོར་
རྟོགས་པའི་འདུ་ཤེས་རྣམས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། ལྷན་པའི་སློབ་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་ཞིན་གང་
དུར་ཁྲིད་ཆེན་པོ་བསེལ་བའི་ཆོལ་དུ་ཞག་གཅིག་གནས་པ་ལ་མི་མ་ཡིན་གྱི་གཞོད་

པ་མ་བྱུང་བ་དེ་ནི་དག་བཅོམ་པར་ངེས་པ་ཡིན་ལ། ཁོ་ལོས་དྲར་ཁྲོད་ཆེན་པོ་བསིལ་
བའི་ཆལ་དུ་མཆོན་མོ་ཞག་གཅིག་ཉལ་བ་ལ་མི་མ་ཡིན་གྱི་གནོད་པ་མ་བྱུང་
ངོ་། །ཞེས་བ་ལྟ་བུ་དང་། ཁྱིམ་བདག་ཆེ་གོ་མོ་ཞིག་གི་ནང་དུ་སྟན་ཁ་ལོ་ལ་དབང་བ་
དེ་ནི་དག་བཅོམ་པར་ངེས་ལ། ཁོ་ལོས་ཀྱང་ཁྱིམ་བདག་ཆེ་གོ་མོ་འདྲི་ནང་དུ་སྟན་ཁ་ལོ་
ལ་དབང་བར་བྱས་སོ། །ཞེས་སྒྲིམ་པ་ལྟ་བུ་འོ། །

བསམ་པ་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་བདེན་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱར་ཏེ་རྩལ་
བའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་སྒྲིམ་འདོད་བའོ། །ཀྱན་སྒྲོང་ནི་མ་ཐོབ་བཞིན་དུ་ཐོབ་པར་སྒྲིམ་འདོད་
བ་རྒྱན་མ་ཆད་པའོ། །སྒྲོར་བ་ནི་རག་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ལྷན་གྱིས་སྒྲིམ་བར་ཅོམ་
པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི། བ་རོལ་པོས་དོན་གོ་བའོ། །རག་དོན་ནི། རྩལ་སྒྲིམ་པའི་པམ་
བ་སྦྱེད་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྷན་དགོས་སྒྲོང་གིས་འདུ་ཤེས་བསྐྱར་ཏེ་མིའི་ཆོས་
སྒྲིམ་མ་ཐོབ་བཞིན་དུ་ཐོབ་པར་སྒྲིམ་པས་བ་རོལ་པོས་དོན་གོ་བ་ན་རྩལ་སྒྲིམ་པའི་
པམ་བ་སྦྱེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་གསོ་བ་དགོ་འདུན་ལ་རག་ལས་བ་དགོ་འདུན་ལྷན་མའི་སྡེ་བཤུད་
བ་ལ།

སྟན་མོང་གི་མཆོན་ཉིད་དང་། ལྷུང་བའི་རྣམ་གཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།^{༡༡༡}
མི་ལམ་ནི་མེད་པ་དང་འབྲེལ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། འདིའི་སྐབས་སུ། དགོ་
འདུན་ལྷན་མའི་རྣམ་གཞག་བཤུད་པ་ལ། དབྱེ་བ་དང་། བྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤུད་
པའོ། །དང་པོ་ནི། དགོ་འདུན་ལྷན་མ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། ལྷུང་གི་བར་སྒྲོམ་ལས།^{༡༡༢} ཁྱ

༡༡༡ བསྐྱར་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༤༡ འདུལ་བ་ལྟ། སྒྲོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༡/༩༥།

༡༡༢ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༥༡ འདུལ་བ་ཅ། སྒྲོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། ལྷུང་གི་བར་སྒྲོམ། ༤/༥༠༥།

བ་འཛིན་དང་འཁྲིག་ཆིག་རྟེན་བཀུར་སྤྲོན་^{༡༩༩}། །ཁང་པ་ཁང་ཆེན་དང་ནི་གཞི་མེད་
བ། །བག་ཅམ་དགེ་འདུན་དབྱེན་དང་དེ་རྩེ་སྟོགས། །ཁྲིམ་སྤྲོན་འབྲེན་དང་བཀུར་
སློ་མི་བདེ་བའོ། །ཞེས་བ་ལྟར་ཡོད་པའི་བྲིས།

དེ་ཡང་བསྐྱུ་ན་དངོས་པོ་ལས་གྱུར་བ་དང་། བསྐྱོ་བ་ལས་གྱུར་བ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ལ། ཆགས་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་བ་དང་། གཞོད་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་
བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་བ་དང་། བྱི་རོལ་
ལ་ཆགས་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། བདག་ཉིད་འདོད་པ་སྟེན་
བ་དང་། གཞན་སྟེན་དུ་འཇུག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ལྷུས་ཀྱི་རེག་པའི་བདེ་བ་
ལ་ཆགས་པ་དང་། སྤྱོ་བའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་གཉིས། དང་པོ་ལ། རང་གི་ལྷུས་
ཀྱི་རེག་པའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་། གཞན་ཀྱི་རེག་པའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པ་
གཉིས་ལས། དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཁུ་བ་འབྲེན་པའི་ལྷག་མ་དང་། གཉིས་
པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་བཞག །སྤྱོ་བའི་དེའི་དབང་དུ་
བྱས་ནས། འཁྲིག་ཆིག་གི་དེ་དང་། བསྟེན་བཀུར་བསྐྱགས་པའི་དེ་གཉིས་
གཞག །གཉིས་པ། གཞན་བསྟེན་དུ་འཇུག་པ་ལ། གཉིས་ཀྱི་དེ་བཞག །བྱི་རོལ་ལ་
ཆགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཁང་པ་ཁང་ཆེན་ཀྱི་དེ་གཉིས་བཞག །གཞོད་པས་
ཀུན་ནས་བསྐྱང་བ་ལ། གཞི་མེད་བག་ཅམ་ཀྱི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་རྣམས་
བཞག །བསྐྱོ་བ་ལས་འགྱུར་བ་ལ་གཞན་རྣམས་བཞག་པ་ཡིན་འོ། །

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ་ལ་བརྟུ་གསུམ་ཡོད་པའི། དང་པོ་ཁུ་

བ་འབྲིན་པའི་དགོ་འདུན་ལྷག་མ་ནི། ^{༡༩༥} བྱང་ནའོ། །དེར་འདུན་པས་སོ། །རང་གི་ཁྱ་
བའོ། །དང་པོ་ལའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། འདིའི་སྐབས་སུ། སྤེང་གཞི། དགག་
བྱ། རོ་བོ། ཡན་ལག་གི་རྩི་བ་རྣམ་པར་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ཡོད་དེ། ཡུལ་མཉན་
ཡོད་དུ་དགོ་སྤྱོད་འཆར་གས་ཉོན་མོངས་པ་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ཀྱུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་
རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཁྱ་བ་བྱང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལྷང་བ་ལྷག་མར་
བཅས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། ས་དང་ལམ་ལ་སྤྱིབ་པ་དང་། འབྲིག་པའི་འདོད་
ཆགས་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། སམ་པ་དང་པོ་ལ་རེག་པར་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་
དགག་བྱ་ཡོད་པའི་བྱིར། རོ་བོ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྡན་དགོ་སྤྱོད་གིས་ཆགས་སེམས་
ཀྱིས་ཀྱུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཁྱ་བ་བྱང་བའི་བདེ་བ་བདག་གིར་བྱས་
པ་ལས་བྱང་བའི་ལྷང་བ་དངོས་གཞི་དེ་ཁྱ་བ་འབྲིན་པའི་དགོ་འདུན་ལྷག་མ་ཡིན་
པའི་བྱིར། བཞི་བ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ། གང་དབྱུང་བའི་གཞི་ནི་རང་གི་ལུས་ཀྱི་
ཁྱ་བ་ཡིན་པ། དང་པོའི་གནས་ན་གནས་པའོ། །བསམ་པ་ནི་ཆགས་སེམས་ཀྱིས་
དབྱུང་འདོད་རྒྱུ་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་དབྱུང་བར་རྩོམ་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་
དབྱུང་བའི་བདེ་བ་བདག་གིར་བྱས་པའོ། །

གཉིས་པ་འཛིན་པའམ་རེག་པའི་དགོ་འདུན་ལྷག་མ་ནི། ^{༡༩༥} ལུས་ཀྱི་རེག་པ་
བདག་གིར་བྱེད་ནའོ། །འདིར་ལན་བྱ་ནི་དེ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དོ། །དེ་དང་འབྲེལ་བའི་
གོས་ལ་ཡང་ངོ་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། འདིའི་སྐབས་སུ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི།
ཡུལ་མཉན་ཡོད་དུ་དགོ་སྤྱོད་འཆར་གས་བྱིས་བདག་གི་རྒྱུང་མ་དད་པ་ཅན། བཅོམ་

༡༩༥ བསྐྱར་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༡༡། འདུལ་བ་ལྷ། སྤོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༡༧༩༥།

༡༩༥ བསྐྱར་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༡༡། འདུལ་བ་ལྷ། སྤོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༡༧༩༥།

ལྷན་འདས་འཁོར་བཅས་རྩལ་པ་དང་བསྟེན་བཀུར་བྱེད་པར་ལྷགས་པ་རང་གི་སྤྱི་ལ་
བུའི་ནང་དུ་ཆོས་སྟོན་པར་བཅམས་པ་ན། ཆགས་སེམས་ཀྱིས་ལུས་ལ་རེག་པ་སྣ་
ཆོགས་བྱས་པས་བྲིམ་བདག་མོ་མ་དད་པ་ལ་བཏེན་ནས་བཙོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་
ལྷང་བ་ལྷག་མར་བཅས་པའི་ཕྱིར། དགག་བྱ་ཡོད་དེ། ས་དང་ལམ་ལ་སྤྱི་བ་པ་དང་།
པམ་པ་དང་པོའི་རྒྱར་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རོ་བོ་ཡོད་དེ།
བཅས་ལྷན་དགེ་སློང་གིས་ཆགས་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་བྱད་མེད་ཀྱི་
ལུས་ལ་རེག་པའི་བདེ་བ་བདག་གིར་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷང་བ་དངོས་གཞི་དེ་
རེག་པའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། གང་ལ་རེག་པའི་ཡུལ་ནི་བྱད་མེད་དོན་
བྱེད་རྒྱས་པ་དང་ལྷན་པ། བསྟེན་དུ་རུང་བ། ལུས་ཐམས་ཀྱི་གནས་པ། ཤེས་པ་རང་
བཞིན་དུ་གནས་པ། མ་ནིང་དང་མཚན་གཉིས་མ་ཡིན་པ། ལུས་དངོས་སམ། དེ་དང་
འབྲེལ་པའི་སྐྱེའམ་སྐྱེ་མ་དུད་སོགས་གང་ཡང་རུང་བའོ། །བསམ་པ་ནི་ཆགས་
སེམས་ཀྱིས་རེག་འདོད་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི། རེག་པར་ཚོམ་པའོ། །མཐར་
ཐུག་ནི། རེག་པའི་བདེ་བ་བདག་གིར་བྱས་པའོ། །ཁ་ཅིག་ནི། གང་ལ་རེག་པའི་དགེ་
འདུན་ལྷག་མ་སྦྱེད་པའི་ཡུལ་དེ་ལ་མི་ཡིན་པ་མི་དགོས་ཏེ། བཅས་ལྷན་དགེ་སློང་
གིས་ཆགས་སེམས་ཀྱིས་བྱད་མེད་ཀྱི་རོ་ལ་རེག་པ་ལ་དེ་བསྦྱེད་པའི་ཕྱིར། ལྷང་སྒྲ་
མར། ༡༩༦ བྱད་མེད་ཀྱི་རོ་དང་ལྷན་ཅིག་རེག་པར་བྱས་ན་ཅིར་འགྱུར། དགེ་འདུན་
ལྷག་མའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བཅས་ལྷན་
དགེ་སློང་གིས་ཆགས་སེམས་ཀྱིས་དེ་ལ་རེག་པ་ལ་དེ་མི་སྦྱེད་པར་ཐལ། ཆགས་

སེམས་ཀྱིས་ཤེད་པའི་རྩལ་པ་དང་སྤྲོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱད་མེད་ཀྱི་
ལུས་ལ་རེག་པ་ལ་དེ་མི་སྤྱེད་པ་གང་ཞིག་དེ་ལས་ཅིག་ཤོས་ལ་རེག་པ་དགག་བྱ་
ཆུང་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ལ་དེ་མི་སྤྱེད་པར་ཐལ། དེ་ལ་སློམ་པོ་ཅམ་ཞིག་སྤྱེད་
བའི་ཕྱིར། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས།^{༡༩༥} བྱད་མེད་ཀྱི་རོ་ལ་རེག་པ་ལ་ནི་སློམ་པོ་ལས་ན་
སྤྱད་པ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྤྱད་ཀྱི་ལུང་དེས་ནི་སློམ་པོ་ལ་
དགོ་འདུན་ལྷག་མའི་མིང་གིས་བཏགས་པའོ། །

གསུམ་པ་འབྲིག་ཆོག་སྤྱོད་པའི་དགོ་འདུན་ལྷག་མ་ནི།^{༡༩༦}འབྲིག་པ་སྤྱོད་
ནའོ། །རྒྱ་ལ་སོགས་པའི་དོན་གྱིས་སོ། །གང་ལ་གོ་བར་བྱ་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོགས་
ཀྱིས་འཆད། འདིའི་སྐབས་སུ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། དུལ་མཉན་ཡོད་དུ་དགོ་སྤྱོད་
འཆར་གས་ཉོན་མོངས་པ་ཆགས་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྐངས་ཏེ་བྱད་མེད་ལ་
འབྲིག་ཆོག་སྤྱོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ལྷུང་བ་ལྷག་མར་བཅས་
པའི་ཕྱིར། དགག་བྱ་ཡོད་དེ། སྤྱོད་ལྷུང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རོ་བོ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྷན་
དགོ་སྤྱོད་གིས་ཆགས་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྐངས་ཏེ་བྱད་མེད་ལ་འབྲིག་ཆོག་
གིས་སྤྱོད་པ་པ་རོལ་པོས་དོན་གོ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷུང་བ་དངོས་གཞི་དེ་འབྲིག་
ཆོག་སྤྱོད་པའི་དགོ་འདུན་ལྷག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི།
གང་ལ་སྤྱོད་པའི་དུལ་ནི་བྱད་མེད་ཀྱི་མཆོན་དོན་བྱེད་རྩལ་པ་དང་ལྷན་པ། ལུས་ཐ་
མལ་དུ་གནས་པ། ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ། མ་ནིང་དང་མཆོན་གཉིས་པ་མ་
ཡིན་པའོ། །གང་སྤྱོད་པའི་དངོས་པོ་ནི་དུལ་དུས་དེར་འབྲིག་ཆོག་ཏུ་གྲགས་པ་རྒྱན་རུ་

༡༩༥ བསྐྱར་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༥༠། འདུལ་བ་ལྷ། རྫོང་དཔོན་རྒྱུ་མི་བླ་ རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ། ༢༠༥-༦།

༡༩༦ བསྐྱར་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༥༡། འདུལ་བ་ལྷ། རྫོང་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་རྩ་བ། ༥༡༣-༥།

ཅན་ལ་སོགས་པའོ། །བསམ་པ་ནི། ཆགས་སེམས་ཀྱིས་འཁྲིག་ཆིག་སྤྱི་འདོད་རྒྱན་
མ་ཆད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི། དག་མཆོན་ཉིད་དུག་ལྟན་གྱིས་སྤྱི་བར་ཚུམ་པའོ། །མཐར་
ཐུག་ནི། པ་རོལ་པོས་དོན་གོ་བའོ། །

བཞི་བ་བསྟེན་བཀྱར་བསྐྱགས་པའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་ནི། ༡༩༥༥ བདག་ཉིད་
དང་འཁྲིག་པ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོད་པ་བསྐྱགས་ནས། དེས་བསྐྱགས་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་
བའི་དོན་གྱིས་ཆིག་ནི་དེ་དང་འབྲེལ། དེ་ཉིད་བྱིར་བཞུས་ནས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
འཆད། འདིའི་སྐབས་སུ་བཞི་ལས། སྤང་གཞི་ཡོད་དེ། དུལ་མཉན་ཡོད་དུ་དགེ་སྤོང་
འཆར་གས་ཉོན་མོངས་པ་ཆགས་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་བྱད་མེད་ལ་
འཁྲིག་པའི་བསྟེན་བཀྱར་བསྐྱགས་པ་ལ་བཞེན་ནས་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་ལྷུང་བ་
ལྷག་མར་བཅས་པའི་བྱིར། དགག་བྱ་སྤར་བཞིན། རོ་བོ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྟན་དགེ་
སྤོང་གིས་ཆགས་སེམས་ཀྱིས་བྱད་མེད་ལ་འཁྲིག་པའི་བསྟེན་བཀྱར་བསྐྱགས་པ་པ་
རོལ་པོས་དོན་གོ་བ་ལས་གྱུར་པའི་ལྷུང་བ་དངོས་གཞི་དེ་བསྟེན་བཀྱར་བསྐྱགས་
པའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། བཞི་བ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། གང་ལ་སྤྱི་
བའི་གཞི་སྤར་བཞིན་ནོ། །སྤྱི་ཚུལ་ནི། ཁོ་བོ་ལྟ་བུའི་དགེ་སྤོང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྟན་
པ་དགེ་བའི་ཆོས་ཅན་ལ་འཁྲིག་པའི་ཆོས་འདིས་བསྟེན་བཀྱར་བྱས་ན་དེ་ནི་བསྟེན་
བཀྱར་ནམས་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྤྱིས་པའོ། །བསམ་པ་ནི། ཆགས་སེམས་
ཀྱིས་བསྐྱགས་འདོད་རྒྱན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི། བསྐྱགས་པར་ཚུམ་
པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི། པ་རོལ་པོས་དོན་གོ་བའོ། །

ལྷ་པ་སྤྱན་པའི་བྱེད་པའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་ནི། ^{༡༤༠}འཕྲུག་ནའོ། །གཞན་དང་
དོ། །གཞན་དུའོ། །དེའི་ཕྱིར་དུ་མི་མ་སྤྱན་པ་མ་སྤྱན་པར་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
སོགས་ཀྱིས་འཆད། འདིའི་སྐབས་སུ་བཞི་ལས། དང་པོ་སྐྱོང་གཞི་ལ། བྱང་ལ་མ་
བཅས་པ་དང་། བྱང་ལ་བཅས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རི་དྲགས་འཛིན་གྱི་བྱ་
ནག་པོས་སྐྱེས་པ་དང་བྱད་མེད་སྤྱན་བྱས་པ་ལ་སྐྱོང་གཞི་བྱང་ཡང་བཅས་པ་མ་
མཛད་ལ། གཉིས་པ་ནི། དུལ་མཉན་ཡོད་དུ་དགེ་སྟོང་འཆར་གས་ཉོན་མོངས་པ་
འདོད་ཆགས་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་སྐྱེས་པ་དང་བྱད་མེད་སྤྱན་བྱས་
པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ལྷང་བ་ལྷག་མར་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དགག་བྱ་ལྷར་བཞིན། རོ་བོ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྷན་དགེ་སྟོང་གིས་སྐྱེས་པ་དང་བྱད་
མེད་སྤྱན་བྱས་ཏེ་དེ་གཉིས་སྤང་བ་ལས་བྱང་བའི་ལྷང་བ་དངོས་གཞི་དེ་སྤྱན་བྱེད་
པའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། གང་སྤྱན་
བྱེད་པའི་གཞི་ནི། སྐྱེས་པ་དང་བྱད་མེད་མཆོད་དོན་བྱེད་རུས་པ་དང་ལྷན་པ། ལུས་
ཐ་མལ་དུ་གནས་པ། སེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ། མ་ནིང་དང་མཆོད་གཉིས་པ་
མིན་པའོ། །བསམ་པ་ནི། སྤྱན་བྱེད་འདོད་རྒྱན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི། སྤྱན་བྱེད་
པར་ཚོམ་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི། དེ་གཉིས་ཀྱིས་འབྲིག་པ་བསྟེན་པའོ། །

དུག་པ་ཁང་པ་ཁང་ཆེན་གྱི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་བཤད་པ་ནི། ^{༡༤༡}གནས་བྱེད་
དུ་བརྟུག་ནའོ། །མཐར་ཐོ། །ཞེས་དང་། ^{༡༤༢}གཅིག་གི་དོན་དུའོ། །ཆོད་ལས་ལྷག་

༡༤༠ ག་༤་ན་༤་བ་གཉིན་བྱེད། མཆོ་རྟེན་སོགས་འདུལ་གཞུང་གཞན་དུ་སྤྱན་བྱེད་པའི།

༡༤༡ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༡། འདུལ་བ་སྤྱ། རྫོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་རྩ་བ། ༡༤༤་༡།

༡༤༢ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༡། འདུལ་བ་སྤྱ། རྫོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་རྩ་བ། ༡༤༤་༢།

༡༤༣ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༡། འདུལ་བ་སྤྱ། རྫོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་རྩ་བ། ༡༤༤་༣།

བའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། འདིའི་སྐབས་སུ། ཆོས་རྗེ་དམར་སྟོན་པ་ན་རེ།
 ཆོགས་པའི་དོན་དུ་བཅིགས་པ་དེ་ཁང་པ་ཁང་ཆེན་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་ཁང་ཆེན་གྱི་
 དོན། གང་ཟག་གཅིག་གི་དོན་དུ་བཅིགས་པ་དེ་དེ་ལྟར་བྱེ་བའི་ཁང་པའི་^{༡༤༤}དོན་
 ཡིན། ཞེས་གསུངས། འོ་ན། སྟོན་པ་ཞལ་བཞུགས་དུས་སུ་སྟོན་པའི་བཞུགས་
 གནས་ཁོ་ནར་བཅིགས་པའི་ཁང་པ་ཆོས་ཅན། དེ་ལྟར་བྱེ་བའི་ཁང་པར་ཐལ། གང་
 ཟག་གཅིག་གི་དོན་དུ་བཅིགས་པའི་ཁང་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱབ་པ་ཁས། འདོད་མི་
 ལུས་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱེ་བའི་ཁང་ཆེན་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་གི་
 ཆེད་དུ་བཅིགས་པའི་ཁང་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱབ་སྟེ། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས།^{༡༤༥}
 ཁང་ཆེན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱིན་པར་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱི་ཆེ་བ་ཡིན་གྱི། ཆད་ཀྱི་ཆེ་བ་
 ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། སྤྱིག་བྱེད་ཀྱི་བྱིས་པ་བཞིའི་དོན་དུ་བཅིགས་པའི་ཁང་པ་ཆོས་
 ཅན། དེ་ལྟར་བྱེ་བའི་ཁང་ཆེན་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོགས་པའི་དོན་དུ་བཅིགས་པའི་ཁང་
 པ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱབ་པ་ཁས། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། སངས་མ་ཐག་པའི་ལུང་དོན་གྲུབ་
 པའི་བྱིར། སོག་འདུལ་འཛིན་ན་རེ། དཀོན་མཆོག་དང་སོ་གཉིས་གང་རུང་གི་ཆེད་
 དུ་བཅིགས་པ་དེ་དེ་ལྟར་བྱེ་བའི་ཁང་ཆེན་དང་། དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་དང་དེ་
 ལས་གཞན་པའི་གང་ཟག་གཅིག་གི་དོན་དུ་བཅིགས་པ་ཁང་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བཅས་ལྡན་དགེ་སྤྲོད་གིས་^{༡༤༦}དགེ་འདུན་བརྒྱ་སྟོང་
 སོགས་ཀྱི་ཁང་པའི་ཆད་ལ་སྤིད་དུ་སྤྱོད་བཅོ་བརྒྱད། ཞེད་དུ་སྤྱོད་དང་བཙུག་ཅིག་

༡༤༤ ག༤ཙ་བ་ན་བའོ།

༡༤༥ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༥། འདུལ་བ་ཅ། སྟོན་པ་བཅོས་ལྡན་འདས། ལུང་རྣམ་འབྱེད། ༦༠༩་ཤ།

༡༤༦ ག༤ལ་ན་ཉ་གི།

ལས་ལྷག་པ་བྱར་མི་རུང་བར་ཐལ། དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་གི་ཆེད་དུ་བཅིགས་
པའི་ཁང་པ་དེ་དེ་ལྟར་བྱེ་བའི་ཁང་པ་གང་ཞིག །དེ་ལྟར་བྱེ་བའི་ཁང་པའི་ཆད་ལ་
སྲིད་དུ་བཅོ་བརྒྱད། ཞེད་དུ་ཁྱེ་བྱེད་དང་བཙུ་གཅིག་ལས་ལྷག་པ་མ་གནང་བའི་ཕྱིར།
གཞན་ཡང་། དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་གི་ཆེད་དུ་བཅིགས་པའི་ཁང་པ་ཡིན་ན། དེ་
ལྟར་བྱེ་བའི་ཁང་ཆེན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་དེ་གཙུག་
ལག་ཁང་གི་མཛོད་འཛིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཡུང་བྲངས་མ་
ཐག་པ་དེའི་ཕྱིར། མཆོ་སྣ་པ་ན་རེ།^{༡༩༥} དགོན་མཆོག་གསུམ་གང་རུང་གི་ཆེད་དུ་
བཅིགས་པའི་ཁང་པ་དེ་དེ་ལྟར་བྱེ་བའི་ཁང་ཆེན་གྱི་དོན་དང་། བྱིས་པའམ་རབ་བྱུང་
དུ་གྱུར་པའི་གང་ཐག་གཅིག་གི་དོན་དུ་བཅིགས་པ་དེ་དེ་ལྟར་བྱེ་བའི་ཁང་པའི་དོན་
ནོ། །ཞེས་གསུངས།

འོ་ན། ལྷན་ཁྲུགས་སུ་གྱུར་པའི་དགེ་སློང་གཅིག་གི་དོན་དུ་བཅིགས་པའི་
ཁང་པ་ཆོས་ཅན། དེ་ལྟར་བྱེ་བའི་ཁང་པར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་
ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་བྱེ་བའི་ཁང་ཆེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་
གི་དོན་དུ་བཅིགས་པའི་ཁང་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷན་ཁྲུགས་ཀྱི་དོན་དུ་བཅིགས་
པའི་ཁང་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། ལྷན་ཁྲུགས་ཡིན་ན། དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་
ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན། འཕགས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ལ། ཁང་པའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་བཤད་པ་དང་། ཁང་ཆེན་གྱི་
དགེ་འདུན་ལྷག་མ་བཤད་པ་དང་། ཁང་པ་ཁང་ཆེན་གྱི་བྱུང་པར་བཤད་པའོ། །དང་
པོ་ལ་བཞེ་ལས། སྤང་གཞི་ཡོད་དེ། ཡུལ་མཉན་ཡོད་དུ་དགེ་སློང་རབ་རྒྱུ་མང་པོས་

༡༩༥ བྱང་ཆེ་བར་མ། མཆོ་སྟེ་གཞི་དང་ཆ། ཀུན་མཁྱེན་མཆོ་སྣ་བཤེས་རབ་བཟང་པོ། མཆོ་སྟེ་ག། ༡༩༣༡

ཉོན་མོངས་པ་འདོད་ཆགས་ཤས་ཆེ་བས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་གཞི་མ་དག་པར་མི་
རིགས་པའི་ཁང་པ་ཆད་ལས་ལྷག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལྷུང་བ་
ལྷག་མར་བཅས་པའི་ཕྱིར། དགག་བྱ་ཡོད་དེ། སློག་ཆགས་གཞན་ལ་གཞོད་པར་
འགྱུར་བ་དང་། གཞན་དང་ཚྭ་པ་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་དང་། དོན་དང་བྱ་བ་མང་བར་
འགྱུར་བའི་དགག་བྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རོ་བོ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྡན་དག་སློང་གིས་གཞི་
མ་དག་པར་ཆད་ལས་ལྷག་པའི་ཁང་པ་རང་དོན་དུ་བཅིགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷུང་
བ་དངོས་གཞི་དེ་ཁང་པའི་དག་འདུན་ལྷག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ལ་བཞི་ལས།
དང་པོ་ནི། གང་དུ་བཅིགས་པའི་གཞི་ནི་གཞན་གྱིས་བདག་ཏུ་བརྩུང་བའི་ཆ་ནས་
ཚྭ་པ་དང་བཅས་པ། སློག་སྤྱར་སོགས་སློག་ཆགས་སྤྱོད་ཆུ་བའི་ཆ་ནས་གཞོད་པ་
དང་བཅས་པ། ཁྲོན་པ་དང་འབབ་ཆུ་སོགས་ཆུ་བའི་ཆ་ནས་བརྩམ་དུ་མི་རུང་
བའོ། །གང་ཅིག་པའི་དངོས་པོ་ནི་པལ་ཆེར་བསྐྱོར་ཞིང་། པལ་ཆེར་གཏོགས་པ་
སོགས་གནས་ཀྱི་རོ་བོར་གྱུར་པ་གཞན་གྱི་བྱེད་འཕྲོ་སོགས་གཞིའི་སེལ་བར་
གཏོགས་པ་མ་ཡིན་པ། ཆད་ལས་ལྷག་པའོ། །ཆད་ཀྱང་ཡོད་དེ། སྤྱི་དུ་ཁྱ་བཅོ་
བརྒྱད་དང་། ཞེད་དུ་ཁྱ་བྱེད་དང་བཙུག་ཅིག་པོ་ཆེ་ཆད་དང་། སྤྱི་དུ་ལམ་བཞི་ཤོད་བ་
དེ་ཆུང་ཆད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་དུ་ལམ་བཞི་ནི། འདུག་པའི་ཆེ་ན་སྤྱིལ་མོ་གྱུང་བཅས་
ཏེ་འདུག་ཏུ་རུང་བ། ཉལ་བའི་ཆེ་ན་རྒྱང་ལག་བརྒྱངས་ཏེ་ཉལ་དུ་རུང་བ། ལྷང་བའི་
ཆེ་མགོ་མ་སྤྱབ་པར་ལྷང་དུ་རུང་བ། འཕྲོ་བའི་ཆེ་ན་གོ་མ་པ་གསུམ་འདོར་དུ་རུང་བ།
བསམ་པ་ནི། ཁང་པ་ཅིག་འདོད་རྒྱན་མ་ཆད་པའོ། །སྤྱིར་བཞི། དེ་ལྟར་ཅོམ་
པའོ། །མཐར་སྤྲུག་ནི། གནས་ཀྱི་རོ་བོར་གྱུབ་པའོ། །

གཉིས་པ་ཁང་ཆེན་གྱི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་ནི།^{༡༥༩} ཆོག་གསུང་གི་དོན་དུ་ལོ། །ཞེས་
སོགས་ཀྱིས་འཆད། འདི་ལོ་སྐབས་སུ་བཞེས་པས། དང་པོ་ནི། སྐྱེད་གཞི་དང་དགག་བྱ་
སྤྱར་བཞེན་ནོ། །རྩོམ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྷན་དགེ་སྦྱོར་གིས་གཞི་མ་དག་པར་དགོན་
མཆོག་གསུམ་གྱི་ཆེད་དུ་འཕམ་དངོས་ཀྱི་བདག་པོ་སོགས་ཀྱི་དོན་དུ་གནས་བཅུགས་
པ་ལས་བྱུང་བའི་དངོས་གཞི་ལྟར་བ་དེ་ཁང་ཆེན་གྱི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། བཞེས་པ་ལ་བཞེས་པས། དང་པོ་གཉིས་སྤྱར་བཞེན་ལ། བསམ་པ་ནི། ཅིག་འདོད་
རྒྱན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི། དེ་ལྟར་ཚུལ་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི། གནས་ཀྱི་རྩོམ་
བྱུང་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཁང་པ་ཁང་ཆེན་གྱི་བྱུང་པར་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། སྤྱི་མ་
དགོན་མཆོག་ལས་གཞན་པའི་དོན་དུ་བཅུགས་པ་དགོས་ཀྱི། ཕྱི་མ་དགོན་མཆོག་
གི་ཆེད་དུ་བཅུགས་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ས་གཞི་དང་ཡོ་བྱུང་བཅས་དགོས་མི་
དགོས་ཀྱི་བྱུང་པར་དང་། ཆད་ལས་ལྷག་པ་དགོས་མི་དགོས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །

བརྒྱད་པ་གཞི་མེད་སྐྱེད་འདེབས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་ནི།^{༡༦༠} རྒྱན་དུ་སྤྱི་
བས་སོ། །གང་ཡང་རུང་བ་ལ་གོ་བར་བྱས་ནའོ། །ཉམས་པར་འདུན་པས་སོ། །ཞེས་
སོགས་ཀྱིས་འཆད། འདི་ལོ་སྐབས་སུ་བཞེས་པས། དང་པོ་སྐྱེད་གཞི་ཡོད་དེ། རྒྱན་པ་
འོད་མའི་ཆལ་དུ་བཞུགས་པའི་ཆེ་མཇུང་པོ་དང་ས་ལས་སྦྱེས་གཉིས་ཀྱིས་སྤོན་གྱི་
འཁོན་རྒྱ་མཆན་དུ་བྱས་ནས་འཕགས་པ་བྱུང་བུ་ཞོར་ལ་དགེ་སྦྱོར་མ་མཇུང་མོ་མི་
ཆངས་སྦྱོད་ཀྱི་སྐྱེད་པ་འདེབས་སུ་བཞུགས་པ་ལ་བཞེན་ནས་དེ་ལྟར་བཅས་པའི་ཕྱིར།

༡༥༩ བསྐྱེད་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༩༡ འདུལ་བ་ལྷ། རྩོམ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༡༡༩་༡༢༡

༡༦༠ བསྐྱེད་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༩༡ འདུལ་བ་ལྷ། རྩོམ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༡༡༢་༦༡

དགག་བྱ་ཡོད་དེ། ས་དང་ལམ་ལ་སྦྱིབ་པ་སོགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ཡོད་པའི་བྱིར། རོ་བོ་
 ཡོད་དེ། བཅས་ལྷན་དགེ་སྦྲོང་གིས་རང་དང་ལྟ་བ་མ་ཐུན་པའམ་མི་མ་ཐུན་ཀྱང་པམ་
 པས་མ་གོས་པའི་དགེ་སྦྲོང་པ་མ་སྦྱ་ཤེས་དོན་གོ་ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་
 ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་པ་ལ་ཉམས་འདོད་ཀྱི་བསམ་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་གཞི་
 མེད་པར་སྐྱར་བ་བཏབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་ལྷུང་བ་དངོས་གཞི་དེ་གཞི་མེད་
 སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། བཞི་བ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ།
 གང་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་ལུལ་ནི། པམ་པས་མ་གོས་པའི་དགེ་སྦྲོང་པ་མ་གང་
 ཡང་རུང་བ་སྦྱ་ཤེས་པ་དོན་གོ་བ་ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ལུས་ཐ་མལ་དུ་
 གནས་པ་ལོ། །བསམ་པ་ནི། ཉམས་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་རྒྱན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱོར་བ་
 ནི། དག་གསལ་པོར་སྦྱ་བར་རྩོམ་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི། ས་རོལ་པོས་དོན་གོ་བའོ། །

དགུ་བ་བག་ཅམ་ཀྱི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་ནི། ^{༡༤༠}བརྗོད་པར་བྱ་བ་གཞན་ལ་
 གནས་པའི་ཆིག་གིས་རྩུན་ནའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། འདིའི་སྐབས་སུ་བཞི་
 ལས། དང་པོ་སྐྱོང་གཞི་ཡོད་དེ། དེའི་ཆེ་འཕགས་པ་གྲུད་བུ་ཉོར་ཀྱིས་དགེ་སྦྲོང་མ་
 ལྷན་ལའི་མདོག་ཅན་ལ་ཆོས་བསྟན་པའི་ཆེ་མཛའ་བོ་དང་ས་ལས་སྦྱེས་ཀྱིས་སྐྱར་
 ཡང་མི་ཆངས་སྦྱོད་ཀྱི་སྐྱར་བ་བཏབ་པ་ལ་དེ་ལྟར་བཅས་པའི་བྱིར། དགག་བྱ་སྒྲ། རོ་
 བོ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྷན་དགེ་སྦྲོང་གིས་རང་དང་ལྟ་བ་མ་ཐུན་པའམ་མི་མ་ཐུན་ཀྱང་
 པམ་པས་མ་གོས་པའི་དགེ་སྦྲོང་པ་མ་གང་ཡང་རུང་བ་སྦྱ་ཤེས་དོན་གོ་སོགས་ལ་
 ཉམས་འདོད་ཀྱི་བསམ་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་བག་ཅམ་ཀྱི་སྐྱར་བ་བཏབ་པ་
 ལས་བྱུང་བའི་དངོས་གཞིའི་ལྷུང་བ་དེ་བག་ཅམ་ཀྱི་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་དགེ་འདུན་

ལྷག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་བ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་སྤར་བཞིན། བསམ་བ་ནི།
ཉམས་འདོད་རྒྱན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི། སྤར་བར་ཚུམ་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི། པ་
རོལ་པོས་དོན་གོ་བའོ། །བག་ཅམ་གྱི་སྦྱར་བ་འདེབས་པའི་དཔེ་ཡང་ཡོད་དེ། བྱང་
བུ་ཁོར་དང་ལྷ་རྩ་ལའི་མདོག་ཅན་མཐོང་ངོ་། །མི་ཆངས་པར་སྦྱོད་པ་ཡང་མཐོང་
ངོ་། །ཞེས་མི་གསལ་བར་སྦྱར་བ་བཏབ་པའོ། །འདི་ཡན་ཆད་ཀྱི་ལྷག་མ་དགུ་པོ་ལ་
དངོས་པོ་ལས་བྱུར་པ་ཞེས་བརྗོད་དེ། རྫོག་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་བྱ་བ་དེ་ལ་ཞུགས་པ་
ཉིད་ཀྱིས་ལྷང་བ་དངོས་གཞི་རྫོགས་པར་འབྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་བཞི་ལ་
བསྐྱོད་ལྷང་གྱི་ལྷང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ནམས་ཀྱི་ལྷང་བ་དངོས་གཞི་རྫོགས་པར་སྦྱོད་པ་
བརྫོག་བསྐྱོད་ལ་ལྟོས་དགོས་པས་དེ་ལྷང་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

བཅུ་བ་དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་གྱི་ལྷག་མ་ནི། ^{༡༥༡} རྒྱལ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་
དོ། །དབྱེན་ལའོ། །དགེ་འདུན་གྱིའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། འདིའི་སྐབས་སུ།
སྐང་གཞི་དང་ལྷང་བ་དངོས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ལྷན་པ་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་རྩ་
བཞུགས་པའི་དུས་སུ། དགེ་སློང་ལྷས་བྱིན་གྱིས་མ་སྦྱེས་དབྱ་དད་པར་བྱས་ཏེ་ལྷས་
བྱིན་ལ་བསྟེན་བཀྱར་མང་དུ་བྱས་པས་ལྷས་བྱིན་འཁོར་ལྔ་བརྒྱ་ཅམ་དང་ལྷན་པར་
བྱུར་པའི་ཆེ་ལྷས་བྱིན་གྱིས་འཁོར་ནམས་ལ། དགེ་སློང་གོ་བྱ་ཏ་མ་ནི་ཤ་ཟ། གོས་
བས་ཤིང་བྱབ་པ་གྱོན། འོ་མ་འཐུང་། ལན་ཆ་ཟ། དགོན་པ་ཉིད་དུ་གནས་པར་བྱེད།
འུ་ཅག་དེ་དག་མི་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཞི་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སློག་ཆགས་
ལ་གཞོད་པ་དང་ཐ་ག་པའི་རྩལ་བཅོམ་པ་དང་། བེའུ་ལ་གཞོད་པ་དང་། དབང་ལྷག་
གི་མི་གཙང་བ་ཡིན་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་

བསྐྱབ་ཆོགས་ལྟ་བཙས་ཏེ་དགོ་འདུན་གྱི་དབྱེན་ལ་ཞུགས་པ་ལ་དགོ་སྒྲོང་གཞན་
རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོག་ཀྱང་མི་གཏོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ལྟར་བཙས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། བཙས་ལྟན་དགོ་སྒྲོང་གིས་དགོ་འདུན་ཆོས་ཕྱོགས་ལས་ཆོས་
མ་ཡིན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་འབྱེད་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལྟངས་བ་དངོས་གཞི་དེ་དགོ་འདུན་
དབྱེན་གྱི་ལྷག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགོ་འདུན་འཁོར་ལོའི་དབྱེན་དེ་ཡང་བྱད་པར་ལྟ་
དང་ལྟན་ཏེ། གང་དུ་དབྱེ་བའི་གནས། གང་དབྱེ་བའི་དགོ་འདུན། དུས་ནས་གྱི་ཆེ་
དབྱེ་བ། གང་ལས་དབྱེ་བའི་དོན། གང་གིས་འབྱེད་པའི་རྟེན་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། མཛོད་ལས།^{༡༥༡} འཛམ་བུ་སྤྱིང་ནའོ། །ཞེས་དང་།^{༡༥༢} མཆམས་
མ་བཙད་པ་དག་ཏུ་ཡང་། །འཁོར་ལོའི་དབྱེན་ནི་མི་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་སོགས་
གསུངས་པ་ལྟར། སྤྱིང་འདི་ཡིན་པ། མཆམས་གཅིག་གི་ནང་ཡིན་པ། སྟོན་པ་མངོན་
སུམ་བཞུགས་པའི་གནས་ལས་གཞན་ཡིན་པ་གཅིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱིང་
གཞན་ན་འགྲན་ཆེ་སྟོན་པ་མེད་པ་དང་། མཆམས་ཐ་དད་ཡིན་ན། མཆམས་ཀྱི་སྒྲོ་
ནས་ཕྱེ་བེན་པས་དགག་བྱ་ཆུང་བ་དང་། སྟོན་པ་མངོན་སུམ་དུ་བཞུགས་པའི་སར་
སྟོན་པའི་གཟེ་བེད་མི་བཟོད་པས་དབྱེ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། སོ་སོ་
སྟེ་བའི་དགོ་འདུན་ཡིན་པ། ཆོས་ཕྱོགས་པ་བཞི། ཆོས་མིན་ཕྱོགས་པ་བཞི་སྟེ་
བརྒྱད་ཡན་ཆད་ཀྱི་གངས་ཆང་བའི་སྟེང་དུ་འབྱེད་པ་སོ་དང་དགུ་ཆང་བ་ལས་ཀྱི་ཁ་
སྒོང་དུ་འོས་པ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཕགས་པས་ཆོས་མིན་ལ་ཆོས་ཕྱོགས་སུ་
ལྟ་བ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་དང་། འབྱེད་པ་སོ་མ་གཏོགས་བརྒྱད་མ་ཆང་ན་པན་ཚུན་སོ་

༡༥༡ བསྐྱན་འགྲུར་དཔེ་བསྐུར་མ། ༡༥༡ མངོན་པ་གྲུ། སྟོན་དཔོན་དབྱིག་གཉིན། མཛོད་ཆ་བ། ༣༣༡༣།

༡༥༢ བསྐྱན་འགྲུར་དཔེ་བསྐུར་མ། ༡༥༡ མངོན་པ་གྲུ། སྟོན་དཔོན་དབྱིག་གཉིན། མཛོད་ཆ་བ། ༣༣༡༦།

སོར་དགེ་འདུན་མ་མོངས་པ་ལས་ཀྱི་ཁ་སྐོང་དུ་མི་འོས་པས་ལས་མི་ཆགས་པའི་
ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། ^{༡༥}དང་པོ་མཐའ་སྐྱོན་བྱུང་གཅིག་གི། ལྷ་རོལ་ཐུབ་པ་
ཁོངས་པ་དང་། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་མ་ཐག་མ་ཡིན་པར་སངས་
རྒྱས་ནས་ཡུན་ལོན་པ། བསྟན་པ་ལ་སྐྱོན་ཆགས་པའི་དུས་ཡིན་པ། ལྷ་རོལ་ལས་
འདའ་ཁ་མ་ཡིན་པ། མཆོག་བྱུང་གཅིག་ཡོད་པའི་དུས་ཡིན་པ། སངས་རྒྱས་པའི་ལྷ་
རོལ་མ་ཡིན་པ། ལྷ་རོལ་ལས་འདས་ཟེན་པ་མ་ཡིན་པ་གཅིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། བཞི་
པ་གྲུབ་སྟེ། ཆོས་ཕྱོགས་ལས་ཆོས་མིན་ཕྱོགས་སུ་བྱེ་བ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་
གྲུབ་སྟེ། ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་ཅིང་སྡེ་སྡོད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ལ་མཁས་པ་གཅིག་
དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་མེད་ན་གཞན་གྱིས་ཆད་མར་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ནི། དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་དང་། དབྱེན་གྱི་མཆོམས་མེད་དང་། དབྱེན་
བྱེད་ཀྱི་ལྷག་མ་གསུམ་ལ་བྱུང་པར་ཡོད་དེ། རོ་བོའི། ལྷན་པའི། ལས་དང་པོ་བ་ལ་
འབྱུང་མི་འབྱུང་གི། དགེ་སྐོང་མ་ལ་འབྱུང་མི་འབྱུང་གི། དགེ་འདུན་གྱི་བ་དགོས་མི་
དགོས་ཀྱི། བསྐྱོག་པ་ལྷ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་མི་དགོས་ཀྱི། མཐར་ཐུག་གྲུབ་དུས་ཀྱི།
འབྱེད་པ་པོའི་བྱུང་པར་ཏེ། བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། དགེ་འདུན་གྱི་
དབྱེན་ནི་དགེ་འདུན་ཐུགས་མི་མ་ཐུན་པའི་མི་འབྲོད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ལྷན་མིན་
འདུ་བྱེད་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་དང་། དབྱེན་གྱི་མཆོམས་མེད་ནི། དགེ་འདུན་གྱི་བ་
ལས་བྱུང་པའི་རྣམ་སྤྲིན་མནར་མེད་དུ་སྡེ་འབྱུང་གྱི་ཉེས་པ་དངོས་གཞི་དང་། དབྱེན་
བྱེད་ལྷག་མ་ནི། བཅས་པ་དང་འགལ་པའི་ལྷུང་བ་དངོས་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
པ་ཡོད་དེ། དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་དགེ་འདུན་ལ་ལྷན། ལྷག་མ་མཆོམས་མེད་གཉིས་

འབྲེད་པ་ལོ་ལ་ལྷན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། ལས་དང་ལོ་ལ་ལྷན་སྤྱིན་ལྷ་བྱས་
དགེ་འདུན་དབྱེ་བས་དབྱེན་དང་དབྱེན་གྱི་མཆོམས་མེད་འབྱུང་ལ་དགེ་འདུན་ལྷག་
མ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཡོད་དེ། དགེ་སློང་མ་ལ་དབྱེན་བྱེད་ལྷག་མ་དང་ལས་
གྱི་དབྱེན་འབྱུང་། དབྱེན་བྱེད་མཆོམས་མེད་དང་འཁོར་ལོའི་དབྱེན་མི་འབྱུང་བའི་
ཕྱིར། དབྱེན་གྱི་མཆོམས་མེད་རྒྱུད་ལྷན་གྱི་དགེ་སློང་མ་ཡོད་དེ། དེ་རྒྱུད་ལྷན་གྱི་
དགེ་སློང་པ་མཆོན་གྱུར་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་ཡོད་དེ། དགེ་འདུན་དབྱེན་དང་
དབྱེན་གྱི་མཆོམས་མེད་གཉིས་ལ་དགེ་འདུན་བྱེ་བ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས། དབྱེན་བྱེད་
ལྷག་མ་སྐྱེད་པ་ལ་དེ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྒྱག་པ་ཡོད་དེ། དང་ལོ་གཉིས་ལ་བཞོག་
པ་ཡན་ལག་ཏུ་མི་དགོས། དབྱེན་བྱེད་ལྷག་མ་ལ་དེ་དགོས་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་ཡོད་
དེ། དང་ལོ་གཉིས་དགེ་འདུན་བྱེ་བའི་དུས་དེར་གྲུབ། ཕྱི་མ་བརྗོད་པ་གསུམ་པའི་
མཐའ་ལ་མ་བཏང་བའི་དུས་སུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། བརྒྱད་པ་ཡོད་དེ། ༣༥ འཁོར་ལོའི་
དབྱེན་དང་དབྱེན་གྱི་མཆོམས་མེད་སྐྱེད་པ་ལ་འབྲེད་པ་ལོ་ལས་གྱི་ཁ་སློང་བར་འོས་
པ་དགོས། དབྱེན་བྱེད་ལྷག་མ་སྐྱེད་པ་ལ་དེ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས།

བཙུག་ཅིག་པ་དེ་རྗེས་སྤོགས་གྱི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་ནི། ༣༦ དེའི་སྤོགས་ཉིད་
རྗེས་སུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའོ། ཞེས་བས་བཤད། འདིའི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་
ལོ་སློང་གཞི་ཡོད་དེ། དགེ་སློང་ཀོ་ཀ་ལི་ཀ་དང་། ཁན་ད་ཏ་བ་བྱ་དང་། རྒྱ་མཆོས་
བྱིན་དང་། ཀ་ཏ་མོ་ར་ཀ་ཀ་ཏི་ཤ་ཡ་བཞེས་ལྷ་བྱིན་གྱི་དབྱེན་བྱེད་པའི་སྤོགས་བྱེད་
པ་ན་དགེ་སློང་གཞན་གྱིས་བཞོག་ཀྱང་མི་གཏོང་བ་ལས་དེར་བཅས་སོ། གཉིས་པ་

༣༥ དང་ཅེ་བར་མ། མཆོ་རྒྱུ་ཀློང་ཆ། ཀུན་མཁྱེན་མཆོ་སྤྱོད་ལ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ། མཆོ་རྒྱུ་ཀ། ༢༠༩་པ།

༣༦ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བཅུ་པ། ༤༥ འདུལ་བ་ལྷ། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༤༤་པ།

ནི། བཅས་ལྡན་དག་སྒྲོང་གིས་དག་སྒྲོང་པ་རོལ་པོས་དག་འདུན་འབྲེད་པའི་གྲོགས་
བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་ལྷུང་བ་དངོས་གཞི་དེ་དེ་རྩིས་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྷག་མ་ཡིན་
པའི་བྱིད།

བཅུ་གཉིས་པ་ཁྲིམ་སུན་འབྲིན་གྱི་དག་འདུན་ལྷག་མ་ནི། ^{༡༥}རང་སྒྲོང་པར་
བྲེད་པའི་དག་འདུན་ལ་ལོག་པའི་བསམ་པས་དེ་དེ་ལ་དེ་ལྟར་ཞུགས་སོ། །ཞེས་རྒྱུ་
དུ་སྤྲུམ་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པས་བཤད། འདིའི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ།
ཡུལ་མཉན་ཡོད་དུ་དག་སྒྲོང་ནམ་སོ་དང་། འགྲོ་མཁྱོགས་དང་དམར་སེར་ཅན་
གསུམ་གྱིས་ཁྲིམ་བདག་དང་པ་ཅན་སྒྲོང་པ་རན་པའི་སྒོ་ནས་མ་དང་པར་བྱས་པས།
དག་སྒྲོང་རྣམས་ཀྱིས་བསོད་སྟོམས་མ་རྟེན་པར་གྱུར་ཏོ། །དེའི་ཆེ་བཙུག་ལྷན་
འདས་ཀྱིས་ཁྲིམ་པ་སུན་འབྲིན་པ་དག་གཙུག་ལག་ཁང་ནས་སྒྲོང་པའི་ལས་ཀྱིས་
ཤིག་གསུངས་པས། དམར་སེར་ཅན་གྱིས་དེ་ཐོས་ནས་ཉེས་པ་བྱིར་བཙོས། རམ་
སོ་དང་འགྲོ་མཁྱོགས་གཉིས་གཙུག་ལག་ཁང་ནས་བསྐྱད་པས་དེ་གཉིས་ཀྱིས་དག་
འདུན་འདི་ནི་འདུན་པས་འགྲོ་བའོ། །འཇིགས་པས་འགྲོ་བའོ། །ཞེས་སོགས་འགྲོ་བ་
བཞེས་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་ལ་ཞུགས་པ་ལ། དག་འདུན་གཞན་གྱིས་བསྐྱོག་ཀྱང་མི་
གཏོང་བ་ལ་དེ་ལྟར་བཅས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བཅས་ལྡན་དག་སྒྲོང་གིས་རང་གི་
ཚུལ་ཁྲིམས་དང་འགལ་བ་འཕྲུག་གཞན་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་པའི་སྒོ་ནས་ཁྲིམ་པ་སུན་
འབྲིན་པ་ལ་དག་འདུན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ནན་ཏུར་བྱས་པའི་ཆེ་དག་འདུན་ལ་འགྲོ་བ་
བཞེས་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷུང་བ་དངོས་གཞི་ཁྲིམ་པ་སུན་འབྲིན་གྱི་
དག་འདུན་ལྷག་མ་ཡིན་པའི་བྱིད།

བཙུག་སྤྲུལ་པ་བཀའ་སྒོ་མི་བདེ་བའི་དགོ་འདུན་ལྷག་མ་ནི། ༡༥༡ དགོ་སྒོང་གི་
ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྒྲེང་བ་ཉིད་ན་བདག་ཉིད་དེ་ལ་དགོ་སྒོང་གིས་བརྗོད་པ་མི་བྱ་
བ་ཉིད་དུ་བྱེད་པའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། འདིའི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་
ཡོད་དེ། དུལ་ཀོ་ཁུ་འཕྱིར་འདུན་པས། སྒོ་ག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་ཚུ་ལ་སྤྱད་པའི་
ལྷང་བ་བྱང་བ་ན། དགོ་འདུན་གྱི་ལྷང་བ་སྒྲེང་བས། འདུན་པ་ན་རེ། ཁྱོད་དགོ་ཡང་རྩང་
སྤྲིག་གྲང་རྩང་བྱེད་ལ་ལྷང་བ་མི་སྒྲེང་རོ། །ད་དགོ་ཡང་རྩང་། སྤྲིག་གྲང་རྩང་ང་ལ་ལྷང་
བ་མ་སྒྲེང་ཞིག་ཟེར་ཞིང་བཀའ་སྒོ་མི་བདེ་བའི་གཞི་ལ་ཞུགས་པ་བསྒྲོག་པའི་རྒྱན་
གྱིས་བསྒྲོག་གྲང་མི་གཏང་བ་ལ་དེ་ལྷང་བཅས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བཅས་ལྷན་དགོ་
སྒོང་གིས་རང་ལས་གཞན་པའི་དགོ་སྒོང་པ་རོལ་པོས་རང་གི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ལ་སྒྲེང་
བ་ན། དགོ་ཡང་རྩང་སྤྲིག་གྲང་རྩང་བདག་ལ་ཅང་མ་སྤྲོ་ཞིག་ །ཅེས་སྤྲུལ་པ་ལས་བྱང་
བའི་ལྷང་བ་དངོས་གཞི་དེ་བཀའ་སྒོ་མི་བདེ་བའི་དགོ་འདུན་ལྷག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་
ངེས་པའི་སྤྱེ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། བཅས་ལྷག་ལྷང་བྱེད་གསུམ་དུ་མ་ངེས་པ་དང་། ལྷག་མ་
ལྷང་བྱེད་གཉིས་སུ་མ་ངེས་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། བྱང་མེད་དང་ལྷན་
ཅིག་འདོམ་གང་གི་ནང་དུ་གནས་པ་ལས་བྱང་བ་དང་། གཉིས་པ་ནི། དེ་དང་ལྷན་ཅིག་
དེའི་ཕྱི་རོལ་དུ་གནས་པ་ལས་བྱང་བ་ཡིན་ནོ། །དང་པོའི་སྒྲེང་གཞི་ཡོད་དེ། དང་པོ་
འཆར་ཀ་ལ། གཉིས་པ་ཤི་རི་ཀ་ལ་བཅས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཆད་ལས་དང་འབྲེལ་བ་ལྷང་བྱེད་ཀྱི་སྤྱེ་ལ།

ཞག་གི་ཆད་ལས་དང་འབྲེལ་བའི་སྤྲང་ལྷང་། བཤགས་པ་ཅམ་དང་འབྲེལ་བ་

ལྷོ་ཕྱེད་འབའ་ཞིག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཐུན་མོང་^{༣༥༧}བ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། དགོས་དོན། བསྐྱུས་དོན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ལུང་
དུ། ལྷོ་བ་མོ་མོར་གསུངས་པ་རྣམས་འདིར་བསྐྱུས་ཏེ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་
དེ། ཚིག་ཚོགས་ཚུང་བ་དང་། མཆོན་ཉིད་མཚུངས་པ་རྣམས་ལ་རྒྱང་མ་ཐུན་གོ་བར་
བྱ་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་དུས་དང་འབྲེལ་བའི་ཐུན་མོང་བ། བདག་པོ་དང་འབྲེལ་བའི་
ཐུན་མོང་བ། འན་དང་འབྲེལ་བའི་ཐུན་མོང་བ། ཕྱིར་བཅོས་དང་འབྲེལ་བའི་ཐུན་
མོང་བ། སྤང་བ་དང་པོ་གསུམ་དང་འབྲེལ་བ་དང་ལྔ་ལས། དང་པོ་ནི།^{༣༦༠} ཉིན་མཆོན་
གྱི་དང་པོ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཐ་མ་མ་ཡིན་པ་མེད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད།
འདི་ཡང་ལུང་གི་བྲེ་བྲག་བཞི་ལས། རྣམ་འབྲེད་ཀྱིས་བརྟུས་སོ། །འདིའི་སྐབས་སུ།
སྤྱིར་དུས་འབྲེལ་གྱི་ལྷོང་བ་དེ་ལ། འཆང་གཉིས་བྲལ་གཉིས་ཆེ་འཛོག་དང་། །རས་
ཆེན་བརྟན་བྱུང་གསོག་འཛོག་དང་། །དམག་གནས་འཆབ་དང་རྒྱབ་ལྷག་ཉལ། །སྤང་
བཅས་སྤང་སྟེལ་ལྷན་ཅིག་ཉལ་ཏེ་བཅོ་ལྔ་ལས། འཆང་འཛོག་བཞི། དགོན་པ་བའི་
འབྲལ་སྤང་། རས་ཆེན་དང་རྒྱབ་ལྷག་སྟེ་བརྟུན་པོ་དེ་སྤྱིད་པ་ལ་རང་རང་གི་ཞག་
གངས་ཀྱི་ཐ་མའི་མཆོན་མའི་མཐའི་སྤྱད་ཅིག་མ་ལ་ལྟོས་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། གོས་
དང་ལྷོང་བཟེད་ཞག་བཅུ་འཆང་སྤང་སྤྱིད་པ་ལ་ཞག་བཅུའི་མཆོན་མའི་མཐའི་སྤྱད་
ཅིག་མ་ལ་ལྟོས། ཆེ་འཛོག་གི་སྤང་ལྷོང་སྤྱིད་པ་ལ་ཞག་སུམ་ཅུའི་མཆོན་མའི་མཐའི་
སྤྱད་ཅིག་མ་ལ་ལྟོས། གསོག་འཛོག་གི་སྤང་ལྷོང་སྤྱིད་པ་ལ་ཞག་བརྟུན་གྱི་དེ་ལ་

༣༥༧ ག་༤༩ན་༡་ཐུན་མོང་སྤྱི་

༣༦༠ བསྐྱུས་འགྲུལ་དཔེ་བསྐྱུར་སྤྱི་ ༡༡ འདུལ་བ་ལྷ། རྩོམ་དཔེ་ལྷོ་ལོན་ཏན་ཡོད། མདོ་རྩ་བ། ༡༡༡་༡༥།

སྟོས། དགོན་པ་བའི་འབྲལ་སྤང་སྤྱིད་པ་ལ་ཞག་དྲུག་གི་དེ་ལ་སྟོས་པའི་ཕྱིར། འདི་
དུས་འབྲལ་གྱི་ལྷང་བ་གཞན་བརྒྱད་ལ་མི་སྦྱོར་རྟེ། འདི་ཞག་དང་པོ་ཁོ་ན་ལ་དོགས་
པ་གཙོད་དགོས་པ་གང་ཞིག ། ཕྱིས་རྣམ་གཉིས་ལ་ཞག་དང་པོ་ལ་དོགས་པ་བཅད་
མི་དགོས། གཞན་རྣམས་ཀྱི་མཆན་གཞི་འོག་ནས་སྟོན་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། ཉིན་པར་དུས་འབྲལ་གྱི་ལྷང་བ་སྤྱིད་པ་ཡོད་དམ་ཞེན་ཡོད་དེ། དམག་
ནང་དུ་ཉིན་པར་གནས་ན་སྦྱོར་ལྷང་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེར་གནས་པ་ཚམ་ལ་དགག་
བྱ་ཉེས་དམིགས་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རྟེ། རྒྱ་ཆེར་འབྲལ་ལས།^{༡༤༡} དམག་གི་ནང་ན་གནས་
པ་ནི་ཉིན་པར་གནས་ན་ཡང་སྦྱོར་བའི་སྟོད་ཉིད་ཀྱི་རྒྱའི་དངོས་པོར་འགྱུར་རྟེ། དེར་
གནས་པ་ཚམ་ཉིད་ན་ཉེས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
ཉིན་མཆན་གྱི་དང་པོ་མ་ཡིན་པ་ནི། མཆན་མའི་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ལ། དེ་མ་
ཡིན་པ་མེད་པ་ནི། དེ་ལ་མ་སྟོས་པར་ཞག་བཅུ་འཆང་སྤང་སོགས་ཀྱི་ལྷང་བ་མི་
འབྲུང་ཞེས་སྦྱོར། ཉིན་མཆན་གྱི་དང་པོ་ཡོད་དེ། སྐྱ་རེངས་ལ་གསུམ་ཡོད་པའི་དང་
པོ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱ་རེངས་དང་པོ་ཤར་བའི་ཆད་ཡོད་དེ། ནམ་གྱི་ཆ་བགོས་
པའི་ཆ་ནས་དེ་ཤར་བ་དང་། མཆན་མ་གསལ་བའི་ཆ་ནས་དེ་ཤར་བའི་ཆད་གཉིས་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྤྱིར་ནམ་གྱི་ཆ་དེ་ལ་སྟོད་གྲང་དང་སྟོ་རངས་དང་གསུམ་དུ་སྤྱེ་ཞིང་
དེ་རེ་རེ་ལ་སྟན་གསུམ་གསུམ་དུ་སྤྱེ་བའི་ཐ་མའི་དང་པོའི་སྤྱེད་ནས་སྐྱ་རེངས་དང་པོ་
ཤར་བ་ཡིན་རྟེ། དག་སྟོང་མའི་རྣམ་འབྱེད་ལས། སྟན་ཐ་མའི་དང་པོའི་སྤྱེད་ནས་ར་
བརྟུང་དུ་ཉེ་བའི་མཆན་མའི་སྐྱ་རེངས་དང་པོ་ཤར་བའི་དུས་ཡིན། ཞེས་སོགས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། སྟོ་རངས་ཤར་སྟོགས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་སྟོ་སྐྱར་

གྲུ་ཅིང་སྐྱར་མའི་གདོང་གི་འོད་ཅུང་ཉམས་པར་གྲུ་པའི་ཆེ་སྐྱ་རེངས་དང་པོ་
ཤར། དེ་མེར་སྐྱར་གྲུ་ཅིང་སྐྱར་མའི་གདོང་གི་འོད་ཅུང་དུར་གྲུ་པའི་ཆེ་སྐྱ་
རེངས་བར་བ། དེ་དམར་སྐྱར་གྲུ་ཅིང་རྒྱ་སྐྱར་ནམས་ཀྱི་འོད་མེད་པའི་ཆེ་སྐྱ་
རེངས་ཐ་མ་ཤར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོད་ལྗན་དུ་སྐྱར་མའི་མདོ་བར་བ་པ་ལས།^{༡༦༧}
སྐྱ་རེངས་དང་པོ་ཤར་བ་ན། ཤར་ཕྱོགས་སུ་ནི་སྤོར་སྤང་ཞིང་། སྐྱར་མའི་གདོང་གི་
འོད་ཉམས་ལ། ཞམ་མཁའ་ལྔ་སྐྱར་འགྲུང་བ་ཡིན། སྐྱ་རེངས་བར་བ་ཤར་བ་
ན། དེས་ནི་ཤར་ཕྱོགས་སྐྱ་ཞིང་དམར། རྒྱ་སྐྱར་འོད་ནི་ཅུང་བ་དང་། ཞམ་མཁའ་
མེར་སྐྱར་འགྲུང་བ་ཡིན། སྐྱ་རེངས་ཐ་མ་ཤར་བ་ན། རྒྱ་སྐྱར་འོད་ནི་མེད་པ་
དང་། སྐྱ་རེངས་ཐ་མ་འོད་ཟེར་ཤར། འོད་ཟེར་ནི་མ་ཤར་བར་དུ། ཞེས་གསུངས་
པ་དང་། ཤེས་རབ་བྱེད་པར་སྐྱ་རེངས་གསུམ་པོ་ཤིང་འཛུམ་བུ་གི་ལྷའི་ལོ་མའི་འོད་
དང་། དེ་ལ་ནི་མ་འཕོག་པ་དང་། ཉི་མ་ནམ་མཁའ་ལ་བྱུང་བ་ལ་བཤའ་བ་དང་། རྣམ་
འབྱེད་སོགས་མ་ཐུན་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ^{༡༦༨}སྤང་བ་ལ་ནི་འདུ་ཤེས་ལས་གཙོ་ཆེར་རང་གི་ཉིང་
དོ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། འདི་ནི་ལུང་ཀོ་ལྷགས་ཀྱི་གཞི་ལས་བརྟུས། འདིའི་
སྐབས་སུ། སྤྱིར་བདག་འབྲེལ་གྱི་ལྷུང་བ་དེ་ལ། འཆང་འཛོག་འཁྱུར་འཇུག་བཅུ་ཚན་
བར་བ་དང་། རྫོད་འཆང་འཐག་འཇུག་རས་ཆེན་བརྟན་མཐའ་སྟེ། བཙུག་བརྒྱུད་པོ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡོ་བྱེད་རང་ཉིང་གིས་དབང་བ་ལ་དབང་བར་འདུ་ཤེས་པ་དངོས་གཞི་
སྤྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ཏེ། གཞན་གྱི་རྣམས་ལ་གཞན་གྱི་ཡིན་པར་འདུ་ཤེས་ན་

༡༦༧ བསྐྱར་འགྲུང་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༤༣། འདུལ་བ་བྱ། རྫོང་དཔོན་ལྷ་ཀྱེད་ཀྱི་འོད་ལྗན། ༣༧༧༡།
༡༦༨ བསྐྱར་འགྲུང་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༤༤། འདུལ་བ་སྐྱ། རྫོང་དཔོན་ལོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༤༤༧༧།

དངོས་གཞི་མི་སྤྱེད། རང་གི་རྩལ་ལ་གཞན་གྱི་ཡིན་པར་འདུ་ཤེས་ནའང་མི་སྤྱེད་
གཞན་གྱི་རྩལ་ལ་རང་ཉིད་གྱི་ཡིན་པར་འདུ་ཤེས་ནའང་དངོས་གཞི་མི་སྤྱེད་པའི་
ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འཆང་གཉིས་དང་རྒྱ་འཛོག་དང་། རས་ཆེན་བཞག་འབྲིས་
དང་། དབྱར་རྩྱེད་བཞོ་འབྲིས་པ་དང་ལྷ་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་ན་ལྷུང་བ་མེད་པ་དང་།
རིན་པོ་ཆེ་ལ་རེག་པ་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་ན་སྤང་ལྷུང་ལས་གཞན་ལྷུང་བྱེད་འབའ་ཞིག་
པར་འབྱུང་བ་དང་། བཙུ་ཆེན་དང་པོའི་འཁྱར་འཇུག་དང་། བཙུ་ཆེན་བར་པའི་རིན་
པོ་ཆེ་ལ་རེག་པ་མ་གཏོགས་དགུ་དང་། བཙུ་ཆེན་ཐ་མའི་འཐག་འཇུག་པ་དང་།
གསོག་འཛོག་རྣམས་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་ན་རང་རང་གི་ན་སྤང་དུ་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། འཆང་བ་སོགས་ལྷ་ལས་ལྷུང་བྱེད་དང་། རིན་པོ་ཆེ་ལ་རེག་
པ་ལ་ལོངས་པ་གཞིར་གཏོགས་ཀྱི་ན་སྤང་དང་། འཁྱར་འཇུག་སོགས་བཙུ་གཉིས་
ལ་ཆེས་ན་སྤང་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། བཙུ་བརྒྱུད་པོ་ཐམས་ཅད་
ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞག་བཙུ་འཆང་སྤང་སྤྱེད་པ་ལ་གོས་དེ་བྲིས་པ་
དང་རབ་བྱུང་གང་རུང་ལ་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་བསྐྱོས་པ་མ་ཡིན་པ་དགོས་ཏེ།
བསྐྱོས་ན་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་བྲལ་བ་ཡིན་པས་ལྷུང་བ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དོ། །རབ་
ཏུ་བྱུང་བ་སུ་རུང་ལ་སྟེར་སྟེམ་དུ་ངེས་པར་བྱས་པ་ཡང་སྤྲ་མ་དང་འབྲེལ། ལྷག་
པའི་ཡོ་བྱད་ལ་མཁོ་བའི་ཡོ་བྱད་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཀྱང་ལྷུང་བྱེད་ཉིད་དུ་ཤེས་
པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི། ༡༦༥འདི་ལ་རྩལ་སྤྲིག་གསལ་བ་ཉིད་ཀྱང་ཉམས་པ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། འདི་རྣམ་འབྱེད་ལས་བརྒྱུས། འདིའི་སྐབས་སུ།

གཞུང་འདིས་ཤུག་དང་འབྲེལ་བའི་ཐུན་མོང་བ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་སྤང་ལྟར་
 རྣམས་ལ་ཤུག་འབྱུང་བར་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དངོས་སུ་ཆོས་གོས་གཞན་ལ་
 བསྐྱོལ་བ་དང་། སྤམ་སྤྱར་བྱིན་རྒྱལ་བས་བྱས་ན་ཤུག་འབྱུང་བ་ཉམས་པ་དང་། དགེ་
 སློང་ས་རང་བཞིན་དུ་མི་གནས་པ་ལ་ཤུག་མི་འབྱུང་བར་བསྟན་པ་ལ་དེ་རྣམས་ལས་
 ལོག་ན་ཤུག་འབྱུང་བ་དོན་གྱིས་བསྟན་པའི་བྱིར། ཤུག་འབྱུང་བ་ཡང་ཡོད་དེ། འཆང་
 གཉིས་དང་རྒྱ་འཛོག་དང་། སྤམ་ཞག་བདུན་པའི་གསོག་འཛོག་དང་། དགེ་སློང་མས་
 རྒྱ་བ་བྱེད་བྱེད་ཅིང་ཆོས་གོས་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱལ་ས་^{༡༤}པ་ལ་ཞག་ཤུག་གྱིས་
 ཁྲལ། དགེ་སློང་བྱེད་པར་ཅན་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤང་ལྟར་སུམ་ཅུ་པོ་ཐམས་ཅད་
 ལ་སྤང་ཤུག་གྱིས་ཁྲལ་པའི་བྱིར། དགེ་སློང་བྱེད་པར་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤང་ལྟར་སུམ་
 ཅུ་ལ་སྤང་ཤུག་གྱིས་མ་ཁྲལ་སྟེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཞག་བཅུ་འཆང་སྤང་ལ་དེས་མ་ཁྲལ་
 པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་སྤང་ཤུག་དེག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་བྱིར་བཙོས་བྱེད་པའི་ཆེ་
 བྱིས་རྟེན་གྱི་ཡོ་བྱད་རྣམས་སྤང་དགོས་རུང་དུ་གནས་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེའི་
 ཆེན་སྤང་བལ་སྟོན་དུ་བཏང་བ་ལ་སྟོས་མི་དགོས་པའི་བྱིར། ཞག་ཤུག་ལ་ཡང་བྱེད་
 པར་ཅན་དང་། བྱེད་པར་ཅན་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཡང་། གོས་དང་ལྟར་
 བཟེད་དང་། སྤམ་ཞག་བདུན་པའི་ཞག་ཤུག་བྱེད་པར་ཅན་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར།
 དུས་རུང་དང་ཐུན་ཆོད་དུ་རུང་བ་དང་། རི་སྤྱིད་འཆོའི་སྤམ་གསུམ་ལ་རང་སྟོབས་
 ཀྱི་གསོག་འཛོག་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤང་ལྟར་སྟེད་པ་ཡིན་ཀྱང་ཤུག་སྟོབས་མི་
 འབྱུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་ལ། གོས་ཀྱི་ཞག་ཤུག་བྱེད་པར་ཅན་ཡིན་པ་དང་མ་ཡིན་པ་དང་།

ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་ཞག་ཤམ་བྱུང་པར་ཅན་ཡིན་པ་དང་མ་ཡིན་པ་གཉིས་གཉིས་ཡོད།
ཞག་ཤམ་བྱུང་པར་ཅན་ཡིན་མ་ཡིན་རེ་རེ་ལ་ཤམ་རྟེན་བྱེད་དང་བརྟེན་བྱ་གཉིས་
གཉིས་ཡོད་དོ། གོས་དང་ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་ཤམ་རྟེན་བྱེད་ཡིན་ན་རང་གི་ཤམ་བརྟེན་
བྱ་ལས་བྱིས་སྟེད་མ་ཡིན་པས་བྱུང་། ལྷུང་སྟེད་ཡིན་པས་མ་བྱུང་སྟེ། ལྷུང་
མཉམ་དུ་སྟེད་པའི་གོས་དང་ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་ཤམ་བརྟེན་བྱ་རྟེན་བྱེད་གཉིས་ཡོད་པའི་
བྱིར་ཏེ། དགོ་སྟོང་གི་གོས་གཉིས་མཉམ་དུ་སྟེད་པ་ལ་གཅིག་བྱིན་བྱིས་བརྒྱབས་
གཅིག་བྱིན་བྱིས་མ་བརྒྱབས་པར་ཞག་བཙུང་འདས་ན། བྱི་མ་ལ་རང་སྟོབས་སྤྲོ་མ་ལ་
ཤམ་སྟོབས་ཀྱི་ཞག་བཙུང་འཆང་སྤང་སྤྱེད་པའི་བྱིར། དེ་བཞིན་དུ་གོས་དང་ལྷུང་
བཟེད་ཀྱི་ཤམ་བརྟེན་བྱ་ཡིན་ན། རང་གི་ཤམ་རྟེན་བྱེད་ཀྱི་ལྷུང་སྟེད་མ་ཡིན་པས་
བྱུང་། བྱི་སྟེད་ཡིན་པས་མ་བྱུང་པའི་ཚུལ་ཤམ་པར་བྱའོ། སྤྲོ་ལ་ནི་མི་འད་
པའི་བྱུང་པར། ཞག་བཙུན་པའི་སྤྲོ་ཀྱི་ཞག་ཤམ་རྟེན་བྱེད་ཡིན་ན་རང་གི་བརྟེན་བྱ་
ལས་སྤང་བྱུང་བས་བྱུང་པ་དང་། དེའི་ཤམ་བརྟེན་བྱ་ཡིན་ན། རང་གི་ཤམ་རྟེན་བྱེད་
ལས་བྱིས་བྱུང་བའི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་ཤམ་པར་བྱའོ། གོས་དང་ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་ཞག་
ཤམ་བྱུང་པར་ཅན་ཡིན་མ་ཡིན་གྱི་དོན་ཡོད་དེ། ལྷུང་ཤམ་རྟེན་བྱེད་བྱིན་བྱིས་མ་
བརྒྱབས་བརྟེན་བྱ་བྱིན་བྱིས་བརྒྱབས་པ་ལ་རྟེན་པའི་སྟོན་སྤྲོ་བཞག བྱི་མ་རྟེན་
བྱེད་བྱིན་བྱིས་མ་བརྒྱབས་བརྟེན་བྱ་ཡང་བྱིན་བྱིས་མ་བརྒྱབས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་
སྟོན་སྤྲོ་བཞག་པའི་བྱིར། སྤྲོ་ཞག་བཙུན་པ་ལྷ་བྱ་ལ་ཞག་ཤམ་བྱུང་པར་ཅན་འཛིག་
སྟེ། བརྟེན་བྱ་བྱིན་བྱིས་བརྒྱབས་པ་ལ་རྟེན་པ་ཤམ་སྤྲོ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། སྤྲོ་བྱིན་
བྱིས་མ་བརྒྱབས་པ་སྤྲོ་གཞན་གང་ལ་ཡང་ཞག་ཤམ་རྟེན་བྱེད་པའི་བྱིར་ཏེ།

དུས་རུང་གི་སྐབས་དུས་རུང་གི་ཟས་ལ་ཤུགས་ཀྱི་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།
སྐབས་ཞག་བདུན་པ་ལ། དེ་ག་ཕྱིར་ཕྱིར་གྱིས་བརྒྱབ་སྤྲོད་པ་བཞག་ཀྱི་ཕྱིར་གྱིས་
བརྒྱབ་སྤྲོད་པ་ལ་ཤུགས་ཀྱི་མེད་པའི་ཕྱིར། སྐབས་ཞག་བདུན་པའི་ཤུགས་ཀྱི་
ཕྱིར་ཡིན་ན། ཕྱིར་བརྒྱབ་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཤུགས་ཀྱི་ཕྱིར་ཡིན་ན་ཡང་ཕྱིར་
བརྒྱབ་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐུག་སྐབས་སྐབས་ཕྱིར་གྱིས་མ་བརྒྱབ་སྤྲོད་པ་
ལ་རང་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར། སྐབས་ཞག་བདུན་པའི་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགེ་སྤྲོད་
གིས་ཆེས་གཅིག་ལ་བྱ་རུ་ཆེད་ནས་ཕྱིར་གྱིས་མ་བརྒྱབ་སྤྲོད་པར་ཞག་བདུན་པའི་
པའི་ཆེ་གསོག་འདོག་གི་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགེ་སྤྲོད་གི་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
པ་ཕྱིར་ལེན་མ་བྱས་པར་གྱུར་པའི་ཆེ་གསོག་འདོག་ཏུ་མི་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
གསོག་འདོག་གི་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

ཅ་ཉག་གཉིས་པ་བྱུང་སྐབས་སྐབས་ཞག་བདུན་པའི་ཕྱིར་གྱིས་བརྒྱབ་སྤྲོད་པས་
ཕྱིར་གྱིས་མ་བརྒྱབ་སྤྲོད་པའི་སྐབས་ལ་ཤུགས་ཀྱི་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐབས་ཞག་
བདུན་པའི་ཕྱིར་གྱིས་བརྒྱབ་སྤྲོད་པ་དེ་ནད་པ་ལ་ཆེ་གསོག་ཆུང་ཞིང་སྤྲོད་པ་འགྱུར་པའི་
ཆེད་དུ་གནང་བ་གང་ཞིག་། དེ་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར་ཤུགས་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ། སྐབས་ཞག་
བདུན་པའི་ཕྱིར་གྱིས་བརྒྱབ་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐབས་ཞག་བདུན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
དེ་གཉིས་ཀྱི་རོ་བོ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་ཁྱད་པར་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྤྲོད་པའི་
སྤྲོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྲོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྲོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྲོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
སྤྲོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྲོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྲོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྲོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
སྤྲོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྲོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྲོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྲོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

དོན་ཡང་ཡོད་དེ། སྤང་ལྷུང་ཕྱིར་བཅོས་བྱེད་པའི་ཆེ་དངོས་པོ་མ་སྤངས་པར་དགེ་
 སློང་གཅིག་གི་བྱང་དུ་བཤགས་པས་འདག་པའི་དགེ་སློང་དེ་དང་པོ་དང་། དེའི་ཆེ་
 དངོས་པོ་སྤང་དགོས་པའི་དགེ་སློང་དེ་གཉིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། སྤ་
 མགུ་སྤྱད་མི་དགོས་པར་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་གང་ཟག་གཅིག་གི་བྱང་དུ་བཤགས་
 པས་འདག་པའི་དགེ་སློང་དེ་ལྷག་མ་ཕྱིར་བཅོས་བྱེད་པའི་སྤྲེལ་སྤྱད་པར་ཅན་
 དུ་གསུངས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་དགེ་སློང་གིས་གོས་བྱིན་གྱིས་བསྐྲུབས་
 ༡༤༤ པ་ལ་བཙན་པར་བྱེད་དགོས་ཏེ། ༡༤༥ དེ་ཡོད་ན་དངོས་པོ་དེ་ལྟ་བུ་གཞན་ལ་ཡང་
 འབྱུང་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པས་བྱིན་གྱིས་མ་བསྐྲུབས་པའི་
 ཆོས་གོས་གཅིག་ཡོད་ན་ཕྱིས་རྟེན་གྱི་བཅས་པ་རིགས་མ་ཐུན་པའི་ཡོ་བྱད་དངོས་
 པོ་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་སྤང་ཤན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། མཐའ་གཅིག་ཏུ་བྱུང་བ་མ་དེས་
 ཏེ། མར་དང་བྱ་རམ་ཞག་བདུན་པའི་སྤྲོན་སོགས་སུ་བྱིན་གྱིས་ཆོ་བ་རྒྱུད་པའི་བཅས་
 པ་རིགས་མ་ཐུན་པ་ཡིན་ཡང་བྱིན་གྱིས་མ་བསྐྲུབས་ན། ཞག་བདུན་པར་བྱིན་གྱིས་
 ཆོ་བ་པས་ཕྱིས་རྟེན་བྱ་རམ་ལ་ཤན་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ༡༤༦ ཞག་བདུན་པ་ལ་ནི་
 རིགས་མ་ཐུན་༡༤༧ པ་ལ་འོ། །ཞེས་གསུངས། སྤང་ལྷུང་བྱུང་བའི་ཆེ་ཕྱིར་བཅོས་བྱེད་
 པ་ལ་ཡང་བཙན་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་མ་བཤགས་པར་ཡོད་ན་ཕྱིས་རྟེན་གྱི་ཡོ་བྱད་
 རིགས་མ་ཐུན་པ་དང་མི་མ་ཐུན་པ་སྤང་དགོས་པས་ཆེགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ།

༡༥ ལྷུང་བ་དེ་ཡོད་ན་ཡོ་བྱད་ཅེས་བདག་གིར་བྱས་པ་ལ་སྤང་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་

༡༤༤ ག་ཤ་བ་ལ་རྒྱུས།

༡༤༥ བསྐྱེད་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱུར་མ། ༡༡ འདུལ་བ་ལྷ། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༡༡༩་ཀ།

༡༤༦ བསྐྱེད་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱུར་མ། ༡༡ འདུལ་བ་ལྷ། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༡༡༩་ཀ།

༡༤༧ ག་ཤ་ན་ཤ་འབྱུག།

༡༥ བསྐྱེད་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱུར་མ། ༡༡ འདུལ་བ་ལྷ། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༡༡༩་ཀ།

གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ནི། ^{༡༥༡} རྒྱུང་བ་ཉིད་ཀྱི་དུམ་བུ་དེ་ནི་མི་འགྲུར་རོ། །དགེ་འདུན་གྱི་
ཡང་རོ། །འདི་ལ་མེད་པ་དེ་ཉིད་གཙོ་བོ་དོ། །ཞེས་པས་བཤད། འདི་ཞུ་བ་ལས་
བརྟུལ། གཞུང་འདིས་ཕྱིར་བཅོས་དང་འབྲེལ་བའི་སྤྱན་མོང་བ་བསྟན་ཏེ། དེས་སྤང་
ལྷུང་ཕྱིར་བཅོས་བྱེད་པའི་ཆེ། ལྷ་གང་ལས་རྒྱུང་བའི་གོས་ཀྱི་དུམ་བུ་དང་། དགེ་
འདུན་གྱི་ཆོས་གོས་དང་། གང་ལ་སྤང་ལྷུང་པོག་པའི་ཡོ་བྱད་གཞན་ལ་གཏང་ན་མེད་
བ་བཅའ་ནས་སྤང་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་སྤང་དགོས་པ་
ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་སྤང་རིན་མེད། གཉིས་པ་བདག་ཉིད་གཅིག་ཤུའི་དབང་བྱ་མ་
ཡིན། གསུམ་བ་དེ་ཉིད་རང་གི་སྤངས་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལྷ་གང་
ཡན་ཆད་ཀྱི་གོས་དང་བདག་ཉིད་འབའ་ཞིག་ལ་དབང་བྱར་ཡོད་པ་དང་ད་ལྟ་ལག་ན་
ཡོད་པ་སྤང་དགོས་ལ། སྤང་ཚུལ་ཡང་། སྤངས་པའི་གནས་དང་། དུན་རི་ཅམ་དུ་
སྤང་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། གནས་ཐ་དད་པར་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། དེ་ཞིག་གི་སྤང་བ་དང་། གཏན་དུ་སྤང་བ་གཉིས་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། ལྷུང་བཟེད་མང་པོ་ཡོད་པའི་ཆེ་གཅེས་པོ་ལྷག་པོ་གཅིག་མ་གཏོགས་ལྷག་
མ་ཐམས་ཅད་རབ་བྱུང་སྟེ་ལྷ་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་ལ་གཏང་པའི་སློན་ནས་གཏན་
དུ་སྤང་དགོས། འཁྱོག་གི་ཡོ་བྱད་ནི་གང་ལ་སློགས་པ་དེ་ལ་གཏན་དུ་སྤང་
དགོས། དེ་ལས་གཞན་པ་རྣམས་རེ་ཞིག་ཞག་གཅིག་ཏུ་དགོང་རེ་ལ་སྤངས་པ་ཅམ་
གྱིས་ཆོག་པའི་ཕྱིར། ལྷུང་བཟེད་གཅེས་པོ་ལྷག་པོ་དེ་ཉིད་རབ་བྱུང་སྟེ་ལྷ་གང་རུང་
ལ་གཏང་པའི་སློན་ནས་གཏན་དུ་སྤང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གཅེས་པོ་དེ་དགེ་འདུན་ཞན་རིམ་

ལ་བྲིམས་ཏེ་དམའ་བརྗེས་པའི་ལྷུང་བཟེད་དེ་སྤར་རང་ལ་དབང་བྱར་ཡོད་པའི་ལྷུང་བཟེད་དང་མཉམ་དུ་འཆང་དགོས་པའི་བྱིར།

ལྷ་པ་ནི། ^{༡༥༩}འདི་གསུམ་ནི་སྤར་བརྒྱང་བའི་ལ་མི་འབྱུང་ངོ་། ། ཞེས་པས་བཤད། འདི་ཡང་ནམ་འབྱེད་ལས་བཏུས། འདིས་སྤང་བ་དང་པོ་གསུམ་དང་འབྲེལ་བའི་ཐུན་མོང་བ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་སྤར་བརྒྱང་བའི་བརྒྱང་བར་ཤེས་ཤིང་། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ལ་མ་ཞིག་པའི་བག་ཡངས་ཀྱི་དགེ་སློང་ལ་འཆང་འབྲེལ་འཛོགས་གསུམ་གྱི་སྤང་ལྷུང་མི་འབྱུང་བར་བསྟན་པའི་བྱིར་ངོ་། །

གཉིས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལ་བཙུ་ཆེན་གསུམ་ཡོད་པའི་དང་པོ་ནི། སྤོམ་ལས། ^{༡༦༠}འཆང་བ་འབྲེལ་བ་འཛོགས་པ་དང་། །འཁྱུར་འཇུག་པ་དང་ལེན་པ་དང་། །སློང་དང་སྟོད་གཡོགས་སྤང་གཡོགས་བཅས། །རིན་ཐང་སོ་སོར་བསྐྱར་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྷུང་བཙུ་ཡོད་པའི་དང་པོ། གོས་ཞག་བཙུ་འཆང་སྤང་གི་ལྷུང་བ་ནི། ^{༡༦༡}ཡོད་ནའོ། །རང་གི་ཉིད་དོ། །ཞག་བཙུར་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་ཉིད་དོ། །གཞན་གྱི་ཉི་མའི་དང་པོ་ལའོ། །གོས་ལའོ། །འཁོར་གསུམ་ཁེབས་པའི་མཐའ་ཆད་ལའོ། །བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དང་མ་འབྲེལ་བ་ལའོ། །འབྲེལ་གྱང་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་དང་བཅས་པ་ལའོ། །ཞེས་པས་བཤད། འདིའི་སྐབས་སུ་སློང་གཞི་དང་། ལྷུང་བ་རང་གི་ངོ་བོ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི། སྟོན་པ་མཉམ་ཡོད་དུ་བཞུགས་དུས་དགེ་སློང་རབ་དུ་མང་པོས་གོས་ཀྱི་སྤུགས་དུ་མ་བཅངས་པ་དང་ཚེ་སྤྱོད་བྱས་པའི་དབང་གིས་བསམ་གཏན་དང་སྟོག་པའི་བར་ཆད་དུ་སྤྱར་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་

^{༡༥༩} བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༡ འདུལ་བ་སྤྱི་སྟོན་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༡༡༩་ཙ།

^{༡༦༠} བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༦༡ འདུལ་བ་ཆ། སྟོན་པ་བཅོས་སྟན་འདས། བར་སྟོམ། ༤༠་ཉ།

^{༡༦༡} བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༡ འདུལ་བ་སྤྱི་སྟོན་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༡༡༩་ཡ།

སོ། །གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྷན་དགེ་སྤྱོད་གིས་གནས་སྐབས་རང་ལ་དབང་བྱས་
ཡོད་པའི་གོས་བྱེན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པར་བཞག་ན་རང་སྤྱོད་པས་སམ་ཤན་སྤྱོད་པས་ཀྱི་
ཞག་བཅུ་འདས་ན་སྤང་ལྷང་དུ་འགྱུར་བའི་བྱིར། དེ་ཡང་ཀུན་སྤྱོད་ཞག་བཅུའི་བར་དུ་
འཆང་འདོད་རྒྱུ་ན་མ་ཆད་པ་ཞིག་དགོས་ཤིང་། འདུ་ཤེས་མ་འཁྲལ་བ་ཞིག་དགོས་
ཏེ། ཞག་བཅུ་འདས་ཀྱང་མ་འདས་པར་འདུ་ཤེས་ན་དངོས་གཞི་མི་འབྱུང་བའི་བྱིར།
འོ་ན། སྤང་ལྷང་བྱུང་བའི་གོས་བྱེན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པར་ཡུན་རིང་དུ་བཅངས་ན་
ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག །རྒྱུ་རྩི་ཙམ་བཞག་ནའང་ལྷང་བ་གཏན་མི་སྐྱེད་པར་
དཀར་འབྲམས་སུ་^{༡༥༥}འདོད། ཁ་ཅིག །དེ་བྱིན་ཆད་ཞག་བཅུ་བཅུ་ནས་སྤང་ལྷང་རེ་
རེ་སྐྱེད་གཞན་མི་སྐྱེད་པ་ཁ་ཐོར་འདོད། ཁ་ཅིག །དེ་བྱིན་ཆད་ཞག་བཅུ་ཚུན་ཆད་
ཞག་རེ་རེ་ལ་སྤང་ལྷང་རེ་རེ་འབྱུང་ལ་དེ་པན་མི་འབྱུང་བ་ནག་འབྲམས་སུ་
^{༡༥༦}འདོད། ཁ་ཅིག །དེ་བྱིན་ཆད་ཞག་རེ་རེ་ལ་སྤང་ལྷང་རེ་འབྱུང་བ་ནག་འབྲམས་
ཆེན་མོར་འདོད་དེ། ལྷན་གསོག་འདོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཞག་རེ་རེ་ལ། སྤང་ལྷང་འབྱུང་
བར་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། ཁྲིམ་བཞི་ལ་སོགས་པའི་སློ་གཏན་འདས་པ་ལ་ཁྲིམ་
རེ་རེ་ལ་ལྷང་བྱེད་དུ་གསུངས་པ་དང་མཚུངས་པའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་བྲལ་བའི་སྤང་བ་ནི། ^{༡༥༧}བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དང་། གནང་བ་མ་
ཐོབ་པ་ནི་བྱེད་པ་སོ་ཉིད་དོ། །དེའི་གནས་ཉི་འཁོར་དང་བཅས་པ་ནས་གཞན་ན་
གནས་ཏེ་སྐྱེ་རངས་ཤར་ནའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། འདིའི་སྐབས་སུ་གཉིས་
ལས། དང་སོ་ནི། དེའི་ཆེ་དགེ་སྤྱོད་རབ་ཏུ་མང་སོས་ཆོས་གོས་རྣམ་གསུམ་ཡོད་

^{༡༥༥} ག་པ་ན་ན་མ་དཀར་འབྲམས་དུ།

^{༡༥༦} ག་པ་ན་ན་མ་འབྲམས་དུ།

^{༡༥༧} བསྐྱན་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༡༡ འདུལ་བ་ལྷ། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་རྩ་ག ༡༩༠་༣།

བཞིན་དུ་སྟོང་གཡོགས་དང་སྟང་གཡོགས་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོངས་རྒྱ་བ་ན་ཁྲིམ་
བ་དང་ཕྱ་སྟེགས་ཅན་དག་འབྲུ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་སོ། །གཉིས་པ་ཡོད་དེ།
བཅས་ལྡན་དག་སྟོང་གིས་རང་གི་འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་ཆོས་
གོས་ཀྱི་གཙོ་བོ་གསུམ་གང་རུང་ཡོད་པའི་གནས་ནས་མཆོམས་ཐ་དད་དུ་གནས་ཏེ་
སྤྱི་རངས་ཤར་བ་ན་སྟང་ལྟར་དུ་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། ལྟར་བ་སྦྱེད་པ་ལ་ཆོས་
གོས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དང་། སྤམ་སྤྱར་གྱི་ཆ་ནས་མི་འབྲལ་བའི་གནད་བ་མ་
ཐོབ་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། དེ་གཉིས་ལྟར་བ་འདིའི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར། སྤམ་སྤྱར་
དང་མི་འབྲལ་བའི་གནད་བ་ནི་འོད་སྟང་ཆེན་པོ་ལ་སྦྱིན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྤམ་
སྤྱར་ལྟེ་བའི་ཆ་ནས་ཡིན་ཏེ། སྤམ་སྤྱར་ཡང་བ་དང་སྒྲ་གོས་དང་མཐང་གོས་ལ་མི་
འབྲལ་བའི་གནད་བ་མི་ཆགས་པའི་བྱིར། གནད་བའི་རྟེན་ཀྱང་ཆུན་པ་དང་། ཉན་པ་
གང་རུང་ཡིན་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། གཞོན་ཞིང་ནད་མེད་པ་ལ་གནད་བ་དེ་སྟེར་མི་
དགོས་པའི་བྱིར་དང་། ཉན་ལས་གྲོལ་ནས་གནད་བ་བྱིན་ཡང་འཇིག་པ་ཡིན་པའི་
བྱིར། སྟེར་ཚུལ་ནི་སྟོར་བའི་སྐབས་སུ་སྤམ་སྤྱར་དགེ་འདུན་ལ་བསྟན་ཅིང་། རང་
གིས་གསོལ་བ་ལན་གསུམ་འདེབས་པ་དང་། དངོས་གཞིའི་སྐབས་སུ་གསོལ་
གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཆོས་གོས་གསུམ་ལ་སོགས་པ་
ལ་འབྲལ་སྟངས་འབྱུང་ཞིང་། གཤིང་བ་ལྟ་བུ་ལ་དེ་མི་འབྱུང་སྟེ། དེ་ལ་དེ་འབྱུང་བའི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཅས་པ་མེད་པའི་བྱིར། འོན་ཀྱང་གཤིང་བ་མ་ཁྱེར་པར་གནས་
གཞན་དུ་མཆོན་འདས་ན་མི་རུང་སྟེ། སྤྱིར་བཏང་ལ་ཉེས་པ་སྦྱེད་ཅིང་། རྒྱེད་དབང་
གིས་འདའ་དགོས་པ་བྱུང་ནའང་གཤིང་བ་བརྟེན་ཏེ་གནས་པར་བྱ་བ་དང་མ་རྟེན་ན་

ཆེ་གོས་བཞི་བལྟ་བ་བྱས་པའི་སྤྲེང་དུ་ཡུན་མི་རིང་བར་ཉལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གསུམ་པ་རྒྱ་འཛོག་གི་སྤང་བ་ནི། ^{༡༥}གཞན་དུ་ན་དེ་ནི་ཞག་སྤམ་ཅུ་འདས་
ན་ལོ། །ཞེས་སོགས་གྱིས་འཆད། འདིའི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེའི་ཆེ་
དགེ་སྤྲོང་རབ་དུ་མང་པོ་ལ་ཆོས་གོས་གྱི་རྒྱར་བསྐྱོས་པའི་གོས་སྤྲོན་པོ་དང་། སེར་
པོ་དང་། དམར་པོ་ལ་སོགས་པ་གངས་མང་པོ་ཡུན་རིང་དུ་འཛོག་ཅིང་། དེ་དག་གི་
ཁ་སྐྱོང་གི་གོས་ལ་ཅོལ་བ་ཆེར་བྱས་པའི་སྟོབས་གྱིས་ཐོས་བསམ་གྱི་བར་ཆད་དུ་
གྱུར་པས་ན་དེ་ལྟར་བཅས་སོ། །གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྡན་དགེ་སྤྲོང་གིས་ཁ་
སྐྱོང་གི་གོས་ལ་རེ་བ་དང་བཅས་པའི་ཁ་སོགས་གྱི་གོས་བྱ་གང་ཡན་ཆད་འཁོར་
གསུམ་ཁེབས་པའི་ཆད་དུ་མ་ལོངས་པ་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པར་བཞག་ན་རང་
སྟོབས་དང་ཤན་སྟོབས་གང་རུང་གིས་རྒྱ་བ་གཅིག་གི་མཆོན་མའི་མཐའ་འདས་པ་
ན་སྤང་ལྟར་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཁ་སྐྱོང་གི་གོས་དང་ཁ་སོགས་གྱི་གོས་ཁ་དོག་
རིགས་མཐུན་པ་ཅིག་སྤྱིར་བཏང་ལ་དགོས་གྱི། དམིགས་བསལ་ཁ་སོགས་ཅམ་མ་
ཡིན་ཡང་ཁ་སྐྱོང་གི་གོས་ཁ་དོག་དཀར་པོ་འོས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དཀར་པོ་ནི་ཁ་
དོག་ཐམས་ཅད་དུ་བསྐྱུར་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར། དགེ་སྤྲོང་གིས་ཁ་སྐྱོང་གི་གོས་ལ་རེ་བ་
དང་བཅས་ཏེ་བཞག་པའི་ཁ་སོགས་གྱི་གོས་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པར་རྒྱ་བའི་བར་
དུ་བཅངས་པ་ལ་ཞག་སྤམ་ཅུའི་སྤྲོ་རོལ་དུ་ལྟར་བ་མི་འབྱུང་བ་དང་འདས་ནས་རྒྱ་
འཛོག་གི་སྤང་བ་སྤྲེད་པས་མ་བྱུང་སྟེ། ཆོས་གཅིག་ལྟ་བུ་ལ་ཁ་སོགས་གྱི་གོས་རྟེན།
ཆོས་ལྟ་བུ་ལ་ཁ་སྐྱོང་གི་གོས་ཆང་བར་རྟེན་པ་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པར་རྒྱ་བར་
བཞག་པ་ན་རྒྱ་འཛོག་གི་རིགས་ལས་ལོག་ནས་ཞག་བཅུ་འཆང་སྤང་གི་རིགས་སུ་

འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཉ། སྤྲ་མ་ལ་རང་སྟོབས་དང་ཕྱི་མ་ལ་ཤན་སྟོབས་ཀྱི་ཞག་བཅུ་
འཆང་སྤང་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་རྟེན་ན་ཞག་བཅུ་པ་དེའི་དང་པོ་ལ་བག་ལ་སྟོན་པ་ཉིད་
དོ། །ཞེས་ཁ་སྐོང་གི་ཆོས་གོས་དེ་ཁ་སོགས་ཀྱི་གོས་དེའི་བག་ལ་སྟོན་པ་ཉིད་དེ་
གཅིག་ལྟ་བུར་བྱ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སྤྲ་མ་ཁ་ཅིག་བག་ལ་སྟོན་ཞེས་པ་
རིགས་རྒྱག་པ་ལ་འཆད་པ་མི་འཐད་དེ། རིགས་རྒྱག་ན་ཤན་མི་འབྱུང་བས་མ་ཁྲབ་
པའི་ཕྱིར། ཤན་འབྱུང་བའི་དོན་དུ་བཤད་པ་དེ་ཁོ་ན་ལེགས་སོ། །

དེས་ན་ཞག་སྤུམ་ཅུ་ཡན་ལག་དུ་དགོས་པའི་ལྷུང་བ་ཡིན་ན་ཟླ་འཛོག་གི་
སྤང་བ་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་སྟེ། ཡར་ངོའི་ཆོས་གཅིག་ལྟ་བུ་ལ་ཁ་སོགས་ཀྱི་གོས་རྟེན་
ནས་མར་ངོའི་ཆོས་བཅུ་ལྟ་བུ་ལ་ཁ་སྐོང་གི་གོས་རྟེན་པ་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པར་
ཆོས་བཅོ་ལྔའི་མཆན་མོ་འདས་པའི་ཆེ་བྱུང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དེ་ཟླ་འཛོག་གི་སྤང་བ་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉ། དེ་ཞག་བཅུ་འཆང་སྤང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉ། དེའི་ཆེ་སྤྲ་མ་ལ་རང་
སྟོབས་ཕྱི་མ་ལ་ཤན་སྟོབས་ཀྱི་ཞག་བཅུ་འཆང་སྤང་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་
ན་རིགས་རྒྱག་པ་དང་ཤན་འབྱུང་བ་ལ་སྤྱི་བཞི་ཡོད་དེ། རིགས་རྒྱག་ལ་ཤན་མི་
འབྱུང་བ། ཤན་འབྱུང་ལ་རིགས་མི་རྒྱག་བ། ཤན་ཀྱང་འབྱུང་རིགས་ཀྱང་བརྒྱག་བ།
གཉིས་ཀ་མི་འབྱུང་བ་དང་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། ཆོས་གཅིག་ལ་ཁ་སོགས་
ཀྱི་གོས་རྟེན་ཆོས་ལྟ་ལ་ཁ་སྐོང་གི་གོས་རྟེན་བ། ཆོས་བྲག་ལྟ་བུ་ལ་འཆོག་པའམ་
བོར་བའི་སྟོན་ས་མེད་པར་གྱུར་པའམ་མ་རྟེན་ཀྱང་རེ་བ་ཆད་ན་ཞག་བཅུ་འདས་པའི་
ཆེ་ཞག་བཅུ་འཆང་སྐྱེད་པ་ལྟ་བུ་ཟླ་འཛོག་གི་སྤང་བ་ལས་རིགས་རྒྱག་གི་ཤན་
བརྟེན་བྱ་མེད་པས་ཤན་འབྱུང་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཆོས་གཅིག་ལ་ཁ་

སོགས་ཀྱི་གོས་རྩྭ་ནས། ཆོས་ལ་ཁ་སྐྱོང་གི་གོས་རྩྭ་ཡང་ཆད་དུ་མ་འོངས་
པར་བྱེད་ཀྱིས་མ་བརྒྱབས་པར་རེ་བ་དང་བཅས་ཏེ་ཞག་སུམ་ཅུ་འདས་པ་ན་སྤང་
ལྷང་སྤྱེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། སྤུང་མ་ལ་རང་སྟོབས་དང་བྱི་མ་ལ་ཤུན་སྟོབས་ཀྱི་སྒྲ་
འཛིག་གི་སྤང་བ་འབྱུང་བའི་བྱིར། གསུམ་པ་ནི་རིགས་འགྲོ། བཞི་པ་སྤྱ།

བཞི་པ་འཁྱར་འཇུག་པའི་སྤང་ལྷང་ནི།^{༡༥༧} བྱིན་ཀྱིས་བརྒྱབས་པ་རང་གི་
རྩྭ་བ་འཁྱར་འཇུག་པར་འོས་པ་ཆོས་གོས་དང་གདིང་བ་དག་ལས་འགའ་ཞིག་བསྒྲོ་
བས་འཁྱར་བཅུག་གམ་འཆོད་དུ་བཅུག་གམ་འཆག་ཏུ་བཅུག་པ་དག་ནའོ། །ཞེས་
སོགས་ཀྱིས་འཆད། འདིའི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྟོན་པ་མཉན་ཡོད་ན་
བཞུགས་པའི་ཆོ། དགོ་སྟོང་འཆར་ཀས་རང་གི་ས་བོན་ཀྱིས་གོས་པའི་ཆོས་གོས་
རྩྭ་བ་དགོ་སྟོང་མ་སྤྱེད་མ་ལ་འཁྱར་བཅུག་པ་ན་ཆགས་པའི་རྩྭ་ཀྱིས་ཆོས་གོས་
ལ་གོས་པའི་ས་བོན་རང་གི་མངལ་དུ་སྒྲག་པས་ཁྱེའུ་ཆགས་པ་ན་གཞན་དག་མ་
དད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་སོ། །གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྟན་དགོ་སྟོང་གིས་དགོ་
སྟོང་མ་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་ལ་བྱིན་ཀྱིས་བརྒྱབས་པའི་རང་གི་འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཆོས་
གོས་གསུམ་དང་གདིང་བ་གང་རུང་འཁྱར་འོས་པ་འཁྱར་བཅུག་པ་ལས་བྱུང་བའི་
ལྷང་བ་དངོས་གཞི་དེ་འཁྱར་འཇུག་པའི་སྤང་ལྷང་ཡིན་པའི་བྱིར།

ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པའི་ལྷང་བ་ཡང་ཉེར་ཁྱེད་ཡོད་དེ། ལྷང་
ལས་གསུངས་པ་ཉི་ཤུ་བརྟན་བཅོས་ལས་གསུངས་པ་ལྟ། དེ་ནམས་དང་རྩྭ་མཆོན་
མཆོངས་པ་མདོར་བསྡུས་པ་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། འཁྱར་འཇུག་
པ་དང་ལེན་པ་དང་། སྟོང་དང་སྟོད་གཡོགས་སྤང་གཡོགས་དང་། །རིན་ཐང་སོ་སོར་

^{༡༥༧} བརྟན་འཁྱར་དཔེ་བསྟུང་མ། ༡༡ འདུལ་བ་ལྟ། སྟོན་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་རྩ་བ། ༡༩༣།

སྤེལ་འདུག་དང་། །མདོན་མཆན་ཉི་ཆོང་ལྷུང་བཟེད་འཆོལ། །ཐ་ག་གཉིས་དང་ཆོས་
གོས་གཉིས། །འདུག་གནས་ཟ་དང་བསོད་པ་ཉིད། །གཅེར་བུ་མགོན་གཉེར་གྲོང་དང་
ནི། །བྱིས་གཞན་ཉིད་དང་ཉི་ཤུའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཡོད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ།
དཔེན་པར་འདུག་འགྲང་གཉིས། སྤྱིར་དུ་བཙུག་པ་ཟ་བ། ཡང་ཡང་ཟ་བ། ལྷུང་བཟེད་
དོ་གསུམ་ལས་ལྟག་པ་ལེན་པ་རྣམས་ཡིན་པའི་བྱིར། ཉི་དུ་ཡང་། ༡༡༠ བ་མ་དག་གི་
བདུན་རྒྱུད་ཚུན་ཆད་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་སྤྲ་མ་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པ་ཡང་ཉི་དུ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སའམ་མ་ནས་བདུན་རྒྱུད་ཚུན་དུ་གང་ཡང་རུང་བ་
ཞིག་ལ་བྱའོ། །

ལྷ་པ་ལེན་པའི་སྤང་ལྷུང་ནི། ༡༡༡ ལེན་ནའོ། །རྣམ་པར་རིག་བྱེད་གྱིས་
སོ། །གོས་སོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དགེ་སློང་མ་
ལྷན་ལའི་མདོག་ཅན་ལ་དེད་དཔོན་གྱིས་རས་ཡུག་སྤུལ་བ་འཕགས་པ་ཉིར་དགས་
ནན་གྱིས་བསྐྱངས་པས་དགེ་སློང་མའི་ཆོས་གོས་ལིན་ཏུ་རྟེན་པར་གྱུར་པ་ན་གཞན་
དག་ཁ་ཟེར་བ་ལ་བཞེན་ནས་བཅས་སོ། །གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྷན་དགེ་སློང་
གིས་དགེ་སློང་མ་ཆོས་བརྒྱན་ལྷན་ལ་གོས་རུང་བ་ཆད་ལྷན་སྐྱངས་ཏེ་ཐོབ་པ་ལས་
ལྷུང་བའི་ལྷུང་བ་དངོས་གཞི་དེ་ལེན་པའི་སྤང་ལྷུང་ཡིན་པའི་བྱིར།

དུག་པ་སློང་བའི་སྤང་ལྷུང་ནི། ༡༡༢ ཐོབ་ན་དངོས་གཞིའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་
སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བྱིས་བདག་གཅིག་གིས་རས་ཡུག་ཟུང་དང་
བཅས་ཏེ་སྤྲོན་པ་རྒྱུ་བྱེད་ཆའ་དུ་བཞུགས་པ་ལ་བྱག་འཆའ་དུ་བྱིན་པ་ན་འཕགས་

༡༡༠ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༡། འདུལ་བ་ལྷ། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༡༩༡: ༡༡༡
༡༡༡ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༡། འདུལ་བ་ལྷ། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༡༩༢: ༣།
༡༡༢ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༡། འདུལ་བ་ལྷ། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༡༩༢: ༡༦།

བ་ཉེར་དགས་ཁ་ཆོས་ཀྱིས་བསྐྱུས་ཏེ་ནོན་གྱིས་སྒྲངས་བས་ཁྱིམ་བདག་མ་དད་པ་
ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་སོ། །གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྡན་དགོ་སྒྲོང་གིས་ཁྱིམ་བདག་
ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་ལ་གོས་རྩལ་བ་ཆད་ལྡན་སྒྲངས་ཏེ། རྩོམ་བ་ན་སྤང་ལྟར་དུ་འགྱུར་
བའི་ཕྱིར་རོ། །

བདུན་པ་སྒྲོང་བར་རིགས་པ་སྒྲོང་བའི་སྤང་ལྟར་ནི།^{༡༡༩} རྩོམ་ན་དངོས་
གཞིའོ། །སྤྱིན་པར་བྱ་བ་མི་སྤྱིན་ན་ཡང་རོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། གཉིས་
ལས། དང་པོ་ནི། རྟོན་པ་མཉན་ཡོད་ན་བཞུགས་པའི་ཆེ་བྱོང་བྱིང་སྤང་བ་ཅན་གྱི་
དགོ་སྒྲོང་བཞི་བཅུ་ཆོས་རྒྱན་གྱིས་བཅོམ་པ་སྤྱིན་བདག་ལ་གོས་སྒྲོང་དུ་གནང་བའི་
ཆེ་ཉེར་དགས་འདི་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རྟེན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྤྱབ་པོ་སྟུང་དུ་བསམས་
ནས་དེ་དག་དང་བཅས་ཏེ། ཁྱིམ་པ་ལས་གོས་གྲངས་མང་དུ་བསྒྲངས་ཏེ་དགོ་སྒྲོང་
སོ་སོ་ལ་སྟོད་གཡོགས་སྤྲད་གཡོགས་ཅོམ་བྱིན་ནས་གཞན་ཉེར་དགའ་རང་གི་བྱིང་
བ་ན་གཞན་དག་སྒྲོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་
ལྡན་དགོ་སྒྲོང་གིས་ཁྱིམ་པ་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་ལ་གོས་སྒྲངས་བས་རབ་བྱུང་གི་ཆོས་
གོས་རྩལ་གཅིག་ལས་ལྷག་བ་རྩོམ་པ་ལས་རྩལ་བའི་ལྟར་བ་དངོས་གཞི་དེ་སྒྲོང་བར་
རིགས་པ་སྒྲོང་བའི་སྤང་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །

བརྒྱད་པ་སྤྲགས་པ་སྒྲོང་བའི་སྤང་ལྟར་ནི།^{༡༢༠}སྤྲགས་པ་མ་ཕུལ་བར་གཤམ་པ་ནི།
ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། དེའི་ཆེ་བྱིང་བདག་བཟའ་མི་
གཉིས་པན་ཚུན་ལོག་གཡེམ་སྤྲད་པས་ཁྱིམ་གྱི་འབྲོར་པ་སྤྲབ་བ་དང་པན་ཚུན་འཐབ་

༡༡༩ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༡༡། འདུལ་བ་ལྷ། རྩོམ་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་རྩ་བ། ༡༩༥༡

༡༢༠ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༡༡། འདུལ་བ་ལྷ། རྩོམ་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་རྩ་བ། ༡༩༥༡

བ་དང་། བྲན་མོ་ཞིག་ཡོད་པ་ལ་ཡང་བདེག་འཛོག་སྒྲ་ཚོགས་བྱེད་པ་ལ། ཉེར་དགས་
དེ་གཉིས་ལ་ལོག་གཡེམ་གྱི་ཉེས་དམིགས་དང་། སྤངས་པའི་ཕན་ཡོན་བརྗོད་ནས་
དགེ་འདུན་གྱི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ལ་བཀོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་དག་གི་ཁྲིམ་གྱི་འབྲུང་བ་
ཡང་རྒྱས་པན་ཚུན་མ་ཐུན་ཞིང་བྲན་མོ་ཡང་བདེ་ཞིང་སྤྱིད་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་གཉིས་
གྱིས་ཉེར་དགའ་ལ་རས་ཡུག་གཅིག་འབྲུལ་བར་སྤྱེངས་པ་དང་། བྲན་མོས་ཐོས་ཏེ་
ཉེར་དགའ་ལ་བརྗོད། ཉེར་དགས་ཁྲིམ་བདག་གི་ཁྲིམ་དུ་བྱིན་ནས་རས་ཡུག་ལུལ་
བས་འདི་ལས་བཟང་བའི་རས་ཡུག་དགོས་ཟེར་བ་དང་། ཁྲིམ་བདག་གིས་ཚིང་དུས་
ནས་རས་ཡུག་ལུན་སྤྲུལ་ཚོགས་པ་གཅིག་ཉོས་ནས་འབྲུལ་བར་ཁས་སྤྲངས། དེའི་
རིན་མ་བྱིར་བ་ན་ཁྲིམ་བདག་ལ་བདེག་འཛོག་གྱུར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་བྱིར་
གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལུན་དགེ་སློང་གིས་ཁྲིམ་པ་ཚོས་དུག་ལུན་གྱི་གོས་སྤྱིན་
པར་སྤགས་པ་ལས་ལྷག་པའི་གོས་བསྐྱངས་ཏེ། ཐོབ་ན་སྤང་ལྟར་དུ་འབྱུང་བའི་བྱིར་
དེ་ཡང་དགེ་སློང་དེས་ཁྲིམ་པས་ཇུས་དེ་རང་ལ་སྤགས་པར་ཤེས་པ་གཅིག་དགོས་ཏེ།
མི་ཤེས་ན་སློང་བའི་སྤགས་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་།

དགུ་བ་སོ་སོ་ནས་སྤགས་པ་སློང་བའི་སྤང་ལྟར་ནི།^{༡༡} སྤྱིན་པར་བྱེད་པ་
སྤངས་ཆེ་བ་ཡང་ངོ་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། དེ་
ལྟར་ཉེར་དགའ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་བྱིར་། གཉིས་པ་ཡོད་དེ་སྤགས་པ་སློང་
བའི་སྤང་ལྟར་དང་འབྲུང་བ་ལ། གོས་སློང་བའི་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཡོད་དེ། སྤ་
མ་ཁྲིམ་པ་པོ་མོ་གཉིས་ཀ་བསྒྲུལས་^{༡༢} པས་གོས་སྤགས་པ་ཡིན་ལ། བྱི་མ་ནི་ཁྲིམ་

༡༡ བསྐྱར་འབྱུང་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༩༡ འདུལ་བ་ལྷ། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་ཙམ། ༡༩༥༡ལ།

༡༢ ག་ཡོ་ན་ཏ་སྤྲུལ་གྱི།

བ་པོ་མོ་གཉིས་ཀ་མོ་མོ་ནས་གོས་རེ་རེ་སྤགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཅུ་བ་བསྐྱར་བའི་སྤང་ལྟར་ནི། ^{༣༡༥}བསྐྱལ་བ་དང་བསྐྱད་པ་ལྷག་གས་ཁས་མ་
སྤངས་ནའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། སྟོན་པ་ཀླུ་
པོའི་ཁབ་ཏུ་བཞུགས་པའི་ཆོ། ཉེར་དགས་ཡི་གེ་སྟོབ་པའི་གྲོགས་བྱས་པའི་བམ་ཟེ་
དབྱར་ཚུལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་རྟེན་བསྟོངས་སོ། །དེའི་ཆོ་སྟོན་པ་འཁོར་བཅས་མཉན་ཡོད་
དུ་གཤེགས་པ་དང་། བམ་ཟེས་མཉན་ཡོད་དུ་འགྲོ་བའི་ཆོང་བ་ལ་བ་ན་བྱག་ཏུ་ཀླུ་
བཟབ་སྟེ་བསྐྱལ་ནས་ཉེར་དགའ་ལ་ཕྱལ་ཞིག་ཅེས་བསྟོ་བ་དང་། ཆོང་བ་དེ་དག་གིས་
མཉན་ཡོད་དུ་ཉེར་དགའ་ལ་ཕྱལ། ཉེར་དགས་དེ་སྟོས་ཆོང་གི་བྲིཅ་དང་བ་དང་ལྷན་བ་
གཅིག་ལ་བཅོལ་ཏེ་སྟོན་པའི་བྱང་དུ་སོང་། ཆོང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཉི་མ་ཤར་བའི་དུས་
སུ་ཆོང་ཁང་དུ་མ་འདུས་པ་ལ་བ་ན་བྱག་ཏུའི་ཆད་བ་བཅད་པ་ལ། སང་ཉེར་དགས་
སྟོས་ཆོང་གི་བྱང་དུ་འོངས་ནས་བ་ནའི་ཀླུ་ལ་ལྷ་བ་སོགས་སྟངས་མང་དུ་བྱས་ཏེ། ཉི་མ་
ཤར་ཏེ་བྲིཅ་ལ་ཆད་བ་བཅད་པ་དང་གཞན་དག་མ་དད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་
ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྷན་དགེ་སྟོང་གིས་ཆོས་གོས་ཀྱི་རིན་རིན་པོ་ཆེ་སྟེན་
བདག་བྲིམ་པས་པོ་ཉ་བ་བྲིམ་པ་ལ་བསྐྱར་བ་པོ་ཉ་བས་དགེ་སྟོང་གི་ཞལ་ཏ་བ་བྲིམ་པ་
ལ་གཏད་པའི་ཆོས་གོས་འོང་རྒྱ་དེ་བསྐྱལ་བསྐྱད་བྱག་ལྷག་བྱས་ཀྱང་མ་སྤྱད་པའི་ཆོ་
སྟེན་བདག་ལ་སྟོན་པ་སྤར་རང་ལ་སྤྱད་པ་ཞལ་ཏ་བ་རང་གིས་སྟེན་བདག་གི་སེམས་
མགྲུ་བར་ཁས་མ་སྤངས་པ་ན་སྤང་ལྟར་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

བཅུ་ཆོན་གཉིས་པ་ནི། སྟོམ་ལས། ^{༣༡༦}སྟོན་བལ་འབའ་ཞིག་ཆ་གཉིས་

༣༡༥ བསྐྱར་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༤༡ འདུལ་བ་ལྷ། སྟོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་ར་བ། ༡༩༩་༦༡

༣༡༦ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༦༡ འདུལ་བ་ཆ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། བར་སྟོམ། ༡༩༩་༡༦༡

དང་། །བྱུག་དང་མཐོ་གང་ལས་དང་ནི། །འབྲུ་བ་དང་ནི་གསེར་དངུལ་ལེན། །མདོན་
མཆན་ཅན་དང་ཉོ་ཆོང་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བཙུ་ཡོད་པའི། དང་པོ་སྤྱིན་བལ་
གྱི་སྤང་ལྟར་ནི།^{༡༡༩} སྤྱིན་བལ་གྱིས་བྱས་མཐ་བྱེད་དུ་བཙུག་ནའོ། །སྤྱན་ལ་ནི་བཟམ་
བ་ཉིད་བྱེད་པ་མཐར་ཐུག་པའི་དང་པོ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། མཉན་ཡོད་དུ་དགེ་སློང་རབ་རྒྱལ་ང་པོས་སྤྱིན་བལ་གྱི་གདན་
བྱས་པས་བྲིས་པ་མ་དད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་དོ་པོ་ཡོད་དེ།
བཅས་ལྟན་དགེ་སློང་གིས་སྤྱིན་བལ་གྱི་སྤྱན་རང་ངམ་བསྐྱོས་པ་གང་རུང་གི་ལྷས་
དག་རྒྱ་བྱ་ཅིང་བཟམ་པ་ཚོགས་པ་ན་སྤང་ལྟར་དུ་འགྱུར་བའི་བྱིར། །

གཉིས་པ་བལ་ནག་འབའ་ཞིག་གི་སྤང་ལྟར་ནི།^{༡༢༠} ལྷག་གི་བལ་ནག་པོ་
འབའ་ཞིག་དག་གོ། །རང་བཞིན་གྱིས་སོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ཡོད་དེ། དགེ་སློང་རབ་རྒྱལ་ང་པོས། དེ་རྗེས་བལ་ནག་འབའ་ཞིག་གི་གདན་
བྱས་པས་བྲིས་པ་མ་དད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། སྤྱ་མ་
དེ་དང་འདྲ་བ་ལ་སྤྱིན་བལ་གྱི་ཆབ་རྒྱ་བལ་ནག་བཙུག་པའོ། །

གསུམ་པ་ཆ་གཉིས་བསྐྱེས་པའི་སྤང་ལྟར་ནི།^{༡༢༡} དེ་དག་བྱེད་པས་ལྷག་པ་
ཉིད་ནའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། དེས་དེ་རྗེས་ཆ་
གཉིས་ནག་པོ་དང་། ཆ་གཅིག་དཀར་པོ་བྱས་པའི་གདན་བྱས་པས་བྲིས་བདག་མ་
དད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། གཞན་སྤར་བཞིན་ལ་ལྷག་
བལ་ནག་པོ་ཉིད་གཞན་དཀར་པོ་སོགས་ལས་བྱེད་པས་ལྷག་པ་ན་དེར་འགྱུར་བ་

༡༡༩ བསྐྱར་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༡༡། འདུལ་བ་ལྷ། རྫོང་པོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་རྩ་བ། ༡༩༩༠

༡༢༠ བསྐྱར་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༡༡། འདུལ་བ་ལྷ། རྫོང་པོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་རྩ་བ། ༡༩༩༠

༡༢༡ བསྐྱར་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༡༡། འདུལ་བ་ལྷ། རྫོང་པོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་རྩ་བ། ༡༩༩༠

ཡིན་པའི་བྱིར། །

བཞི་པ་ལོ་བྱུག་ན་སྟན་བྱེད་པའི་སྤང་བ་ནི། ^{༡༧}གནང་བ་མ་ཐོབ་པ་གཞན་
ཡོད་པའམ་རང་དགར་བཏང་བས་ལོ་བྱུག་མ་ལོན་པར་སྟན་བྱས་པ་ཉིད་ནའོ། །ཞེས་
སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། དེས་དེའི་ཆོ་གང་ན་རིང་བ་དང་
ཐུང་བ་མང་པོ་བྱས་པས་སྒོ་ག་བ་དང་བསམ་གཏན་གྱི་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་བ་ལ་
བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྡན་དགོ་སྤོང་གིས་སྟན་པ་
མ་བྱས་ནས་ལོ་བྱུག་མ་ལོན་ཞིང་གནང་བ་མ་ཐོབ་པར་སྟན་གཞན་ཡོད་པའམ་མེད་
ཀྱང་རང་དགར་སྟན་རང་ངམ་བསྐྱོས་པ་གང་རུང་གིས་ཟིན་པར་བྱས་ཏེ་བཀའ་བ་
རྩོགས་པ་ན་སྤང་ལུང་དུ་འགྱུར་བའི་བྱིར། །

ལྔ་པ་མཐོ་གང་གི་སྤང་ལུང་ནི། ^{༡༨}གདིང་བ་རྟིང་པ་ལས་བདེ་བར་གཤེགས་
པའི་མཐོ་གང་གིས་མ་སྤྲོད་པའི་གདིང་བ་གསར་བ་བཅོས་ནའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་
སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། དེས་གདིང་བ་རྟིང་པའི་ཆོ་གས་གཙུག་ལག་
ཁང་སྒྲ་ག་བ་མེད་པར་སྤངས་ཏེ་བཞག། གསར་བ་འབའ་ཞིག་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་བ་ན་
རྟིང་པའི་ཆོ་གས་རུལ་ཞིང་སྤྲོད་བྱས་གང་བའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་བ་སྟོན་པས་
གཟིགས་ནས་སྤྱིན་བདག་གི་དད་རྩིས་ཚུད་མི་བྱ་བར་བྱ་བའི་བྱིར་དུ། རྟིང་བ་ནས་
གསར་བ་ལ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་མཐོ་གང་སྤྲོད་དགོས་པར་བཅས་པའི་བྱིར།
གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྡན་དགོ་སྤོང་གིས་གདིང་བ་གསར་དུ་བཅོས་པ་ལ་གདིང་
བ་རྟིང་བ་ནས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་མཐོ་གང་གིས་མ་སྤྲོད་པར་ཡོངས་སྤྱོད་བ་

༡༧༢ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༡། འདུལ་བ་ལྷ། རྩོམ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༡༩༩༦/༦༡

༡༧༣ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༡། འདུལ་བ་ལྷ། རྩོམ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༡༩༩༦/༡༠༡

ལས་བྱུང་བའི་ལྷང་བ་དངོས་གཞི་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །

རྒྱག་པ་ལ་བལ་ཐོགས་པའི་སྤང་ལྷང་ནི།^{༡༧} ཁྱིའ་བ་མེད་ན་དཔག་ཆད་
གསུམ་ལས་འདས་པར་ལྷག་གི་བལ་ཁྱིའ་ནའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། རྒྱག་གྲེས་རྟེན་པ་འདོད་པའི་ཕྱིར་དུ་བལ་ལྷུལ་དུ་ཆོང་བ་དང་
ལྷན་ཅིག་ཕྱིན་སྤང་བྱ་གར་དུ་འོང་བའི་ཤིང་རྟ་བལ་གྱིས་བཀང་བའི་སློག་ཤིང་ཆག་
ནས་བལ་གྱི་ཕུང་པོ་ལམ་དུ་སྤངས་པ་རྒྱག་གྲེས་བལ་གྱི་ཁྱིའ་ཆེན་པོ་དེ་པོ་ལྟ་བུ་
ཁྱིའ་ནས་འོངས་པའི་ཆེ་གང་ཟག་ཁ་ཅིག་སྐྱག་འགའ་ཞིག་མ་དད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྷན་དགེ་སྤོང་གིས་ལམ་ནས་བལ་ཁྱིའ་
ཉི་རྒྱུད་གྲགས་གཅིག་འདས་པ་ན་སྤང་ལྷང་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་བསྟེན་པར་
མ་རྫོགས་པའི་ཁྱིའ་སློགས་མེད་པར་དཔག་ཆད་གསུམ་ཚུན་ལ་ལྷང་བ་མེད་ཅིང་དེ་
ནས་རྒྱུད་གྲགས་རེ་རེ་ལ་ཡང་སྤང་ལྷང་རེ་རེ་དང་ཁྱིའ་སློགས་ཡོད་ན་རྒྱུད་གྲགས་
ཀྱི་མཐར་ཡང་ལྷང་བ་ངེས་པར་འབྱུང་ངོ་། །

འོན་རྒྱུད་གྲགས་དང་དཔག་ཆད་ཀྱི་ཆད་གང་ཞེ་ན། ཡོད་དེ། འདི་ཉིད་དུ་རྩལ་སྤ་
རབ་དང་། རྩལ་སྤ་མོ་དང་། རྩལ་སྤ་དང་། ལྷགས་དང་། དེ་བོང་དང་། ལྷག་དང་། ལྷང་
དང་། ཉི་ཟེར་དང་། སློ་མ་དང་། ཤིག་དང་། རྩས་དང་། སོར་མོ་རྣམས་སྤ་མ་སྤ་མ་ལས་
ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་རྒྱག་འགྱུར་དང་། སོར་ཉིར་བཞི་ལ་ཁྱུ་གང་དང་། ཁྱུ་ཕྱིད་དང་བཞི་ལ་མིའི་
སྤིད་དང་། ཁྱུ་བཞི་ལ་གཞུ་འདོམས་གང་། དེ་ལྟ་བུ་རྒྱུད་གྲགས། དེ་ཉིད་དགོན་
པའི་ཆད་དང་། དེ་བརྒྱད་ལ་དཔག་ཆད་དུ་འརྫོག་པར་བཤད་ངོ་། །

བདུན་པ་འབྲུ་བ་སྟེ་བལ་མེལ་དུ་འབྲུག་པའི་སྤང་ལྷུང་ནི།^{༡༧༥} ཆོས་གོས་སྤྱིང་
པའི་གནས་སུ་ལུག་གི་བལ་དག་གོ། །འཆགས་པར་མེལ་བའི་ལོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་
སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། དེས་དག་སྤྱིང་མ་རྒྱལ་ལ་བལ་འབྲུ་བ་སྟེ་
མེལ་བ་དང་འཆོད་དུ་བཅུག་པས་དག་སྤྱིང་མ་རྒྱལ་ཀྱི་ལག་པ་བཙོ་ལག་མཁན་གྱི་
ལག་པ་བཞིན་དུ་གྱུར་བ་སྟོན་པས་གཞིགས་ནས་དེ་ལྟར་བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
ཡོད་དེ། བཅས་ལྷན་དག་སྤྱིང་གིས་དག་སྤྱིང་མ་ལ་བལ་མེལ་དུ་བཅུག་པ་ན་སྤང་
ལྷུང་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། །

བརྒྱད་པ་གསེར་དུལ་ལེན་པའི་སྤང་ལྷུང་ནི།^{༡༧༦} རིན་པོ་ཆེ་བདག་གིར་
བྱས་ནས། །སྟོག་པ་ཉིད་ན་དེ་རྫོགས་སོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ཡོད་དེ། དེས་རིན་པོ་ཆེ་རང་གིས་ལེན་པ་དང་གཞན་ལེན་དུ་བཅུག་པ་ན་སུ་
སྟེགས་ཅན་དག་འབྲུ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་
ལྷན་དག་སྤྱིང་གིས་རུང་བ་མ་བྱས་པའི་རིན་པོ་ཆེ་ལ་རང་གི་ལུས་ཀྱིས་རེག་པའམ་
གཞན་རེག་དུ་བཅུག་པ་ལ་བདག་གིར་བྱས་ན་སྤང་ལྷུང་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རུང་བ་
བྱེད་ཚུལ་ཡོད་དེ། ^{༡༧༧}སྟོན་བདག་བདག་པོ་ཉིད་དུ་མོས་སུ་གཞུག་པ་དང་ཞལ་ཏ་
བྱེད་པ་བདག་པོ་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་དུ་གཞུག་པ་དང་། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་རུང་བ་དག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ཡང་བདག་པོ་ཉིད་དུ་མོས་
སུ་གཞུག་པ་དང་། ཁས་ལེན་དུ་གཞུག་པ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དེ་ལ་ཡིད་གཏད་དེ་

༡༧༥ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༡ འདུལ་བ་ལྷ། རྫོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་རྩ་བ། ༡༩༩་ཉ༡

༡༧༦ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༡ འདུལ་བ་ལྷ། རྫོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་རྩ་བ། ༡༩༩་ཉ༢༡

༡༧༧ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༡ འདུལ་བ་ལྷ། རྫོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་རྩ་བ། ༡༩༩་ཉ༣༡

བཅང་བ་དང་། དེའི་མིང་ནས་འཆང་བ་ཡིན་ལ། བྱིན་གྱིས་སྒོ་བ་^{༡༧}པ་ནི་དགེ་སློང་
ཞིག་གི་མདུན་དུ་རིན་པོ་ཆེ་བཞག་སྟེ་སྤྲུགས་ཆོག་བརྗོད་པའོ། །

དགུ་པ་མངོན་མཆན་ཅན་གྱི་སྤང་ལྟར་ནི། ^{༡༨}བསྐྱེད་བྱིན་ནའོ། །ཞེས་
སོགས་གྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། དེས་རིན་པོ་ཆེའི་ཆོགས་གཞན་
ལ་ཁེ་སློགས་བྱེད་དུ་བཙུག་པ་ན་སྤྲུགས་ཅན་འཕྲུ་བས་ན་དེ་ལྟར་བཅས་པའི་
བྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྟན་དགེ་སློང་གིས་རང་དབང་བའི་རིན་པོ་ཆེ་བྱིས་
བ་ལ་སྐྱེད་དུ་བཏང་བ་ལས་ཡུལ་དུས་དེར་གྲགས་པའི་སྐྱེད་ཐོབ་པ་ན་སྤང་ལྟར་དུ་
འགྱུར་བའི་བྱིར། །

བཙུ་བ་ཉེ་ཆོང་བྱེད་པའི་སྤང་ལྟར་ནི། བོང་དུ་བསྐྱེད་བྱིན་ནའོ། །ཞེས་འགྱུར་
བ་འདིར་^{༡༠༠}གཞན་གྱིས་སོ། །ཞེས་བ་ཉེ་ཆོང་སྐྱོད་པ་ལ་ཁེ་ཐོབ་ན། ཞེས་སོགས་གྱི་
སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། དེས་རིན་པོ་ཆེ་ལས་གཞན་པའི་ཡོ་བྱད་ལ་
ཁེ་སློགས་བྱས་པས་གཞན་མ་དད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་
དེ། བཅས་ལྟན་དགེ་སློང་གིས་བྱིས་པ་ལ་གོས་སོགས་ཉེ་ཆོང་བྱས་པ་ལས་ཡུལ་
དུས་དེར་གྲགས་པའི་ཁེ་ཐོབ་པ་ན་སྤང་ལྟར་དུ་འགྱུར་བའི་བྱིར།

བཙུ་ཆོན་གསུམ་པ་ནི། སྒྲིམ་ལས།^{༡༠༡} ལྟར་བཟེད་གཉིས་དང་ཐ་ག་
གཉིས། བྱིན་སློག་སྟོན་ཆེན་པོ་ཆུང་དང་། །དགོན་པ་བ་དང་རས་ཆེན་དང་། །བསྐྱེས་པ་
དང་ནི་གསོག་འཛིག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བཙུ་ཡོད་པའི། དང་པོ་ལྟར་བཟེད་

༡༧ ག་པ་བ་ཆ་བརྗོད་སྤྲུགས།

༡༧༧ བསྐྱེད་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༤༡ འདུལ་བ་ལྟ། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་ར་བ། ༡༩༩༡/༩།

༡༠༠ བསྐྱེད་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༤༡ འདུལ་བ་ལྟ། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་ར་བ། ༢༠༠༢/༡།

༡༠༡ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༦༡ འདུལ་བ་ཆ། སྟོན་པ་བཙུན་ལྟན་འདས། བར་སྤྲོལ། ༢༠༠༡/༡།

འཆང་བའི་སྤང་ལྷུང་ནི། ^{༡༠༧} ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་ལོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། དེས་ལྷུང་བཟེད་གངས་མང་དུ་བསགས་ཤིང་ཡོངས་སྤྱོད་
བྱེད་པ་མེད་པར་འཆང་བ་ན་གཞན་དག་མ་དད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྷན་དགེ་སྤྱོད་གིས་རང་དབང་བྱུང་ཡོད་པའི་ལྷུང་བཟེད་
རུང་བ་ཆད་ལྷན་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པར་བཞག་ན་རང་སྟོབས་དང་ཤུགས་སྟོབས་
གང་རུང་གིས་ཞག་བཅུ་འདས་པ་ན་སྤང་ལྷུང་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། །

གཉིས་པ་ལྷུང་བཟེད་འཆོལ་བའི་སྤང་བ་ནི། ^{༡༠༨} བྱིས་པ་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་
ལས་སྤངས་པས་ཡོངས་སུ་བཅའ་ནའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ཡོད་དེ། སྤོས་འཆོང་གི་བྱིས་པ་ལྷུང་བཟེད་ཉེད་པ་བསོད་སྟོམས་པ་ཞིག་
ལ་ལྷུང་བས་མི་འདོད་ཟེར་བ་ཉེར་དགས་ཆོར་ནས། དེས་དེ་ལ་ལྷུང་བཟེད་སྤངས་
པས་དགེ་སྤྱོད་ཀྱི་ལོ་ལོ་ཤིང་ཤིང་གིས་ནས་མ་བྱིན་ནོ། །དེའི་ཆེ་ཉེར་དགས་ལྷུང་བཟེད་འདི་
ཁོ་བོས་མ་ཐོབ་ན་ཉེར་དགའི་མིང་འདོར་ཟེར་ནས་བྱིས་པ་དག་དད་པ་ཅན་གཅིག་ལ་
རིན་མེད་དུ་བཅུག་ནས་ཐོབ་པ་ན་བྱིས་པ་ལྷུང་བཟེད་ག་རེ་ཞེས་མི་མཐོངས་པའི་ཆོག་
སྤྱོད་ཆོགས་བརྗོད་པས་གཞན་མ་དད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
ཡོད་དེ། བཅས་ལྷན་དགེ་སྤྱོད་གིས་རང་ལ་ལྷུང་བཟེད་རུང་བ་ཆད་ལྷན་ཡོད་བཞིན་
དུ་བྱིས་པ་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་ལ་ལྷུང་བཟེད་སྤངས་ཉེ་ཐོབ་པ་ན་སྤང་ལྷུང་དུ་འབྱུང་བའི་
ཕྱིར། ལྷུང་བཟེད་ལྷག་པོ་འདི་དགེ་སྤྱོད་རང་གིས་སྤངས་པས་མི་ཆོག་གི། ། དགེ་
འབྱུང་ལ་སྤངས་དགོས་ལ་སྤང་ལུགས་སྤར་བ་ཤད་པ་ལྷུང་གྲལ་མགོ་ནས་རིམ་པ་

༡༠༧ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༩ འདུལ་བ་ལྷུ། སྤོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༠༠༡༩།
༡༠༨ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༩ འདུལ་བ་ལྷུ། སྤོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༠༡༡༩།

བཞིན་དུ་བྲིམས་ནས་སྟེགས་མའི་ལྷང་བཟེད་དེ་བཅང་དགོས་པའི་ཆད་ལས་འབྱུང་།
དེ་ལ་ནི་ལྷང་བཟེད་འབྲེལ་མེད་ཅེས་བྱ་སྟེ། རང་དབང་བ་དང་བྲིན་གྱིས་བརྒྱབས་
པའི་འབྲེལ་མེད་པའི་བྱིར། །

གསུམ་པ་འཐག་འཇུག་གི་སྤང་བ་ནི།^{༡༠༩} དེན་མེད་པར་བསྐྱོ་བས་སམ།
གཞན་གྱིས་ཀྱང་འཐག་ཏུ་བཅུག་ནའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་
པོ་ཡོད་དེ། ཉེ་དགས་དོག་པའི་ཆོགས་མང་དུ་རྟེན་པ་ཐ་ག་པ་སྤྱི་ཐེར་གྱི་བྱུང་དུ་བྲིན་
ནས། མཁས་པ་རྒྱང་ནས་རབ་གསལ་བ། །གངས་དང་ལྗན་པའི་རི་བོ་འདྲ། །མི་
མཁས་རྣམ་པར་མི་གསལ་བ། །ལྷན་པའི་ནང་དུ་མདའ་འཕང་འདྲ། །ཞེས་བསྟོད་
པས། ཐ་ག་པ་ན་རེ། འཕགས་པ་དོག་པ་ཡོད་ན་ཁོ་བོས་འཐག་གོ་བེར་བ་དང་དོག་པ་
འཐག་ཏུ་བཅུག་ཟླ་རྩ་མ་བྲིན་པ་དང་གཞན་མ་དད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་
བྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ་བཅས་ལྗན་དག་སྟོང་གིས་བྲིམ་པ་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་ལ་གོས་
འཐག་ཏུ་བཅུག་སྟེ། ལྷ་གང་ཡན་ཆད་བཏགས་བེན་ཞིང་ཟླ་མི་སྟེར་བར་ཐག་བཅད་པ་
ན་སྤང་ལྷང་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། །

བཞི་པ་འཐག་པ་སྟེད་པའི་སྤང་ལྷང་ནི།^{༡༠༩} བྱུང་བ་ན་དངོས་གཞིའོ། །ཞེས་
སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བྲིམ་བདག་པོ་མོ་གཉིས་སོ་སོར་མི་
མཐུན་པའི་རྒྱུན་གྱིས་འབྱོར་པ་སྐབ་པ་ཉེར་དགས་པན་ཚུན་མཐུན་པར་བྱས་པའི་
བཀའ་རིན་གསལ་བྱིར་དུ་རས་ཡུག་བཏགས་ནས་འབྲུལ་ལོ་ཞེས་སྐྱས་པ་ཉེར་
དགས་ཐོས་ཏེ། ཐ་ག་པའི་བྱུང་དུ་བྲིན་ཏེ། རས་ཡུག་འདི་དཀྱུས་རིང་བ་དང་ཞིང་ཆེ་

༡༠༩ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༡། འདུལ་བ་ཟླ། རྫོང་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༢༠༩་༡༡།

༡༠༥ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༡། འདུལ་བ་ཟླ། རྫོང་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༢༠༩་༡༢།

བ་ཐགས་བཟང་བ་ཀྱིས་ཤིག་ཅེས་སྒྲུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྲིས་བདག་གི་དོག་པ་མང་
དུ་ཟད་པས་གཞན་མ་དད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ།
བཅས་ལྟན་དགེ་སློང་གིས་རང་ལ་སྦྱིན་བདག་བྲིས་པས་བསྡུས་པའི་ཆོས་གོས་ཀྱི་
རྒྱ་ཐ་ག་བ་བྲིས་པ་ལ་འཐག་ཏུ་བཅུག་པ་སྦྱིན་བདག་གི་བསྡོམ་ཆོད་ལས་ཞེང་
དུས་གང་རིགས་ཆེར་སྦྱེད་དུ་བཅུག་ཅིང་ཐགས་^{༡༠༦}བཟང་དུ་བྱེད་དུ་བཅུག་སྟེ་
ལག་ཏུ་ཐོགས་པ་ན་དངོས་གཞིར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། །

ལྷ་པ་བྱིན་འཕྲོག་གི་སྤང་ལྟར་ནི། ^{༡༠༧}ལུས་ལས་ཐ་དད་པའི་དངོས་པོར་གྱུར་
པ་མཐར་ཐུག་པ་ན་མཐའི་ལོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་
དེ། མཉན་ཡོད་དུ་ཉེར་དགས་རང་དང་ལྟན་ཅིག་གཞས་པའི་དགེ་སློང་ཆོས་ཞེས་བྱ་
བ་ལ་གོས་བྱིན་ནས་བྱི་བཞིན་འབྲང་མ་ཐུབ་པ་ན། ངས་སྒྲེན་པ་ཁྲོད་ལ་བསམས་
ནས་གོས་བྱིན་པ་མིན་པས་ངའི་རྩིས་སུ་མི་འབྲང་ན་ཚུར་ཐོངས་ཟེར་ནས་འཕྲོགས་
པས་གཞན་མ་དད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྟན་
དགེ་སློང་གིས་གོས་སམ་ལྟར་བཟེད་གཞན་ལ་བྱིན་པ་ཡིད་བཅུགས་དང་རྒྱ་སེམས་
མེད་པར་འཕྲོག་ཏེ་ཐོབ་སྟོ་སྟེས་པ་ན་སྤང་ལྟར་འབྲང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཕྲོག་པའི་
དངོས་པོ་ལ་འདིར་གོས་ཞེས་བྱ་བ་མཆོན་པ་ཙམ་སྟེ། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས། ^{༡༠༨}
འདིར་གོས་ཞེས་སྟོས་པ་ནི་མཆོན་པ་སྟེ། དགེ་སློང་གིས་དགེ་སློང་གི་འཆོ་བའི་ཡོ་
བྱུང་གཞན་ཡང་འཕྲོག་ན་དངོས་གཞིའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས།
གང་ལ་འཕྲོག་པའི་ཡུལ་དེ་ཡང་དགེ་སློང་ཡིན་པ་གཅིག་དགོས་ཏེ། དགེ་ཚུལ་

༡༠༦ ག་ཨ་ཀ་ཀ་ཀ།

༡༠༧ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༡ འདུལ་བ་བྱ། སྟོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༠༣་པ།

༡༠༨ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༡ འདུལ་བ་བྱ། སྟོབ་དཔོན་རྩ་མི་བྱ། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ། ༤༡༥་པ།

སོགས་ཀྱི་ཡིན་ན་ཉེས་བྱས་ཅམ་སྤྱེ་བའི་བྱིར། །

ལུང་གི་སྒྲིམ་ཆེག་དང་བསྟུན་ན་སྐབས་འདིར་སྟོན་ཆེ་མ་ཆུང་གི་སྤང་བ་
འཆད་རིགས་ན་འང་། འདིར་ཁྱེ་བ་དང་བསྟུན་ནས་དགོན་པའི་འབྲལ་སྤང་འཆད་བ་
ལ། ༡༠༧ ལྷག་པ་ལ་ནི་བག་ཡངས་མེད་དོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས།
དང་སོ་ཡོད་དེ། སྟོན་པ་མཉན་ཡོད་ན་བཞུགས་པའི་ཆེ་དགེ་སྦྱོང་འགའ་ཞིག་གིས་རི་
བྲག་ཏུ་དབྱར་གནས་པར་ཁས་སྦྱངས། སྤྱིན་བདག་གིས་རྟེན་བ་རྒྱ་ཆེན་སོ་ཕུལ་བ་
ཆོས་རྒྱན་པ་དག་གིས་བཅོམ་ནས་དགེ་སྦྱོང་རྣམས་མཆན་མོའི་དུས་སུ་སྤྱེན་མོར་
མཉན་ཡོད་དུ་ལྷགས་པ་སྟོན་པས་གསན་ནས་དགོན་པར་གནས་པའི་དགེ་སྦྱོང་གིས་
ཞག་བྲུག་ཅུང་དུ་ཆོས་གོས་དང་བྲལ་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་པར་གནང་དོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་དང་། བྲུག་སྤྱེས་དེ་ལས་ཀྱང་ལྷག་པར་འདས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་
སོ། །གཉིས་པ་ཡོད་དེ། དགེ་སྦྱོང་དགོན་པ་བས་འཛིགས་པའི་དབང་གིས་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབས་པའི་ཆོས་གོས་གསུམ་ལས་གང་རུང་ཞིག་གྲོང་དུ་བཞག་སྟེ། ཆོས་ལུན་གྱི་
བྱ་བ་ཡིན་ན་དགོན་པ་དང་གྲོང་ཉེ་འཁོར་དང་བཅས་པའི་བྱི་རོལ་དུ་ཞག་བྲུག་སྟོན་
པར་གནང་བ་ཡིན་པ་ལ་ཞག་བདུན་པའི་སྐུ་རེངས་ཤར་བ་ན་དངོས་གཞིར་འགྱུར་
བའི་བྱིར། །

བདུན་པ་རས་ཆེན་གྱི་སྤང་བ་ནི། ༡༡༠ སྟོན་དང་བྱི་མ་གཉིས་ལས་དེ་མ་ཡིན་
པའི་དུས་གཉིས་ནི་བྱེད་པ་སོ་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང་། ༡༡༡ བྱུ་བ་ན་མཐའི་ལོ། །ཞེས་
སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་སོ་ཡོད་དེ། དགེ་སྦྱོང་རབ་ཏུ་མང་སོ་དབྱར་

༡༠༧ བསྟུན་འགྱུར་དཔེ་བསྟུར་མ། ༤༡ འདུལ་བ་སྤྱེ། སྟོན་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༠༣་༡༥།

༡༡༠ བསྟུན་འགྱུར་དཔེ་བསྟུར་མ། ༤༡ འདུལ་བ་སྤྱེ། སྟོན་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༠༥་༡།

༡༡༡ བསྟུན་འགྱུར་དཔེ་བསྟུར་མ། ༤༡ འདུལ་བ་སྤྱེ། སྟོན་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༠༥་༥།

གནས་པའི་ཆེ་ཆེ་བ་གཅིག་ལས་ཀྱང་ལྷག་པའི་ལོང་དུ་དབྱར་གྱི་གོས་རས་ཆེན་
བཅའ་བ་དང་དགག་དབྱེ་བྱས་པའི་རྩིས་སུ་ཆེ་བ་བྱེད་ལས་ལྷག་པར་རས་ཆེན་
དགོས་མེད་དུ་བཅངས་པས་གཞན་མ་དད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
པ་ཡོད་དེ། རས་ཆེན་བཅའ་སྤྱོད་ཀྱི་སྤང་ལྷུང་བཞག་ཕྱིས་ཀྱི་སྤང་ལྷུང་གཉིས་སུ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། གནས་པར་ཁས་སྤངས་པའི་ཆེ་བ་གཅིག་གི་སྤྱོད་པ་
དུ་དབྱར་གྱི་རས་ཆེན་བཅའ་ཞིང་ཐོབ་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ།
དེ་རང་དབྱར་ཆེ་བ་གསུམ་གནས་པའི་དགག་དབྱེ་བྱས་པའི་དུས་ལས་ཆེ་བ་བྱེད་
འདས་པར་རས་ཆེན་བཅངས་པ་ལས་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

བརྒྱུད་པ་བརྟན་པའི་སྤང་ལྷུང་ནི། ^{༡༡༣}དབྱར་གྱི་ནང་ལོགས་སུ་བདག་གིར་
བྱེད་ནའོ། །ཞེས་དང་། ^{༡༡༤}དེ་བགོས་ན་ཡང་ངོ་། །མ་བགོས་ན་ཡང་ངོ་། །ཞེས་
སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། དེའི་ཆེ་རི་བྲག་གི་དགོན་པར་
ཆོང་པས་དབྱར་གྱི་རྟེན་པ་སྤུལ་བ་ན་དུག་སྤེས་དབྱར་རྟེན་ནམས་ཁ་བས་སུ་བྱས་
ནས་བད་པར་བྱས་པ་དང་ཆོང་པ་ནམས་མ་དད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ་དབྱར་རྟེན་བདག་གིར་བྱས་པ་སྤྱོད་པའི་སྤང་པ། དབྱར་
རྟེན་བགོ་བ་སྤྱོད་པའི་སྤང་པ། དབྱར་རྟེན་བཞག་ཕྱིས་ཀྱི་སྤང་པ་ནམས་སུ་ཡོད་ལ།
དང་པོ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྷན་དགེ་སྤྱོད་གིས་དབྱར་གྱི་ནང་ལོགས་སུ་དབྱར་རྟེན་གྱི་
རྒྱ་སྤྱོད་བདག་ལས་སྤྱོད་ཆོས་དུ་བདག་གིར་བྱས་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་
པ་ཡོད་དེ། རྟེན་པ་དེ་དབྱར་གྱི་ནང་ལོགས་སུ་སོ་སོར་བགོས་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་

༡༡༣ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༡། འདུལ་བ་ལྷ། རྫོང་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་རྩ་བ། ༢༠༩་༣།

༡༡༤ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༡། འདུལ་བ་ལྷ། རྫོང་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་རྩ་བ། ༢༠༩་༤།

ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། དགེ་སྤྲོད་གིས་དབྱར་རྟེན་སྟེང་པ་ལོ་མ་བསྐྱོས་པར་དགག་
དབྱེའི་ཕྱི་དེ་ཉིན་མར་ངོའི་ཆེས་གཅིག་གི་མཆན་མོ་འདས་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར། སྤང་བ་གསུམ་གའི་རྒྱ་ཐུན་མོང་བ་ནི་དབྱར་རྟེན་ཡིན་ཏེ། ༡༡༥ དབྱར་གྱི་རྟེན་
བ་ནི་བྱེད་པ་ལོ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །ལྷུང་བ་དེ་ནམས་ལ་སྟོན་ཟླ་ཐུང་གི་ལྷུང་
བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད། དབྱར་སྤྱི་ཕྱི་གང་ཁས་སྤངས་པ་ཡིན་ཡང་
དབྱར་རྟེན་བདག་གིར་བྱེད་པ་དང་བལོ་བ་སོགས་སྟོན་ཟླ་ཐུང་གི་ཆེས་གཅིག་
གསུམ་ཉིད་ཕྱི་དེ་ཉིན་པར་བྱ་དགོས་རྒྱ་མ་བྲས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྤང་ལྷུང་ཡིན་པའི་ཆ་
ནས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། །

དགུ་བ་སྤྱི་བ་བསྐྱར་གྱི་སྤང་ལྷུང་ནི། ༡༡༦ གཞན་གྱི་གང་ཟག་གཞན་ནས་དགེ་
འདུན་ལ་བསྤྱོས་པའི་གོས་ཤེས་བཞིན་དུ་བདག་ཉིད་ལ་བསྐྱར་ཏེ་ཐོབ་ནའོ། །ཞེས་
སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། དེའི་ཆེ་བསོད་སྟོམས་པ་ཞིག་
གིས་བྲིས་བདག་འགའ་ཞིག་དང་པར་བྲས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དགེ་འདུན་ལ་རས་
ཡུག་འབྱུང་བར་བསྤྱོས་པ་ན་ཉེར་དགས་བདག་ཉིད་ལ་བསྐྱར་བ་དང་གཞན་དག་ཁ་
ཟེར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྟན་དགེ་སྤྲོད་
གིས་སྤྱི་བ་བདག་གི་གོས་སམ། ལྷུང་བཟེད་གང་རུང་དགེ་སྤྲོད་གཞན་ལ་བསམ་པ་
ཐག་པ་ནས་བསྤྱོས་པ་དགེ་སྤྲོད་རང་ཉིད་ལ་བསྐྱར་བས་ཐོབ་པ་ན་དེར་འགྱུར་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། །

བཙུ་བ་གསོག་འཛོག་གི་སྤང་བ་ནི། ༡༡༧ བཟའ་བའི་ཕྱིར་འཆང་

༡༡༥ བསྐྱར་འགྱུར་དཔེ་བསྐུར་མ། ༡༡། འདུལ་བ་སྤྱི་ རྫོང་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༠༥་༥།

༡༡༥ བསྐྱར་འགྱུར་དཔེ་བསྐུར་མ། ༡༡། འདུལ་བ་སྤྱི་ རྫོང་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༠༥་༡༣།

༡༡༦ བསྐྱར་འགྱུར་དཔེ་བསྐུར་མ། ༡༡། འདུལ་བ་སྤྱི་ རྫོང་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༠༥་༡༤།

༡༡༥ བོ། །དེ། །སྐྱེ་རེས་བརྒྱད་པ་ཤར་ནའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། དེའི་ཆེ་དགེ་སྒོར་རབ་ཏུ་མང་པོས་སྒྲན་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་
ནས་ཡུན་རིང་ཏུ་བཞག་པ་རུལ་བ་དང་ཐུགས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་
པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྡན་དགེ་སྒོར་གིས་སྒྲན་གྱི་རིགས་བཞི་པོ་བྱིན་
ལེན་བྱས་པ་མ་གཤིག་པར་རང་གི་དུས་ཀྱི་མཐའ་ལས་འདས་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་
བྱིར། སྤྱོད་བྱིན་ལེན་བྱས་པ་བྱི་བོ་དང་། བྱི་བོ་བྱིན་ལེན་བྱས་པ་སྤོད་ཐུན་གྱི་མཐའ་
དང་། ཞག་བདུན་པ་སྐྱེ་རེས་བརྒྱད་པ་ཤར་བ་དང་། རི་སྤྱིད་འཆོ་བཅང་གི་སྒྲན་གྱི་
ནམ་འཆོ་བའི་མཐའ་ལས་འདས་པ་ན་ལྷུང་བ་སྤྱིད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་བཤགས་པ་ཅམ་དང་འབྲེལ་བ་ལྷུང་བྱེད་འབའ་ཞིག་པ་ལ།

བུ་ཆོན་དགྲུ་ཡོད་པའི་དང་པོ་ནི། སྒྲོམ་ལས།^{༡༡༩} རྩུབ་སྒྲོན་དགེ་སྒོར་ཐ་མ་
དང་། །སྒྲོ་སྒྲགས་བྱེད་དང་སྒྲོན་པ་དང་། །འདོན་དང་གནས་ངན་ལེན་ཆོས་
དང་། །བཤེས་རོར་བྱེད་དང་ཁྱད་དུ་གསོད། །ཅེས་^{༡༡༩}གསུངས་པ་ལྷུང་བུ་ཡོད་
པའི་དང་པོ་རྩུབ་སྒྲོ་བའི་ལྷུང་བྱེད་ནི།^{༡༢༠} དེ་གཉིས་དང་པམ་པར་འགྱུར་བ་དང་དགེ་
འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་བ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་རྩུབ་དུ་སྒྲོ་བའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་
སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། བྱུང་ལ་མ་བཅས་པ་དང་། བྱུང་ལ་བཅས་པ་
གཉིས་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་ནི། སྐྱ་གཅན་འཛིན་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། གཉིས་
པ་ཡོད་དེ། བླུ་ལག་རྒྱུད་ཀྱི་བམ་ཟེ་རིག་པ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་གཅིག་དང་རྩྱུད་པར་

༡༡༥ ག་༥༠ན་༥་འཆར།

༡༡༩ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩། འདུལ་བ་ཆ། སྒྲོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། བར་སྒྲོམ། ༥༠༩་༥།

༡༡༩ ག་༥༠བ་༣་ཞེས།

༡༢༠ བསྐྱར་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩། འདུལ་བ་ཆ། སྒྲོ་བ་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་རྩ་བ། ༥༠༩་༥།

ཁས་སྒྲངས་ནས་བདག་གལ་ཏེ་པམ་ན་བདག་ཐེག་པ་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ་སྟམ་དུ་
བསམས་ནས་ཚེད་པའི་དུས་ལས་འདས་ཏེ་ཤེས་བཞིན་དུ་རྩལ་སྤྲོས་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་བཅས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རོ་བོ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྷན་དགེ་སྒྲོང་གིས་རང་ལས་གཞན་པའི་ཐ་
སྟངས་ལྷན་ལ་རྩལ་བཞི་ལས་གཞན་པའི་རྩལ་རག་མཚན་ཉིད་ལྷན་གྱིས་སྤྲོས་པ་
པ་རོ་ལ་བོས་དོན་གོ་བ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྩལ་བཞི་ནི། པམ་པ། ལྷག་ལ། སྒྲོམ་
བོ། ཉེས་བྱས་སུ་གྱུར་པའི་རྩལ་རྣམས་ཡིན་ལ། དང་བོ་གཉིས་སྤར་བ་ཤད་ཟིན་ལ།
ཕྱི་མ་གཉིས་ནི། རྩལ་སྤྲོས་པའི་ལྷུང་བྱེད་གྱི་སྒྲུབས་འདིར་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་
དེ། རྩལ་བཞི་ལས་གཞན་དུ་དགེ་སྒྲོང་གིས་རྩལ་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་རྩལ་སྤྲོས་ལྷུང་
བྱེད་དུ་ཉོགས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲོམ་བོར་གྱུར་པའི་རྩལ་སྤྲོས་ནི།
༡༣༡ འདིར་དགེ་འདུན་འདུས་པ་ལས་ཤེས་བཞིན་དུ་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ཆོས་དང་ཆོས་
ལ་ཆོས་མ་ཡིན་པར་སྟོན་པ་ནི་ཉེས་པ་སྒྲོམ་བོ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པས་བསྟན་ཏེ།
དཔེར་ན། ཤེད་བྱ་སེར་སྤྲུམ་མའི་རོ་མ་སྒྲོག་པར་ཆོས་ལོག་སྤྲུམ་པ་ལྟ་བུ་འོ། །ཉེས་
བྱས་སུ་གྱུར་པའི་རྩལ་སྤྲོས་ནི། ༡༣༢ འདིར་གསོ་སྒྲོང་ལ་ཅི་འདི་ལ་བྱེད་ཡོངས་སུ་དག་
གས་ཞེས་ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་དྲིས་པ་ལས་མ་དག་པར་ཤེས་བཞིན་དུ་ཅང་མི་སྤྲོ་
བས་འདའ་བར་བྱེད་ན་ཉེས་བྱས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པས་བསྟན་ཏེ། དྲིས་པའི་ཆེ་
རྣམས་པར་གྱུར་པ་ལ་སོགས་པའི་ལུས་ཀྱི་རྣམས་པར་རིག་བྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་ཉེས་
བྱས་ཡིན་ནོ། །

༡༣༡ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥ འདུལ་བ་ལྷ། སྒྲོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༢༠༦་པ།

༡༣༢ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥ འདུལ་བ་ལྷ། སྒྲོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༢༠༦་པ།

གསུམ་པ་སྐུ་མ་ཐུང་བའི་སྐུ་ཐུང་ནི།^{༡༡༥} རོག་མ་ལ་ཡང་རོ། །ཞེས་དང་།
^{༡༡༦} སྐྱུ་མ་པ་ནའོ། །གལ་ཏེ་མིང་ནས་སོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས།
 དང་པོ་ཡོད་དེ། དུག་ཕྱིས་དགེ་སློང་ནམས་ལ་བར་དུ་སྐུ་མ་སྐྱ་ཆོགས་བྱས་པས་
 བསམ་གཏན་དང་སློག་བའི་བར་ཆད་དུ་སྐུར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་སྐྱོན་དགེ་སློང་གིས་དགེ་སློང་པམ་ཚུལ་དུ་བའི་བསམ་
 པས་སྐུ་མའི་ཆོག་དག་ཏུ་སྐྱུ་མ་པའི་དོན་གོ་བ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

བཞི་བ་སྟོ་སྟགས་ལེན་པའི་ལྷན་ལེན་ནི། ༡༣༢ དགེ་སློང་གཉིས་ཀྱི་ཚེད་པ་
 ཉིད་དགེ་འདུན་གྱི་ལེགས་པར་ཞི་བར་བྱས་པ་ཉིད་པའོ། །སྟོ་སྟགས་སོ། །ཞེས་
 སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། དགེ་སློང་དེ་དག་ཚེད་པར་གྱུར་
 པ་ནི་དགེ་སློང་གཞན་དག་གི་ཚེད་པ་ཆོས་སྟགས་སུ་ཞི་བར་བྱས་པ་དང་། ལྷག་
 གྲེས་ཚེད་པ་འདྲི་ནི་ལེགས་པར་ཞི་བར་ལྷན་བྱས་སོ་སྟེ་ནས་པན་ཚུན་ཚེད་པར་

ཉ་༣༥ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༡ འདུལ་བ་མུ། སྟོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་ར་བ། ༢༠༥་༣།

འགྱུར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྡན་དགེ་སྦྱོང་གིས་དགེ་སྦྱོང་གཉིས་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཙོད་པ་བཞི་པོ་གང་རུང་དགེ་འདུན་གྱི་ཆོས་ཐོགས་སུ་ཞི་བར་བྱས་པ་ལ་རང་ཉིད་ཞི་བྱེད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་བཞིན་དུ་སྦྱོར་གས་བྱེད་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

ལྷ་པ་བྱད་མེད་ལ་ཆོས་སྟོན་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི།^{༡༣༥} སྟོན་པ་ལ་དོ། །ཆོས་སོ། །ཆིག་བྱག་ལས་ལྷག་པར་དོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། འཆར་ཀས་བྱད་མེད་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་ན་བྱད་མེད་ཀྱི་བྱ་མ་དང་ཤ་མཆན་ལ་རེག་པ་སོགས་བྱས་པས་གཞན་མ་དད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྡན་དགེ་སྦྱོང་གིས་རིག་པའི་སྐྱེས་པ་མེད་པར་བྲིམ་པ་མོ་ལ་ཆོས་ཆིག་ལྷ་འཕ་བྱག་ལས་ལྷག་པ་བསྟན་ནས་དོན་གོ་བ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

བྱག་པ་འདོན་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི།^{༡༣༦} བསྟེན་པར་མ་རྩོགས་པ་དང་ཅིག་ཅར་རམ་མཐུག་ཐོགས་སུ་སྟོན་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་དང་ཡི་གེ་ཡང་འདོན་ནའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། བྱག་སྒྲེས་བསྟེན་པར་མ་རྩོགས་པ་དང་ལྡན་ཅིག་ཆོད་བག་གི་བསམ་པས་ཀྱུན་ནས་བསྐྱངས་ནས་སྐད་ཀྱི་གདངས་སྤྱོད་ཆོགས་འདོན་པ་ན་གཞན་མ་དད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ལྟར་བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྡན་དགེ་སྦྱོང་གིས་ཆོད་བག་གི་བསམ་པས་བསྟེན་པར་མ་རྩོགས་པ་དང་མཉམ་པོར་རམ་མཐུག་ཐོགས་སུ་གསུང་རབ་ཀྱི་ཆིག་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གི་ཆད་དུ་ལོངས་པའི་ཡི་གེ་སྐད་ཀྱི་གདངས་མཐོན་པོས་འདོན་པར་བྱས་ན་

༡༣༥ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥ འདུལ་བ་ལྷུ་སྟོན་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་ཙམ། ༢༠༥་༥༥

༡༣༦ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥ འདུལ་བ་ལྷུ་སྟོན་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་ཙམ། ༢༠༥་༥༥

དེར་འགྲུར་བའི་ཕྱིར།

བདུན་པ་གནས་ངན་ལེན་བརྗོད་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། ༡༩༠ ཉན་པ་པོ་མེ་ཤེས་པ་
ཉིད་དང་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ཉིད་དག་དང་ལྟན་པ་ལའོ། །སྤྲུལ་ནའོ། །ཞེས་
སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། དག་སྒྲོང་ཆེན་བྱ་འགའ་ཞིག་དག་
འདུན་ལྟག་མའི་ལྷུང་བ་བྱུང་སྒྲོམ་གྱི་སྒྲོད་པ་ན་དག་འདུན་གྱི་གནས་མལ་ཕྱག་དར་
བྱེད་པ་སོགས་ལ་བྱུག་སྤེས་འདི་དག་དང་པ་ཆེ་བས་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི་དག་
འདུན་ལྟག་མ་ཕྱིར་འཆོས་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྤྲུལ་པས་གཞན་དག་གི་གནས་
བརྟན་ཆེན་པོ་དག་ཀྱང་འདི་འདྲ་ན། གཞོན་པ་ལྟ་སྒྲོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཞེས་འབྲུ་བ་ལ་
བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྟན་དག་སྒྲོང་གིས་བསྟེན་
པར་མ་རྫོགས་པའི་གང་ཟག་ལ་དག་སྒྲོང་གཞན་གྱི་པམ་ལྟག་གི་ལྷུང་བ་གང་རུང་
བརྗོད་པས་དོན་གོ་བ་ན་དེར་འགྲུར་བའི་ཕྱིར།

བརྒྱད་པ་མི་ཆོས་སྒྲ་མ་བདེན་པར་བརྗོད་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། ༡༩༡ བདེན་པ་
ཉིད་ནའོ། །བདེན་པ་མ་མཐོང་བ་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ལའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་
སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཉ་པ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་དག་སྒྲོང་ལྔས་
དག་བཅོམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་ཆེ། ལུ་གཤེད་དུས་ཤིག་ཏུ་ཉ་པའི་བྱུང་དུ་མི་ཆོས་སྒྲ་
མ་ཐོབ་པར་ཁས་སྐྱབས་ཤིང་བརྗོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་གངས་མང་
བར་སྐྱབས་ཏེ་ཡོངས་སྤྱད་པ་ན་གཞན་དག་མ་དད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྟན་དག་སྒྲོང་གིས་མི་ཆོས་སྒྲ་མ་ཐོབ་པ་སྟེ་ཡུལ་བསྟེན་

༡༩༠ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༤༥། འདུལ་བ་ལྟ། སྒྲོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༢༠༡༡།

༡༩༡ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༤༥། འདུལ་བ་ལྟ། སྒྲོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༢༠༡༡།

པར་མ་རྫོགས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྫོད་པའི་དོན་གོ་བ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

དགུ་པ་བཞེས་ངོར་བྱས་སོ་ཞེས་སྐར་བ་འདེབས་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི།
༡༡༣ དགོ་སློང་གི་དགོ་འདུན་གྱི་ཟས་ཀྱི་རྟེན་པ་མ་ཡིན་པ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་
གཉིས། དང་པོ་ཡོད་དེ། དགོ་སློང་གྲང་བྱ་ལོར་དགོ་འདུན་གྱི་བྱ་བ་ལ་བཙོན་པར་
གྱུར་པས། ཆོས་གོས་དན་པར་གྱུར་པ་ན། དགོ་འདུན་གྱི་རས་ལྷག་གཅིག་རྟེན་པ་
ཆོས་གོས་ཀྱི་རྒྱར་བྱིན་པའི་ཆེ་མཇུག་པོ་དང་ས་ལས་སྐྱེས་ཀྱི་དགོ་འདུན་འདི་དག་
ནི་བཞེས་ངོར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དགོ་འདུན་གྱི་སྤྱི་རྫས་ཚུད་སོན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
དགོ་འདུན་ལ་སྐར་བ་བཏབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ།
བཅས་ལྷན་དགོ་སློང་གིས་དགོ་འདུན་གྱི་རྟེན་པ་གང་ཟག་ལ་སོགས་པར་བསྐྱོས་སོ་
ཞེས་སྐར་བ་བཏབ་པའི་དོན་གོ་བ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

བཙུ་པ་བྱུང་བྱ་གསོད་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། ༡༡༤ འདུལ་བ་དང་ལྷན་པ་ཉིད་
དོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། རྒྱག་ལྡེས་སོ་ཐར་གྱི་
མདོ་འདོན་པའི་ཆེ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་སྤྱོད་པ་འདི་དག་གིས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས་ཟེར་
ནས་བསྐྱབ་པ་བྱུང་བྱ་བསད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ།
བཅས་ལྷན་དགོ་སློང་གིས་འདུལ་བའི་ཆེ་ག་བྱུང་བྱ་གསོད་པའི་དག་གཞན་ལ་སྐྱས་
པའི་དོན་གོ་བ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

བཙུ་ཆན་གཉིས་པ་ནི། སྤྲོམ་ལས། ༡༡༥ ས་བོན་འཕྱ་བ་བསྐྱོ་བ་དང་། ཁྲི་དང་
གདིང་དང་སློད་པ་དང་། བྱིས་གཞོན་འཕྱུར་བ་འདེབས་པ་དང་། འིམ་པ་གཉིས་སུ་

༡༡༣ བསྐྱར་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༩། འདུལ་བ་སྤྱི་སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་ཙམ། ༩༠༩་༥།
༡༡༣ བསྐྱར་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༩། འདུལ་བ་སྤྱི་སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་ཙམ། ༩༠༩་༥།
༡༡༥ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༦། འདུལ་བ་ཆེ། སྟོན་པ་བཙུན་ལྷན་འདས། བར་སྤྲོས། ༦༥༡་༡༣།

བཅེགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བཅུ་ཡོད་པའི་དང་པོ་ས་ཐོན་དང་སྤྱི་བ་འཛིག་
པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། ༡༩༥༥མ་ཉམས་པ་ཉིད་ལའོ། །ཞེས་དང་། ༡༩༥༦ དེར་འདུན་པས་སོ། །རང་
ངམ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་རུང་ངོ་། །ཉམས་པར་གྱུར་པ་ན་དངོས་གཞི་དག་གོ། །ཞེས་
སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། རྒྱལ་སྤྱིའི་ལོ་ལྗོན་པ་རང་གིས་
གཙོ་བོ་ཅིང་གཞན་གཙོ་བོ་དུ་བཅུག་པ་ན་གཞན་དག་འཕྱ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་
ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྡན་དག་སྒྲོང་གིས་ས་ཐོན་དང་སྤྱི་བ་ཡོངས་སུ་
རྩི་བཅུ་པའི་ལོ་ལྗོན་པ་གང་ཡང་རུང་བ་མ་ཉམས་པར་ཀུན་སྒྲོང་ཉམས་འདོད་པས་
རང་ངམ་བསྐྱོས་པ་གང་རུང་གིས་ཉམས་པར་བྱས་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་འཕྱ་བའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། ༡༩༥༧གང་ཟག་བཅུ་གཉིས་པོ་དག་བྱེད་པ་པོ་
ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། མཛའ་བོ་དང་
ས་ལས་སྤྱི་བ་གཉིས་ཉེར་དགའ་དང་ལྡན་ཅིག་གཏམ་བྱེད་པ་ན་ཆེ་དང་ལྡན་པ་ཉེར་
དགའ་ཁྱོད་ཀྱང་དག་འདུན་གྱི་གནས་མལ་སྟོབས་པ་ན་ཆེ་དང་ལྡན་པ་གྱུར་བུ་ཞོར་
བཞིན་དུ་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་མཐོ་འཆོམས་པར་མ་བྱེད་ཅིག་ཅེས་གཞན་དག་འཕྱ་བ་ལ་
བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྡན་དག་སྒྲོང་གིས་དག་
འདུན་གྱི་ལས་བྱེད་པའི་ཆེ་གང་ཟག་བཅུ་གཉིས་པོ་གང་རུང་ལ་མིང་ནས་སྟོས་ཏེ་
མཛོན་སུམ་དུ་འཕྱ་བ་དང་། མིང་ནས་མ་སྟོས་ཀྱང་ཐུར་ནས་གཞིགས་འཕྱས་བྱས་
ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གང་ཟག་བཅུ་གཉིས་ཡོད་དེ། གནས་ཁང་ཟས་ལ་བསྐྱོ་བ་
གཉིས། །རྒྱལ་བ་བག་ཆོས་བྲིམ་པ་གཉིས། །ཕྱན་ཆེགས་བྲིམ་པར་བྱེད་པ་

༡༩༥༥ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༥། འདུལ་བ་ལྷ། རྩི་བཅུ་པོ་ལྟན་ཡོད། མདོ་རྩ་བ། ༢༡༠༥།
༡༩༥༦ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༥། འདུལ་བ་ལྷ། རྩི་བཅུ་པོ་ལྟན་ཡོད། མདོ་རྩ་བ། ༢༡༠༥།
༡༩༥༧ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༥། འདུལ་བ་ལྷ། རྩི་བཅུ་པོ་ལྟན་ཡོད། མདོ་རྩ་བ། ༢༡༡༧།

དང་། སློང་སྤྱད་ཐིམ་དང་གོས་ཀྱི་གཉིས། དབྱར་གྱི་རས་ཆེན་སྤེད་དང་
འབྲེད། མངག་ཞུགས་པ་དང་མཛེས་ཆོས་ཏེ། གང་ཟག་བཙུ་དང་གཉིས་པོ་
དག སྟོན་པའི་ཡང་དག་བཤད་པ་ཡིན། ཞེས་པ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་བསྐྱོ་བ་ན་ལ་གཞོན་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། ༡༡༥ དགོ་སློང་གི་བསྐྱོ་བ་ན་
ལ་གཞོན་ནའོ། དེར་འདུན་པས་སོ། གཞན་བརྗོད་པས་སོ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་
སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། འདུན་པ་ལ་པན་པའི་བསམས་པས་ལྷུང་བ་
སློངས་པ་ན། འདུན་པ་ན་རེ། ཁྱོད་ལ་ཁོ་བོ་ལྷུང་བ་མི་སློང་ངོ། ཁྱོད་ཀྱང་ཁོ་བོ་ལ་
ལྷུང་བ་མ་སློང་ཞིག ཁྱོད་དང་ཁོ་བོ་མི་འབྲསྟེ། ཁོ་བོའི་སྟོན་པས་བྱང་ཆུབ་བརྟེན་པ་
ཡིན་ནོ། ཞེས་ཟེར་བ་ན། གཞན་དག་འཕྲ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྡན་དགོ་སློང་གིས་རང་ལ་ཆོས་ལྡན་གྱི་ཆོག་གིས་བསྐྱོ་བའི་ལན་
ལོག་པར་སྐྱས་པའི་དོན་གོ་བ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ཁྲི་ཞེས་པ་གནས་མལ་མ་བསྐྱས་པར་འགོ་བའི་ལྷུང་བྱེད་ནི།
༡༡༦ པན་སུན་དུ་གྱུར་པ་དང་འདས་པ་ལ་ནི་མཐའོ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། དགོ་སློང་རབ་རྟུ་མང་པོས་དགོ་འདུན་གྱི་གནས་མལ་
མ་བསྐྱས་པར་སྐྱ་གབ་མེད་པར་བཞག་ནས་རྒྱ་ཐོས་པ་སྟོན་པས་གཟིགས་ནས་
སྤྱིན་བདག་དད་པ་ཅན་གྱི་རྣམ་རྒྱུད་སོན་པར་བྱེད་དོ། ཞེས་གསུངས་ནས་དེ་ལྟར་
བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྡན་དགོ་སློང་གིས་དགོ་འདུན་གྱི་
གནས་མལ་མ་བསྐྱས་པར་སྐྱ་གབ་མེད་པར་བཞག་སྟེ་པན་སུན་དུ་གྱུར་པ་འཕ།

༡༡༥ བསྐྱོ་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༥༥ འདུལ་བ་ལྷ། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་རྩ་བ། ༢༡༩་༣།
༡༡༦ བསྐྱོ་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༥༥ འདུལ་བ་ལྷ། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་རྩ་བ། ༢༡༩་༦།

འདོམ་བཞི་བཙུ་ཙ་དགུ་འདས་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

ལྷ་པ་གདིང་བའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། ^{༡༤༠}གནས་ནས་འཕགས་པར་འགྱུར་བ་ན་
ཞེས་བྱ་བ་ཡན་ཆད་སྤར་ཐལ་བའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་
ཡོད་དེ། དགེ་སློང་ཆེན་ཞུགས་གཉིས་ཀྱིས་དགེ་འདུན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་རྩ་དང་
ལོ་མའི་ཚོགས་མང་དུ་བཏིང་སྟེ་མ་བསྐྱས་པར་སོང་བ་ན། རྩོགས་དེ་ཉིད་སྟོག་
ཆགས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་གང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ལྟར་བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་
དེ། བཅས་ལྷན་དགེ་སློང་གིས་དགེ་འདུན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་རྩ་ལས་ལོ་མའི་
ཚོགས་བཏིང་བ་ཞེས་བྱ་བ་སྤར་གནས་ཐལ་ལ་བཤད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དུག་པ་སློད་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། ^{༡༤༡}སློད་པ་ལའོ། །གཞན་གྱིས་ཀྱང་ངོ། །ཞེས་
སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། འཆར་ཀས་རང་དང་ལྷན་ཅིག་
གནས་པའི་དགེ་སློང་གསར་བྱ་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཕྱི་རུ་བཏོན་པ་དང་མཆོན་མོ་
སྟོག་ཐག་སྐྱབ་བསྐྱལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་
ལྷན་དགེ་སློང་གིས་མྱོགས་དགེ་སློང་གཞན་དགེ་འདུན་གྱི་གནས་ནས་བསྐྱད་དེ་ཉི་
འཁོར་འདས་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

བདུན་པ་ཕྱིས་གཞོན་བྱེད་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། ^{༡༤༢}ཕྱིས་གཞོན་བྱེད་པ་
ལའོ། །དེ་ནི་དཔེ་སྟེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། འཆར་
ཀས་རང་གི་མྱོགས་དགེ་སློང་གསར་བྱ་སྤར་འོངས་པ་དག་ལ་བྱ་མོ་དང་ལྷན་མོ་ལ་
སོགས་པས་བརྩི་བར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ།

༡༤༠ བསྐྱར་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༡༡། འདུལ་བ་ལྷུ། རྩོམ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༢༡༦་༥།

༡༤༡ བསྐྱར་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༡༡། འདུལ་བ་ལྷུ། རྩོམ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༢༡༦་༡༣།

༡༤༢ བསྐྱར་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༡༡། འདུལ་བ་ལྷུ། རྩོམ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༢༡༦་༡༤།

བཅས་ལྷན་དགེ་སྦྲོང་གིས་དགེ་འདུན་གྱི་ནང་དུ་སྤར་ཞུགས་པའི་དགེ་སྦྲོང་ལ་མཐོ་
འཆོམ་པའི་ཕྱིས་གཞོན་བྱས་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

བརྒྱད་པ་རྩ་བ་འབྱུང་བ་ལ་འདུག་པའི་ལྷུང་གྲེད་ནི། ༡༧༧གཞོན་པ་
ལའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཉེར་དགའ་དང་
བསོད་སྦྲུམས་པ་གཅིག་ལྷན་ཅིག་སྦྲོངས་སྐྱབ་བ་ན་ཉེར་དགས་ཁོ་བོའི་ཁྱར་འདི་ཁྱར་
ཅིག་ཅས་སྦྲུམ་པ་དང་། བསོད་སྦྲུམས་པ་ན་རེ། དོན་མེད་པའི་ཡོ་བྱང་འདི་ཁོ་བོ་ལ་
མི་དགོས་ཟེར་རོ། །དེའི་ཆེ་རི་བྲག་གི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་བསོད་སྦྲུམས་པ་དེ་
གནས་ཤིང་སྒོ་ཤིན་ཏུ་དམ་པོར་བཅད་དེ་ཡོད་པ་ན། ཉེར་དགས་དེ་ཡོད་པའི་སྤྲང་གི་
ཐད་སོ་ནས་ཁྲིའི་རྒྱང་པ་རྫོ་བར་བྱས་ཏེ་ལུས་ཀྱི་ལྷིད་ཀྱིས་མཐན་པས་དེའི་དབྱལ་བ་
གཞོམ་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྷན་
དགེ་སྦྲོང་གིས་མཐོ་འཆོམ་པའི་བསམ་བསམ་དགེ་འདུན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྤྲང་
གི་ཐོག་ཏུ་ཁྲིའི་རྒྱང་པ་བཙུགས་ནས་མཐན་ཏེ་འདུག་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

དགུ་པ་དུད་འགྲོ་འདེབས་པའི་ལྷུང་གྲེད་ནི། ༡༧༨རྩྱིད་པའི་དོན་ཉིད་དེ་
ལས་གཞན་པ་ལའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། འདུན་
པས་སློག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་རྒྱལ་ལོ་མ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཡང་འདེབས་པས་
སློག་ཆགས་མང་དུ་ཕི་བ་ལས་གཞན་མ་དད་པས་དེ་ལྟར་བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྷན་དགེ་སྦྲོང་གིས་རང་གཞན་སྤུང་མོང་བའམ་གཞན་ཁོ་ནའི་
དོན་དུ་རྒྱུ་ཤིང་ལ་སོགས་པ་སློག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ལ་དུད་འགྲོའི་སློག་ལ་སྦྲུམ་

༡༧༩ བསྐྱར་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༡༡། འདུལ་བ་ལྷུ། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་རྩ་བ། ༢༡༡་༤།

༡༨༠ བསྐྱར་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༡༡། འདུལ་བ་ལྷུ། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་རྩ་བ། ༢༡༡་༥།

མེད་ཀྱི་བསམ་བས་སྤྱད་བས་དྲུང་འགྲོ་ཤི་བ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

བརྩ་བ་པ་གྲུའི་རིམ་བ་གསུམ་ལས་ལྷག་པར་བཅིགས་པའི་ལྷང་བྱེད་ནི།
༡༤༤་བ་གྲུ་རིམ་བ་གསུམ་ལས་ལྷག་པར་བཅིགས་པ་བྱས་པ་ལོ། །གཞན་གྱིས་ཀྱང་
ངོ་། ཉི་མ་དེ་ལོ། །གཞན་ལ་ཡང་འཛིན་པ་མེད་པ་ལས་སོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་
སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། རྩལ་སྤེས་ཉི་མ་གཅིག་ལ་གཙུག་ལག་ཁང་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་གཅིག་བཅིགས་པས་དེའི་རྒྱབ་སོ་ཞིག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་
བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྷན་དགོ་སྤྱོད་གིས་གཙུག་ལག་ཁང་བཅིགས་
པ་ན་ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་པ་གྲུ་རིམ་བ་གསུམ་ལས་ལྷག་པ་མ་བཅིགས་ཀྱང་ཉི་མ་
གཞན་ལ་འཛིན་པ་མེད་པར་བཅིགས་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

བརྩ་ཆོན་གསུམ་པ་ནི། སྡོམ་༡༤༥་ལས། ༡༤༥་མ་བསྐྱོས་ཉི་མ་རྒྱབ་པ་
དང་། །ཟས་དང་ཆོས་གོས་གཉིས་དག་དང་། །དོན་མཐུན་གྱུ་དང་དཔེན་པ་
གཉིས། །དགོ་སྤྱོད་མ་ཡིས་སྦྱོར་བརྩལ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བརྩལ་ཡོད་པའི།
དང་པོ་མ་བསྐྱོས་པར་སྟོན་པའི་ལྷང་བྱེད་ནི། ༡༤༥་བསྐྱོས་པ་དེ་དག་ལས་གཅིག་དང་
ཡང་མི་ལྷན་པ་དང་མ་བསྐྱོས་པར་དགོ་སྤྱོད་མ་ལ་ཆོས་བསྟན་༡༤༥་ནའོ། །ཞེས་
སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། སྟོན་པས་དགོ་སྤྱོད་མ་རྣམས་ལ་
དགོ་སྤྱོད་གནས་བརྟན་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་།
རྩལ་སྤེས་ཆོས་སྟོན་པ་ན་དགོ་སྤྱོད་མ་དང་ཀུན་ཏུ་ཆེ་བ་ལུས་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་ན།

༡༤༤ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༥། འདུལ་བ་ལྷ། སྟོན་དཔེན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༡༥་༡༤།

༡༤༥ ག་༤༤་ན་༤་སྟོན་ལས།

༡༤༦ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༡། འདུལ་བ་ལྷ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། བར་སྟོན། ༡༤༥་༥༡།

༡༤༧ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༥། འདུལ་བ་ལྷ། སྟོན་དཔེན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༡༥་༡༤།

༡༤༨ ག་༤༤་ན་༥་སྟོན།

གཞན་མ་དང་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྷན་དག་སྤོང་གིས་དག་སྤོང་མའི་སྟོན་པར་ཚུལ་
བཞིན་དུ་བསྐྱོས་པ་མ་ཡིན་པར། དག་སྤོང་མ་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་
བྱིར། དག་སྤོང་མའི་སྟོན་པར་བསྐྱོ་འོས་པའི་དག་སྤོང་ཡོད་དེ། རྒྱལ་ཆབ་ལྷ་བྱའི་
དག་སྤོང་བསྐྱོ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། བསྐྱོ་བའི་གནས་དང་དུས་ཡོད་དེ།
མཆམས་ཀྱི་ནང་དུ་དང་། གསོ་སྤྱོད་བཅོ་ལཱའི་ཉིན་མོ་བསྐྱོ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར།
རྒྱལ་ཆབ་ལྷ་བྱའི་དག་སྤོང་མེད་ན་སྟོན་པར་བསྐྱོ་འོས་པ་ཡང་ཡོད་དེ། སོ་ཐར་ཀྱི་
མདོ་ཐོན་པའི་དག་སྤོང་རྣམ་དག་སོགས་བསྐྱོ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ཉི་མ་རུབ་ཀྱི་བར་དུ་ཆོས་སྟོན་པའི་ལུང་བྱེད་ནི།^{༡༥༠} ཉི་མ་རུབ་པ་
ཉིད་ལ་འོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་སོ་ཡོད་དེ། དག་སྤོང་དགའ་
བྱེད་ཀྱིས་དག་སྤོང་མ་ལྷན་པའི་མདོག་ཅན་འཁོར་དང་བཅས་པ་ཉི་མ་རུབ་ཀྱི་
བར་དུ་ཆོས་བསྟན་པས་དག་སྤོང་མ་འཁོར་བཅས་མཉན་ཡོད་དུ་བྱིན་པ་དང་སྟོ་
བཅད་པར་གྱུར་ཏེ་བྱི་རོལ་དུ་གནས་པ་ན་ཆོས་རྒྱན་པ་ལྷ་བརྒྱས་དག་སྤོང་མ་འཁོར་
བཅས་བཅོམ་པར་བརྩམས་པ་དང་། དག་སྤོང་མས་དཔག་གི་ཆོགས་སྤུལ་བཅོམ་
པར་མ་རུས་ཀྱང་ཆོས་སྟོན་པ་སོ་ལ་གཞན་དག་འཕྱ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་
བྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྷན་དག་སྤོང་གིས་དག་སྤོང་མ་ཉི་མ་རུབ་ཀྱི་
བར་དུ་ཆོས་སྟོན་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་བྱིར།

གསུམ་པ་ཐས་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཀྱི་བྱིར་དུ་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །ཞེས་སྐར་བ་འདེབས་

པའི་ལྷ་བྱེད་ནི། ༣༥༡ དག་སྤྱོད་དེ་ལྷ་རྒྱུ་ར་པ་ཡིན་པ་ལ་ཟས་ཅུང་ཟད་ཅེས་ཀྱི་
 བྱིར་དུ་དག་སྤྱོད་མ་ལ་ཆོས་སྟོན་ཏོ་ཞེས་སྒྲུབ་ནས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། དགའ་བྱེད་དག་སྤྱོད་མ་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་ན་དག་སྤྱོད་
 མས་ཟས་ཅུང་ཟད་ལུལ་བ་ཉེར་དགས་མཐོང་ནས། དགའ་བྱེད་ནི་ཟས་ཁོ་ནའི་བྱིར་
 དུ་ཆོས་སྟོན་ཏོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ།
 བཅས་ལྷན་དག་སྤྱོད་གིས་དག་སྤྱོད་གཞན་ཟས་ལ་སོགས་པའི་ཆེད་དུ་ཆོས་སྟོན་པ་
 མིན་པ་ལ་དེ་ལྷ་སྟོན་ཏོ་ཞེས་སྒྲུབ་བ་བཏབས་པས་དེར་འགྱུར་བའི་བྱིར།

བཞི་བ་གོས་བྱེད་པའི་ལྷ་བྱེད་ནི། ༣༥༢ དག་སྤྱོད་མ་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་
 ལས། །གོས་བྱེད་ནས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ།
 འཆར་ཀས་དག་སྤྱོད་མ་སྤྱེད་པའི་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ལ་སོགས་པའི་གོས་མང་དུ་བཅོམ་པ་
 བ་གཞན་དག་འཕྱ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ལྷ་བཅས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ།
 བཅས་ལྷན་དག་སྤྱོད་གིས་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པའི་དག་སྤྱོད་མའི་གོས་བཟོ་བྱས་ཏེ་བེན་པ་
 བ་དེར་འགྱུར་བའི་བྱིར།

ལྷ་བ་གོས་སྤྱིན་པའི་ལྷ་བྱེད་ནི། ༣༥༣ གོས་སྤྱིན་ནས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་
 སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཆོད་དཔོན་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་དག་སྤྱོད་
 གཅིག་གིས་རང་གི་ཆུང་མ་ཉིད་པ་ཡིན་པའི་དག་སྤྱོད་མ་ལ་སྒྲུབ་སྤྱིན་པས་
 བཅོམ་ལྷན་འདས་འཁོར་བཅས་ལྷོངས་རྒྱ་བའི་ཆེ། དག་སྤྱོད་དེ་ལ་སྒྲུབ་སྤྱིན་མེད་
 པས་གཞན་དག་འཕྱ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་

༣༥༡ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༡ འདུལ་བ་ལྷ། རྩི་བ་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་རྩ་བ། ༢༡༩༥

༣༥༢ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༡ འདུལ་བ་ལྷ། རྩི་བ་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་རྩ་བ། ༢༡༩༦

༣༥༣ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༡ འདུལ་བ་ལྷ། རྩི་བ་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་རྩ་བ། ༢༡༩༧

ལྷན་དགེ་སྦྲང་གིས་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པའི་དགེ་སྦྲང་ལ་གོས་ཕྱིན་པ་ལ་ཡུལ་དེས་ཐོབ་སྒོ་
སྤྲེས་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

དུག་པ་དགེ་སྦྲང་མ་དང་ལྷན་ཅིག་འགོ་ན་ལམ་དུ་འཇུག་པའི་ལྷང་གྲེད་ནི།
༡༥ དགེ་སྦྲང་མ་གཅིག་དང་ཡང་ལམ་ལས་འདའ་ཤིང་འགོ་ན་ཤོ། །རྒྱང་གྲགས་རེ་
རེ་ཤོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། དུག་སྤྲེས་གཞོན་ལུ་
བཙུ་གཉིས་སྤེ་དང་ལྷན་ཅིག་ལམ་རིང་པོའི་བར་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་གཞན་དག་འཕྱ་བར་
གྲེད་པས་དེ་ལྷར་བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྷན་དགེ་སྦྲང་གིས་
དགེ་སྦྲང་མ་དང་ལྷན་ཅིག་གིས་ལམ་ལ་རྒྱང་གྲགས་གཅིག་ཕྱིན་པ་ན་དེར་འགྱུར་
བའི་ཕྱིར།

བདུན་པ་དགེ་སྦྲང་མ་དང་ལྷན་ཅིག་གྱུར་འཇུག་པའི་ལྷང་གྲེད་ནི།
༡༥༥ འཐམས་ཀྱིས་ཅིག་ཅར་གྱུ་གཅིག་གིས་ལམ་ལས་འདའ་ཤིང་འགོ་ན་ཤོ། །ཞེས་
སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། དེ་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་གྱུར་འཇུག་པ་
ན་གཞན་དག་འཕྱ་བ་ལས་བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྷན་དགེ་སྦྲང་
གིས་དགེ་སྦྲང་མ་དང་ལྷན་ཅིག་རྒྱུའི་ནང་དུ་གྱུར་ཞུགས་ཏེ་རྒྱན་ཕྱོགས་སམ་སྒྲོག་
ཕྱོགས་གང་རུང་དུ་རྒྱང་གྲགས་གཅིག་འདས་པར་ཕྱིན་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

བརྒྱད་པ་དབེན་པ་ན་འདུག་པའི་ལྷང་གྲེད་ནི། ༡༥༦ འདུག་པ་ལ་ཤོ། །ཞེས་
སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། འཆར་ཀས་སྤེད་མ་དང་ལྷན་ཅིག་
དབེན་པར་འདུག་སྤེ་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་སྤོན་འདི་དང་འདི་བྱས་པ་བཟན་ནམ་ཞེས་སྤྲེས་

༡༥༤ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༩ འདུལ་བ་ལྷ། རྫོང་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༩༠་ན།

༡༥༥ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༩ འདུལ་བ་ལྷ། རྫོང་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༩༠་༤།

༡༥༦ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༩ འདུལ་བ་ལྷ། རྫོང་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༩༠་༥།

བ་བསོད་སྟོམས་བ་གཅིག་གིས་ཐོས་ཏེ་འབྲུ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྷན་དགེ་སྦྱོར་གིས་ཁྲིམས་ཐོགས་མེད་པར་བྱུང་མེད་དང་
ལྷན་ཅིག་དཔེན་བ་སྐྱབས་ཡོད་པར་འདུག་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

དགུ་བ་དཔེན་པར་འབྲེང་བའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། ^{༡༥} དགེ་སྦྱོར་མ་དང་ངོ་། །འབྲེང་
བ་ལ་འོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། འཆར་ཀས་དེ་
དང་ལྷན་ཅིག་དཔེན་པར་བྱས་འབྲེང་བྱས་བ་ལས་དེ་ལྷར་བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྷན་དགེ་སྦྱོར་གིས་ཁྲིམས་ཐོགས་མེད་པར་དགེ་སྦྱོར་མ་དང་ལྷན་
ཅིག་འབྲེང་བ་བྱས་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

བཅུ་བ་དགེ་སྦྱོར་མས་སྦྱོར་དུ་བཅུག་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། ^{༡༥} དགེ་སྦྱོར་མས་
སྦྱོར་དུ་བཅུག་པ་ལ་འོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ།
དུག་སྡེ་ལྗོངས་རྒྱ་དུ་འགོ་བ་གཞོན་ཏུ་བཅུ་གཉིས་སྡེས་མཐོང་ནས། མིང་པོ་དག་
ཁྱོད་རྣམས་བཞོས་གསོལ་ཅིག་ཅེས་སྒྲིས་བ་དང་། མིང་མོ་དག་དེས་མི་ཆོག་འཆོ་
བ་ཁྲིམ་བདག་དད་པ་ཅན་བསོད་སྟོམས་སྦྱོར་དུ་རྒྱག་ཅིག་ཟེར་བཅུ་གཉིས་སྡེས་
ཁྲིམ་བདག་དད་པ་ཅན་ལ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་དེ་འཆོ་བ་སྦྱོར་
དུ་བཅུག་པ་ན་གཞན་དག་འབྲུ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ།
བཅས་ལྷན་དགེ་སྦྱོར་གིས་དགེ་སྦྱོར་མར་དགེ་སྦྱོར་རང་ཉིད་ཀྱི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་
པའི་ཡོན་ཏན་ཁྲིམ་བ་ལ་བརྗོད་པའི་སྟོན་སྦྱོར་དུ་བཅུག་པའི་ཟས་ཟོས་པ་ན་དེར་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

༡༥ ག ༡ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༡༡ འདུལ་བ་ལྷ། སྟོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༩༠/༡༦།

༡༥ ག ༢ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༡༡ འདུལ་བ་ལྷ། སྟོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༩༠/༡༦།

བཙུ་ཚན་བཞི་པ་ནི། སྡོམ་ལས་^{༡༥༧}། ^{༡༥༨}ཡང་ཡང་ཟ་དང་འདུག་གནས་
གཅིག །ཕྱེ་དང་བཅའ་དང་སྟོབ་པ་དང་། །འདུས་དང་དུས་མིན་གསོག་འཛོག་
དང་། །ཁ་ནས་མིད་དང་བསོད་པ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་བཙུ་ཡོད་པའི། དང་
མོ་ཡང་ཡང་ཟ་བའི་ལྷུང་བྱེད་ནི།^{༡༥༩} ཆོས་ན་དངོས་གཞིའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་
སུ་གཉིས་ལས། དང་མོ་ཡོད་དེ། སྟོན་པ་འཁོར་བཅས་བྱིས་བདག་བྲག་ཤུལ་ཅན་
ཀྱིས་གདུགས་ཚོད་ལ་སྤྱན་བྱངས་པའི་ཆོ། དུག་སྤེས་བྱིས་བདག་གཞན་གཅིག་གི་
ནང་དུ་སོང་སྟེ་ཨ་སྤའི་ཁྲར་བ་ལྷངས་ཏེ་ལོངས་སྤྱད། སྤར་ཡང་བྲག་ཤུལ་ཅན་ཀྱི་
བྱིས་དུ་སོང་སྟེ་བསོད་སྟོམས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ན་གཞན་མ་དད་པ་ལ་བཞེན་ནས་
བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྷན་དག་སྤོང་གིས་ཉི་མ་གཅིག་ལ་བྱིས་
པས་མགོན་དུ་བོས་པ་ལན་གཉིས་བྱུང་ན་བས་ཕྱི་མ་ལ་གོས་སམ་གོས་ཀྱི་རིན་ཀྱི་
ཆེད་པ་མེད་པར་ཆོས་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་འདུག་གནས་སུ་ཟ་བའི་ལྷུང་བྱེད་ནི།^{༡༦༠} ཆོས་འདི་པའི་མ་ཡིན་པ་
བདག་པོ་བྱིས་པ་དང་བཅས་པ་ལ་མཚན་ཅན་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་པའི་འདུག་གནས་
སོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་མོ་ཡོད་དེ། དེ་དུགས་པ་ཞིག་གི་
བྱིས་དུ་སུ་སྤེགས་པའི་རབ་རྒྱ་བྱུང་བ་གནས་པ་ལ། དུག་སྤེས་དེར་སོང་སྟེ། ཐོག་
མར་གཞན་སྤྱོད་ཀྱིས་བྱིས་པ་དད་པར་བྱས། ཕྱིས་རང་སྤྱོད་ཀྱིས་མ་དད་པར་བྱས་
པ་དང་གཅེར་བྱ་བ་དུག་ཅུ་དུག་པའི་རིག་པས་ཐམ་པར་བྱས་ཏེ་གཞན་དག་འཕྱ་

^{༡༥༧} ག་^{༡༥}ན་^༡སྡོམས་སུ།

^{༡༥༨} བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ^༢། འདུལ་བ་ཟ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། བར་སྟོམ། ^༢༡༡༧།

^{༡༥༩} བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ^{༤༥}། འདུལ་བ་སྤྱ། སྟོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་རྩ་བ། ^༤༡༡༧།

^{༡༦༠} བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ^{༤༥}། འདུལ་བ་སྤྱ། སྟོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་རྩ་བ། ^༤༡༡༧།

བ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ལྟར་བཅས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྡན་དགོ་སྒྲོང་གིས་བྲིས་པ་དང་པའི་སྤྱ་སྟེགས་ཅན་གྱི་འདུག་གནས་སུ་སྤྱ་སྟེགས་མཆོད་པའི་གནས་དེར་ཞག་གཅིག་གནས་ཏེ། ཟས་ཟོས་པས་དེར་འགྱུར་བའི་བྱིར།

གསུམ་པ་ལྟར་བཟེད་དོ་གསུམ་ཅམ་ལས་ལྷག་པ་ལེན་པའི་ལྟར་བྱེད་ནི།^{༡༢༩} ཟོས་པ་ནའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། རྒྱག་སྟེས་མཉན་ཡོད་དུ་བྲིས་བདག་དང་པ་ཅན་གྱི་བྱ་མོ་བག་མ་ལ་རྫོང་རྒྱུད་ཁུར་བའི་ཆོགས་ནན་གྱིས་སྒྲངས་ཏེ་ཡོངས་སྟོན་པས་བག་མར་འགྲོ་བའི་ཐེབས་བཅག་པས་གཞན་དག་མ་དང་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྡན་དགོ་སྒྲོང་གིས་དུས་རུང་གི་ཟས་གཡོས་སུ་བྲུས་པ་ལྟར་བཟེད་དོ་གསུམ་ལས་ལྷག་སྒྲངས་ཏེ་གཞན་དུ་བྱེད་ཏེ་ཟོས་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་བྱིར། དེ་ཡང་ལྟར་བཟེད་འདི་རྟེན་ཅིག་བཞེས་ཤིག་ཆོད་ཡོངས་སུ་མ་སྟགས་པ་དང་རི་ལྟར་བཞེད་པ་བཞེས་ཤིག་ཅེས་ཅི་བདེར་མ་བྲུས་པ་སྟོབས་པ་ལྟར་བའི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་ལྟར་བཟེད་བརྒྱ་སྒྲངས་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་དོ། །

བཞི་པ་སྒྲངས་པ་ཟ་བའི་ལྟར་བྱེད་ནི།^{༡༣༠}སྒྲངས་བཞི་དང་ལྷག་པོར་མ་བྲུས་པ་ཉིད་དག་ལའོ། །ཟོས་ནའོ། །ཟས་ཅམ་མོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཟས་སྒྲངས་པ་ཟ་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། རྒྱག་སྟེས་དེ་དང་འགལ་བར་བྱེད་པ་ན་གཞན་དག་འཕྱ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྡན་དགོ་སྒྲོང་གིས་དུས་རུང་གི་ཟས་

༡༢༩ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༡ འདུལ་བ་ལྷ། རྫོང་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༡༩་༡༡།

༡༣༠ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༡ འདུལ་བ་ལྷ། རྫོང་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༡༩་༢།

སྤངས་པ་ལྷག་པོར་མ་བྱས་པར་ཐོས་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

ལྷ་པ་སྤངས་པ་སྟོབས་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི།^{༡༥༥} སྟོབས་ནའོ། །དགེ་སློང་
ལའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། དགེ་སློང་ཀན་
ལྷགས་གཅིག་ལ་ལྷུང་བ་ཡང་ཡང་བྱུང་བ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་བྱང་དུ་ཕྱིར་འཆོས་སུ་
བཙུག་པ་ན། ཀན་ལྷགས་ཀྱི་རྟོག་པ་ལ་སྟོབ་དཔོན་འདི་ཡང་བདག་གི་བྱང་དུ་ལྷུང་བ་
བཤགས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཤིག་བྱའོ་སྟུམ་ནས་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་སྤངས་པའི་
ཐས་ལ་ལྷག་པོར་བྱས་སོ། །ཞེས་ཟེར་ནས་སྟོབ་དཔོན་ལ་བྱིན་པས་ཡོངས་སྤྱད་པ་
ན། ཀན་ལྷགས་ན་རེ། སྤངས་པ་ཟ་བའི་ལྷུང་བྱེད་ཕྱིར་འཆོས་ཤིག་ཟེར་སྟོབ་དཔོན་
ན་རེ། འདི་ནི་ཁོ་བོ་ལ་ལྷུང་བར་མི་འགྱུར་གྱི་ཁྱོད་ཉིད་ལ་ལྷུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་
སྤྲིས་པ་ལ་གཞན་དག་མ་དད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ།
བཅས་ལྷན་དགེ་སློང་གཞན་གྱིས་སྤངས་པའི་ཐས་ལྷག་པོར་མ་བྱས་བཞིན་དུ་ལྷག་
པོར་བྱས་སོ་ཞེས་དགེ་སློང་གཞན་ལ་སྟོབ་པར་བྱེད་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

དུག་པ་འདུས་ཤིང་ཟ་བའི་ལྷུང་བྱེད་ནི།^{༡༥༦} ལྷན་ཅིག་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལའོ། །ལྷན་
ཅིག་པའི་ལོ། ཅིག་ཅར་ཟ་བ་དང་ངོ། །གསུམ་ལ་སོགས་པ་དང་ངོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་
སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། སྟོན་པ་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་བཞུགས་པའི་ཆེ་
ལྷས་བྱིན་འཁོར་བཅས་ཀྱིས་དགེ་འདུན་འབྱེད་པའི་ཕྱིར་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འདུས་ནས་ཁ་
ཐས་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་པ་ན་གཞན་དག་མ་དད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྷན་དགེ་སློང་གིས་མཆོམས་ནང་གཅིག་ཏུ་དགེ་འདུན་དང་མཉམ་

༡༥༥ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༡ འདུལ་བ་ལྷ། སྟོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༥༡༩་༦༡

༡༥༦ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༡ འདུལ་བ་ལྷ། སྟོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༥༡༩་༦༡

དུ་ཟ་དགོས་པའི་ཟས་ན་བ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་མེད་པར་ལོགས་ཤིག་ཏུ་དགེ་སྤྱོད་བཞེར་
ལོངས་ཏེ་འདུས་ཤིང་ཟོས་པ་ན་དེར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར།

བདུན་པ་དུས་མ་ཡིན་པའི་ཟས་ཟ་བའི་ལུང་བྱེད་ནི། ^{༡༤༥}རང་གི་སྤྱིང་གི་ཉི་མ་
བྱེད་ཡོལ་ནས་སྐྱ་རེངས་མ་ཤར་བའི་བར་དུ་ནི་དུས་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ལ་ཤེས་
གཙོའོ། །བཅའ་བར་བྱ་བ་དང་བཟའ་བར་བྱ་བ་ཟོས་ན་འོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། གཞོན་ཀྱ་བཙུ་བདུན་གྲེས་སྤྱོད་དུས་སུ་བསོད་
སྟོམས་མ་རྟེན། ཕྱི་དྲོའི་དུས་སུ་ཅུང་ཟད་རྟེན་པ་ལ་ལོངས་སྤྱད་པས་གཞན་དག་མ་
དད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་སོ། །གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྟན་དགེ་སྤྱོད་གིས་རང་
གནས་པའི་སྤྱིང་གི་ཉི་མ་བྱེད་ཡོལ་ནས་སྐྱ་རེངས་མ་ཤར་བའི་བར་དུ་དུས་རུང་གི་
ཟས་ཟོས་ན་དེར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར།

བརྒྱད་པ་གསོག་འཛོག་བྱས་པ་ཟ་བའི་ལུང་བྱེད་ནི། ^{༡༤༦}དྲོའི་ཟས་བྱིན་ལེན་
བྱས་པ་ཕྱི་དྲོའི་ཟས་སུ་དང་དེ་ཐུན་ཆོད་ལས་འདས་པ་ལྟ་བུ་ནི་གསོག་འཛོག་བྱས་པ་
ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ལ་ཤེས་གཙོའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་
ཡོད་དེ། དགེ་སྤྱོད་ནག་སོ་བས་འབྲས་ཆེན་མང་དུ་སྒྲངས་ཏེ་གསོག་འཛོག་བྱས་པ་ལ་
བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྟན་དགེ་སྤྱོད་གིས་སྟན་བཞི་
སོ་གང་རིགས་རང་གི་གསོག་འཛོག་ཏུ་བཞག་པའམ་རང་དང་ཆོ་ག་གཅིག་པའི་
གསོག་འཛོག་ཏུ་བཞག་པ་ཁམ་གཅིག་ཡན་ཆད་ཟོས་ན་དེར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར།

དགུ་པ་བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པར་ཟ་བའི་ལུང་བྱེད་ནི། ^{༡༤༧}བྱིན་ལེན་མ་བསྐབས་

^{༡༤༥} བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༡། འདུལ་བ་ལྷུ། རྫོང་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༩༧།

^{༡༤༦} བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༡། འདུལ་བ་ལྷུ། རྫོང་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༩༧།

^{༡༤༧} བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༡། འདུལ་བ་ལྷུ། རྫོང་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༩༧།

བ་ཉིད་ལའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། དགོ་སྤྱོད་ནག་
པོ་བས་རྒྱུ་མེད་ཀྱི་ཟས་གོས་རང་དགར་སྤངས་ནས་ལོངས་སྤྱད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྡན་དགོ་སྤྱོད་གིས་བྱིན་ལེན་བྱ་དགོས་
པའི་ཟས་ལ་རང་ངམ་རང་དང་ཆོ་ག་གཅིག་པའི་གང་ཟག་གིས་བྱིན་ལེན་མ་བྱས་
པར་ཁམ་གཅིག་ཡན་ཆད་ཟོས་ན་དེར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། ཞར་བྱུང་བཅུམས་ལྡན་གི་
ཉེས་བྱས་ཀྱི་དོ་བོ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། གནང་བའི་བྱིན་དང་མི་ལྡན་ཞིང་ཆོག་པར་མ་
ཟོས་པའི་དགོ་སྤྱོད་གི་སྤྲོ་བཞི་པོ་གང་རུང་བྱིན་ལེན་བྱས་ཟིན་ནས་ཟ་བའི་དུས་སུ་
མ་བཏང་བར་ལངས་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །བྱིན་ལེན་བཞིག་པས་བཅུམས་ལྡན་གི་ཉེས་པ་ཁེགས་ཟེར་ན། མི་
འཐད་དེ། ཟ་བའི་ཉེ་རྒྱ་བཞིག་པ་ཅེས་ལས་ལྟར་བ་སོ་ན་གནས་པའི་ཕྱིར། སྤངས་པ་
ཟ་བའི་ཉེས་བྱས་ཀྱི་དོ་བོ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། ཆོག་གོ་ཅེས་པ་ལྟ་བུའི་ཆོག་སྤྲོས་པའི་
སློན་ནས་ཟས་སྤངས་པ་ཟོས་ན་ལྟར་བ་ཉེས་བྱས་སྤྱེ་བའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །བྱིན་ལེན་སྟོབ་པ་སོ་འགྲོང་བ་དང་། ལེན་པ་སོ་འདུག་དགོས་ཟེར་བ་
མི་འཐད་དེ། ས་ག་ལྟས།^{༡༧༠} འགྲོང་བ་ཉེ་བར་གནས་པ་དང་། །མདུན་ན་འདུག་པ་ཆོ་
ག་ཤེས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱིན་ལེན་བྱེད་པ་སོ་ཡང་འགྲོང་བ་ལ་ཆགས་
པར་ལུང་དུ་བྱུབ་པའི་ཕྱིར། ཆ་ལ་བརྟེན་པའི་ཉེས་བྱས་ཀྱང་ཡོད་དེ། ལག་ཉ་
འཆམས་བཅོས་ཞག་ལོན་དགོ་སྤྱོད་གིས་བཅོས་པའི་ཉེས་བྱས་སོགས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དེ་རྣམས་ལ་ཆ་ལ་བརྟེན་པའི་ཉེས་བྱས་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྟེ་ཀར། དེ་དག་གསོག་

^{༡༧༠} བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༣། འདུལ་བ་བྱ། དཔལ་འབགས་པ་ས་གཤི་གླ། ས་ག་རྩའི་འགྲོལ་བ། (འདི་ལ་མེ་ཉིག་ཟེང་རྒྱུད་
ཅེས་ཀྱང་ཟེར།) ༡༩-༣༡།

འདྲིལ་བྱེད་པའི་ཆ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གསོག་འདྲིལ་
དང་དེ་ཞུས་སྐྱེད་པའི་རྒྱ་ཆ་འབྲ་བའི་ཆ་ནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསོག་འདྲིལ་
བྱས་པ་ཟ་བའི་ལྷུང་བའི་རྒྱར་རང་ངམ་རང་དང་འབྲ་བས་གསོག་འདྲིལ་བྱས་པ་ཡན་
ལག་ཏུ་དགོས་པ་ལྟར། ལག་ཉར་སྒྲངས་པ་ཟ་བའི་ཉེས་པའི་རྒྱར་ཡང་རང་ངམ་རང་
དང་འབྲ་བས་ལག་ཉར་སྒྲངས་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཞིབ་ཏུ་བྱ་བྱེད་ཆ་ལ་བརྟེན་པའི་ཉེས་པ་བརྒྱད་དུ་ཡང་འགྱུར་ཏེ། ལག་ཁྱ་
སོགས་ཉེས་པ་བཞི་དང་། དེ་མོས་པའི་ཉེས་པ་བཞིར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི།
ལག་ཁྱ་དང་དེ་མོས་པའི་ཉེས་པ་འཆད་པ་ལ། འདུལ་འཛིན་ཁ་ཅིག །བྱིན་ལེན་ལ་
ལག་ཁྱ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་བྱིན་ལེན་དང་། བཟའ་ཆེད་ཀྱི་བྱིན་ལེན་གཉིས་སུ་བྱེད་ནས།
དང་པོ་ནི། ཟ་བའི་ཆེད་མ་ཡིན་པར་སྒྲན་བཞི་པོ་གང་རུང་ལ་རེག་དགོས་པའི་ཆེ་
བྱིན་ལེན་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་དང་། གཉིས་པ་ནི། ད་ལྟའི་མཐོང་བ་བརྒྱད་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་
ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། གཉིས་པ་དེ་ལས་ལོགས་སུ་དང་པོ་དེ་འདྲིལ་པ་མི་འཐད་དེ།
བཟའ་བའི་ཆེད་མ་ཡིན་པར་བྱིན་ལེན་མི་ཆགས་པའི་ཕྱིར། ལྷུང་ལས། རྣམ་པ་ལྗས་
ནི་བྱིན་ལེན་བྱས་ཀྱང་བྱས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་མ་བརྟགས་པར་ལེན་པ་དང་བཟའ་བར་
མི་སེམས་པར་ལེན་པ་དང་། གཞན་དུ་འདུག་སྟེ་ལེན་པ་དང་། བདུན་དུ་མི་འདུག་
པར་ལེན་པ་དང་། ཤེས་པ་རང་བཞིན་མི་གནས་པས་སྒྲངས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། རིགས་པས་ཀྱང་གཞོད་དེ། ལག་ཁྱ་རྒྱར་པ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་བྱིན་ལེན་ཡོད་
ན་ཆུ་ལྷུང་བཀལ་པའི་ཆེ་དགེ་ཚུལ་གྱིས་མ་ཐེག་པའི་བཟའ་བའི་ཁུར་པོ་དགེ་སློང་
རྒྱར་པས་དགེ་ཚུལ་གྱི་ལྷུང་དང་འབྲེལ་ཐག་ཆད་པར་ཁུར་ཆོག་དགོས་པ་ལ་དེ་མི་

ཆོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཆེ་ཁུར་པོ་ལ་ཐག་པ་བཏགས་པའི་སྤྱོ་མོ་ལ་དགེ་ཚུལ་གྱིས་
བཟུང་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། ལུང་དེས་མི་གཞོད་དེ། བཟུང་བར་མི་སེམས་པར་བཟུང་ཆེད་གྱི་
བྱིན་ལེན་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སྤྱིར་བྱིན་ལེན་ཆགས་
པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བཟུང་བའི་སེམས་པ་དགོས་ཞེས་གོ་བ་སྟོན་པ་བོར་ནས། བཟུང་
བའི་བསམ་པ་མེད་པར་བཟུང་བའི་བསམ་པ་མེད་ཅེས་པ་དང་འབྲེལ།

ཁོ་ན་རེ། རིགས་པས་མི་གཞོད་དེ། ལག་ཏུ་འགོག་པའི་བྱིན་ལེན་བྱེད་པ་ལ་
དགེ་ཚུལ་གྱིས་ཁུར་པོ་གྱེན་འདེགས་མི་རུས་པར་ཐག་པ་བཟུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་
ཞེས་པའས། བྱིན་ལེན་བྱེད་རུས་ཀྱང་དེ་མི་སྟོ་བར་ཐག་གྲུ་ནས་བཟུང་སྟོ་བའི་དབང་
དུ་བྱས་ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དགེ་ཚུལ་གྱིས་བྱིན་དུ་འདེགས་མི་རུས་ན་
དགེ་སྟོང་གིས་ཁུར་མི་རུས་པས་ཐག་གྲུ་ནས་བཟུང་བ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། བྱིན་ལེན་ཡིན་ན་བཟུང་ཆེད་གྱི་བྱིན་ལེན་ཡིན་པས་ཁྲབ་པ་མི་
འཐད་དེ། ^{ཉམ་ཉ}བཅ་པོ་ལྔ་བརྒྱ་པ་ལས། གལ་ཏེ་དུས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རུང་བའི་རྣམས་
ལ་དེ་སྤྱིར་ན་ནི་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པས་དེའི་བྱིན་ལེན་བྱས་ཏེ། སྤྱིར་ཁོང་བཞག་
ལ་གང་གི་ཆེ་དེ་ལྟ་བུའི་ཆེ་ན་རྒྱ་ངོས་གང་བ་པ་དང་བསྟན་ཏུ་བརྒྱག་ནས་བརྟུང་
བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་བྱིན་ལེན་སྤྲ་མ་དེ་བཟུང་ཆེད་གྱི་^{ཉམ་ཉ}བྱིན་ལེན་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེ་ཡིན་ན། སྤྱིར་ཆགས་པས་^{ཉམ་ཉ}བྱས་པས་བྱིན་ལེན་མ་ཞིག་པས་
བྱིན་ལེན་བྱི་མ་བྱེད་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། སྤྱིར་ཆགས་བྱས་པས་བྱིན་ལེན་མ་ཞིག་

^{ཉམ་ཉ} བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥། འདུལ་བ་བྲུ། ༼མཛད་པ་པོ་མི་གསལ། ༽ བཅ་པོ་ལྔ་བརྒྱ་པ། ༡༡༩༥༥།

^{ཉམ་ཉ} ག་༩༩་བ་༩་ཆེད་བྱི།

^{ཉམ་ཉ} ག་༩༩་བ་༩་ཆོགས།

སྒྲིག་པ་དེ་ཞིག་ནི་ལག་ཏུ་སོང་དགོས་པ་ལ་དེར་མ་སོང་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། བྱིན་ལེན་
ཕྱི་མ་བྱེད་དགོས་ཏེ། བསྐྱེད་པར་མ་རྫོགས་པས་རྩལ་ཆུ་བཏབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ངེས་པར་
བྱིན་ལེན་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ^{༡༥}ཆུ་གང་མོས་གདབ་པར་བྱཏོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱིན་ལེན་སྤྲུལ་པ་བཟུང་ཆེད་ཀྱི་བྱིན་ལེན་མ་ཡིན་པ་མི་འཐད་དེ།
དེ་དེའི་རྒྱུད་ནས་བཟུང་ཆེད་ཀྱི་བྱིན་ལེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་དགོས་པ་ནི་
སྤྲུལ་ཆགས་དགེ་སློང་གིས་བྱེད་དགོས་པ་རྩལ་ན་བཟུང་རྩལ་བའི་ཕྱིར་དུ་ལག་ཏུ་
འགོག་བྱེད་ཀྱི་བྱིན་ལེན་དང་བཟུང་ཆེད་ཀྱི་བྱིན་ལེན་གཉིས་མི་འགལ་ཡང་ལག་ཏུ་
རྒྱུར་བ་འགོག་པའི་བྱིན་ལེན་མི་འཐད་དེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཁོ་ན་རེ། སྤྲུལ་གསུངས་པ་ལ་བྱིན་ལེན་མི་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ལ་བཟུང་ཆེད་
ཀྱི་བྱིན་ལེན་མི་ཆགས་པའི་ཕྱིར་ན། མ་གྲུབ་སྒྲིག་པར་འགྲོ་བའི་ཆེན་བྱིན་ལེན་
ཆགས་པའི་ཕྱིར། ཁར་གཏན་མི་འགྲོ་བའི་དབང་དུ་བྱེད་ན་མི་ཆགས་ཏེ། སྤྲུལ་མཉེ་
བྱེད་པའི་མར་ལ་དེ་བྱ་མི་དགོས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན་བྱིན་ལེན་གང་ཞེ་ན། བསྐྱེད་ཆུ་ལ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱེད་ན། ^{༡༦}མངོན་སུམ་
དུ་མཆོམས་ཀྱི་ནང་དུ་འཐོབ་པའི་ཕྱོགས་ན་གནས་པས་ལག་པ་བཀའ་བས་ལུས་
སམ་དེ་དང་འབྲེལ་བར་བྱེད་དུ་འདེགས་ཀྱས་པ་བསྐྱེད་པར་མ་རྫོགས་པ་མི་མ་ཡིན་
པ་ལས་ཀྱང་སྤྱིན་པར་འདོད་པས་ཡན་ལག་གིས་སམ་དེ་དང་འབྲེལ་བས་བྱིན་པ་
མཐོས་པ་ནི་བྱིན་ལེན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།

དོན་ནི། གང་གིས་སྤྱོད་པས་ཤ། གང་གིས་ལེན་ཤ། དངོས་པོ་གང་ལེན་ཤ།

^{༡༥} བསྐྱེད་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༩༥ འདུལ་བ་སྤྱུ་སྤྱོད་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་ཙམ། ༢༡༡/༡༡།

^{༡༦} བསྐྱེད་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༩༥ འདུལ་བ་སྤྱུ་སྤྱོད་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་ཙམ། ༢༡༤/༡༤།

གནས་གང་ན་སྤང་བ། ཚུལ་རི་ལྟར་དུ་ལེན་བ། གྱིན་ལེན་འཛིག་པའི་རྒྱ་དང་དུག་
ལས། དང་པོ་ནི། ལྷ་བ་ཕུན་སུམ་ཆོག་པ་མཆོད་གསུམ་གང་རུང་གི་སློན་པ་གྱིན་
ལེན་བསྟུབ་བར་འོས་པ་བསམ་པ་ཐག་བ་ནས་བསྟུབ་བར་འདོད་པ་ཟས་གྱིན་དུ་
འདེགས་རྒྱས་པ་རྣམས་དགོས།

གཉིས་པ་ནི། བསྟུན་བར་རྫོགས་པའི་དགེ་སློང་མ་ཡན་ཆད་ལ་གནས་པ་
ཤེས་པ་གཏད་ཐུབ་ཡོད་པ། ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །མཐའ་གཅིག་
རུ་མ་ངེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྤྲོན་བཞི་པོ་གང་རུང་རང་དང་ཆོག་གཅིག་པས་གྱིན་ལེན་
བྱས་པ་དང་མ་འགྲེལ་བ་གཅིག་དགོས། གྱིན་ལེན་བྱས་མ་བྱས་ཐེ་ཆོམ་ཐན་འདུ་
ཤེས་འཁྲུལ་བ་ཡིན་པས་གྱིན་ལེན་བྱ་དགོས།

བཞི་པ་ནི། མཆོམས་ཀྱི་ནང་ཡིན་བ། མདུན་ལྷ་བུའི་མདོན་སུམ་ཡིན་བ།
ཐོབ་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་པ་རྣམས་དགོས། ལྷ་བ་ནི། ལག་བ་བཀན་པས་སྤང་བར་བྱ་
ཞིང་། རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་ལ་ལག་བ་གཉིས་ཀས་སྤང་དགོས་ཏེ། རྒྱ་ཆེར་
འགྲེལ་ལས། ༡༥ ལག་བ་གཉིས་བཀན་ཏེ་སྤངས་ན་གྱིན་ལེན་ཡིན་གྱི་གཞན་ནི་མ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།

དུག་པ་ནི། འཕྲོག་དང་ཤོར་འགྲིལ་སོར་བ་དང་། །བབས་དང་ཤི་དང་གཞན་
རིག་དང་། །དངོས་སོར་འགྱུར་དང་སྤྱེ་བར་འགྱུར། །གཞན་ལ་དངོས་སོ་ཉིད་ཀྱང་
ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡོད། གྱིན་ལེན་བྱས་པའི་དགོས་པ་ཡང་གཙོ་སོར་ཟས་

ལ་དབང་བར་འགྱུར་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འབྲེད་ལས།^{༡༥༥} སྤྱིན་ལེན་
བྱེད་དུ་བརྩམས་སྟེ་ཐ་ན་དེ་ཉིད་ཟས་ལ་དབང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་མཆམས་བཅོས་ཀྱི་ཉེས་བྱས་དང་དེ་མོས་པའི་ཉེས་བྱས་ཡོད་དེ།
རུང་ཁང་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་གྱི་མཆམས་ནང་དང་དེའི་ཉེ་འཁོར་གང་རུང་དུ་
དགེ་སློང་གི་ལོངས་སྤྱོད་པ་ན་བསྟེན་པར་རྫོགས་པས་རྩོན་པ་མེད་དང་འབྲེལ་བས་
རེག་པས་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རུང་ཁང་མ་ཡིན་པ་དེ་ཡང་རང་ངམ་རང་དང་འབྲེལ་
བ་དབང་བ་ཞིག་དགོས་ཏེ། བྱིས་པ་དབང་བ་སོགས་སུ་མཆམས་བཅོས་མི་འབྱུང་
བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་རྩོན་པའི་དངོས་པོ་དེ་ཡང་རང་ངམ་རང་དང་འབྲེལ་བ་ལ་དབང་
བ་ཞིག་དགོས། གསུམ་པ་ཞག་ལོན་གྱི་ཉེས་བྱས་ཀྱང་ཡོད་དེ། དགེ་སློང་གི་རུང་
ཁང་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་གྱི་མཆམས་དེའི་ཉེ་འཁོར་དུ་སྟོན་བཞི་པོ་གང་རུང་
གཅིག་བཞག་མཆན་མོ་འདས་པ་ན་དེ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། བཞི་པ་རྩོན་བཅོས་ཀྱི་ཉེས་
བྱས་ཡོད་དེ། དགེ་སློང་གིས་རྩོན་པ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཆེད་དུ་མེ་ལ་རེག་པར་བྱེད་ན།
དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། སྤྱོད་པས་ཆོག་གོ།

བརྩ་པ་བསོད་པ་སློང་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི།^{༡༥༦} སྤྱིན་པར་བྱེད་པ་ཉི་དུ་མ་ཡིན་
པའི་བྱིས་པ་ཉིད་ཀྱང་རོ། །རང་གི་སྤངས་ཏེ་ཐོས་ན་ལོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། བྱིས་བདག་གཅིག་གིས་སྟོན་པ་འཁོར་བཅས་
གཞུགས་ཆོད་ལ་སྤྱོད་བྱངས་ནས་གསོལ་ཐེན་པ་དང་བྱུག་སྟེ་བྱིས་ལྷགས་པ་ལ་ལྷག་
མ་འགའ་ཞིག་སྤྱིན་པས་མ་ཐག་སྟེ། བྱིས་བདག་གཞན་ལ་ཟས་བཟང་པོ་སློང་བར་

^{༡༥༥} བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥། འདུལ་བ་ལ། སྟོན་པ་བཅོས་སྟོན་འདས། རྣམ་འབྲེད། ༣༥༩-༣༦༡

^{༡༥༦} བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥། འདུལ་བ་ལ། སྤྱོད་པ་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་རྩ་བ། ༩༣༠-༥།

བྱས་པ་ན་གཞན་དག་འབྲུ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ།
བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་བྲིས་པ་ཉི་དུ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡུལ་དུས་དེར་ཟས་བསོད་
པར་གྲགས་པ་སྦངས་ཉེ་མོས་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

བཙུ་ཆོན་ལྷ་པ་ནི། སྟོན་ལས།^{༡༥} སྟོག་ཆགས་དང་བཅས་ཉལ་བར་
འདུག །འབྲེང་དང་གཅེར་བུ་དམག་དང་ནི། །ཞག་གཉིས་བཤམས་དགྲགས་འགྲོ་བ་
དང་། །བརྟེན་དང་གཟས་དང་གནས་ངན་ལེན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བཙུ་ཡོད་
བའི། དང་པོ་སྟོག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་རྩ་ལ་ལོངས་སྟོང་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི།
^{༡༦}ཤེས་གཙོའོ། །སྟོག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཉིད་ལའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། འདུན་པས་སྟོག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་རྩ་ལ་ལོངས་
སྟོང་པ་ལ་གཞན་དག་མ་དད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ།
བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་རང་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་རྩ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྟོག་ཆགས་ཡོད་
མེད་མ་བརྟགས་པར་ལྟོས་མེད་ཀྱི་བསམ་པས་ལོངས་སྟོང་པས་སྟོག་ཆགས་ཤི་བ་
ན་ལྷུང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྩ་ལ་སྟོག་ཆགས་ཡོད་མེད་བརྟག་པ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་
བཞི་སྟེ། གང་ལ་བརྟག་པའི་གཞི་ནི་རྩ་མི་གཡོ་ཞིང་རྟོག་པ་མེད་པ། སྟོང་གང་དུ་
བརྟག་ན་ཉི་ཕྱིས་ལ་སོགས་པ་གསལ་བའི་ནང་དུའོ། །གང་ཟག་གང་གིས་བརྟག་ན་
དགེ་སློང་སྟོང་ཇི་ཅན་གྱིས་སོ། །མིག་གང་གིས་བརྟག་ན་ཐ་མལ་བའི་མིག་གིས་
སོ། །རྩལ་ཇི་ལྟར་བརྟག་ན་རྩལ་སྟོང་དང་བར་དང་གཉིང་དུའོ། །ཆད་ཇི་ཅམ་བརྟག་
ན། འདོམ་གང་ཁོར་ཡུག་ཏུའོ། །ཡུན་ཇི་ཅམ་ན་མེད་པར་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་བར་

^{༡༥} བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༢། འདུལ་བ་བླ། སྟོན་པ་བཙེམ་ལྡན་འདས། བར་སྟོན། ༣༩༩་ཉ།

^{༡༦} བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡། འདུལ་བ་སྟུ། སྟོན་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༩༣༠་ཉ།

དུའོ། །ཡོངས་སྤྱོད་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ལན་ཅིག་བཟག་པ་ན་སྤྱི་དེ་ནི་
མ་འཆར་ག་ཚུན་ཆད་དུ་ཡོངས་སྤྱད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཉལ་པོ་བྱེད་པར་ཤོམ་པའི་བྲིམ་ན་གནས་པའི་ལྷང་བྱེད་ནི།
༡༩༡ རྒྱགས་པའམ་བྲོགས་པ་ལའོ། །སྤྱོད་པ་ལའོ། །སྤྱིས་པ་དང་བྱད་མེད་ཀྱི་འོ། །ཞེས་
བ་དང་། ༡༩༢ མངོན་སུམ་དུ་བཞགས་པས་འདུག་ནའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། འཆར་ཀས་སྤོས་འཆོང་གི་བྲེལ་རང་གི་རྒྱུ་མ་དང་
ལྷན་ཅིག་ཉལ་པོ་བྱེད་པའི་བར་ཆད་བྱས་པ་ན་གཞན་དག་འཕྲ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་
བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྷན་དག་སྤོང་གིས་བྲིམ་པ་པོ་མོ་ཉལ་པོ་
བྱེད་པ་ལ་རྒྱགས་པའམ་དེའི་སྟ་གོན་དུ་གནས་པ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་འདོམ་གང་གི་
ནང་དུ་འདུག་པ་པོ་མོ་གཉིས་ཀྱིས་གོ་བ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་༡༩༣ དེའི་བྲིམ་ན་འགྲང་བའི་ལྷང་བྱེད་ནི། ༡༩༤ དཔེན་པར་བཞགས་
པས་འགྲང་ནའོ། །སྐབས་ཡོད་པར་དོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ཡོད་དེ། དེས་དེའི་བྲིམ་དུ་འགྲང་བའི་སྤོ་ནས་དེའི་བར་ཆད་བྱས་པས་གཞན་
དག་འཕྲ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། སྤར་འདུག་ཅེས་པའི་
དོད་འདིར་འགྲང་བ་དང་། སྤར་སྐབས་མེད་པ་དགོས་པའི་དོད་དུ་འདིར་དག་སྤོང་
དང་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་སྐབས་ཡོད་པའོ། །གཞན་འདྲ།

བཞི་པ་གཅེར་བུ་པ་ལ་ཟས་སྤྱིན་པའི་ལྷང་བྱེད་ནི། ༡༩༥ རང་གིས་སྤྱིན་

༡༩༡ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩། འདུལ་བ་ལྷ། རྫོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༩༣༧།

༡༩༢ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩། འདུལ་བ་ལྷ། རྫོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༩༣༧།

༡༩༣ ག། ༩༠ན་པ་གཉིས་པ།

༡༩༤ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩། འདུལ་བ་ལྷ། རྫོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༩༣༧།

༡༩༥ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩། འདུལ་བ་ལྷ། རྫོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༩༣༧།

ནའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། གཅེར་བྱ་མ་ཆན་གཞོན་གཉིས་ཀྱིས་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་ཟས་བསྐྲངས་པས་ཀུན་དགའ་བོས་ཆན་བ་ལ་ཁུར་བ་གཅིག །གཞོན་བ་ལ་གཉིས་སྤྱིན་པས། ཆན་མོ་ན་རེ། འདི་ནི་ཁྱོད་ལ་དགའ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྐྱར་བ་བཏབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་བ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྟན་དགོ་སྒོང་གིས་སུ་སྟེགས་ཀྱི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལ་དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་མེད་པར་ཟས་སྤྱིན་ཅིང་དེས་སྐྲངས་བ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

ལྟ་བུ་དམག་ལ་ལྟ་བུའི་ལྟར་བྱེད་ནི། ^{༡༤}འཕགས་པའི་ཉེ་འཁོར་གྱི་མཐའ་ལས་འདས་ཏེ་མཐོང་ནའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་གྱིས་དམག་གི་ཆོགས་རི་བྲགས་ལ་འདྲེན་པའི་ཆེ་བྱག་སྟེས་དམག་གི་ཆོགས་ལ། བཞེན་པ་དག །ཁྱེད་ཀྱིས་རི་བྲགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་མི་སྐབ་སྟེ། བཞེན་པ་ཁྱེད་ནི་དམན་པ་ཡིན་ལ་དེ་དག་ནི་མཆོག་དང་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་དང་རྒྱལ་པོ་འཁོར་བཅས་མ་དགའ་བ་ལས་བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་བ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྟན་དགོ་སྒོང་གིས་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པས་བོས་པའི་རྒྱན་མེད་པར་བྱིས་པའི་དམག་བཞིར་ལོངས་པ་ཡན་ཆད་ལ་རང་གང་ན་གནས་པའི་ཉེ་འཁོར་ལས་འདས་ཏེ་བལྟས་བ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

བྱག་པ་དམག་ནང་དུ་གནས་པའི་ལྟར་བྱེད་ནི། ^{༡༥}དེ་དག་མེད་པར་དེར་ཉིན་མཆོན་གཉིས་ལས་ལྟག་པ་འདུག་ནའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། རྒྱལ་པོ་འཁོར་བཅས་ཀྱི་དམག་གིས་རི་བྲགས་མ་སྐབ་པ་ན་སྟོབ་

^{༡༤} བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༡ འདུལ་བ་ལྟ། སྟོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་རྩ་ག། ༤༣༩་ལ།

^{༡༥} བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༡ འདུལ་བ་ལྟ། སྟོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་རྩ་ག། ༤༣༩་ལ།

དཔོན་དག་ན་རེ། བྱིས་བདག་མགོན་མེད་ཟས་སྤྱིན་བསོད་ནམས་དང་ལྡན་པས་དེ་
བོས་ན་ཐུབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཟེར་ནས་བྱིས་བདག་དམག་ནང་དུ་གནས་པ་ན་
དགེ་སློང་དང་ཐུད་པར་འདོད་ནས་དགེ་སློང་བོས་པས་གཞན་འགྲོར་མ་ཐུབ་དུག་
སྤེས་ཕྱིན་ནས་དམག་ལ་འབྱུས་པས་གཞན་དག་མ་དད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་
ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་དམག་མཆོན་ཉིད་པའི་ནང་དུ་
དགོས་པ་མེད་པར་མཆོན་མོ་གཉིས་ལས་ལྷག་པ་འདས་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

བདུན་པ་དབྱང་གི་ཡན་ལག་ཉམས་སུ་སྤོང་བའི་ལྷུང་བྱེད་ནི།^{༡༡} རེག་པ་
དང་བཤམས་པ་དགྲག་པ་དང་བལྟ་བའི་ཕྱིར་འཕགས་ཤིང་ཉེ་འཁོར་གྱི་མཐའ་ལས་
འདས་ཏེ་མཐོང་བ་ལྟ་བུ་ནི་དངོས་དག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། རི་བྲགས་སུ་རྒྱལ་བའི་དམག་གི་ནང་དུ་དུག་སྤེ་གནས་པའི་
ཆེ་དབྱང་གི་ཆོགས་དང་གོ་ཆའི་ཆོགས་རྒྱལ་བོ་འཁོར་བཅས་ཀྱིས་བཤམས་པ་
ལས་ལོགས་སུ་དགྲག་པར་བྱེད་པ་ན་གཞན་དག་མ་དད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་
པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། དམག་ལ་རེག་པའི་ལྷུང་བྱེད། བཤམས་པ་
དགྲགས་པའི་ལྷུང་བྱེད། དམག་ལ་ལྟ་བའི་ལྷུང་བྱེད་དང་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་
པོ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་དམག་མཆོན་ཉིད་པ་ལ་རེག་པ་ན་དེར་འགྱུར་
པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དབྱང་བཤམས་པ་དགྲགས་པ་ན་དེར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར།
གསུམ་པ་ནི། རྒྱལ་བོ་ལ་སོགས་པས་མ་བོས་པ་དགེ་སློང་གིས་དམག་ལ་བལྟ་བའི་
ཕྱིར་དུ་ཉེ་འཁོར་ལས་འཕགས་ཏེ་མཐོང་བ་ན་དེ་ལྟར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

བརྒྱད་པ་བདེག་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། ༡༩^༩ རྟོག་པ་ཅན་གྱི་སེམས་ཉིད་གྱིས་དགེ་
སློང་པ་རོལ་ལ་ལུས་སམ་དེས་འཕངས་བའམ་དེ་དང་འབྲེལ་བ་དག་གང་ཡང་རུང་
བ་ཐ་ན་རྟུང་པའི་མཐེ་བོའམ་ཡུངས་ཀར་རམ་རྩ་དག་གིས་བདེགས་ནའོ། །ཞེས་
སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། འཆར་ཀས་གཞོན་ཏུ་བཙུན་བདུན་
སྡེ་ལ་པན་ཚུན་བཅོལ་བ་དང་གཅིག་ལ་གཅིག་བདེག་ཏུ་བཙུག་པ་ན་པན་ཚུན་འདུས་
ཤིང་འགྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྡན་དགེ་
སློང་གི་སེམས་རྟོག་པ་ཅན་གྱིས་དགེ་སློང་གཞན་ལ་བདེག་པའམ་བདེག་ཏུ་འཇུག་
པ་ན་དེ་ལྟར་འགྱུར་པའི་བྱིར།

དགུ་པ་བདེག་པར་གཟས་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། ༡༩^༠ བདེག་པར་གཟས་
ནའོ། །རྩལ་རེ་རེ་ལའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སློང་གཞི་ནི།
འཆར་ཀས་གཞོན་ཏུ་བཙུན་བདུན་སྡེ་ལ་པན་ཚུན་བཅོལ་བ་དང་གཅིག་ལ་གཅིག་
བདེག་པར་གཟས་སུ་བཙུག་པ་ན། པན་ཚུན་འདུས་ཤིང་འགྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་
ལྟར་བཅས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། རོ་བོ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་གཞོད་
སེམས་ཀྱི་སློབ་ནས་དགེ་སློང་གཞན་ལ་བདེག་པར་གཟར་བཙུག་པ་ན་དེར་འགྱུར་
པའི་བྱིར།

བཙུ་པ་གནས་ངན་ལེན་འཆབ་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། ༡༩^༡ བམ་པར་འགྱུར་བ་དང་
དགེ་འདུན་ལྷག་མ་དག་བཅས་ནའོ། །ཉིན་མཚན་གྱི་མཐར་ཐོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་
སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཉེར་དགས་རྒྱལ་བྱེད་གྱི་ཆལ་དུ་བྱ་མོ་ཞིག་

༡༩^༩ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༥། འདུལ་བ་ལྷ། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༣༩་༡།

༡༩^༠ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༥། འདུལ་བ་ལྷ། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༣༩་༢།

༡༩^༡ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༥། འདུལ་བ་ལྷ། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༣༩་༤།

ལ་ལུས་ཀྱིས་རིག་པ་སྤྲོ་ཆོག་སྤྱོད་པ་དག་སྤྱོད་ཆོས་ཀྱིས་མཐོང་བ་ན། ཉེར་
དགས་སུ་ལ་ཡང་མ་སྤྲོ་ཞིག་ཅེས་འཆབ་ཏུ་བཅུག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ལྟར་བཅས་
བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྟན་དག་སྤྱོད་གིས་མཐོང་ལུས་མཆན་ཉིད་དང་
ལྟན་པ་ཡོད་པའི་གནས་སུ་དག་སྤྱོད་གཞན་གྱིས་པམ་ལྟག་གང་རུང་བཅབས་ཏེ་
མཆན་མོ་འདས་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

བཅུ་ཆན་བཅུག་པ་ནི། སྒོ་མ་ལས། ༡༧༧བདེ་དང་མེ་དང་འདུན་པ་དང་། །བསྟེན་
པར་མ་རྫོགས་ཆོས་སྤྱད་དང་། །དག་ཚུལ་ཁ་དོག་བསྐྱར་བ་དང་། །རིན་པོ་ཆེ་དང་ཆ་
བའི་དུས། །ཞེས་གསུངས་པའི། དང་པོ་ཟན་གཅོད་པའི་ལྟར་བྱེད་ནི། ༡༧༧ཆེད་དུ་
བསམས་ཏེ་བྱིས་པ་སྤྱིན་པ་པོ་ཟན་གཅོད་དུ་བཅུག་ནའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་
སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། དག་སྤྱོད་ཆོས་ཀྱི་ཉེར་དགའི་གནས་ངན་ལེན་
བརྗོད་པ་ན་ཉེར་དགས་དེ་ལ་གཞོད་པ་བྱ་བར་བརྟེན་པ་ཏེ་དང་པོར་ཉེར་དགའ་རང་
གི་ཟས་ལ་ལོངས་སྤྱད་ནས་དག་སྤྱོད་ཆོས་ལ་སྤྱོད་དུས་སུ་གཏུགས་ཆོད་ཀྱི་དུས་
ལ་མ་བབས་སོ་ཟེར་ཏེ་ཟས་བཀག་གི་པ་དང་། གྲིབ་ཆོད་གཞལ་ཏེ་བྱིས་བདག་གི་
ནང་དུ་ཟས་ཟ་བར་འགྲོ་བར་བརྟེན་པས་ཉེར་དགའ་ན་རེ། སྟེན་པ་ཁྱོད་དུས་མ་
ཡིན་པར་ཟས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་དམ་ཁྱོད་དང་ཁོ་བོ་ལྟན་ཅིག་ཏུ་འདུག་པ་བདེ་བ་མ་
ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་སོང་ཞིག་ཟེར་བ་དང་། དེས་ཟན་བཀག་པར་རིག་ནས་གཙུག་
ལག་ཁང་དུ་སོང་སྟེ་ལུས་མཐོངས་མ་ཡལ་བ་དེ་སྤྱིད་དུ་དག་སྤྱོད་ལ་བརྟེན་པར་
བྱས། མ་རྒྱས་པའི་དུས་སུ་སྒོ་མ་པ་བསྟེན་པ་ན་གཞན་དག་འཕྲུ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་

༡༧༧ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥། འདུལ་བ་ཟ། སྟེན་པ་བརྟེན་ལྟན་འདས། བར་སྒྲིམ། ༢༥༠༡༣།

༡༧༨ བསྐྱར་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤། འདུལ་བ་ཟ། སྒོ་བ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་ཙམ། ༤༣༥༡༡།

༡༧༩ ག། ༤༩༡ན་ཟེར་ཏེ་ནས་བཤད་པ་དང་།

བཅས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྷན་དགེ་སྒོར་གིས་པན་སེམས་མེད་
པར་དགེ་སྒོར་ལ་བྱིས་པས་ཟས་འབྲེན་པ་ངག་གི་རིག་བྱེད་གྱིས་གཙོད་དུ་བཅུག་པ་
བྱིས་པས་གོ་བ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་བྱིར།

གཉིས་པ་མེ་རིག་གི་ལྷུང་བྱེད་ནི།^{༡༧} རིག་ནའོ། །རང་ངས་བསྐྱོས་པས་
སོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། རྒྱག་སྤེས་མེ་ཟེར་དུ་མ་
འཕེན་པ་དང་མགུལ་མེ་ལ་ཉི་མ་ལྷ་བ་ལྟ་བུའི་འཁོར་ལོ་བྱེད་པ་ན་སུ་སྤྲེགས་ཅན་
དག་འབྲུ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྷན་དགེ་སྒོར་
གིས་དུས་བྲན་མ་བྱས་པར་མེ་ལ་རིག་གས་རིག་ཏུ་བཅུག་ན་དེར་འགྱུར་པའི་བྱིར།
དུས་བྲན་བྱས་ན་ལྷུང་བ་མེད་པ་ནི། དུས་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པའི་དགེ་སྒོར་ཞེས་
སོགས་ཏེ། སྤྱིར་དུས་བྲན་བྱ་བའི་གཞི་ལ་ཡང་དུས་དང་། དངོས་པོ་དང་། གང་ཟག་
དང་། དུལ་ངེས་པ་སྤྱེ་ངེས་པ་བཞི་དང་བྲལ་བ་གཅིག་དགོས། དམིགས་བསལ་ནི།
སྤྱི་མི་སྤྲན་དུ་བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པར་ཟ་བ་དང་། ཨ་མ་པ་རན་ལྟར་ཁྲུས་བྱེད་པ་གཉིས་
ལ་དུས་བྲན་བྱ་དགོས་པར་ཡང་གསུངས་སོ། །རྟེན་ནི་གནང་བའི་རྒྱུ་ཅན་པ་དང་།
ཆེད་དུ་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ལྷན་གྱི་དོན་དུ་དང་། དུས་ནི་བྱ་བ་དེ་ལ་འཇུག་པའི་སྤྱི་རྩོལ་དུ་
དང་། དུན་ནི་རི་ཅམ་དགོས་ཀྱི་བར་དུ་འོ། །

བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཚུལ་གཉིས་སུ་བཤད་དེ། དགག་བྱ་ཉིས་དམིགས་འགོག་
པའི་དུས་བྲན་དང་། བརྒྱད་པ་རྒྱུར་འགོ་འགོག་པའི་དུས་བྲན་གཉིས་ཡོད་པའི་བྱིར།
དང་པོ་ལ་ཡང་གསུམ་ཡོད་དེ། བྱད་མེད་རྒྱུས་བྱིར་བ་འཛིན་པ་ན་མ་སྤིང་གི་འདུ་
ཤེས་འཛིག་པ་ལྟ་བུ་ནང་སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་པ་འགོག་པའི་དུས་བྲན་དང་། རིན་

སོ་ཆེད་ཁྱིལ་འདུག་པ་ན་སྤྱད་དུ་སྤྱང་བར་བྱའོ་སྤྱམ་པའི་འདུ་ཤེས་འཛོག་པ་ལྟ་བུ་
ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡོ་བྱང་ལ་ཆགས་པ་འགོག་པའི་དུས་བྲན་དང་། ལྷུང་བ་སྤེང་བྲན་བྱེད་པ་
ན་པན་པའི་འདུ་ཤེས་འཛོག་པ་ཞེ་སྤང་འགོག་པའི་དུས་བྲན་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། མེ་ལ་རེག་པ་ལྟ་བུ་སྦྱིར་བཀག་ཀྱང་ཆོས་ལྡན་གྱི་བྱ་བ་འདི་ལྟ་
བུ་ལ་སྟོན་པ་ཐུགས་རྩེ་ཅན་གྱིས་གནང་སྤྱམ་དུ་བྲན་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །དུས་
བྲན་འཛིག་པའི་རྒྱ་ཡོད་དེ། ཞག་འདས་པ། རྟེན་བབས་པ། ཤི་བ། བྱ་བ་ཆོས་མིན་དུ་
གྱུར་པ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་འདུན་པ་ཕྱིར་བསྐྱར་གྱི་ལྷུང་བྱེད་ནི། ^{༡༧༥}དགེ་སྤྱོད་གི་དོན་གྱི་
ཆེད་གྱི་ལས་བྱས་པ་ལ་འདུན་པ་ལྟ་བུ་ཕྱིར་བསྐྱར་བའི་ཕྱིར་སྤྱམས་ནའོ། །ཞེས་
སོགས་གྱི་སྒྲུབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། འཆར་ཀས་དག་བཅོམ་པ་ཐོབ།
འདུན་པ་ཀོ་ཁྱ་ཤེས་ནི་^{༡༧༦}ཐུགས་ངལ་བར་བཞུགས། རས་སོ་དང་འགྲོ་མགྲོགས་
ཆེད་དུས་བྱས། དགའ་བོ་དང་ཉེར་དགའ་གཉིས་དགེ་འདུན་གྱི་ནང་དུ་གནས་པའི་
ཆེ་བཅུ་བདུན་ཕྱེས་སྟོན་གྱི་ཉིས་པ་བྱས་པ་བྲན་ནས་ཉེར་དགའ་གནས་ནས་དབྱུང་
བའི་ཆེད་དུ་དགའ་བོ་ལ་ཆོས་གོས་ངེ་མ་ཅན་འཁྱུ་བར་བཞིན་འོ། །ཞེས་སྤྱམས་ནས་
འགྱུར་བྱེད་གྱི་ཆུས་སྤངས་པ་ན། གཞི་བརྒྱུད་ནས་དགའ་བོ་ལ་དགེ་འདུན་གྱི་ལས་
ལ་འདུས་ཤིག་ཅེས་སྤྱམས་པ་དང་། དགའ་བོ་ན་རེ། ཁོ་བོ་འདི་འབྱར་གྱུར་པས་འདུན་
པ་འབྱུལ་ལོ་ཟེར། དེ་ནས་བཅུ་བདུན་ཕྱེས་ཉེར་དགའ་ལ། བཅུ་བདུན་ཕྱེད་ལྟོ་བ་

^{༡༧༥} བསྐྱར་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༩༥། འདུལ་བ་སྤྱ། རྩོམ་སྒྲིག་པ་ལོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༢༣༩་༡༡།

^{༡༧༦} ག། ༤༩་བ་ཇ་ཀོ་ཁྱ་ཤེས་ནི།

འབྲལ་ཏེ་རྒྱ་མས་རྒྱལ་བྱེད་གྱི་ཆལ་བསྐྱོར་བར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་
པ་སྦྱས་པ་རྣམས་བྲན་ནམ་ཞེས་སྦྱས་ཏེ་ཉེར་དགའ་ནན་གྱིས་གནས་ནས་ཕྱང་བའི་
ཆེ་ཉེར་དགས་དགའ་བོའི་བྱང་དུ་སོང་སྟེ་ཁོ་ལོ་གནས་ནས་དབྱུང་ངོ་ཞེས་སྦྱེ་སྒྲགས་
སྦྱ་ཆོགས་འདོན་པ་ན་དགའ་བོ་ན་རེ། ལུ་བོ་གནས་ནས་འབྱིན་པ་ལ་འདུན་པ་མི་
སྟེར་བས་འདུན་པ་ཕྱིར་བྱིན་ཅིག་ཅེས་ཟེར་བ་ལ་གཞན་དག་འབྲལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་
བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྡན་དག་སྟོང་གིས་དག་འདུན་ལས་ལ་
འདུས་པ་ལ་འདུན་པ་ཕྱལ་ཟེན་པའི་རྗེས་སུ་ཕྱིར་བསྐྱར་བའི་ཆོག་སྦྱས་ན་དེར་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་དང་ལྟན་ཅིག་ཉལ་བའི་ལྟངས་བྱེད་ནི།
༡༩༥ བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་དང་ལྟན་ཅིག་གནས་གཅིག་ཏུ་མཆན་མོ་གསུམ་པ་ལ་
ཉལ་ནའོ། །མཐར་རོ། །ཞེས་སོགས་གྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཉེ་
དགས་རང་གིས་དག་ཚུལ་དང་ལྟན་ཅིག་ལུ་བོ་གཉིས་ལས་ལྷག་པར་གནས་
གཅིག་ཏུ་ཉལ་བ་ན་གཞན་དག་གིས་དེ་ལྟར་མི་བྱ་བར་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ་
ཞེས་ཟེར་བའི་ཆེ་ཉེར་དགས་ལུ་བོ་གཉིས་བྱང་ན་གསུམ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་བྱང་། གསུམ་
པར་ཆང་བུངས་སམ། ཀུན་དོང་ཟོས་སམ་ཟེར་བ་ལ་གཞན་དག་འབྲལ་བ་ལ་བརྟེན་
ནས་བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྡན་དག་སྟོང་གིས་བསྟེན་པར་མ་
རྫོགས་པ་དང་ལྟན་ཅིག་གནས་གཅིག་ཏུ་གཉིད་ལོག་སྟེ་མཆན་མོ་གསུམ་འདས་ན་
དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

ལྷ་པ་སྤྲེག་པ་ཅན་གྱི་ལྷ་བའི་ནམ་པ་མི་གཏོང་བའི་ལྷུང་བྱེད་ནི།^{༡༧༧} ཆོག་མི་གཏོང་བ་ལ་འོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། བོང་རྗེའི་རིགས་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་དགེ་སློང་འཆི་ལྷས་ཀྱིས་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་མི་ཆེས་པའི་སྤྲེག་ལྷ་བྱུང་བ། ཆོག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་གྱིས་བསྐྱོག་ཀྱང་མི་གཏོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྷན་དགེ་སློང་གིས་རང་ལ་སྤྲེག་ལྷ་སྐྱེས་པ་གཞན་བསྐྱོད་དང་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱོག་ཀྱང་མ་གཏང་བ་ན་དེར་འབྱུར་བའི་བྱིར། མ་བཏང་བ་ཡང་ཆོག་གིས་མ་བཏང་བ་ཡང་དགོས་སོ། །དེའི་ཚུལ་ནི། བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པ་བདག་གིས་ཤེས་སོ། །ཞེས་མ་བཏང་བའོ། །

ཁ་ཅིག །འདིར་བསྟན་སྤྲེག་ལྷའི་ཆོག་སྐྱས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་སྤྲེག་ལྷ་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐྱེས་ན་སྤོམ་པ་གཏོང་བའི་བྱིར་ཏེ། འོག་ལྷ་སྐྱེས་ན་དེ་གཏོང་བའི་བྱིར་ཟེར་ན། མ་བྱུང་སྟེ། འདིར་བསྟན་སྤྲེག་ལྷ་ལོག་ལྷ་མ་ཡིན་པར་འབྲེལ་བར་གསུངས་པའི་བྱིར། །

བྱུག་པ་སྤངས་པ་རྗེས་སྤྲེགས་ཀྱི་ལྷུང་བྱེད་ནི།^{༡༧༨} གདམས་ངག་བྱིན་ནའོ། །ལྷ་བ་སྐྱ་ནའོ། །ཟང་ཟེང་གི་ལོངས་སྤྱོད་བྱེད་ནའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། དགེ་འདུན་གྱི་འཆི་ལྷས་གནས་ནས་དབྱུང་བའི་ཆེ་ཉེར་དགས་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་གནས་ནས་པན་ཚུན་མ་སྐྱར་པར་བྱེད་པ་ན་གཞན་དག་འབྲུ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྷན་དགེ་སློང་གིས་

༡༧༧ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༡ འདུལ་བ་ལྷ། སྤོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༣༠།༦།

༡༧༨ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༡ འདུལ་བ་ལྷ། སྤོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༣༠།༡༠།

གིས་དགེ་འདུན་གྱི་གནས་ནས་དབྱུང་བའི་དགེ་སྦྲོང་དང་། ཆོས་དང་ཟང་ཟེང་གི་
ལོངས་སྤྱོད་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བྱས་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། །

བདུན་པ་དགེ་ཚུལ་བསྐྱེལ་བ་སྤྱད་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། ༤༠༧ དགེ་ཚུལ་བསྐྱེལ་བ་
ཉིད་དོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཉེར་དགས་དགེ་
ཚུལ་ཆེར་མ་ཏྲ་དང་། ཆེ་མ་ཏྲ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱི་འཆར་༤༠༨ གཡེང་གི་སྤྱོད་པ་སྣ་
ཆོགས་བྱེད་པ་ན་གནས་ནས་དབྱུང་བས་ཉེར་དགའི་བྱུང་དུ་སོང་སྟེ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་
ཆོགས་འདོན་པ་དང་ཉེར་དགས་དེ་དག་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་ཏེ་སྤྱོད་ལས་མ་ཐུན་
པར་བྱས་པ་ན་གཞན་དག་འཕྱ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ།
བཅས་ལྷན་དགེ་སྦྲོང་གིས་དགེ་འདུན་གྱི་བསྐྱེལ་བའི་དགེ་ཚུལ་དང་ཆོས་དང་ཟང་
ཟེང་གི་ལོངས་སྤྱོད་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བྱས་པ་བཞུགས་བསྐྱོ་སོགས་ཀྱི་མཐར་མ་བཏང་བ་
ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། །

བརྒྱད་པ་ཁ་མ་བསྐྱར་བའི་གོས་གྲོན་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། ༤༠༩ སྟོན་པོ་འཕ་
དམར་པོ་འཕ་དུར་སྤྲིག་གིས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་
དེ། དུག་སྟེས་གར་མཁན་གྱི་ཆས་སུ་ཞུགས་ནས་སྤྱོད་ལས་སྣ་ཆོགས་བྱེད་པ་ན་
གཞན་དག་མ་དང་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྷན་
དགེ་སྦྲོང་གིས་རང་གི་གོས་ཁ་དོག་དཀར་པོ་སོགས་ཁ་མ་བསྐྱར་བ་ལ་ལོངས་སྤྱད་
ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཁ་བསྐྱར་ཚུལ་ནི་སྟོན་པོ་དང་དམར་པོ་དང་དུར་སྤྲིག་གར་
དུར་གིས་ཁ་བསྐྱར་དགོས་གསུངས་པའི་དུར་སྤྲིག་ནི་སྟོན་ཆོགས་ལས་སེར་པོར་

༤༠༧ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༡༤ འདུལ་བ་སྐྱེ། སྟོན་པོ་དོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༤༡་༡།

༤༠༨ འདུལ་བའི་སྤྲིག་གསལ་བས་དུ་འཕྱར་ཞེས་གསལ་བ་ལྟར་ཡིན་ནམ་བཙག་།

༤༠༩ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༡༤ འདུལ་བ་སྐྱེ། སྟོན་པོ་དོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༤༡་༢།

བཤད་ཅིང་། ཚོན་ཆེན་ནི་འཆང་དུ་མི་བྱུང་སྟེ། སྤུང་བརྒྱ་བ་ལས། ༡༠༥ མཆོལ་དང་
དེ་བཞིན་རྒྱ་སྤྱེགས་བཅོད་རྣམས་དང་། །ཤར་ཤུམ་དག་དང་མཐིང་གིང་མི་ཁྲི་
དང་། །མ་གཤེད་ལེ་བཀའ་ཅི་རྣམས་མི་བྱུང་སྟེ། །བརྒྱད་པོ་ཚོན་ཆེན་ཡིན་པས་བཀག་
ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དགྲ་བ་ལོངས་བ་གཞིར་གཏོགས་ཀྱི་ལྷུང་བྱེད་ནི། ༡༠༦ རིན་པོ་ཆེ་རང་གི་མ་
ཡིན་པ་དང་དེར་སྤྲས་པ་ལ་རེག་གམ་རེག་ཏུ་བརྩལ་ན་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། རྩལ་སྤེས་བསོད་སྟོམས་ལ་
ཞུགས་པ་ན་རོལ་མོའི་ཆ་བྱང་སྤངས་ཏེ་བློ་བཟངས་པ་ན་གཞན་དག་མ་དད་པ་ལ་
བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྡན་དག་སྤོང་གིས་རང་གི་
མ་ཡིན་པའི་རིན་པོ་ཆེ་དང་དེར་སྤྲས་པའི་རོལ་མོའི་ཆ་བྱང་སོགས་ལ་རང་ངས་
བསྐྱོས་པ་གང་བྱུང་གིས་མངོན་སུམ་དུ་རེག་པ་ན་དེར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་
ལོངས་བ་གཞིར་གཏོགས་པའི་ལྷུང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱ་མཆོད་ཡོད་དེ། རྒྱ་ཆེར་
འབྲེལ་ལས། ༡༠༧ ལོངས་བ་ནི་རྒྱགས་པ་ཡིན་ལ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱགས་པ་
སྤྱིད་པར་བྱེད་པའི་གཞིར་གཏོགས་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། །

བརྩ་བ་ཁྲུས་བྱེད་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། ༡༠༨ གཞན་ཀྱི་དུས་སུ་ཁྲུས་ཀྱི་ཉིན་མོ་མ་
ཡིན་པ་ན་ཞག་བཅོ་ལྔའི་མདུན་རོལ་དུ་ཁྲུས་བྱེད་ནས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། རྒྱལ་པོ་གཞུགས་ཅན་སྤྱིང་པོས་རང་གི་ཁྲུས་ཀྱི་རྩིང་

༡༠༩ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༩། འདུལ་བ་བྱ། རྫོང་དཔོན་ཤུག་ཡོད། སྤུང་བརྒྱ་བ། ༡༤༠༥།
༡༠༥ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥། འདུལ་བ་བྱ། རྫོང་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༤༡༡༥།
༡༠༦ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༠། འདུལ་བ་བྱ། རྫོང་དཔོན་རྣམ་མི་བླ། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ། ༤༤༡༡།
༡༠༨ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥། འདུལ་བ་བྱ། རྫོང་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༤༡༡༥།

བྱ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཕྱལ་ཏེ། དགེ་སློང་རྣམས་ཁྱས་ཤེད་པར་ཞུགས་པའི་ཆེ་
 གྲུག་སྡེས་དེར་ཡུན་རིང་དུ་གནས་ནས་ཁྱས་བྱས་པས་རྒྱལ་པོ་འཁོར་བཅས་ཀྱི་
 ཁྱས་ཀྱི་བར་ཆད་དུ་གྱུར་པ་ན་ཆ་བའི་དུས་ཀྱི་ཁྲ་བ་ཤེད་ཤེད་འདས་རྗེས་སུ་ཁྱས་
 ཤེད་པར་བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་ཆ་བའི་དུས་མ་
 ཡིན་པར་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་རྩ་ལ་ཁྱས་བྱས་ཏེ་ལུས་ཁྲབ་པ་ན་དེར་འགྱུར་
 བའི་ཕྱིར། ཆ་བའི་དུས་ནི། དབྱར་ཁྲ་ར་བའི་ཁྲ་ཤེད། འཕྲིང་པོ། ཐུང་དུ་སྡེ་ཁྲ་བ་ཤེད་
 དང་གསུམ་ཀྱི་དུས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷར་ཁྱས་བྱས་ནས་ཁྲ་བ་ཤེད་མ་འདས་པ་
 གཅིག་དགོས་ཏེ་འདས་ནས་དངོས་གཞི་མི་སྤྱེད་པའི་ཕྱིར། ཆ་བའི་དུས་མ་ཡིན་པ་
 གཅིག་དགོས་ཏེ། དེའི་དུས་ཁྲ་བ་ཤེད་ཀྱི་གོང་དུ་ཁྱས་ལན་མང་དུ་བྱས་ཀྱང་ལྷང་བ་
 མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་ཉིན་གཅིག་ལ་ཁྱས་མང་དུ་བྱར་མི་རུང་ངོ། །

བཙུ་ཆོན་བདུན་པ་ནི། སྤོམ་ལས།^{༤༠} དུད་འགྲོ་འགྲོད་དང་སོར་སོ་དང་། །ཅེ་
 དང་ལྷན་ཅིག་དངངས་ཤེད་དང་། །སྤེད་དང་གདངས་མེད་གཞི་མེད་དང་། །སྤྱེས་པ་
 མེད་པར་ལམ་འགྲོ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བཙུ་ཡོད་པའི། དང་པོ་དུད་འགྲོ་
 གསོད་པའི་ལྷང་ཤེད་ནི། ^{༤༡}གསོད་པའི་སེམས་ཀྱིས་^{༤༢}དུད་འགྲོ་ལ་བསྐྱུན་
 བའོ། །གཞི་དེས་དེའི་ཆེའམ་གཞན་གྱི་ཆེ་མི་ནའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། འཆར་ཀས་མདའ་འཕངས་ཏེ་ནམ་མཁའ་ལ་བྱ་རྒྱུ་
 རྒྱ་བ་བསད་^{༤༣}པས་གཞན་དག་མ་དད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་

༤༠༩ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༥། འདུལ་བ་ཟ། སྤོན་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས། བར་སྤོམ། ༥༤༩།
 ༤༠༧ བསྐྱུན་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༤༥། འདུལ་བ་སྤྱུ། སྤོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༤༦་པ།
 ༤༡༠ ག།༤༤་བ་ན་སེམས་ཀྱི།
 ༤༡༡ ག།༤༤་བ་ན་གསད།

བ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྡན་དགོ་སྒོང་གིས་གཞན་གྱི་ཞར་ལ་མ་ཡིན་པར་གསོད་པར་
འདོད་པས། རང་ངམ་བསྐྱོས་པས་དུད་འགྲོ་བསད་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། །

གཉིས་པ་འགྲོད་པ་བསྐྱེད་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། ^{༡༧} དགོ་སྒོང་མ་ཡིན་པའི་དོན་
གྱིས་འགྲོད་པ་བསྐྱེད་ནའོ། །དགོ་སྒོང་ལའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། བཅུ་བདུན་ཕྱེས་དགོ་བའི་སྟོགས་ལ་བཅོན་པ་ན། འཆར་ཀས་
ཐག་དོག་གི་བསམ་པ་གཞོན་ཅུ་དེ་ལྟར་བཅོན་པས་ཅི་བྱ་མང་དུ་ཐོས་པ་དང་དག་
བཅོམ་པར་ནམ་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། ལོ་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པ་ལ་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པར་
ཡང་མི་འགྱུར་ལ། མཁན་པོ་སྤང་པར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྤྲས་པས་དེ་དག་
སེམས་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་གྱུར་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ།
བཅས་ལྡན་དགོ་སྒོང་གིས་དགོ་སྒོང་གཞན་ལ་དགོ་སྒོང་ནམ་དག་མ་ཡིན་པའི་དོན་
ཀྱི་འགྲོད་པ་བསྐྱེད་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། །

གསུམ་པ་ག་ག་ཆོལ་བྱེད་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། ^{༡༨} རེག་ནའོ། །སྤྱི་གཡལ་བར་
བྱ་བའི་སེམས་ཀྱིས་སོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ།
བཅུ་བདུན་ཕྱེས་རང་གི་དགོ་བའི་སྟོགས་བྱེད་པའི་དགོ་སྒོང་གི་སྟོགས་དང་འགལ་
བར་བྱས་པ་བཟོད་པར་གསོལ་བས་ཅང་མི་སྤྲོ་བར་འདུག་པ་དང་། གཞོན་ཅུ་གཅིག་
གིས་ག་ག་ཆོལ་བྱས་པས་དགོ་སྒོང་དེ་གོད་པར་བཅུམས་པས། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེ་
ལྟར་བྱས་པས་རྒྱུང་གྱེན་དུ་འཚུ་བས་ཏེ་ཆེའི་དུས་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་
ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྡན་དགོ་སྒོང་གིས་སྤྱི་གཡལ་བར་འདོད་པའི་བསམ་

༡༧ བསྐྱེད་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༡༡ འདུལ་བ་ལྷ། རྩོམ་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་རྩ་བ། ༢༩༦-༡༡༡

༡༨ བསྐྱེད་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༡༡ འདུལ་བ་ལྷ། རྩོམ་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་རྩ་བ། ༢༩༦-༡༡༡

པས་དགོ་སློང་གི་ལུས་ལ་རེག་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། །

བཞི་པ་རྩ་ལ་ཅེ་བའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། ༡༧ རྩའི་ཡུལ་ལ་ཅེ་བ་རྗེས་སུ་སྦྱབ་
ནའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། བརྩ་བདུན་སྡེས་རྩའི་
ནང་དུ་ཞུགས་ཏེ་ཅིང་སྤྲ་མང་དུ་བྱས་པ་ན་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་འཁོར་བཅས་མ་དང་
བ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྟན་དགོ་སློང་གིས་
འཛིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་རྩ་ལ་ཅེ་བའམ་ཅེར་བརྩག་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། །

ལྷ་པ་བྱད་མེད་དང་ལྟན་ཅིག་ཉལ་བའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། ༡༨ བྱད་མེད་དང་ལྟན་
ཅིག་གནས་གཅིག་ཏུ་གཉིད་ལོག་ནའོ། །མཆན་མའི་མཐར་ལོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་
སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། དབྱ་བཅོམ་པ་མ་འགག་པས་རི་བྲག་ཏུ་^{༡༩}
སྤྱུ་སྤྱི་བརྗོལ་བ་དེན་པ་མཐོང་བ་ལ་འགོད་ཕྱིར་དུ་དེ་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་གནས་ནས་
དེ་ཉིད་ལ་ཆོས་བསྟན་ནས་བདེན་པ་མཐོང་བ་ལ་བཀོད་ཀྱང་གཞན་དག་འཕྱ་བ་ལ་
བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྟན་དགོ་སློང་གིས་བྱད་མེད་
དང་ལྟན་ཅིག་གནས་གཅིག་ཏུ་ཉལ་བའི་སྤྱོད་ལམ་གྱིས་གཉིད་ལོག་ཅིང་མཆན་མའི་
མཐའ་འདས་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། །

དུག་པ་དངངས་པར་བྱེད་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། ༡༩ ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ལ་ནི་
དངོས་གཞིའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། འཆར་ཀ་
མཆན་མའི་དུས་སུ་བརྩ་བདུན་སྡེའི་ནང་དུ་སོང་ནས་ལྷ་པ་ཕྱིར་ལོག་ཏུ་གྱོན་ནས་

༡༩ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༡། འདུལ་བ་ལྷ། རྫོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་ག། ༤༥༡་༣།

༢༠ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༡། འདུལ་བ་ལྷ། རྫོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་ག། ༤༥༡་༡༡།

༢༡ ཀ། ༤༥་ན་༤་རི་བྲགས་སྤྱ།

༢༢ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༡། འདུལ་བ་ལྷ། རྫོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་ག། ༤༥༡་༣།

མེ་ཁར་བཅུག་སྟེ་འབྱུང་པོ་འབྱུང་པོ་ཞེས་སྤྲུམ་པ་ན་གཞོན་ཅུ་དག་སྒྲག་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྷན་དགེ་སྦྲང་གིས་དགེ་སྦྲང་
གཞན་ལ་དངངས་པར་བྱེད་པའི་ཆོག་སྤྲུམ་པས་དོན་གོ་བ་ན་དེར་འབྱུང་པའི་ཕྱིར།

བདུན་པ་སྟེང་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། ༡༡ དགེ་སྦྲང་གི་འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་སྟེང་དམ་
སྟེང་དུ་བཅུག་ནའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། ལྷག་
སྟེས་བཅུ་བདུན་སྟེ་ལ་བྱེད་རྣམས་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་དུས་རྒྱུན་དུ་འགྲན་པ་ཡིན་ན། ལུ་ཡི་
ནང་དུ་རྒྱན་རིང་དུ་འདུག་པའི་རྒྱས་པ་འགྲན་ནོ་ཟེར་ཏེ་ཆུང་ནང་དུ་ཞུགས་པ་དང་
ཉེར་དགས་ཆུ་ནང་ནས་བྱུང་སྟེ་གཞོན་ཅུ་དག་གིས་གོས་རྣམས་སྤྲུམ། ལྷག་སྟེས་
གོས་ཀྱོན་ནས་གནས་གཞན་དུ་དོང་ངོ། །དེ་ནས་གཞོན་ཅུ་རྣམས་ཀྱིས་ལྷག་སྟེས་
གོས་སྤྲུམ་པ་མ་རྟོག་། རོ་འཆོམ་པར་ཤེས་ནས་ཐང་གཅིག་དུ་འཁོད་ནས་གནས་པ་ན་
ལྷ་རིའི་བྱ་འཁོར་བཅས་ཀྱོན་ནས་གོས་རྣམས་བཙལ་ཏེ་བྱེན་ནས་ཅིས་ཉེས་སྤྲུམ་
པས་ལྷར་ཀྱི་ཡོ་རྒྱས་རྣམས་བཤད་པས་གཞན་དག་འབྲུ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་
པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྷན་དགེ་སྦྲང་གིས་ཆོས་འདི་བའི་རབ་བྱུང་གི་
འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་སྟེང་དམ་སྟེང་དུ་བཅུག་པ་ན་དེར་འབྱུང་པའི་ཕྱིར།

བརྒྱད་པ་གཤེདས་མེད་པར་སྦྱོད་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། ༡༢ དགེ་སྦྲང་ལ་གོས་
སྦྲང་བ་མེད་པར་བྱེན་པ་དེས་གནང་བ་མེད་པར་ཡོངས་སྦྱད་ནའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་
སྒྲུབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཉེར་དགའ་རྣམས་ཤིང་འཁོགས་པའི་དུས་
ཆོས་གོས་བྲི་མ་ཅན་འཁྱུ་བར་མ་རྒྱས་པ་ན་ཐབས་ཤིག་བྱའོ་སྤྲུམ་སྟེ་ཉེ་གནས་ལ་

༡༡ ན བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༡ འདུལ་བ་ལྷ། སྟོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༩༡༡

༡༡ ལ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༡ འདུལ་བ་ལྷ། སྟོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༩༡༡

གོས་ཕྱིན་པས་དེས་ལེགས་པར་བརྟུན་ཤིང་ཁ་བསྐྱར་ནས་ཉེར་དགའ་ལ་བཅོལ་
བའི་ཆེ་ཉེར་དགས་གདེངས་མེད་པར་ཕྱག་གི་རང་གིས་ཁོངས་སྤྱོད་པ་ན་གཞན་
དག་འབྲུ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྡན་དགོས་སྤོང་
གིས་རང་གི་དགོས་སྤོང་ལ་སྤྱིན་པའི་གོས་སམ་ལྷུང་བཟེད་ལ་སྤྱི་བ་མེད་པར་ཁོངས་
སྤྱད་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། །

དགུ་བ་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། ༤༡༠ སྐྱར་བ་འདེབས་པར་འདོད་
པས་དགོས་སྤོང་ལ་འདུ་ཤེས་བསྐྱར་ཏེ་དགོ་འདུན་ལྷག་མས་སྐྱར་བ་བརྗོད་ནའོ། །ཞེས་
སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། མཛའ་བོ་དང་ས་ལས་སྐྱེས་
གཉིས་ཀྱིས་བྱད་བྱལ་ནས་ལ་དགོ་འདུན་ལྷག་མའི་སྐྱར་བ་བཏབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྡན་དགོས་སྤོང་གིས་དགོས་སྤོང་ལ་གཞི་
མེད་པར་དགོ་འདུན་ལྷག་མའི་སྐྱར་བ་བཏབ་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། །

བཙུ་བ་བྱད་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་ལམ་དུ་འགྲོ་བའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། ༤༡༡ འདོད་པས་
ལམ་དུ་འགྲོ་ནའོ། །རྒྱང་གྲགས་རེ་རེའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ཡོད་དེ། ཐ་ག་སྤྱི་ཐེར་བས་རང་གི་རྒྱང་མ་ལ་གདུང་འཆོག་མང་དུ་བྱས་པས་
བྱམ་དེ་དགོས་སྤོང་བསོད་སྟོམས་པ་གཅིག་དང་འགྲོགས་ཏེ་མཉན་ཡོད་དུ་ཕྱིན་པ་
དང་། སྤྱི་ཐེར་བས་ཐ་ག་བ་ལྷ་བརྒྱ་ཅམ་སྤྲན་ནས་བྱམ་དང་དགོས་སྤོང་བརྟུངས་པ་
དང་། ལྷུང་བཟེད་ཆག་ཁྱེས་གོས་རལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
ཡོད་དེ། བཅས་ལྡན་དགོས་སྤོང་གིས་ཁྱིམས་ཁྱོགས་མེད་པར་བྱད་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་

༤༡༠ བསྐྱར་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༡༡། འདུལ་བ་སྤྱི་སྤོང་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༤༤་༥།

༤༡༡ བསྐྱར་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༡༡། འདུལ་བ་སྤྱི་སྤོང་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༤༤་༦།

ཏུ་ལམ་དུ་རྒྱུང་གྲགས་གཅིག་འདས་པར་བྱིན་ན་དེར་འགྱུར་བའི་བྱིར།

བཅུ་ཆོན་བརྒྱད་པ་ནི། སྒོ་མ་ལས།^{༤༡༡} རྒྱ་དང་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་དང་། རྒྱ་དང་
མཁོན་དང་བསྐབ་པ་དང་། འཕམ་དང་མི་སྤྱ་འགྲོ་བ་དང་། རྩ་གྲུས་ཆང་འཕྱང་དུས་
མིན་པའོ། ཞེས་གསུངས་པའི། དང་པོ་རྒྱ་མ་དང་ལྷན་ཅིག་ལམ་དུ་འགྲོ་བའི་ལྷུང་
བྱེད་ནི།^{༤༡༢} སྒོང་འཛོམས་པར་བྱེད་བའི་ཆོས་རྒྱན་པ་དག་གས་ཤོ་གས་འབྲལ་བའི་
ཆོང་པ་དག་དང་ལྷན་ཅིག་འགྲོ་བ་ལའོ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ཡོད་དེ། མཉན་ཡོད་པའི་དགེ་སློང་འགའ་ཞིག་གིས་ཤོ་གས་མ་བྱིན་པའི་ཆོང་
པ་དང་མཉན་དུ་ཀོ་ས་ལར་བྱིན་པ་ཤོ་གས་པས་ཆོར་ནས་ཆོང་པ་དང་དགེ་སློང་ལྷན་
ཅིག་ཏུ་བཅོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྷན་
དགེ་སློང་གིས་རྒྱ་མ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་རྒྱུང་གྲགས་འདས་པར་བྱིན་པ་ན་དེར་འགྱུར་
བའི་བྱིར། འདིས་ཤོ་གས་འབྲལ་བའི་ཆོང་པ་དང་ལྷན་ཅིག་འགྲོགས་པའི་ལྷུང་བྱེད་
ཀྱང་བསྐྱས་སོ། །

གཉིས་པ་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། ^{༤༡༤}ཤེས་
གཙོའོ། བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱ་བ་ལོ་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པ་ཉིད་ལའོ། རམཁན་པོ་ཉིད་
ཀྱིས་སོ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། འཕགས་པ་མོ་ཏུ་
འགལ་གྱི་བུས་བཅུ་བདུན་སྟེ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་ཆེ་དེ་དག་གིས་ཐོ་རངས་ཀྱི་
དུས་སུ་བཞེས་པའི་དབང་གིས་སྟེ་སྤྲགས་སྤྱ་ཆོགས་འདོན་པ་ལས་དེ་ལྟར་བཅས་
པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྷན་དགེ་སློང་གིས་གཞོན་ནུ་ལོ་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་

༤༡༡ བསྟེན་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༢། འདུལ་བ་ཟ། རྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། བར་སྟོམ། ༤༡༠་མ།

༤༡༢ བསྟེན་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༡༡། འདུལ་བ་ཟ། རྟོན་པ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༩༤་མ།

༤༡༣ བསྟེན་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༡༡། འདུལ་བ་ཟ། རྟོན་པ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༩༤་མ།

པ་དག་སྒྲོང་གི་དོར་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་ན་དེར་འགྱུར་བའི་བྱིར། །

གསུམ་པ་ས་བརྒྱུས་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི།^{༡༣༥} རྒྱུ་མཐུག་པ་ལ་འོ། སའི་
སའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། མཉན་ཡོད་ན་རྩ་ག་
སྡེས་ས་རྒྱུ་ཞིང་ཡུར་བ་འདྲན་པ་སོགས་བྱས་པ་ན་སྤྲུལ་གསུམ་ཅན་གྱིས་བྲིས་པ་དང་
ཁྱད་ཅི་ཡོད་ཅེས་འདུ་བ་ལ་བཞེན་ནས་བཅས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ།
བཅས་ལྟན་དག་སྒྲོང་གིས་འཛིག་ཞེན་ན་གྲགས་པའི་ས་སོར་བཞི་ཡན་ཆད་བརྒྱུས་
སམ་རྒྱུ་མཐུག་སྤྲུལ་བརྒྱུས་ན་དེར་འགྱུར་བའི་བྱིར། །

བཞི་པ་མགོན་གཉིར་རིང་འདུག་གི་ལྷུང་བྱེད་ནི།^{༡༣༦} དུས་ཐམས་ཅད་དུ་
ཡང་ངོ། །ཆོག་རྣམ་པར་བཞག་པ་མེད་པར་མགོན་དུ་གཉིར་བ་དང་ལྟན་པ་ལ་ལས་
བྱིས་གཞན་ནས་ཡང་དང་ཡང་དུ་འཕམ་དུས་ཀྱིས་མགོན་དུ་གཉིར་བ་མ་བྱས་བར་སྒྲ་
བ་བཞི་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་འོག་དུ་བཞགས་པ་ཐོས་ནས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་
སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། སྤྱུ་མིང་ཆེན་གྱིས་སྤྲོན་པ་འཁོར་བཅས་
སྒྲ་བ་བཞིར་མགོན་དུ་བོས་ཏེ་ཐས་བསོད་པ་མང་པོ་སྤྲོ་བོན་བྱས་པ་དང་། རྩ་ག་སྡེས་
ཐས་བཟང་པོ་རྒྱན་རིང་དུ་ཐོབ་པའི་བྱིར་དུ་དགའ་བོ་དང་ཉེར་དགའ་བོས་ན་^{༡༣༧} རྩ་
བྱས་ནས་སྤྲན་པ་ལ་བསྐྱན་པས་སྤྲན་པས་ཤེས་ནས་འཕགས་པ་དག་སྤྲུམ་བག་གི་
ཉེད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་གསོལ་ཅིག་ཟེར་བ་དང་། རྩ་ག་སྡེས་དགའ་ནས་གཉིས་ཀྱི་ནད་པ་
དང་བཞིས་ནད་གཡོག་བྱས་ཏེ་སྒྲ་བ་བཞི་ལས་ལྟག་པར་ཐས་ལ་ཡོངས་སྤྱད་པ་ན་
གཞན་དག་འདུ་བ་ལ་བཞེན་ནས་བཅས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྟན་

༡༣༥ བསྐྱེན་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༩། འདུལ་བ་སྤྱུ་སྒྲོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་ཙ་ག། ༤༡༠་༡།

༡༣༦ བསྐྱེན་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༩། འདུལ་བ་སྤྱུ་སྒྲོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་ཙ་ག། ༤༡༡་༢།

༡༣༧ ག། ༤༦་བ་༥་ནས་རྩ་བྱས་ནས།

དགེ་སྤྱོད་གིས་མགོན་དུ་བོས་པ་པོའི་བྱིས་པས་དུས་ཆེགས་སུ་བཅད་པ་ལས་ལྷག་
པར་བོས་པ་དང་དུས་མེད་ཀྱང་ཟླ་བ་བཞི་ལས་ལྷག་པར་ཟས་བོས་པ་ན་དེར་འགྱུར་
བའི་ཕྱིར། །

ལྷ་བ་བསྐབ་པ་ཉེ་བར་འཛོག་པ་སྤངས་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། ༤༡༥ སྤྱོད་པ་པོ་
ལའོ། །བསྐབ་པ་ལའོ། །ཞེས་དང་། ༤༡༦ ཆེག་བརྗོད་ནའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། བསྐབ་པའི་གཞི་བཅའ་བ་མཛད་པ་ན་དེར་འདུས་པ་
ནམས་ལ་སྤྱོགས་པ་ཡིན་ཅིང་། ཀུན་དགའ་བོས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་ལས་པ་ལ་མགོན་དུ་
གཉེར་བ་ལས་རིང་དུ་འདུག་ན་ལྷུང་བྱེད་དོ། །ཞེས་བཅའ་བ་མཛད་པས་དགེ་སྤྱོད་
རྒྱས་མེད་པ་ནམས་ལ་སྤྱོགས་པ་ལྷོ་གེ་ཅེས་སྤྱིས་པ་དང་། དེས་དགེ་སྤྱོད་མའི་
དབྱར་ཁང་དུ་སོང་ནས་བཙུ་བདུན་སྟེ་དང་དབྱ་སྟེ་ལྷན་ཅིག་འདུག་པ་ན་དེ་དག་གིས་
དེ་ལྟར་བཅས་པ་མ་ཐོས་སམ་སྤྲུལ་ནས་བསམ་པའི་གཞི་འདི་ལྟར་བཅས་པས་དེ་ལ་
བསྐབ་པར་བྱའོ་ཞེས་སྤྱིས་པ་དང་། དེ་དག་ན་རེ། མི་མཁས་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཆེག་ཙམ་
ལ་སྤོབ་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་སྤྱིས་པ་ན་གཞན་དག་འབྲུ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་
པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྡན་དགེ་སྤྱོད་གིས་བསྐབ་པའི་སྤོ་ནས་བསྤོ་བ་
ལ་ཆེག་ཆེག་གིས་སྤངས་ཏེ་དོན་གོ་བ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། །

དབྱ་བ་ཉན་ན་བྱེད་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། ༤༡༦ དགེ་སྤྱོད་དག་གོས་བྱེད་པ་ན་ཉན་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་གཉོད་ན་ཅེས་དང་། ༤༡༧ དོན་ལ་ནི་
༤༡༨ བསྐྱར་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༤༡༩ འདུལ་བ་ལྷ། སྤོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༢༠་་་།

༤༢༡

༤༢༢ ག། ༤༢་ན་ན་འཛོགས།

༤༢༣ བསྐྱར་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༤༢༤ འདུལ་བ་ལྷ། སྤོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༢༥་་་།

༤༢༦ བསྐྱར་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༤༢༧ འདུལ་བ་ལྷ། སྤོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༢༨་་་།

དངོས་གཞིའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། བཙུ་བདུན་
སྡེ་སྡེ་སྡོད་འཛིན་པར་བྱུང་ནས་ཉེར་དགས་ཐོ་འཆམས་པ་འདི་ཙམ་སྤྱི་ཀྱང་མ་
བྱས་པས་ཉེར་དགའ་གནས་ནས་དབྱུང་ངོ་ཞེས་གྲོས་བྱེད་པ་ན་ཉེར་དགས་ཉན་མོ་
བྱས་ཏེ་ཐོས་པའི་དབང་གིས་པན་ཚུན་མི་མཐུན་པ་ལས་བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
ཡོད་དེ། བཅས་ལྗན་དགེ་སློང་གིས་དགེ་སློང་གཉིས་ཡན་ཆད་གྲོས་བྱེད་པ་ལེས་
བཞིན་དུ་ཚོད་པ་སྡེལ་བའི་ཆེད་དུ་པག་ཉན་བྱས་པ་ན་དེ་ལྟར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། །

བདུན་པ་ལས་གལ་ནས་མ་སྤྱིས་པར་འགོ་བའི་ལྷུང་བྱེད་ནི།^{༤༩༩} ཐོས་པའི་ཉེ་
འཁོར་ལས་འདས་ན་དངོས་གཞིའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་
པོ་ཡོད་དེ། བཙུ་བདུན་སྡེས་བྱུག་སྡེ་རྒྱས་པ་རྒྱུང་དུ་འདྲེ་དུས་སུ་གནས་ནས་དབྱུང་
བའི་ལས་བརྒྱམས་པའི་ཆེ་དགའ་བོས་དེ་སྒྲོག་པར་བརྒྱམས་པས་དེ་དག་ན་རེ། གང་
ཕྱིར་སྒྲོག་པ་དེ་གནས་ནས་དབྱུང་བར་བྱའོ། །ཞེས་ཟེར་བ་དང་། དགའ་བོས་རང་
ཉིད་གནས་ནས་སྤྱང་གིས་དོགས་ནས་ཅང་མི་སྤྱི་བར་སྟན་ལས་ལངས་ནས་སོང་བ་
ཉེར་དགའ་གནས་ནས་སྤྱང་བ་དགའ་བོའི་དུང་དུ་སོང་སྡེ་སྡེ་གས་སྤྱ་ཆོགས་སྟོན་པ་
དང་དགའ་བོས་ངའི་རུ་བོ་གནས་ནས་ཕྱིན་པ་དེ་དག་ཁམས་གསུམ་ནས་སྤྱང་
ཞིག །གཞན་ཡང་ལས་མི་ཆགས་ཁོ་བོ་ཅག་མ་འདུས་སོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ན་གཞན་
དག་འཕྱ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྗན་དགེ་སློང་
གི་དགེ་འདུན་གྱིས་ཆོས་ལྗན་གྱི་ལས་ལ་འདུས་ནས་དགེ་སློང་ལ་མ་སྤྱིས་པར་ཐོས་
པའི་ཉེ་འཁོར་འདས་པར་ཕྱིན་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། །

བརྒྱད་པ་མ་གུས་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། ༤༩ བསྐྱོ་བའི་དོན་ལ་མ་གུས་པས་ཆོས་དང་
ལྷན་པར་ཤད་ཀྱིས་སྤྱང་བ་མེད་པར་དེ་ལས་སྒྲིག་སྟེ་འགལ་བར་བྱེད་པ་ལའོ། །ཞེས་
སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། རབ་རྩ་མང་པོས་རྩྭ་དཔ་ཆོས་
ཕྱོགས་སུ་ཞི་བར་བྱས་པ་ན། དགེ་སྤྱོད་སྤང་ཆེན་ཞེས་བྱ་བས་དགེ་སྤྱོད་རབ་རྩ་མང་
པོ་དང་མི་མ་ཐུན་པར་བྱས་ཏེ་རྩྭ་དཔ་བྱེད་པ་ན་གཞན་དག་འབྱ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་
ལྷན་བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྷན་དགེ་སྤྱོད་གིས་སངས་རྒྱས་སམ་
དགེ་འདུན་ནས་དགེ་འདུན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་རང་ལ་ཆོས་དང་ལྷན་པ་བསྐྱོ་བའི་ལན་ལ་
ཤད་སྤྱངས་མེད་པར་འགལ་བར་བྱས་པས་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། །

དགུ་པ་སྤྱོས་འགྱུར་འཁྱར་བའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། ༥༠ སྤྱོས་པར་འགྱུར་བ་འཁྱར་
ནའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། དགེ་སྤྱོད་ལེགས་
འོངས་ཀྱིས་བྱིས་བདག་གི་ཆང་ཕྱལ་བ་བརྩུངས་པས་ས་ལ་འབྱེད་པ་སྟོན་པས་
གཟིགས་ནས་དེ་ལྷན་བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྷན་དགེ་སྤྱོད་
གིས་ཆང་མཆོན་ཉིད་དང་ལྷན་པ་མཁུལ་དུ་མིད་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། །

བཅུ་པ་དུས་མ་ཡིན་པར་གྲོང་དུ་འགྲོ་བའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། ༥༡ དུས་མ་ཡིན་པ་
ཉིད་ལའོ། །དགེ་སྤྱོད་འཁོད་པ་ལ་མ་སྤྱོས་པ་ལའོ། །གྲོང་དུ་ཞུགས་ནའོ། །ཞེས་
སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། འཆར་གས་ཤུ་རིའི་བྱ་ལ་
གདམས་དག་ཞུས་ཏེ་བསྐྱོམས། དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་སུ་ཐོབ་པས། སངས་རྒྱས་
ཀྱི་བྱིས་པ་དང་པའི་མཆོག་རྩ་ཕྱང་བསྟན་པ་སྟོན་པའི་རིན་ལན་བསབ་སྟུམ་ནས་

༤༩ བསྐྱོ་བའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། ༥༠ སྤྱོས་པར་འགྱུར་བ་འཁྱར་ནའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། དགེ་སྤྱོད་ལེགས་འོངས་ཀྱིས་བྱིས་བདག་གི་ཆང་ཕྱལ་བ་བརྩུངས་པས་ས་ལ་འབྱེད་པ་སྟོན་པས་གཟིགས་ནས་དེ་ལྷན་བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྷན་དགེ་སྤྱོད་གིས་ཆང་མཆོན་ཉིད་དང་ལྷན་པ་མཁུལ་དུ་མིད་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། །

༥༡ དུས་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལའོ། །དགེ་སྤྱོད་འཁོད་པ་ལ་མ་སྤྱོས་པ་ལའོ། །གྲོང་དུ་ཞུགས་ནའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། འཆར་གས་ཤུ་རིའི་བྱ་ལ་གདམས་དག་ཞུས་ཏེ་བསྐྱོམས་སུ་ཐོབ་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིས་པ་དང་པའི་མཆོག་རྩ་ཕྱང་བསྟན་པ་སྟོན་པའི་རིན་ལན་བསབ་སྟུམ་ནས་

༥༢ བསྐྱོ་བའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། ༥༣ སྤྱོས་པར་འགྱུར་བ་འཁྱར་ནའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། དགེ་སྤྱོད་ལེགས་འོངས་ཀྱིས་བྱིས་བདག་གི་ཆང་ཕྱལ་བ་བརྩུངས་པས་ས་ལ་འབྱེད་པ་སྟོན་པས་གཟིགས་ནས་དེ་ལྷན་བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྷན་དགེ་སྤྱོད་གིས་ཆང་མཆོན་ཉིད་དང་ལྷན་པ་མཁུལ་དུ་མིད་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། །

གྲོང་དུ་བྱིན་ནས་སྤྱེ་བོ་མང་པོ་བདེན་པ་ལ་བཀོད། མཐར་ཁྲིམ་བདག་གི་རྒྱང་མ་མ་
རུང་མོ་ཞིག་ཡོད་པ་ཆོམ་རྒྱན་པའི་དམག་དཔོན་གཅིག་དང་འདོད་ལོག་བྱེད་པ་ལ་
འདོད་ལོག་གི་ཉེས་པ་བཤད་པ་དང་། རུང་མེད་དེས་ཆོམ་རྒྱན་པའི་དམག་དཔོན་ལ་
འདི་སོད་ཅིག་ཅེས་བསྒྲོ་བ་ན། དེས་རལ་གྱི་ཚོགས་ཏེ་དབུ་བཅད་དེ་བཀོངས་^{༤༡༥}པ་
ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ལྟར་བཅས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྡན་དགོ་སྒོར་
གིས་རང་གི་སྤིང་གི་ཉི་མ་བྱེད་ཡོལ་ནས། སྤྱི་རེངས་མ་ཤར་བའི་བར་དེར་ཁྲིམ་པའི་
གནས་སུ་རབ་བྱུང་སྤེ་ལྷ་གང་རུང་ལ་མ་སྤྲས་པར་བྱིན་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་བྱིར།

བཙུ་ཆོན་དགུ་པ་ནི། སྒོ་མ་ལས།^{༤༡༦} ཟས་བཅས་སྤྱི་རེངས་ད་གཤོད་
དང་། །ཁབ་རལ་དང་ནི་ཁྲི་རྒྱང་དང་། །བལ་དང་གཤོད་དང་གཡན་པ་དང་། །རས་
ཆེན་བདེ་གཤེགས་ཆོས་གོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བཙུ་ཡོད་པའི། དང་པོ་
གྲོང་དུ་རྒྱ་བའི་ལྷུང་བྱེད་ནི།^{༤༡༧} དེའི་ཆོག་གིས་དགོ་འདུན་སྤྱན་བྲངས་པ་ན་སྤྱིན་
བདག་ལ་ཁོ་བོ་མ་འོངས་པའི་དབང་གིས་བྲིམ་པ་ཡོལ་བར་མ་བྱ་ཞིག་ཅེས་མ་སྒོ་
བར་གསུམ་པ་ལ་སོགས་པར་རྒྱ་བ་ལ་ཡང་ངོ་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཉེར་དགས་ཆོག་གི་སྒོན་པ་འཁོར་བཅས་གདུགས་ཆོད་ལ་
སྤྱན་བྲངས་པ་དང་། སྤྱིན་བདག་ལ་ཉེར་དགས་ང་མ་འོངས་ཀྱི་བར་དུ་གདུགས་ཆོད་
མ་འཕྲེན་ཟེར་ནས་གྲོང་གཞན་དང་གཞན་དུ་བརྒྱས་པས་ཡུན་རིང་དུ་འགོར་བ་ན་
སྒོན་པས་གདུགས་ཆོད་བྲོངས་ཤིག་གསུངས་ཀྱང་བཙུན་པ་ཉེར་དགའ་མ་བྱུང་ཞེས་
སྤྲས་པའི་ཆོ། སྒོན་པས་གཞན་དབང་ཐམས་ཅད་སྤྲག་བསྐལ་ཏེ། རང་དབང་ཐམས་

༤༡༥ ག། ༤༤ན་ན་བཀོངས།

༤༡༦ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༩། འདུལ་བ་ཉ། སྒོན་པ་བཙུན་ལྡན་འདས། བར་སྒོ་མ། ༡༥་ན་༡་༣།

༤༡༧ བསྐྱར་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༩། འདུལ་བ་ཟླ། སྒོ་བ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་ག། ༤༤་༤་༣།

ཅད་བདེ་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ནས་བཅས་པ་མཛད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ།
བཅས་ལྟན་དགོ་སྒྲོང་གིས་རང་གི་ཆོག་གིས་དགོ་འདུན་ཟས་ལ་སྦྱན་བྲངས་པའི་ཆེ་
ཟས་བྲིས་པ་ཡོལ་བར་མ་བྱེད་ཅིག་ཅེས་སྦྱིན་བདག་ལ་མ་བསྐྱོ་བར་བྲིས་གསུམ་དུ་
ཡོངས་པར་བརྒྱས་ན་དེར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ཀླུ་ལ་པོའི་པོ་བྲང་དུ་རྒྱབ་མོ་འགོ་བའི་ལྷུང་བྱེད་ནི།^{༤༩} ཤེས་
གཙོ་ལོ། །ནམ་མ་ལངས་པ་ཉིད་ལ་ལོ། །འདིར་ནི་སྐྱེ་རངས་ཐ་མ་མ་ཤར་བ་ཉིད་དེ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཀོ་ས་ལའི་ཀླུ་ལ་
པོ་གསལ་ཀླུ་ལ་གྱི་ཚུང་མ་འཕྲེད་ལྟན་མ་དང་། དབྱར་ཚུལ་མའི་སློབ་དཔོན་དུ་ཤུ་
རིའི་བྱ་འཆར་ཀ་གཉིས་གྲུར་པའི་ཆེ་པོ་བྲང་དུ་ཆོས་སྟོན་པ་ལ་འཇུག་པ་ན་ཤུ་རིའི་
བྱ་འཇུག་པ་ལ་མཁས་པས་དུས་སུ་འཇུག། །འཆར་ཀ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པས་མཆོན་
མའི་དུས་སུ་བཅུན་མོ་འཁོར་བཅས་ལ་ཆོས་སྟོན་བསོད་སྟོམས་ཀྱང་སྒྲངས་ཏེ་ཉི་མ་
མ་ཤར་གོང་དུ་བྱིར་བྱང་བ་ལ་གཞན་དག་ཁ་ཟེར་བ་ན་དེ་ལྟར་བཅས་པའི་བྱིར།
གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྟན་དགོ་སྒྲོང་གིས་འོད་དམར་པོ་འདས་པ་ནས་སྐྱེ་རངས་
ཐ་མ་མ་ཤར་གྱི་བར་དུ་བཅུན་མའི་འཁོར་གྱི་གནས་སམ། ཀླུ་ལ་པོའི་པོ་བྲང་དུ་བྱིན་
པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་བྱིར། །

གསུམ་པ་བྱུང་དུ་གསོད་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི།^{༥༠} སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་གདོན་
པ་འདོན་པའི་ཆེ་ལན་གཉིས་ཉམས་སུ་སྒྲོང་ཞིང་ཡིད་སྒྲོངས་པ་མ་ཡིན་པས་འདི་ལ་
ཆོས་འདི་ཡོད་པར་བདག་གིས་ད་གཟོད་ཤེས་སོ། །ཞེས་ཟེར་བ་དེ་ལ་ལོ། །ཞེས་

༤༩༠ བསྐྱར་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༡༡ འདུལ་བ་ལྷ། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༥༩་༡།

༤༩༡ བསྐྱར་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༡༡ འདུལ་བ་ལྷ། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༥༩་༡༡།

སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་འདོན་པའི་
ཆེ་དུག་སྡེས་གྲས་པས་མི་ཉན། རྒྱ་ཐབས་ཀྱིས་མདོ་འདོའི་ནང་དུ་ལྷུང་བ་སྤྲོ་མོ་འདི་
འདྲ་ཡོད་པ་ད་གཞོན་ཤེས་སོ། །ཞེས་ཟེར་ནས། བསྐྱབ་པ་ཁྱད་དུ་གསོད་པ་ན་གཞན་
དག་འཕྱ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྡན་དགོ་སྒོར་
གིས་གསོ་སྒྲོང་གི་སོ་ཐར་ཀྱི་མདོ་འདོན་པའི་ཆེ་རང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་
གཞི་ཁྱད་དུ་བསད་དེ་པ་རོལ་པོས་དོན་གོ་བ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་བྱིར། དེ་ཡང་ཆེ་ག་
དོན་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དོན་ཁྱད་དུ་གསོད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ས་བརྒྱའི་པ་ལ་ལྷུང་
བྱེད་སྐྱེད་མི་སྐྱེད་ད་གཞོན་ཤེས་སོ། །ཞེས་ཁྱད་དུ་གསོད་པ་ལྷ་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར། །

བཞི་པ་ཁབ་རལ་འཆོས་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། “འབ་སོ་དང་རུས་པ་དང་རྒྱའི་
ཁབ་རལ་བྱེད་དམ་བྱེད་དུ་བཙུག་པ་ལོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ཡོད་དེ། སོ་མཁན་ཆོས་ཤེས་བྱ་བ་བསོད་སྒྲོམས་པ་ཞིག་གིས་དད་པར་
བྱས་ནས་དགོ་སྒོར་རབ་ཏུ་མང་པོས་བ་སོའི་ཁབ་རལ་བྱེད་དུ་བཙུག་སྟེ་སྒྲངས་པས་
དེའི་འཆོ་བ་ཆད་པ་ན་གཞན་དག་འཕྱ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་
ཡོད་དེ། བཅས་ལྡན་དགོ་སྒོར་གིས་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཆེད་དུ་རང་ངམ་བསྒྲོས་པ་གང་
རུང་གིས་ཁབ་རལ་ཀྱི་བཟོ་བྱས་པ་ན་དེར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། །

ལྷ་པ་ཁྲི་རྒྱུད་འཆོས་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། “ཆད་ལས་ལྷག་པར་བྱེད་དམ་བྱེད་
དུ་འཕྱག་པ་ལོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། དགོ་
སྒོར་ཞིག་ཁྲི་དམའ་བ་ལ་འདུག་སྟེ་གཉིད་ལོག་པ་ན་དུག་སྐྱལ་ཀྱིས་དབྱལ་བ་ནས་

༡༡༦ བསྐྱར་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༡༡། འདུལ་བ་ལྷ། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༡༥་༦།

༡༡༧ བསྐྱར་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༡༡། འདུལ་བ་ལྷ། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༡༥་༧།

བཟུང་སྟེ་ཆེ་འི་དུས་བྱས་པ་དང་། སྟོན་པས་ཁྱི་དམའ་བ་ལ་ཉལ་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་
གསུངས་པས། སྤྱག་སྟེས་ཁྱི་རྐང་པ་བཙུག་ཉིས་པ་བྱེད་པ་ན་གཞན་དག་ཁ་ཟེར་བ་
ལ་བརྟེན་ནས་ལྷུང་བར་བཅས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྷན་དགེ་སྟོང་
གིས་ཁྱི་རྐང་ཁྱ་གང་གི་ཆད་ལས་ལྷག་པ་རང་ངམ་བསྟོས་པ་གང་རུང་གིས་བཟོ་
བྱེད་པར་ཟེན་པ་ན་དེར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། །

སྤྱག་པ་ཤིང་བལ་གྱིས་གོས་པར་བྱེད་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། “ཤིང་བལ་གྱིས་
གོས་པར་བྱེད་པ་ལའོ། །རང་ངམ་བསྟོས་པས་སོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཉེར་དགས་ཁྱི་གཞན་གྱིས་འཕྲོགས་ཀྱི་དོགས་ནས་
བདག་ཉིད་འདུག་པར་བྱའོ་སྟུམ་སྟེ། ཁྱི་ཁར་ཤིང་བལ་བཀའ་སྟེ་བཞག་པ་དེར་དགེ་
སྟོང་ཞིག་གིས་མ་བརྟགས་པར་ཉལ་བས་གོས་ཐམས་ཅད་སྐྱ་བོར་གྱུར་པ་ན་གཞན་
དག་ཁ་ཟེར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ལྷུང་བཅས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྷན་
དགེ་སྟོང་གིས་དགེ་འདུན་དབང་བའི་གནས་མལ་ཤིང་བལ་གྱིས་གོས་པར་བྱས་ན་
དེར་འགྱུར་བའི་བྱིར། །

བདུན་པ་གདིང་བ་ཆད་ལས་ལྷག་པ་བྱེད་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། “གདིང་བའི་
འོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། དགེ་སྟོང་རབ་རྩ་མང་
པོས་གདིང་བ་ཤིན་རྩ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱས་པ་ན་གཞན་དག་ཁ་ཟེར་བས་དེར་བཅས་པའི་
བྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྷན་དགེ་སྟོང་གིས་གདིང་བ་ཇི་ལྷུང་བཤད་པའི་
ཆད་ལས་ལྷག་པར་བྱས་ཏེ་ཟེན་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་བྱིར། །

༡༡༩ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༡། འདུལ་བ་སྟུ། སྟོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༡༩་༥།

༡༢༠ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༡། འདུལ་བ་སྟུ། སྟོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༡༩་༦།

བརྒྱད་པ་གཡན་པ་དགའ་པ་ཆད་ལས་ལྷག་པར་བྱེད་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི།
“གཡན་པ་དགའ་པའི་དོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་
དེ། རབ་རྩ་མང་པོས་གཡན་པ་དགའ་པ་ཆད་ལས་ལྷག་པ་བྱས་པས་ན་དེར་བཅས་
པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྷན་དགོ་སྒྲོང་གིས་གཡན་པ་དགའ་པ་རི་ལྷུང་
བཤད་པའི་ཆད་ལས་ལྷག་པར་བྱས་ཏེ་ཟེན་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། །

དགུ་པ་རས་ཆེན་ཆད་ལས་ལྷག་པ་བྱེད་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། “དབྱར་གྱི་
རས་ཆེན་གྱི་དོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། རབ་རྩ་
མང་པོས་རས་ཆེན་ཆད་ལས་ལྷག་པ་བྱས་པ་ན་དེར་བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
ཡོད་དེ། བཅས་ལྷན་དགོ་སྒྲོང་གིས་དབྱར་གྱི་རས་ཆེན་ཆད་ལས་ལྷག་པར་བྱས་ཏེ་
ཟེན་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། །

བཅུ་པ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ཆོས་གོས་ཀྱི་ཆད་ལས་ལྷག་པར་གྱུར་པའི་
ལྷུང་བྱེད་ནི།“དེའི་ལུས་ཅམ་མེད་པར་དེའི་ཆད་དམ་ལྷག་པའི་ཆོས་གོས་བྱེད་
དམ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་ལོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ།
ཉིར་དགས་སྟོན་པའི་ཆོས་གོས་ཀྱི་ཆད་དང་མཉམ་པའི་ཆོས་གོས་བྱེད་དུ་བཅུག་སྟེ་
གྲོན་པས་ལུས་ཀྱིས་མ་རྫོགས་པ་ན་གཞན་དག་འབྲུ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དེར་བཅས་
པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྷན་དགོ་སྒྲོང་གིས་ཆོས་གོས་ཀྱི་ཆད་བདེ་བར་
གཤེགས་པའི་ཆོས་གོས་དང་མཉམ་པའམ་དེ་ལས་ལྷག་པ་བྱེད་དམ་བྱེད་དུ་བཅུག་
སྟེ་ཟེན་པ་ན་དེར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡང་དགོ་སྒྲོང་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་ལ་

༡༡༦ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༡ འདུལ་བ་ལྷ། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༧༦་༡༡།

༡༡༧ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༡ འདུལ་བ་ལྷ། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༧༦་༡༢།

༡༡༨ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༡ འདུལ་བ་ལྷ། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༧༦་༡༣།

གང་ལ་ན་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྐྱུ་ལུས་ཀྱི་ཆད་མེད་པ་དགོས་སོ། །བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ཆོས་གོས་ཀྱི་ཆད་ཀྱང་མེད་དུ་སྟོན་པའི་ཁྱ་ལྟ་པལ་པའི་ཁྱ་བཙུ་ལྟ་ཞེས་དུ་སྟོན་པའི་ཁྱ་གསུམ་པལ་པའི་ཁྱ་དགུ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་བ་སྟེ་སྤྲུགས་ཀྱི་སྟོན་ས་སོ་སོར་བཤགས་དགོས་པ་སོར་བཤགས་ཀྱི་སྟེ་

ལ།

སྟོན་པས།^{༡༤༩} མོང་དང་ཁྱིམ་གཞན་ཉིད་དང་ནི། །བསྐྱབ་པ་ནམས་དང་དགོན་པ་ནི། །སངས་རྒྱས་པན་པར་གསུངས་པ་ཡིས། །སོ་སོར་བཤགས་པ་བྱ་བར་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པའི། དང་པོ་དགེ་སློང་མ་ལ་ཟས་ལེན་པའི་སོར་བཤགས་ནི། ^{༡༥༠}ཤེས་གཙོ་ལོ། །དགེ་སློང་མ་ཉི་དུ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་པས། དང་པོ་ཡོད་དེ། དུལ་བོང་ཁྱེར་རྩོད་འཛིག་^{༡༥༡}ན་ལྷག་པོ་ནས་ཐོས་ཀྱི་བྱ་དང་འགྲན་པ་གཅིག་ཡོད་པ་ལ་བྱ་མོ་གཟུགས་བཟང་བ་ལྷན་ལའི་བྱི་དང་ལྷན་པ་གཅིག་བཙུག་པས། དེའི་མིང་ཡང་ལྷན་ལའི་མདོག་ཅན་ཞེས་བཏགས་སོ། །དེ་ཆེན་པོར་གྱུར་ཏེ་ཁྱིམ་སོ་བཟུང་ནས་གནས་པ་ན་མོ་ལྷ་འགལ་ཀྱི་བྱ་ཆེན་པོས་བཏུལ་ཏེ་རྒྱན་ཏུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་བཀོད། དེ་ནས་སྟེ་དགུའི་བདག་མོས་རབ་དུ་བྱུང་ཞིང་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱས་ནས་དགྲ་བཙུག་པའི་འབྲས་བུ་མདོན་དུ་བྱས་སོ། །དེའི་སྦྱོང་ལམ་ནི་བསོད་སྟོམས་ཐོག་མར་རྒྱངས་ནས་དགེ་འདུན་ལ་འབྱུང། ཕྱིས་རང་འཆོ་བས་བསོད་སྟོམས་རྩུང་ཟད་བྱེད་པ་ཡིན་པ་ལ་ནས་ཞིག་རང་འཆོ་བའི་བསོད་སྟོམས་རྒྱངས་ནས་འོངས་པ་དང་དགེ་སློང་བསོད་སྟོམས་

༡༤༩ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩། འདུལ་བ་ལྟ། སྟོན་པ་བཙུག་ལྟ་འདས། བར་སྟོམ། ༡༠༩་༣།

༡༥༠ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩། འདུལ་བ་ལྟ། སྟོན་པ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༥་༣།

༡༥༡ ག་༡༠༠ན་ན་རྩོད་འཛིག་།

མ་རྟེན་པ་ཞིག་དང་ཐུད་དེ་དེ་ལ་སྤུལ་ལོ། །དེའི་ནངས་པར་རང་འཛོ་བའི་བསོད་
སྟོམས་སྒྲངས་ནས་འོངས་པ་དང་ཉེར་དགའ་དང་འཕྲད་དེ་འཕགས་མ་བདག་ལ་
བསྟེན་བཀྱར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་ཟེར་རྟེ། བསོད་སྟོམས་སྒྲངས་ཉེ་ཉེར་དགའ་ལ་སྤུལ་
ཉེ་ཉེ་མ་གཉིས་སྤྱད་དེ་ཟས་རྒྱན་ཆད་པས་འཕགས་མ་ས་ལ་འབྱེལ་བ་ན་གཞན་དག་
མ་དད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ལྟར་བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྟན་དགོ་
སྒྲོང་གིས་དགོ་སྒྲོང་མ་གྲོང་རམ་གྲོང་གི་ཉེ་འཁོར་རམ་ལམ་པོ་ཆེ་ན་འདུག་པ་ལ་རང་
ཉིད་ཀྱང་དེ་གསུམ་གང་རུང་ན་གནས་པས་ཟས་སྒྲངས་ཉེ་ཟོས་པ་ན་དེར་འབྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་གྲུལ་རིམ་དུ་མ་ཐེབས་པར་འབྲིམ་དུ་འབྱུག་པ་མ་བསྒྲོག་པའི་སོར་
བཤགས་ནི། ༡༡། མ་བསྒྲོ་བར་དགོ་སྒྲོང་གསུམ་ལ་སོགས་པ་མགོན་དུ་བོས་པས་
ཟོས་ནའོ། ཁྱིམ་དུའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སྤྱད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། ལྷ་
གོས་ཉམ་ང་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་དུས་སྤྱད་ལྷེས་གཞོན་ལྷ་བཙུན་ལྷེ་ལ་གང་དུ་
དགོ་འདུན་སྤྱན་རླངས་པའི་ས་དེར་བྱེད་ཅག་གིས་ཞལ་ཏེ་གྱིས་ལ་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་
ཟས་མང་དུ་འབྲིམ་དུ་རྒྱག་ཅིག་ཅེས་སྤྲིས་པ་དང་། སྒྲོམ་དགའ་མོ་ན་རེ། དེ་ལྟར་རུང་
ན་ངོས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བཞུའོ་ཟེར་ནས་ཁ་ཟས་གྲུལ་རིམ་བཞེན་དུ་མི་འབྲིམ་པར་སྤྱིན་
བདག་ལ་འདི་ནི་འཕགས་པ་དགའ་བོ་ཡིན་རྟེ། ལྷེ་སྒྲོད་གསུམ་ལ་མཁས་པ་རིགས་
པ་དང་ལྟན་པའི་གྲོལ་པའི་སྒྲོབས་པ་ཅན་ཡིན་པས་ཁ་ཟས་སྤྱན་སྤུམ་ཆོགས་པ་བྱིན་
ཅིག་ཅེས་དང་། དེ་བཞིན་ཉེར་དགའ་ལ་སོགས་ལ་སྤྲིས་པ་དང་། དུག་ལྷེས་དེ་དག་
མ་སྒྲོག་པར་ཟས་ལ་འོངས་སྤྱད་པ་ན་གཞན་དག་མ་དད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྟན་དགོ་སྒྲོང་གིས་ཁྱིམ་པས་མགོན་དུ་

ཐོས་པ་ལ་དགེ་སྤྱོད་མས་གྲལ་རིམ་དུ་མ་ཐེབས་པར་འགྲིམ་པ་མ་བསྒྲོག་པར་ཟས་
ཐོས་ན་དེར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། །

གསུམ་པ་བསྐྱབ་པ་བྲལ་ཏེ་བྱིམ་དུ་འཇུག་པའི་སོར་བཞགས་ནི། ^{༤༤} བསྐྱབ་
པའི་སྤྱོམ་པ་བྱིན་པའི་བྱིམ་ནས་བཅའ་བ་དང་བཟའ་བ་དག་སྒྲངས་ཤིང་ཐོས་པ་ལ་
སྟེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། དམག་དཔོན་སེངྒེ་ཞེས་
བྱ་བ་སུ་སྟེགས་པ་ལ་དད་བ་ཞིག་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བདེན་པ་མཐོང་བ་ལ་
བཀོད་པས་འོངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་དགེ་འདུན་ལ་བཏང་སྟེ་ཟད་པའི་ཆེ་སུ་སྟེགས་པ་
དག་དང་ལ་དད་པའི་ཆེ་འོངས་སྤྱོད་དང་ལྡན་པ་ལ་ད་ལྟ་དེར་མེད་དོ་ཟེར་བ་ལ་
བརྟེན་ནས་དེའི་བྱིམ་དུ་ཤུ་རིའི་བྱ་དང་མོ་ཁྱ་འགལ་གྱི་བྱ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་
དགེ་སྤྱོད་གིས་ཟས་མི་སྒྲངས་པའི་བྱིམ་གྱི་བསྐྱབ་པའི་སྤྱོམ་པ་བྱིན་པ་བྱུག་སྟེས་
དེའི་ནང་དུ་ཟས་ཡང་ཡང་འོངས་སུ་ད་ནས་བྱིམ་བདག་འཁོར་བཅས་འཆོ་བར་མ་
རུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྡན་དགེ་སྤྱོད་
གིས་བྱིམ་གྱི་བསྐྱབ་པའི་སྤྱོམ་པ་བྱིན་པའི་བྱིམ་བདག་ལ་ཏ་ཅང་མོད་པ་མ་ཡིན་
པའི་ཟས་སྒྲངས་ཏེ་ཐོས་པ་ན་དེར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། །

བཞི་པ་ནགས་མ་བརྟགས་པ་ལས་གྱུར་པའི་སོར་བཞགས་ནི། ^{༤༥} ཤེས་
གཙོ་བོ། ནགས་མ་ཉུལ་བ་ཉིད་ལོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་
པོ་སྤྱོད་གཞི་ཡོད་དེ། དགག་དབྱེ་བྱེད་པའི་སྐྱབས་སུ། ཤུ་ལྷའི་བྱ་མོ་དག་གིས་ཟས་
བྱིར་ཏེ་འོངས་པ་ན། བྱུག་སྟེས་དེ་དག་བསུ་བྱ་བྱིན་ནས་ནགས་ནང་ན་ཆོམ་རྒྱན་

༤༤ ན བསྐྱབ་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་ན། ༡༡ འདུལ་བ་ལྟ། སྤྱོད་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་ཙམ། ༤༧༩༡།

༤༥ ར བསྐྱབ་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་ན། ༡༡ འདུལ་བ་ལྟ། སྤྱོད་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་ཙམ། ༤༧༩༡།

ཡོད་མེད་མ་ཉུལ་བར་ལམ་ཁ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱད་པ་ན་ཆོས་རྒྱན་བས་བཅོམ་པ་ལ་
བརྟེན་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པ་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
ཡོད་དེ། བཅས་ལྡན་དགེ་སྦྱོར་གིས་འཛིགས་པ་དང་བཅས་པའི་སར་ནགས་མ་ཉུལ་
བར་སྤྱོན་བདག་ཁྱིམ་པས་ཟས་སྦངས་ཏེ་ཐོས་པ་ན་དེར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ལྷ་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཉེས་བྱས་ཀྱི་སྡེ་བཤད་པ་ལ།

གོས་བགོ་བ་ལས་འགྱུར་བའི་སྡེ་ཆོན། ཁྱིམ་དུ་འཕོ་བའི་སྡེ་ཆོན། ཁྱིམ་དུ་
འདུག་པའི་སྡེ་ཆོན། ཟས་སྦངས་པའི་སྡེ་ཆོན། ཟས་ཟ་བའི་སྡེ་ཆོན། ལྷར་བཟེད་དུ་
སྤྱད་པའི་སྡེ་ཆོན། ཆོས་སྟོན་པའི་སྡེ་ཆོན། སྤྱབ་པའི་སྡེ་ཆོན། རྒྱ་བའི་སྡེ་ཆོན་དང་
དགུ་ལས། དང་པོ་ལ། སྡོམ་ལས། ༡༡༥ ཤམ་ཐབས་ལ་ནི་རྣམ་བཟུན་དང་། །སྟོང་
གཡོགས་ལ་ཡང་རྣམ་གསུམ་དང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བཅུ་ཡོད་པའི་ཤམ་
ཐབས་ཏ་ཅང་འཛོལ་བ། ཏ་ཅང་བརྗེས་བ། རྩོགས་གཅིག་སྦང་པོ་ཆེའི་སྤྲ་ལྟར་
བརྒྱངས་བ། རྟེ་འོག་ཏུ་མགོ་རྟེབ་བ། རྟེ་འོག་ཏུ་སྤྱལ་མགོ་ལྟར་གདེངས་བ། མ་
མཐའི་ཁ་མཉམ་པར་འདུག་པར་མ་བགོས་བ། སྐར་ལས་ཀྱི་བར་དུ་འབྲས་བུའི་བྱམ་
བུ་ལྟར་འདུག་པར་བགོ་བ་རྣམས་ལ་ཉེས་བྱས་ཏེ་བཟུན་དང་། ཆོས་གོས་ཏ་ཅང་
བརྗེས་བ། ཏ་ཅང་འཛོལ་བ། རྒྱུ་པོར་མ་བགོས་པའི་ཉེས་བྱས་གསུམ་རྟེ་བཅུ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། །

གཉིས་པ་ལ། སྡོམ་ལས། ༡༡༦ ཤིན་ཏུ་བསྐྱམས་ལ་སོགས་པ་ལ། །མགོ་
གཡོགས་ལ་སོགས་རྣམ་པ་ལ། །མཆོང་བ་ལ་སོགས་རྣམ་པ་ལ། །ལུས་ལ་སོགས་

༡༡༥ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥། འདུལ་བ་ཅ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། སྟོམ། (པའི་སོར་ཐར་གྱི་མདོ།) ༤༣༡།

༡༡༦ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥། འདུལ་བ་ཅ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། སྟོམ། (པའི་སོར་ཐར་གྱི་མདོ།) ༤༣༡།

བ་ནམ་པ་ལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཉི་ཤུ་ཡོད་དེ། བྱིས་དུ་འགྲོ་བའི་ཆེ་ཁྲ་པ་རྒྱུ་བ་སོགས་བྲན་ཤེས་ཀྱིས་མ་བསྐྱམས་པས་འདུག་པ་དང་། རྒྱ་གོས་དང་མཐང་གོས་ཚུལ་བཞིན་དུ་མ་བགོས་པ་དང་། ཅ་ཅའི་སྒྲ་མ་བསྒྱུངས་པ་དང་། བྲིག་གཡེང་བག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་། གཉལ་ཤིང་གང་ཡན་ལ་ལྟ་ཞིང་བྱིན་པ་ལ་ཉེས་བྱས་ཏེ་ལྟ་མགོ་རས་སོགས་ཀྱིས་གཡོགས་པ་དང་། ཆོས་གོས་བརྐྱས་ཏེ་འགྲོ་བ་དང་། སྐག་པ་གཉིས་ཀར་གཟར་བ་དང་། ལག་པ་མདུན་དུ་གཏད་ནས་གཉལ་གོང་དུ་བསྐྱོལ་བ་དང་། ལྟག་པར་བསྐྱོལ་བ་ལ་ཉེས་བྱས་ཏེ་ལྟ་དང་། མཆོང་ཞིང་འགྲོ་བ་དང་། སྦྱིད་པ་གཉིས་བརྒྱུང་བསྐྱུས་བྱེད་ཅིང་འགྲོ་བ་དང་། ཅོག་ཤུས་འགྲོ་བ་དང་། ཉིང་པ་བརྟེན་སྟེ་བྲང་བས་འགྲོ་བ་དང་། བྱ་མོ་གཉིས་སྦྱར་པོར་བྱས་ཏེ་འགྲོ་བ་ལ་ཉེས་བྱས་ཏེ་ལྟ་དང་། ལུས་སྦྱར་ཅིང་འགྲོ་བ་དང་། ལག་པ་སྦྱོད་ཅིང་འགྲོ་བ་དང་། མགོ་སྦྱར་ཅིང་འགྲོ་བ་དང་། གཞན་དང་སྐག་པ་གཉིས་སྦྱད་ཅིང་འགྲོ་བ་དང་། གཞན་དང་ལག་པ་སྦྱེལ་ཏེ་འགྲོ་བ་ལ་ཉེས་བྱས་ཏེ་ལྟ་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། །

གསུམ་པ་ལ། སྒོ་མ་ལས། ༤༥^པའདུག་པར་བྱ་བ་དགུ་དག་དང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དགུ་ཡོད་དེ། བྱིས་པས་མ་བསྐྱོས་པར་སྟན་ལ་འདུག་པ་དང་། སྒོག་ཆགས་ཡོད་མེད་མ་བརྟགས་པར་སྟན་ལ་འདུག་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་ལྷིད་པ་བསྟེ་འདུག་པ་དང་། ཁྲ་པའི་སྟེང་དུ་ཁྲ་པ་བཞག་སྟེ་འདུག་པ་དང་། བརྒྱའི་སྟེང་དུ་བརྒྱ་བཞག་སྟེ་འདུག་པ་དང་། ལོང་བྱའི་སྟེང་དུ་ལོང་བྱ་བཞག་སྟེ་འདུག་པ་དང་། ཁྲ་པ་ཁྲི་ལ་སོགས་པའི་འོག་ཏུ་བརྟེན་ཅིང་འདུག་པ་དང་། བྱིན་པ་ཁྲ་པ་གཉིས་བར་ཐག་རིང་དུ་བྱས་ཏེ་འདུག་པ་དང་། འདོམས་སྒྲ་བར་བྱས་ཏེ་འདུག་པ་ནམས་ལ་ཉེས་བྱས་ཏེ་

༤༥ པ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༥། འདུལ་བ་ཅ། སྟོན་པ་བཙུག་ལྟར་འདས། སྒོ་མ། (པའི་སྐར་ཐར་གྱི་མདོ།) ༤༤ ག།

དགུ་རྒྱུ་སྤྱི་ཡོད་པའི་བྱིར། །

བཞི་བ་ལ། སྤྱི་མ་ལས།^{༡༡} བྱིན་ལེན་བྱ་བ་བརྒྱད་རྒྱུ་སྤྱི་མ་སོ། །ཞེས་གསུངས་
བ་ལྟར་བརྒྱད་ཡོད་དེ། ཟས་ལེགས་པར་མ་སྦངས་པ་དང་། ལྷ་དང་ཁ་ད་ཆད་དུ་
སྦངས་པ་དང་། ཆོད་མ་དང་ཟན་དང་བྱེ་ལ་སོགས་པ་མཉམ་དུ་སྦངས་པ་དང་། གལ་
མཐར་ཆགས་སྤྱི་མ་སྦངས་པ་དང་། ལྷ་དང་བཟེད་ལ་ཡིད་གཏད་དེ་མ་སྦངས་པ་དང་།
ཟས་སྤྱོད་དུ་མ་འོངས་པར་ལྷ་དང་བཟེད་བཟེད་པ་དང་། བྱ་སྤྱོད་དང་བྱེ་ལ་སོགས་པ་
གཅིག་གིས་གཅིག་གཤམ་པ་དང་། ཟས་ཀྱི་སྤྱོད་དུ་ཟས་ཀྱི་སྤྱོད་བཞག་པ་རྒྱུ་སྤྱི་མ་
བྱས་ཏེ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་བྱིར། །

ལྷ་བ་ནི། སྤྱི་མ་ལས།^{༡༢} ཟས་ལ་ལེགས་པར་བྱ་བ་དུག །ཚུག་ཚུག་ལ་
སོགས་རྒྱུ་སྤྱི་མ་ལ། །འབྲུ་ནས་ཐ་དད་བྱེད་པ་ལ། །ལག་པ་བལྟག་ལ་སོགས་པ་
ལ། །ཞེས་གསུངས་བ་ལྟར་ཉེར་གཅིག་ཡོད་དེ། ཟས་ལེགས་པར་མ་ཟོས་པ་དང་།
ཁམ་ཏ་ཅང་ཆེ་བ་དང་། ཏ་ཅང་རྒྱུད་བ་དང་། ཁམ་རན་པར་མ་ཟོས་པ་དང་། ཟས་ལ་
ཁ་གདངས་པ་དང་། ཁ་ཟས་ཀྱིས་བཀང་སྟེ་ཆོག་སྤྱི་མ་ལ་ཉེས་བྱས་ཏེ་དུག །ཚུག་
ཚུག་ཟེར་བ་དང་། ལྷག་ལྷག་དང་། ཏུ་ཏུ་དང་། སྤྱ་སྤྱ་ཟེར་ཞིང་བ་བ་དང་། ལྷེ་སྤྱིར་
སྤྱུང་སྟེ་བ་བ་ལ་ཉེས་བྱས་ཏེ་ལ། །འབྲུ་སྤྱོད་སོགས་རེ་རེ་ནས་བརྟུས་ཤིང་བ་བ།
ཟས་ལ་འབྲུ་སྤྱོད་བྱེད་ཅིང་བ་བ། ཁུར་བ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་སྤྱོད་བ། ཀླན་ཏོག་པ།
ཁམ་འབྲོར་བཅད་ནས་བ་བ་ལ་ཉེས་བྱས་ཏེ་ལ། །ལག་པ་ལ་ཟས་ཆགས་པ་བལྟག་པ་
དང་། ཟས་ཀྱི་སྤྱོད་སོར་མོ་དང་ལྷེས་འཛོག་པ་དང་། ལག་པ་ལ་ཟས་ཆགས་པ་སྤྱུག་

༡༡ ང བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥། འདུལ་བ་ཅ། སྤྱོན་པ་བཅོས་ལྡན་འདས། སྤྱི་མ། (པའི་སོར་ཐར་གྱི་མདོ།) ༤༤།
༡༢ ང བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥། འདུལ་བ་ཅ། སྤྱོན་པ་བཅོས་ལྡན་འདས། སྤྱི་མ། (པའི་སོར་ཐར་གྱི་མདོ།) ༤༥།

བ་དང་། ཟས་སྒོད་སྒྲིམ་བ་དང་། ལྷུང་བཟེད་སོགས་ལག་བྱང་ལ་གདབ་བ། ཟས་ལ་
མཆོད་ཉེན་གྱི་དབྱིབས་འདྲ་བར་བྱས་ཏེ་གཞོམས་ཤིང་ཟ་བ་ལ་ཉེས་བྱས་ཏེ་ཉེར་
གཅིག་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དྲུག་བ་ནི། སྒྲིམ་ལས།^{༤༦༠} འབྲས་ལ་སོགས་པ་རྣམ་བ་བཞི། །ལྷུང་བཟེད་ལ་
ཡང་རྣམ་བ་བཅུ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བཅུ་ཡོད་དེ། གཞན་གྱི་ལྷུང་བཟེད་ལ་
འབྲས་མི་བཏགས། ལག་བ་ཟས་གྱིས་སྤྲགས་པས་སྒོད་ལ་བཟུང་བ་དང་། ཟས་གྱིས་
སྤྲགས་པའི་ཚུ་གཏོར་བ་དང་། བྲིམ་པ་ལ་མ་བྲིས་པར་ལྷུང་བཟེད་བཟུས་པའི་ཚུ་
སོགས་བྲིམ་དུ་ཐོ་བ་ལ་ཉེས་བྱས་ཏེ་བཞི། ལྷུང་བཟེད་དུ་ཟས་སྤྲུག་ལྷུག་པ། འོག་
གཞི་མེད་པར་ལྷུང་བཟེད་གཞག་པ། ངམ་གྲོག་གི་ཁར་གཞག་པ། གཡང་སར་
གཞག་པ། བང་རིམ་གཞོམ་ཐོར་གཞག་པ། འགྲེང་སྟེ་བཟུ་བ། བོང་གི་བཞི་དེ་བཞིར་
ལྷུང་བཟེད་བཟུ་བ་ལ་ཉེས་བྱས་ཏེ་བཅུ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

བདུན་བ་ནི། སྒྲིམ་^{༤༦༡}ལས། ^{༤༦༢}འགྲེང་བར་བྱེད་ལ་སོགས་པ་ལྷུ། །མགོ་
གཡོགས་ལ་སོགས་རྣམ་པ་ལྷུ། །དོ་ཀར་ཅན་ལ་སོགས་པ་ལྷུ། །སྤང་ཆེན་ལ་སོགས་
ཞོན་པ་ལྷུ། །ལག་ན་དབྱུག་པ་ལ་སོགས་དྲུག་ །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཉེར་དྲུག་ཡོད་
དེ། འཆད་པ་སོས་འགྲེང་ཏེ་ཆོས་འཆད་པ་དང་ཉལ་བ་ལ་བཤད་པ་དང་། ས་སྤྱོགས་
མཐོན་སོ་དང་། སྟན་བཟང་སོ་ལ་འདུག་པ་ས་སྤྱོགས་དམའ་བ་དང་སྟན་ངན་པ་ལ་
འདུག་སྟེ་བཤད་པར་མི་བྱའོ། །མདུན་དུ་འགོ་བ་ལ་བྱི་ནས་འགོ་ཞིང་བཤད་པ་དང་།
ལམ་ནས་འགོ་བ་ལ་ལམ་འགྲམ་ནས་འགོ་ཞིང་བཤད་པ་ལ་ཉེས་བྱས་ཏེ་ལྷུ། མགོ་

༤༦༠ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༥། འདུལ་བ་ཅ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། སྒྲིམ། (བའི་སོར་ཐར་གྱི་མདོ།) ༤༥་༥།

༤༦༡ ག་༡༠༩་བ་༡་སྒྲིམས་ལས།

༤༦༢ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༥། འདུལ་བ་ཅ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། སྒྲིམ། (བའི་སོར་ཐར་གྱི་མདོ།) ༤༥་༥།

རས་སོགས་ཀྱིས་གཡོགས་པ། གོས་བརྗེས་པ། ཆོས་གོས་ཐུག་པ་གཉིས་ལ་གཟར་
བ། ལག་པ་གཉིས་གཉའ་བོད་དུ་བསྐྱོལ་བ། ལྷག་པར་བསྐྱོལ་བ་རྣམས་ལ་ཆོས་
བཤད་པ་ལ་ཉེས་བྱས་ཏེ་ལྷ། སྤྱི་ཐོར་ཅོག་ཅན་དང་། ལྷ་གྲོན་པ། ཅོད་པན་བཅིངས་
པ། བྲེང་བ་བཅིངས་པ། ཐོད་ཀྱིས་དགྱིས་པ་རྣམས་ལ་ཆོས་བཤད་པའི་ཉེས་བྱས་ཏེ་
ལྷ། ཉན་པ་པོ་སྦྱང་པོ་ལ་ཞོན་པ། ཏྲ་ལ། ཁྱོགས་ན་གནས་པ། སྤྲ་མ་གཉིས་ལས་
གཞན་པའི་བཞོན་པའི་སྤྲེང་ན་འདུག་པ་དང་། མཆིལ་ལྷམ་གྲོན་པ་རྣམས་ལ་ཆོས་
བཤད་པ་ལ་ཉེས་བྱས་ཏེ་ལྷ། ལག་ན་འཁར་བ་ཐོགས་པ། གཏུགས། མཆོན། རལ་
གྲི། དབྱ་སྒྲ། གོ་ཆ་གྲོན་པ་ལ་ཆོས་བཤད་པ་ལ་ཉེས་བྱས་བྱུག་སྟེ་ཉར་བྱུག་དུ་ཡོད་
པའི་བྱིར།

བརྒྱད་པ་དང་། དབྱ་པ་ནི། སྤྲོམ་ལས།^{༡༦༩} ན་བ་རྣམ་པ་བཞི་རྣམས་
སོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། འབྲེང་སྟེ་བཤད་གཅི་བྱས་པ་དང་། ཚུ་ཡི་ནང་
དུ་མི་གཙང་བ་དང་མཆིལ་མ་སོགས་དོར་བ་དང་། རྩ་སྤྲོན་པའི་ཕྱོགས་སུ་དེ་དོར་བ་
ལ་ཉེས་བྱས་ཏེ་གསུངས་དང་། རང་དགར་ཤིང་ལ་མི་གང་ཅམ་ལས་མཐོ་བར་
འཛེགས་པ་ལ་ཉེས་བྱས་ཏེ་བཞི་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། ཉེས་བྱས་དེ་རྣམས་
འཆད་པ་ལ། འམ་ཐབས་ཅི་ནས་ཀྱང་ཞེས་སོགས་གསུངས། འདི་རྣམས་ཀྱི་སྦྱང་
གཞི་ཆོག་མངས་སུ་དོགས་ནས་མ་བཞོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལྷ་བ་སྤྱིར་བསྐྱན་པ་བཤད་པ་ལ།

གོ་རིམས་ལ་སྤྱིན་སྤོང་བྱིར་དུ་སྤྱིར་བསྐྱན་རྗེས་སུ་བསྐྱན་པའི་འཐད་པ་
བཤད་པ། རང་བཟོའི་ཉེས་པ་སྤང་བའི་བྱིར་དུ་ལུང་གང་ལས་གསུངས་པ་འདིར་

བསྐྱུས་ཏེ་བསྐྱུས་པ། འབྲས་བུ་མེད་པའི་དོགས་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་དུ་སྤྱིར་བསྐྱུས་ཀྱི་
དགོས་དོན་བཤད་པ། དེ་ཉིད་བདེ་སྒྲུག་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དུ་སྤྱིར་བསྐྱུས་ཀྱི་བསྐྱུས་
དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལུང་གི་གོ་རིམ་ལས་རྣམ་འབྱེད་གསུངས་པའི་རྗེས་སུ་
ཞུ་བ་གསུངས་པའི་ཞུ་བ་སྤྱིར་བསྐྱུས་ཉིད་འདིར་འཆད་པས། འདི་དག་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་
ཤུན་འབྲེལ་བའང་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས།^{༡༦༩} དེ་ནི་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཤུན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་འབྱེད་པ་བསྐྱུས་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ་སྤྱིར་བསྐྱུས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་
པར་འབྱེད་པ་བཀོད་དེ། ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ནི། སྤྱིར་བསྐྱུས་ཀྱི་མདོ་ཆོན་དུག་ཅུ་ཙ་བཞི་རྣམས་ལུང་ལས་མ་
གསུངས་པའི་སྟོན་མེད་དེ།^{༡༧༠} རྣམ་བཤག་པ་བས་བཟང་པོ་ལ་ཡང་དེ་དང་ལྡན་པ་
ཉིད་ཡིན་ནོ། །འདྲ་བ་ལ་ཡང་ངོ་། །མི་ལ་དུད་འགོ་ཡང་ངོ་། །ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་
དང་དུ་སྒྲུབ་དུ་རུང་བ་ཉིད་ནི་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་མཐུ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་བཞི་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ནས་བརྟུས། རྩ་འབྲུལ་གྱི་ཆོས་ཅན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་
རེག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་འདུལ་བྱེད་ལས་བརྟུས། གཞན་
རྣམས་ཞུ་བ་ལས་བརྟུས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཁོ་ན་རེ། གཞན་རྣམས་ཞུ་བ་ལས་བརྟུས་པ་མི་འཐད་དེ། ཉེས་པ་དེ་མེད་པ་
ཉིད་ལ་ནི་འོངས་པ་ནི་ཐ་དད་དོ། །ཞེས་པ་ཞུ་བ་ན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ།
དེ་བོད་ན་ཡོད་པའི་ཞུ་བ་ན་མ་བཞུགས་ཀྱང་རྒྱ་གར་ན་ཡོད་པའི་ཞུ་བ་ན་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས། དེ་ཞུ་བ་ན་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

༡༦༩ བསྐྱུས་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱུར་ན། ༤༡། འདུལ་བ་ལྟ། རྩོམ་དཔོན་རྣམ་མེ་བླ། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ། ༡༡༩༧།
༡༧༠ བསྐྱུས་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱུར་ན། ༤༡། འདུལ་བ་ལྟ། རྩོམ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༣༧༧།

གསུམ་པ་ནི། སྤྱིར་བསྟན་གྱི་དགོས་དོན་ཡོད་དེ། རྩ་འཁྲུལ་གྱི་ཆོས་ཅན་
ཉིད་མ་ཡིན་པ་ནི་རིག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལ་རུང་མཐུན་
རྟོགས་པའི་དགོས་པ་ཡོད། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ལ་ནི་དོན་གོ་བཤོ། །ཞེས་པ་ལ་ཆིག་
ཆོག་ས་བསྐྱུང་བའི་དགོས་པ་ཡོད། ཆིག་ས་སྤྱིར་བ་བྱས་པ་ལ་ཡང་
རོ། །ཞེས་པ་ལ་དེ་གཉིས་ཀའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། ལུང་འདུལ་
བྱེད་ལས། རྩ་འཁྲུལ་གྱི་ཆོས་ཅན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་འབྲིག་ཆིག་སྤྱིར་བའི་དགོས་
ལྷན་མའི་ཡུལ་དུ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། གཞན་རྣམས་ལ་དངོས་སུ་མ་བསྟན་ཀྱང་
བསྟན་བཀུར་བསྐྱུགས་པའི་དགོས་ལྷན་མ་སོགས་ཡུལ་མཆན་མི་མཐུན་པ་
སོགས་དགོས་པའི་ལྷང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་ལྟར་དགོས་པར་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་
རྟོགས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། ལུང་ལྷན་པ་ལས། དོན་གོ་བ་ཡན་ལག་ཏུ་
དགོས་པའི་ལྷང་བ་སྤྱིར་བ་ལྟ་བུ་ཐམས་ཅད་ལ་དོན་གོ་བ་ཡན་ལག་ཏུ་རེ་རེ་ནས་
དགོས་པར་བསྟན་བཤོ། །འདིར་ཆིག་གཅིག་གིས་བསྐྱུས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ། ཆིག་ས་སྤྱིར་བ་བྱས་པ་ལ་ཡང་རོ། །ཞེས་པ་ལ་ཆིག་ཆོག་ས་
བསྐྱུང་བའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ལྷན་པ་ལས། སོར་བཞག་ས་ཡན་ཆད་ཀྱི་ལྷང་བ་སྟེ་ལྷའི་
སྐབས་སུ་རྩན་སྤྱིར་བམ་པ་སོགས་ལྷང་བ་བཞི་བཅུ་ཅ་གཉིས་མ་གཏོགས་པའི་ལྷང་
བ་ཐམས་ཅད་ལ་བསྐྱུང་བའི་ཆིག་ས་གཅིག་པ་ཡན་ལག་ཏུ་རེ་རེ་ནས་དགོས་པར་དངོས་
སུ་བསྟན་བཤོ། །འདིར་ཆིག་གཅིག་གིས་བསྐྱུས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་རུང་
མཐུན་རྟོགས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ལུང་ལས། རྩན་སྤྱིར་བམ་པ་སོགས་ལྷང་བ་བཞི་
བཅུ་ཅ་གཉིས་ལ་བསྐྱུང་བའི་ཆིག་ས་གཅིག་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པར་དངོས་སུ་མ་བསྟན་

ཀྱང་དེ་དགོས་པར་ལུང་འདི་ལ་བཞུགས་ཏེ་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ལ། སྤྱིར་བསྟན་གྱི་སྤྱོད་བཀའ་ལ། ཡན་ལག་གི་ཅི་བ་རྣམས་པར་བཞག་
ལ། ལུང་བ་སྤྱིར་ཚུལ་བཀའ་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ལ་སྤྱིར་བསྟན་ཞེས་རྫོང་
པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། ཉམས་པ་དང་མ་ཆགས་པ་ལུང་བ་ལ་སྤྱོད་^{༤༤}ན་ཉེས་བྱས་
སོ། །བསྟན་པར་མ་རྫོགས་ཤིང་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་སྤངས་པ་ལས་འདས་པ་ལ་ཡང་
ངོ། །དེའི་ཕྱོགས་དང་མ་ཐུན་པ་ལ་ནི་ཡིད་ཀྱི་འོ། །ཞེས་པ་ལུང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱིར་
བསྟན་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ན་འདྲ་བ་ཉིད་
དོ། །ཞེས་པ་འདི་ལུང་བ་པལ་ཆེ་བ་ལ་སྤྱིར་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་དེ་ལྟར་
བརྗོད། མགུ་བ་སྤྱད་པ་ནི་དོན་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །རེག་པར་བྱ་བ་ཉིད་ནི་མ་ཉམས་
པའོ། །ག་ག་ཆིལ་བྱེད་པ་ལ་ཡང་ངོ། །སེན་མོ་དང་སོ་དང་ཤ་མེད་པའི་རུས་པ་དང་
སྤྱད་གཞི་གཞན་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དོ། །ཡང་དག་པར་ལེན་པར་བྱེད་པ་དག་ལ་ནི་དེར་
མ་བཤད་དོ། །དེ་ནི་སྤྱད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་རྣམས་སྤྱིར་བསྟན་གྱི་ཞར་ལ་བྱུང་བའི་རྒྱ་
མཆོན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ཐུན་མོང་བ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡན་ལག་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ལ། ལུང་བ་ཀུན་གྱི་ཐུན་མོང་བ་དང་། པལ་ཆེ་བའི་ཐུན་མོང་བའི་ཡན་ལག་
གཉིས། དང་པོ་ལ་བསྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་དང་། བསམས་པའི་ཡན་ལག་གོ། དང་པོ་ནི།
ལུང་བ་ཀུན་གྱི་ཐུན་མོང་བའི་བསྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་དེ་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། བསྟན་
རྫོགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་གསེར་རུང་དང་ལྡན་ལ། བསྐྱབ་ཆོགས་གཅིག་ལ། བསྐྱབ་རྒྱན་
གཅིག་ལ། ལས་དང་པོ་བ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ། བསྟན་

རྫོགས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་གསོར་རུང་དང་ལྷན་པའི་དོན་བཤད་པ། དེའི་སེལ་བ་བཤད་པ།
དེས་ལྷང་བ་སྡེ་ལྷའི་རྒྱ་ལ་སྦྱར་ན་ཅིར་འགྱུར་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ཡོད་དེ།
བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་སྦྱངས་ལ་སྦྱེས་ཤིང་། བཅ་པ་འཆབ་བཅས་ཀྱིས་མ་ཉམས་
པ་དེ་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་མ་སྦྱངས་པའམ་སྦྱངས་ཀྱང་མ་
སྦྱེས་པའམ་སྦྱེས་ཀྱང་མམ་པ་འཆབ་བཅས་ཀྱིས་ཉམས་པ་རྣམས་དེའི་སེལ་བ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། གསུམ་ཡོད་པའི་ནང་ནས། དང་པོ་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་
མ་སྦྱངས་པའི་གང་ཟག་གིས་ལྷང་བ་སྡེ་ལྷའི་རྒྱ་ལ་སྦྱར་ན་ཅིར་འགྱུར་བཤད་པ་ལ།
དེ་ལ་བྲིམ་པ་དང་རབ་བྱུང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་སྒྲིམ་པ་གཏན་ནས་མ་སྦྱངས་
པའི་བྲིམ་པ་དང་དགེ་བསྟེན་སོགས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་སྦྱངས་པའི་བྲིམ་པ་ཤོ། །དང་པོ་དེས་
ལྷང་བ་སྡེ་ལྷའི་རྒྱ་ལ་སྦྱར་ན་ལྷང་བ་མི་སྦྱེད་ཀྱི་སྤྲིག་པ་ཅམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། བྲིམ་པ་
རྣམས་ལ་ནི་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་མང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ལྷང་
བ་མི་སྦྱེད་དེ། ལྷང་བ་སྦྱེད་པ་ལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཅས་པའི་མཆོམས་བཞག་
པ་ལ་ལྷོས་པ་གང་ཞིག །དེ་ལ་བཅས་པ་མ་མཛད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེས་དེ་ལ་
སྦྱར་ན་ལྷང་བ་སྦྱེད་དེ། མཛོད་ལས།^{༡༤༥} བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ། །སྒྲིམ་འགྱུར་
ལས་གཞན་བསྐྱང་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་
གསུམ་ཀྱི་ལྷང་བ་སྡེ་ལྷའི་རྒྱ་ལ་སྦྱར་ན་དངོས་གཞི་རྫོགས་པར་མི་སྦྱེད་ཀྱི། ཉེས་
བྱས་ཅམ་ཞིག་སྦྱེད་དེ། དེ་གསུམ་ཀྱིས་མཁན་སྒོ་བ་ཀྱི་བྱང་དུ་དངོས་སུ་ཁས་སྦྱངས་

བ་ལས་འདས་ན་སྒྲུབ་འདས་ཀྱི་ལྷུང་བ་དང་། དེའི་ཕྱོགས་མཐུན་ལས་འདས་ན་ཡིད་
ཀྱི་བསྐྱམ་བུའི་ཉེས་བྱས་སྦྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྐྱེན་པར་མ་རྩོགས་ཤིང་རབ་ཏུ་བྱུང་
བས་ཁས་སྒྲུབ་པ་ལས་འདས་པ་ལ་ཡང་རྩོམ་། དེའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་ལ་ནི་ཡིད་
ཀྱི་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་བསྐྱེན་རྩོགས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་སྒྲུབ་ཀྱང་མ་སྦྱེས་པའི་གང་ཟག་དེས་
དེ་ལ་སྦྱོར་ན་དངོས་གཞི་རྩོགས་པར་མི་སྦྱེད་ཀྱི་ཉེས་བྱས་ཅམ་སྦྱེད་དེ། དེའི་རྒྱ་
ལ་བསྐྱེན་རྩོགས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་མེད་ཀྱང་། དེ་ལ་བསྐྱེན་རྩོགས་ཀྱི་ཐ་སྦྱང་བྱེད་པའི་ཕྱིར་
དང་། དེའི་རྒྱ་ལ་བསྐྱེན་རྩོགས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་སྒྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་བར་
མའི་དགོ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མ་ཆགས་པ་ལྷུང་བ་ལ་སྦྱོར་ན་ཉེས་བྱས་སོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་པམ་པ་འཆབ་བཅས་ཀྱིས་ཉམས་པའི་དགོ་སྒྲོང་གིས་ལྷུང་བ་སྦྱེ་
ལའི་རྒྱ་ལ་སྦྱོར་ན་དངོས་གཞི་རྩོགས་པར་མི་སྦྱེད་པར་ཉེས་བྱས་ཅམ་ཞིག་སྦྱེད་པ་
ཡིན་ཏེ། དེ་དགོས་པ་བྱུག་དང་ལྷན་པའི་དགོས་པ་སྦྱབ་ཅུས་ཀྱི་བསྐྱེན་རྩོགས་ཀྱི་
སྒྲོམ་པ་དེ་ལས་ཉམས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས།^{༡༤༩} དགོ་སྒྲོང་པམ་པར་
བྱུང་པ་ལ་ནི་སྒྲོམ་པ་ཡོད་དུ་ཟེན་ཀྱང་དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་དགོས་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་
ཏེ། ཆངས་པ་མཆུངས་པར་སྦྱོད་པ་རྣམས་དང་ལྷན་གཅིག་གནས་པ་དང་མོངས་
སྦྱོད་པ་དག་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲོམ་པ་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་པ་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་
ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ན་དེས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཐག་རིང་དུ་སྤང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེའི་
སྒྲོམ་པ་ནི་མེད་པ་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

༡༤༩ བསྐྱེན་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱུར་མ། ༤༡། འདུལ་བ་ཡུ། སྒྲོབ་དཔོན་རྣམས་མི་བླ། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ། ༡༩༤༡༡།

དགོས་པ་དྲུག་ནི། ཚུལ་ཁྱིམ་ས་རྣམ་པར་དག་པའི་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་
མོངས་སྤྱོད་ལྟན་ཅིག་ཟེད་པ་དང་། དེ་དང་ཟང་ཟེང་གི་མོངས་སྤྱོད་ལྟན་ཅིག་ཏུ་ཟེད་
པ་དང་། ལྷང་བ་ཕྱིར་བཅོས་པས་འདག་པ་དང་། གནས་སྐབས་ལྟ་མིའི་གོ་འཕང་
འཛོལ་བ་དང་། མཐར་ཐུག་བྱང་རྒྱལ་འཛོལ་བ་དང་། སྒོམ་པ་གོང་མ་སྒྲངས་ན་སྐྱེ་བ་
ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག །པམ་པ་འཆབ་མེད་ཀྱིས་ཉམས་པའི་དགེ་སློང་གིས་ལྷང་བ་སྤེ་
ལའི་རྒྱ་ལ་སྦྱར་ན་དངོས་གཞི་རྫོགས་པར་མི་སྤྱོད་ཀྱི་ཉེས་བྱས་ཙམ་སྤྱོད་ཟེར་ན་མི་
འཐད་དེ། བསྐྱབ་བྱིན་དགེ་སློང་གིས་ལྷང་བ་སྤེ་ལའི་རྒྱ་ལ་སྦྱར་ན་དངོས་གཞི་
རྫོགས་པར་སྤྱོད་པའི་རྟེན་དགེ་སློང་རྣམ་དག་དང་འབྲ་བའི་ཕྱིར། བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ནི་
འབྲ་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ལ། ལྷང་བ་སྤེ་ལའི་དངོས་གཞི་སྤྱོད་པ་ལ་སྦྱོར་བ་ནས་མཐར་ཐུག་
གི་བར་བསྐྱབ་ཆོགས་གཅིག་པ་དགོས་ཀྱི། ཆོགས་སྤྲ་མ་དགེ་ཚུལ་གྱི་རྟེན་ལ་སྦྱོར་
བ་བྱས་ནས། ཆོགས་ཕྱི་མ་དགེ་སློང་གི་རྟེན་ལ་མཐར་ཐུག་བྱུལ་བ་ན་དངོས་གཞི་
རྫོགས་པར་མི་སྤྱོད་དེ། ཆོགས་སྤྲ་མར་སྦྱོར་བ་བྱས་པ་ལ་ཡང་དོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། བསྐྱབ་རྫོགས་ཀྱི་རྟེན་ལ་རྒྱ་བའི་སྦྱོར་བ་བྱས་ནས་དགེ་ཚུལ་དུ་
བབས་པའི་རྟེན་ལ་མཐར་ཐུག་བྱུལ་ན་དངོས་གཞི་མི་སྤྱོད་པར་ཐལ། དེ་སྤྱོད་པ་ལ་
བསྐྱབ་ཆོགས་གཅིག་པ་དགོས་པ་གང་ཞིག །དགེ་ཚུལ་དང་དགེ་སློང་བསྐྱབ་ཆོགས་
མི་གཅིག་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། ཕྱི་མ་ལ་ཡང་དེ་དང་ལྷན་པ་ཉིད་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན། ཅ་བར་མ་བྱུང་སྟེ། དགེ་སློང་གི་རྟེན་ལ་དགེ་ཚུལ་

ཀྱི་བསྐབ་པ་ཡོད་པས། བསྐབ་པ་དེ་མཐར་ཐུག་གི་དུས་སུ་དགེ་ཚུལ་གྱི་བསྐབ་པ་
དང་བསྐབ་ཆེགས་གཅིག་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། ཡང་དེའི་དངོས་གཞི་སྐྱེད་པ་ལ་སྦྱོར་བ་ནས་མཐར་ཐུག་གི་
བར་བསྐབ་པའི་རྒྱན་གཅིག་པ་དགོས་ཏེ། བསྐབ་རྒྱན་ལྷ་མ་ལ་ཁང་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་བ་
བྱས་ནས་བསྐབ་རྒྱན་ཕྱི་མ་ལ་མཐར་ཐུག་གྲུབ་ན་དངོས་གཞི་མི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
ཉེས་པ་དེ་མེད་པ་ཉིད་ལ་ནི་འོངས་པ་ནི་ཐ་དད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ལ་ཡང་དེའི་དངོས་གཞི་སྐྱེད་པ་ལ་ལས་དང་པོ་བ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་
དགོས་ཏེ། དེ་ལ་ལྷུང་བ་མི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐྱེད་པ་ལ་བཅས་པའི་མཆོམས་ལ་
ལྷོས་པ་གང་ཞིག །དེ་ལ་བཅས་པ་མ་མཛད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ༤༦ མ་བཅས་པ་ཉིད་ལ་
ཡང་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དེ་དག་གི་བསམ་པའི་ཡན་ལག་ནི་སྡེ་ལྔ་སྐྱེ་བ་ལ་སྦྱོར་བ་ནས་
མཐར་ཐུག་གི་བར་བསམ་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དགོས་ཏེ། བསམ་པ་རང་
བཞིན་དུ་མི་གནས་པ་སྦྱོར་བ་དང་སེམས་འཁྲུག་པ་དང་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་ཆོར་བས་
གཟེར་བ་རྣམས་ལ་ལྷུང་བ་མི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྣམས་བཅས་པའི་ཉེན་དུ་མི་རུང་
བའི་ཕྱིར་ཏེ། ༤༧ ཐ་སྙད་དུ་རུང་བའི་འདུ་ཤེས་ལས་ཉམས་པ་ཉིད་ལ་ནི་ཤམ་པར་
འགྱུར་བ་མན་ཆད་ཀྱི་ལྷུང་བ་ཡང་མི་འབྱུང་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་པལ་ཆེ་བའི་སྤྱན་མོང་བའི་ཡན་ལག་ལ། ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་མཆོན་
ཀྱི་ཡན་ལག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། ལྷུང་བ་པལ་ཆེ་བའི་སྤྱན་མོང་བའི་ལུས་ཀྱི་ཡན་

༤༦ ། བསྐྱར་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༡༡ ། འདུལ་བ་ལྷ། རྫོང་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༡༠༩༥༦

༤༧ ། བསྐྱར་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༡༡ ། འདུལ་བ་ལྷ། རྫོང་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༡༠༩༥༧

ལག་ཡོད་དེ། ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། སློག་གཅོད་བཞི། མམ་
པ་དང་པོ་གཉིས་ལྷག་མ་དང་པོ་དང་བདུན་མ་གཏོགས་པའི་ལྷུང་བ་རྣམས་སྦྱེད་པ་ལ་
སྦྱོར་བ་ནས་མཐར་ཐུག་གི་བར་ལུས་གཞན་དུ་བསྐྱར་བའམ་མི་སྤང་བར་བྱས་པ་མ་
ཡིན་པ་དགོས་ཏེ། ལྷ་བ་ལས། རྩ་འབྲུལ་གྱི་བལ་ཁུར་ན་ཅིར་འགྱུར་ཉེས་བྱས་སུ་
འགྱུར། ཞེས་དང་། ^{༡༧}དགོ་སློང་གིས་ལྷགས་སམ་སྤྲན་གྱིས་རང་ཉིད་མི་སྤང་བར་
བྱས་ཏེ་མི་ཚོས་སྒྲ་མར་གྱུར་པ་སྤྲས་ན་ཅིར་འགྱུར་སློམ་པོར་འགྱུར་རོ། ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར། བདུན་པོ་དེ་སྦྱེད་པ་ལ་ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་པ་མི་དགོས་ཏེ།
དགོ་སློང་གི་ལུས་གཞན་དུ་བསྐྱར་བའམ་མི་སྤང་བར་བྱས་ཏེ་ལྷུང་བ་བདུན་པོ་དེའི་རྒྱ་
ལ་སྤྱར་ན་དངོས་གཞི་རྩོགས་པར་སྦྱེད་པའི་བྱིར་ཏེ། འགྲོ་བ་གཞན་གྱི་རྣམ་པ་བསྟེན་
པ་ན། དགོ་སློང་གི་འདུ་ཤེས་ཡོད་པ་ལའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་དེའི་མཚན་གྱི་ཡན་ལག་ཡོད་དེ། མཚན་གཞན་དུ་མ་གྱུར་པ་དེ་དེ་
ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། མཚན་ཉིད་སྤྱི་འབྲེའི་ལྷུང་བ་ལྷ་བཙུ་ཅ་བདུན་མ་གཏོགས་ལྷུང་བ་
གཞན་རྣམས་སྦྱེད་པ་ལ་སྦྱོར་བ་ནས་མཐར་ཐུག་གི་བར་མཚན་གཞན་དུ་མ་གྱུར་པ་
ཡན་ལག་དུ་དགོས་པའི་བྱིར། ལྷ་བཙུ་ཅ་བདུན་པོ་སྦྱེད་པ་ལ་མཚན་གཞན་དུ་མ་
གྱུར་པ་ཡན་ལག་དུ་མི་དགོས་ཏེ། དེ་རྣམས་དགོ་སློང་པ་མ་གང་རུང་གི་རྟེན་ལ་སྦྱོར་
བ་བྱས་ན་མཚན་འགྱུར་བའི་རྟེན་ལ་མཐར་ཐུག་གྲུབ་ན་ཡང་དངོས་གཞི་སྦྱེད་པའི་
བྱིར། དགོ་སློང་པ་མ་གང་རུང་གི་རྟེན་ལ་སྦྱོར་བ་དང་མཐར་ཐུག་གཉིས་ཀ་གྲུབ་
ནས་མཚན་གྱུར་པའི་རྟེན་ལ་དངོས་གཞི་སོ་ན་གནས་པའི་བྱིར། མཚན་གྱུར་པ་ནི་
དེའི་ཞིང་ཉིད་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

ལོ་ན་མཆོན་ཉིད་སྤྱི་ལོ་བའི་ལྷང་བ་དེ་རྣམས་གང་ཞེ་ན། དེ་ཡོད་དེ། སམ་པ་
བཞི་དང་སྦྱན་དང་གཞི་མེད་དང་། །བག་ཅམ་འཆང་བ་དང་ནི་འདྲི་བ་དང་། །སྒྲོང་
ལ་སོགས་པ་ལྟ་དང་གསེར་དངུལ་དང་། །མངོན་མཆོན་ལྷང་བཟེད་ཆོས་གོས་
འཆོལ་སོགས་གསུམ། །རྒྱན་དང་འདོན་དང་མི་ཆོས་བདེན་སྤྱད་དང་། །སེམས་ཅན་
འདེབས་དང་རིམ་གཉིས་ཕྱོགས་གཅིག་དང་། །འདུག་ནས་ལས་སོགས་གསུམ་དང་
དུས་མིན་ཟ། །བྲིན་ལེན་མ་བྱས་སྟོག་ཆགས་བཅས་སྤྱོད་དང་། །གཅེར་བྱ་དམག་
དང་མེ་རེག་མ་རྩོགས་དང་། །ཁ་མ་བསྐྱར་བ་ལོངས་བ་ཁྲུས་བྱེད་དང་། །དུད་འགྲོ་ཅ་
དང་སྤྲོད་དང་གཞི་མེད་དང་། །རྒྱན་མ་རྟོག་མཐོན་གཉིར་རིང་འདུག་དང་། །མ་
གུས་ཕྱོགས་གཅིག་ཆང་དང་དུས་མིན་འགོ། །ཕྱི་རོ་གྲོང་རྒྱ་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་
འཇུག །ཁབ་རལ་གདིང་དང་གཡན་པ་བདེ་གཤེགས་ཆོས། །ཞེས་པ་རྣམས་ཡིན་
པའི་བྱིར། དེ་རྣམས་ལ་མཆོན་ཉིད་སྤྱི་ལོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། དེ་
རྣམས་དགེ་སྤྱོད་པ་མ་གཉིས་ཀའི་རྟེན་ལ་ལྷང་བ་ཆེ་ཆུང་མཉམ་ཞིང་སྤྲོད་མོང་བ་
ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་བྱིར། ལྟ་བུ་ཅ་བདུན་མ་གཏོགས་ལྷང་
བ་གཞན་རྣམས་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་ནས་མཐར་སྐྱབ་གི་བར་མཆོན་གཞན་དུ་མ་གྱུར་པ་
དགོས་ཏེ། དགེ་སྤྱོད་པའི་སྤྲོད་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྷང་བ་སོ་བརྒྱད་སྤྱོད་པ་ལ་སྤྱོད་པ་
དང་མཐར་སྐྱབ་གཉིས་ཀ་དགེ་སྤྱོད་པའི་རྟེན་ལ་གྲུབ་དགོས། དགེ་སྤྱོད་པའི་སྤྲོད་
མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྷང་བ་བརྒྱ་དང་ལྟ་བུ་ཅ་གསུམ་སྤྱོད་པ་ལ་སྤྱོད་པ་མཐར་སྐྱབ་
གཉིས་ཀ་དགེ་སྤྱོད་པའི་རྟེན་ལ་གྲུབ་དགོས། རྩེས་སུ་མ་སྤྲོད་པ་མིང་ཅམ་གྱི་ལྷང་བ་
སྤྲོད་མོང་བ་ཞེ་དགུ་སྤྱོད་པ་ལ་མཆོན་གང་གི་རྟེན་ལ་སྤྱོད་པ་བྱས་པའི་རྟེན་དེ་ལ་

མཐར་ཐུག་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར།

དགེ་སློང་པའི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྷུང་བ་སོ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། འབྲེན་པ་
ནས་ནི་བསྟེན་བཀྱར་བསྐྱུགས་པའི་བར། །ཁང་པ་ཁང་ཆེན་ནས་ནི་སྤྱན་བལ་
ནས། །སྤེལ་བའི་བར་དང་ལྷུང་ཟེད་འཆང་བ་དང་། །གཏད་པ་ལས་ལྷུང་དགོན་པའི་
འབྲལ་སྤང་དང་། །རས་ཆེན་སློད་དང་མ་བསྐྱོས་ལ་སོགས་བཅུ། །ཡང་ཡང་ཟ་དང་
བསོད་པ་སློང་བ་དང་། །ཉལ་ཤོམས་བྲིམ་ན་འདུག་དང་འབྲེང་བ་དང་། །གདེངས་
མེད་ཅེ་དང་མ་ལོན་བསྟེན་པར་རྫོགས། །རས་ཆེན་སོ་སོར་བཤགས་པ་རྣམ་པ་
གསུམ། །ཞེས་པ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགེ་སློང་པའི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྷུང་བ་
བརྒྱ་དང་ལྷ་བཅུ་ཙམ་གསུམ་ཡོད་དེ། བམ་པ་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་རྣམ་བཞི་དང་། །ལྷག་
མ་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་བཅུ་གསུམ་དང་། །སྤང་ལྷུང་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་བཅུ་བཞི་
དང་། །ལྷུང་བྱེད་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་བརྒྱ་དང་བརྒྱད། །སོ་སོར་བཤགས་པ་བཅུ་དང་
ཉེས་བྱས་བཞི། །ཞེས་པ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྩོམ་སྤྱི་མ་སྤྱན་པ་མིང་ཅམ་གྱི་ལྷུང་བ་ཞེ་དགུ་ནི། བསྐྱོ་བ་ལས་ལྷུང་བཞི་
དང་འབྲལ་བ་དང་། །འཁྱར་འཇུག་པ་དང་ལེན་དང་བྱིན་འཕྲོགས་དང་། །བསྐྱོས་པ་
བསྐྱར་དང་གསོག་འཛོག་སྤངས་པ་དང་། །རྩུན་སྤྱི་འདོན་དང་མི་ཆོས་བདེན་སྤྱི་
སྟེ། །འདི་གསུམ་མ་གཏོགས་བཅུ་ཆོན་དང་སོ་དང་། །འཕྱ་བ་བསྐྱོ་བ་བྲི་དང་གདིང་བ་
དང་། །ཕྱིས་གཞོན་འབྱུང་བ་རིམ་གཉིས་ཕྱོགས་གཅིག་དང་། །སྤངས་པ་སྟོབས་དང་
འདུས་ཤིང་ཟ་བ་དང་། །གསོག་འཛོག་ཟ་དང་བདེག་དང་གཟས་པ་དང་། །གནས་ངན་
ལེན་དང་ཟས་གཅོད་འདུན་པ་བསྐྱར། །སྤྱིག་ལྷ་མི་གཏོང་སྤངས་པ་རྩོམ་སྤྱིགས་

དང་། །བསྐྱེལ་བ་སྤྱད་དང་འབྲོད་སྤྱེད་ག་ག་ཆོལ། །ལྟན་ཅིག་ཉལ་དང་དངངས་བྱེད་
ལམ་འབྲོད་དང་། །བསྐྱབ་བ་ཉེར་འཛོག་སྤྱོད་དང་ཉན་ན་དང་། །མི་སྤྱོད་འབྲོད་མ་གུས་
སྤྱོགས་གཅིག་དང་། །སྤྱོད་འབྲོད་སྤྱོད་བསྐྱབ་བ་ཁྱད་གསོད་དང་། །ཁྱི་རྒྱུ་གདལ་བ་
སོར་སོ་གསུམ་བ་སྟེ། །ཞེས་བ་རྣམས་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་དག་ལ་རྩེས་སུ་མ་ཐུན་བ་
མིང་ཅམ་གྱི་ལྷང་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། དགེ་སྤོང་པ་མ་གཉིས་ཀའི་
རྟེན་ལ་དགག་བྱ་ཆེ་ཆུང་མཉམ་པར་བཅས་ཤིང་ཡུལ་སྤུན་མོང་བ་ཡིན་པའི་རྒྱ་
མཆོན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་བྱིར།

གཉིས་བ་སྤུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡན་ལག་ལ། གཞི། བསམ་བ། སྤྱོར་བ།
མཐར་ཐུག་གི་ཡན་ལག་གོ། དང་པོ་ལ། སེམས་ཅན་གྱིས་སྤྱེད་བ་དང་། སེམས་ཅན་
མ་ཡིན་པས་སྤྱེད་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀས་སྤྱེད་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ།
སེམས་ཅན་སྤྱིས་སྤྱེད་བ་དང་། གྲེ་བྲག་པས་སྤྱེད་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བམ་
ལྷག་དང་པོ་གཉིས་ལྟ་བུ། གཉིས་བ་ལ། མིས་སྤྱེད་བ་དང་། དུད་འགྲོས་སྤྱེད་བ་
གཉིས། མི་མ་ཡིན་པས་སྤྱེད་པའི་དངོས་བཅས་ཀྱི་ལྷང་བ་མེད་དེ། དེ་དངོས་བཅས་
ཀྱི་ལྷང་བ་འཆའ་བའི་རྟེན་དུ་མི་རུང་བའི་བྱིར། འོན་ཀྱང་དེ་བསད་བ་ལ་སྤོམ་པོ་དང་
ཉེས་བྱས་སྤྱེད་བ་ཡོད་དོ། །

མིས་སྤྱེད་བ་ལ་མི་སྤྱིས་སྤྱེད་བ་དང་། མི་གྲེ་བྲག་པས་སྤྱེད་བ་གཉིས་ལས། དང་
པོ་ནི། གྲོག་གཅོད་ཀྱི་པམ་བ་ལྟ་བུ། གཉིས་བ་ལ། རྩན་སྤྱིའི་པམ་བ་ལྟ་བུ་ཐ་སྤྱད་དང་
ལྟན་བ་སྤྱིས་སྤྱེད། དེག་པའི་ལྷག་མ་ལྟ་བུ་བྱུང་མེད་ཀྱིས་སྤྱེད་བ་དང་། འདོན་པའི་ལྷང་
བྱེད་ལྟ་བུ་བསྟེན་པར་མ་རྩོགས་བ་སྤྱིས་སྤྱེད། སྤྱར་འདེབས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་

སོགས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་སྤྲིས་སྟེང་། བྱིན་འཕྲོགས་ཀྱི་སྤང་ལྷང་ལྟ་བུ་དག་སྤོང་
པས་སྟེང་། འཁྱུར་འཇུག་པའི་སྤང་ལྷང་ལྟ་བུ་དག་སྤོང་མས་སྟེང་། བསྟེལ་བ་སྤྱད་པ་ལྟ་
བུ་དག་ཚུལ་གྱིས་སྟེང་། སྤོང་པའི་ལྷང་ཐེང་ལྟ་བུ་རབ་བྱུང་སྟེ་ལྟས་སྟེང་། གཅེར་བུ་མ་
ལ་ཟས་བྱིན་པའི་ལྷང་ཐེང་ལྟ་བུ་ཐུ་ཉེགས་ཐེང་གྱིས་སྟེང་། སྤོང་པའི་སྤང་ལྷང་ལྟ་
བྱིས་པས་སྟེང་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་དོ། །བྱིས་པས་སྟེང་བ་དེ་ལ་ཡང་བྱིས་པ་སྤྲིས་སྟེང་།
དེ་ཕོས་སྟེང་། དེ་ཕོས་སྟེང་། དེ་གཉིས་ཀས་སྟེང་བ་རྣམས་སུ་ཡོད།

གཉིས་པ་དུད་འབྲོས་སྟེང་བ་ལ། དུད་འབྲོ་འདེབས་པ། སྟོད་པ། གསོད་པ་
རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པས་སྟེང་བ་ལ། འབྱུང་བས་སྟེང་བ་དང་།
འབྱུང་འབྱུར་གྱིས་སྟེང་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ས་ཀོ་བ་ལྟ་བུ་སས་སྟེང་བ། ཚུ་
ལ་ཅེ་བ་ལྟ་བུ་ཚུས་སྟེང་བ། མེ་རེག་ལྟ་བུ་མས་སྟེང་བ། རྒྱུད་གིས་སྟེང་པའི་དངོས་
བཅས་ཀྱི་ལྷང་བ་མེད་ཀྱང་། ཇི་ཕྱོགས་དང་ཇི་ཕྱོགས་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ལ་སྟོམ་
པོ་སྟེ་བ་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་འབྱུང་འབྱུར་གྱིས་སྟེང་བ་ལ། རྒྱུན་སྤྱི་ལྟ་བུ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བས་སྟེང་
བ། ཁང་བ་ཁང་ཆེན་གྱི་དག་འདུན་ལྷག་མ་ལྟ་བུ་གནས་གྱིས་སྟེང་བ། གོས་ཞག་
བཙུ་འཆང་སྤང་ལྟ་བུ་གོས་གྱིས། ཕྱི་འོའ་ཁ་ཟས་ཐོས་པ་ལྟ་བུ་ཟས་གྱིས། ལྷང་བཟེད་
ཞག་བཙུ་འཆང་སྤང་ལྟ་བུ་སྟོད་སྟེང་གྱིས། ཁྱོས་འབྱུར་འབྱུར་བ་ལྟ་བུ་བུང་བས།
གསེར་དུལ་ལེན་པ་ལྟ་བུ་ནོར་གྱིས། ས་བོན་གྱིས་སྟེང་བ་ལ། ས་བོན་སྟེ་བ་
འཛེམས་པ་ལྟ་བུ་ཕྱིའི་ས་བོན་གྱིས། འབྲེན་པའི་ལྷག་མ་ལྟ་བུ་ནང་གི་ས་བོན་གྱིས་
སྟེང་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་དོ། །

གསུམ་པ་གཉིས་ཀས་སྐྱེད་པ་ནི། མ་བྱིན་ལེན་གྱི་པམ་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་
རྣམས་ལ་གཞིའི་ཡན་ལག་ཅེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། འདྲ་ཤེས་དམིགས་
པའི་གཞི། གུན་སྒྲོང་སྐྱེད་པའི་གཞི། སྒྲོར་བ་འཇུག་པའི་གཞི་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་
བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་འདྲ་ཤེས་དང་། གུན་སྒྲོང་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། དེས་པའི་འདྲ་ཤེས་དང་། གཞིའི་ཡན་ལག་གི་རྣམ་པ་མ་
དོར་བའི་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་འདྲ་ཤེས་གཉིས། ཕྱི་མ་འདིས་ལྷང་བ་སྐྱེད་པའི་འདྲ་ཤེས་
ཀྱི་གོ་ཆོད་དེ། ཐམས་ཅད་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བས་ཞུགས་པ་ནི་བསམ་པ་དང་བཅས་པ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ལ། རྩོགས་པར་བྱེད་པའི་གུན་སྒྲོང་། རིགས་འབྱེད་པའི་གུན་སྒྲོང་།
ཆོད་དུ་བྱ་བའི་གུན་སྒྲོང་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། བཏང་བ་ཡང་ངོ་། །ཞེས་པས་
བསྟན། གཉིས་པ་ནི། དེའི་ཆ་ནི་དེར་གཏོགས་སོ། །ཞེས་པས་བསྟན། གསུམ་པ་ནི།
རང་གི་དོན་ཉིད་གཙོ་ཆེར་ཡོད་པའོ། །ཞེས་པས་བསྟན། ལྷང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་གུན་
སྒྲོང་གསུམ་པོ་དེ་ཆང་མི་དགོས་ཏེ། རང་གི་དོན་གོ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པའི་ལྷང་བ་
སོ་བྲག་ལ་དེ་གསུམ་ཆང་དགོས་ཀྱང་། ལྷང་བ་གཞན་རྣམས་ལ་དེ་ཆང་མི་དགོས་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་དང་པོ་གཉིས་ཆང་བས་ཆོག་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་སྒྲོར་བའི་ཡན་ལག་ལ་རང་ཁོ་ནས་བྱེད་དགོས་པ་དང་། གཞན་ལ་
བཅོལ་བས་འགྲུབ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། རང་གི་ལུས་ཁོ་ནས་བྱེད་དགོས་པ་
དང་། དག་ཁོ་ནས་བྱེད་དགོས་པ་དང་། གང་རུང་རེ་རེས་བྱེད་དགོས་པ་དང་།
གཉིས་ཀས་བྱེད་དགོས་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། པམ་ལྷག་དང་པོ་གཉིས་ལྟ་བུ།

གཉིས་པ་ནི། རྒྱན་སྤྱིའི་པམ་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། བྱིན་ཐོགས་ཀྱི་སྤང་ལྟ་ལྟ་བུ།
བཞི་པ་ནི། ཟས་བསོད་པ་སྤངས་པའི་སྤང་ལྟ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། བམ་པ་བར་པ་
གཉིས་ལྟ་བུའོ། །

བཞི་པ་མཐར་ཐུག་གི་ཡན་ལག་ཡོད་དེ། དོན་གོ་བ་སོགས་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར་
ཏེ། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ལ་ནི་དོན་གོ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་

གསུམ་པ་ལྟངས་བསྐྱེད་ཚུལ་ལ། གཅིག་ཏུ་སྐྱེད་པ་དང་། ཐ་དད་ཏུ་སྐྱེད་པ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྣམ་འབྲེད་ཀྱི་སྐབས་ལས་ཤེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། བསྐྱབ་
རྒྱན་ཐ་དད་པས་ལྟངས་བ་ཐ་དད་ཏུ་སྐྱེ་ཚུལ། བསམ་རྒྱན་ཐ་དད་པས། བཅས་པ་ཐ་
དད་པས། ཀུན་སྒྲོང་ཐ་དད་པས། གཞི་ཐ་དད་པས། སྒྲོར་བ་ཐ་དད་པས་ལྟངས་བ་ཐ་
དད་ཏུ་སྐྱེ་ཚུལ་དང་བྱུག་གོ། དང་པོ་ནི། ཉེས་པ་དེ་མེད་པ་ཉིད་ལ་ནི་འོང་བ་ནི་ཐ་དད་
དོ། །ཞེས་པས་བསྟན། གཉིས་པ་ནི། བཏང་བ་ཡང་དོ། །ཞེས་པས་བསྟན། གསུམ་པ་
ནི། གཞི་གཅིག་ལ་ཏུ་མ་ཉིད་བཅས་པ་ལ་ནི་ངེ་སྟེད་པ་དེ་སྟེད་ཀྱི་ཉེས་པར་འགྱུར་
དོ། །ཞེས་པས་བསྟན། བཞི་པ་ནི། དེའི་ཆ་ནི་དེར་གཏོགས་སོ། །ཞེས་པས་བསྟན།
བྱི་མ་གཉིས་ནི། བྱ་བ་ཏུ་མའི་འབྲས་བུ་ལྟངས་བ་རྣམ་པར་མི་གཞག་གོ། །ཞེས་པས་
བསྟན། སྤྱིའི་དོན་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གཞུང་གི་དོན་ལ། ལྟངས་བསྐྱེད་པ་རྟེན་ཀྱི་ཡན་ལག་སྒྲོར་བ་འཇུག་པ་ལུལ་ཀྱི་
ཡན་ལག་ལྟངས་བ་ཐ་དད་ཏུ་སྐྱེད་ཚུལ་ཞར་བྱུང་དང་བཅས་ཏེ་བཤད་པ། འདུ་ཤེས་ཀྱི་
ཡན་ལག་ཞར་བྱུང་དང་བཅས་ཏེ་བཤད་པ། སེལ་བ་དང་ཡན་ལག་རྣམས་བཤད་པ་
དང་ལྟ། དང་པོ་ལ། བསྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་ཞར་བྱུང་དང་བཅས་ཏེ་བཤད་པ། འདུ་ཤེས་

གི་ཡན་ལག་སེལ་བ་དང་བཅས་ཏེ་བཤད་པ། ཆོག་གི་ཡན་ལག་ཞར་བྱུང་དང་
བཅས་ཏེ་བཤད་པ། མཆོག་གི་ཡན་ལག་ཞར་བྱུང་དང་བཅས་ཏེ་བཤད་པ་བཞི།

དང་པོ་ལ། དངོས་དང་ཞར་བྱུང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། ཉམས་པས་ལྷུང་བ་
ལ་སྦྱར་ན་ཉེས་བྱས་སྤྱུ་འགྱུར་ཚུལ། མ་ཆགས་པས་ལྷུང་བ་ལ་སྦྱར་ན་ཉེས་བྱས་སྤྱུ་
འགྱུར་ཚུལ། བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་ཤིང་རབ་དུ་བྱུང་བས་སྒྲིངས་པ་ལས་འདས་ན་
ཉེས་བྱས་སྤྱུ་འགྱུར་ཚུལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཉམས་པ་དང་། ཞེས་པ་བཤད་
པའི་གཞི་ཡིན་ལ། གང་ཉམས་པ། གང་ལས་ཉམས་པ། གང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་ཉམས་
པ། ཚུལ་རྩི་ལྟར་དུ་ཉམས་པ། དེས་སྟེ་ལྷའི་རྒྱལ་སྦྱར་ན་ཅིར་འགྱུར་བཤད་པ།
དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་དོན་ལ་དབྱུང་པ། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་དང་སྦྱར་བཤོ། །

དང་པོ་ནི། གང་ཉམས་ན་ཅ་ལྟར་ཀུན་དུ་སྟོང་པའི་དགོ་སྟོང་དེ་ཉམས། གང་
ལས་ཉམས་ན། དགོས་པ་དུག་སྒྲུབ་ཀུས་ཀྱི་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྟོམ་པ་ལས་ཉམས།
གང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་ཉམས་ན། ཤམ་པ་འཆབ་བཅས་བྱུང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཉམས།
དེ་ལ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །རང་རྒྱུད་ལ་ཆེ་དེ་ལ་དགོ་སྟོང་གི་སྟོམ་པ་མི་སྦྱེ་བར་ཐལ།
ཁྱོད་སོ་ཐར་ཀྱི་ཅ་ལྟར་འཆབ་བཅས་བྱུང་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་
ཐལ་འགྱུར་ལ་བྱུང་བ་ཡོད་པར་ཐལ། གང་ཉམས་ན་ཅ་ལྟར་ཀུན་དུ་སྟོང་པའི་དགོ་
སྟོང་དེ་ཉམས། ཞེས་འཆད་རིགས་^{༤༢}པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དགོ་བསྟེན་ཀྱི་སྟོམ་
པའི་ཅ་ལྟར་འཆབ་བཅས་བྱུང་བའི་བྱིས་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་
ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ཀུས་ཏེ། དེ་འདྲའི་བྱིས་པ་དེའི་རྒྱུད་ལ་དགོ་བསྟེན་དགོ་
ཚུལ་དགོ་སྟོང་གསུམ་གའི་སྟོམ་པ་སྦྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་དགོ་བསྟེན་

གྱི་སྒྲིམ་པ་སྦྱོར་བ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། སྒྲིམ་པ་
བརྒྱད་པ་ལས།^{༤༧} སྒྲིམ་པ་སྦྱར་ཡང་སྦྱང་བར་བྱ། །དེ་འབྲེལ་གྱི་བསྟེན་ཉིད་
ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར།

ཚུལ་ཇི་ལྟར་དུ་ཉམས་པ་ལ། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་དགག་པ། བོད་སྤྱི་རབས་
པའི་ལུགས་དགག་པ། བྱེ་བྲག་སྦྱོར་བའི་^{༤༨}རང་ལུགས་བཞག་པ་དང་གསུམ་ལས།
དང་པོ་ནི། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མདོ་སྡེ་པ་
ན་རེ། ཇི་ལྟར་ཉམས་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། འཆབ་སེམས་པམ་པའི་ཡན་ལག་དུ་དགོས་
པ་དང་། པམ་པ་བྱུང་ན་སྒྲིམ་པ་ཀུན་གཏོང་བ་དང་། སྒྲིམ་པ་སྦྱར་སྦྱངས་ཀྱང་མི་སྦྱོར་བ་
དང་། ལྟར་བ་ཕྱིར་བཅོས་བྱས་ཀྱང་མི་འདག་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཉམས་པའི་ཕྱིར། དང་
པོ་བྱུང་སྟེ། དགེ་སྟོང་དགའ་བ་ཅན་ལ་འཆབ་སེམས་མ་གཏོགས་པམ་པའི་ཡན་ལག་
གཞན་རྣམས་བྱུང་ཡང་པམ་པ་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ལྟར་སྟོན་ཆོགས་ལས། ^{༤༩}དགེ་
སྟོང་དག་དགེ་སྟོང་དགའ་བ་ཅན་གྱིས་སྤྱད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་སྤྱད་ཀྱང་སེམས་
རྒྱུད་ཅིག་གིས་ཀྱང་མ་བཅབས་པམ་པམ་པར་མ་བྱུང་གི་འདི་ལ་ཇི་སྲིད་འཆོའི་བར་
དུ་བསྐྱབ་པ་སྦྱིན་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན་དེ་ལ་བསྐྱབ་པ་ཕྱིན་པ་ལ་དགོས་པ་གང་ཡོད་ཅེ་ན། པམ་པའི་སྡེར་
གཏོགས་ཀྱི་སྒྲིམ་པོ་སྦྱོར་བ་ཞིག་བྱུང་བས་དེ་དག་པའི་ཕྱིར་དུ་བསྐྱབ་པ་ཕྱིན་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། པམ་པ་བྱུང་ན་སྒྲིམ་པ་ཀུན་གཏོང་བ་སོགས་ཡིན་ཏེ། ལྟར་གཞི་ལས།^{༥༠}

༤༧ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༤༩ འདུལ་བ་སྤྱི་རྒྱུ་བཟུང་བའི་སྤྱི་རྒྱུ་སྤྱི་གཞི་བཟུང་བ། ༡༡༧་༥་༡

༤༨ ག་༡༠༩་བ་༤་བྱེ་བྲག་པའི།

༤༩ བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༡༠ འདུལ་བ་སྤྱི་རྒྱུ་བཟུང་བའི་སྤྱི་རྒྱུ་སྤྱི་གཞི་བཟུང་བ། ༡༡༧་༥་༡

༥༠ བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༡ འདུལ་བ་སྤྱི་རྒྱུ་བཟུང་བའི་སྤྱི་རྒྱུ་སྤྱི་གཞི་བཟུང་བ། ༡༣༩་༡

དགེ་སྤྲོད་གིས་དེ་བྱས་ན་བྱས་མ་ཐག་ཏུ་དགེ་སྤྲོད་དུ་མི་རུང་བར་འགྱུར། དགེ་སྤྲོད་
དུ་མི་རུང་། སྤྱ་གྲེ་སྤྲུལ་གྱང་མི་རུང་། དགེ་སྤྲོད་གི་དངོས་པོ་ལས་ཉམས་པར་
འགྱུར་རྟེ། དེའི་དགེ་སྤྲོད་གི་ཚུལ་ཞིག་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཉམས་པ་བཅོམ་པ་ལྟར་པ་
པམ་པར་གྱུར་པ་སྟེ་དགེ་སྤྲོད་གི་ཚུལ་ཕྱིར་སྒྲུབ་དུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལྟ་སྟེ།
དཔེར་ན་ཤིང་རྩ་ལའི་མགོ་པོ་བཅད་ན་སྟོན་པོར་འགྱུར་དུ་མི་རུང་ལ། འཕེལ་ཞིང་
རྒྱས་པ་དང་ཡངས་པར་འགྱུར་དུ་མི་རུང་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། འཆབ་སེམས་པམ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པ་དང་། པམ་པ་
སྟོམ་པའི་གཏོང་རྒྱ་ཡིན་པ་དགག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འོད་ལྗན་དུ་ལུང་མ་མོ་
བྲངས་པ་ལས། ^{༤༧}པམ་པ་བྱུང་ནས་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་གང་ཞེན། གཤམ་ཏེ་མི་ཆངས་
པར་སྟོད་པ་བྱས་ནས། ཐན་སེ་གོལ་གཏོག་པ་ཅམ་ཡང་འཆབ་པའི་སེམས་མ་སྟེས་
པ་ཡིན་རྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འཆབ་སེམས་པམ་པའི་ཡན་ལག་
ཏུ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས། གཞན་ཡང་། རྒྱུ་འབྱེད་ལས། ^{༤༨} དགེ་སྤྲོད་མ་
སྤྲོད་མས་ཆོམ་རྒྱན་པ་བྱག་ཅུ་འཆི་བར་བྱས་ཏེ་འཆབ་པའི་སེམས་གཏན་མེད་ཀྱང་
སྤྲོད་མ་པམ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཏྲགས་དེའི་ཕྱིར།
དེས་ན་དགེ་སྤྲོད་དགའ་བ་ཅན་ལ་པམ་པ་མ་བྱུང་བར་གསུངས་པ་ནི་འཆབ་སེམས་
དང་བཅས་པའི་པམ་པ་མ་བྱུང་བ་ལ་དགོངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤྱ་རབས་པ་དང་
ལྷན་ཅིག་ཏུ་དགག་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ། འོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།

^{༤༧} ༡ བསྐྱར་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༤༣། འདུལ་བ་བྱ། སྟོན་དཔོན་གྱུ་ཡོད། འོད་ལྗན། ༣༩༤་༥།

^{༤༨} ༡ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༥། འདུལ་བ་ཅ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། ལུང་རྒྱས་འབྱེད། ༣་༡་༧།

སྤྲ་རབས་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཇི་ལྟར་ཉམས་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། འཆབ་སེམས་པམ་པའི་
ཡན་ལག་ཏུ་མི་དགོས་པ་དང་། འཆབ་སེམས་མ་སྐྱེས་ན་པམ་པས་སྒྲོམ་པ་གཏོང་
ཡང་སྒྲོམ་པ་སྤྲར་སྤངས་^{༤༡༠} ། གྲང་སྤྱེ་བ་དང་། ལྷུང་བ་ཕྱིར་བཅོས་བྱས་པས་འདག་པ་
དང་། འཆབ་སེམས་དང་བཅས་པས་པམ་པ་བྱུང་ན་སྒྲོམ་པ་སྤྲར་སྤངས་ཀྱང་མི་སྤྱེ་
བ་དང་། ལྷུང་བ་ཕྱིར་བཅོས་བྱས་ཀྱང་མི་འདག་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཉམས་པའི་ཕྱིར།
པམ་པས་སྒྲོམ་པ་གཏོང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་མི་གཏོང་ན་བསྐབ་བྱིན་དགེ་སྤོང་གི་རྒྱུད་ལ་
སྒྲོམ་པ་ཡོད་དགོས་པ་ལ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། ལྷུང་ཁྱེ་བ་ལས། བསྐབ་བྱིན་དགེ་སྤོང་
བསྐྱེན་རྫོགས་མ་ཡིན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། བྲམ་ཆེགས་ལས། དེ་བསྐྱེན་པར་
མ་རྫོགས་པ་དང་འབྲ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། བསྐྱེན་
པར་མ་རྫོགས་པ་ལ་ལྷག་མར་འགྱུར་བ་མཆིས་སམ། བཀའ་སྩལ་བ། དེ་ཡོད་དེ།
བསྐབ་པ་བྱིན་པ་ལས་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། དེ་
ཉིད་ལས། བསྐབ་པ་བྱིན་པ་ནི་བསྐྱེན་པར་མ་རྫོགས་པ་དང་འབྲ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར།

གཉིས་པ་ནི། བསྐབ་བྱིན་དགེ་སྤོང་དགེ་སྤོང་མའི་ཆོས་སྐྱེན་པར་མ་བསྐྱོས་
པ་དེས་དགེ་སྤོང་མ་ལ་ཆོས་སྐྱེན་ན་ཆོས་སྐྱེན་པའི་ལྷུང་བྱེད་མི་སྤྱེད་པར་ཐལ། དེའི་
རྒྱུད་ལ་དགེ་སྤོང་གི་སྒྲོམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་བསྐྱེད་པར་ཐལ། རྣམ་
འབྱེད་ལས།^{༤༡༡} ཇི་ལྟར་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ཞེ་ན་པམ་པར་འགྱུར་བ་
བཞི་བོ་དག་ལས་གང་ཡང་རུང་བའི་ལྷུང་བ་བྱུང་བ་སྟེ། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་མ་

༤༡༠ ག། ༡༠༩་བ་ན་སྤང་ཀྱང་།

༤༡༡ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༢། འདུལ་བ་ཟ། སྐྱོན་པ་བཅོས་ལྡན་འདས། ལུང་རྣམ་འབྱེད། ༡༩༩་མ།

ཡིན་པ་དེ་དག་སྤོང་མའི་སྟོན་པར་མ་བསྐྱོས་པ་དེས་དག་སྤོང་མ་ལ་ཆོས་སྟོན་པར་
བྱེད་ན་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། མི་ཆངས་སྤྱོད་ཀྱི་པམ་པ་བྱུང་བའི་དག་སྤོང་ལ་དག་སྤོང་
གཞན་ཞིག་གིས་པམ་པའི་སྐྱུར་བ་བཏབ་ན་སྐྱུར་འདེབས་ཀྱི་ལྷག་མ་མི་སྐྱེད་པར་
ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་དག་སྤོང་གི་སྤྲོམ་པ་མེད་པའི་བྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་མི་བྱས་
ཏེ། ལྷ་བ་ལས། དག་སྤོང་རང་ཉིད་ན་རེ། བདག་གིས་མི་ཆངས་པར་སྤྱོད་པར་བྱས་
སོ། ཞེས་ཟེར་བ་དེ་ལ། ^{༤༡}དག་སྤོང་གཞན་ཞིག་གིས་གསུམ་པོ་གཞན་དག་གིས་
སྐྱུར་བ་འདེབས་པར་བྱེད་ན་དག་འདུན་ལྷག་མའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཁོ་ན་
རེ། དེ་མི་སྐྱེད་པར་ཐལ། དེ་ལྷར་སྐྱེད་པ་ལ་སྐྱུར་བ་འདེབས་པའི་ཡུལ་དེ་ལ་དག་
སྤོང་ནམ་དག་ཅིག་དགོས་པའི་བྱིར། སོ་སོར་ཐར་པ་ལས་དག་སྤོང་དག་པ་ལྷུང་བ་
མེད་པ་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། དེའི་དོན་སྐྱུར་འདེབས་ཀྱི་ལྷག་མ་
བསྐྱེད་པའི་ཡུལ་དག་སྤོང་དེ་ལ། གང་གིས་སྐྱུར་བ་འདེབས་པའི་ལྷུང་བ་དེས་མ་
གོས་པ་ཅིག་དགོས་པའི་དོན་ཏོ། །

ཡང་གང་ཟག་ཅིག་ལ་པམ་པ་བཞི་རིམ་གྱིས་བྱུང་བ་ཅིག་མི་སྐྱེད་པར་ཐལ།
པམ་པ་སྤྲོམ་པའི་གཏོར་རྒྱ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། ལྷ་བ་
ལས། ^{༤༢}གཅིག་ལ་ཡང་མཐར་འགྱུར་བ་བཞི་ཡང་འགྱུར་ངོ་། ཞེས་གསུངས་པའི་
བྱིར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་མ་ཁྲབ་སྟེ། དེ་ནི་པམ་པ་བཞི་ཅིག་ཅར་དུ་བྱུང་བ་ལ་དགོངས་
པའི་བྱིར་ཟེར་བ་དེ་མི་འཐད་དེ། དེ་བཞི་ཅིག་ཅར་དུ་བྱུང་བ་མི་སྐྱེད་པའི་བྱིར་ཏེ། མི་

༤༡ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༡༣། འདུལ་བ་ན། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། ལུང་ཁུ་བ། ༢༤༦་༡༡།

༤༢ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༡༣། འདུལ་བ་ན། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། གཞུང་དམ་པ། ༥༠༦་༡།

ཆངས་སྤྱོད་གྱི་མཐར་ཐུག་གི་ཡན་ལག་བཙུག་རེག་ཉམས་སྤྱོད་ཞིང་རེག་པའི་
བདེ་བ་བདག་གིར་བྱས་པ་དང་། མ་བྱིན་ལེན་གྱི་མཐར་ཐུག་གི་ཡན་ལག་ཐོབ་སྒོ་
སྤྱོད་པ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་བྱུང་བ་མི་སྲིད་པའི་བྱིར་ཏེ། གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་
རྟོག་པ་རྩལ་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་པའི་བྱིར། ཞེས་ཟེར།

གཞན་ཡང་། བསྐྱབ་བྱིན་དགེ་སྤྱོད་གིས་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་
ཆེ་སྤྱོད་གྱི་གྲལ་མཚམས་སྤྱོད་འཁོད་པས་ཆོག་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
དེའི་རྒྱུད་ལ་དགེ་སྤྱོད་གི་སྒོམ་པ་མེད་པའི་བྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ།
ཐན་ཆོགས་ལས། གང་གིས་ཟག་པ་ཟད་པ་དེའི་ཆེ་སྤྱོད་གྱི་གྲལ་དུ་འདུག་པར་
བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། བས་པ་བྱུང་བའི་གང་ཟག་གིས་བསྐྱབ་
པ་སྤུལ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། བས་པས་སྒོམ་པ་ཀུན་གཏོང་བའི་བྱིར།
ཉགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། བྱང་གཏམ་གྱི་གཞི་ལས། བས་པའི་ཉེས་པ་བྱུང་བ་
ལ་དེས་བསྐྱབ་པ་སྤུལ་ཏེ་བབ་ན། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

དེས་ན་བསྐྱབ་པར་མ་རྫོགས་པ་ལ་ལྷག་མར་འབྱུང་བ་མཆིས་སམ། ཞེས་
སོགས་གྱི་བྱ་བའི་མདོ་དེས། བསྐྱབ་བྱིན་དགེ་སྤྱོད་བསྐྱབ་རྫོགས་པ་མ་ཡིན་པར་
བསྐྱབ་པ་མ་ཡིན་གྱི། མདོ་དེས། བསྐྱབ་བྱིན་དགེ་སྤྱོད་གིས་དགེ་སྤྱོད་རྣམ་དག་ལ་
བྱིན་ལེན་ཆགས་པ་དང་། རུབ་ལྷག་ཉལ་བ་སྦྱུང་བའི་ཆ་ནས་དེ་བསྐྱབ་རྫོགས་མ་
ཡིན་པ་དང་འབྲ་བར་བསྐྱབ་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྱོད་པའི་རང་ལུགས་ལ། ཇི་ལྟར་ཉམས་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ།
འཆབ་སེམས་པམ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་འཛོག་མི་དགོས་པ་དང་། འཆབ་སེམས་སྦྱེས་

ཀྱང་རུང་མ་སྐྱེས་ཀྱང་པམ་པས་སྒྲོམ་པ་མི་གཏོང་བ་དང་། འཆབ་སེམས་དང་བཅས་
པའི་པམ་པ་བྱུང་ན་སྒྲོམ་པ་སྦྲར་སྦྲངས་ཀྱང་མི་སྐྱེ་བ་དང་། ལྷང་བ་ཕྱིར་བཅོས་བྱས་
ཀྱང་མི་འདག་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཉམས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ལུང་གིས་
འབྲུག། རིགས་པས་ཀྱང་འབྲུག་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུག་སྟེ་པམ་པ་བྱུང་ཡང་འཆབ་
སེམས་སྐྱེས་པ་དང་། མ་སྐྱེས་པའི་དབང་གིས་པམ་པ་ཆེ་འདི་ལ་འདག་པ་དང་མི་
འདག་པའི་བྱད་པར་བཤད་པ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ༡༡ འཆབ་པའི་སེམས་མ་སྐྱེས་
ན་མཐའ་ལས་ལྡང་བར་འབྱུང་རོ། །བསྐྱབ་པ་སྦྱོང་བས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུག་སྟེ། བཅས་ལྡན་དག་སྦོང་ལ་མི་ཆངས་སྦྱོང་གི་མཐར་ཐུག་བྱུག་
པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་མི་ཆངས་སྦྱོང་གི་པམ་པ་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མི་ཆངས་སྦྱོང་
གི་པམ་པའི་རྒྱར་འཆབ་སེམས་དགོས་པ་གང་ཞིག་ མི་ཆངས་སྦྱོང་གི་མཐར་ཐུག་
དང་། འཆབ་སེམས་ཅིག་ཅར་དུ་བྱུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུག་སྟེ། དེའི་ཡན་
ལག་ཏུ་འཆབ་སེམས་དགོས་པ་གང་ཞིག་ །དེའི་པམ་པའི་ཡན་ལག་ཅས་པ་དེ་དེའི་
པམ་པའི་རྒྱའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུག་སྟེ། བཅུག་རེག་གི་བདེ་བ་ཉམས་
སུ་སྦྱོང་ཞིང་བདག་གིར་བྱས་པ་དེ་དེའི་ཡན་ལག་གང་ཞིག་ །དེ་དང་འཆབ་སེམས་
ཅིག་ཅར་དུ་འབྱུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཐེར་རོ། །པམ་པས་སྒྲོམ་པ་མི་གཏོང་སྟེ།
པམ་པ་བྱུང་བའི་དག་སྦོང་གི་རྒྱུད་ལ་དག་སྦོང་གི་སྒྲོམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡོད་
པར་ལུང་གིས་འབྲུག། རིགས་པས་ཀྱང་འབྲུག་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུག་སྟེ། ལྷ་བ་
ལས། པམ་པ་བྱུང་བས་བསྐྱབ་པ་ལུལ་སྟེ་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པར་བྱས་ན་བསྐྱེན་
པར་རྫོགས་ཞེས་བགྱིའམ། ཉེ་བ་འཁོར། འཆབ་པའི་སེམས་མ་སྐྱེས་པས་བསྐྱབ་པ་

ཕུལ་ཏེ། བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་ན་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རིགས་པས་འབྲུག་སྤྱེ། སམ་པ་བྱུང་བའི་གང་ཟག་དེས་རང་རྒྱུད་ལ་ལྷུང་བ་འབྱུང་བའི་རྟེན་བྱེད། གཞན་རྒྱུད་ལ་སྦྱར་བ་འདེབས་པའི་སྤྲལ་མ་སྦྱེད་པའི་རྟེན་བྱེད་པ་དང་། སམ་པ་བཞི་རིམ་གྱིས་བྱུང་བའི་གང་ཟག་ཡོད་པ་དང་། བསྐྱེན་བྱེད་དགོ་སྒྲོང་གིས་དབང་བཙུག་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་ཆེ་སྤར་གྱི་གལ་ལ་འཁོད་པས་ཆོག་པའི་ཕྱིར། སམ་པ་འཆབ་བཙས་བྱུང་ན་སྤོམ་པ་སྐངས་ཀྱང་མི་སྦྱེ་བ་སོགས་ཡིན་ཏེ། སམ་པ་འཆབ་བཙས་གྱིས་ཉམས་པའི་གང་ཟག་དེ་སངས་རྒྱུས་གྱི་བསྐྱེན་པ་ལ་ས་བོན་མེས་ཆོག་པ་ལྟར་སྤར་སྦྱེ་མི་རུང་གི་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དགོངས་ནས་དགོ་སྒྲོང་གིས་དེ་བྱས་ན་བྱས་མ་ཐག་ཏུ་དགོ་སྒྲོང་དུ་མི་རུང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ལྷ་བ་ནི། སམ་པ་འཆབ་བཙས་གྱིས་ཉམས་པའི་གང་ཟག་དེས་སྤེལ་ལྷའི་རྒྱ་ལ་སྦྱར་ན་ཉེས་བྱས་ཅམ་སྦྱེད་དེ། དེ་ལ་དགོས་པ་སྦྱབ་ཀྱས་གྱི་དགོ་སྒྲོང་གི་སྤོམ་པ་མེད་ཀྱང་། དེ་སྦྱབ་མི་ཀྱས་པའི་དགོ་སྒྲོང་གི་སྤོམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དུག་པ་ནི། དེ་འབྲའི་གང་ཟག་གིས་ལྷུང་བ་ལ་སྦྱར་ན་ཉེས་བྱས་ཅམ་སྦྱེད་པ་དེ་དགག་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་ནམ། སྦྱབ་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་ཞེ་ན། དགག་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཉམས་པས་ལྷུང་བ་སྤེལ་ལྷའི་རྒྱ་ལ་སྦྱར་ན་དངོས་གཞི་རྫོགས་པར་སྦྱེད་དམ་སྦྱེས་པའི་ལོག་ཏྟོག་དགག་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བདུན་པ་ནི། ཉམས་པའི་ལྷུང་བ་ལ་སྦྱར་ན་ཉེས་བྱས་སྦྱེད་པའི་ཤེས་བྱེད་ཡོད་དེ། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་དུ་ཁྱེ་བ་བྲངས་པ་ལས། ༩༩་སྤར་ལྷུང་བ་བྱུང་བ་དང་བརྒྱ་

ཐབས་སྤྱོད་གནས་པ་དང་། དང་པོ་འབྲུག་པ་དང་། མ་ཞིང་དང་དགེ་སྦྱོང་མ་སྤྱོད་སྤྱང་
བས་ཉམས་པར་བྱས་པ་ནི་ཉེས་བྱས་སྤྱོད་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་མ་སྦྱོང་བ་ཞེས་པ་བཤད་པའི་གཞི་ཡིན་ལ། དང་པོ་གང་ལ་མ་
སྦྱོང་ན་དངོས་པོ་དང་བསམ་པའི་སྒྲོ་ནས་ལོ་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པའི་སྦྱོང་བ་སོགས་ལ་
མ་སྦྱོང་། གཉིས་པ་གང་མ་སྦྱོང་ན། བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་སྦྱོང་བ་དེ་མ་སྦྱོང་།
གསུམ་པ་གང་གི་སྦྱོབས་ཀྱིས་མ་སྦྱོང་ན། བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་སྦྱོང་བ་སྦྱོང་བའི་
འགའ་ཆུན་ཆང་ཞིང་མ་སྤྱོད་ཆུན་མ་ཆང་བའི་སྦྱོབས་ཀྱིས་མ་སྦྱོང་། བཞི་པ་ཚུལ་རི་
ལྟར་དུ་མ་སྦྱོང་ན། བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྦྱོང་བ་རི་ལྟར་ཁས་སྤངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མ་
སྦྱོང་སོ། །དེ་ཡང་དངོས་སམ་བསམ་པའི་སྒྲོ་ནས་ལོ་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པའི་མ་སྦྱོང་བ་
ལ་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྦྱོང་བ་སྦྱོང་བའི་མ་སྤྱོད་ཆུན་མ་ཆང་སྟེ། དེ་འབྲུག་བའི་སྦྱོང་བ་དེས་
བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྦྱོང་བ་སྦྱོང་བའི་ལོ་ཆོད་མ་ལོན་པའི་བྱིར་ཉ། སྦྱོང་བའི་རྟེན་ལ་
བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྦྱོང་བ་སྦྱོང་བའི་མ་མཐའི་ལོ་ཆོད་དེ་ལ་ལོ་ཉི་ཤུ་ལོན་པ་ཅིག་
དགོས་པའི་བྱིར།

ཁ་ཅིག །དངོས་བསམ་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ལོ་ཆོད་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པའི་སྦྱོང་བ་ལ་
བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྦྱོང་བ་དང་ལྡན་པ་མེད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་བྱིར།
འདོད་ན། ལོ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་ལ་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྦྱོང་བ་ཐོབ་པའི་དགེ་སྦྱོང་མ་
ལོ་བཅུ་གསུམ་ལོན་པའི་རྟེན་ལ་མཆོན་འགྱུར་བའི་སྦྱོང་བའི་རྒྱུད་ལ་བསྟེན་རྫོགས་
ཀྱི་སྦྱོང་བ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། “དང་པོ་གཉིས་ལ་མི་ཉམས་སོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །ཟེར་ན། ཅ་བར་མ་བྲལ། ལུ་པ། བསྟེན་རྫོགས་

གི་སྒྲིམ་པ་སྒྲངས་ཀྱང་མ་སྒྲེས་པའི་གང་ཟག་དེས་ལྷུང་བ་ལ་སྦྱར་ན་ཉེས་བྱས་སྤྱིད་
དེ། དེའི་རྒྱད་ལ་དེ་མེད་ཀྱང་དེ་སྒྲངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་བར་མའི་དགེ་བ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྤྱག་པ། མ་ཆགས་པས་ལྷུང་བ་ལ་སྦྱོར་ན་ཉེས་བྱས་སྦྱབ་ཤད་པ་དེ་
སྦྱབ་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས། ^{༡༥}མ་སྒྲེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྒྲིམ་
པ་མ་ཐོབ་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་ཡོད་དེ། ^{༡༦}སྒྲིན་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་
དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། སྒྲངས་འདས་གི་ཉེས་བྱས་བཤད་པ་དང་།

ཐོགས་མ་སྦྱར་གི་ཉེས་བྱས་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། སྒྲངས་འདས་
གི་དབྱེ་བ། བསྐྱ་བ། མཆེན་ཉིད། སྒྲངས་ངེས། གོ་རིམ་ངེས་ཚུལ། སྦྱ་བཤད་པ། རབ་
བྱུང་གསུམ་གི་ལྷུང་བ་ཐམས་ཅད་ཉེས་བྱས་སྦྱབ་ཤོག་པའི་རྒྱ་མཆན་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ། ཆེ་ཡོང་རགས་རིམ་གི་སྒྲོན་པ་དབྱེ་བ་དང་། ཞིབ་མོ་རྣམ་འཐག་
གི་སྒྲོན་པ་དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོའི་སྒྲོན་པ་ཉེར་ལྟ་ཡོད་དེ། དགེ་ཚུལ་པ་མ་
གཉིས་ཀའི་རྟེན་ལ་སྦྱར་མོང་ཏུ་བཅས་པ་བཅུ་གསུམ། དགེ་སྦྱོབ་མའི་རྟེན་ལ་བཅས་
པ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། སྦྱོབ་དཔོན་གི་བྱུང་ཏུ་ཁས་སྒྲངས་པ་
བཅུ། མཁན་པོའི་བྱུང་ཏུ་ཁས་སྒྲངས་པ་གསུམ་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ།
སུམ་བརྒྱ་པ་ལས། ^{༡༧}གང་ཞིག་སྒྲོག་གཅོད་གཞན་གི་ཁོར་འཕྲོག་དང་། །མི་ཆངས་
སྤྱོད་རྩལ་བཅོས་མའི་ཆང་ལ་སོགས། །གར་སོགས་སྤེང་སོགས་མལ་ཆེ་མཐོན་པོ་
དང་། །ཕྱི་རོའི་ཁ་ཟས་གསེར་དབུལ་ལེན་པ་སྟོང་། །དགེ་ཚུལ་བརྟུལ་ཞུགས་རྒྱ་ལོན་

༡༥༥ བསྐྱར་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༤༡། འདུལ་བ་ལྟ། སྦྱོབ་དཔོན་རྣམ་མེ་བྱ། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ། ༡༥༤༡༦།

༡༥༦ བསྐྱར་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༤༡། འདུལ་བ་ལྟ། སྦྱོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་ར་བ། ༤༦༡༡༧།

༡༥༧ བསྐྱར་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༤༣། འདུལ་བ་ལྟ། སྦྱོབ་དཔོན་ཤྲུལ་ཡོད། སུམ་བརྒྱ་བ། ༡༦༥༦༦།

བཅེགས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། བཤམ་པོར་གསོལ་
བ་བཏབ་པ་ལས་ཉམས་པ། བྱིས་པ་དང་ལྷ་སྟེགས་ཀྱི་རྟགས་སྤོང་བ་ལས་ཉམས་པ།
རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་རྟགས་ལེན་པར་ཁས་སྦངས་པ་ལས་ཉམས་པ་རྣམས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། ཅ་བའི་ཆོས་བྱུག་དང་། རྩེ་ས་མཐུན་གྱི་ཆོས་བྱུག་ལས་
འདས་པ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཞེ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། དག་ཚུལ་པ་མ་གཉིས་ཀའི་
རྟེན་ལ་ཐུན་མོང་དུ་བཅས་པ་སོ་བྱུག །དག་སྟོབ་མའི་སྤར་གྱི་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། སོ་བྱུག་ནི། སྟོག་གཅོད་བཞི་དང་མ་བྱིན་ལེན། །མི་ཆངས་སྟོད་དང་རྩུབ་
དུ་སྟ། །གཞི་མེད་བག་ཅམ་དག་འདུན་དབྱེན། །དེ་རྩེ་ས་ཕྱོགས་དང་བྱིས་སུན་
འབྱིན། །ཤེས་བཞིན་བཤེས་ངོར་འབྲུ་བ་དང་། །ཟས་ཅུང་ལྷག་མས་སྦྱར་འདེབས་
དང་། །བསྐྱབ་པ་སྤོང་དང་འབྲས་ཆེན་འགོབས། །ཆང་དང་སྦྱ་གར་རོལ་མོ་
བྱེད། །རྒྱན་དང་ཁ་དོག་སྟོས་ཉུག་བྱེད། །ཁྲི་དང་སྟན་ནི་ཆེ་མཐོ་དང་། །བྱི་རྩོའི་ཁ་
ཟས་གསེར་དུལ་ལེན། །ཉམས་པ་རྣམས་པ་གསུམ་དག་སྟེ། །སུམ་ཅུ་བྱུག་ནི་སྦངས་
ལས་འདས། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། ཉམས་པ་རྣམས་པ་གསུམ་སྦང་འདས་ཀྱི་དབྱེ་བར་འཆད་པ་མི་འཐད་
དེ། དེ་གསུམ་ལ་སྦངས་འདས་ཀྱི་དངོས་གཞི་མི་སྦྱེད་པར་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་ཉེས་
བྱས་ཅམ་སྦྱེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། སུམ་བརྒྱ་པ་ལས།^{༤༠} དེ་ཉམས་པ་ཕྱོགས་མཐུན་ཡོངས་
སུ་སྤང་བྱ་སྟེ། །བྱིས་པ་འབྲ་བར་ཤམ་ཐབས་མི་བགོ་ཞིང་། །ཁ་དོག་གཅིག་པ་ཁ་
ཆར་ཅན་དཀར་མིན། །ཞེས་དང་། བྱེ་བྲག་བཤད་མཛོད་ལས། ས་བོན་འཛོམས་དང་

༤༠༠ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༩། འདུལ་བ་ལུ། སྟོབ་བཟོན་ཤུ་ཡོད། སུམ་བརྒྱ་པ། ༡༧༩༡།

བསྐྱབ་པའི་གཞི། །བཅུ་པོ་དག་ནི་མ་གཏོགས་པ། །དེ་དག་ཕྱོགས་དང་མ་སྟུན་པ་
ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། །དེ་གསུམ་གྱིས་བཤགས་བྱའི་ཉེས་བྱས་
སྐྱེད་པར་ཐལ། །ཉིད་ཀྱི་རྣམ་བཤད་ལས། །སྤྲུལ་གསུམ་ཅན་གྱི་རྟགས་འཆང་བ་ནི་རི་
ལྷར་བྱིས་པའི་རྟགས་འཆང་བ་བཞིན་དུ་རབ་དུ་བྱུང་བས་ཡང་དག་པར་སྐྱངས་པ་
ལས་འདས་པ་ཡིན་པས། །དེ་ལ་ནི་བཤགས་བྱའི་ཉེས་བྱས་སྤྲུལ་རྟེན་ལོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། །གཞན་ཡང་། །དེ་གསུམ་ལ་སྐྱངས་འདས་ཀྱི་ཉེས་བྱས་སྐྱེད་པར་
ཐལ། །དེ་གསུམ་ལུལ་བྱུང་པར་ཅན་མཁན་པོའི་བྱུང་དུ་གཉིན་པོ་ལུས་དག་གིས་
དངོས་སྤྲུལ་སྐྱངས་པ་ལས་འགལ་པར་བྱུགས་པའི་ཕྱིར། །བྱབ་པ་བྱབ་སྟེ། །བསྟེན་པར་
མ་རྫོགས་ཤིང་རབ་དུ་བྱུང་བས་སྐྱངས་པ་ལས་འདས་པ་ལ་ཡང་རོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར།

འོད་ལྷན་གྱི་ལུང་དེའི་དོན་རབ་བྱུང་གིས་བྱིས་པའི་རྟགས་ལ་སོགས་པའི་
ཤམ་ཐབས་མི་བགོ་བ་དང་སྒྲ་གོས་དང་མཐང་གོས་ཁ་དོག་གཅིག་པ་དང་། །ཁ་ཆར་
ཅན་དང་ཁ་དོག་དཀར་པོ་འཆང་བ་རྣམས་ལ་ཕྱོགས་མ་སྟུན་གྱི་ཉེས་བྱས་སྐྱེད་པར་
བསྟུན་པའི་ཕྱིར། །བཤད་མཛོད་ཀྱི་ལུང་དེས་གོས་ཞག་བཅུ་འཆང་སྤང་སོགས་ལྟར་
མེད་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་དང་། །བསྐྱབ་པའི་གཞི་བཅུ་པོ་དག་དུ་མ་གཏོགས་པ་
རྣམས་ལ་ཕལ་ཆེར་ཕྱོགས་མ་སྟུན་གྱི་ཉེས་བྱས་སྐྱེད་པར་བསྟུན་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། །འོ་ན་སྟུན་མོང་པའི་སྐྱངས་འདས་ཡིན་ན། །སོ་བྱུག་པོ་གང་རུང་ཡིན་པས་བྱབ་
པོ་ཞེ་ན། །མ་བྱབ་སྟེ། །དགེ་ཚུལ་གྱི་གནས་ཀྱི་སྒྲ་མ་བསྟེན་བྱར་ཡོད་བཞིན་དུ་མ་
བསྟེན་པར་ཞག་གཅིག་འདས་ན་བཤགས་བྱའི་ལྟར་བ་སྐྱེད། །དེས་རང་གི་བྱིས་བྱེད་

འདོད་ཀྱི་བསམ་བསྟན་ཀྱན་ནས་བསྐྱེད་ཏེ་ཁང་པ་ཁང་ཆེན་བཅེགས་པ་ལ་ཉེས་
བྱས་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས།^{༡༧} མི་གནས་པར་འདུག་
པ་ལས་སོགས་པས་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པར་མི་བྱེད་པ་སྟེ།
གཞི་དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཉེས་པ་ནི་མི་སྤྱོད་པའི་གཞི་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས།^{༡༨} ཁང་པ་དང་ཁང་ཆེན་
བཅེགས་པ་ཡང་འདོད་པའི་གཞི་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཁྲིམ་བྱེད་པ་ནི་ཁྲིམ་
ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་པ་ལས་འདས་པ་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་ལ་ནི་
བཤགས་པར་བྱ་བའི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བ་ཡང་ཡོད། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། འོད་ལྗན་ལས།^{༡༩} འདོད་པའི་གཞི་ལས་བྱུང་བ་ནི་ཁྱ་བ་འབྲིན་པ་
ལ་སོགས་པ་དག་ཁང་པ་དང་ལྷ་ཁང་དུ་གཏོགས་པ་སྟེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་མི་
འཐད་པར་ཐལ། དག་ཚུལ་གྱི་ཁང་པ་དང་ཁང་ཆེན་བཅེགས་ན་བཤགས་བྱའི་ཉེས་
བྱས་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། དེའི་དོན་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་
རང་གི་ཁྲིམ་བྱེད་འདོད་ཀྱི་བསམ་བསྟན་ཀྱན་ནས་མ་བསྐྱེད་པར་ཁང་པ་ཁང་ཆེན་
བཅེགས་ན་སྤོགས་མ་ཐུན་གྱི་ཉེས་བྱས་སྐྱེད་པ་དང་། དེས་བསྐྱེད་ནས་དེ་ལྟར་
བཅེགས་ན་བཤགས་བྱའི་ཉེས་བྱས་སྐྱེད་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། དུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་དང་། དངོས་པོ་དང་བསམ་པའི་སྒྲོ་ནས་དང་།
བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས། རོ་བོའི་སྒྲོ་ནས། མི་མ་ཐུན་སྤོགས་སུ་གྱུར་པའི་སྒྲོ་ནས་བཟུ་
བ་དང་ལྟའོ། །དང་པོ་ལ། མཁན་པོའི་བྱུང་དུ་སྒྲངས་པ་ལས་འདས་པའི་ལྟངས་བ་དང་།

༡༧ བསྐྱེད་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་ན། ༤༡ འདུལ་བ་ལྟ། སྒྲོ་བ་དཔོན་རྣམས་མི་བྱ། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ། ༡༨༡༨༡
༡༨ བསྐྱེད་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་ན། ༤༡ འདུལ་བ་ལྟ། སྒྲོ་བ་དཔོན་རྣམས་མི་བྱ། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ། ༡༩༤༡༣
༡༩ བསྐྱེད་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་ན། ༤༣ འདུལ་བ་ལྟ། སྒྲོ་བ་དཔོན་ལྟ་ཡོད། འོད་ལྗན། ༢༠༨༡༢༡

སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་བྱང་དུ་སྦངས་པ་ལས་འདས་པའི་དེ་གཉིས་ལས། ཉམས་པ་རྣམ་གསུམ་དང་པོ་དང་། གཞན་རྣམས་གཉིས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། དངོས་པོ་གཙོ་ཆེ་བའི་ལྷུང་བ་དང་། འདུ་ཤེས་གཙོ་ཆེ་བའི་དེ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མི་ཚངས་སྟོད་གྱི་པམ་འབྲའི་ལྷུང་བ་ལྟ་བུ་དང་། གཞན་རྣམས་གཉིས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ། སྒྲོམ་པ་གསོ་བའི་ལྷག་མ་མེད་པའི་ལྷུང་བ་དང་། དེ་ཡོད་པའི་ལྷུང་བ་གཉིས་ལས། འཆབ་སེམས་དང་བཅས་པའི་པམ་འབྲའི་ཉེས་བྱས་བཞི་དང་པོ་དང་། གཞན་རྣམས་གཉིས་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ལ། བཅས་རང་གི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་གཉིས་སུ་འདུ་ཡང་པམ་འབྲའི་ཉེས་བྱས་དང་། བཤགས་བྱའི་ཉེས་བྱས་གཉིས་སུ་ཡང་འདུའོ། །ལྔ་པ་ལ། ལུ་མ་ཁྲིམས་གྱི་ཡན་ལག་གི་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་སུ་སྒྱུར་པའི་ལྷུང་བ། བག་ཡོད་གྱི་དེ་དང་བརྒྱལ་ཞུགས་གྱི་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་སུ་སྒྱུར་པའི་ལྷུང་བའོ། །ཅ་བ་བཞི་པོ་དེ་དང་པོ་དང་། ཟློས་འགྱུར་འཐུང་བ་གཉིས་པ་དང་། གཞན་རྣམས་གསུམ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་དགེ་ལྷན་གྱི་ཅ་བ་བཞི་སྟོང་དགོས་ཏེ། དེ་མ་སྦངས་ན་དགེ་ལྷན་གྱི་སྒྲོམ་པ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་ཅིང་ཕྱིས་དེས་སྦངས་ཀྱང་མི་སྟོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སུམ་བརྒྱ་པ་ལས།^{༤༧} མི་གསོད་ལ་སོགས་བཞི་རྣམས་ཀྱིས། །དགེ་ལྷན་ལས་ནི་ཉམས་འགྱུར་ཞིང་། །དགེ་སྟོང་བཞིན་དུ་དགེ་ལྷན་ཡང་། །ཕྱིས་ནས་སྒྲོམ་སྟེའི་སྐལ་བ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དགེ་ལྷན་གྱིས་ཟློས་འགྱུར་སྦང་དགོས་ཏེ། ཟློས་འགྱུར་འཐུང་བ་དེ་མཆོམས་མེད་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་དུ་མའི་གནས་ཡིན་ཞེས་བག་མེད་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཡན་ལག་ཕྱི་མ་རྣམས་སྟོང་དགོས་ཏེ། ཟློ། གར། ཟླ། རོལ་མོ་རྣམས་འཁོར་བའི་དུན་ཆོགས་ལ་ཞེན་པས་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་

རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱི་མཐུན་པ་ལས།^{༡༧༥} རྩོམ་སྒྲིག་དང་རོལ་མོའི་སྤྱི་ཡང་
རུང་། །བརྟུལ་ཞུགས་ཅན་གྱིས་རང་ངམ་གཞན་མི་བྱ། །དེ་ལས་འཁོར་བ་ལ་ཆགས་
རྒྱ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་ཤིང་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་མཁན་སྟོབ་གང་རུང་
གི་བྱུང་བུ་ལུས་ངག་གང་རུང་གིས་དངོས་སུ་ཡང་དག་པར་བྲངས་པ་ལས་འདས་
པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་བྲངས་འདས་ཀྱི་ལྟུང་བའི་མཆོན་ཉིད། །བྲངས་འདས་ཀྱི་ལྟུང་བ་
གང་ཞིག །བྱེད་ལས་པམ་པ་དང་འབྲུ་བའི་སྟོན་པ་བཞག་པ་པམ་འབྲུའི་ཉེས་བྱས་ཀྱི་
མཆོན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །རང་གི་ངོ་བོ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མིང་རིགས་ཀྱི་སྟོན་པ་སོ་སོར་
ཕྱིར་བཅོས་པས་འདག་ཏུ་རུང་བ། བྲངས་འདས་སུ་བྱུང་པའི་བཤགས་བྱའི་ཉེས་
བྱས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད།

བཞི་པ་ནི། ལུན་མོང་པའི་བྲངས་འདས་དེ་ལ་བརྟུར་གྲངས་ངེས་ཏེ། མི་
མ་ལུན་ཕྱོགས་ལས་ལྟོག་པའི་རིམ་པ་དེ་ལ་བརྟུར་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱ་
གར་གྱི་བུ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པའི་གནས་མང་པོ་སྤྱང་མི་རྒྱས་སོ་སྤྱམ་པའི་ཞུས་པ་
སྟོང་བའི་ཕྱིར་དུ་དེ་ལྟར་བཞག་པའི་ཕྱིར།

ལྔ་པ་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་བག་ཡོད་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་གསུམ་ནི་མི་
མ་ལུན་ཕྱོགས་ལྟེ་རིམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། དང་པོར་ཅ་བ་བཞི་
ལྟེ། དེ་ནས་ཐྱོས་འགྱུར་འཁུང་བ་ལྟེ། དེ་ནས་གཞན་ནམས་དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡང་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། པམ་འབྲུའི་ཉེས་བྱས་བཞིའི་གོ་རིམ་འདི་ལྟར་འཆད་པའི་རྒྱ་མཆོན་
ཡོད་དེ། མི་དགེ་བ་བརྟུའི་དང་པོ་བཞིའི་གོ་རིམ་དང་བསྟུན་ནས་བཞག །ཕྱི་མ་

༡༧༥ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟུང་མ། འདུལ་བ་ཤུ། ༩༩། སྟོབ་བཟོན་ཤུག་ཡོད། སྤྱི་མཐུན་གྱི་ ༡༩༩༧༠༡

བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ལྡེ་གོ་རིམ་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་འདོད་ཡོན་ལ་
ལོངས་སྤྱོད་པའི་གོ་རིམ་དང་མཐུན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ན་རྒྱལ་པོ་ལ་
སོགས་པ་སྟུན་འབྲེན་པའི་ཆེ་དང་པོར་བྲོ་གར་དང་སྒྲུ་དང་རོལ་མོའི་སྒྲུ་ལ་སོགས་
པས་བསྟུ་བར་བྱེད། དེའི་རྗེས་སུ་ཐེང་བ་འདོགས་པ་དང་། མེ་ཉོག་འཛོར་བ་དང་།
སྒྲོས་ཉུག་པར་བྱེད། དེ་ནས་མལ་སྟན་མཐོན་པོ་དང་ཆེན་པོ་ལ་བཞག་ནས་བཟའ་
བརྟུང་ལ་སོགས་པ་འབྲུལ་བར་བྱེད། དེ་ནས་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་འབྲུལ་བར་
བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །

བྱག་པ་ཡོད་དེ། མཁན་སློབ་གང་རུང་གི་བྱང་དུ་དངོས་སུ་ཡང་དག་པར་
སྒྲངས་པ་ལས་འདས་པའི་ལྷང་བ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་བྱིར།

བརྟུན་པ་ཡོད་དེ། བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་དང་། མ་རྫོགས་པའི་བྱང་པར་ཤེས་
པར་བྱ་བ་དང་། དགོ་ཚུལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ཀྱང་རྫོགས་
པ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་བྱིར་དུ་ཡང་དེ་དག་ཉེས་བྱས་སུ་བཞག་པའི་བྱིར།
བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་ཤིང་ཞེས་སོགས་ལ། བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པའི་རབ་བྱུང་བ་
གསུམ་གྱི་སྡེ་ལྡེ་ལྷང་བའི་རྒྱ་ལ་སྦྱར་ན་དངོས་གཞི་རྫོགས་པར་མི་སྤྱིད་དེ། ཉེས་
བྱས་ཅམ་སྤྱིད་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་ཉེས་བྱས་བཤད་པ་ལ།

སྤྱི་དོན་དང་། གཞུང་དོན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། ཕྱོགས་མཐུན་བདེ་སྒྲག་
ཏུ་རྟོགས་པའི་བྱིར་དུ་ཉེས་མེད་དང་པོར་བཤད་པ་དང་། ཕྱོགས་མཐུན་དངོས་
བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དགོ་སྤོང་པ་མ་གང་རུང་གི་རྟེན་ལ་དངོས་བཅས་ཀྱི་

གཉིས་པ་སྟོགས་མཐུན་དངོས་ནི། གྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས།^{༡༧} དབྱར་གནས་
གཅིག་ཏུ་གནས་པ་དང་། །གསོ་སྦྱང་དགག་དབྱེ་བཅས་པ་དང་། །དེ་ལ་སོགས་པ་དེ་
ཡི་ནི། །སྒངས་པའི་སྟོགས་དང་མཐུན་པ་ཡིན། །རྟགས་དང་སྦྱོང་དང་སྦྱོད་དང་
ནི། །ལོངས་སྟོད་ཕྱར་གཡེང་འདོད་པ་དང་། །གཞོད་པ་དང་ནི་གནས་པ་དང་། །མ་

གུས་མི་སྤོང་གཞི་ལས་བྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་བཙུ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་
ནི། ཉགས་གྱི་གཞི་ལ། ལུས་གྱི་ཉགས། གོས་གྱི་ཉགས། སྤོང་སྤྱད་གྱི་ཉགས་གསུམ།
དང་པོ་ལ་སྤངས་འདས་ནི། སྤང་ཁ་སྤྱ་ཚད་ལྷག་འདོག་པ་ནི་བྱིམ་པའི་ཉགས་སྤོང་
བར་ཁས་སྤངས་པ་ལས་འདས་པའི་བཤགས་བྱ་ཡིན་ཏེ། བར་མའི་སྐབས་སུ་དེ་
དག་སྤོང་བར་ཁས་སྤངས་པའི་བྱིར། སྤྱ་བ་སྤང་གི་སྤྱ་ལྟར་འབྲེག་པ་དང་། མ་གནང་
བའི་ཕྱོགས་གྱི་སྤྱ་བྲེག་པ་ནི། དེའི་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་ཉེས་བྱས་ཡིན་ཏེ། བྱིམ་པའི་
ཉགས་གྱི་སྤང་བྱ་དང་ཕྱོགས་མཐུན་པས་བསྐྱམ་བྱའི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བའི་བྱིར།
སྤྱབ་བྱེད་འདི་འོག་མ་རྣམས་ལ་འང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་སྤངས་འདས་ནི། བྱིམ་པ་དང་སྤྱ་སྤྲེགས་ཅན་གྱི་གོས་འཆང་བ།
སྤྱ་གོས་མཐང་གོས་གདིང་བ་གཡར་པོ་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་མེད་པའོ། །དེའི་ཕྱོགས་
མཐུན་ནི། བྱིམ་པ་དང་གོས་ཆ་འབྲ་བ་དང་། རབ་བྱུང་གི་གོས་ཡིན་ཀྱང་ཁ་དོག་ཆད་
དབྱིབས་བྱོན་ལུགས་ལ་སྤྱོན་ཆགས་པའོ། །

གསུམ་པ་སྤངས་འདས་ནི། ལྷང་བཟེད་རུང་བ་ཆད་ལྷན་མེད་པའོ། །དེའི་
ཕྱོགས་མཐུན་ནི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ལ་སོགས་པ་ལ་སྤྱོན་ཆགས་པའི་ལྷང་བཟེད་
འཆང་བ་དང་། ཡི་དང་ཀོ་བ་སོགས་ལས་བྱས་པའི་སྤོང་སྤྱད་འཆང་པའོ། །

གཉིས་པ་སྤོང་བའི་གཞི་ལས་སྤངས་འདས་ནི་རང་དོན་དུ་རིན་པོ་ཆེ་འཆང་
བ་ལྟ་བུའོ། །དེའི་ཕྱོགས་མཐུན་ནི། བྱིམ་པ་ཉི་དུ་མིན་པ་ལ་སྤོང་མི་རིགས་པའི་ཟས་
གོས་སྤོང་བ་ལྟ་བུའོ། །

གསུམ་པ་སྤོང་སྤྱད་གྱི་གཞི་ལས་སྤངས་འདས་ནི། རིན་པོ་ཆེའི་ཁབ་རལ་

བྱེད་དུ་བརྩལ་བ་ལྟ་བུའོ། །དེའི་ཕྱོགས་མ་ཐུན་ནི་བ་སོའི་ཁབ་རལ་བྱེད་བ་ལྟ་བུའོ། །

བཞི་བ་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་གཞི་ལས་སྦངས་འདས་ནི། བྱེད་པའི་ཁ་ཟས་དང་སྤྱོས་
འགྱུར་འཐུང་བ་ལྟ་བུ། དེའི་ཕྱོགས་མ་ཐུན་ནི་སྒྲིག་ཅོང་ལ་སོགས་བ་ཟ་བ་ལྟ་བུའོ། །

ལྷ་བ་བྱར་གཤེད་གི་གཞི་ལས་སྦངས་འདས་ནི། གར་སོགས་ཐེང་སོགས་
མལ་ཆེ་མཐོ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་བའོ། །དེའི་ཕྱོགས་མ་ཐུན་ནི་རྩ་ལ་རྒྱལ་བ་རྩེ་བ་ལས་
སོགས་བ་ལྟ་བུའོ། །

བྱུག་བ་འདོད་བ་ལ་བརྟན་པའི་སྦངས་འདས་ནི། མི་ཆངས་སྤྱོད། མ་བྱིན་
ལེན། ཁང་བ་ཁང་ཆེན་ཀྱི་གཞི་ལས་གྱུར་བ། རྩུབ་དུ་སྤྱོ་བའོ། །དང་པོའི་ཕྱོགས་
མ་ཐུན་ནི་ཁུ་བ་འབྱིན་བ་དང་། འབྲིག་ཆོག་སྤྱོ་བ་ལས་སོགས་བ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་
པའི་དེ་ནི། དག་སྒོང་མ་ལས་ཟས་གོས་ལེན་བ་ལྟ་བུའོ། །བཞི་པའི་དེ་ནི་སྤྱ་མ་ཆོག་
རྩུབ་དག་འབྲུལ་ལོ། །

བདུན་བ་གནོད་པའི་གཞི་ལས་སྦངས་འདས་ནི། སྒོག་གཅོད། དག་འདུན་གྱི་
དབྱེན། དེ་རྩེས་ཕྱོགས། ཁྱིམ་སུན་འབྱིན་ལྟ་བུའོ། །དེའི་ཕྱོགས་མ་ཐུན་ནི། སྒྲོད་བ་
ཕྱིས་གནོན། འགྲོད་བ། ག་ག་ཆོལ་དང་དངངས་པར་བྱེད་བ་ལྟ་བུའོ། །

བརྒྱད་བ་གནས་པའི་གཞི་ལས་སྦངས་འདས་ནི། དག་འདུན་གྱི་གནས་ནས་
དབྱུངས་པའི་མཆོན་མི་མ་ཐུན་བ་དང་ལྟན་ཅིག་གནས་བ་ལྟ་བུའོ། །དེའི་ཕྱོགས་མ་ཐུན་
ནི་ཁྱིམ་བ་དང་ལུ་སྟགས་ཅན་ལ་སོགས་དང་ལྟན་ཅིག་ཡུན་རིང་གནས་བ་ལྟ་བུའོ། །

དགུ་བ་མ་གུས་པའི་གཞི་ལས་སྦངས་འདས་ནི། མཁན་སྒོབ་དང་། དཀོན་
མཆོག་སོགས་ལ་མ་གུས་པར་བྱེད་པའོ། །དེའི་ཕྱོགས་མ་ཐུན་ནི་གྲོགས་ཆངས་

བ་༤༧་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པ་རྣམས་ལ་མ་གུས་པའོ། །

བཙུ་བ་མི་སྤྱོད་པའི་གཞི་ལས་སྒྲངས་འདས་ནི། གསོ་སྤྱོད་དབྱར་གནས་དགག་
དབྱེ་མི་བྱེད་པ་དང་། གནས་ཀྱི་སྒྲ་མ་ལ་མ་བརྟེན་པར་འདུག་པ་ལྟ་བུའོ། །དེའི་ཕྱོགས་
མཐུན་ནི་དབྱར་གྱི་དམ་ཆིག་མ་བསྐྱེད་པ་དང་དབྱར་རལ་བར་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ནི། དགེ་ཚུལ་པ་མ་དང་དགེ་སློབ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱོགས་
མཐུན་གྱི་བསྐྱབ་པ་དེ་དག་ལས་འདས་ན། ཡིད་ཀྱི་བསྐྱམ་བུའི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་
ཏེ། སྤར་བྱས་ལ་འགྲོད་སེམས་དང་། ཕྱིན་ཆད་མི་བྱེད་པའི་སྒྲོམ་སེམས་ཅན་གྱིས་
འདག་པར་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཞར་བྱང་ལ། བསྐྱབ་པ་བྱིན་པའི་དོན་བཤད་པ།

དེའི་རོ་ཐོ་བཤད་པ། འདྲ་བའི་དོན་བཤད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ།
མདོ་སྤེལ་བའི་ཕྱོགས་བཤད་པ། སྤར་བས་པའི་ཕྱོགས་བཤད་པ། བྱེ་བྲག་སྤྱོད་པའི་རང་
ཕྱོགས་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། མདོ་སྤེལ་བ་ན་རེ། བམ་པའི་སྤེར་གཏོགས་པའི་སྒྲོམ་པོ་སྤྱི་བ་དེ་
དག་པའི་ཕྱིར་དུ་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། སྤར་བས་བ་ན་རེ། བམ་
བས་སྒྲོམ་པ་གཏོང་བས་སྒྲོམ་པ་ གཏོང་བྱེད་ཀྱི་བམ་པ་དག་པའི་ཕྱིར་དེ་བྱིན་པ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།

བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྱོད་པ་ནི། བམ་བས་སྒྲོམ་པ་མི་གཏོང་ཡང་བམ་བས་སྒྲོམ་པ་ཉམས་
པར་བྱེད་པས་སྒྲོམ་པ་ཉམས་བྱེད་ཀྱི་བམ་པ་དང་འདྲ་བའི་ཉེས་བྱས་འཆབ་མེད་དེ་
དག་པའི་ཕྱིར་དུ་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ཡིན་ནོ། །བམ་པ་དང་བམ་འདྲའི་ཉེས་བྱས་འཆབ་

བཅས་དག་པའི་ཕྱིར་དུ་བསྐྱབ་པ་ནི་མི་སྤྱི་ན་དེ། དེ་ལྟར་བྱིན་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་
ཅིང་། དེ་ལྟར་བྱིན་ཀྱང་ཅ་ལྟར་འཆབ་བཅས་ཆེ་འདི་ལ་དག་པར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར།

དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སམ་པ་དང་སམ་འབྲའི་ཉེས་བྱས་འཆབ་བཅས་བྱུང་བའི་
གང་ཟག་དེ། ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་དང་ཟང་
ཟེང་གཉིས་ཀའི་སློན་ལ་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷ་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆབ་བ་
བསྐྱད་པར་བྱའོ། །འདི་ལ་དག་འདུན་དབང་ངོ་། དེ་ཡལ་བར་མི་འདོར་རོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཅ་ལྟར་འཆབ་བཅས་བྱུང་བའི་གང་ཟག་དེ་སངས་རྒྱུས་
ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་ས་བོན་མེས་ཆེག་པ་ལྟར་སྤང་སྟེ་མི་རུང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ངོ་བོ་ལ། སྤང་བས་པ་རྣམས་ན་རེ། སྤོམ་པ་གཏོང་བྱེད་ཀྱི་སམ་པ་
དང་སམ་འབྲའི་ཉེས་བྱས་འཆབ་མེད་དག་པའི་ཕྱིར་བྱིན་པའི་སྤོམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས། བྱེ་བྲག་སྤྲོ་བ་ན་རེ། སྤོམ་པ་ཉམས་བྱེད་ཀྱི་སམ་པ་དང་སམ་འབྲའི་ཉེས་
བྱས་འཆབ་མེད་དག་པའི་ཕྱིར་ས་གཞན་ན་གནས་པ་སྤྱོད། ཆེ་ཇི་སྤྱིད་འཆོའི་བར་
དུ་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བྱིན་པའི་བར་མའི་དག་པ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །

གསུམ་པ་ལ། གང་འབྲ། གང་དང་འབྲ། གང་ལས་འབྲ། ཚུལ་རིམ་ལྟར་དུ་འབྲ་
བའོ། །དང་པོ་ནི་བསྐྱབ་བྱིན་དག་སྤོང་དེ་འབྲ། གཉིས་པ་ནི། དག་སྤོང་རྣམ་དག་དང་
འབྲ། གསུམ་པ་ནི། ལྟར་བ་ཕྱེ་ལྟེ་ཕྱེད་པའི་ཉེན་དུ་འབྲ། བཞི་པ་ནི། དག་སྤོང་རྣམ་
དག་དེས་ལྟར་བ་ཕྱེ་ལྟེ་ལྟེ་ལ་ཕྱུར་ན་དངོས་གཞི་རྩོགས་པར་སྤྱོད་པ་ལྟར་དུ་
བསྐྱབ་བྱིན་དག་སྤོང་དེས་ཕྱེ་ལྟེ་ལྟེ་ལ་ཕྱུར་ན་དངོས་གཞི་རྩོགས་པར་སྤྱོད་པའི་

ཉེན་དུ་བྱེད་པ་ལ་འབྲལ། །དམིགས་ཀྱིས་བསལ་ན་ལྷུང་བ་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། འདུན་པ་བྱིར་སྐྱར་གྱི་ལྷུང་བ་དང་། ལས་ཀྱི་ནང་ནས་མི་སྣ་བར་འགོ་བའི་
ལྷུང་བྱེད་དང་། དག་བཙུག་བདེན་སྤྱི་ལྷུང་བ་རྣམས་མི་འབྱུང་བའི་བྱིར། དེ་ལ་དང་
པོ་གཉིས་མི་འབྱུང་སྟེ། དེ་ལས་ཀྱི་ཁ་སྐྱོང་དུ་མི་འོས་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་མི་འབྱུང་སྟེ། དེས་དག་བཙུག་པ་ཐོབ་པ་ན་བསྐྱབ་བྱིན་ལས་གྲོལ་
བའི་བྱིར། འབྲ་ཡུལ་གྱི་དགོ་སྒྲོང་རྣམ་དག་ལ་ཁ་ཅིག། འཆལ་ཚུལ་གྱི་རྩི་མས་ཅུང་
ཟད་ཀྱང་མ་གོས་པ་ཞིག་དགོས་སྟེ། རྣམ་དག་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་དེ་དགོས་པའི་བྱིར་
ཏེ། མཛོད་ལས། “རྣམ་དག་ཡོན་ཏན་བཞི་ལྟ་ནས། །འཆལ་ཁྲིམས་དེ་རྒྱས་འཕེན་
མ་བྱུང་། །དེ་གཉེན་པོ་དང་གཞི་ལ་བརྟེན། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན་
བསྐྱེན་རྫོགས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་རྣམ་དག་དང་ལྡན་པའི་དགོ་སྒྲོང་དེ་ལ་འཆལ་ཚུལ་གྱི་རྩི་
མས་མ་གོས་པ་ཞིག་དགོས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། བསྐྱེན་
རྫོགས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་རྣམ་དག་དང་ལྡན་པ་ཡང་ཡིན་ས་གཞན་ན་གནས་པ་ཡང་ཡིན་
པའི་གཞི་མ་ཐུན་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། དགོ་སྒྲོང་ཆོས་ལྷག་
ལྡན་གྱི་“འོ་ཁྱད་ཆོས་སུ་བསྐྱེན་རྫོགས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་རྣམ་དག་དང་ལྡན་པ་དང་། ས་
རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་གཉིས་སོ་སོར་སྣུས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། ལྷག་མས་གོས་པའི་དགོ་སྒྲོང་རྣམ་དག་མི་སྲིད་པར་ཐལ། དམ་
བཅའ་འཐད་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། འདི་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་
འཆལ་བའི་སྐབས་མེད་དོ། །ཞེས་པའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་གྱི་ཆོག་དེས་ལྷ་སྤྲུགས་ཀྱི་

༤༧༧ བསྐྱེན་འབྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༡༧། མཛོད་པ་ཀྱུ་སྒྲོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉིན། མཛོད་ཅ་བ། ༣༥༡༣།

༥༠༠ ག༡༡༤་བ་ན་གྱིས།

ཡན་ལག་གི་ཚུལ་ཁྱིམ་ས་རྣམ་དག་དེ་ལ་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བས་མ་གོས་པ་
དགོས་པར་བསྟན་གྱི་བཅས་རྒྱུ་གི་ལྷག་མ་སོགས་གྱིས་^{༥༠༡}གོས་པ་ཡང་ཡོད་
དོ། །ཞེས་ལུགས་ལ་བསྟན་པའི་བྱིར།

ཁ་ཅིག །བསྐྱབ་བྱིན་དགེ་སྤོང་དེ་དགེ་སྤོང་རྣམ་དག་ཡིན་གསུངས་པ་མི་
འཐད་དེ། བྱང་ཆུབ་གཞུང་ལམ་གྱི་ཤོག་བྱ་བཞི་བཙུ་ཞེ་དགུ་པའི་རྒྱལ་ཤོག་ལས།
བྱང་སེམས་ལ་ནི་སྤྱང་སྤངས་པས་སྤོམ་པ་རྣམ་དག་སྤྱེ་ལ། ཐེག་པ་དམན་པའི་རྟེན་
ལ་ནི་སྤྱང་སྤངས་ཀྱང་དགེ་སྤོང་གི་སྤོམ་པ་རྣམ་དག་མི་སྤྱེ་བའི་བྱིར་ཏེ། དུལ་རྟེན་ལ་
སྤོམ་ནས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་དང་མ་རྫོགས་པ་གཉིས་ཀར་གསུངས་པའི་བྱིར།
ཞེས་དང་། རྒྱུ་ཆེན་རིན་ཆེན་སྤེང་བའི་ཤོག་བྱ་བརྒྱ་དང་དགེ་ཅིག་པའི་རྒྱལ་ཤོག་
ལས་ཀྱང་།^{༥༠༢} སྤོམ་པ་མཆོག་དང་ལྡན་པ་དགེ་སྤོང་ལྟ་བུ་དང་། མཆོག་མིན་པ་
བསྐྱབ་པ་སྤྱིན་པ་ལྟ་བུ་དེ་གཅིག་པས་དགེ་སྤོང་གི་བྱིན་ལེན་གསོག་འཛོག་གིས་
བསྐྱབ་བྱིན་གྱི་བྱིན་ལེན་གསོག་འཛོག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ལ་
སྤྱིན་བྱིས་ལས་ལུགས་རྟོག་མཛད་པར་བྱ།

རང་ལུགས་ལ་དེ་ཡོད་དེ། བཅས་པ་འཆབ་བཅས་དང་འཆབ་མེད་གང་གིས་
ཀྱང་མ་གོས་པའི་དགེ་སྤོང་དེ་འབྲུལ་གྱི་དགེ་སྤོང་རྣམ་དག་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་ཁྱིམ་ས་
རྣམ་པར་དག་པ་དང་ལྡན་པའི་དགེ་སྤོང་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པའི་སྐྱབས་ཐམས་ཅད་
ཏུ་བཅས་པས་མ་གོས་པ་དགོས་པར་བསྟན་པའི་བྱིར་རོ། །གཞུང་དོན་ནི། བསྐྱབ་བྱིན་
དགེ་སྤོང་ཆོས་ཅན། དགེ་སྤོང་རྣམ་དག་དང་འབྲུལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་ལྷུང་བ་སྡེ་ལྔ་

༥༠༡ ག་༡༡༩་བ་ཅ་གྱི།

༥༠༢ སྤྱེ་འབྲས་པར་ས། རྩི་དགེ་འདུན་བྱུག་ རྒྱུ་ཆེན་རིན་ཆེན་སྤེང་ག། ༥༥'༣'༦།

སྐྱེད་པའི་རྟེན་དུ་འབྲེལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱིད་ཀྱིས་དགེ་སྦྱོར་རྣམས་དག་ལ་བྱིན་ལེན་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆ་ནས་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་དང་ལྷན་པ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཁྱིད་ཀྱི་བྱིན་ལེན་ཆགས་པའི་ཕྱིར། བསྐྱེད་བྱིན་དགེ་སྦྱོར་ནང་པན་ཚུན་གྱི་བྱིན་ལེན་མི་འཆགས་ཏེ། དེ་རྣམས་ཟས་ཀྱི་ཚོ་ག་གཅིག་པའི་ཕྱིར། བསྐྱེད་བྱིན་དགེ་སྦྱོར་པས་དགེ་སྦྱོར་མ་ལ་བྱིན་ལེན་མི་འཆགས་ཏེ། དེས་བསྐྱེད་བྱིན་དགེ་སྦྱོར་ལ་བྱིན་ལེན་མི་འཆགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དགེ་སྦྱོར་མ་ལ་ཡང་དོ། །ཞེས་གསུངས།

གསུམ་པ་ལ་སྤེལ་བའི་དངོས་གཞི་སྐྱེད་པ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་དངོས་གཞི་གཉིས་ཀ་དགེ་སྦྱོར་གི་རྟེན་ལ་བྱུབ་དགོས་ཏེ། བྱིས་པ་དགེ་བསྟེན་དགེ་ཚུལ་གང་རུང་གི་རྟེན་ལ་སྦྱོར་བ་བྱས་ནས་དགེ་སྦྱོར་གི་རྟེན་ལ་དངོས་གཞི་བྱུབ་ཀྱང་ལྷུང་བ་འོག་མ་ན་སྤང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོགས་སྤྲེལ་མར་སྦྱོར་བ་བྱས་པ་ལ་ཡང་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དགེ་སྦྱོར་གི་རྟེན་ལ་སྦྱོར་བ་བྱས་ནས་བྱིས་པ་འཕམ་དགེ་ཚུལ་དུ་བབས་པའི་རྟེན་ལ་དངོས་གཞི་བྱུབ་ཀྱང་དེ་མི་སྐྱེད་དེ། དེ་སྐྱེད་པ་ལ་བསྟེན་རྫོགས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་རྟེན་ལ་མི་གསོད་པའི་སྦྱོར་བ་བྱས་ཏེ་དགེ་ཚུལ་དུ་བབས་པའི་རྟེན་ལ་དངོས་གཞི་བྱུབ་ན། སློག་གཅོད་ཀྱི་པམ་འབྲའི་ལྷུང་བར་འགྱུར་ཏེ། བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་རྟེན་ལ་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྒྲིམ་པ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལ་ཡང་དེ་དང་ལྷན་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ཞར་བྱུང་ནི་སྤྱི་བལ་དང་ལུག་གི་བལ་ནག་སོ་འབའ་ཞིག་ལ་གདན་བྱེད་པ་བཀག་པས། མོན་དར་སོགས་དེ་ལས་བཟང་བ་དང་། དེ་དང་ཆ་འདྲ་བ་

སོགས་ཀྱང་བཀག་པ་ཡིན་ཏེ། རྩམ་བཀག་པ་བས་བཟང་པོ་ལ་ཡང་དེ་དང་ལྡན་པ་
ཉིད་ཡིན་ནོ། །འདྲ་བ་ལ་ཡང་རྩོ། །ཞེས་གསུངས། དགོས་པ་མང་མཆོན་འགྲུང་
བའི་དབང་གིས། མ་བྱེན་ལེན་གྱི་པམ་པ་ལྟ་བུ་མཆོན་ཉིད་སྤྱི་འདྲའི་ལྷང་བ་ཐུན་མོང་
བ་ཡོད་མེད་ཆེ་ཆུང་དུ་འགྱུར་བ་མེད་དེ། དེ་གཉིས་ཀ་མ་བྱེན་ལེན་སོགས་ཀྱི་ཞིང་
སྟེ་ཉེན་དུ་མཆུངས་པའི་ཕྱིར། མཆོན་གྲུང་པ་ནི་དེའི་ཞིང་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས། མཆོན་གྲུང་པའི་དབང་གིས་སྐྱོར་བ་བྱེད་བཞིན་པའི་ལྷང་བ་ཆེ་བ་ཆུང་
བར་འགྱུར་བ་ཡོད་དེ། དགོས་པ་མས་སྐྱེས་པའི་ལུས་ལ་རེག་པའི་སྐྱོར་བ་སྐྱོམ་པོ།
དགོས་པ་གིས་སྐྱེས་པ་གཞན་གྱི་ལུས་ལ་ཆགས་སེམས་ཀྱིས་རེག་པའི་སྐྱོར་བ་ལ་
ཉེས་བྱས་ཡིན་ཅིང་དགོས་པ་མས་སྐྱེས་པའི་ལུས་ལ་རེག་པའི་སྐྱོར་བ་བྱེད་བཞིན་
པའི་ངང་ནས་མཆོན་འགྲུང་ཏེ། སྐྱེས་པ་གཞན་གྱི་ལུས་ལ་རེག་པའི་སྐྱོར་བ་བྱུབ་པ་
ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་གྱི་སྐྱོམ་པོར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། མཆོན་འགྲུང་བའི་དབང་
གིས་སྐྱོར་བ་བྱེད་བཞིན་པའི་ཉེས་པ་ཆུང་བ་ཆེ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དགོས་པ་གིས་
སྐྱེས་པ་གཞན་གྱི་ལུས་ལ་རེག་པའི་སྐྱོར་བ་ཅོམ་བཞིན་པའི་ངང་ནས་མཆོན་འགྲུང་
ཏེ། སྐྱེས་པ་གཞན་གྱི་ལུས་ལ་རེག་པའི་སྐྱོར་བ་བྱུབ་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ཏེ། ན་
སྤྲད་པའི་དོན་གྱི་སྐྱོར་བ་གང་ཡིན་པ་ཉིད་ལས་སོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དབང་
གིས་མཆོན་སྤྲ་སྤྲ་སྤྲ་བྱུབ་ཐོབ་པའི་སྐྱོར་བའི་ལྷང་བ་ཆེ་བ་ཆུང་བར་འགྱུར་གྱི་
ཆུང་བ་ཆེ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དགོས་པ་མ་རེག་པས་གྱི་སྐྱོར་བ་ཅན་མཆོན་གྲུང་པའི་
ཆེ་དགོ་འདུན་ལྷག་མར་གཏོགས་པའི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱས་པ་ནི་
དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

མཚན་ལྟར་པའི་དབང་གིས་དངོས་གཞིའི་ལྷང་བ་མཉམ་པར་འགྱུར་བ་ཡོད་
ཀྱང་ཆུང་བ་ཆེ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དགེ་སློང་མ་ཁུ་བ་འབྲིན་པའི་ལྷང་བྱེད་ཅན་མཚན་
འགྱུར་བ་ན་འབྲིན་པའི་ལྷང་བྱེད་ཅན་དུ་འགྱུར་གྱི་འབྲིན་པའི་ལྷག་མ་ཅན་དུ་མི་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བ་སྤང་བ་ནི་རང་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས། མཚན་འགྱུར་བའི་
དབང་གིས་ལྷང་བ་མེད་པ་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དགེ་སློང་མས་ལྷང་བ་བྱེད་ལྷག་པོ་
ཞག་དགུ་ལས་ལྷག་པ་བཅངས་པ་ན་སྤང་ལྷང་དུ་འགྱུར་བ་དང་། དགེ་སློང་གིས་བཅུ་
ལས་ལྷག་པ་བཅངས་ན་སྤང་ལྷང་དུ་འགྱུར་ཀྱང་། དགེ་སློང་གི་རྟེན་ལ་ཞག་དགུ་
བཅངས་པའི་ཞག་དགུ་པ་དེ་ཉིད་ལ་དགེ་སློང་མར་མཚན་འགྱུར་ཀྱང་སྤང་ལྷང་དུ་མི་
འགྱུར་ཏེ། སྤང་གྱི་ཞག་དགུ་པོ་དེ་དགེ་སློང་མར་མཚན་འགྱུར་བའི་ཞག་དེའི་ཆ་
ལས་སུ་མ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞག་བཅུར་མ་ལོན་པ་ནི་ཆ་ཉིད་དོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

མཚན་འགྱུར་བའི་དབང་གིས་ལྷང་བ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ཡོད་པ་མེད་
པར་འགྱུར་ཏེ། དགེ་སློང་བྱད་མེད་ལ་ཚོས་སྟོན་པའི་ལྷང་བྱེད་ཅན་དགེ་སློང་མར་
མཚན་འགྱུར་བ་ན་ལྷང་བྱེད་དེ་གཏན་མེད་དུ་འགྱུར། དགེ་སློང་མ་འཁོར་མང་པོ་
འཛོག་པའི་ལྷང་བྱེད་ཅན་མཚན་འགྱུར་བ་ན་ལྷང་བ་དེ་གཏན་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
ཏེ། ཞིང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལ་ནི་ཉམས་སོ། །ཞེས་གསུངས། དགེ་སློང་པ་མ་ལ་ལྷག་མ་
བཅབས་པའི་ཉེས་བྱས་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ན། མཚན་འགྱུར་རྗེས་སུ་དེ་དག་པའི་ཕྱིར་དུ་
སློ་མགུ་སློད་མི་དགོས་ཏེ། དེའི་དབང་གིས་བཅབས་ཉེས་ཉམས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་
ཉེས་པ་བཅབས་པ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དགེ་སློང་པའི་ལྷག་མའི་

དངོས་གཞི་དག་པའི་ཕྱིར་དུ་མགྲ་བ་སྤྱད་པ་མཆོན་འགྲུར་བའི་དབང་གིས་དོན་མེད་
པར་འགྲུར་བ་ཡོད་དེ། དགོ་སྒྲོང་པའི་ལྷག་མའི་དངོས་གཞི་དག་པའི་ཕྱིར་དུ་མགྲ་བ་
ཞག་བྱག་སྒྲོད་དགོས་ཤིང་། དགོ་སྒྲོང་མས་ཆེ་བ་བྱེད་སྒྲོད་དགོས་པ་ཡིན་ལ། ཞག་
ལྷའི་བར་དུ་མགྲ་བ་སྤྱད་པའི་དགོ་སྒྲོང་པ་དགོ་སྒྲོང་མར་མཆོན་འགྲུར་བ་ན་མགྲ་བ་ཆེ་
བ་བྱེད་སྒྲོད་དགོས། ཞག་བཅུ་བཞིའི་བར་དུ་མགྲ་བ་སྒྲོད་པའི་དགོ་སྒྲོང་མ་དགོ་སྒྲོང་
པར་མཆོན་གྲུར་བ་ན་སྒྲར་ཞག་བྱག་གི་བར་དུ་མགྲ་བ་སྒྲོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མགྲ་
བ་སྤྱད་པ་ནི་དོན་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།

འདས་མ་འོངས་ད་ལྟར་གྱི་ལུས་གསུམ་ལས་ད་ལྟར་གྱི་ལུས་ལྟར་བའི་བྱེད་
བ་པོ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆེད་ལུས་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ཡང་
དགོ་སྒྲོང་གིས་སྦྱེས་པ་གཞན་དང་ཤ་ལ་རེག་པ་དང་བཅས་ཏེ་མཆོན་མོ་ལྷན་ཅིག་
ཉལ་ན་དངོས་གཞི་ལ་སྒྲོམ་པོ། སྒྲོར་བ་ལ་ཉེས་བྱས། དེས་བྱད་མེད་དང་ཤ་རེག་པ་
དང་བཅས་ཏེ་ལྷན་ཅིག་ཉལ་ན། དངོས་གཞི་ལ་ལྷག་མ་སྒྲོར་བ་ལ་སྒྲོམ་པོ། དགོ་སྒྲོང་
མས་ཤ་རེག་པ་དང་བཅས་ཏེ་བྱད་མེད་གཞན་དང་ལྷན་ཅིག་ཉལ་ན་དངོས་གཞི་ལ་
ལྟར་བྱེད། སྒྲོར་བ་ལ་ཉེས་བྱས། དེས་སྦྱེས་པ་དང་ཤ་རེག་པ་དང་བཅས་ཏེ་ལྷན་
ཅིག་ཏུ་ཉལ་ན། དངོས་གཞི་ལ་པམ་པ། སྒྲོར་བ་ལ་སྒྲོམ་པོ། དེས་ན་ལྟར་བ་སྦྱེས་པའི་
དུས་དེའི་ཆེ་གང་ལ་ལྟར་བ་འབྱུང་བའི་དེའི་ད་ལྟར་གྱི་ལུས་ལྟར་བའི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་
ཀྱི་འདས་མ་འོངས་ཀྱི་ལུས་དེ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། དགོ་སྒྲོང་གིས་སྦྱེས་པ་གཞན་
དང་དེ་ལྟར་ཉལ་བ་ན་མཐར་ཐུག་གྲུབ་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་སྦྱེས་པ་དེ་བྱད་མེད་དུ་
མཆོན་གྲུར་བ་ན། དགོ་སྒྲོང་ལ་སྒྲོར་བའི་དུས་སུ་ཉེས་བྱས་དང་། དངོས་གཞིའི་དུས་

སྤྱི་ལྟག་མར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ལྷུང་བ་སྦྱེད་བའི་དུས་ཀྱི་ལུས་ད་ལྷུང་བ་ལྷུང་བའི་
བྱེད་པ་པོ་གང་ཞིག །སྦྱོར་བའི་དུས་སྤྱི་ལུས་དེ་ཉིད་སྦྱེས་པའི་ལུས་ཡིན། དངོས་
གཞིའི་དུས་སྤྱི་མཆོན་འགྱུར་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་དེ་གཉིས་ཀ་དངོས་གཞི་
བྱུབ་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་བྱུད་མེད་དུ་མཆོན་འགྱུར་ན། སྦྱོར་བ་ལ་ཉེས་བྱས།
དངོས་གཞི་ལ་ལྷུང་བྱེད་ཡིན་ནོ། །དགེ་སྦྱོང་གིས་བྱུད་མེད་གཞན་དང་དེ་ལྷུང་ཉལ་
བ་ན། མཐར་ཐུག་བྱུབ་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་བྱུད་མེད་དེ་ཉིད་སྦྱེས་པར་མཆོན་
འགྱུར་ན། སྦྱོར་བ་ལ་རེག་པའི་ལྟག་མར་གཏོགས་པའི་སློམ་པོ། དངོས་གཞི་ལ་ཡང་
སློམ་པོ། དེ་བཞིན་དུ་དགེ་སྦྱོང་མས་བྱུད་མེད་གཞན་དང་དེ་ལྷུང་ཉལ་བ་ན་མཐར་
ཐུག་བྱུབ་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་བྱུད་མེད་དེ་ཉིད་སྦྱེས་པར་མཆོན་འགྱུར་ན། སྦྱོར་བ་
ལ་ཉེས་བྱས། དངོས་གཞི་ལ་རེག་པམ་ཡིན་ལ། གཉིས་ཀ་དངོས་གཞིའི་དུས་སྤྱི་
སྦྱེས་པར་མཆོན་འགྱུར་ན། སྦྱོར་བ་ལ་ཉེས་བྱས། དངོས་གཞི་ལ་སློམ་པོ། དགེ་སྦྱོང་
མས་སྦྱེས་པ་གཞན་དང་དེ་ལྷུང་ཉལ་བའི་སྦྱོར་བ་བྱེད་པ་ན། དངོས་གཞི་བྱུབ་པ་དང་
དུས་མཉམ་དུ་སྦྱེས་པ་དེ་ཉིད་བྱུད་མེད་དུ་མཆོན་འགྱུར་ན། སྦྱོར་བ་ལ་སློམ་པོ།
དངོས་གཞི་ལ་ལྷུང་བྱེད་ཡིན་ནོ། །རང་འགྲོ་བ་གང་དུ་གཏོགས་པའི་ལུས་དེ་ཉིད་ལྷུང་
བའི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་གྱི། བ་མ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་རྒྱུད་ལྷུང་བའི་བྱེད་པ་པོ་མ་
ཡིན་ཏེ། དུད་འགྲོའམ་མི་མ་ཡིན་པ་ལས་སྦྱེས་པའི་མི་བསད་པ་ན་པམ་པ་དང་། མི་
ལས་སྦྱེས་པའི་དུད་འགྲོའམ་མི་མ་ཡིན་པ་བསད་ན་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ལྷུང་བྱེད་སློམ་
པོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་ལས་སྦྱེས་པ་ནི་རང་གི་འགྲོ་བ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་མ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།

ཤེས་རྒྱུ་གང་དུ་གཏོགས་པའི་ལུས་དེ་ཉིད་ལྟར་བའི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་གྱི།
འགྲོ་བ་གཞན་གྱི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་སོགས་བརྒྱུད་པའི་ལུས་འདི་ཉིད་ལྟར་བའི་
བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། འགྲོ་བ་གཞན་གྱི་རྣམ་པ་བརྟེན་པ་བསད་པ་ལ་ཡང་ངོ་། །ཞེས་
གསུངས། དཔེར་ན། མིའི་འགྲོ་བ་བས་རྩ་འབྲུལ་གྱི་སྒྲོན་པ་འགྲོ་བ་གཞན་གྱི་ཚུལ་
བརྒྱུད་པ་ལ། མིའམ་མི་མ་ཡིན་པའམ་དུ་དམོའམ་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པར་འདུ་
ཤེས་པའི་སྒྲོན་པ་བསད་ན་མཐར་ཐུག་ཐམས་ཅད་ལ་པམ་བ་ཡིན་ཏེ། དངོས་གཞིའི་
དུས་སུ་མིའི་འགྲོ་བ་བསད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་སྒྲོར་བ་ལ་བྱུང་པར་ཡོད་དེ།
དང་པོའི་སྒྲོར་བ་ལ་སྒྲོམ་པོ། ཕྱི་མ་གསུམ་གྱི་སྒྲོར་བ་ལ་སྒྲོམ་པོ་དང་ལྟར་བྱེད་ཉེས་
བྱས་ཀྱི་སྒྲོར་བར་འགྱུར་བའི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ལྟའི་འགྲོ་
བ་བས་དེ་ལྟར་དུ་བསྐྱར་བ་ལ་དེ་དག་དུ་འདུ་ཤེས་པའི་སྒྲོན་པ་བསད་ན་མཐར་ཐུག་
སྒྲོམ་པོར་འགྱུར་ཏེ། དངོས་གཞིའི་དུས་སུ་ལྟའི་འགྲོ་བ་བསད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་
དུ་དུད་འགྲོ་ལ་དེ་ལྟར་བསད་ན་མཐར་ཐུག་ལྟར་བྱེད། སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཐོ་ཡོར་
ལྟ་བུ་ལ་དེ་འདུ་ཤེས་པའི་སྒྲོན་པ་བསད་ན་དངོས་གཞིའི་དུས་སུ་ལྟར་བ་མེད་དེ།
བསད་བྱ་གང་ཡང་མ་བསད་པའི་ཕྱིར། སྒྲོར་བ་དང་པོ་ལ་སྒྲོམ་པོ། ཕྱི་མ་གསུམ་ལ་
ཉེས་བྱས་ཡིན་ཏེ། སྒྲོར་བ་ལ་འདུ་ཤེས་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མིར་འཕེན་བྱེད་གྱི་
ལས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་མིའི་ལུས་དེ་ཉིད་སློག་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ཏེ།
སློབ་པའི་མིའི་རྟེན་ལ་གསོད་པའི་སྒྲོར་བ་བྱས་ནས། དག་བཙམ་ཐོབ་པའི་ཆེ་མཐར་
ཐུག་བྱུང་ན་སློག་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ལྟ་བུ་བཞིན་བསྐྱེད་དེ། སྒྲོན་སློབ་པའི་གནས་
སྐབས་ཀྱི་ལུས་དང་། ཕྱིས་དག་བཙམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ལུས་གཉིས་འཕེན་བྱེད་

གཅིག་གིས་འབངས་པའི་མིའི་ལུས་སུ་རིགས་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གནས་སྐབས་
གཞན་ཐོབ་པ་ནི་གཞན་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།

སློབ་པའི་རྟེན་ལ་གསོད་པའི་སྦྱར་བ་མྱོས་བྱེད་བརྩམས་ནས་དབྱ་བ་ཅོམ་
པའི་རྟེན་ལ་མཐར་ཐུག་གུབ་པ་ལ་མཆམས་མེད་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་པར་རྒྱ་ཆེར་
འགྲེལ་ལས་གསུངས། མཛོད་ལས།^{༡༠༩} བསྐྱུན་འོག་དབྱ་བ་ཅོམ་པ་ལ་མིན། །ཞེས་
སློབ་པའི་རྟེན་ལ་འཆི་བར་ངེས་པའི་མཆོན་བསྐྱུན་པའི་འོག་ཏུ་དབྱ་བ་ཅོམ་ཐོབ་པ་ལ་
མཆམས་མེད་དུ་མི་འགྱུར་བར་བསྟན་ནོ། །བསྐྱུར་རྒྱན་ཐ་དད་པས་ལྷུང་བ་ཐ་དད་དུ་
འགྱུར་བ་ཡོད་དེ། དང་པོར་ལོ་བྲུག་གི་ནང་དུ་སྟན་ནང་ཆངས་ཅན་གཉིས་པ་བྱེད་
པར་བརྩམས། དེ་ནས་ཉེས་པ་དེ་མེད་པའི་བྲིས་པར་བབས། སྤང་ཡང་བསྟེན་པར་
རྫོགས་ཏེ། གཉིས་པ་བྱེད་པའི་སྦྱར་བའི་ལྷུང་བ་ཐ་དད་པ་གཉིས་དང་། དངོས་གཞིའི་
ལྷུང་བ་གཅིག་འགྱུར་བས་བཞགས་པ་ཐ་དད་དུ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉེས་པ་དེ་
མེད་པ་ཉིད་ལ་ནི་འོང་བ་ནི་ཐ་དད་དོ། །ཞེས་གསུངས།

ཀུན་སྦྱོང་བསམ་རྒྱན་ཐ་དད་པས་ལྷུང་བ་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་དེ། དང་པོར་
ཆང་ལྷག་གི་ཁང་པ་བྱེད་པའི་སྦྱར་བ་བརྩམས་ནས་དེ་རྗེས་དེའི་བསམ་པ་བཏང་སྤང་
ཡང་དེ་བྱེད་འདོད་ཀྱི་བསམ་པས་རྫོགས་པར་བྱེད་ན། སྦྱར་བའི་ལྷུང་བ་ཐ་དད་པ་
གཉིས། དངོས་གཞི་ལྷག་མ་གཅིག་ལྷུང་བས་བཞགས་པ་ཐ་དད་དུ་བྱེད་དགོས་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། བཏང་བ་ཡང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས། བཅས་པའི་རིགས་ཐ་དད་པས་ལྷུང་བ་ཐ་
དད་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་དེ། དག་སྦྱོང་གིས་ཕྱི་རྫོགས་པ་བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པར་ཐོས་པ་
ལ་གཞི་སྟོག་པ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ལྷུང་བ་གསུམ་སྟེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞི་གཅིག་ལ་དུ་མ་

ཉིད་བཅས་པ་ལ་ནི་ཇི་སྟེང་པ་དེ་སྟེང་གི་ཉེས་པར་རོ། །ཞེས་གསུངས།

ཀྱུ་སྒོང་གི་ནམ་པ་ཐ་དད་པས་ལྷུང་བ་ཐ་དད་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡོད་དེ། ཆ་ཅན་གྱི་
ལྷུང་བ་དང་དེའི་ཆར་གཏོགས་པའི་ལྷུང་བ་ནམས་ཀྱུ་སྒོང་གི་བསམ་པའི་དབང་གིས་
ལྷུང་བ་ཐ་དད་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མི་ཆངས་སྟོང་གི་པམ་པ་དང་། ཁུ་བ་
འབྲེན་པའི་ལྷག་མ་གཉིས་ཆ་ཅན་གྱི་ལྷུང་བ་དང་ཆར་གཏོགས་ཀྱི་ལྷུང་བ་གཉིས་ཀ་
ཡིན་ཀྱང་ལྷུང་བ་ཐ་དད་ཏུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཆ་ནི་དེར་གཏོགས་སོ། །བྱུང་བ་
ཐམས་ཅད་ལ་མཐའ་ཉིད་མ་གཏོགས་པ་ནི་དགེ་འདུན་ལྷག་མའོ། །ཞེས་གསུངས།

དེས་ན་ཆ་ཅན་གྱི་ལྷུང་བ་དང་། ཆའི་ལྷུང་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། པམ་པ་བཞི།
བཀའ་སྒོ་མི་བདེ་བའི་ལྷག་མ། གསོག་འཛོག་ཟ་བའི་ལྷུང་བྱེད་ནམས་ཆ་ཅན་དང་།
པམ་པས་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་ལྷག་མ་དང་། དབྲེན་བྱེད་གྱི་ལྷག་མ་གཉིས་ཀ་ཡིན།
གཞན་ནམས་ཆའི་ལྷུང་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་ཆངས་སྟོང་གི་ཆར་གཏོགས་ནི་
འབྲེན་པའི་ལྷག་མ་དང་། གཉེན་བྱེད་གྱི་ལྷག་མ་སོགས་ཡིན། རྒྱ་བའི་ཆར་གཏོགས་
ནི་བྱེན་སྟོགས་དང་བསྐྱོས་བསྐྱར་སོགས་ཡིན། གསོད་པའི་ཆར་གཏོགས་ནི་ས་
བོན་དང་སྟེ་བ་འཛིག་པའི་ལྷུང་བྱེད་དང་སྟོག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་རྩ་ལ་ལོངས་
སྟོང་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནམས་ཡིན། རྩུ་སྒྲིའི་ཆར་གཏོགས་ནི། དབྱ་བཅོམ་བདེན་སྒྲིའི་
ལྷུང་བྱེད་དང་། པམ་པས་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་ལྷག་མ་དང་། དབྲེན་གྱི་ལྷག་མ་
ནམས་ཡིན། པམ་པས་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་ཆར་གཏོགས་ནི་ལྷག་མས་སྐྱར་བ་
འདེབས་པའི་ལྷུང་བྱེད་ཡིན། དབྲེན་བྱེད་གྱི་ལྷག་མའི་ཆར་གཏོགས་ནི་འདུས་ཤིང་
ཟ་བའི་ལྷུང་བྱེད་ཡིན། བཀའ་སྒོ་མི་བདེ་བའི་ཆར་གཏོགས་ནི་བསྐྱབ་པ་ཉེ་བར་

འཛོགས་སྤྱོད་བ་དེ་ཡིན། གསོག་འཛོག་ཟ་བའི་ལྷུང་བྱེད་གྱི་ཆར་གཏོགས་ནི་ལག་ཉ་
མཆམས་བཅོས་སོགས་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་འབྲིན་པའི་ལྷག་མ་ཆོས་ཅན། མི་ཆངས་སྤྱོད་གྱི་པམ་པའི་ཆར་
གཏོགས་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་དགག་བྱ་རིགས་གཅིག་ཅིང་ཀུན་སྤྱོད་རིགས་ཐ་དད་པ་
ཡིན་པའི་བྱིར། སྤྱོད་བ་ཐ་དད་པས་ལྷུང་བ་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་དེ། སྤྱོད་བ་ཐ་
དད་པའི་སློན་པ་ལན་དུ་མ་བརྒྱས་པ་ལ་མཐར་རིན་ཐང་ཆང་ཡང་དངོས་གཞིའི་དུས་
སྤྱ་པམ་པར་མི་འགྱུར་གྱི། སྤྱོད་བ་ཉེས་བྱས་སོ་སོ་དང་དངོས་གཞིའི་དུས་སྤྱ་སྤྱོས་
སོ་འགྱུར་བས་བཤགས་པ་ཐ་དད་དུ་བྱེད་དགོས་པའི་བྱིར། བྱ་བ་དུ་མའི་འབྲས་བྱས་
ལྷུང་བ་རྣམ་པར་མི་གཞག་གོ། །ཞེས་གསུངས། གང་ཟག་གཞན་གྱིས་པལ་ཆར་བྱས་
པའི་ཁང་བ་དང་གདན་ལ་སོགས་པ་དག་སྤྱོད་རང་ཉིད་དེའི་འཕྲོ་བྱེད་པ་ལ་ལྷུང་བའི་
དངོས་གཞི་མི་སྤྱེད་དེ། བྱེད་བྱས་པ་ལ་བྱེད་པ་ནི་བྱེད་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས། ལྷུང་
བ་དེ་སྤྱེད་པ་ལ་གང་དགོས་པའི་ཡན་ལག་མ་ཆང་བ་དེ་ལ་ལྷུང་བ་འོག་མ་ན་སྤྲད་པ་
ཡིན་ཏེ། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ན་སྤྲད་པ་དག་གིས་ཆ་ཉིད་ནི་ན་སྤྲད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས། རྗེ་ལྗེའི་དངོས་གཞི་སྤྱེད་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བས་ཀྱང་འདུ་ཤེས་གྱི་གོ་ཆོད་
པས་དེ་ལ་དར་འདུ་ཤེས་པ་མི་དགོས་ཏེ། འདི་མི་དང་དུད་འཕྲོ་གང་ཡིན་སྟུང་པའི་
ཐེ་ཆོམ་དང་བཅས་པའི་སློན་པ་བསད་པ་ལ། མའི་འཕྲོ་བ་པ་ཡིན་ན་པམ་པ་དང་།
དུད་འཕྲོ་ཡིན་ན་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའི་བྱིར་ཏེ། ཐམས་ཅད་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བས་
ཞུགས་པ་ནི་བསམ་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། སྤྱོད་པའི་ལྷུང་བ་
སྤྱེད་པ་ལ་འདུ་ཤེས་གཙོ་བོ་ཡིན་གྱི་དངོས་གཞི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་ཏེ། དུད་འཕྲོ་ལ་ནི་

མིར་འདྲ་ཤེས་པའི་སློན་ནས་སྟོག་བཅད་ན་སྟོར་བ་ལ་སློམ་པོ། དངོས་གཞི་ལ་ལྟངས་
བྱེད། མི་ལ་དྲན་འགྲོར་འདྲ་ཤེས་པའི་སློན་ནས་བསལ་ན། སྟོར་བ་ལ་ཉེས་བྱས།
དངོས་གཞི་ལ་མཇུག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཉེ། སྟོར་བ་ལ་ནི་འདྲ་ཤེས་ཡན་ལག་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་གསུངས།

དངོས་གཞིའི་ལྟངས་བསྐྱེད་པ་ལ་གང་བསམ་པའི་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་ཡན་ལག་
ཏུ་དགོས་ཉེ། མི་གསལ་བར་བྱའོ་སྟུང་དུ་བསམས་ནས་མི་མ་ཡིན་པ་བསལ་བ་དང་།
མི་མ་ཡིན་པ་གསལ་བར་བྱའོ་སྟུང་དུ་བསམས་ནས་མི་བསལ་བ་ལ་དང་པོའི་སྟོར་
བ་སློམ་པོའི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར། དངོས་གཞིའི་ལྟངས་བ་གཏན་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
བ་སྟོན། བསམ་པ་ལ་ནི་དེ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས། མི་ཆངས་སྟོང་ཁུ་བ་འབྲེན་པ་ལ་
གང་བསམ་པའི་དངོས་པོ་ཡན་ལག་ཏུ་མི་དགོས་ཉེ། དཀར་ཤམ་ལ་ནི་མི་ཆངས་
པར་སྟེན་པར་བྱའོ་སྟུང་དུ་བསམས་ནས་སྟོར་བསལ་བ་དེ་སྟེན་པ་དང་། ལག་པས་
ཁུ་བ་དབྱུང་བར་བྱའོ་སྟུང་དུ་བསམས་ནས་ཡན་ལག་གཞན་ལ་ཁུ་བ་འབྲེན་པ་ལ་
དངོས་གཞི་སྟེན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། མི་ཆངས་པར་སྟོང་པ་དང་ཁུ་བ་འབྲེན་པ་གཉིས་ལ་
ནི་དེར་མ་ཟད་དོ། །ཞེས་གསུངས། རྩལ་སྟུང་པ་ལ་གང་བསམ་པ་དེ་ཡན་ལག་ཏུ་མི་
དགོས་ཉེ། ལྷ་སྟོན་ལ་རྩལ་སྟུང་དུ་བསམས་ནས་དེ་ལས་གཞན་པ་ལ་སྟུང་ན་ལྟངས་
བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། མི་བདེན་པ་ལ་ནི་ཉན་པ་པོ་ཡང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས། མི་
ཆངས་སྟོང་འཁྲིག་ཆོག་སྟུང་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་བྱུང་མེད་ལ། འཁྲིག་པ་བསྟེན་
པའི་ཡུལ་མཐུ་དང་ལྷན་པ་ཞིག་དགོས་ཉེ། ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་དང་དུ་མྱང་དུ་བྱུང་
བ་ཉིད་ནི་བསྟེན་པའི་ཕྱིར་མཐུ་དང་ལྷན་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།

ལྷུང་བ་གཅིག་སྐྱེད་བ་ལ་ཡན་ལག་འདི་དང་འདི་དགོས་སོ་ཞེས་བཤད་པའི་
ནང་ནས་ཡན་ལག་གང་རུང་གཅིག་མ་ཆང་ན་ན་སྤྲད་དུ་འགྱུར་ཞིང་། གཉིས་ལ་
སོགས་དུ་མ་མ་ཆང་ན་ཆེས་ན་སྤྲད་དུ་འགྱུར་ཏེ། མི་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པ་ལ་དུང་
འགྲོ་ཡན་ལག་ཏུ་བྱས་ན་ཆེས་ན་སྤྲད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འོག་མ་དག་ལ་ནི་
གཞན་ལ་ན་སྤྲད་པ་ཉིད་དོ། །དུ་མ་མ་ཆང་བ་ལ་ནི་དེ་བས་ཀྱང་དོ། །མི་ལ་དུང་འགྲོ་
ཡང་དོ། །ཞེས་གསུངས། བྱད་མེད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ལྷུང་བ་མི་ཆངས་སྐྱོད་རེག་པ་
བསྐྱེན་བཀྱར་བསྐྱབས་པ་ལ་སོགས་པའི་ནང་ནས་འབྲིག་ཆོག་སྤྲོ་བ་ལ་སོགས་ལ་
རྩ་འབྲུལ་མ་ཐོབ་པའི་བྱད་མེད་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ཏེ། རྩ་འབྲུལ་དང་ལྷན་པའི་བྱད་
མེད་ལ་འབྲིག་ཆོག་སོགས་སྤྲོས་ཀྱང་དངོས་གཞི་རི་ལྟ་བ་བཞིན་མི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། རྩ་འབྲུལ་གྱི་ཆོས་ཅན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ནི་རེག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་
འོ། །ཞེས་གསུངས། རེག་པའི་ལྷག་མ་དང་འབྲིན་པའི་ལྷག་མ་དང་ག་ག་ཆོལ་བྱེད་
པའི་ལྷུང་བྱེད་དག་ལ་རེག་བྱ་རེག་བྱེད་གཉིས་ཀ་མ་ཉམས་པ་དགོས་ཏེ། ཉམས་ན་
སེལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རེག་པར་བྱ་བ་ཉིད་ནི་མ་ཉམས་པའོ། །ག་ག་ཆོལ་
བྱེད་པ་ལ་ཡང་དོ། །ཞེས་གསུངས། སེན་མོ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཉམས་པ་དང་ཆ་འབྲ་
བས་རེག་པའི་ལྷུང་བ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་མི་སྐྱེད་དེ། སེན་མོ་དང་སོ་དང་ག་མེད་པའི་
རུས་པ་དང་སྤྲད་གཞི་གཞན་དང་ལྷན་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས།

གཞི་མེད་བག་ཙམ་དགེ་འདུན་དབྱེན། །མི་ཆོས་དབྱེན་བྱེད་ཁང་པ་
དང་། །ཤེས་བཞིན་བཤེས་འོར་འབྲུ་བ་དང་། །སྤྲིག་ལྟ་ལྟག་མས་སྐྱར་འདེབས་
སོ། །ཞེས་པ་འདི་དག་སྐྱེད་བ་ལ་སྤྱིར་མི་ཡིན་པ། བསམ་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ།

མ་ནིང་དང་མཆོན་གཉིས་མ་ཡིན་པ། སྤྲ་ཤེས་དོན་གོ་བ་སྟེ་ཐ་སྙད་ལྔ་ལྔ་ཡན་ལག་
ཏུ་དགོས་ཏེ། མིའི་འཕྲོ་བ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །རང་བཞིན་ཉམས་པ་ནི་མ་
ཡིན་ནོ། །མ་ནིང་དང་མཆོན་གཉིས་པ་དག་ནི་དེ་དང་ལྔ་བ་ཉིད་དོ། །དོན་གོ་
བའོ། །སྤྲ་བ་པོ་ཉིད་ལ་ཡོད་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས། རེག་པའི་ལྷག་མ་སྐྱེད་པའི་ཡུལ་
ལ་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡུལ་སྤར་དང་འབྲ་བ་མི་ཡིན་པ་སོགས་དགོས་ཏེ། རེག་པ་ནི་ཐ་སྙད་
དང་འབྲའོ། །ཞེས་གསུངས། སྒྲོང་བ་དང་སྒྲོང་རིགས་པའི་སྤར་བ་སོགས་བྲིམ་བས་
སྐྱེད་པའི་ལྷང་བ་ལ་རང་དང་ནོར་གཅིག་པའི་བྲིམ་བ་ཐ་སྙད་ལྔ་ལྔ་དགོས་ཏེ། ཕྱི་
རོལ་པའི་རབ་བྱུང་དང་། སྒོ་མ་པ་སྤངས་ཀྱང་མ་ཆགས་པ་དང་ཆགས་ཀྱང་ཉམས་པ་
ལ་ན་སྤད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱི་རོལ་པའི་རབ་བྱུང་བ་དང་མ་ཆགས་པ་དང་
ཉམས་པ་དག་ནི་ཕྱིད་ཉིད་བྲིམ་བའོ། །ཞེས་གསུངས། དབྱེན་སོགས་སྒྲོ་གྱུར་བཞི་
པོ་དང་། ཤྱིན་སྒོགས་བཟླ་དཔ་སྒྲོས་བསྐྱར་དང་། སྒྲོན་དང་ཕྲ་མ་སྒྲོར་བ་
དང་། གནས་ངན་ལེན་དང་བཤེས་ངོར་འབྱ། ཞེས་པའི་ལྷང་བ་སྐྱེད་པའི་ཡུལ་དུ་
དགེ་སྒྲོང་མཆོན་དང་ལྟ་བ་མ་ཐུན་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། དགེ་སྒྲོང་དང་དགེ་སྒྲོང་མ་
བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ཅན་མ་ཉམས་པ་ཉིད་ནི་བསྐྱབ་པ་དག་ལ་ཡན་ལག་ཡིན་
ནོ། །མཆོན་དང་ལྟ་བ་ཁས་སྤངས་པ་དག་གིས་ནི་རང་གི་ཕྱོགས་ཉིད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་
གཏོགས་སོ། །ཞེས་གསུངས།

འཁྱར་འཇུག་གོས་ལེན་བལ་སྤེལ་དང་། །མ་བསྐྱོས་ཉི་མ་རྒྱབ་པ་དང་། །ཐས་
དང་ཆོས་གོས་གཉིས་དག་དང་། །དོན་མཐུན་གྱ་དང་སྒྲོར་བཅུག་པའོ། །ཞེས་པའི་
ལྷང་བ་འདི་དག་སྐྱེད་པའི་ཡུལ་ལ་དགེ་སྒྲོང་མ་བསྟེན་པར་རྫོགས་ཤིང་མ་ཉམས་པ་

དང་ལྟ་བ་མཐུན་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། དགེ་སློང་མ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ཅན་མ་ཉམས་
བ་ཉིད་བསྐབ་པ་དག་ལ་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ། །ལྟ་བ་ཁས་སྦངས་པ་དག་གིས་ནི་རང་གི་
ཚུགས་ཉིད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་སོ། །ཞེས་གསུངས། འདོན་དང་གནས་ངན་ལེན་
དང་ཆོས། །རྒྱབ་ལྷག་མ་ལོན་བསྟེན་རྫོགས་ཟེད། །ཅེས་པའི་ལྷུང་བ་འདི་དག་སྦྱེད་
བ་ལ་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ཅན་ཡུལ་དུ་དགོས་ལ། བསྟེལ་བ་སྤྱད་པའི་ལྷུང་ཟེད་
ལ་བྱིས་པ་སོགས་ཡུལ་དུ་བྱས་ན་ན་སྤང་དུ་འགྱུར་ཏེ། འདིར་གཏོགས་པ་ལ་བྱིས་པ་
ལ་ནི་རྟགས་ཅན་ཉིད་ཀྱི་བས་ན་སྤང་དོ། །ཞེས་གསུངས། འཆང་འབྲལ་འཛོག་
གསུམ་སོགས་གོས་དང་སྟོད་སྤྱད་ཀྱིས་བསྦྱེད་པ། གསོག་འཛོག་དང་སྤངས་ནས་ཟ་
བ་སོགས་ཟས་ཀྱིས་སྦྱེད་པའི་ལྷུང་པའི་ཡུལ་ལ། སྤྱིར་རབ་བྱུང་ལ་རུང་ཞིང་ཆད་
དང་ལྡན་པའི་ཟས་ཡིན་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། རབ་ཏུ་བྱུང་པའི་རྫས་དག་ལ་ནི་རུང་བ་
ཉིད་ཆད་དང་ལྡན་པ་ལས་སོགས་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས། རྩུབ་སྤྱ། འབྲུ་བ། ཟས་
སྦྱོར་དུ་བཅུག་པ། ཡང་ཡང་ཟ་བ། སྤྱ་སྟེགས་ཅན་ཀྱི་འདུག་གནས་སུ་ཟ་བ་ལྷུང་
བཟེད་དོ་གསུམ་ལས་ལྷག་པ་ལེན་པའི་ལྷུང་ཟེད། སོར་བཤགས་བཞི་རྣམས་ལ་རང་
ཁོ་ནའི་བསམ་པ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། རང་གི་དོན་ཉིད་གཙོ་ཆེར་ཡོད་
པའོ། །ཞེས་གསུངས། རྒྱ་བ་དང་། གསོད་པ་མ་གཏོགས་པའི་བཅོལ་བ་ལ་སོགས་
པའི་ལྷུང་བ་སྦྱེད་པའི་ཡུལ་ལོ་ཉ་བ་ལ་སྤྱ་ཤེས་དོན་གོ་བ་གཅིག་དགོས་ཤིང་།
གསོད་རྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་དོན་གོ་བ་ཅན་ཀྱིས་ཡན་ལག་ཏུ་རུང་སྟེ། རྣམ་པར་
རིག་ཟེད་ལ་ནི་དོན་གོ་བའོ། །སྤྱ་བ་ཤི་ཉིད་ལ་ཡོད་པ་སྟེ་གསོད་པ་དང་རང་གི་དོན་
དུ་རྒྱ་བ་དག་ལ་གཞན་པའི་འོ། །ཞེས་གསུངས།

སྒྲོམ་པ་ལེན་པའི་ཉེན་ལ་སྤྲོ་ཤེས་དོན་གོ་ངེས་པར་མི་དགོས་ཏེ། སྤྲོ་མི་ཤེས་
ཀྱང་དོན་གོ་བ་ཅམ་གྱིས་སྒྲོམ་པའི་ཉེན་དུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡང་དག་པར་ལེན་པར་
བྱེད་པ་དག་ལ་ནི་དེར་མ་ཟད་དོ། །ཞེས་གསུངས། དགེ་སློང་རང་ལས་རྒྱུད་གཞན་
པའི་སྤྲོ་ཤེས་དོན་གོ་མེད་པའི་དུས་སུ་ལྷུང་བ་མ་མཐོལ་བ་བཅས་པའི་ཉེས་པ་མི་
འབྱུང་སྟེ། ལྷུང་བ་མཐོལ་བའི་སྤྲོད་ལ་སྤྲོ་ཤེས་དོན་གོ་ངེས་པར་དགོས་པའི་ཕྱིར་
དོ། །དེ་ནི་སྤྲོད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། མི་ཆོས་སྤྲོ་མ་དང་འབྲིག་ཆོག་སྤྲོ་བ་སོགས་
ཀྱི་དག་གི་རིག་བྱེད་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ལྷུང་བའི་དངོས་གཞི་སྤྲོད་པ་ལ་སྤྱིར་དག་
ཡིན་པ། རང་གི་ཡིན་པ། བདག་ཉིད་དང་འབྲེལ་བ། སྤྲོ་བ་གསལ་པོ་ཡིན་པ། མ་ཞོར་
པར་མཛོན་སུམ་དུ་སྤྲོ་བའི་ཡན་ལག་དུག་ལྡན་དགོས་ཏེ་དེ་ལས་གཞན་དུ་ན་ན་སྤྲོད་
དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་སོ་གསུམ་དངོས་སུ་བསྐྱེད་ནས་ཕྱི་མ་གསུམ་འུགས་
ལ་སྤྲོན་པ་ནི། དག་གི་འོ། །རང་གི་འོ། །བདག་ཉིད་དང་འབྲེལ་བའོ། །ཞེས་གསུངས།
གསོད་རྒྱ་གཉིས་དབྱེན་དང་གསུམ་མ་གཏོགས་པའི་བཙེལ་སོགས་ཀྱི་ལྷུང་བ་
བསྐྱེད་པ་ལ་པོ་ཉ་བ་རང་གིས་བསྐློས་ནས་དངོས་སུ་བཙེལ་བ་གཅིག་དགོས་ཏེ།
རང་གིས་བསྐློས་པ་ཉིད་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་གསུམ་ལ་པོ་
ཉ་བ་རང་གིས་དངོས་སུ་བསྐློས་པ་མི་དགོས་ཏེ། རང་གིས་བསྐློས་པའི་པོ་ཉ་བ་དེས་
བརྒྱུད་ནས་གཞན་བསྐློས་པས་ཀྱང་ལྷུང་བའི་དངོས་གཞི་སྤྲོད་པར་རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་
ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆམས་ཀྱི་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི་མདོ་ཆོན་དུག་ཅུ་ཅ་བཞི་ཡོད་པ་
ལས། ཆམ་འབྲེད་ལས་བརྟུས་པ་བཞི། འདུལ་བྲེད་ལས་བརྟུས་པ་གཅིག །གཞིའི་ཞུ་
བ་ནས་བརྟུས་པ་གཉིས་ཏེ། བདུན་མ་གཏོགས་ལྷག་མ་ལྔ་བཅུ་ཅ་བདུན། ཆམ་འབྲེད་

གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཁྱེ་བ་ནས་བརྟམ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ནི། རྣམ་པར་
འབྱེད་པ་རྟོགས་པ་པལ་ཆེ་བ་སྤྱིར་བསྟན་རྣམས་རྫོགས་སོ། །ཞེས་གསུངས།

ཁ་ཅིག །བཅས་ལྷན་དགེ་སྦྲིང་གིས་འགྲོ་བ་གཞན་གྱི་རྣམ་པ་བསྟན་པའི་མི་
ལ་གང་དུ་འདུ་ཤེས་ཀྱང་རུང་བསད་ན་པམ་པར་འགྱུར་ཏེ། གཞོན་ཅུ་གཙུག་སྤང་
ཅན་གྱིས་རང་གི་པ་ལྷན་ཡ་ན་ལ་དག་བཅོམ་དུ་འདུ་ཤེས་པ་མེད་ཀྱང་དེ་བསད་
བས་དག་བཅོམ་པ་བསད་པ་དང་པ་བསད་པ་གཉིས་ཀའི་མཆམས་མེད་ཅིག་ཅར་དུ་
བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། དེ་ལ་ཁ་ཅིག །དེ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་བསད་ན་སྟོན་
པོ་ཅམ་སྦྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱེ་བ་ལས།^{༤༠༥} མི་ལ་མི་ལགས་པར་འདུ་ཤེས་ཏེ་འགྲུས་
ན་ཅིར་འགྱུར་སྟོན་པོར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ།
མཆམས་མེད་ཟུམ་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་འབྱུང་བ་མི་སྤིང་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
མཛོད་འགྲེལ་ལས།^{༤༠༦} གང་ཞིག་གིས་པ་དག་བཅོམ་པ་བསད་ན་ཡང་དེ་ལ་
མཆམས་མེད་པ་ནི་གཅིག་ཁོ་ནར་འགྱུར་ཏེ། རྟན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྲལ་སྟེ། པ་དག་བཅོམ་པ་བསད་པ་ལ་གང་ཟག་གཅིག་ཁོ་
ན་བསད་པའི་མཆམས་མེད་གྱི་ལས་འབྱུང་བ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། དེ་ལྟར་བསད་པ་ལ་དག་བཅོམ་པ་བསད་པའི་མཆམས་མེད་གྱི་
ལས་མི་འབྱུང་སྟེ་དེའི་ཆེ་ན་དག་བཅོམ་པ་གསོད་འདོད་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞོན་ཅུ་
གཙུག་སྤང་ཅན་ལ་དག་བཅོམ་པ་བསད་པ་དང་པ་བསད་པའི་མཆམས་མེད་གཉིས་
འབྱུང་ངོ། །ཞེས་སྤྱིངས་པ་ལ་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། དེ་འགྲོད་པ་སྤྱིས་ནས་བཤགས་པ་

༤༠༥ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༣། འདུལ་བ་ན། རྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། ཁྱེ་བ། ༡༩༡༭

༤༠༦ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༢༩། མཛོན་བ་ཀྱ། སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉིན། མཛོད་འགྲེལ། ༤༣༥༡༢།

ལ་བསྐྱལ་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། ཁོ་ན་རེ། དེ་འབྲེལ་འབྲུང་བར་ཐལ། དེས་ཕྱིར་མི་འོང་གི་རྟེན་ལ་པ་གསོད་པའི་སྒྲོར་བ་བྱས་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བྱ་ཐོབ་ནས་འཆི་ངེས་ཀྱི་མཆོན་བསྐྱེད་ནས་བསད་པ་ན་པ་བསད་པ་དང་དག་བཅོམ་པ་བསད་པའི་མཆོམས་མེད་ཀྱི་ལས་མི་འབྲུང་ཏེ། མཛོད་ལས།^{༡༠༦} བསྐྱེད་འོག་དག་བཅོམ་པ་ལ་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱེད་སྟེ། ཕྱིར་མི་འོང་གི་རྟེན་ལ་འཆི་ངེས་ཀྱི་མཆོན་བསྐྱེད་ནས་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བྱ་ཐོབ་ནས་ཉི་བ་ན་པམ་པ་དང་དག་བཅོམ་པ་བསད་པའི་མཆོམས་མེད་ཀྱི་ལས་མི་འབྲུང་བ་ལྟར་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་ངེས་པ་དག་བཅོམ་པ་བསད་པ་ལ་མཆོམས་མེད་ཀྱི་ལས་གཉིས་འབྲུང་སྟེ། དེ་ལ་པ་བསད་པའི་མཆོམས་མེད་ཀྱི་ལས་དང་། དག་བཅོམ་པ་བསད་པའི་མཆོམས་མེད་ཀྱི་ལས་གཉིས་ཀ་འབྲུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞོན་ལྷ་གཙུག་ལྷ་ཅན་གྱི་རྟོགས་བཛོད་ལས། རྒྱལ་པོ་ལྷ་ཡ་ན་བསད་པ་ན་ཁྱོད་ཀྱི་མཆོམས་མེད་གཉིས་བྱས་ཏེ། པ་བསད་པའི་ཕྱིར་དང་དག་བཅོམ་པ་བསད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་འདིར་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པ་ནི་གཟུགས་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་ལ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་གཉིས་ཡོད་དེ། མཛོད་འབྲེལ་ལས།^{༡༠༧} ཡང་དག་པར་སྒྲངས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་ལས་ཀྱི་ལམ་གཟུགས་ཅན་བདུན་ནི་གདོན་མི་ཐ་བར་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་

༡༠༦ བསྐྱེད་འབྲུང་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༢།༤། མཛོད་པ་ཀྱུ་སྒྲོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉིན། མཛོད་ཙ་བ། ༣༣༡༤།

༡༠༧ བསྐྱེད་འབྲུང་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༢།༤། མཛོད་པ་ཀྱུ་སྒྲོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉིན། མཛོད་འབྲེལ། ༩༤༥༥།

པའི་ཕྱིར། སོ་ཐར་གྱི་སྤྲོམ་པ་ཐོབ་ནས་མ་བཏང་བ་དེ་སྤྲིད་དུ་ད་ལྟར་པའི་རྣམ་པར་
 རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ངོ་བོ་དང་ལྡན་ཏེ། མཛོད་ལས།^{༡༠༩} སོ་སོ་ཐར་གནས་རིེ་སྤྲིད་
 དུ། །མ་བཏང་བར་དག་ད་ལྟར་གྱི། །རྣམ་རིག་མི་ལྡན་སྐད་ཅིག་མ། དང་པོ་ཕྱིན་ཆད་
 འདས་པ་དང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་ག་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་
 སོ་ཐར་གྱི་སྤྲོམ་པ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་ལུས་དག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་གཉིས་ཀ་
 ཡོད་དེ། དེ་ལ་མཁན་སློབ་ཀྱི་བརྟེན་སྤྲིད་པ་ལྟར་སྤྲིད་བར་ཁས་ལེན་པའི་ལུས་དག་གི་
 རྣམ་པར་རིག་བྱེད་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས།^{༡༡༠} དང་པོའི་རྣམ་རིག་
 རྣམ་རིག་མིན། །སོ་སོ་ཐར་དང་བྱ་བའི་ལས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་པན་ཆད་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་དག་གི་རྣམ་པར་རིག་
 བྱེད་མེད་དེ། སྤྱི་ལ་རྒྱན་མེད་པའི་ཕྱིར། ལུས་ལ་མི་མཚུངས་ཏེ། ལུས་ཀྱི་རིག་བྱེད་
 ངོ་བོར་གྱུར་པའི་སྤྲོམ་པ་སྤྲོམ་པ་ལས་ཕྱི་མ་འབྱུང་བའི་རྒྱན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལུས་ཀྱི་
 རིག་བྱེད་ནི་ཀུན་སློང་གི་སེམས་གཞན་ལ་རིག་པར་བྱེད་པའི་ལུས་ཀྱི་དབྱིབས་
 ཡིན་ཏེ། ^{༡༡༠} ལུས་རྣམ་རིག་བྱེད་དབྱིབས་སུ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དག་
 གི་རིག་བྱེད་ནི་ཀུན་སློང་གི་སེམས་གཞན་ལ་རིག་པར་བྱེད་པའི་དག་གི་སྤྱི་ཡིན་ཏེ།
^{༡༡༡} དག་རྣམ་རིག་བྱེད་ནི་དག་སྤྱོད། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཞུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་ལྡན་
 ཀྱི་བསྟན་མེད་ཐོགས་མེད་ཀྱི་གཞུགས་སོ། །ཁྱད་ཆོས་གསུམ་ནི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་

༡༠༩ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། མཛོན་པ་ཀྱུ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉིན། མཛོད་ཆ་བ། ༥༦་༡
 ༡༠༧ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། མཛོན་པ་ཀྱུ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉིན། མཛོད་ཆ་བ། ༥༧་༡༩།
 ༡༡༠ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། མཛོན་པ་ཀྱུ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉིན། མཛོད་ཆ་བ། ༥༩་༡༡།
 ༡༡༡ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། མཛོན་པ་ཀྱུ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉིན། མཛོད་ཆ། ༥༩་༡༩།

བཞི་རྒྱུ་འཕེལ་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། རོ་བོ་དགེ་མི་དགེ་གང་རུང་གིས་བསྐྱུས་ཤིང་
 རིགས་འབྲེལ་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་དང་། གནས་སྐབས་མ་གཡང་ས་པས་སེམས་
 བཅས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་འབྱུང་བར་མ་ཟད་སེམས་གཞན་དུ་གཡང་ས་པ་དང་
 སེམས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་གཉིས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ།
 མཛོད་ལས།^{༥༡༣} གཡང་ས་དང་སེམས་མེད་པ་ཡི་ཡང་། །དགེ་དང་མི་དགེ་རྩིས་
 འབྲེལ་གང་། །འབྱུང་བ་ཆེ་རྒྱུས་རྒྱུ་འཕེལ་བ། །དེ་ནི་རྒྱུ་རིག་བྱེད་མིན་
 བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དབྱེ་ན། སྟོམ་བུ། སྟོམ་མིན། བར་མའི་རོ་
 བོར་རྒྱུར་པའི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། སོ་ཐར་
 བསམ་གཏན་ཟག་མེད་ཀྱི་སྟོམ་པས་བསྐྱུས་པའི་རྒྱུ་བར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་
 གཟུགས་དང་གསུམ་ཡོད། རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ལུང་མ་བསྟན་མེད་དེ།
 རྒྱུ་རིག་མིན་ལུང་བསྟན་མིན་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རིག་བྱེད་མ་ཡིན་
 པའི་གཟུགས་ཡོད་དེ། མཛོད་འབྲེལ་ལས།^{༥༡༤} བསྟན་ཡོད་ཐོགས་བཅས་ཀྱི་
 གཟུགས། བསྟན་མེད་ཐོགས་བཅས་ཀྱི་གཟུགས། བསྟན་མེད་ཐོགས་མེད་ཀྱི་
 གཟུགས་གསུམ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རི་མ་མེད་པའི་གཟུགས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། རྩིས་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བདུན་གསུངས་པ་དང་། དགེ་མི་དགེ་ལས་
 རང་ཉིད་ཀྱི་ལུས་དག་གི་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྟོན་སྟེན་དངོས་སུ་མ་བྱས་ཀྱང་དགེ་མི་དགེའི་
 ལས་རང་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ^{༥༡༥}རྒྱུ་གསུམ་རི་མེད་གཟུགས་
 གསུངས་དང་། །འབྲེལ་དང་མ་བྱས་ལས་སོགས་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

༥༡༣ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༢༼༤༽ མཛོད་པ་ཀྱུ་ སྟོན་དཔོན་དབྱིག་གཉིན། མཛོད་ཆ་བ། ༩༡༣།
 ༥༡༤ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༢༼༤༽ མཛོད་པ་ཀྱུ་ སྟོན་དཔོན་དབྱིག་གཉིན། མཛོད་འབྲེལ། ༤༦་༡༡།
 ༥༡༥ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༢༼༤༽ མཛོད་པ་ཀྱུ་ སྟོན་དཔོན་དབྱིག་གཉིན། མཛོད་ཆ་བ། ༩༩་༡༩།

འདོད་པའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་སྐྱད་
ཅིག་མ་དང་པོ་ནི་ད་ལྟར་གྱི་འབྱུང་བ་རྒྱུ་བྱས་པ་ལས་སྦྱེད། སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་
ཡན་ཆད་འདས་པའི་འབྱུང་བས་འཕེན་པའི་རྒྱ་དང་། ད་ལྟར་གྱི་འབྱུང་བས་བསྐྱེན་
པའི་རྒྱ་བྱས་ནས་སྦྱེ། ཟག་བཅས་ཀྱི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ནི་རང་སའི་
འབྱུང་བ་རྒྱུ་བྱས་པ་ལས་སྦྱེ། ཟག་མེད་ཀྱི་དེ་ནི་ཉེན་གྱི་གང་ཟག་གང་དུ་སྦྱེས་པའི་
ས་དེའི་འབྱུང་བ་རྒྱུ་བྱས་པ་ལས་སྦྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས།^{༡༡} འདོད་གཏོགས་
རྣམ་རིག་མིན་སྐྱད་ཅིག །ཕྱིན་ཆད་འདས་པའི་འབྱུང་ལས་སྦྱེ། །ཟག་བཅས་ལུས་
དང་དག་གི་ལས། །རང་གི་འབྱུང་བ་དག་རྒྱུ་བྱས། །ཟག་མེད་གང་དུ་སྦྱེས་པའི་
ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བདུན་ནི། ཀུན་
དག་འདྲ་བ་གཙུག་ལག་ཁང་། །མལ་སྟན་འཆོ་བ་ནང་མ་དང་། །སློབ་ཀྱིས་ནད་པ་ནད་
གཡོག་དང་། །ཡུལ་ངན་དུས་སུ་སྦྱིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལོ། །

སློམ་པ་གཏོང་བའི་ཚུལ་ལ།

ཀུན་གཏོང་དང་། གསོ་ཤོར་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག །སོ་ཐར་གྱི་
སློམ་པ་ཀུན་གཏོང་ཡིན་ཏེ། དག་སློང་གི་སློག་གཅོད་ཀྱི་ཕམ་པ་འཆབ་བཅས་སྤྱད་
པའི་ཆེ་སློམ་པའི་དགོས་པ་སྦྱབ་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་གཏོང་བའི་ཕྱིར་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། རྣམ། ལུས་ལ། ཉམས་ལ། གསོ་ཤོར་དུ་འདོད་པ་གསུམ། དང་
པོ་ལ། སྐད་འདུལ་བ་ཁ་ཅིག །ལྟར་བ་ཉིས་བརྒྱ་དང་ལྔ་བཅུ་ཙུག་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་
གང་རུང་གཅིག་བྱུང་ན་དེའི་ངོ་སྤེལ་གྱི་གཉེན་པོ་སློམ་པ་རྩ་བ་ནས་གཏོང་ཞིང་སློམ་
པ་ལྷག་མ་རྣམས་ཆང་བར་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་འཆབ་སེམས་སྦྱེད་ན་སློམ་པ་ལྷག་མ་

ནམས་ཀྱི་དགོས་པ་སྦྱབ་མི་ཁུས་ཤིང་ཕྱིར་བཅོས་སུ་མེད་ཅིང་གང་བཏང་བ་དེ་སྦྱར་
སྦྱང་དུ་མེད་དོ། །འཆབ་སེམས་མ་སྦྱེད་ན་སྒྲོམ་པ་ལྷག་མ་ནམས་ཀྱི་དགོས་པ་སྦྱབ་
ཁུས་ཤིང་གང་བཏང་ཟེན་པའི་སྒྲོམ་པ་དེ་ཕྱིར་བཅོས་པའི་སྒྲོ་ནས་གསོ་ཆབ་ཏུ་
བཞུགས་སུ་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་ན། ལྷག་མ་མན་ཆད་ཀྱི་ལྷུང་བས་རང་གི་ང་
སྐལ་གྱི་སྒྲོམ་པ་ཐམས་ཅད་གཏོང་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་ལྟར་ཆད་ལྷན་གྱི་
གཞུང་གང་ལས་ཀྱང་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲོམ་པ་རྩ་བ་ནས་ཉམས་པ་ལ་
སྒྲོམ་པ་བྱིན་པས་གསར་དུ་སྦྱེ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་ལ་སྒྲོམ་པ་
སྦྱར་སྦྱེ་མི་རུང་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དག་སྦྱོང་མ་མཆོན་གྱུར་པའི་དབང་
གིས་སྒྲོམ་པ་གཏོང་བ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་དབང་གིས་སུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྷུང་བ་
གྱུང་བས་གཏོང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས། སྦྱོང་བ་དུག་པའི་དག་སྦྱོང་གི་སྒྲོམ་
པ་ཡོད་པར་ཐལ། སྒོག་གཅོད་ཀྱི་པམ་པ་འཆབ་བཅས་ཀྱིས་ཉམས་པའི་དག་སྦྱོང་ལ་
སྒོག་གཅོད་ཀྱི་ལྷུང་བ་སྦྱོང་བའི་སྒྲོམ་པའི་རྣམ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་
ན། དེ་སྦྱོང་བདུན་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །དག་སྦྱོང་པ་མའི་སྒྲོམ་པ་རྣམ་གཅིག་ཏུ་
བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོམ་པའི་རྣམ་ལ་གངས་མང་ཉུང་གི་བྱང་
པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ལྷུང་བའི་རྣམ་ལ་གངས་མང་ཉུང་གི་བྱང་པར་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འབྲེན་པའི་ལྷག་མ་དེ་མི་ཆངས་སྦྱོད་ཀྱི་པམ་པའི་ཆར་
གཏོགས་སུ་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མི་ཆངས་སྦྱོད་ཀྱི་པམ་པའི་གཉིན་པོ་སྒྲོམ་
པ་བཏང་ཟེན་པའི་རྒྱུད་ལ་འབྲེན་པའི་ལྷག་མའི་གཉིན་པོ་སྒྲོམ་པ་ཆང་བ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། ཉགས་ཁས། དག་སྦྱོང་གཅིག་ལ་མེ་རེག་དང་ས་རྩོ་སོགས་ཀྱི་ལྷུང་བ་གངས་

མེད་འབྱུང་བ་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མེ་རེག་གི་ལྷུང་བ་དངོས་དེའི་རྫོགས་ཀྱི་
སྒྲིམ་པ་བཏང་བེན་ཅིང་སྒྲིམ་པ་མེད་པ་ལ་ལྷུང་བ་འབྱུང་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རྒྱས་པ་གསོ་ཤོར་ལ། ཁ་ཅིག །ལྷུང་བ་དེ་དང་དེ་བྱུང་བའི་ཆེ་སྒྲིམ་
པའི་རྣམས་མི་གཏོང་ཡང་སྒྲིམ་པའི་རྒྱས་པ་གཏོང་ཞིང་ཕྱིར་བཅོས་ན་རྒྱས་པ་ཐོབ་ཏུ་
བྱུང་རོ། །ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སྒྲིམ་པ་དང་། སྒྲིམ་པའི་རྒྱས་པ་གཞན་དུ་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ཉམས་པ་གསོ་ཤོར་ལ།

འདུལ་འཛིན་ཁ་ཅིག །ལྷུང་བ་དེ་དང་དེ་བྱུང་བའི་ཆེ་སྒྲིམ་པ་རྣམས་དང་རྒྱས་པ་
གསོ་ཤོར་མིན་ཡང་ཉམས་ཚུལ་གསོ་ཤོར་ཡིན་ཏེ། ལྷུང་བ་དེ་དང་དེ་བྱུང་བའི་ཆེ་
རང་གི་རྫོགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་སྒྲིམ་པ་མཐའ་དག་ལས་ཉམས་པར་བྱེད་ཅིང་སྒྲིམ་པ་
སྟག་མ་ཆང་བར་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་འཆབ་བཅས་ཀྱི་རྣམ་དག་དང་དགོས་པ་སྦྱབ་རྒྱས་
གཉིས་ཀ་ལ་ཉམས་པའི་འཆབ་མེད་ཀྱི་རྣམ་དག་ཅུམ་ལས་ཉམས་པར་བྱེད་དོ། །

མཁས་པ་དམར་སྟོན་ན་རེ། སྤྱིར་སྒྲིམ་པའི་གཏོང་རྒྱུ་ལ་སྟོས་ནས་སྒྲིམ་པ་
ཀྱན་གཏོང་བ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱབ་པ་ལུལ་བ། ཤི་འཕྲོས་བ། མཆོན་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་
བྱུང་བའི་ཆེ་སྒྲིམ་པ་ཐམས་ཅད་རྩ་བ་ནས་གཏོང་བའི་ཕྱིར། བཅ་པ་སྒྲིམ་པའི་གཏོང་
ཤོར་དང་། ཀྱན་གཏོང་གང་གི་སྟོན་ནས་ཀྱང་གཏོང་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཏེ། བཅ་པ་བྱུང་བའི་
དགེ་སྟོང་ལ་དགེ་སྟོང་པ་མའི་སྒྲིམ་པའི་རྣམས་ཆང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉམས་ཚུལ་ལ་
སྟོས་ནས་ཀྱན་ཉམས་པ་ཡིན་ཏེ། འོག་གཙོད་ཀྱི་ཕམ་པ་འཆབ་བཅས་བྱུང་བའི་ཆེ་
སྒྲིམ་པ་མཐའ་དག་དགོས་པ་སྦྱབ་རྒྱས་ལས་ཉམས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། འོག་

གཙོད་ཀྱི་པམ་པ་འཆབ་བཅས་ཅམ་བྱང་བའི་དགེ་སློང་ཆོས་ཅན། ཚུལ་ཁྲིམས་
འཆལ་བའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དགེ་སློང་གི་སྒྲིམ་པ་རྣམ་དག་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་
གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉ། མ་གྱིན་ལེན་གྱི་ཅ་ལྟར་སློང་བའི་དགེ་སློང་གི་སྒྲིམ་པ་
རྣམ་དག་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས།

གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་དགེ་བའི་སྤྲུགས་ལ་བཙོན་པ་བྱས་
པས་ཆེ་འདིར་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་ཏུ་བྱུང་བའི་སྐལ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་དགོས་པ་སྤྱོད་
བྱས་ཀྱི་དགེ་སློང་གི་སྒྲིམ་པ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས།
འདོད་མི་བྱས་ཉ། པམ་པ་འཆབ་བཅས་ཀྱིས་རྒྱུད་ཉམས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། བྱ་སྒྲེ། རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས།^{༡༦} དགེ་སློང་པམ་པར་གྱུར་པ་ལ་ནི། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཁོ་ན་རེ། སྤྲུག་གཙོད་ཀྱི་པམ་པ་བྱང་བའི་དགེ་སློང་གི་སྒྲིམ་པ་དང་། མ་གྱིན་
ལེན་སློང་བའི་དགེ་སློང་གི་སྒྲིམ་པ་གཉིས་རྣམས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྲུག་གཙོད་
ཀྱི་པམ་པས་མ་གྱིན་ལེན་གྱི་པམ་པ་སློང་བའི་དགེ་སློང་གི་སྒྲིམ་པ་རྣམ་དག་ལས་
ཉམས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དགེ་བསྐྱེད། དགེ་ཚུལ། དགེ་སློང་གི་སྒྲིམ་
པ་གསུམ་རིམ་པས་མཐོས་པའི་དགེ་སློང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྲུག་གཙོད་ཀྱི་ཅ་ལྟར་སློང་
བའི་དགེ་སློང་གི་སྒྲིམ་པ་དང་། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྲུག་གཙོད་ཀྱི་ཅ་ལྟར་སློང་བའི་དགེ་
ཚུལ་གྱི་སྒྲིམ་པ་གཉིས་རྣམས་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དགེ་སློང་གི་སྤྲུག་གཙོད་ཀྱི་
པམ་པ་དེ་དགེ་སློང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྲུག་གཙོད་སློང་བའི་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྒྲིམ་པ་རྣམ་དག་
ལས་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྱུབ་ན། སྤྲུག་གཙོད་ཀྱི་པམ་པ་འཆབ་བཅས་

བྱང་ཁིང་། སློག་གཙོང་གི་རྩ་ལྷུང་སྟོང་བའི་དགེ་ཚུལ་གི་སྟོམ་པ་རྣམ་དག་རྒྱུད་ལྡན་གི་དགེ་སྟོང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སློག་གཙོང་གི་པམ་པ་འཆབ་བཅས་བྱང་བའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སློག་གཙོང་གི་རྩ་ལྷུང་སྟོང་བའི་སྟོམ་པ་རྣམ་དག་ལས་མ་ཉམས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱར་ཏེ། སློག་གཙོང་གི་རྩ་ལྷུང་སྟོང་བའི་དགེ་ཚུལ་གི་སྟོམ་པ་རྣམ་དག་ལས་མ་ཉམས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱར་ཏེ། “^༡”དགེ་བསྟེན་ཉིད་དང་། དགེ་ཚུལ་ཉིད་དང་། དགེ་སྟོང་ཉིད་དག་གིས་ལྷ་མ་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ལ་བྱི་མ་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས།

གཞན་ཡང་། སློག་གཙོང་གི་པམ་པ་འཆབ་བཅས་ཅམ་བྱང་བའི་དགེ་སྟོང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གིས་རིན་ཐང་ཆང་བའི་དངོས་པོ་མ་བྱིན་པར་སྒངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁྱོད་ལ་མ་བྱིན་ལེན་གི་པམ་པ་འབྱུང་བ་སྤྱད་པར་ཐལ། ཁྱོད་མ་བྱིན་ལེན་གི་པམ་པ་སྟོང་བའི་དགེ་སྟོང་གི་སྟོམ་པ་རྣམ་དག་དང་ལྡན་བཞིན་པའི་བཅས་ལྡན་དགེ་སྟོང་གང་ཞིག །ཁྱོད་གིས་རིན་ཐང་ཆང་བའི་དངོས་པོ་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁྱོད་ལ་ཉེས་བྱས་ཅམ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་པམ་པ་འཆབ་བཅས་གིས་ཉམས་པའི་དགེ་སྟོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། “^༡”ཉམས་པ་ལྷུང་བ་ལ་སྦྱོར་ན་ཉེས་བྱས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། པམ་པའི་ངོ་མོར་གྱུར་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་རྒྱུད་ལ་ལྡན་བཞིན་པའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བས་མ་གོས་པའི་དགེ་སྟོང་གི་སྟོམ་པ་རྣམ་དག་རྒྱུད་ལ་ལྡན་བཞིན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་

༥༡༧ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥ འདུལ་བ་ལྷ། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་རྩ་བ། ༩༣༧་༡༠།

༥༡༨ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥ འདུལ་བ་ལྷ། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་རྩ་བ། ༩༣༧་༡།

ཕྱིར་ཉགས་ཁས། གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་སྐྱབ་ཅུས་ཀྱི་དགོ་སྒྲོང་གི་
སྒྲོམ་པ་རྣམ་དག་རྒྱུད་ལ་ལྷན་བཞིན་པའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བཅ་པ་འཆབ་
བཅས་ཀྱིས་ཉམས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྤང་བྱ་ལྟར་བ་རྩས་ཀྱི་སྒྲོ་
ནས་གངས་མེད་ཡིན་ཏེ། ལྟར་བ་འབྱུང་བའི་གཞི་གངས་མེད་པ་འབྱུང་བའི་དབང་
གིས་གང་ཟག་གཅིག་ལ་ཡང་ལྟར་བ་རིགས་གཅིག་པ་གངས་མེད་དུ་འབྱུང་བ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། སློག་གཅོད་ཀྱི་པམ་པ་བྱུང་བའི་བསྐྱབ་བྱིན་དགོ་སྒྲོང་གཅིག་
ཉིད་ལ། སྤང་ཡང་སློག་གཅོད་ཀྱི་པམ་པ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ལ་སོགས་པ་
གངས་མེད་འབྱུང་མིད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉེན་པོ་སྒྲོམ་པ་སློག་པའི་སྒྲོ་ནས་གངས་མེད་
ཡིན་ཏེ། སྒྲོམ་པ་གཅིག་ཉིད་སྤང་བྱ་སྒྲོང་ཚུལ་ཀྱི་སློག་པའི་སྒྲོ་ནས་དུ་མར་བཞག་
རུང་བའི་ཕྱིར། དགོ་སྒྲོང་གི་སྒྲོམ་པ་རྩས་བདུན་དང་ལྷན་ཏེ། དགོ་སྒྲོང་གིས་ལུས་
ངག་གི་མི་དགོ་བ་བདུན་སྒྲོང་བར་ཁས་སྤངས་ཤིང་། སྒྲོམ་པ་ཡང་རི་ལྟར་ཁས་
སྤངས་པ་བཞིན་དུ་ཐོབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དགོ་ཚུལ་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་རྩས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་
བཞིར་འདུ་བ་ཡིན་ཏེ། དགོ་ཚུལ་གྱིས་ལུས་ཀྱི་མི་དགོ་བ་གསུམ་དང་རྩྭ་སྒྲོང་བར་
ཁས་སྤངས་ཀྱི་སྤྲ་མ་ཆོག་རྩལ་ངག་འབྲལ་སྒྲོང་བར་ཁས་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར།
མཛོད་ལས།^{༥༡} སྒྲོམ་པ་རི་ལྟར་ཁས་སྤངས་བཞིན། ཐོབ་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་མ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་དང་། འདུལ་བ་ལུང་ལས།^{༥༢} སྒྲོ་ཀྱི་དགོ་སྒྲོང་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ཞི་སྒྲོང་
བ་བདུན་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གནས་སོ། །ཞེས་དང་། འོད་ལྷན་ལས། དགོ་སྒྲོང་གི་སྒྲོམ་
པ་ཞི་སྒྲོང་བ་བདུན་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཅན་ཡིན་ཏེ། ལུས་ཀྱི་རྣམ་པ་གསུམ་ངག་གི་བཞི་

༥༡ བསྐྱར་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༢༥ མཛོན་བ་ཀྱི། སྒྲོབ་དཔོན་དཀྱིག་གཉན། མཛོད་ཙ་བ། ༡༢་༥།

༥༢ བསྐྱར་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༤༣ འདུལ་བ་ལུ། སྒྲོབ་དཔོན་ཤུག་འོད། འོད་ལྷན། ༡༡་༣།

ཞེས་བྱ་བར་ངེས་སོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་སྡོམ་པའི་གཏོང་ཚུལ་ཀུན་གཏོང་
ཡིན་ཏེ། དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་སློང་བདུན་གྱི་ནང་ནས་གཅིག་བཏང་ནས་གཞན་མ་
བཏང་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་ལ་སློང་བ་བཞིའི་ནང་ནས་
གཅིག་བཏང་ནས་གཞན་མ་བཏང་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཉམས་ཚུལ་ཡང་། ཀུན་
ཉམས་ཡིན་ཏེ། སློག་གཙོང་གྱི་པམ་པ་འཆབ་བཅས་གྱིས་ཉམས་པའི་དགེ་སློང་དེ་
སློག་གཙོང་སློང་བའི་སྡོམ་པ་རྣམ་དག་དང་དགོས་པ་སྦྱབ་བྱས་གཉིས་ཀ་ལས་
ཉམས་པ་བཞིན་དུ། སློང་བ་གཞན་དུག་རྣམ་དག་དང་དགོས་པ་སྦྱབ་བྱས་གཉིས་ཀ་
ལས་ཉམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པའི་གཏོང་རྒྱུ་ལ་བསྐྱབ་པ་ལུལ་བས་གཏོང་སྟེ། སྡོམ་པའི་མི་
མ་ཐུན་ཕྱོགས་ཁས་སྐྱངས་པའི་ཕྱིར། སྤེལ་པའི་བས་གཏོང་སྟེ། དེ་ཁས་སྐྱངས་པའི་
དུས་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར། མཚན་གཉིས་གཅིག་ཅར་དུ་བྱུང་བ་དང་། མཚན་ལན་
གསུམ་གྱུར་བས་གཏོང་སྟེ། སྡོམ་པའི་རྟེན་ཉམས་པའི་ཕྱིར། དགེ་བའི་ཅ་བ་ཆད་
པས་གཏོང་སྟེ། སྡོམ་པའི་རྟེན་གཞི་མེད་པའི་ཕྱིར། བསྐྱེད་གནས་ཀྱི་སྡོམ་པ་མཚན་
མའི་མཐའི་སྐྱད་ཅིག་མ་འདས་པ་ལས་གཏོང་སྟེ། ཁས་སྐྱངས་པའི་དུས་ལས་འདས་
པའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་པ་ན་རེ། ཅ་ལྟང་འཆབ་བཅས་བྱུང་བས་ཀྱང་གཏོང་སྟེ། ལྷན་དོ་ཆ་
མེད་པ་དང་ཁྲེལ་མེད་པས་གང་བར་བྱས་པའི་ཕྱིར། གོས་དམར་པའི་སྡེ་པ་ན་རེ།
ལུང་གི་དམ་ཆོས་རྒྱབ་པས་ཀྱང་གཏོང་སྟེ། དེས་བསྐྱབ་པའི་མཚམས་རྣམ་པར་དག་
པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཐོགས་མེད་སྒྱུ་མཆེད་ནི། ལུང་གི་དམ་ཆོས་རྒྱབ་པ་ཅམ་གྱིས་
སྡོམ་པ་སྤར་ཡོད་མི་གཏོང་སྟེ། ལུང་གི་དམ་ཆོས་རྒྱབ་ཀྱང་རྟོགས་པའི་དམ་ཆོས་མ་

ལུ་བ་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་དེའི་ཆེ་སྒྲིམ་པ་སྤར་མེད་གསར་དུ་མི་སྦྲེ་སྦྲེ། སྒྲིམ་པ་
འཕོགས་པའི་ཆོ་ག་རྣམ་དག་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཆེ་བྲེ་བག་སྦྲ་བ་ན་རེ། ཅ་ལྷུང་འཆབ་བཅས་བྱུང་བའི་དགེ་སྦྱོང་དེ་ཚུལ་
ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་ལ་སྒྲིམ་པའི་
རྣམས་ཆང་བར་ཡོད། སེམས་རྒྱུད་ཅ་ལྷུང་འཆབ་བཅས་ཀྱིས་^{༡༡}གོས་པར་བྲས་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མི་ཁ་ཅིག་ལ་ནོར་ཡང་ཡོད་ལ་བྱ་ལོན་ཡང་ཡོད་པ་བཞིན་
ནོ། །ཞེས་ཟེར།

དེ་ལྟར་ཡང་མངོན་ལས།^{༡༢} བསྐྱབ་པ་ཕྱལ་དང་ཤི་འཕོས་དང་། ཁཚན་
གཉིས་དག་ནི་བྱུང་བ་དང་། །ཅ་བ་ཆད་དང་མཚན་ལས་འདས། །སོ་སོར་ཐར་པའི་
འདུལ་བ་གཏོང་། །ཁ་ཅིག་ལྷུང་བར་འབྱུར་ལ་སྦྲ། །གཞན་དག་དམ་ཆོས་ལུབ་པ་
ལས། །ཁ་ཆེ་རྣམས་ནི་བྱུང་བ་ལས། །བྱ་ལོན་ནོར་བཞིན་གཉིས་སུ་འདོད། །ཅེས་
གསུངས། བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིམ་པ་གཏོང་ཚུལ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་གཉིས་
པར་ཤི་འཕོས་པའི་ཆེ་དང་པོའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་བཏང་ནས་གཉིས་པའི་སས་
བསྐྱས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་མངོན་དུ་འབྱུར་གྱི། ཤི་འཕོས་པ་ཙམ་གྱིས་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིམ་
པ་མི་གཏོང་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་དེར་སྦྲེས་པའི་ཆེ་གཏོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།
ཁམས་འོག་མའི་རྟེན་ཅན་གྱི་སྒྲིམ་པ་དང་ལྡན་པའི་གང་ཐག་གཟུགས་མེད་དུ་ཤི་
འཕོས་པས་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིམ་པ་གཏོང་། འདོད་པའི་རྟེན་མོངས་མངོན་དུ་བྱུར་
པའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་བསམ་གཏན་གྱི་རྟེན་བསྐྱོགས་དང་དངོས་གཞི་ལས་ཉམས་ནས་

༥༣༡ ག་༡༩༧་ན་ཙ་གྱི།

༥༣༢ བསྐྱན་འབྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༢༤། མངོན་བ་ཀྱ། སྒྲོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉིན། མངོན་ཅ་བ། ༩༣་༡༢།

བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིམ་པ་གཏོང་། ཟག་མེད་གྱི་སྒྲིམ་པ་མི་མཐུན་སྟོགས་གྱིས་ཉམས་
པའི་དབང་གིས་ཐོབ་པ་རྩ་བ་ནས་གཏོང་བ་མེད་དེ། མཐོང་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་ལས་
ཉམས་ནས་འཛིག་རྟེན་པར་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་སོ་སོ་ལ་སྟོས་ནས་ཟག་
མེད་གྱི་སྒྲིམ་པ་གཏོང་བ་ཡོད་དེ། ལྷགས་པས་འབྲས་གནས་གྱི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པའི་
ཆེ་ལྷགས་པའི་རྒྱུད་གྱིས་བསྐྱས་པའི་ཟག་མེད་གྱི་སྒྲིམ་པ་གཏོང་། དབང་རྒྱལ་གྱིས་
དབང་རྟོན་ཐོབ་པའི་ཆེ་དེའི་རྒྱུད་གྱིས་བསྐྱས་པའི་དེ་གཏོང་། དག་བཙུག་གྱི་འབྲས་
བྱ་ལས་ཉམས་ནས་སྒྲོབ་པར་གྱུར་པའི་ཆེ་དག་བཙུག་གྱི་དེ་གཏོང་བར་
འདོད། མཛོད་ལས།^{༡༩} བསམ་གཏན་གཏོགས་པའི་དག་བཙུག་། །ས་འཕོས་ཉམས་
པ་དག་གིས་གཏོང་། །དེ་བཞིན་གཟུགས་མེད་གཏོགས་འཕགས་པ། །འབྲས་བྱ་ཐོབ་
སྐྱངས་ཉམས་པ་ལས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་མི་བསད་པ་ལ་ཕམ་པ། ལྷ་བསད་པ་ལ་སྒྲིམ་པོ། རྟེན་འགྲོ་བསད་པ་
ལ་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། མིའི་འགྲོ་བ་ལ་སྒྲིམ་པ་གསུམ་གའི་
རྟེན་དུ་རུང་། ལྷའི་འགྲོ་བ་ལ་བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད་གྱི་རྟེན་དུ་རུང་། རྟེན་འགྲོ་
སྒྲིམ་པ་གང་གི་ཡང་རྟེན་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས།^{༢༠} ཟ་མ་མ་ནིང་སྤྲ་མི་
སྟན། །མཆན་གཉིས་མ་གཏོགས་མི་རྣམས་ལ། །སྒྲིམ་མིན་སྒྲིམ་པའང་དེ་བཞིན་
ལ། །ལྷ་ལའང་མི་རྣམས་ལ་གསུམ་མོ། །འདོད་དང་གཟུགས་སྦྱིས་ལྷ་རྣམས་
ལ། །བསམ་གཏན་སྦྱིས་ཡོད་ཟག་མེད་ནི། །བསམ་གཏན་བྱང་པར་འདུ་ཤེས་
མེད། །མེས་ཅན་མ་གཏོགས་གཟུགས་མེད་ནའང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་

༡༩ བསྐྱར་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༢༤ མཛོན་པ་གྲུ། སྒོ་བ་དཔོན་དབྱིག་གཉིན། མཛོད་རྩ་བ། ༢༡་༢༠
༢༠ བསྐྱར་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༢༤ མཛོན་པ་གྲུ། སྒོ་བ་དཔོན་དབྱིག་གཉིན། མཛོད་རྩ་བ། ༢༡་༢༡

དང་། ཚུལ་ཁྲིམས། ལེགས་སྤྱད། ལས། སྒོམ་པ་རྣམས་མིང་གི་རྣམ་གངས་ཡིན་ཏེ།
མཛོད་ལས།^{༥༡༥} ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ནི་ལེགས་སྤྱད་དང་། །ལས་དང་སྒོམ་པ་ཞེས་
བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྤྱིར་བསྟན་གྱི་ཆོག་དོན་ལེགས་པར་གཏན་
ལ་པའ་པ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ལྷུང་བ་སྤྱིད་ཚུལ་བཅས་མཆོམས་སོ་
སོར་ཤེས་ཤིང་། དེ་ལ་སྒྲུང་དོར་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱས་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་
པའི་དབང་གིས་ཀུན་མཁྱེན་རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་དགོས་པ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཉམས་སུ་སྒྲུང་བའི་བསྐྱབ་བྱ་བ་འད་པ་ལ།

སྤྱི་དོན་དང་། གཞུང་དོན་གཉིས། དང་པོ་ལ། གཞིའི་དབྱེ་བ། སྤྱ་འབྲུག་པའི་
རྒྱ་མཆོན། བསྟུ་བ། གངས་ངེས། གོ་རིམ་དང་ལྷ། དང་པོ་ནི། གཞི་ལ་བཅུ་བདུན་
ཡོད་དེ། ལྷུང་གཞིའི་སྤྱིར་སྒོམ་ལས།^{༥༡༦} རབ་བྱུང་གསོ་སྦྱོང་གཞི་དང་ནི། །དགག་
དབྱེ་དབྱར་དང་གོ་ལྷགས་དང་། །སྟན་དང་གོས་དང་སྤྱ་བརྒྱུད་དང་། །གོ་ཁྱ་ཤམ་རྩེ་
དང་ལས་ཀྱི་གཞི། །དམར་མེར་ཅན་དང་གང་ཟག་དང་། །སྦྱོང་དགསོ་སྦྱོང་བཞག་པ་
དང་། །གནས་མལ་དང་ནི་ཚོད་པ་དང་། །དགེ་འབྲུག་དབྱེན་རྣམས་བསྟུ་བ་
ཡིན། །ཞེས་པ་དང་། གཞུང་དམ་པ་ལས།^{༥༡༧} གཞི་བཙོ་བརྒྱད། ཅེས་གསུངས་པ་
ལྷུང་ན་རྣམ་འབྱེད་དེའི་གཞི་ཞེས་གཅིག་ཏུ་བཞེད་པའམ། ཡང་ན་ཕྱིར་བཙོས་ཀྱི་
གཞི་ལ། ལྷུང་བ་ཕྱིར་བཙོས་དང་། ཚོད་པ་ཕྱིར་བཙོས་གཉིས་སུ་བྱེ་ནས་གཞི་བཙོ་

བརྒྱད་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །

༥༡༥ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥། མཛོན་བ་ཀྱ། སྒོ་བ་དཔོན་དབྱིག་གཉིན། མཛོད་ཆ་བ། ༥༥་༡༦།

༥༡༦ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡། འབྲུལ་བ་ཀ། སྟོན་པ་བཙོས་ལྷན་འདས། ལྷུང་གཞི། ༣་༥།

༥༡༧ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༥། འབྲུལ་བ་ཀ། སྟོན་པ་བཙོས་ལྷན་འདས། གཞུང་དམ་པ། ༥༥་༡༧།

གཞི་བཙུན་བདུན་ལ་ལུང་དུ་གསུངས་པ་དང་། མདོ་རྩ་བར་གསུངས་པ་མི་
མཐུན་པ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་། འགལ་བ་མེད་དེ། ལུང་དུ་ཀོ་ལུ་ཤམ་རྩེའི་གཞི་ཞེས་
གསུངས་པ་དང་། དམར་སེར་ཅན་གྱི་གཞི་ཞེས་པ། འདིར་བྱིར་བཅོས་གྱི་གཞི་ཞེས་
གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ནས་བསྟན། ལུང་དུ་གང་ཟག་གི་གཞི་ཞེས་གསུངས་པ། འདིར་
དུས་དང་དུས་མ་ཡིན་པ་བསྡུས་པ་འབྱུང་བའི་གཞི་ཞེས་བསྟན། ལུང་དུ་སློབ་འདི་གཞི་
ཞེས་གསུངས་པ། འདིར་ས་གཞན་ན་གནས་པ་སློང་བའི་གཞི་ཞེས་བསྟན། ལུང་དུ་
གསོ་སློང་བཞག་པའི་གཞི་ཞེས་གསུངས་པ། འདིར་ཡོངས་སུ་སློང་བའི་གཞི་ཞེས་
བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། བརྗོད་བྱའི་མིང་གིས་རྗོད་བྱེད་ལ་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་
ལུང་དུ་དགོ་འདུན་དཔེན་ཞེས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པ། འདིར་ལས་བྱ་བའི་གཞི་དང་།
འཁོར་ལོ་བྱེད་པའི་གཞི་གཉིས་སུ་བྱེད་ནས་གཞི་བཙུན་བདུན་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཞི་བཙུན་བདུན་པོ་འདི་ལ་གཞི་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་
ཡོད་དེ། བཙུན་བདུན་པོ་འདིའི་བརྗོད་བྱ་ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་གྱི་བསྐྱབ་པ་དེས་བསྐྱབ་
པ་གོང་མ་གཉིས་སོགས་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞི་རྟེན་བྱེད་པས་གཞི་ཞེས་གསུངས།
དེ་བཙུན་བདུན་པོ་འདིའི་རྗོད་བྱེད་བཙུན་བདུན་པོ་ལ་ཡང་གཞི་ཞེས་བརྗོད་པའི་བྱིར་
ལས་བྱེད་པའི་གཞི་ལ་ཀོ་ལུ་ཤམ་རྩེའི་གཞི་ཞེས་རྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཀོ་ལུ་
ཤམ་རྩེའི་དགོ་སློང་དང་། ཡངས་པ་ཅན་གྱི་དགོ་སློང་གཉིས་ལས་ཐ་དད་དུ་བྱེད་པས་
དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་བྱིར་། བྱིར་བཅོས་གྱི་གཞི་ལ་དམར་སེར་ཅན་གྱི་གཞི་ཞེས་
བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དགོ་སློང་དམར་སེར་ཅན་ལ་ནན་ཏུར་གྱི་སློན་ནས་བྱིར་
བཅོས་བྱེད་དུ་བཙུག་པའི་ཆ་ནས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་བྱིར་། དུས་དང་དུས་མ་ཡིན་པ་

བསྐྱུས་པ་ལས་འབྱུང་བའི་གཞི་ལ་གང་ཟག་གི་གཞི་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་
དེ། གང་ཟག་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་ཙམ་བཅས་ཀྱི་གངས་ཤེས་དགོས་པའི་ཆ་ནས་
དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ས་གཞན་ན་གནས་པ་སྤྱོད་པའི་གཞི་ལ། སྤྱོད་པའི་གཞི་ཞེས་
བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྤྱོད་པ་མཁུ་བ་སྤྱོད་པ་སོགས་དམན་པའི་ས་
ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་ཁྱད་པར་སྟོན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཡོངས་
སུ་སྤྱོད་པའི་གཞི་ལ། གསོ་སྤྱོད་གཞག་པའི་གཞི་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།
ལྷུང་བ་སྐྱེངས་པ་བསྐྱོ་བ་རྣ་ལ་གཞོན་ན་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གསོ་སྤྱོད་བྱེད་པ་
བཞག། །དེས་མ་དུ་ལ་ན་དགག་དབྱེ་བཞག་པ་སོགས་ཀྱི་སྟོན་ཉེས་པ་སྤྱོད་བས་
ཐོགས་གཅིག་གི་མིང་གིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཞན་རྣམས་གོ་སྟོན། །

གསུམ་པ་ནི། གཞི་བཅུ་བདུན་པོ་འདི་བསྐྱུ་ན་གསུམ་དུ་འདུས་ཏེ། ལྷག་པ་
ཚུ་ལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་མ་ཐོབ་པ་འཐོབ་པར་བྱེད་པ། ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་སྐྱར་
བར་བྱེད་པ། ཉམས་ན་ཕྱིར་བཅོས་པའི་ཐབས་སྟོན་པ་གསུམ་དུ་འདུ་བའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ནི། གཞི་ལ་བཅུ་བདུན་པོ་དེར་གངས་ངེས་ཏེ། མདོར་སོ་ཐར་ཀྱི་སྟོན་
པ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་གཞི་བཅུ་བདུན་པོ་དེར་དབྱེར་ཡོད། དེ་རྣམས་ལས་མང་
མི་དགོས་ཤིང་ཉུང་ན་མི་འདུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ལྔ་པ་ནི། མདོ་རྩ་བ་འདིར་གཞི་བཅུ་བདུན་པོ་འདིའི་གོ་རིམ་འདི་ལྟར་སྟོན་
པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བལ་ཆེར་ལུང་གི་གོ་རིམ་ལྟར་བསྟན་ཅིང་དབྱར་དགག་
གཉིས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རིམ་པས་དབྱར་གནས་ཀྱི་གཞི་ལྟར་བསྟན། དགག་དབྱེའི་གཞི་
དེའི་རྩེས་སུ་བསྟན། གོས་སྟན་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་གོས་ཡོ་བྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་

དང་པོར་གོས་གཞི་བསྟན། དེའི་རྗེས་སུ་སྟན་གཞི་བསྟན། གོས་གཞི་གསུམ་གྱི་ནང་
ནས་སྔ་བརྒྱུད་རྒྱ་ལྟ་བུ་དང་དགག་དབྱེ་དང་དུས་འབྲེལ་བས་དང་པོར་བསྟན། དེ་
ནས་གོས་གྱི་གཞི་དང་། ཀོ་ལྷགས་གྱི་གཞི་སྦྱར་བཏང་དམིགས་བསལ་གྱི་རིམ་
བས་གོས་གཞི་སྔར་བསྟན། དེའི་རྗེས་སུ་ཀོ་ལྷགས་གྱི་གཞི་བསྟན། ལས་གཞི་
ཐམས་ཅད་ལ་མཁོ་བའི་ཆ་ནས་སྟོན་པས་དབུས་སུ་བསྟན། ཚད་གཞི་གསུམ་བརྗོད་
བྱ་མ་ཐུན་པས་ཕྱོགས་གཅིག་གིས་^(༡)བསྟན། འཁོར་ལོ་བྱེ་བ་བརྗོད་བྱ་ཉུང་བས་
ཚོད་གཞིའི་གོང་དུ་བསྟན། གནས་མལ་གྱི་གཞི་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉེན་བྱེད་པས་ཕྱིས་
བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ནི། རབ་བྱུང་གི་གཞི་སྔར་བཤད་ཐེན་ལ། ལྷག་མ་
རྣམས་ལ། བསྐྱབ་བ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་གཞི། བདེ་བར་གནས་པའི་རྒྱུན་བསྟེན་
པའི་གཞི། བྱ་བའི་ཐབས་ལས་གྱི་གཞི། གསོ་བ་ཕྱིར་བཅོས་གྱི་གཞི། དེ་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་ཉེན་གནས་མལ་གྱི་གཞི་དང་ལྔ་ལས། དང་པོ་ལ། གསོ་སྦྱོང་གི་སློན་ནས་དང་།
དབྱར་གྱི་སློན་ནས་དང་། དགག་དབྱེའི་སློན་ནས་བསྐྱབ་བ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་དང་
གསུམ། དང་པོ་ལ། སྤྱི་དོན་དང་། གཞུང་དོན་གཉིས། དང་པོ་ལ་གསོ་སྦྱོང་གི་མཆན་
ཉིད། དབྱེ་བ། བསྐྱབ་བ། གངས་ངེས་བ། གོ་རིམ། སྤྱི་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རབ་བྱུང་བའི་བསྐྱབ་བ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་གང་
ཞིག་ཕྱིར་བཅོས་གྱི་དངོས་གཞིས་མ་བསྐྱས་ཤིང་དགག་དབྱེ་དང་དབྱར་ཚུལ་ལས་
རྣམ་བཅད་ཀྱི་ངོ་བོར་གནས་བ། རབ་བྱུང་གི་གསོ་སྦྱོང་གི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། གསོ་སྦྱོང་ལ་དབྱེ་ན་དུ་མ་ཡོད་དེ། ཞི་གནས་གྱི་གསོ་སྦྱོང་།

མཐུན་པའི་གསོ་སྦྱོང་། གསོ་སྦྱོང་བཅུ་བཞི་པ། གསོ་སྦྱོང་བཙོ་ལྔ་པ། གནོད་པ་
ལྷོག་པའི་གསོ་སྦྱོང་། བྱེ་བ་བསྐྱམ་པའི་གསོ་སྦྱོང་། བཟ་ཤིས་ཀྱི་གསོ་སྦྱོང་རྣམས་
སྤྱོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། བདུན་པོ་དེ་གཉིས་སྤྱི་འདུ་བ་ཡིན་ཏེ། ཞི་གནས་ཀྱི་དེ་དང་།
མཐུན་པའི་དེ་གཉིས་སྤྱི་འདུ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱི་མ་ལྔ་མཐུན་པའི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ནི། གསོ་སྦྱོང་ལ་བདུན་པོ་དེར་གྱངས་ངེས་ཏེ། སྦྱོན་བསགས་པའི་
ལས་སྒྲིབ་སྦྱོང་བའི་ཕྱིར་དུ་ཞི་གནས་ཀྱི་གསོ་སྦྱོང་གསུངས། ཆེ་འདྲིའི་ཟག་པ།
གནོད་པ། ཚོད་པ། བཟ་མི་ཤིས་པ་བཞི་ལས། དང་པོའི་གཉེན་པོར་དུས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་
གིས་དབང་གིས་གསོ་སྦྱོང་བཅུ་བཞི་པ་དང་བཙོ་ལྔ་པ་གསུངས། གཉིས་པའི་གཉེན་
པོར་གནོད་པ་ལྷོག་པའི་གསོ་སྦྱོང་གསུངས། གསུམ་པའི་གཉེན་པོར་བྱེ་བ་བསྐྱམ་
པའི་གསོ་སྦྱོང་གསུངས། བཞི་པའི་གཉེན་པོར་བཟ་ཤིས་ཀྱི་གསོ་སྦྱོང་གསུངས་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་དེ་ལ་ཞི་གནས་ཀྱི་གསོ་སྦྱོང་དང་མཐུན་པའི་དེ་གཉིས་སྤྱི་འདུ་གྱངས་ངེས་
ཏེ། སྤང་བྱ་སེལ་བ་ལ་ལྷོས་ནས་ཀྱང་དེར་ངེས། བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པ་ལ་ལྷོས་ནས་ཀྱང་
དེར་ངེས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱབ་སྟེ། སྤང་བྱ་སྤང་བསགས་པ་འདག་པའི་དབང་དུ་བྱས་
ནས་ཞི་གནས་ཀྱི་གསོ་སྦྱོང་བཞག། ཕྱི་མ་བསྐྱམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཕྱི་མ་བཞག་
པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱབ་སྟེ། རབ་དུ་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཉམས་སྤྱོད་བར་བྱ་བ་ནི་
བསྐྱབ་པ་གསུམ་སྐྱབ་པ་ཡིན་ལ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་གཙོ་བོར་སྐྱབ་པའི་དབང་
དུ་བྱས་ནས་མཐུན་པའི་གསོ་སྦྱོང་བཞག། ཉིང་དེ་འཛིན་དང་ཤིས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་

སྤྱབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཞི་གནས་ཀྱི་གསོ་སྦྱང་བཞག་པའི་ཕྱིར།

ལྷ་པ་ནི། མདོ་རྩ་བ་འདིར་ཞི་གནས་ཀྱི་གསོ་སྦྱང་དང་པོར་སྟོན་པའི་རྒྱ་
མཆན་ཡོད་དེ། དེ་མཐུན་པའི་གསོ་སྦྱང་ལས་བརྗོད་བྱ་ཉུང་བས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
སྤེབ་སྦྱོར་གྱི་བསྟན་བཅོས་ལས། གཉིས་ལས་དང་པོ་མཆོད་འོས་སམ། །ཡང་ན་ཡི་
གོ་རབ་ཉུང་བའོ། །ཞེས་བ་དང་། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་ལས།^{༥༩} བརྗོད་པར་བྱ་བ་
ཉུང་བ་ཉིད་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས།^{༦༠} དེ་ལ་གཙོ་བོ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་བརྗོད་པ་དབྱེ་བ་ཉུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ་དང་པོར་ཞི་གནས་ཀྱི་གསོ་
སྦྱང་རྣམ་པར་བཤད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བྱུག་པ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་གསོ་སྦྱང་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན།

གཉེན་པོ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གསོ་ཞིང་སྤྱོད་བྱ་སྤྱི་བ་པ་གཉིས་སྦྱང་བར་བྱེད་
བས་ན། གསོ་སྦྱང་ཞེས་བརྗོད་དོ། །བསྐྱབ་པ་གསུམ་གསོ་བ་ཡིན་ཏེ། མཐུན་པའི་
གསོ་སྦྱང་གིས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་གསོ། ཞི་གནས་ཀྱི་གསོ་སྦྱང་གིས་
སེམས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་གསོ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བམ་པོ་ལྷ་བཅུ་
བ་ལས། ^{༦༡}གསོ་སྦྱང་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བསྐྱབ་པ་གསུམ་གསོ་ཞིང་སྦྱོང་བར་བྱེད་
པའོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། མཐུན་པའི་གསོ་སྦྱང་དང་། ཞི་གནས་ཀྱི་གསོ་སྦྱང་
རོ། །དེ་ལ་མཐུན་པའི་གསོ་སྦྱང་ནི། ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ།
གནས་དང་། ཆོགས་པ་དང་། ཆོག་མཐུན་པར་བྱའོ། །ཞི་གནས་ཀྱི་གསོ་སྦྱང་ནི།
ལྷག་པའི་སེམས་དང་ལྷན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། སྦྱོང་བའི་ཡན་ལག་

༥༩ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩ ཤིང་ཕྱིན་ན། སྦྱོང་དཔོན་སངས་པོ་བཟང་པོ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་ལ། ༩༥༩་ན།

༦༠ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༡ འདུལ་བ་ལྟ། སྦྱོང་དཔོན་རྣམས་ཀྱི། རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལ། ༩༩༥་པ།

༦༡ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥ འདུལ་བ་ལྟ། རྩ་མཛད་པ་པོ་མི་གསལ། རྩ་བའི་ལྷ་བཅུ་ལ། ༢་ན་པ།

སྒྲོམ་པ་ལོ། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ལ། གཞིའི་སྐབས་ནས་བྱུང་བ་དང་། རྣམ་འབྲེད་ལ་
སོགས་པའི་སྐབས་ནས་བྱུང་བའོ། །དང་པོ་ལ། ཞི་གནས་ཀྱི་གསོ་སྦྱང་དང་མཐུན་
པའི་དེ་གཉིས། དང་པོ་ལ་རྣལ་འབྱོར་སྒྲོམ་པའི་གནས་མ་ཡིན་པ་དང་། གནས་ཡིན་
པ་དང་། བདེ་བར་གནས་པའི་རྒྱུན་བསྟེན་པ། བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པའི་ཚུལ། སྦྱོང་བ་
པའི་ཞལ་ཏ་བ་བསྒྲོ་ཞིང་དེས་རི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི།^{༥༡༡} སྦྱོང་ཡུལ་དུ་
ཞུགས་པས་རྣལ་འབྱོར་བསྒྲོམ་པར་མི་བྱའོ། །མངོན་པར་འདུ་བར་ཡང་མི་
བྱའོ། །རྣམ་པར་གཤེད་བར་བྱེད་པ་དང་། གཏུམ་པོ་དང་། བྱ་ཆོམ་པ་དག་ཡོངས་སུ་
སྦྱོང་བར་རིགས་སོ། །ཞེས་བཤད། དག་དོན་ནི། དག་སྦྱོང་སྦྱོང་ཡུལ་གྱི་དུ་ཞུགས་
པ་དང་ལམ་དུ་འབྱོར་བས་ལམ་དུ་ཉིང་རེ་འཛིན་སྒྲོམ་ཞིང་བསྐད་པར་མི་བྱ། དེར་མ་
ཟད། མི་མང་པོ་མངོན་པར་འདུ་བའི་སྒྲོ་ཁང་དང་། གྲུལ་ཀ་ཅན་ལ་སོགས་པ་ཡོད་
པའི་བྲམས་དང་། ཅ་ཅོ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱས་སེམས་རྣམ་པར་གཤེད་བའི་གནས་
ཁང་དང་། མེང་གོ་དང་སྟག་ལ་སོགས་པའི་སྒོག་ཆགས་གཏུམ་པོ་ཡོད་པའི་དགོན་
པ་དང་། ཆོམ་རྒྱུན་པ་དང་སྦྱོ་ཐབས་ཅན་ལ་སོགས་པའི་བྱ་ཆོམ་པ་ཡོད་པའི་གནས་
རྣམས་སུ་རྣལ་འབྱོར་བསྒྲོམ་པར་མི་བྱ་སྟེ། དགོས་པ་ཆུང་ཞིང་ཉེས་དམིགས་ཆེ་བ་
ཡོད་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ནི། འོན་གནས་གང་དུ་སྒྲོམ་ཞེ་ན།^{༥༡༢} སྦྱོང་ཁང་བཙེགས་པར་
བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། དག་དོན་ནི། དངོས་སུ་བྱིང་ཤོད་སྦྱོང་བ་དང་། བརྒྱད་ནས་

༥༡༡ བསྐྱར་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༩༩ འདུལ་བ་ལྷ། སྦྱོང་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༡༡་༥༩

༥༡༢ བསྐྱར་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༩༩ འདུལ་བ་ལྷ། སྦྱོང་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༡༡་༥༩

ཉོན་མོངས་མཐའ་དག་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་ཁང་བཅིག་པར་བྱ་སྟེ། དེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་
པའི་དགོས་པ་མཐོང་བའི་བྱིར། ཉེན་གྱི་གང་ཟག་གང་གིས་སྒྲིམ་ན། ཉེན་གྱི་གང་
ཟག་ཆོས་བཞི་དང་ལྗན་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། ལུལ་ཁྲིམས་དག་ཅིང་མང་དུ་སྒྲོས་པ།
འདོད་པ་རྒྱུ་ཞིང་ཆོག་ཤེས་པ། གདམས་ངག་དང་ལྗན་པ་ལུས་སེམས་དཔེན་པ་
དང་བཅས་པ་ཞིག་དགོས་པའི་བྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། མཛོད་ལས།^{༡༤} ལུལ་གནས་
སྒྲོས་དང་བསམ་ལྗན་པས། སྒྲོམ་པ་ལ་ནི་རབ་ཏུ་སྒྱུར། ཞེས་དང་། སོ་སོར་ཐར་
བའི་མདོ་ལས།^{༡༥} མང་དུ་སྒྲོས་པ་ནགས་ཀྱི་ནང་དག་ཏུ། ལང་ཆོ་ཡོལ་བ་རྣམས་
ཀྱིས་གནས་པ་བདེ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། འདོད་པ་ཆེ་ཞིང་
ཆོག་མི་ཤེས་པ་ནི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་འཛོག་མི་རུས་པའི་བྱིར་ཏེ། མཛོད་
ལས།^{༡༦} བསྐྱངས་^{༡༧} གཉིས་ལྗན་ཆོག་མི་ཤེས་དང་། འདོད་ཆེན་ཅན་ལ་མ་ཡིན་
ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་བྱུང་སྟེ། ^{༡༨}གདམས་ངག་མེད་པར་སྒྲོམ་
པར་མི་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བཞི་པ་བྱུང་སྟེ། ^{༡༩}མདོན་པར་འདུ་བར་
ཡང་མི་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

དངས་པོ་གང་གིས་སྒྲིམ་པ་ཡོད་དེ། མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་^{༢༠}སྒྲོམ་པ་
དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་^{༢༡}སྒྲོམ་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ།

- ༥༡༤ བསྐྱར་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༡༩། མཛོན་པ་ཀྱ། སྒྲོབ་དཔོན་དཀྱིག་གཉིན། མཛོད་ཙ་བ། ༩༣་༣།
- ༥༡༥ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༥། འདུལ་བ་ཅ། སྒྲོན་པ་བཅོམ་ལྗན་འདས། སོ་སོ་ཐར་པའི་མདོ། ༥་༡།
- ༥༡༦ བསྐྱར་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༡༩། མཛོན་པ་ཀྱ། སྒྲོབ་དཔོན་དཀྱིག་གཉིན། མཛོད་ཙ་བ། ༩༣་༥།
- ༥༡༧ ག་༡༣༠བ་ཅ་སྤྱིང་གཉིས།
- ༥༡༨ བསྐྱར་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༥། འདུལ་བ་ལྷ། སྒྲོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་ཙ་བ། ༩༤་༡༩།
- ༥༡༩ བསྐྱར་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༥། འདུལ་བ་ལྷ། སྒྲོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་ཙ་བ། ༩༤་༡་༥།
- ༥༢༠ ག་༡༣༠བ་༥་གྱི།
- ༥༢༡ ག་༡༣༠བ་༥་གྱི།

འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་མི་སྤྲུག་པ་སྒྲོམ་པ། ཞེ་སྤང་གི་གཉེན་པོར་བྱམས་པ་
 སྒྲོམ་པ། གཉི་སྤྲུག་གི་གཉེན་པོར་རབ་དབྱེ་དང་རྟེན་འབྲེལ་སྒྲོམ་པར་གསུངས་པ་ལྟ་
 བུ་ཏེ། མཛོད་ལས།^{༡༤༡} གང་རྩས་ཆགས་བཅས་ཐམས་ཅད་ལ། །ཞེས་སོགས་
 གསུངས། གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། གང་ཟག་རང་སྐྱུ་བྱུབ་པའི་རྩས་ཡོད་ཀྱིས་སྤྲོང་པར་
 སྒྲོམ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་རྟགས་གསུམ་པ་ནི། ^{༡༤༢}འདུག་པའི་ཆེད་དུ་སའི་
 རྟེགས་དང་། ཁྱིུ་ཡང་ངོ་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། ཅ་རྟགས་བཞི་པ་ནི།
^{༡༤༣}གཉིད་བྱོན་གདོས་བྱ་གདགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། ཅ་རྟགས་
 ལྷ་པ་ནི།^{༡༤༤}སྤོང་བ་པའི་ཕྱིར་ཞལ་ཏ་བ་བསྒྲོ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས།

དག་དོན་ནི། དག་སྤོང་སྤོང་བ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིར་དག་འདུན་ཀྱི་སྤོང་བ་པའི་
 ཞལ་ཏ་བ་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་བསྒྲོ་བར་བྱ་སྟེ། བདེ་བར་བསམ་གཏན་
 འབྲེལ་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྤོང་བའི་ཞལ་ཏ་བསྒྲོ་བའི་ཚུལ་རིམ་ལྔ་བྱ་ཞེ་ན།

འདི་ལ་ཡུལ་གང་བསྒྲོ་བ། བསྒྲོ་བ་པོ་རིམ་ལྔ་བྱ་ཞིག་གིས་ཚུལ། རིམ་རྒྱུ་བསྒྲོ་
 བ། བསྒྲོས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་བ་ཤད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་ལ། དང་པོ་ནི། བསྒྲོ་ཡུལ་ཆོས་
 བཅུ་གཅིག་དང་ལྷན་པ་གཅིག་བསྒྲོ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་བཅུ་གཅིག་ནི། དག་
 སྤོང་ཆོས་དྲུག་ལྷན་ཀྱི་སྤེང་དུ་མཆོམས་ཀྱི་ནང་ན་གནས་པ། འགྲོ་བ་བཞི་དང་བྲལ་
 བ། སྤྱོམས་ཞེས་བྲིས་པས་སྤྱོ་བ་དང་ལྷན་པ། ཆོགས་སུ་མ་ཡོངས་པ། སྤར་བསྒྲོས་པ་
 དང་མ་འབྲེལ་བ་རྣམས་སོ། །འགྲོ་བ་བཞི་ནི། འདུན་པས་འགྲོ་བ། ཞེ་སྤང་གིས་འགྲོ་

༡༤༡ བསྐྱར་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༡༥། མཛོད་པ་ཀླ། སྤོང་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་ཆ་བ། ༤༣་༡༥།
 ༡༤༢ བསྐྱར་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༡༥། འདུལ་བ་སྐྱ། སྤོང་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མཛོད་ཆ་བ། ༤༣་༡༥།
 ༡༤༣ བསྐྱར་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༡༥། འདུལ་བ་སྐྱ། སྤོང་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མཛོད་ཆ་བ། ༤༣་༡༥།
 ༡༤༤ བསྐྱར་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༡༥། འདུལ་བ་སྐྱ། སྤོང་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མཛོད་ཆ་བ། ༤༣་༡༥།

བ། འཛིགས་པས་འགྲོ་བ། གཏི་ཐུག་གིས་འགྲོ་བ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་འགྲོ་བ་
ཞེས་པ་ནི། བརྗོད་བའམ་སྤྲ་བ་ལ་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། བརྗོད་བ་དང་འགྲོ་བ་ནི་སྐད་དོད་
གཅིག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མཆན་ཉིད་བཞི་ལྡན་གྱི་དགེ་འདུན་གྱིས་བསྐྱོད་བར་
བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། སྦྱོར་བ་སྦྱོར་བ་བྱི་བ། དངོས་གཞི་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་
བསྐྱོད་བ། མཐུག་ལས་ཀྱི་མཐུག་སྤྱད་བརྗོད་བ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི།^{༤༦} དེའི་
བྱ་བ་ནི་ལངས་མ་ཐག་ཁོ་ནར་ཆག་ཆག་གདབ་བ་དང་། ཕྱག་དར་བྱ་བ་དང་། ཞེས་
སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །

སྦྱོར་བའི་ཞལ་ཏ་བའི་བྱ་བ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། ^{༤༧}བསྐྱ་བའི་ཕྱིར་གཞི་
བརྒྱུད་དོ། །དེའི་གནས་ནི་ཁང་སྟེང་དོ། །དགེ་འདུན་བསྐྱ་བའི་ཕྱིར་ནི་རྒྱུད་གསུམ་
དང་དེ་སྟེང་གི་ཉོག་དག་གོ། །ལས་བྱ་བའི་དོན་དུ་ནི། རྒྱུད་གཅིག་དང་ཉོག་གསུམ་
མོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། སྤྱི་དོན་དང་། གཞུང་དོན་གཉིས། དང་པོ་ལ།

༼གཞིའི་རྒྱ་བཤད་ལ།༽

གཞིའི་^{༤༨}རྒྱ། ཆད་། དབྱིབས། བཞག་པའི་གནས། བརྒྱུད་བའི་གནས། རབ་
གནས་ཇི་ལྟར་བྱ་བ། ལྷལ་ཇི་ལྟར་བརྒྱུད་བ། ལྷལ་དང་མི་མཐུན་པར་བརྒྱུད་བའི་
ཉེས་དམིགས། ལྷལ་དང་མཐུན་པར་བརྒྱུད་པའི་པན་ཡོན་དང་དགུའོ། །

དང་པོ་ནི། གཞིའི་མདོ་ལས།^{༤༩} སྦྱོར་བ་འདོད་པའི་ཤིང་རྣམས་ནི། །རབ་ཏུ་
འབད་དེ་བརྟག་པར་བྱ། །ཅན་དན་བིལ་བ་བ་ལ་ལ། །ཨ་ཤད་ཐ་དང་ཅན་དན་

༥༤༦ བསྐྱན་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༩༥ འདུལ་བ་སྤྱ། སྦྱོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༥/༩/༩༥

༥༤༧ བསྐྱན་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༩༥ འདུལ་བ་སྤྱ། སྦྱོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༥/༩/༩༥

༥༤༨ ག་༩༩ན་པ་གན་རྟེའི་རྒྱ།

༥༤༩ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༩༧ མདོ་སྤེལ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། གཞིའི་མདོ། ༩༧/༤༥

དམར། །རྒྱ་སྐར་ཏ་ལ་ཀེང་ཕུ་ག། །ཤིང་ཤ་བ་དང་ཏ་མ་ལ། །ཨ་མ་སྐར་བུ་སྐུ་བུ་
ར། །སྐར་ཏི་ས་ར་ཨ་ཤ་ག། །འདི་དག་ཐམས་ཅད་མེད་ན་ཡང་། །འོ་སེ་ལ་ནི་འབད་དེ་
བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་ཞིང་། །འོ་སེ་ནི་སེང་ལྗེང་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། །ཆེ་ཆད་སྤིང་བུ་སོར་བརྒྱ་དང་བརྒྱད། །རྒྱ་ཆད་སྤིང་བུ་སོར་གྱ་
བཞི་པ། །དེའི་བར་འབྲིང་ཆད་དོ། །གཞིའི་མདོ་ལས།^{“༤༠} །ཆད་ནི་རྒྱ་དུར་སོར་ཆད་
ནི། །བརྒྱད་ཅུ་ཙ་བཞི་ཉིད་བྱ་ཞིང་། །ཞེས་གསུངས། །དེ་ཡང་ཞེང་བུ་སོར་བྱག་དང་།
དཔངས་སུ་སོར་གཉིས་འཆང་བ་རྩུང་སོར་བཅུ་གཉིས་པ་བྱ་བ་སྟེ། །དེ་ཉིད་ལས།^{“༤༡}
ཞེང་བུ་སོར་བྱག་བྱ་བ་སྟེ། །དཔངས་སུ་ཡང་ནི་གཉིས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས།

གསུམ་པ་ནི། །དོས་ལེགས་པར་མཉམ་པ། །ཤིན་ཏུ་གསལ་བ། །ཅེ་མོ་གཉིས་
སྤལ་པའི་མགོ་ལྟ་བུ་དབྱིབས་སུ་བྱ་སྟེ། །དེ་ཉིད་ལས།^{“༤༢} །ལེགས་མཉམ་ཉིད་དང་
ཤིན་ཏུ་གསལ། །ཅེ་གཉིས་སྤལ་པའི་མགོ་བོ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས། །གན་གཡོག་
ཏུ་གསལ་པ། །གཞིའི་བརྒྱུང་བའི་ཤིང་དེའི་རྒྱ་དང་ཆད་དེ་དང་དབྱིབས་རྣམས་བཞག་
ཏུ་ཡོད་དེ། །གཞིའི་གང་ལས་བྱུང་བའི་ཤིང་དེ་ཉིད་ལས་བྱུང་བ། །ཆད་སྤིང་བུ་སོར་
བཅུ་གཉིས་པ། །དབྱིབས་རྒྱུ་པོ་ཅེ་གཉིས་ནེ་ལུ་ལེའི་མགོ་བོ་ལྟ་བུ་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། །དེ་
ཉིད་ལས།^{“༤༣} །དེ་ནས་བརྒྱུང་བར་བྱེད་པ་ཡང་། །ཤིང་དེ་ཉིད་ལ་འབད་དེ་བྱ། །སོར་
བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཆད་དག་ལ། །རྒྱུ་ཞིང་ཅེ་གཉིས་ནེ་ལུ་ལེའི་མགོ་སྤོང་བ་པའི་གཞིའི་
སོར་བཅུ་གཉིས་པ་དང་། །སོར་ཉར་བཞི་པ་དག་ཀྱང་བཤད་དོ། །

༥༥༠ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༢།༡ མདོ་སྟེ་ཤ། སྟོན་པ་བཙེམ་ལྷན་འདས། །གཞིའི་མདོ། ༡༡༩།༡༤

༥༥༡ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༢།༡ མདོ་སྟེ་ཤ། སྟོན་པ་བཙེམ་ལྷན་འདས། །གཞིའི་མདོ། ༡༡༩།༢༠

༥༥༢ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༢།༡ མདོ་སྟེ་ཤ། སྟོན་པ་བཙེམ་ལྷན་འདས། །གཞིའི་མདོ། ༡༢༠།༡

༥༥༣ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༢།༡ མདོ་སྟེ་ཤ། སྟོན་པ་བཙེམ་ལྷན་འདས། །གཞིའི་མདོ། ༡༢༠།༢༡

བཞི་པ་ནི། གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྒོ་ཁང་གི་སྟེང་། ཡང་ན་གཙུག་ལག་ཁང་
དབུས་མའི་སྟེང་དུ་གཞག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས།^{༡༡༥} གང་ཕྱིར་དེ་བརྟུང་བཞག་
དགོས་པས། འོག་ཏུ་ཡང་ནི་ཁྱི་བྱས་པ། གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྒོ་སྟེངས་སམ། ཡང་
ན་དབུས་མའི་སྟེང་དུ་བྱ། ཞེས་གསུངས།

ལྔ་པ་ནི། གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྟེང་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྒོས་ས་གཅིག་ཏུ་
བརྟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

དྲུག་པ་ནི། གཞིའི་ཡུམ་ཆེན་མོར་བསྐྱེད་པའི་སྒོ་ནས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་
ལས།^{༡༡༦} དེ་ཡི་རབ་གནས་བྱ་བ་ནི། །ཤིན་ཏུ་བསྟན་པ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ། ཞེས་གསུངས་
པ་དང་། སྒྲིང་གཞི་ལས།^{༡༡༧} དེའི་ཆེ་ཡུམ་ཆེན་མོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་
གཞི་རྣམ་པར་བཞུགས། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

བདུན་པ་ལ། བསམ་པ་རི་ལྗ་བྱས་བརྟུང་བ། སྒྲོར་བ་རི་ལྗ་བྱས་བརྟུང་
བ། གང་ཐག་གང་གིས་བརྟུང་བ། དུས་ནམ་གྱི་ཆེ་བརྟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཞི་
ཡུམ་ཆེན་མོར་མོས་པ་དང་། གཞི་བརྟུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་བསྐྱལ་
བ་དང་། གཞིའི་སྒྲ་ཐབ་མོ་སྟོང་ཉིད་དང་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་སྒྲར་མོས་པ་དང་། བསྟན་
པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་པན་པར་འདོད་པའི་བསམ་པས་བརྟུང་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དང་པོར་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བྱག་བྱ། དེ་ནས་སྤྱིར་བཏང་
ལ་འང་ཆ་ལན་གསུམ། དེ་ནས་རྒྱད་གསུམ་དང་ཉོག་སྒྲ་ཆེན་པོ་གསུམ་བྱ་བའི་སྒོ་

༡༡༥ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༢།༡ མདོ་སྡེ་ལ། ཐོན་པ་བཙེམ་ལྟན་འདས། གཞིའི་མདོ། ༡༩༠་༥།

༡༡༦ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༢།༡ མདོ་སྡེ་ལ། ཐོན་པ་བཙེམ་ལྟན་འདས། གཞིའི་མདོ། ༡༩༠་༢།

༡༡༧ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༢།༡ མདོ་སྡེ་ལ། ཐོན་པ་བཙེམ་ལྟན་འདས། གཞིའི་མདོ། ༡༩༡་༡༤།

ནས་བརྒྱུད་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས།^{“༥༥”} དེར་འགྲོ་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ནི། །བྲག་
འཆའ་ནས་ནི་བརྒྱུད་བྱ་སྟེ། །ཤང་ཆ་ལན་གསུམ་བརྗོད་ནས་ནི། །ཆོས་ཀྱི་རྩ་རྒྱུས་
བརྒྱུད་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་དགེ་འདུན་ཟས་དང་གསོ་སྦྱང་སོགས་ལ་
བསྟུ་བའི་དོན་དུ་ཡིན་ན། རྒྱུད་རེ་རེ་ལ་སུམ་ཅུ་སོ་ལྔ་རེ་རྒྱུད་གསུམ་གྱི་སྟེང་དུ་ཉོག་
གསུམ་བྲས་བའི་སྟེང་བརྒྱ་ཙུ་བརྒྱད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་སྒྲུབ་བ་ཉ་བ་ལྟར་བརྒྱུད་བར་བྱ་སྟེ།
གཅིག་ནས་བཙུག་ཀྱི་བར་དུ་རྩེ་ཆེར་སྦྱེད། དེ་ནས་སོ་དྲུག་གི་བར་རྩེ་ཆུང་དུ་
བཏང་། བྱི་མ་གཉིས་ལ་འང་དེ་བཞིན་དུ་བརྒྱུད་བར་བྱ་སྟེ། ““དགེ་འདུན་བསྟུ་བའི་
བྱིར་རྒྱུད་གསུམ་དང་དེ་སྟེང་གྱི་ཉོག་དག་གོ། །ཞེས་གསུངས་བའི་བྱིར། ལས་བྱ་
བའི་དོན་དུ་རྒྱུད་གཅིག་དང་མཐུག་ཏུ་ཉོག་གསུམ་བྱ། རོ་དབྱུང་བའི་དོན་དུ་རྒྱུད་
གཅིག་དང་མཐུག་ཏུ་ཉོག་མེད་བའི་གཞི་བརྒྱུད་བར་བྱ་ལོ། །ཞེས་བྱ་བ་བརྒྱུད་ལུགས་
དང་། སེར་བ་ལ་སོགས་བའི་གཞོན་པ་བྱུང་བ་བསྒྲིག་བའི་དོན་དུ་རྩེ་ཙམ་ཆོག་གི་
བར་དུ་བརྒྱུད་བར་བྱ་སྟེ། ““ལས་བྱ་བའི་དོན་དུ་ནི་རྒྱུད་གཅིག་དང་ཉོག་གསུམ་
མོ། །ཞེས་བ་དང་། ““ཞི་བ་ལ་སྤག་བ་དབྱུང་བའི་དོན་དུ་ནི་བྱི་བོའོ། །ཞེས་བ་དང་།
““གཞོན་པ་བྱུང་བ་ལ་ནི་རྩེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་བའོ། །ཞེས་གསུངས།

གསུམ་པ་ནི། དགེ་བསྟེན་གཙང་མ་ཡན་ཆད་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་ལྟན་གྱིས་
བརྒྱུད་བར་བྱ་སྟེ། གཞིའི་མདོ་ལས།^{“༥༦”} དགེ་སྦྱོང་རྒྱུས་དང་དགེ་ཚུལ་གྱིས། །དུས་

- | | |
|-----|---|
| ༥༥༥ | བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༡། མདོ་སྟེ་ཤ། སྟོན་པ་བཙམ་ལྟན་འདས། གཞིའི་མདོ། ༡༩༠༧། |
| ༥༥༦ | བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༡། འདུལ་བ་སྟུ། སྟོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་ཙུབ། ༤༥༡༧། |
| ༥༥༧ | བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༡། འདུལ་བ་སྟུ། སྟོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་ཙུབ། ༤༥༡༨། |
| ༥༥༨ | བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༡། འདུལ་བ་སྟུ། སྟོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་ཙུབ། ༤༥༡༩། |
| ༥༥༩ | བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༡། འདུལ་བ་སྟུ། སྟོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་ཙུབ། ༤༥༢༠། |
| ༥༦༠ | བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༡། འདུལ་བ་སྟུ། སྟོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་ཙུབ། ༤༥༢༡། |
| ༥༦༡ | བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༡། འདུལ་བ་སྟུ། སྟོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་ཙུབ། ༤༥༢༢། |
| ༥༦༢ | བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༡། མདོ་སྟེ་ཤ། སྟོན་པ་བཙམ་ལྟན་འདས། གཞིའི་མདོ། ༡༩༠༨། |

ནམས་ཉག་ཏུ་བརྟུང་བྱ་ཞིང། །གསོ་སྦྱོང་ལ་ནི་གནས་པའི་ཆེ། །དགེ་བསྟེན་གྱིས་
ཀྱང་བརྟུང་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས། །གསོ་སྦྱོང་ལ་གནས་པ་ཞེས་པ་བསྟེན་གནས་
བསྐྱུངས་པའམ་དགེ་བསྟེན་ལ་བྱའོ། །

བཞི་པ་ནི། སྤྱིར་བཏང་ལ་ཉིན་རེ་ལ་ལན་གསུམ་བརྟུང་། དམིགས་བསལ་
ལ་གང་སྐབས་སུ་བབ་པ་ན་བརྟུང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས།^{༤༩} ཟན་ཟེ་མ་འཆར་
ལུབ་ཆེ། །དུས་གསུམ་ལ་ནི་ལན་གསུམ་སྟེ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་བྱིད།

བརྟུང་པ་ནི། །གཞིའི་མདོ་ལས།^{༥༠} ཆད་མིན་གིང་ངན་ལས་བྱས་
དང་། །བརྟུངས་ན་སྤྱི་མི་འབྱུང་བས། །སངས་རྒྱས་ཡུམ་འདི་བརྟུངས་ན་ནི། །ཡུལ་
འཁོར་འཆེ་བ་ངེས་པར་འབྱུང་། །གཙུག་ལག་ཁང་དུ་དགེ་འདུན་ནམས། །དེ་བཞིན་
ཆོ་ནི་མི་མཐུན་དང་། །ཉེས་ལྷུང་དག་ནི་འབྱུང་འགྱུར་ཞིང་། །ནམ་པ་དུ་མར་ཚོད་པར་
འགྱུར། །མུ་སྟེགས་ཅན་གྱིས་དབང་བསྐྱུར་ཞིང་། །བདུད་ཀྱང་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་
ཡིན། །གདུག་པའི་སྤྱི་ནི་དུ་མ་ཡིས། །འབྱུ་ནམས་ཀྱང་ནི་ཉམས་པར་བྱེད། །ཅེས་
གསུངས་པ་ལྟར། །ཉེས་དམིགས་འབྱུང་ངོ་།

དགུ་པ་ནི། །གཞི་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་བརྟུང་བ་ལ་ཆོས་ཅན། བན་ཡོན་བསམ་
གྱིས་མི་བྱབ་སྟེ། །གནས་སྐབས་དཔལ་དང་གྲགས་པས་བྱབ་པ་དང་། །གང་བསམ་པའི་
དོན་འགྲུབ་པ་དང་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གི་ལོངས་སྤྱོད་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་མན་ཡོན་
ཡོད་པའི་བྱིར་ཉེ། དེ་ཉིད་ལས།^{༥༡} རྒྱལ་པོ་གང་གི་ཡུལ་འཁོར་དུ། །གཞི་དེ་ནི་གྲག་
གྱུར་ས། །དེར་ནི་དཔལ་དང་གྲགས་པ་དང་། །འདོད་པ་དང་ནི་ལོ་ལེགས་འགྱུར། །ཞེས་

༥༠ གྲག་འགྱུར་དཔེ་བསྟུར་མ། ༥༡ མདོ་སྟེ་ག། མཐོན་པ་བཙུན་ལྟར་འདས། །གཞིའི་མདོ། ༤༣༠༡༣།

༥༡ གྲག་འགྱུར་དཔེ་བསྟུར་མ། ༥༡ མདོ་སྟེ་ག། མཐོན་པ་བཙུན་ལྟར་འདས། །གཞིའི་མདོ། ༤༣༤༤།

༥༢ གྲག་འགྱུར་དཔེ་བསྟུར་མ། ༥༡ མདོ་སྟེ་ག། མཐོན་པ་བཙུན་ལྟར་འདས། །གཞིའི་མདོ། ༤༣༥༡།

སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ནི། རྣམ་འགྲུལ་སྒྲོམ་པའི་གནས་
དེར་གཞི་བརྟུང་བ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྤོང་བ་པའི་དགེ་སྤྲོད་ཆོས་དང་
ཟང་ཟེང་གི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་བསྐྱབས་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མ་ཐུན་པའི་གསོ་སྤྱོད་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ།

གང་དུ་གསོ་སྤྱོད་བྱ་བ་གནས་ཀྱི་སྐབས། གང་དག་བྱ་བ་ཆོགས་པའི་
སྐབས། རི་ལྟར་བྱ་བ་ཆོགའི་སྐབས་སོ། །དང་པོ་ལ། སློ་མ་ཐུན་པར་བྱ་བ་དགེ་འདུན་
ཀྱི་གནས། མཆོམས་བཅད་པའི་གནས། མཆོམས་མེད་པའི་གནས་དང་གསུམ།

དང་པོ་ནི། ༥༤ གསོ་སྤྱོད་གི་གནས་ལ་སློ་མ་ཐུན་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་ལ།
དག་དོན་ནི། གང་དུ་གསོ་སྤྱོད་བྱ་བའི་གནས་ལ་དགེ་འདུན་ཀྱི་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་
ལས་ཀྱིས་སློ་མ་ཐུན་བྱ་སྟེ། དེ་མ་བྱས་པས་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བ་དང་། ལས་ཀྱི་གནས་
སྤྱ་ཅ་ཅོ་མི་འབྱུང་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གནས་ཀྱི་སློ་མ་ཐུན་འཛིག་རྒྱ་ལ་
གསུམ་ཡོད་དེ། དགེ་སྤྲོད་དང་བྲལ་བ། ལས་ཀྱིས་ཞིག་ལ། རེ་བ་མེད་པ་རྣམས་སྤྱ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གནས་གང་ལ་སློ་མ་ཐུན་པར་བྱ་བ་ཡོད་དེ། གནས་གསུམ་གང་རུང་གི་རོ་
པོར་བྱལ་བ། ཉེ་ལམོར་འདོམ་གང་དང་བཅས་ལ། དགེ་འདུན་བཞེད་པ་ཡིན་ལ། སྤར་
སློ་མ་ཐུན་མ་བྱས་པ་རྣམས་སྤྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར། གནས་གསུམ་ཡོད་དེ། བྱལ་བ།
བྱས་ལ། ཟེན་པ་རྣམས་ཡིན། ཉེན་ཀྱི་གང་ཟག་གང་གིས་བྱ་བ་ཡོད་དེ། མཆོན་ཉིད་
བཞི་ལྟར་ཀྱི་དགེ་འདུན་གྱིས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོག་རི་ལྟ་བུས་བྱ་བ་ཡོད་དེ།
གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཛིག་རྒྱ་ཡོད་དེ། གནས་དེར་

༥༤ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟུང་མ། ༥༥ འདུལ་བ་ལྷ། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་རྩ་བ། ༩༥/༩༥༡

དགེ་སློང་མེད་པར་སྐྱེ་རེད་མ་ཤར་བ། རྟེན་ཞིང་མ་ཡིན་པར་གྱུར་བ། གནས་ཞིང་མ་
ཡིན་པར་གྱུར་བ་རྣམས་ཀྱི་ཆེ་འཇིག་པའི་ཕྱིར། གནས་བྱུང་པ་ནི། བསྐྱལ་བ་ཆགས་
པའི་ཆེ་རང་བྱུང་པ་རིའི་བྱ་སྤྱི་བས་ལྟ་བུ། བྱས་པ་ནི་སྤྱི་བའི་རྩོལ་བས་གསོ་སྦྱང་
ལ་སོགས་པའི་ཆེད་དུ་གསར་དུ་བྱས་པ་ལྟ་བུ། ཟིན་པ་ནི་སྤར་གཞན་གྱིས་བྱས་ཟིན་
པ་དང་གསོ་སྦྱང་ལ་སོགས་པ་བྱར་དུང་པའི་གནས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ^{༥༦}མཆོམས་གཅད་^{༥༧}པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་སྟེ། དག་དོན་ནི། གསོ་
སྦྱང་ལ་སོགས་པའི་ཆེད་དུ་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་མཆོམས་སོ་ཆེ་གཅད་པར་
བྱ་བ་གནང་སྟེ། ལས་ལ་མི་འདུ་བ་དགག་པ་དང་། གསོ་སྦྱང་ལ་སོགས་པ་མཆོམས་
སོ་ཆེ་དེའི་ནང་དུ་བྱ་བར་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་བ་དང་། ལྷན་སྦྱར་དང་མི་འབྲལ་
པའི་གནང་བ་དང་ཆགས་པ་དང་། རྟེན་པ་དང་སྤྱ་བརྒྱུང་འདིང་བ་དང་། གནས་མེད་ཀྱི་
ཉེས་པ་ཞེགས་པའི་གནས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མཆོམས་
སོ་ཆེ་འཇིག་པའི་རྒྱ་ལ་ལྡ་ཡོད་དེ། མཆོམས་གཞན་བྱུང་བ་དང་། ལས་ཀྱིས་ཞིག་པ་
དང་། དགེ་སློང་དང་བྲལ་བ་དང་། རེ་བ་མེད་པར་མཆོན་མ་ཞིག་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། ཆད་ཅི་ཙམ་དུ་མཆོམས་སོ་ཆེ་གཅོད་པ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། དབྱས་ནས་བརྩུང་
སྟེ་དཔག་ཆད་ཕྱིད་དང་གསུམ་གྱི་མཐའ་ཚུན་ཆད་དུ་གང་འོས་པ་གཅད་པར་བྱ་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་རི་ལྟར་དུ་གཅད་པར་བྱ་བ་ཡོད་དེ། ཕྱོགས་ཕྱོགས་སུ་པ་བོང་ལ་
སོགས་པའི་མཆོན་མ་བརྟན་པོ་ཡོད་པ་བརྗོད་པའི་སློན་ནས་གཅད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། གནས་དེ་ཡང་ཕྱོགས་བཞིར་མཆོན་མ་བརྟན་པོ་བཙུགས་པ། ཚུ་བོ་ལ་སོགས་

༥༦ བསྐྱེད་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༩ འདུལ་བ་སྤྱུ། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་ར་བ། ༢༡/༩༡༧

༥༧ ག་ཀ་མ་མ་པ་ཀ་བཅད།

པའི་མཆོན་མ་གཞན་བྱང་བ་མིན་པ། སྤར་མཆོམས་བཅད་པ་དང་མ་འབྲེལ་བ། གཞན་གྱིས་མཆོམས་གཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་མཆོན་མ་བཙུགས་པ་མ་ཡིན་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར། མཆོམས་པོ་ཆེ་བཅད་པ་དེར་ཆོས་གོས་དང་མི་བྲལ་བའི་གནང་བ་བྱས་ན་ཆོས་གོས་དང་མི་འབྲལ་བར་འགྱུར་གྱི། མཆོམས་པོ་ཆེ་བཅད་པ་ཅམ་གྱིས་ཆོས་གོས་དང་མི་འབྲལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ཙ་བར།^{༤༦} དེར་གནང་བ་བྱས་ན་ཆོས་གོས་དག་དང་འབྲལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

མཆོམས་བྱ་རྒྱུང་བ་བཅད་པའི་ཚུལ་སྟོན་པ་ལ། ^{༤༧}ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེད་དུ་དགྱིལ་འཁོར་བར་སློ་མ་ཐུན་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་སྟེ། དག་དོན་ནི། གསོ་སྦྱང་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་འདུལ་བ་དང་ལྷན་པའི་ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེད་དུ་དགེ་འདུན་གྱི་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་མཆོམས་བྱ་རྒྱུང་བཅད་ཅིང་དགྱིལ་འཁོར་བར་སློ་མ་ཐུན་པར་བྱ་བར་གནང་སྟེ་ཏ་ཅང་འདུ་བ་ཐལ་ཆེས་པས་བྱ་བ་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོད་ཇི་ཅམ་དུ་གཙོད་པ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། རྒྱུང་ཆོད་དགེ་སློང་བཞི་བཙུའི་གདིང་བ་ཤོང་བ་ནས་ཆེ་ཆོད་སྐད་པལ་པས་ཐོས་པའམ་རྒྱང་གྲགས་གཅིག་ཚུན་ཆོད་དུ་གཅད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུ་བ་ལས། ^{༤༨}དགྱིལ་འཁོར་གང་དུ་གྲངས་བཞི་བཙུར་ཤོང་བའོ། །ཞེས་པ་དང་། བྱ་རྒྱུག་ལས། རྒྱང་གྲགས་སོགས་ནས། རྒྱུང་ཆོད་གདིང་བ་བཞི་བཙུར་ཤོང་བ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་མཆོམས་པོ་ཆེ་བཅད་པ་དེ་མ་གྲོལ་བར་མཆོམས་བྱ་རྒྱུང་

༤༦ ། བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༩ ། འདུལ་བ་སྟེ། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་ཙ་བ། ༤༧/༤/༩༩

༤༧ ། བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༩ ། འདུལ་བ་སྟེ། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་ཙ་བ། ༤༧/༤/༩༩

༤༨ ། བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༩ ། འདུལ་བ་ན། སྟོན་པ་བཙེམ་ལྷན་འདས། ལུ་བ། ༤༧/༤/༩༩

བཅད་པ་མི་ཆགས་ཏེ། ^{ལ. ༢༩} ལྷ་མ་བག་ཡངས་སྤྲུམ་བྱས་པར་བཅད་པ་གཞན་མི་
ཆགས་སོ། །ཞེས་གསུངས། དཀྱིལ་འཁོར་བ་ཡིན་ན། མཆམས་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་པས་
བྱེད་ཀྱང་། མཆམས་བྱ་རྒྱུ་དེ་ལ་དེས་མ་བྱེད་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ^{ལ. ༣༠} དགོན་པ་ནི་
ཕྱོགས་སྤྱ་རྒྱུ་ཡིགས་ཀྱི་མཐའ་རྒྱ་ཆད་དོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་གང་དག་བྱ་བ་ཆོགས་པའི་སྐབས་ལ། འདུན་པ་འབྲུལ་བ་དོགས་
གཅོད་དང་བཅས་པ། ཡོངས་དག་འབྲུལ་བ་བསྐབ་བྱ་དང་བཅས་པའོ། །དང་པོ་ནི།
^{ལ. ༣༡} འདུན་པ་འབྲུལ་ན་ལས་ལ་མཐུན་པ་འབྲུལ་སོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དག་དོན་ནི།
ལས་ལ་མཐུན་པ་འབྲུལ་བ་ལས་ཀྱི་གཡ་དུ་ངེས་པར་འདུ་དགོས་པས་མ་བྱེད་སྟེ།
དགོ་འདུན་ཀྱི་ལས་ལ་འདུན་པ་ཕྱལ་བས་དགོ་སྟོང་དེ་དང་ལས་བྱེད་པའི་དགོ་སྟོང་
ནམས་སྟོ་མཐུན་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མཆམས་ཆེ་རྒྱུ་གཅོད་པའི་ལས་ལ་འདུན་པ་ཕྱལ་
བས་མཐུན་པའི་ལས་མི་འབྲུལ་སྟེ། མི་འདུ་བ་དགག་པའི་ཆེད་དུ་མཆམས་གཅོད་པ་
ཡིན་པས། དེ་ལ་ཕྱས་ཀྱིས་མི་འདུ་བ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཕྱལ་གང་ལ་འདུན་པ་
འབྲུལ་ན། གསོ་སྟོང་དང་རབ་བྱུང་བསྟན་ཆོགས་ལ་འདུས་པའི་དགོ་འདུན་ལ་
འབྲུལ། གང་གིས་འབྲུལ་ན། ཁ་སྟོང་གི་ཆོས་བཅུ་གཅིག་དང་ལྡན་པའི་དགོ་སྟོང་
མཆམས་ནང་དེར་ཡོད་པ་ཡིན་པ། ན་བ་སོགས་ཀྱི་དགག་དགོས་དང་ལྡན་པ། སྟོ་
པའི་གནད་པ་མ་ཐོབ་ཅིང་། རྒྱ་ཆོགས་སྤྲུམ་མ་ཆང་བས་འབྲུལ། དུས་ནམ་ཀྱི་ཆེ་
འབྲུལ་ན། གསོ་སྟོང་ལ། ཆེ་དང་ལྡན་པ་དག་མ་ལྷགས་པ་ནམས་ལ་འདུན་པ་དང་
ཡོངས་སྤྱ་དག་པ་བྱིས་ཤིག་དང་། བྱིས་ནས་ཀྱང་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་དུས་

ལ. ༢༩ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༩ འདུལ་བ་སྤྱུ་སྟོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༣/༤:༣༡

ལ. ༣༠ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༩ འདུལ་བ་སྤྱུ་སྟོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༣:༣༡

ལ. ༣༡ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༩ འདུལ་བ་སྤྱུ་སྟོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༣:༣༡

དང་། ལས་གཞན་རྣམས་ལ་ལས་ཀྱི་སྤྱོད་ལ་བྱ་ལེན། འདུན་པ་ལེན་པ་པོ་དགེ་སྤྱོད་
ཆོས་བདུན་ལྟན། དགེ་འདུན་གྱི་འདུན་པ་ལེན་པར་བསྐྱོས་པ། རྒྱངས་ནས་འབྲུལ་
བའི་ཆོ་ག་ལ་མཁས་པ་གཅིག་གིས་ལེན་ནོ། །

ཆོ་ག་རྩི་ལྟ་བུས་ལེན་ན། ལེན་པ་པོས་དེའི་ཐད་དུ་སོང་སྟེ། དགེ་འདུན་འདི་
དང་འདིས་འཕྲིན་ལས་མཛད་པ་ལ་འདུན་པ་འབྲུལ་ལམ་ཞེས་བརྗོད། འབྲུལ་བ་པོས་
སྤྲུགས་ཆོག་ལན་ཅིག་བརྗོད་པའམ། དེ་ཅམ་མི་རྒྱས་ན་འདུན་པ་འབྲུལ་ཞེས་པ་ཅམ་
དང་། དེ་ཅམ་ཡང་མི་རྒྱས་ན་ལྷས་ཀྱི་བརྗོད་^{༥༥} ཅམ་བྱས་ཏེ་འབྲུལ་ལོ། །དགོས་པ་
ཅིའི་ཕྱིར་དུ་ན་མ་འདུས་པས་མི་མ་ཐུན་པ་དགག་པའི་ཕྱིར་དུའོ། །འདུན་པ་རྒྱངས་
བའི་ཡུལ་ལ་དགེ་སྤྱོད་རང་བཞིན་དུ་གནས་པས་མ་བྱུང་སྟེ། ^{༥༦}བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་
ལས་དེས་རྒྱང་དུ་རུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི།^{༥༧} ཡོངས་སུ་དག་པ་སྤུལ་བ་དང་ཡང་གཅིག་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་
སོགས་ཀྱི། མདོ་གཉིས་ལ། ཡང་ཞེས་པས་འདུན་པ་སྤུལ་བས་མ་ཐུན་པ་བྱུང་བར་
མ་བཟོ། ཡོངས་སུ་དག་པ་སྤུལ་བས་ཀྱང་མ་ཐུན་པ་འབྱུང་བོ། །གང་དང་མ་ཐུན་པ་
འབྱུང་ན། ཡོངས་སུ་དག་པའི་དགེ་འདུན་དང་མ་ཐུན་པ་འབྱུང་བོ། །དངོས་པོ་གང་ལ་
ཡོངས་སུ་དག་པ་དབྱུང་ན། གསོ་སྦྱོང་དང་དགག་དབྱེ་ལའང་འབྲུལ། འབྲུལ་བ་པོ་
སྤར་བཞིན། ཆོ་ག་རྩི་ལྟ་བུས་འབྲུལ་ན་སྤྲུགས་ཆོག་ལན་གསུམ་བརྒྱས་པས་
སོ། །དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་དུ་ན། གསོ་སྦྱོང་དང་དགག་དབྱེ་ཆགས་པའི་ཕྱིར་དུའོ། །

གསུམ་པ་རྩི་ལྟ་བུ་བཙུན་པོ་གཉིས་སྐབས་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་

༥༥ ག་ཏ་མ་ལ་མ་བཟོ།

༥༦ བསྐྱབ་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༩ འདུལ་བ་སྟེ། རྩི་བཙུན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་ཙམ། ༤༩༠་༩༩

༥༧ བསྐྱབ་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༩ འདུལ་བ་སྟེ། རྩི་བཙུན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་ཙམ། ༤༩༠་༡༠༡

བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། “^{༥༧}གསོ་སྤྱོད་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། སྤྱི་
དོན་དང་། གཞུང་དོན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། གནས་གང་དུ་བྱ་བ། དུས་ནས་ཀྱི་ཆེ་
བྱ་བ། ཉེན་གྱི་གང་ཟག་གང་གིས་བྱ་བ། ཆོ་ག་རི་ལྟ་བུས་བྱ་བ། དགོས་པ་ཅི་དེ་ཕྱིར་
དུ་བྱའོ། །དང་པོ་ནི། གནས་ལ་སློབ་མཐུན་བྱས་ལ་མ་ཞིག་པ་དེར་བྱ་སྟེ། “^{༥༨}གསོ་
སྤྱོད་གི་གནས་ལ་སློབ་མཐུན་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས།

གཉིས་པ་ནི། སྤྱིར་བཏང་ལ་གསོ་སྤྱོད་བཅུ་བཞི་པ་དང་བཙུ་པ་ཉ་ཞི་
གཉིས་ཀྱི་དུས་སུ་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་དུས་ཡིན་པ་དང་། མཆོན་མ་གསལ་
བའི་ཕྱིར་ཉེ། “^{༥༩}ཆོ་བ་ཕྱེད་ཕྱེད་ཀྱི་ཆེས་བཙུ་པ་ལོ། །ཞེས་གསུངས། ཆེས་བཙུ་
པ་པ་སློབ་པས་གསོ་སྤྱོད་བཅུ་བཞི་པ་ཡང་བསྐྱས་པ་ཡིན་ཉེ། ཉེན་ཞག་ལ་ལྟོས་
པའི་གསོ་སྤྱོད་བཅུ་བཞི་པ་ཡིན་ན། ཆེས་ཞག་ལ་ལྟོས་པའི་གསོ་སྤྱོད་བཙུ་པ་
ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས།“^{༦༠} གསོ་སྤྱོད་བཅུ་བཞི་པ་ཞེས་བྱ་
བའི་ཉི་མ་དེ་ཉིད་ཆེས་བཙུ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཞེས་དང་། བཅ་ལྟར།“^{༦༡} ཆེས་
གངས་ཀྱི་ཡང་དག་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བཙུ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས། དམིགས་ཀྱིས་བསལ་ན་ནམ་དགག་དགོས་ཉི་བར་གནས་པ་ན་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི། རབ་བྱུང་སྟེ་ལྔ་སྟེ་ཞིང་དགེ་ཚུལ་པ་མས་གསོ་སྤྱོད་བྱ་
དགོས་ཉེ། མ་བྱས་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་བྲག་བཤད་མཛོད་ལས།

- ༥༧ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༤༡ འདུལ་བ་ལྟ། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༡༡༡༩།
 ༥༨ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༤༡ འདུལ་བ་ལྟ། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༡༤༡༩།
 ༥༩ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༤༡ འདུལ་བ་ལྟ། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༡༡༡༩།
 ༦༠ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༤༡ འདུལ་བ་ལྟ། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ། ༩༤༡༡༡།
 ༦༡ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༤༡ འདུལ་བ་ལྟ། རྩ་མཛད་པ་པོ་མི་གསལ། རབ་ལྟ། རྩ་མཛད་པ་པོ་མི་གསལ་དོ་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་བ་
 འདུལ་བ་ཀུན་ལས་བཏུས་མ། ༡༢༤། ༥།

དབྱར་གནས་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་དང་། །གསོ་སྦྱོང་དགག་དབྱེར་བཅས་པ་དང་། །དེ་
ལ་སོགས་པ་དེ་ཡིས་ནི། །སྤངས་པའི་སྤྱོད་པ་དང་མ་ཐུན་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས།

བཞི་བ་ལ། །སྦྱོང་དངོས་མཐུག་གསུམ་ལས། །དང་པོ་ནི། །ཆག་ཆག་ཕྱག་དར་
སོགས་སྟན་ཐབས་ཉམས་པར་མི་བྱ་བ། །གནས་མལ། །མཆོད་པ་དང་བཅས་པའི་
སྟོན་པའི་སྦྱོ་གཟུགས་བཞུགས་སུ་གསོལ་བ། །དཀར་གཏོར་ཆ་བཞི་བཤམས་པ།
དགེ་འདུན་འདུ་བའི་ཕྱིར་གཞི་བརྟུང་བ། །ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལྟང་བ་ཕྱིར་བཅོས་བྱ་བ།
ནང་དུ་ཆོགས་ནས་བསྐྱེལ་བ་པོས་མདོ་སྦྱེལ་བ། །དགེ་འདུན་གྱིས་མདོ་འདོན་པ།
གཏོར་མ་ཆ་བཞི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ། །དང་པོ་དཀོན་མཆོག་། །གཉིས་པ་ཆོས་སྦྱོང་
སྤང་མ། །གསུམ་པ་གཞི་བདག་། །བཞི་པ་རིགས་དྲུག་ལ་བསྡོམས་བྱ་བ། །གནས་བཏན་གྱིས་
ཆོས་བསྐྱགས་ཀྱི་མདོ་འདོན་པ། །ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལྟང་བ་སྦྱི་བཤམས་བྱ་བ་ནམས་
ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། །དགེ་ཚུལ་གྱི་གསོ་སྦྱོང་དང་། །བསྟེན་རྩིས་ཀྱི་གསོ་སྦྱོང་གཉིས།
དང་པོ་ནི། །དགེ་སྦྱོང་ཆོས་བདུན་ལྟན་གྱི་མདུན་དུ་སྤྲུགས་ཆོག་ལན་གསུམ་བརྒྱས་
པའི་སྟོན་པ་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དགེ་ཚུལ་ལ་གསོ་སྦྱོང་གསུངས་ཏེ། །དགེ་ཚུལ་མ་མ་ལ་
དགག་དབྱེ་གསུངས་པ་གང་ཞིག་། །དེ་ལ་བཏེན་ནས་གསོ་སྦྱོང་བྱེད་དགོས་པར་འབྲུག་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། །སུམ་བརྒྱ་བ་ལས།^{༥༡} །གལ་ཏེ་མདོན་སུམ་གསུངས་པ་མེད་ཀྱང་
ཀྱང་། །དགག་དབྱེ་གསུངས་ཕྱིར་འདིར་ནི་གསོ་སྦྱོང་ཡོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
མདོན་སུམ་གསུངས་པ་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ལས་བརྒྱ་ཅ་གཅིག་གི་ནང་ན་དགེ་ཚུལ་
གྱིས་གསོ་སྦྱོང་བྱེད་པའི་སྤྲུགས་ཆོག་འདི་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །

༥༡ གསུང་འགྲུལ་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༤༣། འདུལ་བ་ལྟ། སྦྱོབ་དཔོན་ཤུག་ཡོད། སུམ་བརྒྱ་བ། ༡༤༣་༡༦།

གཉིས་པ་ནི། གནས་བརྟན་གྱིས་སོ་ཐར་གྱི་མདོ་འདོན་པ་ཡིན་ཏེ།^{“༤༩”} སོ་
སོར་ཐར་པའི་མདོ་འདོན་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས། དགག་དབྱེའི་ཉིན་པར་དགག་
དབྱེ་ལས་ལོགས་སུ་གསོ་སྦྱང་མི་བྱ་སྟེ། ^{“༥༠”}དགག་དབྱེ་བྱས་ན་འདི་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་
མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དགག་དབྱེ་བྱས་ནས་ཡང་གསོ་སྦྱང་མི་བྱའོ། །ཞེས་དང་།
མེ་ཏོག་ཐོང་རྒྱུད་ལས། ^{“༥༡”}སྤྲིག་པ་དམན་གྱི་གསོ་སྦྱང་ནི། དགག་དབྱེ་བྱས་ནས་
ཡང་མི་བྱ། །གསོ་སྦྱང་དགག་དབྱེར་བྱ་བྱིར་ཏེ། །དགག་དབྱེ་ཡང་ནི་དེ་ཉིད་
ཡིན། །ཞེས་གསུངས། བྱ་རྒྱུ་ལས། ཉིན་གཅིག་ལ་དེ་གཉིས་ཀ་བྱས་ན་ཉིས་བྱས་
སོ། །ཞེས་གསུངས།

གསུམ་པ་ནི། བསྟན་པ་རྒྱས་ཤིང་སེམས་ཅན་ལ་མན་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དུ་
སྤྱི་རྒྱལ་སོ་དགའ་སོ་དང་ཉེར་དགའ་སོ་གཉིས་ཀྱི་མིང་ནས་སྟོས་ཏེ་བསྟོ་བར་བྱ་བ་
སོགས་ཡིན་ནོ། །

ལྔ་པ་ནི། ལྷག་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པ་དང་། ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་
བསྐྱབ་པ་ནམ་པར་སྦྱང་བའི་ཕྱིར་དུ་ཞི་གནས་ཀྱི་གསོ་སྦྱང་བྱེད། ལྷག་པ་ཚུལ་
ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ནམ་པར་སྦྱང་བའི་ཕྱིར་དུ་མ་བྱུན་པའི་གསོ་སྦྱང་བྱེད་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། བསྐྱབ་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་གསོ་ཞིང་སྤྲིག་པ་སྦྱང་བའི་ཕྱིར་དུ་གསོ་སྦྱང་བྱེད་
པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཆོག་གི་རྒྱུ་རྟེན། ^{“༥༢”}གསོ་སྦྱང་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་གསོ་བའི་ཕྱིར་དང་།
སྤྲིག་པ་ནམ་པར་སྦྱང་བའི་ཕྱིར་འདི་ལྟར་དགེ་བ་མཐའ་དག་ཡང་དག་བྱེད་ཅིང་།

༥༡༩ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༡། འདུལ་བ་སྤྱི་སྟོན་དཔོན་ཏུན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༡༡་༡༩།

༥༢༠ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༡། འདུལ་བ་སྤྱི་སྟོན་དཔོན་ཏུན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༡༡་༢༠།

༥༢༡ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༢། འདུལ་བ་ཤུ། འཕགས་པ་ས་གཤི་སྤྱི་མེ་ཏོག་ཐོང་རྒྱུད། ༡༡༤་༡༩།

༥༢༢ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༢། འདུལ་བ་སྤྱི་སྟོན་དཔོན་ཏུན་འོད། མདོ་སྟེ་འཛིན་པ་ཀ་ལྷ་ཏ་བྱ། དེ་ཆོག་གི་རྒྱུ། (འདུལ་བ་དེ་བ་རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་བ།

) ༡༠༩་༡་༥།

སྤྲེག་པ་མཐའ་དག་ཡང་དག་འདིར་སྦྱོར་བ་དེ་དག་གསོ་བའི་ཕྱིར་དང་སྤྲེག་པ་རྣམས་
སྦྱོར་ཕྱིར་དེ་བས་གསོ་སྦྱོར་ཞེས་དང་། བས་ལྗེས་^{“༡”} གསོ་སྦྱོར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
བསྐྱབ་པ་གསུམ་གསོ་ཞིང་སྦྱོར་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་ཞེས་སོགས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྟོན་པའི་བཅས་པ་དང་མཐུན་པ་དང་། གནས་
སྐབས་མདོན་མཐོང་དང་། མཐར་ཐུག་བྱང་ཚུབ་རྣམ་པ་གསུམ་ཐོབ་པའི་མན་ཡོན་
ཡོད་དོ། །

འོ་ན་དགེ་སྦྱོང་བཞི་མ་ཆང་ན་རི་ལྟར་བྱ་སྟམ་ན། འདི་ལ་གསོ་སྦྱོར་བྱིན་
རྒྱབས་བྱ་དགོས་པས། དེའི་ཚུལ་ལ། སྦྱོར་བ། དངོས་གཞི། ཞར་བྱང་རོ། །དང་པོ་
ནི། ^{“༡”}བཞི་པས་ཉུང་བ་ཉིད་ལ་ཡང་གཙུག་ལག་ཁང་གི་བྱ་བ་བཞུགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་སོགས་ཏེ། དགེ་སྦྱོང་བཞིར་མ་ཆང་ན། གསོ་སྦྱོར་གི་ཉིན་གཙུག་ལག་ཁང་
ལ་སོགས་ཆག་ཆག་དང་བྱུག་དར་བྱ་བ། ཁྲི་སྟན་ཤོམ་པ་སོགས་བྱས་ཏེ་སྤྲོགས་
བཞིར་བལྟ་བར་བྱ་བ་དང་དགེ་སྦྱོང་གཞན་འོངས་པ་མཐོང་ན་དེ་དང་ལྟན་ཅིག་དགེ་
འདུན་གྱི་གསོ་སྦྱོང་དང་དགག་དབྱེ་བྱ་བ་ཡིན་པས་སྦྱར་བར་བྱོན་ཅིག་ཅེས་བརྗོད་
པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ^{“༢”}བཞིར་མ་ཆང་ན་དུས་ཀྱི་བར་དུ་བསྐྱད་དེ་བྱིན་
གྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་ཏེ། དེ་ལྟར་བསྐྱུགས་པས་དགེ་སྦྱོང་མ་བྱུང་ན་
གསོ་སྦྱོང་བྱིན་རྒྱབས་བྱ་ལ། དེའི་ཚུལ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། དགེ་སྦྱོང་གསུམ་ཡོད་ན་
གཅིག་གི་མདུན་དུ་གཉིས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་^{“༣”}རྒྱབས། གཉིས་ཡོད་ན་རེ་མོས་ཀྱིས་

^{“༡”} བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༥། འདུལ་བ་བླ། །མཛད་པ་པོ་མི་གསལ། ༡ བས་ལྗེ། །སོ་སོར་ཐར་བའི་མདོ་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་བ་
འདུལ་བ་ཀུན་ལས་བརྟུས་ལ། ༡ ག་མ་ལ།

^{“༢”} བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༥། འདུལ་བ་བླ། སྟོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་ཙ་བ། ༤༡༣་༢༠།

^{“༣”} བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༥། འདུལ་བ་བླ། སྟོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་ཙ་བ། ༤༡༣་༢༡།

^{“༤”} ག་མ་ལ་ན་ལ་བྱིན་རྒྱབས།

འིན་གྱིས་བརྒྱབས། གཅིག་ལས་མེད་ན་གཅིག་ལས་འིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱ་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྲུག་ཆེ་གཞི་དགོངས་སུ་གསོལ། དེད་དགེ་འདུན་གྱི་གསོ་སྦྱོར་
བཙུ་བཞི་པའམ་བཙུ་བ་ཡིན་ལ། བདག་དགེ་སྦྱོར་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བའི་གསོ་
སྦྱོར་ཡང་བཙུ་བཞི་པའམ་བཙུ་བ་ཡིན་ཏེ། བདག་དགེ་སྦྱོར་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་
པར་ཆད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཡོངས་སུ་དག་གོ། ཞེས་ཀྱང་བདག་སྤྲི་ཞིང་། གསོ་སྦྱོར་
འིན་གྱིས་བརྒྱབས་སོ། །གང་གི་ཆེ་དགེ་འདུན་ཆོག་པ་ལྟེན་པ་དེའི་ཆེ་ཚུལ་
ཁྲིམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དགེ་འདུན་དང་ལྷན་ཅིག་གསོ་སྦྱོར་
བྱའོ། ཞེས་ལན་གསུམ་བརྒྱས་ཤིང་། དུལ་ཡོད་ན་ཆེ་དང་ལྷན་པ་སོགས་དགོངས་
སུ་གསོལ། དུལ་མེད་ན་ལྷ་དགོངས་སུ་གསོལ། ཞེས་དང་། ཐབས་ལེགས་བྱ་ཞིང་།
དུལ་མེད་ན་དགོངས་གསོལ་བྱ་མི་དགོས་པར་ཡང་བཞེད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། “༧”བཞིའི་དགག་དབྱེ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། ཞེས་སོགས་ཏེ།
གསོ་སྦྱོར་ལ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ནི། རབ་བྱུང་སྟེ་ལྔས་གསོ་
སྦྱོར་བྱ་བར་གནང་སྟེ། དེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། “༨”རྒྱ་བ་བྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཙུ་
ལའོ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཞར་ལ་བསྟན་པ། བཀྱར་སྟེ་བྱ་བའི་རིམ་པ་བཤད་པ་ནི།
“༩”མདོ་སྟེ་འཛིན་པ་འོངས་ན་གཏུགས་དང་རྒྱལ་མཆོན་དང་བ་དན་ལ་སོགས་པ་
དག་གིས་བསུ་བར་བྱའོ། ཞེས་སོགས་མདོ་གསུམ་གྱི་དག་དོན་ནི། དགེ་སྦྱོར་སྟེ་
སྟོན་འཛིན་པ་མཐོང་ངམ་ཐོས་ན། དགེ་འདུན་གྱིས་གཏུགས་དང་རྒྱལ་མཆོན་དང་

༥༧༣ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥ འདུལ་བ་ལྷ། རྫོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་ཙམ། ༤༥༣༥།

༥༧༤ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥ འདུལ་བ་ལྷ། རྫོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་ཙམ། ༤༥༧༧།

༥༧༥ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥ འདུལ་བ་ལྷ། རྫོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་ཙམ། ༤༥༣༧༥།

རོལ་མོ་ལ་སོགས་པས་དབག་ཆད་ཕྱིད་དང་གསུམ་ཚུན་ནས་བསྐྱབ་བར་བྱས་ཏེ།
བསྐྱན་པ་ལ་བཀུར་སྟེ་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རྣམ་པ་འབྱེད་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བ་ལ། ཞེ་གནས་ཀྱི་
གསོ་སྦྱང་གི་སྒྲོས་པ། ཐུན་མོང་གི་སྒྲོས་པ། མཐུན་པའི་གསོ་སྦྱང་གི་སྒྲོས་
པའོ། །དང་པོ་ནི།^{༡༧༥} ཉིང་དེ་འཛིན་ལས་བསྐྱང་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་མདོ་
གཉིས་ཀྱིས་འཆད། དག་དོན་ནི། དག་སྦྱོང་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སྦྱོམས་པར་ཞུགས་པ་
ལ་དོན་གང་དང་གང་གི་ཕྱིར་ཡང་བསྐྱང་བར་མི་བྱ། ཉིང་དེ་འཛིན་སྦྱོམ་པའི་ལུང་
ངམ་གངམས་དག་མེད་པར་ཉིང་དེ་འཛིན་བསྦྱོམ་པར་མི་བྱ་སྟེ། ལྟ་བུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་
འབྱུང་བ་དང་། སེམས་འཁྲུགས་པ་སྦྱོང་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ཆོས་བཤད་པའི་ཚུལ། ཚུམ་པའི་ཚུལ། ཚུད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་
ནི། ^{༡༧༦} དག་སྦྱོང་གིས་ཆོས་བཤད་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་ཏེ། དག་སྦྱོང་གིས་བྱ་ངན་
ལས་འདས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་སེཌ་ཏེ་ཁྱིལ་སོགས་པ་ལ་འདུག་སྟེ། རྒྱུ་ཆགས་
གསུམ་གྱི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱན་པར་བྱ་སྟེ། དེས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་དགོས་པ་མཐོང་
བའི་ཕྱིར། རྒྱུ་ཆགས་གསུམ་ནི། དང་པོར་དགོན་མཆོག་ལ་ཕྱག་འཆོལ་བ། བར་དུ་
མདོ་འདོན་པ། མཐར་བཟུང་བ་བྱ་བ་དང་གསུམ་མོ། །

གཉིས་པ་ནི།^{༡༧༧} དོན་བསྐྱུས་ཏེ་བརྗོད་པར་ཡང་ངོ་། །ཞེས་པས་འཆད།
གསུམ་པ་ནི། ^{༡༧༨} གཤམ་གཟུང་བ་དང་གཞུང་གཞུགས་པ་ཡང་ངོ་། །ཞེས་པས་འཆད།

༡༧༥ བསྐྱན་འབྱུང་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༡༡། འདུལ་བ་ལྷ། རྫོང་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༢༤༩་༡༩།

༡༧༦ བསྐྱན་འབྱུང་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༡༡། འདུལ་བ་ལྷ། རྫོང་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༢༤༩་༢༡།

༡༧༧ བསྐྱན་འབྱུང་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༡༡། འདུལ་བ་ལྷ། རྫོང་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༢༤༩་༢༢།

༡༧༨ བསྐྱན་འབྱུང་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༡༡། འདུལ་བ་ལྷ། རྫོང་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༢༤༩་༢༦།

གསུམ་པ་ནི། དགེ་འདུན་གྱི་གནས་བརྟན་གྱི་སྒྲིག་མའི། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
འཆད།^{༤༧༧} རོ་བོའི་དབྱེ་བས་སོ། ཞེས་ཡར་ངོ་དང་མར་ངོ་གཉིས་སུ་བྱེ་ནས་བརྟན་
པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། ཆེས་གངས་བརྟེན་པའི་ཆེ་ཆུང་བའི་ངོ་ཐམས་ཅད་བཙེ་ལྟར་བརྟེན་
པར་བྱའམ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་སྟོན་པ་ལ།^{༤༧༨} ཉིན་ཞག་གཅིག་གིས་མི་ཆོག་པར་
བྱའོ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད།

འོ་ན་མི་ཆོག་པ་སྟེ་གང་གི་ཆེ་བྱ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་སྟོན་པ་ནི། ^{༤༧༩}དུས་ཆེགས་
ནམས་ཀྱི་ཆུ་བ་བྱེད་ལུས་པ་ཉིད་ལའོ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། འོ་ན་ཆུ་ཤོལ་
འདོན་ཚུལ་རིམ་ལྔ་བྱ་ཞེ་ན། དེ་སྟོན་པ་ནི། ^{༤༨༠}ཆུ་བ་ཤོལ་འདོན་པ་ནི་རྒྱལ་པོའི་རྗེས་
སུ་འབྲངས་པས་སོ། ཞེས་སོགས་མདོ་གསུམ་གྱི་དག་དོན་ནི། རིམ་བ་བཞི་ན།
ཆེས་གངས་བརྟེན་པའི་ཆེས་བཙེ་ལྟར་པ་ཁོ་ནར་བརྟེན་པས་མ་བྱལ་སྟེ། ཉིན་གཅིག་
མི་ཆོག་པའི་གསོ་སྦྱང་བ་ཅུ་བཞི་བ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆེས་ཞག་གིས་ཉིན་
ཞག་གི་དོད་མི་ཐུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉིན་ཞག་ནི་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡུད་ཅམ་སུམ་
ཅུ་ཆང་བར་གནས། ཆེས་ཞག་ཡུད་ཅམ་བྱེད་སུམ་ཅུ་ཆང་བ་ཅམ་དུ་གནས་པའི་
ཕྱིར། དེས་ན་ཞག་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། ཆེས་ཞག་ ཉིན་ཞག་ ཁྲིམ་ཞག་གསུམ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། ཆུ་བ་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་ཆ་ལ་ནག་ཆ་འཕེལ་བའི་ཆ་བཙེ་ལྟ།
དཀར་ཆ་འཕེལ་བའི་ཆ་བཙེ་ལྟ་སྟེ་སུམ་ཅུར་བྱས་པའི་ཆ་གཅིག་གསུམ་ གཟའ་བདུན་
ཆེས་ལ་སྦྱོད་པའི་ཡུན་ཆད་དོ། །

༤༧༧ བརྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༥ འདུལ་བ་ལྷ། རྫོང་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༡༩་༡༤།
 ༤༧༨ བརྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༥ འདུལ་བ་ལྷ། རྫོང་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༡༩་༡༥།
 ༤༧༩ བརྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༥ འདུལ་བ་ལྷ། རྫོང་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༡༩་༡༦།
 ༤༨༠ བརྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༥ འདུལ་བ་ལྷ། རྫོང་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༡༩་༡༦།

གཉིས་པ་ནི། ད་ནངས་ནམ་ལངས་ནས་སང་ནམ་མ་ལངས་ཀྱི་བར་ལ་བྱ།
འདི་ཉིན་མཆོན་མཉམ་པའི་དུས་ན་ཉིན་མོ་ལ་ཡུད་ཅམ་བཅོ་ལ། མཆོན་མོ་ལ་ཡུད་
ཅམ་བཅོ་ལ། ལྷོ་བཟོད་མཐར་ཐུག་པའི་ཆེ་མཆོན་མོ་ལ་ཡུད་ཅམ་བཅོ་བརྒྱད། ཉིན་
མོ་ལ་ཡུད་ཅམ་བཅུ་གཉིས་ཡོད། བྱང་བཟོད་མཐར་ཐུག་པའི་ཆེ་དེ་ལས་རྫོག་པ་
ཡོད། གཞན་གྱི་ཆེ་ཡུད་ཅམ་རེ་རེ་རིང་ཐུང་དུ་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། ^{༤༠}ལུག་
སྒང་འཁྲིག་པ་ཀར་ཀ་ཀ། །མེང་གེ་བྱ་མོ་སྤང་ཕྱིག་པ། །གཞུ་དང་ཆུ་ཕྱིན་བྱམ་པ་
ཉ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བྱིས་བཅུ་གཉིས་པོ་རེ་རེ་ལ་ཉི་མ་རི་ཅམ་གནས་པའི་
སུམ་ཅུའི་ཆ་གཅིག་ལ་འཛོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཉིན་ཞག་ལས་ཆེས་ཞག་ཡུད་
ཅམ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱར་བར་འདས་པས་ཆེས་ཞག་དུག་ཅུ་མོང་བའི་ཆེ་ཉིན་ཞག་ང་དགྲ་
པ་ཡིན་པས་ཞག་མི་སྤུབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་ན་གསོ་སྦྱང་མི་སྤུབ་པའམ། མི་ཆོག་པའམ། བཅུ་བཞི་པ་བྱ་བའི་
དུས་ཡོད་དེ། དུས་ཆོགས་ལ་དུག་ཏུ་བྱས་པའི་དུས་རེ་རེ་ལ་རྫོ་བ་གཉིས་གཉིས་སུ་
བྱས་པའི་རྫོ་བ་བྱེད་པ་དང་པོ་གསུམ་འདས། བྱེད་པ་བཞི་པ་སྦྱང་དུ་ལུས་པས་རྫོ་བ་
བྱེད་པ་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ལ་གསོ་སྦྱང་བཅུ་བཞི་པ་རེ་རེ་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཛོད་
ལས།^{༤༡} ཞག་མི་སྤུབ་དང་བཅས་པ་ཡི། །རྫོ་བ་བཅུ་གཉིས་ལ་ལོ་གཅིག །ཅེས་
གསུངས་པ་ནི་རྫོ་ཞོལ་མ་བཅིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །རྫོ་ཞོལ་འདོན་པའི་
ཚུལ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། རྒྱལ་པོ་དུས་ཆོད་ལ་མཁས་པའི་ཅིས་^{༤༢}པ་དྲུང་ན་ཉྐག་ཏུ་

༤༠ ག བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥། རྒྱད་པ། རྫོ་བ་དཔོན་འཛིགས་མེད་འགྱུར་གནས་སྤུམ་པ། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་འཇུག་པ།
༡༥༤༥་༥།

༤༠༩ ག བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥། ༤། མཛོད་པ་ཀྱ། རྫོ་བ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་ཅ་བ། ༡༣་༡།

༤༠༥ ག ག་༣་༥་བ་པ་བཅིས།

སྤྲོད་པ་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་འདོན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆེས་འདི་ལ་
རྒྱ་སྐར་དུ་བབས་སྐར་མཁན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དགོས་པ་
འདི་ག་རྟེན་ཅ་སྟོད་ལ་མཁས་པ་དང་། ཆེས་འདས་པ་སེམས་ལ་བཞག་པ་དང་གསོ་
སྦྱང་གི་ཉི་མ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་དོན་དུས་ཆེགས་
གི་སྐབས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་དབྱར་གནས་གི་སློབ་སྦྱོར་བ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་ལ།
གཞིའི་སྐབས་ནས་བྱུང་བ་དང་། སྤྲོད་གཞི་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་ནས་འབྱུང་
བའོ། །དང་པོ་ནི། ^{༦༠༦} དབྱར་གནས་པར་ཁས་ལྡན་བར་བྱའོ། །ཆེ་བ་གསུམ་
དུའོ། །ཞེས་སོགས་མདོ་ལྗེའི་སྐབས་སུ། སྤྱི་དོན་དང་། གཞུང་དོན་གཉིས། དང་པོ་
ལ། དགོས་པ་ཅེའི་ཕྱིར་དུ་དབྱར་གནས་པར་ཁས་ལྡན་བ། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གང་
གིས་ཁས་ལྡན་བ། ཡུན་རི་ཅམ་དུ། དུས་ནམ་གྱི་ཆེ། གནས་གང་དུ། ཆོ་ག་རི་ལྟ་
བུས་ཁས་ལྡན་བ། དབྱར་ཁས་ལྡན་བའི་དམ་ཆེག་བཤད་པ་དང་བདུན། དང་པོ་ནི།
གནས་རལ་བ་དང་། བྱམ་པ་བཅོས་པ་དང་། གཞན་འབྱ་བ་སྦྱོང་བ་དང་། རང་གཞན་
གྱི་ལུས་སྟོག་ལ་གཤོད་པ་སྦྱོང་བ་དང་། དོན་དང་བྱ་བ་མང་བ་སྦྱོང་བ་དང་། བསམ་
གཏན་དང་སྟོག་པ་འཕེལ་བ་དང་། དགག་དབྱེ་དང་སྤྱི་བརྒྱུང་བའི་ཆེད་དུ་ཁས་
ལྡན་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། རབ་བྱུང་སྟེ་ལྔ་པ་ཁས་ལྡན་བར་བྱ་སྟེ། མདོ་རྩ་བར་སྤྲོད་གཞིའི་
སྐབས་ནས་འབྱུང་བ་བཞོད་པ་ལས། ^{༦༠༧} སྟེ་བ་ལྔ་ཆར་གྱིས་ཀྱང་གནས་པར་ཁས་

༦༠༦ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༩ འདུལ་བ་ལྷ། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༩༩་ཉ།

༦༠༧ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༩ འདུལ་བ་ལྷ། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༩༩་ཉ།

སྒྲུང་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དགེ་ཚུལ་དག་འབའ་ཞིག་གིས་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས།

གསུམ་པ་ནི། རྒྱ་བ་གསུམ་ཁས་སྒྲུང་བར་བྱ་སྟེ། ༤༠༩ རྒྱ་བ་གསུམ་
དུའོ། །ཞེས་གསུངས།

བཞི་པ་ནི། དབྱར་སྤུ་མ་ཡར་ངོ་སྤྱོད་འགྲོའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དབྱར་རྒྱ་འབྲིང་
པོའི་ཆོས་བཅུ་དྲུག་དང་། དབྱར་ཕྱི་མ་དེའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དབྱར་རྒྱ་ཐ་རྒྱུད་གི་
ཆོས་བཅུ་དྲུག་ལ་ཁས་སྒྲུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ༤༠༩ ཆོས་བཅུ་དྲུག་ལ་འོ། །དབྱར་རྒྱ་
འབྲིང་པོའི་ཉིད་ཕྱི་དེ་ཉིན་བར་གྱི་འོ། །དབྱར་རྒྱ་ཐ་རྒྱུད་ཉིད་འོ། །ཞེས་གསུངས། མར་ངོ་
སྤྱོད་འགྲོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དབྱར་སྤུ་མ་གྲོ་བཞིན་རྒྱ་བའི་ཆོས་གཅིག་དང་། ཕྱི་མ་
ཁུམས་སྟོད་རྒྱ་བའི་ཆོས་གཅིག་ལ་ཁས་སྒྲུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། མེ་རྟོག་འཕྲེང་རྒྱུད་
ལས། ༤༡༠ གྲོ་བཞིན་རྒྱ་བའི་ཆོས་གཅིག་ནས། །སྤུ་མའི་དབྱར་དེ་གཙོ་བོ་ཡིན། །དེ་ཉིད་
ཁུམས་སྟོད་རྒྱ་བ་ཡི། །ཆོས་གཅིག་ནས་ནི་ཕྱི་མར་གྲགས། །ཞེས་གསུངས། དེ་རྣམས་
དོན་གཅིག་སྟེ། དབྱར་རྒྱ་འབྲིང་པོའི་ཆོས་བཅུ་དྲུག་ །གྲོ་བཞིན་རྒྱ་བའི་ཆོས་
གཅིག་ །འཛིག་རྟེན་པའི་རྟོར་རྒྱ་བའི་ཆོས་བཅུ་དྲུག་རྣམས་དོན་གཅིག་དབྱར་རྒྱ་
ཐ་རྒྱུད་གི་ཆོས་བཅུ་དྲུག་ །ཁུམས་སྟོད་རྒྱ་བའི་ཆོས་གཅིག་ །འཛིག་རྟེན་པའི་རྟོར་རྒྱ་
བདུན་པའི་ཆོས་བཅུ་དྲུག་རྣམས་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་གཞི་གསུམ་ཆོ་
ག་ལས། དེ་ལྟར་སྐར་མའི་དབང་གིས་མར་ངོ་སྤྱོད་འགྲོ་དང་། ར་བ་ཐ་རྒྱུད་གི་དབང་
གིས་ཡར་ངོ་སྤྱོད་འགྲོ་བྱས་ན་ལུང་དེ་གཉིས་དོན་མི་མ་ཐུན་པ་མེད་པར་ལེགས་པར་

༤༠༩ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༩ ། འདུལ་བ་ལྷ། རྩོམ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་ར་བ། ༢༩༩་༡༡།

༤༠༩ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༩ ། འདུལ་བ་ལྷ། རྩོམ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་ར་བ། ༢༩༩་༡༡།

༤༡༠ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༩ ། འདུལ་བ་ལྷ། འཕགས་པ་ས་གཤི་ལྷ། མེ་རྟོག་འཕྲེང་རྒྱུད། ༡༩༩་༡༦།

བཤད་པར་འགྲུར་རྟོ། །ཞེས་གསུངས།

ལྷ་པ་ནི། དབྱར་ཁས་ལེན་པའི་གནས་དེ་ལ་ཁུད་ཆོས་བདུན་དང་ལྡན་པ་
 དགོས་ཏེ། མན་པ་དང་བདེ་བའི་རྒྱན་ཉི་ལྔ་གནས་པ་ཡིན་པ། སྤྱིང་གཡོགས་དང་
 བཅས་པ། དགོ་སྤྱོད་གི་བྱང་དུ་ཡིན་པ། གཙུག་ལག་ཁང་གཅིག་ཉིད་ཡིན་པ། ལས་
 གྱེད་རྒྱས་པའི་དགོ་སྤྱོད་སྤྱོ་སྤྱེགས་དང་བཅས་པ་ཡོད་པ། ཐམས་ཅད་ལ་འབྲལ་དུ་
 ཟུན་མོང་དུ་མཁོ་བའི་གནས་པ་ཡིན་པ། ཉམ་མཁའ་སོགས་མཆོམས་གཞན་མ་
 ཡིན་པ་རྣམས་དང་ལྡན་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ༡༡ འགྲོད་པ་དང་། ཞེས་སོགས་དང་།
 ༡༢ གཡོགས་པར་དགོ་སྤྱོད་གི་མདུན་དུའོ། །ཞེས་དང་། ༡༣ གཙུག་ལག་ཁང་དུ་མར་
 མི་བྱའོ། །ཞེས་དང་། འདིའི་དོན་ཡང་དབྱར་རྟེན་གྱི་ཕྱིར་མཆོམས་ཐ་དད་པའི་
 གཙུག་ལག་ཁང་དུ་མར་དགོ་སྤྱོད་གཅིག་ཉིད་གྱིས་དབྱར་ཁས་མི་ལེན་ཞེས་
 པའོ། ༡༤ གང་ན་དགོ་སྤྱོད་མེད་པ་ཉིད་དང་། སྤྱོ་སྤྱེགས་མེད་པ་ཉིད། ཅེས་སོགས་
 དང་། ༡༥ སྤྱོ་ཁང་དང་། ཐེམ་སྐྱས་གྱི་སྤྱོག་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། ༡༦ ཉམ་མཁའ་
 ལ་གནས་པར་ཁས་སྐྱངས་པར་མི་འཆགས་སོ། །ཞེས་གསུངས།

དུག་པ་ལ། སྤྱོར་བའི་ཆོག་དང་། དངོས་གཞིའི་ཆོགའོ། །དང་སོ་ལ་གསུམ་
 ཡོད་དེ། གནས་ཁང་གི་དོར་བྱ་བ་དང་། གནས་མལ་སྟ་གོན་བྱ་བའི་ཚུལ་དང་། གྱེད་
 པ་སོ་བསྐྱོ་ཞིང་དེས་རི་ལྟར་བྱ་བ་དང་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རིང་སྤྱོར་གྱི་

- ༤༡༡ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༡ འདུལ་བ་ལྷ། སྤྱོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༤༣་༡།
- ༤༡༢ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༡ འདུལ་བ་ལྷ། སྤྱོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༤༣་༢།
- ༤༡༣ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༡ འདུལ་བ་ལྷ། སྤྱོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༤༣་༤།
- ༤༡༤ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༡ འདུལ་བ་ལྷ། སྤྱོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༤༣་༥།
- ༤༡༥ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༡ འདུལ་བ་ལྷ། སྤྱོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༤༠་༡༤།
- ༤༡༦ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༡ འདུལ་བ་ལྷ། སྤྱོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༤༥་༡།

དབང་དུ་བྱས་ན། ^{༤༡༥}ཞག་བཅུ་ལྔ་ལྷ་བ་བྱེད་ཀྱི་འབྱུང་བར་འབྱུར་བ་ཉིད་ན་གཙུག་
ལག་ཁང་གི་དོར་བུའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་དང་། ཉེ་སྤྱིར་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཉེ་མ་
སྤྱ་མ་ཆེས་བཙོ་ལུའི་དུས་སུ་གནས་མལ་དང་། གང་ཟག་སྟོག་བྱ་བ། ཚུལ་ཤིང་གི་
བམ་པོ་ཀླན་བའི་མཐའ་ལོགས་སུ་བཞག་སྟེ་ཁྲིམས་སུ་བཅའ་བ་བཟོད་པ། གནས་
བཟླ་གྱིས་གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་གི་ལས་བཟོད་ནས་ཚུལ་ཤིང་གིས་ཁྲིམས་བའི་སྐབས་
ཀྱི་བྱ་བ་སྐྱབ་པ། དགོ་འདུན་ལ་གནས་ཁང་དང་མལ་སྟན་སྟོབས་པ། སང་ནང་བར་
དབྱར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པར་འབྱུར་བར་བཟོད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིད།

ཉེ་སྤྱིར་ལུ་པོ་མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་ཡོད་དེ། དང་པོ་ནི། ^{༤༡༦}ཉེ་མ་སྤྱ་མ་ལ་
གནས་མལ་བསྟོག་གོ། །ཁྲིའུ་དང་ཆོལ་ཟངས་ཡན་ཆད་དོ། །དེ་སྟོབས་བ་བསྐྱོ་བར་
བུའོ། །མི་རུས་ན་དུ་མདོ། །ཞེས་པས་འཆད། གཉིས་པ་ནི། ^{༤༡༧}ཚུལ་ཤིང་གཟེབ་ཀྱི་
སྟོག་མར་རས་དཀར་པོ་བཏིང་བས་དགྱིས་བ་དག་ཀླན་རིམས་སུ་བཞག་ནས་ཆེ་
དང་ལྷན་བ་དག་གནས་འདི་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། གསུམ་པ་ནི། ^{༤༡༨}གཞན་
གྱིས་སྒྲང་བ་དང་ཁས་སྒྲང་བའི་བྱིར་དུ་དགོ་འདུན་ལ་གསོལ་བར་བུའོ། །ཞེས་པས་
འཆད། བཞི་པ་ནི། ^{༤༡༩}གནས་ཀྱི་གཞི་བསྐྱབ་པར་བུའོ། །ཞེས་པས་འཆད། ལྷ་པ་ནི།
^{༤༢༠}དགོ་འདུན་སང་སྤྱིན་བདག་ཆེ་གོ་མོ་དང་ཞལ་ཏ་པ་ཆེ་གོ་མོ་དང་སྤྱིད་ཡུལ་གྱི་
གྲོང་ཆེ་གོ་མོ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད།

༤༡༥	བསྟན་འབྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ་༥། འདུལ་བ་ལྷ། རྫོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༩༩་༡་༣།
༤༡༦	བསྟན་འབྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ་༥། འདུལ་བ་ལྷ། རྫོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༩༩་༡་༤།
༤༡༧	བསྟན་འབྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ་༥། འདུལ་བ་ལྷ། རྫོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༩༩་༡་༥།
༤༢༠	བསྟན་འབྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ་༥། འདུལ་བ་ལྷ། རྫོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༩༠་༥།
༤༢༡	བསྟན་འབྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ་༥། འདུལ་བ་ལྷ། རྫོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༩༠་༡༠།
༤༢༢	བསྟན་འབྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ་༥། འདུལ་བ་ལྷ། རྫོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༩༩་༡༡།

གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ནི། ཉོར་རྒྱ་རྒྱག་པ་ལས། བདུན་པའི་མར་འོ་ཆེས་གཅིག་གི་ནངས་པར་སྐྱེ་རེངས་དང་པོ་ཤར་མཆམས་ཡུལ་དགེ་སློང་ཆོས་དགུ་ལྔ་གི་མདུན་དུ་སྤྲགས་ཆོག་ལན་གསུམ་བརྒྱས་པའི་སློན་སྐུ་ཁས་ཁྲུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལོ། །དེ་ཡང་ཆོས་བཅུ་རྒྱག་གི་སྐྱེ་རེངས་དང་པོ་ཤར་ནས་རི་ཅམ་སྤྲ་བ་ཅམ་གྱིས་བསོད་ནམས་ཆེ་བ་ཡིན་གྱི། རྒྱུན་དབང་གིས་མ་སྤྲུབ་ན་ཆོས་བཅུ་རྒྱག་གི་ཉི་མ་མ་ཤར་གོང་ཡན་ཆད་དུ་དབྱར་ཁས་ལེན་ཆགས་ཏེ། ^{༤༣༩}ལས་ལ་ནི་འདས་ན་ཉི་མ་མ་ཤར་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིད།

བདུན་པ་ལ་དབྱར་རལ་བ་སློང་བ་དང་། རལ་ཡང་ཉེས་པ་མེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ^{༤༤༠}བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པ་^{༤༤༡}པར་མཆམས་གི་བྱི་རོལ་དུ་སྐྱེ་རེངས་འཆར་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་གྱིས་སོ། །

འདི་ལ་ཡང་གནང་བ་མ་ཐོབ་པ་སྟེ་རང་དོན་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དང་། གནང་བ་ཐོབ་པ་སྟེ་གཞན་དོན་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཡུལ་དགེ་སློང་ཆོས་དགུ་ལྔ་གི་མདུན་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས། རྒྱུན་དབྱར་ཁས་སྐྲངས་ལ་མ་ཞིག་པ། ཆོས་ལྔ་གི་བྱ་བ་ལ་མཆམས་གི་བྱི་རོལ་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་རབ་བྱུང་དེས། དངོས་པོ་དབྱར་ཁས་སྐྲངས་པ་ཉིད་དོ། །དུས་དབྱར་རྒྱ་བ་གསུམ་ཆང་བར་ཁས་སྐྲངས་པའི་མཐའི་ཞག་རྒྱག་མ་གཏོགས་སོ། །^{༤༤༢}མཐའི་ཞག་རྒྱག་ལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་མི་འཆགས་སོ། །ཞེས་གསུངས། འོན་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུའི་མཐའ་ཞག་

༤༣༩ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༡། འདུལ་བ་ལྷ། རྫོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༡༡༡༡༠།
༤༣༩ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༡། འདུལ་བ་ལྷ། རྫོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༩༩༣༡༡།
༤༣༥ ག་༡༣༩ན་མ་བརྒྱབས་བར།
༤༣༦ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༡། འདུལ་བ་ལྷ། རྫོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༩༩༥༥༡།

ཐུག་ལ་ཞག་བདུན་གྱི་བྱིན་རྒྱལ་སྤྱི་ཆགས་ཞེས་བཤད་ནས། ནམ་དགག་དགོས་
ཉེ་བར་གནས་པ་ན་བྱིན་གྱིས་བརྒྱལ་སྤྱི་ཆགས་སོ། །

ཡུན་ནི་སྤྱིར་བཏང་ལ་རང་དོན་དུ་ཞག་གཅིག་ནས་བདུན་གྱི་བར་དང་། དགེ་
འདུན་གྱི་དོན་དུ་གནང་ན་ཞག་བཞི་བཅུ་ཡིན་ལ། དམིགས་གྱིས་བསལ་ན་རང་དོན་
དུ་ཡང་ཞག་བཞི་བཅུ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱལ་སྤྱི་ཆགས་སྤྱད་སྟེ། བྱི་བཤད་འབྲེལ་བ་
ལས། དགེ་སྤྱོད་པོ་མོ་དང་། དགེ་ཚུལ་པོ་མོ་དང་། དགེ་སྤྱོད་པ་ལྟ་ཞག་བཞི་བཅུར་
འགྲོ་བ་ཆོ་ག་མཐར་ཐུག་ཅེས་དང་། གཞི་གསུམ་ཆོ་གར། ཞག་བཞི་བཅུ་རིང་མཐའ་
ཡིན་པས་བརྒྱད་ནས་བཞི་བཅུའི་བར་རྩི་ཅམ་དགོས་པ་དེ་ཅམ་གྱི་ཞག་གངས་སྤྱོད་
ཉེ། ཞེས་དང་། གང་ཟག་གི་ཆོས་ལྟན་གྱི་བྱ་བ་ཞག་བདུན་གྱིས་མི་འབྲུབ་པ་ནམས་
ལ་འད་ཞག་བརྒྱད་ནས་བཞི་བཅུ་པ་ཆད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱལ་སྤྱི་ཆགས་བསྟར་བཞིན། ཞེས་
གསུངས། དེས་ན་ད་ལྟ་རང་མཚམས་ཀྱི་བྱིར་ལོག་ནས་ནང་དུ་ལོག་ནའང་ཞག་
གཅིག་དང་གཉིས་ནས་ལོག་ན་ཞག་གསུམ་སོགས་བྱིན་རྒྱལ་སྤྱི་ཆགས་བྱུང་། །གནས་གང་
དུ་བྱིན་གྱིས་ཆོ་བ་ན། དབྱར་ཁས་སྤངས་པའི་མཚམས་ནང་དེ་ཉིད་དུའོ། །ཆོ་ག་ནི་
སྤྱགས་ཆོ་ག་ལན་གསུམ་བརྒྱུས་པས་སོ། །དགོས་པ་ནི་དབྱར་མི་རལ་བ་སྟོན་པའི་
བཅས་པ་དང་མཐུན་པའི་བྱིར་དུའོ། །དགེ་འདུན་གྱི་དོན་དུ་ཡིན་ན་དགེ་འདུན་ཁྱད་
པར་གསུམ་ལྟན་གྱི་ཆོ་ག་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་བྱུང་། །

དེ་ནས་དབྱར་ཁས་སྤངས་ནས་བསྐྱར་བར་བྱ་བའི་དམ་ཆོག་ལ་ཐུག་ཡོད་དེ།
དམ་བཅའ་གནས་སུ་འབྲེལ་དགོས་པ། དབྱར་ནང་དུ་འཇུག་ཡོང་མི་སྤྱེད་པ། ཐོས་
བསམ་སྟོམ་གསུམ་ལ་འབད་པ། གནས་རལ་བ་དང་བྱུམ་པ་འཆོས་པ། ཡུན་རིང་དུ་

གནས་པར་བྱ་བ། དབྱར་རལ་བ་སྤོང་བ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་རལ་ཡང་
ཉེས་པ་མེད་པ་ནི། ^{༤༣༧}ཟས་དང་སྤྲོད་དང་ནད་གཡོག་དག་མེད་ལ། དེ་དག་མེད་པར་
འཆོ་མི་རྒྱས་ན་དེ་ལས་འདའ་བར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སོ། །དགེ་སྤྱོད་གི་རྒྱལ་
དང་སྤྱོད་དང་ཆངས་སྤྱོད་ཀྱི་བར་ཆད་དང་ནད་འདོམ་ན་དབྱར་རལ་བ་ལ་ཉེས་པ་
མེད་དེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་རང་ཉིད་ཀྱིས་གནང་བའི་ཕྱིར། དབྱར་བྱིན་རྒྱབས་འཛིག་
རྒྱ་ཡོད་དེ། ཞག་གངས་ཀྱི་འཕེན་པ་བཟང་བ། བྱ་བ་མེད་པར་ཤེས་པ། བྱ་བ་ཆོས་
མིན་ལྡན་དུ་ཤེས་པ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནས་མཆམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་འགྲོ་
བ་སྤོང་དགོས་པར་མ་བཟང་། དབྱར་ནད་དུ་རྟེན་པ་བགོད་པ་དང་། ལྷང་བ་སྤྱོད་བྱན་
དང་། ཉན་ཏུར་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱང་དབྱར་རལ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པས་སྤོང་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ནི། རབ་བྱུང་སྡེ་ལྔས་དབྱར་གཞི་གཅིག་ཏུ་ཆོ་ག་སྟོན་
དུ་བཏང་བས་དབྱར་གནས་པར་ཁས་སྐྱང་བར་བྱ་སྟེ། དེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་
དགོས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སྤོང་གཞི་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བ་ནི། ^{༤༣༨}སྡེ་བ་ལྔ་
ཆར་ཀྱིས་ཀྱང་གནས་པར་ཁས་སྐྱངས་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་དང་།
དབྱར་ཁས་ལེན་གྱི་སྤོང་གཞི་ནི། ^{༤༣༩}བཅོམ་ལྡན་འདས་མཉན་ཡོད་ན་རྒྱལ་བྱ་རྒྱལ་
བྱེད་ཀྱི་ཆོལ་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱི་ཀུན་དགའ་ར་བ་ན་བཞུགས་སོ། །དེའི་ཆེ་
དགེ་སྤྱོད་དག་དབྱར་གྱི་ནད་དུ་སྤྱོད་ས་རྒྱ་ཞིང་སོང་བ་ན་སྤྲུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་ཤེས་
ལྡན་ཤུགས་ལྟེ་དགེ་སྤྱོད་འདི་དག་ནི་སྤྱོད་གཅོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་དེ་ལས་ཕྱིར་

༤༣༧ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༡ འདུལ་བ་ལྟ། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༩༩་༦༡

༤༣༨ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༡ འདུལ་བ་ལྟ། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༩༩་༧༡

༤༣༩ བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡ འདུལ་བ་ཀ། །སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ལུང་གཞི། ༥༥་༣་༡༥༡

མ་ལོག་པས་འདིར་དབྱར་གྱི་ནང་དུ་སྡོངས་རྒྱ་ཞིང་འགྲོ་བ་ན་སློག་ཆགས་མང་པོ་
དོག་པས་བརྗེས་ནས་སློག་དང་བུལ་བར་བྱས་སོ། །རེ་ཞིག་གེུ་ཁྱུག་རྩ་ཡང་དབྱར་
རྒྱ་བ་བཞིའི་རིང་ཆང་དུ་ཁྱུམ་ཁྱུམ་པོར་བསྐྱམ་ནས་འདུག་ན། དགེ་སྦྱོང་མགོ་རེག་
ནི་དབྱར་ཁས་ལེན་ཅམ་ཡང་མི་ཤེས་པ་འདི་དག་ལ་བསོད་སྦྱོམས་བྱིན་པར་
སེམས་བ་ལྟ་སྲུ་ཞིག་ཡོད། ཅེས་ཁ་ཟེར་བའི་སྐབས་དགེ་སྦྱོང་རྣམས་ཀྱི་གསོལ་བ་
དང་། བཀའ་སྩལ་བ་དེ་ལྟར་བས་ན་རྗེས་སྲུ་གནང་སྟེ། དགེ་སྦྱོང་གིས་དབྱར་གནས་
དམ་བཅའ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས།

གསུམ་པ་དགག་དབྱེའི་སློན་ནས་བསྐྱབ་པ་ཡོངས་སྲུ་སྦྱོང་བ་ལ།
གཞིའི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བ་དང་། ཐུན་ཆེགས་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་ནས་
འབྱུང་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཡི་དམ་ངན་པ་དགག་པ་དང་། དགག་དབྱེ་དངོས་
སོ། །དང་པོ་ནི།^{༤༩༠} མི་སྤྱི་བའི་ཡི་དམ་བཅའ་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི་^{༤༩༡}དབྱར་གནས་པས་དགེ་འདུན་ལ་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་དང་
དོགས་པ་དག་གིས་དགག་དབྱེ་བྱའོ། །^{༤༩༢}དབྱར་རྣམས་ཀྱི་ཐ་མའི་ཉི་མ་ལའོ། །ཞེས་
སོགས་ཀྱི་སྐབས་སྲུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། དུལ་གང་དག་ལ་དགག་དབྱེ་བྱ་བ།
རྟེན་གང་གིས་བྱ་བ། བྱེད་པ་པོ་གང་གིས་རྩལ་རི་ལྟར་བྱ་བ། དངོས་པོ་གང་གིས་བྱ་
བ། གནས་གང་དུ་བྱ་བ། དུས་ནམ་གྱི་ཆེ་བྱ་བ། ཆོ་ག་རི་ལྟ་བུས་བྱ་བ། དགོས་པ་
གང་གི་ཕྱིར་དུ་བྱ་བ། དགག་དབྱེ་སྒྲ་བཤད་པའོ། །

༤༩༠ བསྐྱར་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༤༥། འདུལ་བ་སྤྱུ་སྤྱོད་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༤༥་༡༦།

༤༩༡ བསྐྱར་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༤༥། འདུལ་བ་སྤྱུ་སྤྱོད་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༤༥་༡༧།

༤༩༢ བསྐྱར་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༤༥། འདུལ་བ་སྤྱུ་སྤྱོད་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༤༥་༡༨།

དང་པོ་ནི། རྩོགས་བཅུའི་དགེ་འདུན་ལ་བྱ་སྟེ། དབྱར་གནས་པའི་དགེ་འདུན་
ལ་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་དང་དོགས་པ་དག་གིས་དགག་དབྱེ་བྱའོ། །ཞེས་དང་། ལུ་
སྟེ་ག་ལས། རྩོགས་བཅུའི་དགེ་འདུན་མཐའ་དག་ལའོ། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ནི། རབ་བྱུང་སྡེ་ལྔ་པོ་དེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དགག་དབྱེ་བྱེད་བ་ལ་
དབྱར་གནས་ཁས་སྦྲངས་པའི་དབྱར་མ་རལ་བ་མི་དགོས་ཏེ། དབྱར་ཁས་མ་སྦྲངས་
བ་དང་། དབྱར་རལ་པའི་དགེ་ཚུལ་དགེ་སྤྱོད་སྤྱི་ཡོད་ཀྱང་དགག་དབྱེའི་ཉིན་གསོ་
སྤྱོད་བྱ་བར་སྐབས་སུ་བབ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཉིན་པར་དགག་དབྱེ་ལས་
ལོགས་སུ་གསོ་སྤྱོད་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། གཞན་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོས་པའི་དགེ་སྤྱོད་གི་མདུན་དུ་བྱ།
བསྐྱོས་པའི་དགེ་སྤྱོད་དེས་བསྐྱོས་པའི་དགེ་སྤྱོད་གཞན་ཡོད་ན་དེའི་མདུན་དུ་བྱ།
མེད་ན་ལས་བྱལ་དེ་ན་ཡོད་པའི་དགེ་སྤྱོད་གང་ཡང་རུང་བའི་མདུན་དུ་བྱའོ། །

བཞི་པ་ལ་སྤྱིར་བཏང་དང་། དམིགས་བསལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རང་ལ་ལྟུང་བ་
མཐོང་ཐོས་དོགས་གསུམ་གྱི་དགག་དབྱེ་བྱེད། གཉིས་པ་ལ། བཅ་བ་མ་གཏོགས་པ་
གཞི་དང་གང་ཟག་གཉིས་ཀ་འཛོག་པ། གཞི་འཛོག་ལ་གང་ཟག་མི་འཛོག་པ། གང་
ཟག་འཛོག་ལ་གཞི་མི་འཛོག་པའོ། །དེའི་དོན་ནི། གང་ཟག་འདི་མ་གཏོགས་པས་
སྦྱང་། ལྟུང་བ་འདི་མ་གཏོགས་པ་སྦྱང་ཞེས་བ་ཡིན་ལ། བཅ་བ་ནི་བཞག་ཏུ་མི་རུང་
སྟེ། བཅ་བ་འཆབ་བཅས་བྱུང་ན་གནས་ནས་བསྐྱེད་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ལྔ་པ་ནི། གནས་གང་དུ་བྱ་བ་ཡོད་དེ། མཚམས་པོ་ཆེ་བཅད་བ་ཡིན་པ།
གནས་ལ་སྒོ་མ་ཐུན་བྱས་པ། གཙང་ཞིང་ཡངས་པ་སོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར།

དུག་པ་ལ། དུས་ཀྱི་དགག་དབྱེ་དང་། དུས་མ་ཡིན་པའི་དགག་དབྱེའོ། །དང་
པོ་ནི། དབྱར་སྔ་མ་ཁས་སྐྱངས་པ་ཡིན་ན། སྟོན་རྒྱ་འབྱིང་པོའི་ཆོས་བཙུ་དང་། བྱི་
མ་ཁས་སྐྱངས་པ་ཡིན་ན། སྟོན་རྒྱ་ཐ་ཆུང་གི་ཆོས་བཙུ་ལ་དགག་དབྱེ་བྱ་སྟེ་དབྱར་
རྒྱས་ཀྱི་ཐ་མའི་ཉི་མ་ལའོ། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ལ། དུས་ཀྱི་སྔ་རོལ་དུ་བྱ་བ་དང་། དུས་ཀྱི་བྱི་ནས་བྱ་བ་དང་།
གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། དབྱར་གྱི་ནང་དུ་ཆོས་ལྟན་གྱི་བྱ་བས་འགོ་དགོས་པ་བྱུང་
ན་གསོ་སྦྱོང་གཉིས་སམ་གསུམ་ཐལ་ཏེ་ཉི་ཤི་གཅིག་དང་བསྟན་ནས་དགག་དབྱེ་བྱ།
དེའི་ལོང་མེད་པར་ཐུག་ཐུབ་ཏུ་འགོ་དགོས་པ་བྱུང་ན་ནས་སྐབས་སུ་བབ་པ་ན་
ཆོགས་ཀྱི་དགག་དབྱེ་བྱ། སྔར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ཏེ་སོང་བ་ན་གཞན་དགག་དབྱེ་
བྱེད་པ་དང་ཐུག་ན། དེ་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་དགག་དབྱེ་བྱ། འཐབ་ཀྱོལ་ཅན་ལོང་བ་ཐོས་
པས་འཛིགས་པ་ན་གསོ་སྦྱོང་གཉིས་སམ་གསུམ་ཐལ་བ་ན་འཐབ་ཀྱོལ་ཅན་མ་སྟེབ་
བའི་སྔ་རོལ་དུ་དགག་དབྱེ་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ༤༩༩ དབྱར་གྱི་ནང་དུ་བྱ་བས་འགོ་
དགོས་ན་དགག་དབྱེའོ། །ཞེས་པས་འཆད། གཉིས་པ་ནི། ༤༩༩ གནས་པར་མི་རྒྱས་པ་
ཉིད་ཡིན་ན་སྦྱོང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དགེ་སྦྱོང་ལ་ཆོགས་ཀྱི་དགག་དབྱེ་གོ་བར་
བྱའོ། །ཞེས་པས་འཆད། གསུམ་པ་ནི། ༤༩༩ བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ཏེ་སོང་བ་ལ་དེར་
སྔར་དགག་དབྱེ་བྱེད་ན་དེ་དག་དང་ལྟན་ཅིག་བྱས་ནས་དགག་དབྱེ་བྱས་པ་ཉིད་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་འཆད། བཞི་པ་ནི། ༤༩༩ གལ་ཏེ་གནས་པར་ཁས་སྐྱངས་པ་དག་

༤༩༩ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༩ འདུལ་བ་ལྷ། རྫོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༩༩་༥།

༤༩༩ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༩ འདུལ་བ་ལྷ། རྫོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༩༩་༥།

༤༩༩ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༩ འདུལ་བ་ལྷ། རྫོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༩༩་༥།

༤༩༩ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༩ འདུལ་བ་ལྷ། རྫོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༩༩་༥།

གིས་དགེ་སྒོར་འཐབ་གྲོལ་བྱེད་པ་དག་ཡོང་བ་ཐོས་པར་གྱུར་ན། གལ་ཏེ་གསོ་སྦྱོར་གཉིས་སམ་གསུམ་ཐལ་བར་གྱུར་ན་དགག་དེའི་བྱུང་། །ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དུས་ཀྱི་དགག་དེའི་བྱེད་པའི་ཉིན་དགེ་སྒོར་འཐབ་གྲོལ་ཅན་སྟེན་ན། དེའི་ཉིན་གསོ་སྦྱོར་བྱས་ནས། འཐབ་གྲོལ་ཅན་སོང་བའི་འོག་ཏུ་ཉ་ཞི་གཅིག་དང་བསྟན་ནས་དགག་དེའི་བྱུང་སྟེ། ^{༤༡} རོང་བ་དག་ན་དགག་དེའི་བྱུང་། །ཞེས་གསུངས།

བདུན་པ་ལ། སྦྱོར་བ། དངོས་གཞི། མཐུག་གི་ཆ་གཤོ། །དང་པོ་ནི། ཞག་བཙུའས། རྒྱ་བ་བྱེད་ནས་དགག་དེའི་འབྱུང་བ་ན་སྦྱོར་ཡུལ་གྱི་གྲོང་དུ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་ཉིན་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་རྒྱན་ཅིང་བྱི་དོར་བྱ་བ་དང་། ཆོས་བཙུ་བཞིའི་མཆན་ཐོག་ཐག་ཏུ་ཆོས་བཤད་ཉན་བྱ་བ་དང་། ཆོས་བཙུ་ལྔའི་ཆེ་ལས་ཀྱི་མདུན་རོལ་ཚུན་ཆད་དུ་འབེལ་བའི་གཏམ་གྱིས་དུས་འདའ་བར་བྱ་བ་དང་། གསོ་སྦྱོར་གི་སྦྱོར་བ་ལས་བཤད་པ་བཞིན་གྱི་སྟེང་དུ་འདུས་པ་ན་པན་ཚུན་སྤྲུག་ཐིང་པོ་བྱས་ནས་དབྱར་གྱི་ནང་དུ་དགེ་འདུན་གྱི་སྤྲུགས་དང་འགལ་བ་བྱུང་བ་རྣམས་བཟོད་པ་མཛད་པར་ཞུ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། དགག་དེའི་བྱེད་པ་པོ་བསྒྲོ་བ། བསྒྲོས་པའི་དགེ་སྒོར་གི་མདུན་དུ་དགག་དེའི་བྱུང་བ། དགག་དེའི་གོ་རིམས་སོ། །དང་པོ་ནི། དགེ་འདུན་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྟན་གྱིས་སྦྱོ་བ་རྗེས་ཏེ། གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་ལས་ཀྱིས་དགག་དེའི་ཆོ་ག་ལ་མཁས་པའི་དགེ་སྒོར་ཆོས་བདུན་ལྟན་གསུམ་མཁ་གཉིས་སམ་གཅིག་ལ་སོགས་པ་བསྒྲོ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

^{༤༡} བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༡ འདུལ་བ་ལྷུ་སྒོ་བ་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོང་། མདོ་རྩ་བ། ༤༤༡།

གཉིས་པ་ནི། ལྷུང་བའི་དགག་དཔེ་ནི་བསྐྱོས་པའི་དགེ་སྤྲོད་གི་མཐུན་དུ་བཟ་
ཤེས་ཀྱི་རྩ་བསྐྱོལ་ནས་བཟུང་སྟེ། སྒྲགས་ཆིག་ལན་གསུམ་བཞུས་པའི་སྐོན་ནས་བྱ་
བ་ཡིན་ནོ། །རྩེ་ཀྱི་དགག་དཔེ་ནི། རང་གི་རྩེ་གང་ཡང་རུང་བ་ཐ་ན་ཁབ་དང་ཨ་
རུ་ར་ཡན་ཆད་ཀྱིས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། དང་པོར་དགེ་སྤྲོད་རྣམས་ཀྱིས།
དེ་ནས་དགེ་ཚུལ་རྣམས་ཀྱིས། དེ་ནས་དགེ་སྤྲོད་མ་རྣམས་ཀྱིས། དེ་ནས་དགེ་སྤྲོད་
མ་རྣམས་ཀྱིས། དེ་ནས་དགེ་ཚུལ་མ་རྣམས་ཀྱིས་དགག་དཔེ་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྒྲགས་ཆིག་གི་རྩེ་སུ་ཐབས་ལེགས་བརྗོད་པ་དང་བསྐྱོ་བ་
སྐོན་ལམ་སོགས་གསོ་སྤྲོད་ལས་བཤད་པ་བཞིན་བྱོལ། །

བརྒྱད་པ་ནི། །ཆོས་རྣམ་པར་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ལྷུང་བའི་དགག་དཔེ་
གསུངས་པ་ནི། ལྷུང་བ་སྐྱོང་བའི་སྐབས་དཔེ་སྟེ། ལྷུང་བ་སྐྱོང་བ་ལས་སྤྱིར་ལྷུང་བ་
ཡིན་མིན། གྲེ་བྲག་ཏུ་ལྷུང་བ་གང་ཡིན་འབེལ་བའི་གཏམ་གྱིས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་
འབྱུང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་རྣམ་པར་དག་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ༦༩༥འདི་ལྟར་
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ནི་གསོ་སྤྲོད་
གསུངས་ལ་ཆོས་རྣམ་པར་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ནི་དགག་དཔེ་གསུངས་པས་གཤམ་
ཏེ་འདོད་ན་དགག་དཔེ་གྱིས་ཤིག་ཅེས་སོ། །ཞེས་གསུངས།

དགག་དཔེ་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྟེན་པའི་སྐོ་བྱེ་བར་བྱ་བའི་ཆེད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དགག་དཔེ་འདི་ཉིན། དགེ་འདུན་ལ་བཀུར་སྟེ་བྱེད་པའི་མན་
ཡོན་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་སྟེ། འགོག་པ་ལས་ལངས་མ་ཐག་པ་ལ་བཀུར་སྟེ་བྱས་པ་
ལྟ་བུའི་མན་ཡོན་ཐོབ་པའི་ཕྱིར།

དགུ་པ་ནི་ཅི་འདྲི་བྱིང་དགག་དཔེ་ཞེས་བརྗོད་དོ་ཞེ་ན། དབྱར་གྱི་ནང་དུ་ལྷུང་
བ་སྐྱེང་བ་བཀག་ས་པ་ལས། ལྷུང་བ་སྐྱེང་བའི་སྐབས་དཔེ་བས་དགག་དཔེ་ཞེས་
བཤད་དོ། །དམིགས་བསལ་ལ། ཡུལ་གྱི་དང་། དུས་གྱི་དང་། རྟེན་གྱི་དང་། གནས་
གྱི། ཚོགས་འདུགས་བསལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གཞི་ལམ་གང་ཟག་འདྲིལ་པའི་དགག་
དཔེ་ལྟ་བུ་ཡིན། དེའི་མཚན་གཞི་ཡང་ཡོད་དེ། །བདག་ལ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་དག་
འདུན་ལྟག་མ་མ་སྐྱེང་ཞིག །གང་ཟག་ལྟས་བྱིན་གྱིས་མ་སྐྱེང་ཞིག་ཅེས་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་
པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྒར་བཤད་བ་ལྟར་ཆེས་བཙོ་ལྟ་རྒྱུ་གས་ནས་མང་དོའི་ཆེས་
གཅིག་གི་སྐྱ་རེངས་ཤར་ནས་དགག་དཔེ་བྱ་རུང་བ་དང་། དུས་གྱི་སྤྱི་ལོ་དུ་དག་
སྐྱོང་འཐབ་གྲོལ་ཅན་འོང་བ་ནས་གསོ་སྐྱོང་གཉིས་སམ་གསུམ་ཐལ་ནས་དགག་
དཔེ་བྱེད་པ་དང་། དེ་ཡང་མ་གྲུབ་ན་དགག་དཔེའི་དུས་སྤྱི་གསོ་སྐྱོང་བྱས་ནས་
འཐབ་གྲོལ་ཅན་གནས་གཞན་དུ་སོང་བའི་ལོ་ཉུ་དགག་དཔེ་བྱས་བ་ལྟ་བུ་ཡིན།
གསུམ་པ་དག་ཚུལ་སྐྱོང་གི་སྒོམ་པ་སྐྱེངས་ཀྱང་མ་སྐྱེས་པ་བདག་ཉིད་དེ་གཉིས་གང་
རུང་གི་སྒོམ་ལྟན་དུ་ཤེས་པས་ཀྱང་དགག་དཔེ་བྱ་རུང་བ་ལྟ་བུ་ལོ། །བཞི་པ་ནི།
མཚན་མས་མ་བཅད་པ་སོགས་སྤྱི་ཡང་བྱ་རུང་བལོ། །ལྔ་པ་ནི། སྤྲུགས་ཆོག་ལན་
གསུམ་བརྗོད་པ་མ་གྱུར་ན་གཉིས་སམ་ལན་ཅིག་བརྗོད་པའམ་ཡོངས་དག་འབྱུང་བ་
དང་དགག་དཔེ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པས་དེ་མ་བྱས་པའི་ཉེས་པ་ཞིགས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ནི།^{༤༡༩} མི་སྤྱི་བའི་ཡི་དམ་བཅའ་བར་མི་བྱལོ། །ཞེས་
སོགས་གྱིས་འཆད། མདོ་གཉིས་གྱི་དག་དོན། དགོས་མེད་དུ་ཅི་ཡང་མི་སྤྱི་བའི་
བརྟུལ་ཞུགས་ལ་གནས་པར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་སྤྱི་སྟེགས་ཅན་གྱི་བརྟུལ་ཞུགས་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། དེ་ལྟའི་བརྟུལ་ཞུགས་བསྟེན་ནས་སྒྲིག་པ་དག་པ་དང་གྲོལ་བ་ཐོབ་ཏུ་བསམ་
པར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་བསམས་ན་དགེ་འདུན་དབྱེན་དུ་གཏོགས་པའི་ཉེས་པ་སྒྲོམ་པོ་
འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དབྱར་གནས་པས་དགེ་འདུན་ལ་མཐོང་བ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་
དོན་ནི། རབ་བྱུང་སྟེ་ལྔ་པ་དགག་དབྱེ་བྱ་བར་གནང་སྟེ། དེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་
དགོས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གནང་བ་དང་བཅས་པ་བདེ་བར་གནས་པའི་རྒྱུན་བསྟེན་པའི་སྟོ་
ནས་བསྐྱུང་ཚུལ་ལ།

གོས་བསྟེན་པ་དང་། སྤུན་བསྟེན་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ་སྤྱ་བརྒྱུད་དང་། གོས་
ཀྱི་གཞི་དང་། ཀོ་ལྷགས་ཀྱི་གཞི་དང་གསུམ་ལས།

དང་པོར་སྤྱ་བརྒྱུད་གི་གཞི་འཆད།

དེ་ཡང་དབྱར་ཁས་སྤངས་པ་དང་དགག་དབྱེ་བ་འདད་པའི་རྗེས་སུ་སྤྱ་བརྒྱུད་
གདིང་བའི་ཚུལ་བའདད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་གདིང་བ་ནི་དབྱར་དགག་གཉིས་ཀྱི་
རྗེས་སུ་འབྱུང་བའི་དོན་གྱིས་རིམ་པ་ཡོད་པས་སོ། །དེའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་
མདོར་^{༤༠}སྤྱ་བརྒྱུད་གདིང་བར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་བའདད་དུ་ཡོད་དེ།

དགོས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྤྱ་བརྒྱུད་གདིང་བའི་ཕན་ཡོན་མཐོང་ནས་དགེ་
འདུན་རྣམས་དབྱར་ཁས་ལེན་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་དང་། འཆང་འབྲལ་འཛོག་
གསུམ་ཀྱི་ལྟངས་པ་མི་འབྱུང་བས་དགེ་སྟོང་རྣམས་བདེ་བ་ལ་གནས་པར་བྱ་བ་དང་།
དེ་བཞིན་ལ་རྟེན་པ་མང་པོ་འོང་བས་སྤྱིན་བདག་བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པའི་
དགོས་པ་ཡོད་ཅིང་།

༤༠ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༡༡ འདུལ་བ་ལྷ། སྟོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༤༥་༣།

བསྐྱུས་དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྤྱི་བརྒྱུད་གི་སྤྱི་བཤད་པ། ཉེན་གྱི་གང་ཟག་
གིས་བྱ་བ། དངོས་པོ་གང་གིས་བྱ་བ། གནས་གང་དུ་བྱ་བ། དུས་ནམ་གྱི་ཆེ་བྱ་བ།
ཡུན་རིམ་ཅམ་དུ་བྱ་བ། ཆོ་ག་རིམ་བྱས་བྱ་བ། སྤྱི་བརྒྱུད་བཏང་བའི་ཚུལ། བརྒྱུད་ནས་
དབྱུང་བའི་ཚུལ་དང་དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དང་པོ་ཡོད་དེ། གཞན་གྱིས་ལོངས་མ་སྤྱད་པའི་གསར་བ་ཡིན་པས་སྤྱི་བ་
དང་། གཞེས་གྱི་སྤྱོད་མར་བརྒྱུད་བས་ན་དེ་སྐད་བརྗོད་པ་དང་། ཡང་ན་གཏན་པ་
ཞེས་བྱ་བ་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན། བཏགས་པའི་དགོས་པ། དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་
གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། གཏན་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྤྱི་བ་
བྱ་རོག་རྒྱུད་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཡོད་དེ། རྣམ་པ་བཞིའི་སྤྱོད་ནས་བཏགས་པའི་
དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

འོག་གཞི་གཏན་པའི་སྤྱི་བ་ཆོས་གོས་བཏངས་པས་ཁ་དོག་གཅིག་ཏུ་བྱུང་
བ་ལྟར། འདིས་ཀྱང་འདིང་བ་པོ་རྣམས་སྤྱོད་གཅིག་ཏུ་སྤྱད་པ་དང་། གཏན་པའི་སྤྱི་བ་
སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་དང་སྤྱི་བས་བྱ་བ་སྤྱི་བ་གནས་པ་ལྟར་འདི་ལ་འདིང་།^{༤༧} བ་པོ་དུ་མའི་ཆོས་
གོས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལས་གནས་པས་རོ་གཅིག་ཏུ་འབྱུར་བ་དང་། གཏན་པའི་སྤྱི་བ་ཆོས་
གོས་མི་འབྲུམས་པ་ལྟར་འདིས་ཀྱང་འདིང་བ་པོ་བག་ཡངས་སུ་བྱེད་པ་དང་། གཏན་
པས་ཆོས་གོས་ལ་བྱུང་བ་ལྟར་འདིས་ཀྱང་འདིང་བ་པོ་མཐའ་དག་རྟེན་པ་འབྲེལ་བ་
སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་ཡོད་དེ། འོག་
གཞིར་གྱུར་པའི་སྤྱི་བ་ལེགས་དངོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་གང་ཟག་གང་གིས་བཅིང་བ་ཡོད་དེ། མདོར། ^{༤༩}དབྱར་གནས་
པར་ཁས་མ་ཁྲངས་པ་དང་། དབྱར་རལ་བ་དང་། དབྱར་ཕྱི་མར་གནས་པར་ཁས་
ཁྲངས་པ་དང་དབྱར་གནས་གཞན་དུ་གནས་པར་ཁས་ཁྲངས་པ་དག་ལ་དེ་མི་འབྱུང་
ངོ་། །ས་གཞན་ན་གནས་པ་དག་ལ་ཡང་ངོ་། །དེ་དག་ཉིད་ཐོབ་པ་ཡིན་ན་མི་འབྱུང་
ངོ་། །ཞེས་བྱུང་བ་ལས་ན། སྤྱིར་དབྱར་ཁས་ཁྲངས་པ་བྱུང་བར་སྔ་མ་ཁས་ཁྲངས་པ།
དབྱར་མ་རལ་བ་གནས་གཞན་དུ་ཁས་མ་ཁྲངས་པ། ས་གཞན་ན་གནས་པ་མ་ཡིན་
པ། དེ་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་པ་གཅིག་དགོས་པར་གྱུ་བ་ཅིང་། དེའི་སྤྱིང་དུ་བསྟེན་པར་
རྫོགས་པར་བྱས་པ་གནས་ནས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པ། བྱེ་བ་ན་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱོགས་སུ་མ་སོང་བ་ཡང་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུས་གཞན་དུ་བསྐྱར་བ་
ཆོ་གའི་རྟེན་མ་ཡིན་པར་ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་པ་ཡིན་པ་ཡང་དགོས་སོ། །བཏང་བ་
མ་བྱུང་ཡང་རྟེན་པ་ལ་དབང་བ་ཡོད་དེ། མདོར་ཐ་མ་མ་གཏོགས་པ་དག་དང་ས་
གཞན་ན་གནས་པ་དག་དང་དགེ་ཚུལ་ནི་རྟེན་པ་དབང་ངོ་། །ཅེས་འབྱུང་བས་ན་ཐ་མ་
དབྱར་གནས་པ་གཞན་དུ་ཁས་ཁྲངས་པ་མ་གཏོགས་དབྱར་ཁས་ཁྲངས་པ་སོགས་
དང་སོ་གསུམ་དག་དང་། ས་གཞན་ན་གནས་པ་དང་། དགེ་ཚུལ་རྟེན་པ་ལ་དབང་
བར་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དགེ་ཚུལ་གྱིས་དབྱར་ཁས་ཁྲངས་ནས་སྔ་བརྒྱུད་
གདིང་ཁར་བསྟེན་པར་རྫོགས་ན་བཅིང་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་བ་ལས། ^{༥༠}དགེ་
ཚུལ་དབྱར་ཚུལ་དུ་ལྷགས་པ་བསྟེན་པར་རྫོགས་ཏེ་ཁྲི་བ་གསུམ་འདས་པས་གཏན་
པ་བཅིང་ན་གཏན་པ་བཅིང་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཤར་

༤༩ བསྐྱར་འབྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༩༥ འདུལ་བ་བླ། རྫོང་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་ཙམ། ༢༩༩་པ།

༥༠ བཀའ་འབྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༡༥ འདུལ་བ་བླ། རྫོན་པ་བཙེམ་ལྷན་འདས། ལྷ་བ། ༤༤་པ།

ནུབ་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་དབྱར་སོ་སོར་ཁས་སྒྲངས་ནས་སྤྱ་བརྒྱུད་གདིང་
༥༩༩ ཁར་གཉིས་ག་མཆམས་པོ་ཆེ་གཅིག་གིས་བསྐྱོར་ནས་གདིང་ན་གང་རུང་
གཅིག་ཏུ་བཉིང་བས་ཆོག་སྟེ། ༥༩༩ དེ་ནི་བཉིང་བའི་ཆེ་དེ་ན་གནས་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་
མོ། །ཞེས་པའི་མདོ་ལས་སོ། །

ཁ་ཅིག་ཀྱི་དབྱར་ཕྱི་མ་ཁས་མ་སྒྲངས་པ་དགོས་པར་གསུངས་པ་ཡང་། དབྱར་
སྤྱ་མའི་སྤྱ་བརྒྱུད་འདིར་བ་པོར་མི་རུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། ཕྱི་མ་ཁས་སྒྲངས་པ་
ཉིད་ཕྱི་མ་དེའི་འདིར་བ་པོར་རུང་སྟེ་མགོ་སྒྲ་བའི་མར་ངོའི་ཆོས་གཅིག་ལ་སྤྱ་བརྒྱུད་
བཉིང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་ཏེ་བརྟག་གོ། །

གསུམ་པ་དངོས་པོ་གང་བཉིང་བ་ལ་བྱུང་ཆོས་བཞི་དང་ལྗན་པ་གཅིག་དགོས་ཏེ།
རྒྱུའི་བྱུང་པར། རོ་བོའི་བྱུང་པར། གངས་ཀྱི་བྱུང་པར། བདག་པོའི་བྱུང་པར་དང་བཞི་
དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་བྱུང་ཆོས་གསུམ་དང་ལྗན་པ་དགོས་ཏེ། དབྱར་ཀྱི་རྒྱ་
ལས་བྱུང་བ། བཉིང་བའི་ཉི་མ་ཡན་ཆད་དུ་བྱུབ་པ་ཆོས་གོས་གསུམ་ཀྱི་རོ་བོར་གནས་
པ་དེ་གསུམ་དགོས་པའི་ཕྱིར། །འདི་འཆད་པ་ལ་མདོར། ༥༩༩ དངོས་གཞིའི་དུས་ཀྱི་
དགག་དབྱེའི་མཐར་དབྱར་ཀྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་གདིང་བའི་ཉི་མའི་མཐར་བྱུབ་པ་གོས་
ཀྱི་རྟེན་པར་བགྱངས་པའི་ཆོས་གོས་གསུམ་སོ། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ངོ་བོའི་བྱུང་པར་ལ། རུང་བ་དང་། ཆད་དང་ལྗན་པ་གཉིས་ལས། དང་
པོ་ལ་རྒྱ་རུང་བ། དབྱེབས་རུང་བ། ཁ་དོག་རུང་བ། གནས་སྐབས་རུང་བ་རྣམས་
དགོས། གཉིས་པ་ཆོས་གོས་གསུམ་ཀྱི་ཆེ་ཆད་དམ། དེ་བས་ལྟག་པ་རུང་བ་ཡིན་ཏེ།

༥༩༩ ག་ཉ་མ་བ་ལ་འདིར་ཁར།

༥༩༩ བསྐྱེད་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༩༩ འདུལ་བ་སྤྱི་སྤྱོད་དཔེ་ལོན་ཏན་འོད། མདོ་ཙ་བ། ༡༠༠༩་༡༡

༥༩༩ བསྐྱེད་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༩༩ འདུལ་བ་སྤྱི་སྤྱོད་དཔེ་ལོན་ཏན་འོད། མདོ་ཙ་བ། ༩༩༩་༡༡

༤༩༥༥ བཤད་བཤད་མ་བྱས་པ་དང་། ཡ་ཡོར་མ་གྱུར་པ་དང་། མ་དཔྱད་གསུམ་པ་དང་མ་
ཐེགས་པ་ལོ། །ཁ་བསྐྱར་བལོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་༤༩༥༥ ལྔ་པ་ལོ། །ལྷག་
པ་ཡོད་དོ། །ཞེས་པ་ལས་སོ། །གསུམ་པ་གངས་ཀྱི་བྱང་པར་ཡོད་དེ། ཆོས་གོས་
གསུམ་སྟུགས་གཅིག་གམ། ཏུ་མ་ཡང་རྩང་བའི་ཕྱིར་དང་། སྤམ་སྐྱར་ལྟ་བུ་གཅིག་
ལའང་གཏིང་བ་ཆགས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་འབྱུང་དེ། སྤམ་སྐྱར་ཏུ་མ་ལ་བྱིན་
རྒྱལ་ཏུ་མ་མི་ཆགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཆོ་བའི་ཡོ་བྱང་རེ་རེ་བར་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཞེན་
མ་བྱུང་སྟེ། སྤྱིར་བཏང་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། འདི་བག་ཡངས་ཀྱི་གོས་ཡིན་པས། སྤམ་
སྐྱར་ལྟ་བུ་རེ་རེ་ལ་ལྟོས་པའི་བྱིན་རྒྱལ་ཏུ་མ་རེ་རེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སྐབས་
འདིར་ཆོས་གོས་གསུམ་སྟུགས་གཅིག་ལ་དགེ་སློང་མང་པོའི་འཆོ་བའི་ཡོ་བྱང་ཀྱི་
བྱིན་རྒྱལ་ཏུ་མ་ཆགས་པ་བཞིན་ནོ། །བཞི་པ་བདག་པོའི་བྱང་པར་ཡོད། དགེ་འདུན་གྱི་འོ་
ཞེས་པའི་མདོ་འབྱུང་བ་ལས། དགེ་འདུན་སྤྱི་ས་དབང་བ་ཅིག་དགོས་ཀྱི་གང་ཟག་རེ་རེ་
བའི་ཡིན་ན་བཏིང་ཏུ་མི་རྩང་བར་ལུང་གཞི་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་གནས་གང་ཏུ་བཏིང་བ་ཡོད་དེ། མཆོམས་ཀྱི་ནང་ཏུ་སྒོ་མ་སྟན་པར་
བྱལོ། །ཞེས་པའི་མདོ་འབྱུང་བ་ལས་ན། གང་ཏུ་དབྱར་གནས་པའི་མཆོམས་ནང་དེར་
གཏིང་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ལྔ་པ་ཏུས་ནམ་ཀྱི་ཆེ་བཏིང་བ་ཡོད་དེ། ཆོས་བཙུན་གྱི་ལལོ། །སྟོན་རྒྱ་འབྱིང་
པོའི་འོ་ཞེས་པའི་མདོ་འབྱུང་བ་ལས་ན། སྟོན་རྒྱ་ཐ་ཆུང་གི་མར་ངོའི་ཆོས་གཅིག་ལ་
བཏིང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

༤༩༥༥ བསྐྱར་འབྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༡༡། འདུལ་བ་ལྷ། སྒོ་བ་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༩༥༧༡།

༤༩༥༦ བསྐྱར་འབྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༡༡། འདུལ་བ་ལྷ། སྒོ་བ་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༩༥༧༢།

ཁ་ཅིག །དུས་དེ་ཁོ་ནར་མ་ངེས་ཏེ། དབྱར་བྱི་མ་ཁས་སྦངས་པ་ཡིན་ན།
དགུན་རྒྱ་ར་བའི་མར་ངོའི་ཆེས་གཅིག་ལ་བཞིང་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས།
ཆེས་བཙུངས་ཅེས་འབྲུང་བཞི་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་འབྲུར་སྐྱོན་ནོ། །

བྱག་པ་ཡུན་རི་མིད་དུ་གདིང་བ་ཡོད་དེ། དེའི་དུས་ནི་དབྱིད་རྒྱ་ར་བའི་ཉལ་
ཞེས་པའི་མདོ་དང་། ལྷ་བར། རི་མིད་གཏན་པ་གདིང་བར་བགྱི། རྒྱ་བ་ཡང་སྤར་
དོ། །ཞེས་འབྲུང་བ་ཡིན་པའི་བྱིར།

བདུན་པ་ཆོ་ག་རི་ལྷ་བྱས་གདིང་བ་ཡོད་དེ། སྤྱིར་བ་དངོས་གཞི་མཐུག་
གསུམ་གྱི་སློབ་སྤྱོད་གདིང་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་སོ་སོའི་སྤྱིར་
ཆོག །དགེ་འདུན་ཆོག་པས་པའི་སྤྱིར་ཆོག་དང་། གདིང་བར་བསྐྱོས་པའི་དགེ་སྤྱོད་གི་
སྤྱིར་ཆོག་དང་གསུམ་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། མདོར།^{༤༩} དེ་ནི་ཆོས་གོས་
གཞན་གྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ཡིན་པས། དེའི་བྱིར་གྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དག་སྤར་
ནས་སོ། །ཅེས་འབྲུང་བ་ལས། དགེ་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱི་རང་རང་གི་ཆོས་གོས་གྱིན་
རྒྱབས་དབྲུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། ཞག་མ་ལོན་པར་ཆོག་པས་པས་མོས་པར་བྱ་བ་
དང་། མཆོམས་ཀྱི་ནང་དུ་སློབ་མཐུན་པར་བྱ་བ་དང་། གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་སྤར་
བརྒྱུད་འདིང་བ་པོ་བསྐྱོབ་དང་། གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་ལས་ཀྱིས་དེ་ལ་གཏད་པ་
དང་བཞི་ཡོད་པའི་བྱིར། དེ་བཞི་མདོའི་ལས་བསྐྱར་ཚུལ་ཡོད་དེ། ^{༥༠}ཞག་མ་ལོན་
པར་ཆོག་པས་པས་མོས་པར་བྱའོ། །མཆོམས་ཀྱི་ནང་དུ་སློབ་མཐུན་པར་བྱའོ། །གདིང་

༤༩ བསྐྱར་འབྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༩༩ འདུལ་བ་ལྷ། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་རྩ་བ། ༡༠༠༠་ག།

༥༠ བསྐྱར་འབྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༩༩ འདུལ་བ་ལྷ། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་རྩ་བ། ༡༠༠༠་ག།

བ་ཡང་ངོ་། །གང་ལ་དེ་འབྱུང་བའོ། །དེ་ལ་གཏང་བར་བྱའོ། །གསོལ་བར་བྱས་
 ཉེས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྟོན་ཡང་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། དབྱར་ནང་དུ་
 སྲ་བརྒྱུད་གི་རྟེན་པ་བྱུབ་པ་ནི། འདི་ལས་སྲ་བརྒྱུད་བཏིང་ངོ་སྟུམ་དུ་དགེ་འདུན་གྱིས་
 མོས་ཤིང་། དགེ་སློང་གཅིག་གིས་ཆོས་གོས་འདི་དབྱར་གནས་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་
 རྟེན་པར་བྱུབ་པ་ལགས་ཏེ། གལ་ཏེ་དགེ་འདུན་གྱིས་བཞེད་ན་ཆོས་གོས་འདི་དགེ་
 འདུན་གྱི་སྲ་བརྒྱུད་དུ་གདིང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སེམས་སྦྱེད་ཅིང་དག་ཏུ་ཡང་ལན་
 ཅིག་བརྗོད་པར་བྱ། ཞེས་པའི་རྟོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་གདིང་བར་བསྐྱོས་པའི་དགེ་སློང་གི་སྦྱོར་ཆོག་ཡོད་དེ། ལས་
 གསུམ་གྱུབ་པ། མོས་པ་གསུམ་དང་། དགེ་འདུན་ལ་བརྗོད་པ། དགེ་འདུན་འདུ་བའི་
 སྐབས་རྗེས་སུ་སྦྱུབ་པ་དང་བཞིར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞི་མདོ་ལས་གསུངས་ཚུ་ལ་
 ཡོད་དེ། ^{༤༧}བུ་བ་དང་བྱ་བ་དང་ཁ་བསྐྱུར་བ་དག་ལ་དེས་སྡོན་དུ་འབྲོ་བར་
 བྱའོ། །ཞེས་པའི་དང་པོ། ^{༤༨}གདིང་བར་འགྱུར་རོ། །གདིང་ངོ་བཏིང་ངོ་། །སྟུམ་དུ་
 སེམས་བསྦྱེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་པས་གཉིས་པ་དང་། ^{༤༩}ཆེ་དང་ལྡན་པ་དག་བདག་
 སང་སྲ་བརྒྱུད་གདིང་བར་འགྱུར་གྱི། བྱེད་ཅག་གིས་རང་རང་གི་ཆོས་གོས་རྣམས་
 དབྱུང་བར་བྱའོ། །ཞེས་ཆོགས་ལ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་པས་གསུམ་པ་དང་།
^{༥༠}འདུ་བའི་སྐབས་རྗེས་སུ་བསྦྱུབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་པས་བཞི་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ཡོད་དེ། སྲ་བརྒྱུད་འདིང་བར་བསྐྱོས་པའི་དགེ་སློང་

༤༧ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༥ འདུལ་བ་ལྷ། རྫོང་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་རྩ་བ། ༡༠༠༠་༥།
 ༤༨ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༥ འདུལ་བ་ལྷ། རྫོང་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་རྩ་བ། ༡༠༠༠་༥།
 ༤༩ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༥ འདུལ་བ་ལྷ། རྫོང་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་རྩ་བ། ༡༠༠༠་༡༠།
 ༥༠ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༥ འདུལ་བ་ལྷ། རྫོང་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་རྩ་བ། ༡༠༠༠་༡༥།

དེས་གཟེབ་གྱི་སྤྲོག་མའི་ནང་དུ་ཆོས་གོས་གསུམ་བརྒྱུད་ནས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་
པའི་སྤྲུགས་ཆིག་ལན་གསུམ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། མདོར།^{༤༥} ལན་
གསུམ་བརྒྱས་པས་སོ། །གདིང་ངོ་ཞེས་སོ། །ཞེས་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་ལ་གདིང་
ངོ་ཞེས་སྤྲུགས་ཆིག་ལན་གསུམ་བརྒྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་མཐུག་^{༤༦}ཆོག་ཡོད་དེ། མདོར།^{༤༧} དགེ་སློང་རེ་རེའི་མདུན་དུ་
འདུག་སྟེ་བཅིང་ངོ། །ཞེས་གོ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལས། བསྐྱོས་པའི་དགེ་
སློང་གིས་སྤྲ་བརྒྱུད་དགེ་སློང་རེ་རེའི་མདུན་དུ་བཞག་ནས་བཅིང་ངོ། །ཞེས་ལན་
གསུམ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། དགེ་སློང་གཞན་རྣམས་གྱིས་བརྗོད་པར་བྱ་
བ་ཡང་ཡོད་དེ། མདོར།^{༤༨} གཞན་གྱིས་ནི་ལེགས་པར་བཅིང་ངོ། ། འིན་ཏུ་
བཅིང་ངོ། །འདི་ལ་རྟེན་པ་དང་པན་ཡོན་གང་ཡོད་པ་དེ་བདག་གི་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། པན་ཡོན་ནི་འཆང་འབྲལ་འཛོག་
གསུམ་གྱི་ལྷང་བ་མི་འབྲུང་བ་བཞིན། ཡང་ཡང་ཟ་བ་དང་འདུས་པ་སོགས་མི་འབྲུང་
རྟེན་པ་ཐོབ་པ་སོགས་ཡོད་པའི་བྱིར།

བརྒྱུད་པ་བརྒྱུད་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། གང་གིས་བརྒྱུད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་
བསྐྱོས་པའི་དེས་བརྒྱུད་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་ཉིད་གལ་ཏེ་འི་བཤམ་བབས་པར་གྱུར་ན་
ས་བརྒྱུད་སྟེང་པ་པོའི་དགེ་སློང་གཅིག་བསྐྱོས་ནས་དེས་སྤྲ་བརྒྱུད་གང་དུ་བརྒྱུད་
པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་བཅིང་བའི་གནས་དེ་ཉིད་དུ་བརྒྱུད་། ཡུན་རི་ཙམ་བརྒྱུད་པའི་

༤༥༥ བསྐྱོན་འགྱུར་དཔེ་བསྐུར་མ། ༤༤། འདུལ་བ་སྤྱི་སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་རྩ་བ། ༡༠༠༠་༡༦།

༤༥༦ ག་༡༩་ན་༤་འཐུག།

༤༥༧ བསྐྱོན་འགྱུར་དཔེ་བསྐུར་མ། ༤༤། འདུལ་བ་སྤྱི་སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་རྩ་བ། ༡༠༠༠་༡༦།

༤༥༨ བསྐྱོན་འགྱུར་དཔེ་བསྐུར་མ། ༤༤། འདུལ་བ་སྤྱི་སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་རྩ་བ། ༡༠༠༠་༡༧།

དབང་དུ་བྱས་ན་ཆེ་བ་ལྟར་བརྒྱུད། ཚུལ་རིམ་ལྟར་བརྒྱུད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། མདོར་
༤༤ རྩལ་དུས་སྤུ་བསང་བར་བྱ། བསྐྱེད་བར་བྱ། སྤྱུག་པར་བྱའོ། །ཁྱིམ་དུ་བ་ཅན་
དང་། རྩལ་ཅན་དུ་གཞག་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱའོ། །

དགུ་པ་བརྒྱུད་ནས་དབྱུང་བའི་ཚུལ་ལ་དབྱེ་བ། རོ་པོ། གང་དབྱུང་བའི་དངོས་
པོ། ཆོ་ག་རིམ་སྤུས། གནས་གང་དུ། དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར། དུས་གང་གི་ཆེ། གང་
ཟག་གང་གིས་དབྱུང་ཚུལ་དང་བརྒྱུད་ཡོད་དེ། དང་པོ་ནི་མདོར། ༤༤ དབྱུང་བ་ནི་
རྣམས་པ་གཉིས་ཏེ། རང་འཇུག་པ་དང་བྲལ་བ་དང་བཅས་མའོ། །ཞེས་བྱུང་བ་ལས་
དབྱུང་བའི་སློ་སྟོན་དུ་མེད་པར་བྱིན་ཆུབས་རང་ཞིག་ཏུ་སོང་བའི་དབྱུང་བ་དང་།
དབྱུང་བའི་སློས་བཅས་པ་བཅས་མ་ལས་ཀྱི་དབྱུང་བ་དང་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
དང་པོ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་འཇུག་བྲལ་བ་ཀྱི་དབྱུང་བ་
དང་། གང་ཟག་སློས་ཀྱི་རང་འཇུག་བྲལ་བ་ཀྱི་དབྱུང་བ་དང་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་
པོ་ལ་བདུན་ཡོད་དེ། སྤྱ་བརྒྱུད་མཆོམས་གཞན་དུ་བྱེད་བ་དང་། སྤྱང་བ་པོའི་དགེ་
སློང་མེད་པར་མཆོམས་ནང་དུ་སྤྱ་རེངས་ཤར་བ་དང་། བཏིང་ནས་ཆེ་བ་ལྟ་གཤམ་པ་
དང་། དུས་མ་ཡིན་པར་ཤེས་ནས་གསོ་སྦྱོང་བྱས་པ་དང་། སྤྱ་བརྒྱུད་མེས་འཆིག་པ་
ལྟ་བུ་དངོས་པོ་ཞིང་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བ་དང་། བཏིང་བར་གཏོགས་པའི་དགེ་འདུན་
རྣམས་ཤི་བའམ་བབས་པ་ལྟ་བུ་ཉེན་ཞིང་མ་ཡིན་པར་གྱུར་བ་དང་། དགེ་འདུན་
ཐམས་ཅད་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཆད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
དེ་རྣམས་མདོ་ལས་བསྟན་ཚུལ་ནི། ༤༥ སྤྱ་བརྒྱུད་གིས་མཆོམས་གཞན་དུ་བྱིན་པ་

༤༤ གསལ་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༥ འདུལ་བ་སྤྱ། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་རྩ་བ། ༡༠༠༠་༩༠༡

༤༤ གསལ་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༥ འདུལ་བ་སྤྱ། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་རྩ་བ། ༡༠༠༡་༤

༤༤ གསལ་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༥ འདུལ་བ་སྤྱ། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་རྩ་བ། ༡༠༠༡་༥

དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས།

གཉིས་པ་གང་ཟག་སོ་སོའི་རང་འཇུག་བྲལ་གྱི་དབྱུང་བ་ལ་གཉིས་སུ་ཡོད་
དེ། མ་མ་སྤུམ་ཅུས་རང་འཇུག་བྲལ་གྱི་དབྱུང་བ་དང་། གང་ཟག་སོ་སོ་ཞིང་མ་ཡིན་
པར་གྱུར་པའི་སྒྲོན་ས་དབྱུང་བ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

མ་མ་སྤུམ་ཅུ་ཡོད་དེ། མཆམས་ལ་རེ་བ་མེད་པའི་མ་མ་བརྒྱད། མཆམས་
ལ་ཡིད་གཉིས་བ་བའི་མ་མ་བརྒྱད། མཆམས་ལ་རེ་བ་ཡོད་པའི་མ་མ་བརྒྱད། རྟེན་
བ་ལ་ཡིད་གཉིས་བ་བའི་མ་མ་བྱུག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། དེ་ལ་
སྒྲོར་བས་འགོ་བའི་མ་མ་བཞི་དང་། དེས་པར་འབྲིན་པའི་མ་མ་བཞི་རྣམས་སུ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། འབྲེལ་མེད་གཅིག་དང་འབྲེལ་བཅས་གསུམ་རྣམས་སུ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྒྲོར་བས་འགོ་བའི་མ་མ་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་མཆན་གཞི་ཡོད་དེ། དགེ་
སྒྲོང་གིས་མཆམས་ནང་དུ་བདག་ཁྱེད་ལ་ཕྱེས་མཆམས་ནང་འདིར་མི་ལྟོག་ཅིང་། རྟེན་
བ་བྱུང་ན་ཡང་མི་ཁྱེད་ལ་བསམས་ནས་ཡུལ་གཞན་དུ་བྱིན་པའི་ཆེ་མཆམས་
ལས་འདས་མ་ཐག་དེའི་ཆོས་གོས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལས་རང་ཞིག་ཏུ་གྱུར་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་འབྲེལ་མེད་ཅེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། སྤྱི་བརྒྱུད་གི་རྟེན་
བ་ཁྱེད་པའི་བསམ་བ་མེད་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། བྱི་མ་གསུམ་ཡོད་དེ། དགེ་
སྒྲོང་གིས་བདག་ཁྱེད་ལ་ཕྱེས་ཆུན་ཆད་དུ་མཆམས་ནང་དུ་མི་ལྟོག་ཅིང་རྟེན་བ་བྱུང་ན།
ཁྱེད་ལ་བསམས་ནས་ཡུལ་གཞན་དུ་བྱིན་པའི་ཆེ་རྟེན་པའི་སྐལ་བ་ལག་ཏུ་ཐོབ་
པ། རྟེན་བ་མེས་འཆོག་པ་སོགས་ཐོས་པ། རྟེན་བ་ལ་རེ་བའི་བསམ་བ་རྒྱན་ཆད་
པའི་ཆེ་ཆོས་གོས་བྱིན་རྒྱལས་རང་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ་ཡིན།

གཉིས་པ་ངེས་པར་འབྲིན་པའི་དེ་བཞི་ཡོད་དེ། སྤར་བཞིན་འབྲེལ་མེད་
གཅིག་དང་། འབྲེལ་བཅས་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། དགེ་སློང་
མཆོམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་སོང་སྟེ་དེར་སྟེབས་པ་ན་བདག་རྒྱ་བ་ལཱའི་ནང་དུ་མི་འོང་།
རྟེན་པ་ཡང་མི་རྒྱང་སྟམ་པའི་བསམ་པ་སྐྱེས་པའི་ཆེ་དེ་རང་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། སྤར་བཞིན་སོང་ནས་རྟེན་པ་རྒྱངས། མཆོམས་
ནང་དུ་ཐོག་གམ་སྟམ་པའི་སྒོ་སྐྱེས་པའི་ཆེ་རྟེན་པ་ལག་ཏུ་ཐོབ་པ་སོགས་གསུམ་
བྱུང་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མཆོམས་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བའི་དེ་བརྒྱད་
ནི།^{༤༦༩} ཡིད་གཉིས་ནི་ངེས་པས་འབྲིན་པར་བྱེད་པ་དང་འབྲེལ། །ཞེས་གསུངས་པས།
མཆོམས་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟ་ཞེས་བརྗོད་པ་མ་གཏོགས་མཆོམས་ལ་རེ་བ་མེད་པ་དང་
འབྲེལ་བ་ཡིན་ལ། འདི་ལ་ཡང་བསམ་པ་སྐྱེས་པའི་སྒྲིབ་བས་འགྲོ་བ་དང་། ཕྱིར་སྐྱེས་
པ་ངེས་པར་བྱེད་པ་གཉིས་གཉིས་སུ་བྱེད་དགོས་ཏེ་རེ་རེ་ལ་འབྲེལ་མེད་རེ་དང་།
འབྲེལ་བཅས་གསུམ་གསུམ་སྤར་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་མཆོམས་ལ་རེ་བ་ཡོད་པའི་དེ་བརྒྱད་ནི་ཡོད་དེ། དེ་ལ་འབྲེལ་མེད་
གཉིས་དང་འབྲེལ་བཅས་བྱུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། མཆོམས་ལ་རེ་བ་
ཡོད་ཅིང་རྟེན་པ་ལ་རེ་བ་མེད་པས་མཆོམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་སྤར་བརྒྱད་བྱུང་བའི་གཏམ་
ཐོས་པ་དང་། རང་དུ་ཐོས་པ་གཉིས་ཀྱི་དེའི་ཆོས་གོས་བྱིན་རྒྱབས་རང་ཞིག་ཏུ་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ།^{༤༧༠} རྩིས་སུ་འབྲེལ་བ་མེད་ནའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་
མ་བྱུག་ཡོད་དེ། མཆོམས་དང་རྟེན་པ་གཉིས་ཀ་ལ་རེ་བ་ཡོད་པས་མཆོམས་ཀྱི་ཕྱི་

༤༦༩ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥ འདུལ་བ་སྐྱེ། རྩི་བ་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་རྩ་བ། ༡༠༠༡/༡༣།

༤༧༠ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥ འདུལ་བ་སྐྱེ། རྩི་བ་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་རྩ་བ། ༡༠༠༡/༡༤།

རོལ་དུ་རྟེན་པའི་སྐལ་བ་ལག་ཏུ་ཐོབ་པ་སོགས་གསུམ་དང་། མཆམས་ཀྱི་ནང་དུ་དེ་
གསུམ་བྱང་བས་ན་དེར་འགྱུར་བའི་བྱིར།^{༤༤} ཡོད་ན་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་ཆད་
ན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

མཆམས་དང་རྟེན་པ་གཉིས་ཀ་ལ་རེ་བ་ཡོད། དུལ་གཞན་དུ་སོང་བ་དགེ་
འདུན་གྱིས་དབུས་སུ་སྤར་བྱིན་རྒྱབས་བྱང་བ་མ་ཐོས་ཀྱི་བར་དུ་བྱིན་རྒྱབས་མི་
འཛིག་ཅིང་། བན་ཡོན་རྗེས་སུ་འཇུག་སྟེ།^{༤༥} དེར་ཉམས་སུ་སྤོང་བ་དང་ལྷན་བ་ལ་
ནི་མ་ཐོས་ཀྱི་བར་དུ་བན་ཡོན་རྗེས་སུ་འཇུག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

བཞི་བ་ལ་དུག་ཡོད་དེ། དང་པོ་འགྲོ་བའི་ཆེ་མཆམས་དང་རྟེན་པ་གཉིས་ཀ་
ལ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བས་མཆམས་ལས་འདས་པ་དང་། དང་པོ་དེ་མེད་ཀྱང་མཆམས་
ཀྱི་བྱི་རོལ་དུ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བ་གཉིས་པོ་དེ་སྦྱེས་པ་དང་། དང་པོ་འགྲོ་བའི་ཆེ་
མཆམས་ལ་རེ་བ་མེད་ཅིང་རྟེན་པ་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བས་མཆམས་ལས་འདས་པ་
དང་། མཆམས་ཀྱི་བྱི་རོལ་དུ་ཡིད་གཉིས་སྦྱེས་པ་གཉིས་ཏེ་དུག་གི་ཆོས་གོས་བྱིན་
རྒྱབས་རང་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་བྱིར། གཉིས་པ་གང་ཟག་སོ་སོ་ཞིང་མ་ཡིན་པར་
གྱུར་བ་ནི། སེ་བའམ་བབས་པ་ན་རྟེན་ཞིང་མ་ཡིན་པར་གྱུར་བ་ཡིན་པའི་བྱིར།
གཉིས་པ་ནི། སྤྱི་བརྒྱུད་བཏིང་བ་ཡང་ཡིན་སྤྱི་བརྒྱུད་འབྲེན་པའི་ལས་ལ་མ་སྟོས་པར་
སྤྱི་བརྒྱུད་ལ་བསམ་པས་གནས་པ་དང་བུལ་བ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་སྤུན་པར་
དམིགས་པ་དེ། རང་འཇུག་བལ་གྱི་དབྱུང་བའི་མཆོན་ཉིད། སྤྱི་བརྒྱུད་བཏིང་བ་ཡང་
ཡིན། སྤྱི་བརྒྱུད་འབྲེན་པའི་ལས་ལ་སྟོས་པའི་སྟོན་སྤྱི་བརྒྱུད་ལ་བསམ་པས་

༤༤༤ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༩ འདུལ་བ་ལྷ། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་རྩ་བ། ༡༠༠༡་༡༠༡

༤༤༥ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༩ འདུལ་བ་ལྷ། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་རྩ་བ། ༡༠༠༡་༡༥༡

གནས་དང་བྲལ་བ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་པར་དམིགས་པ་དེ། བཙུན་མས་
དབྱུང་བའི་མཆོན་ཉིད། གསུམ་པ་ནི། དངོས་པོ་གང་དབྱུང་ན་བཅིང་ལ་མ་ཞིག་པའི་
སྤྲ་བརྒྱུད་དེ་དབྱུང་ངོ་། །བཞི་པ་ནི། ཆོ་ག་རི་ལྟ་བུས་ན་གསོལ་གཞིའི་ལས་ཀྱིས་
སོ། །ལྔ་པ་ནི། གནས་གང་དུ་ན། སྤྲ་བརྒྱུད་བཅིང་བའི་མཆོམས་ནང་དེ་ཉིད་དུ་དབྱུང་
སྟེ། མཆོམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་ཁྲེར་ན་རང་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དུག་པ་ནི། དགོས་
པ་ཅིའི་ཕྱིར་དུ་དབྱུང་ན་བགས་ཡངས་སུ་ཡུན་རིང་དགག་པ་དང་སྟོན་པའི་བཅས་པ་
དང་མ་ཐུན་པའི་ཕྱིར་དུ་འོ། །བདུན་པ་ནི། དུས་ནམ་གྱི་ཆོ་དབྱུང་ན། དུས་ཀྱི་ལྔ་རོལ་
དུ་དབྱུང་བ་དང་། དུས་སུ་དབྱུང་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཆོམ་རྒྱན་ལ་སོགས་
པས་བཙུན་པའི་དགག་བྱ་ཡོད་ན། ཆེ་བ་ལྔ་མ་ལོན་པའི་ནང་དུ་ཉ་ལྷི་གཅིག་དང་
བསྟུན་ནས་དབྱུང་ངོ་། །གཉིས་པ་ནི། དབྱིད་ཆེ་ར་བའི་ཆོས་བཙུན་ལ་དབྱུང་སྟེ།^{༤༤}
དེའི་དུས་ནི་དབྱིད་ཆེ་ར་བའི་ཉ་འོ། །ཞེས་གསུངས། དབྱར་ཕྱི་མ་ལས་འདས་པའི་
རྩིས་སུ་བཅིང་ན། དབྱིད་ཆེ་འབྲིང་པའི་ཆོས་བཙུན་ལ་དབྱུང་ངོ་། །དབྱུང་བ་འདི་
གསོ་སྦྱང་བྱས་པའི་མོད་ལ་དབྱུང་བར་བྱ་སྟེ།^{༤༥} མོད་ལ་འོ། །ཞེས་གསུངས།
བརྒྱུད་པ་ནི། གང་ཟག་གང་གིས་ན། དགེ་འདུན་ཁྲུང་པར་གསུམ་ལྡན་གྱིས་སོ། །

གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ལ། གདིང་བ། བརྒྱུད་བ། དབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི།
^{༤༤}སྤྲ་བརྒྱུད་གདིང་བར་བྱའོ། །ཞེས་ཏེ། དག་དོན་ནི། གདིང་བ་དབྱུང་རུང་གི་དགེ་
འདུན་ནོ། །ཆོས་གོས་སྤྲ་བ་བརྒྱུད་བར་གནང་སྟེ། དེས་ཁྲུང་པར་དུ་བྱས་པའི་དགོས་
པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར།

༤༤༤ བསྟུན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩། འདུལ་བ་ལྟ། རྩོམ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༡༠༠༡་༡༥།

༤༤༥ བསྟུན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩། འདུལ་བ་ལྟ། རྩོམ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༡༠༠༡་༡༥།

༤༤༦ བསྟུན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩། འདུལ་བ་ལྟ། རྩོམ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༩༩༩་༣།

གཉིས་པ་ནི་དུས་དུས་སྤྱི་བསང་བར་བྱ། ཞེས་སོགས་མདོ་གསུམ་གྱིས་
སོ། །དག་དོན་ནི། སྤྱི་བརྒྱུང་གདིང་བའི་ཚུལ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། རྒྱུང་ལ་བསང་བ་དང་
ཉི་མ་ལ་བསྐྱད་པའི་^{༤༤}ཚུལ་གྱིས་བརྒྱུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། དབྱུང་བ་ནི་ནམ་པ་གཉིས་ཏེ། རང་འཇུག་པ་དང་བྲལ་བ་དང་
བཅོས་མཛོ། ཞེས་ཏེ། དག་དོན་ནི། སྤྱི་བརྒྱུང་བ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། རང་
འཇུག་བྲལ་གྱི་དབྱུང་བ་དང་བཅོས་མ་དབྱུང་བ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།
དགག་དབྱེ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གདིང་ངོ། ཞེས་ཏེ། འོལ་འདོན་པ་རྒྱལ་པོའི་རྗེས་སྤྱི་
འབྲངས་ནས་སྟོན་ཆེ་འབྲིང་པོ་གཉིས་བྱུང་ན་སྤྱི་བརྒྱུང་དེ་གང་ལ་གདིང་ཞེན་འོལ་
གྱི་རྗེས་སྤྱི་འབྲངས་ནས་མི་གདིང་གི་དབྱུང་ཆེ་བ་གསུམ་ཁས་སྤངས་པའི་མཐར་
དགག་དབྱེ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དེའི་ཕྱི་དེའི་ཉིན་སྟོན་ཆེ་འབྲིང་པོའི་ཆོས་བཅུ་དྲུག་ལ་
གདིང་བར་བྱ་ཡི། དེ་ལས་གཞན་སྤྱི་གང་ལ་ཡང་གདིང་བར་མི་བྱ་སྟེ། རྒྱ་ཆེར་
འབྲེལ་ལས།^{༤༥} དེ་ནས་སྟོན་ཆེ་འབྲིང་པོའི་ཆོས་བཅུ་དྲུག་མ་ཡིན་པའི་དུས་གཞན་
ལ་སྤྱི་བརྒྱུང་གདིང་བར་མི་བྱའོ། ཞེས་གསུངས། དེའི་ཆོས་བརྒྱུང་གདིང་བའི་ཡུན་
ཆེ་བ་དྲུག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། དམིགས་བསལ་ལོ། །

གཉིས་པ་འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་དང་འབྲེལ་བ་གོས་ཀྱི་གཞི་ལ།

སྤྱི་དོན་དང་། གཞུང་དོན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། དད་ཇས་ལ་འོངས་སྤྱོད་
པའི་ཚུལ་སྤྱིར་བསྟན་པ། གོས་ཀྱི་སྤྱི་དོན་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། བདག་
པོའི་ཚུལ་གྱིས་འོངས་སྤྱོད་པ། བྱིན་པ་ལེན་པའི་ཚུལ་གྱིས། རྗེས་སྤྱི་གནང་བའི་

༤༤ ཇིན་ཟེང་དུ་ཉི་མ་ལ་བསྐྱད་པར་བྱའོ་ཞེས་བཀའ་འདུག་པས་བཅོས།

༤༥ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༩༡ འདུལ་བ་ཡུ། སྤྱི་བ་དཔོན་རྣམས་མི་བྱ། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ། ༩༡༤་༡།

ཆུལ་གྱིས། ལྷགས་གོང་དམར་འབར་བའི་ཆུལ་གྱིས། བུ་ལོན་གྱི་ཆུལ་གྱིས་ལོངས་
སྟོང་བཤོ། །

དང་པོ་ནི། མི་སྟོབ་པ་དག་བཅོམ་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། སྟོབ་པ་རྒྱན་དུ་
ཞུགས་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི་རབ་དུ་བྱུང་བས་ཆུལ་ཁྲིམས་རྣམས་པར་དག་པ་དང་
ལྷན་པ་བསྟན་པ་ལ་ཐོས་བསམ་བྱེད་པ་ལ་བཅོམ་པ་རྣམས་ལྟ་བུ་སྟེ། མེ་ཏྲོག་འབྲེང་
རྒྱུད་ལས།^{༤༢༡} མི་སྟོབ་པས་ནི་བདག་པོར་བཤད། །སྟོབ་པ་བྱིན་ལེན་སྟོང་
བཤོ། །བསམ་གཏན་འདོན་དང་ལྷན་པ་ནི། །རྩེས་སུ་གནང་བ་དཀའ་ཐུབ་ཅན། །ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར། བཞི་པ་ནི། རབ་དུ་བྱུང་བ་ཆུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། རྣམ་
འབྲེད་ལས།^{༤༢༢} ལྷགས་གོང་མེ་ལྷེ་འབར་བ་དག །ཐོས་པར་གྱུར་པ་མཆོག་ཡིན་
གྱི། །ཆུལ་འཆལ་ཡང་དག་མི་སྟོམ་པས། །ཡུལ་འཁོར་བསོད་སྟོམས་ཟ་མ་
ཡིན། །ཞེས་གསུངས། མེ་ཏྲོག་འབྲེང་རྒྱུད་ལས།^{༤༢༣} ལྷགས་གོང་འབར་བར་གྱུར་པ་
དག །ཐོས་པར་གྱུར་པ་མཆོག་ཡིན་གྱི། །ཆུལ་འཆལ་ཡང་དག་མི་སྟོམ་པས། །ཡུལ་
འཁོར་བསོད་སྟོམས་སྟོང་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། ལྷ་པ་ནི། རབ་དུ་བྱུང་བའི་ཆུལ་
ཁྲིམས་རྣམས་པར་དག་པ་དང་ལྷན་ཡང་ཐོས་བསམ་ལ་མི་བཅོམ་པའི་ལེ་ལོ་ཅན་ལྟ་བུ་
དེ།^{༤༢༤} ལེ་ལོ་ཅན་ལ་ནི་སྤངས་པ་དང་ཉེ་བར་སྤྱད་པ་བུ་ལོན་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
གསུངས། རབ་བྱུང་ཆུལ་ཁྲིམས་རྣམས་པར་དག་པ་གང་ལ་སྟོང་ཁྱད་སྟེང་ཞེན་མི་སྟེ་
བ་རྣམས། དངོས་པོ་ལ་ཅི་དགར་ལོངས་སྟོང་པ་གནང་སྟེ། དེ་ཡོན་གནས་ཁྱད་པར་

༤༢༡ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༣། འདུལ་བ་བྱ། འཕགས་པ་ས་གཤི་ལྷ། མེ་ཏྲོག་ཐེང་རྒྱུད། ༡༩་༡༥།

༤༢༢ བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤། འདུལ་བ་ཆ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། རྣམ་འབྲེད། ༤༡༠་༡༦།

༤༢༣ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༣། འདུལ་བ་བྱ། འཕགས་པ་ས་གཤི་ལྷ། མེ་ཏྲོག་ཐེང་རྒྱུད། ༤༡་༡༡།

༤༢༤ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༤། འདུལ་བ་ལྷ། སྟོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༡༠༡་༡༣།

ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་དྲན་ལས་འདའ་བའི་བསམ་པས་རབ་དུ་བྱུང་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་
དང་ལྷན་པ་ལ་ནི།^{༤༥} གོས་སྒྲིང་ཐུག་བརྒྱ་བ་དང་ཟས་རོ་བརྒྱ་བ་དང་ཁང་བ་
བཅེགས་པ་ལྷ་བརྒྱ་བ་ཡང་འོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གོས་རྒྱ་གང་ལས་སྐྱབ་པ། ཚུལ་རི་ལྟར་སྐྱབ་པ། དེ་ལས་
བསྐྱབས་པའི་གོས་དངོས་ཀྱི་ནམ་གཞག་གོ། དང་པོ་ནི། འོག་པའི་འཆོ་བ་ལྷ་ཆར་
གཏོགས་དང་བཅས་པ་སྒྲིང་ནས་ཡང་དག་པའི་འཆོ་བས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ།
འོག་པའི་འཆོ་བ་ལྷ་ནི། སུམ་བརྒྱ་པ་ལས།^{༤༦} རྟེན་ཕྱིར་སྟོན་ལམ་ཚུལ་འཆོས་
ཡིན་པར་བསྟན། །ཆགས་པས་གཞན་ལ་སྟོན་པ་འཛོལ་གྱིས་འཇུག། །ཆུང་དུ་བྱིན་
ནས་མང་པོ་འཆོལ་བྱེད་དང་། །གཞན་གྱི་བསྐྱགས་པ་བྱེད་པོ་གཞོགས་སྟོང་
ཡིན། རྟེན་པའི་ཕྱིར་ནི་གཅུལ་དང་སྟན་པར་སྟུ། །ཐམས་ཅད་ཁ་གསག་ཡིན་པར་
སྐྱབ་པས་གསུངས། །ཞེས་དང་། རིན་ཆེན་ཐེང་བར།^{༤༧} ཚུལ་འཆོས་རྟེན་དང་
བཀྲར་སྟེའི་ཕྱིར། །དབང་པོ་སྟོམ་པར་བྱེད་པ་སྟེ། །ཁ་གསག་རྟེན་དང་བཀྲར་སྟེའི་
ཕྱིར། །ཆོག་འཇུག་སྒྲིང་ནི་སྤྱི་བའོ། །གཞོགས་སྟོང་དེ་ནི་ཐོབ་བྱའི་ཕྱིར། །གཞན་གྱི་
རྩས་ལ་བསྐྱགས་བྱེད་པ། །ཐོབ་གྱིས་འཇུག་པ་རྟེན་པའི་ཕྱིར། མངོན་སུམ་གཞན་ལ་
སྟོན་བྱེད་པ། རྟེན་པས་རྟེན་པ་ནམས་འདོད་པ། །སྒྲིང་ཐོབ་པ་ལ་བསྐྱགས་བྱེད་
པའོ། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བུ་བ་དང་། ན་བ་དང་། ལུ་བ་དང་། ཁ་བསྐྱར་བ། ཡང་
ན་སྟན་ཐབས་སུ་སྒྲན་པ་སོགས་ཀྱི་སྟོན་ས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་

༤༥ ། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༩ ། འདུལ་བ་སྟུ། སྟོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༡༠༡༥་༡༠༡

༤༦ ། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༣། འདུལ་བ་བྱ། སྟོབ་དཔོན་གྲུ་ཡོད། སུམ་བརྒྱ་བ། ༡༩༤་༡༩༥

༤༧ ། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༦། རྟེན་ཐབས་གོ། སྟོབ་དཔོན་སྐྱུ་སྐྱ། རིན་ཆེན་ཐེང་བ། ༣༩༦་༧

བ་ལ། གོས་ཀྱི་དབྱེ་བ། ཐུན་གྱིས་བརྒྱབ་ཚུལ། འཆང་བའི་བསམ་བ། བྱེ་བྲག་ཏུ་
ཆོས་གོས་གསུམ་དཔེ་དྲུབ་རྩི་ལྟར་བྱ་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ལ། འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་གོས་ལྷག་པའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་གོས། མཁོ་བའི་
ཡོ་བྱད་ཀྱི་གོས་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། ཐུན་ཆེགས་གཉིས། དང་
པོ་ལ། བཅུ་གསུམ་ཡོད་དེ། ལྷན་སྦྲུལ། ལྷ་གོས། མཐང་གོས། ཤམ་ཐབས། ཤམ་
ཐབས་ཀྱི་གཟན། རུལ་གཟན། རུལ་གཟན་གྱི་གཟན། གདོང་ཕྱིས། རྟག་གཟན།
གཡན་བ་དག་བ་བ། སྒྲ་བཟེད། གདིང་བ། དབྱར་གྱི་གོས་རས་ཆེན་ནོ། །སྒྲན་སྦྲུར་
དང་ལྷ་གོས་རབ་ཆད་དཔངས་སུ་ཁྱ་གསུམ། ཞེང་དུ་ཁྱ་ལྷ། རྩང་ཆད་དཔངས་སུ་ཁྱ་
ཐུད་དང་གསུམ། ཞེང་དུ་ཁྱ་ཐུད་དང་ལྷ། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་འབྲིང་ཆད་ཡིན་ཏེ།^{༤༢༥}
ཆེན་པོ་དག་ནི་རང་གི་ཁྱ་གསུམ་དང་ལྷ་དག་གོ། རྩང་དུ་དག་ནི་གཉིས་ཀ་ལས་ཁྱ་
ཐུད་ཐུད་བྲི་བའོ། །འབྲིང་རྣམས་ཀྱི་ཆད་ནི་བར་མའོ། །ཞེས་གསུངས།

མཐང་གོས་ནི་དཔངས་སུ་ཁྱ་དོ། ཞེང་དུ་ཁྱ་ལྷའམ་བཞི་ཡང་བྱ། མ་འབྱོར་ན་
ལུས་མོ་གཉིས་དང་རྒྱབ་ནས་གཡོགས་པའི་ལྷ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ་འཁོར་གསུམ་
ཁེབས་བ་ཅེས་དང་། ལུས་ཆེ་བས་མཐང་གོས་ཀྱིས་ལུས་མ་འདུམ་ན་རལ་ག་དབྱང་
བཅད་བྱ་སྟེ།^{༤༢༧} མཐང་གོས་ནི་དོ་དང་ལྷ་ཡང་ཡིན། དོ་དང་བཞི་ཡང་ཡིན་
ནོ། །འཁོར་གསུམ་ཁེབས་བ་ཉིད་ཡན་ཆད་ཀྱང་ངོ། །མི་གཡོག་ན་རལ་ག་དབྱང་
བཅད་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། འདིའི་ཁྱ་གང་རང་གི་སྦྱི་གཙུག་ནས་རྒྱང་མཐེལ་གྱི་
བར་ཆ་བདུན་དུ་བཏང་བའི་ཆ་གཉིས་ལ་བྱ་སྟེ།^{༤༣༠} ཁྱའི་དོན་ནི་ལུས་ཀྱི་ཆ་བདུན་

༤༢༥ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༡ འདུལ་བ་སྟུ། རྫོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༡༩༩་༤།

༤༢༧ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༡ འདུལ་བ་སྟུ། རྫོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༡༩༩་༤།

༤༣༠ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༡ འདུལ་བ་སྟུ། རྫོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༡༩༩་༤།

ལས་གཉིས་སོ། །ཞེས་གསུངས། རལ་ག་དབྱང་བཅད་ཀྱི་ཆད་ཀྱང་ཁྱེད་མན་ཆད་
དེ་མཐང་གོས་ཀྱི་ཁྱེད་མཐང་དུ་དེའི་ཁྱེད་བཏང་བས་བདུན་ལོ། །ཤམ་ཐབས་ཀྱི་
ཆད་མཐང་གོས་དང་མཉམ་པ་མཐང་གོས་ཀྱི་ནང་དུ་ཉིན་མོ་སྤྲད་ལ་བགོ་བར་
བྱའོ། །ཤམ་ཐབས་ཀྱི་གཟན་མཐང་གོས་དང་མཉམ་པ། མཆན་མོ་སྤྲད་ལ་བགོ་བར་
བྱའོ། །རྩལ་གཟན་ནི་ཆད་སྒྲ་གོས་དང་མཉམ་པ་ཉིན་མོ་སྤྲད་ལ་བགོ་བར་
བྱའོ། །རྩལ་གཟན་ཀྱི་གཟན་ནི་ཆད་དེ་དང་འབྲེལ་མཆན་མོ་སྤྲད་ལ་བགོ་བར་
བྱའོ། །གདོང་ཕྱིས་ནི་ཆད་ཁྱེད་ཀྱང་བའི་ཆོན་གྱིས་ཁ་བསྐྱར་བའོ། །རྒྱག་གཟན་ནི་
རྒྱག་ནད་ཅན་གྱི་སྒྲ་གོས་རྩལ་གཟན་དང་བཅས་པའི་ནང་དུ་ཤ་ལ་བཅར་སྟེ་བགོ་
བར་བྱ་བ་ཆད་ཇི་ཅམ་དགོས་པའོ། །གཡན་པ་དགའ་པ་ནི་གཡན་པའི་ནད་ཅན་གྱི་
ཤ་ལ་བཅར་ཏེ་བགོ་བར་བྱ་བ་ཆད་སྤྲད་དུ་ཁྱེད་གསུམ། སྤྲ་བཟེད་ནི་སྤྲ་འབྲེག་པའི་ཆེ་
སྤྲད་ལ་བགོ་བར་བྱ་བ་ཆད་དཔངས་སུ་ཁྱེད་ཕྱེད་དང་དོ། །སྤྲད་དུ་ཁྱེད་གསུམ་པ་བྱ་སྟེ།
མེ་ཏོག་འབྲེང་རྒྱད་ལས།^{༤༡} བསྐྱར་བའི་དོན་དུ་སྤྲ་བཟེད་ནི། །རྒྱར་ནི་ཕྱེད་དང་
གཉིས་ཁྱེད་ལ། །སྤྲད་དུ་ཁྱེད་གསུམ་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་གསུངས། གདོང་བའི་གནས་
མལ་བསྐྱབ་ཕྱིར་དུ་གདོང་བར་བྱ་བ་ཆད་སྤྲད་དུ་ཁྱེད་གསུམ། །ཞེད་དུ་དོ་དང་སོར་
བྱག་ལ་སྐྱེགས་བྱ་ཕྱེད་དང་གཉིས་པ་བྱ་སྟེ།^{༤༢} །འདིའི་ཆད་ནི་སྤྲད་དུ་ཁྱེད་གསུམ་
མོ། །འདིའི་ཞེད་དུ་ཁྱེད་དང་སོར་བྱག་གོ། །ཅེས་དང་།^{༤༣} དེ་ལ་སྐྱེགས་བྱའི་འཕྲོ་
བྱའོ། །འོག་རོལ་གྱི་སུམ་ཆའི་དང་པོར་རོ། །སྐྱེགས་བྱ་གཅིག་པ་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་
པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། དབྱར་གྱི་གོས་རས་ཆེན་ནི། ཆར་རྒྱལ་ས་བསྐྱབ་

༤༡ བསྐྱར་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༤༣ འདུལ་བ་བྱ། འཕགས་པ་ས་གའི་སྤྱི་མེ་ཏོག་ཟེང་རྒྱད། ༤༤ ༡༣།

༤༢ བསྐྱར་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༤༤ འདུལ་བ་སྤྱི་སྤྲ་བཟེད་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༥ ༤༡།

༤༣ བསྐྱར་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༤༤ འདུལ་བ་སྤྱི་སྤྲ་བཟེད་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༡༠༠ ༣༡།

ཕྱིར་དུ་བཞོ་བ། ཚད་སྤྱི་དུ་ཁྱེད་གྲུ། དཔངས་སུ་ཁྱེད་གསུམ་དང་སོར་བཅོ་བརྒྱད་བྱ་
སྟེ། ^{༤༩}དབྱར་གྱི་རས་ཆེན་གྱི་ལོ། །དགུ་དང་གསུམ་དང་སོར་བཅོ་བརྒྱད་དོ། །ཞེས་
གསུངས། །ཞུ་དང་སྐར་ལགས་དང་ལྷན་སྒྲིག། །གཏུར་བྱ། ཁྱས་རས། ལྷང་བཟེད་གྱི་
ཤུབས་ལ་སོགས་པའོ། །ཁ་ཅིག། །གདོང་ཕྱིས་འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་གྱི་སྤྲོ་ཆེགས་ལ་
འཕྲུག་པ་མི་འཐད་དེ། སྤྲོ་ཡིག་མཁན་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གདོང་ཕྱིས་སྤྲོ་བྱས་
བཅང་བར་བྱའོ། །ཞེས་སྤྲོ་བྱས་ལ་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་ཡང་དངོས་དང་། སྤྲོ་ཆེགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ལྷན་
སྒྱུར་ལ་སོགས་པ་འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་བཏུ་གསུམ་ལྷག་པ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི།
ཞ་ཐེབས་ལ་སོགས་པའོ། །

གསུམ་པ་ལ་འང་དངོས་དང་། སྤྲོ་ཆེགས་གཉིས། དང་པོ་ནི། རས་ཤུག་
དང་། དར་ཤུག་སོགས་དང་། རིང་འགག། །ཁེམ་པོ། དབྱིབས་རུང་བ་སོགས་ཁྱུར་
ལོངས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། རས་ཁ་བྱེད་དང་དར་བྱེད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ། །

གཉིས་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཚུལ་ནི། །གང་གི་མདུན་དུ་ན། སྤྱིར་བཏང་ལ་དགེ་
སློང་ཆོས་བདུན་ལྷན་གྱིས་སོ། །དམིགས་གྱིས་བསལ་ན་རང་ཉིད་གཅིག་ཤུས་བྱིན་
གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་རུང་བ་ཡོད་དེ། །གནས་ནས་སྤྱང་བ་ཡོད་དེ་བཞེན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས། །རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གང་གིས་ན། སྤྱིར་བཏང་ལ་བསྟེན་པར་རྩོགས་པས་
སོ། །དམིགས་བསལ་བསྟེན་རྩོགས་སྤྱབ་པའི་ཆེ་དགེ་ཚུལ་གྱི་རྟེན་ལ་ཆོས་གོས་
གསུམ་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབ་པ་དང་། བསྟེན་རྩོགས་གྱི་སྟོན་པ་སྦངས་ཀྱང་མ་སྟེས་པ།
སྟེས་ཀྱང་པམ་པ་འཆབ་བཅས་གྱིས་ཉམས་པས་ཀྱང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དགོས་པའི་

ཕྱིར། དངོས་པོ་གང་ན་ཆོས་གོས་གསུམ་དངོས་དང་ཕན་ཆེགས་ཐམས་ཅད་
དོ། །སྤྱིར་བཏང་ལ་རུང་བ་ཆད་དང་ལྷན་བ་སྤར་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པ་ཞིག་
དགོས་ལ། དམིགས་བསལ་ནི་ཁ་དོག་གི་སྒོ་ནས་མི་རུང་བ་དཀར་པོ་ལམ། བྱིས་
པའི་གོས་ལ་སྒྲམ་སྤྱར་གྱི་བྱིན་རྒྱབས་ཆགས་པ་ཡོད་དེ། སྒྲམ་རྟེན་དཀར་པོ་ཁ་གང་
ལ་སྒྲམ་སྤྱར་གྱི་བྱིན་རྒྱབས་ཆགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཆོ་ག་ཅི་ལྟ་བུས་ན། སྤྱིར་བ་
ནི། མཆིལ་ལྷམ་ཕྱད་ཕྱག་འཆལ་བ་སོགས་སོ། །དངོས་གཞི། བཙུན་པ་ལམ་སྒོ་བ་
དཔོན་དཔོངས་སུ་གསོལ། ཞེས་སོགས་སྤྲགས་ཆིག་ལན་གསུམ་བརྗོད་པའི་སྒོ་
ནས་བྱིན་གྱིས་ཆོ་བ། མཐུག་ཆོག་ནི། ཐབས་ལེགས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་
ནོ། །དགོས་པ་གང་གི་ཕྱིར་དུ་ན། འཆང་འཛོག་གི་ལྷུང་བ་མི་འབྱུང་བ་དང་། གོས་
བྱིན་རྒྱབས་ཅན་མེད་པའི་ཉེས་པ་ཞེགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་ནོ། །བྱིན་
རྒྱབས་འཛིག་པའི་རྒྱ་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། སྤྲགས་ཆིག་གི་དབྱུང་བ་དང་། རྟེན་ཞིང་མ་
ཡིན་པར་གྱུར་བ་དང་། གོས་ཞིང་མ་ཡིན་པར་གྱུར་བ་དང་། གཞན་ལ་བྱིན་པ་རྣམས་
སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་འཆང་བའི་བསམ་བ་ནི། འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་རྣམས་རང་གིས་ལེན་
པའི་བསམ་བས་རང་དོན་དུ་འཆང་། གོས་ཕྱི་མ་གཉིས་རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་དོན་
དུ་འཆང་སྟེ། ལྷག་པའི་ཡོ་བྱད་གནང་བའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ནི་རྒྱལ་པོའི་བྱ་གཅིག་ལྟ་
བུ་སོགས་སྤྱིད་བདེ་བ་ལས་རབ་དུ་བྱུང་བ་དང་སྒོ་ཤིག་དང་། རུལ་དང་རྩི་མ་མང་བ་
ལ་སོགས་པའི་དགེ་སྒོར་རྣམས་ལ་གནང་བ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་ཆོས་གོས་གསུམ་ལ་བྲས་བྱ་བ་རི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ནི། ཆད་ཆེ་བ་

བརྒྱ་དང་། རྒྱུ་བ་ཉེར་ལྔ་སྟེ། བྱ་སྐྱོན་^{༤༥}་གྱི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱེགས་ཏེ་བྱུ་བ་པར་བྱ་
ཞིང་། གྲུང་ནས་རིམ་བཞིན་ལྷག་སྟོང་གྱིས་ཚུལ་གྱིས་ཁ་ཕྱི་རྒྱུད་དུ་ལྷ་བའི་ཚུལ་
གྱིས་བྱ་ཞིང་། ལྷམ་སྦྱར་ཆེ་ཆོད་གསུམ་ལ་ལྷམ་ཕན་ཉེར་ལྔ་ཉེར་གསུམ་ཉེར་གཅིག་
བྱ། འབྲིང་ཆོད་གསུམ་ལ་བཅུ་དགུ་བཅུ་བདུན་བཙོ་ལྔ་བྱ། རྒྱུང་ཆོད་གསུམ་ལ་བཅུ་
གསུམ་བཅུ་གཅིག་དགུ་བྱ། དང་པོ་གསུམ་ལ་སྟེགས་བྱ་བྱེད་དང་ལྔ་རེ། འབྲིང་
གསུམ་ལ་བྱེད་དང་བཞི་རེ། རྒྱུང་བ་གསུམ་ལ་བྱེད་དང་གསུམ་རེ་བྱའོ། །དེ་ལྟར་
ལྷམ་སྦྱར་གྱི་ལྷམ་ཕན་དག་ནི་དགུ་ཡན་ཆད་ནི་ཤུ་ཙམ་ལན་ཆད་དེ་བྲང་མ་
གཏོགས་སོ། །ཆེན་པོ་སྟོར་གསུམ་ལ་སྟེགས་བྱ་བྱེད་དང་ལྔ། འབྲིང་པོ་སྟོར་གསུམ་
ལ་སྟེགས་བྱ་བྱེད་དང་བཞི་བྱ། རྒྱུང་པོ་སྟོར་གསུམ་ལ་སྟེགས་བྱ་བྱེད་དང་གསུམ་
བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ནི། གཞིའི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བ་དང་། ཕན་ཆོགས་ཞུ་
བ་དང་བཅས་པའི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ^{༤༦}་མཆོན་གྱིས་མ་དྲས་པའི་
གོས་བཅང་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་ཏེ། དག་དོན་ནི། ཁ་ཆར་དང་སྤུན་ཆར་མཆོན་གྱིས་
མ་དྲས་པའི་གོས་རབ་དུ་བྱུང་བས་ལོངས་སྤྱད་པར་མི་བྱ་སྟེ། ཁྱིམ་པ་དང་ཉགས་
འདྲེས་པའི་ཉེས་པ་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར། འོན་ཏེ་ལྷར་བྱ་སྟུམ་ན།
^{༤༧}་དྲས་ཤིང་དུབས་པ་ཆོས་གོས་ཉིད་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་ཏེ།
སྟེགས་བྱ་དང་སྟེགས་བྱ་བྱེད་པར་དྲས་ཤིང་དུབས་པ། ཆོས་གོས་ཉིད་དུ་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབ་པར་བྱ་སྟེ། དེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་དགོས་པ་མཐོང་བའི་བྱིར། རྣམ་པ་རི་

༤༥ ག་ཤེས་ཅེ་སྟོན།

༤༦ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༩ འདུལ་བ་ལྷ། རྩོམ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༡༠༠༩་པ།

༤༧ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༩ འདུལ་བ་ལྷ། རྩོམ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༡༠༠༩་པ།

ཉུང་བས་བྱལ་བྱ་སྒྲུལ་ན། ^{༤༩}སྒྲུལ་ཕན་སྒྲེལ་^{༥༠}ཞི་ཉིད་དང་ལྷག་མ། ཞེས་སོགས་
 ཉ། དག་དོན། དས་བྱལ་བའི་ཉུང་བྱ་ཕན་ཕོད་དེ། སྒྲུལ་ཕན་སྤྲིད་བྱ་བྱང་བའི་ཆལ་
^{༥༠}བྱ་དག་གིས་སྒྲུལ་ཕན་དམན་མཉམ་པའི་དས་ཐབས་སུ་འདུག་པའི་སྒྲེལ་ཞི་ཉིད་
 དང་། ཞེང་དུ་ཐལ་རངས་སུ་བྱང་བའི་སྒྲུལ་ཕན་དག་གི་འཕྲོ་ནས་ནོན་པའི་ལྷག་མ་
 ཕན་ཕྱིན་སྤྲིད་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། ཞེང་དུ་བྱང་བའི་སྒྲུལ་ཕན་དབྱུས་མ་གཉིས་
 གྱི་བར་གྱི་སྒྲེགས་བྱ་ནི་དབྱས་ཉེ་དེ་ནས་གཡས་གཡོན་གཞན་དུ་སྒྲུལ་ཕན་གྱིས་
 སྒྲེགས་བྱའི་འཕྲོ་ཁ་སྒྲེགས་སྒྲེགས་སུ་བྱི་རྒྱུད་དུ་ཉུང་བྱ་བྱ་ཉིད་དང་། མཐའ་ལྷགས་རིས་
 བསྐྱར་བ་ཉིད་དག་གིས་སྒྲོ་ནས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཆོས་གོས་ཇི་ཉུང་བྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབ་པ་དང་དས་བྱལ་བྱ་སྒྲུལ་ན། ^{༥༡}མཐའ་གོས་དང་ཆོ་གོས་དང་སྒྲུལ་སྐྱར་
 ལའོ། ཞེས་ཉ། དེ་བཞག་དུ་ཡོད་དེ། ཆོས་གོས་གསུམ་དས་བྱལ་དང་། གསུམ་
 རོས་མཆོན་པའི་གོས་ཐམས་ཅད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཆོས་
 གོས་གསུམ་དས་བྱལ་བའི་ཉུང་བྱ་བའི་ཆལ་ནི། ^{༥༢}སྒྲེགས་བྱ་དང་སྒྲེགས་བྱ་བྱེད་
 དག་མཉམ་པར་བྱའོ། ཞེས་སོགས་ཉ། དག་དོན་ནི། སྒྲེགས་བྱ་མཉམ་པ་དང་།
 སྒྲེགས་བྱ་བྱེད་པ་དག་ཀྱང་མཉམ་པ་ཁོ་ནར་བྱ་སྟེ། མཛེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་
 པའི་བྱིར། དེའི་ཆལ་ནི། སྒྲུལ་སྐྱར་ལ་སྒྲུལ་ཕན་ཉེར་ལྷ་སྒྲེགས་བྱ་བྱེད་དང་ལྷ་བ། ཆོ་
 གོས་ལ་སྒྲུལ་ཕན་བདུན་སྒྲེགས་བྱ་བྱེད་དང་གསུམ་མོ། མཐའ་གོས་ལ་སྒྲུལ་ཕན་ལྷ་
 སྒྲེགས་བྱ་བྱེད་དང་གཉིས་བྱ་ཞེང་། ཆོས་གོས་གསུམ་ཀའི་མཐའ་སྐྱོར་ལྷགས་རི་

༤༩༩ བསྐྱར་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༩༩། འདུལ་བ་སྤྱི་ རྩོམ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༡༠༠༣་༩།

༤༩༧ ག་༡༥༠་བ་༣་སྒྲེལ། མདོ་རྩ་བ། སྒྲེལ།

༤༩༠ ག་༡༥༠་བ་༣་ཆལ། ག་༡༥༠་བ་༣་ཆལ།

༤༩༡ བསྐྱར་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༩༩། འདུལ་བ་སྤྱི་ རྩོམ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༡༠༠༣་༩།

༤༩༢ བསྐྱར་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༩༩། འདུལ་བ་སྤྱི་ རྩོམ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༡༠༠༤་༩།

དང་། ཆལ་བྱ་དེའི་ཞེང་གི་ཆེ་ཆད་བྱ་རྟོག་མཐོ་གང་རྩ་སོར་བཞི། རྩང་ཆད་རྩ་སོར་གཉིས་སམ་མཐེབ་སོར་གཅིག་། དེའི་བར་འབྲིང་ཆད་དོ། །

གཉིས་པ་དམིགས་བསལ་དང་འབྲེལ་བ་ཀོ་ལྷགས་ཀྱི་གཞི་ལ།

ཡུལ་དབྱས་དང་མཐའ་འཁོབ་ཀྱི་ས་ཆོགས་བསྟན་པ། མཆིལ་ལྷམ་རུང་མི་རུང་གི་བྱེ་བྲག་བསྟན་པ། ཀོ་ལྷགས་རུང་མི་རུང་གི་བྱེ་བྲག་བསྟན་པ། རྩ་ལ་འཇུག་པའི་བྱ་བ་གཞན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ༤༧ ཡུལ་དབྱས་ཀྱི་མཆོམས་སོ། །ཞེས་སོགས་ཏེ། ཡུལ་དབྱས་ལ་ས་ཆོགས་ཀྱིས་བྱེ་བའི་ཡུལ་དང་། ཆོས་ཆོགས་ཀྱིས་བྱེ་བའི་ཡུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། རྩི་རྩི་གདན་དབྱས་སུ་བཞག་པའི། ཤར་དུ་ནི་མི་ཁ་ར་ཤིང་འཕེལ་གྱི་མདུན་གྱི་ནགས་མི་ཁ་རའི་ཤིང་ཆང་ཆིང་། ༤༨ ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ཚུན་ཆད་དབྱས་དང་། དེ་པན་ཆད་མཐའ་འཁོབ་ཡིན། ལྷོ་ནི་ཁྲོང་ཁྲིར་འདས་བྱ་ཅན་གྱི་ལྷོ་ན་རྩ་ཁྲུང་འདས་བྱ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་པ་ཚུན་ཆད་དབྱས་དང་དེ་པན་མཐའ་འཁོབ་ཡིན། ལུབ་ན་ནི་བྲམ་ཟེའི་ཁྲོང་ཀ་བ་དང་ཉེ་བའི་ཀ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་པ་དེ་ཚུན་དབྱས་དང་དེའི་པན་མཐའ་འཁོབ་ཡིན། བྱང་དུ་ལུ་ལུ་རིའི་རི་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་པ་དེ་པན་ཆད་མཐའ་འཁོབ་ཡིན། དེ་བཞི་དང་རྩི་རྩི་གདན་གྱི་བར་ཐག་ཏུ་དཔག་ཆད་བྱག་ཏུ་ཡོད་པར་ལོ་རྒྱུ་བ་མང་པོས་བཞེད་ཀྱང་བརྩུ་བྱག་ཡོད་པ་འདྲ་སྟེ་དབྱང་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། གཞུང་ཤེར་ཕྱིན་བཞུགས་པ་དང་། འཁོར་རྣམ་བཞི་ཆང་བ་དང་། སར་གནས་ཀྱི་བྱང་སེམས་བཞུགས་པའི་ས་ཕྱོགས་དེ་ཡུལ་དབྱས་དང་། དེ་ལས་ལོག་པ་མཐའ་འཁོབ་ཡིན་པའི་བྱིར།

༤༧ གསལ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༥ འདུལ་བ་ལྷ། ལྷོ་བ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༡༠༡༩་༡༩།
༤༨ ག་༡༧་༡ན་༣་ཆང་ཆིང་།

གཉིས་པ་ནི། ^{༤༧}“མཐའ་ལོབ་ཏུ་མཆིལ་ལྷམ་དག་བཅང་བར་བྱའོ། །ཞེས་
ཏེ། དག་དོན་ས་ཆོགས་ཀྱིས་བྱེ་བའི་མཐའ་ལོབ་ཏུ་མཆིལ་ལྷམ་བཅང་བར་གནང་
སྟེ། ཀླང་པ་ལ་མ་རུངས་པ་དང་། ལུས་ལ་གནོད་པ་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ^{༤༨}གནས་མལ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ཡང་ངོ་། །ཞེས་པའི་དག་དོན། དམིགས་
བསལ་ལ་ལུལ་དབྱས་སུ་ཡང་མཆིལ་ལྷམ་གནང་བ་ཡོད་དེ། གནས་མལ་བསྐྱབ་
ཕྱིར་དུ་དེར་དེ་གནང་བའི་ཕྱིར་ངོ་། །

གསུམ་པ་ནི། ^{༤༩} བྱིས་གཞན་དུ་གཞན་མེད་ན་གོ་ལྷགས་ལ་འདུག་པར་
བྱའོ། །ཞེས་སོགས་ཏེ། དག་དོན། སྤྱིར་བཏང་ལ་ལུལ་དབྱས་སུ་གོ་ལྷགས་ལ་
ལོངས་སྤྱོད་དུ་མི་རུང་། མཐའ་ལོབ་ཏུ་ལོངས་སྤྱོད་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར། དམིགས་
བསལ་དུ་ལུལ་དབྱས་སུ་ཡང་དེ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་རུང་བ་ཡོད་དེ། དེར་མིག་ནད་ཅན་
ཀྱིས་དོམ་ལྷགས་དང་། རྒྱང་ནད་ཅན་གྱིས་དོམ་ལྷགས་ཀྱི་སྙན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་དུ་
རུང་བའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ནི་^{༥༠} རྒྱལ་པ་བསྐྱབ་ཅན་བཅང་བར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་ཏེ། དག་
དོན། རྒྱལ་པ་འདུག་པའི་ཐབས་ཡོད་དེ། དཔེན་པའི་གནས་སུ་རྒྱལ་བསྐྱབ་པ་དང་།
རྒྱུའི་གཏིང་ལ་མི་མངོན་པར་འགྲོ་བའི་ཆེ། རྒྱ་མཆོག་ལས་གཞན་པའི་དུད་འགྲོ་
དམན་པ་ལ་བརྟེན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་བདེ་བར་གནས་པའི་རྒྱན་སྤྲིན་བསྟན་པ་ལ།

- | | |
|----|---|
| ༤༧ | བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༡ འདུལ་བ་ལྷ། རྫོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་རྩ་བ། ༡༠༡༩་༡༣། |
| ༤༨ | བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༡ འདུལ་བ་ལྷ། རྫོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་རྩ་བ། ༡༠༡༩་༡༣། |
| ༤༩ | བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༡ འདུལ་བ་ལྷ། རྫོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་རྩ་བ། ༡༠༡༠་༡༤། |
| ༥༠ | བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༡ འདུལ་བ་ལྷ། རྫོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་རྩ་བ། ༡༠༡༡་༡། |

སྤྱི་དོན་དང་། གཞུང་དོན་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྤྱན་གྱི་རྒྱ་གང་ལས་ཚུལ་རྩི་
ཉམས་སྦྱབ་པ། དེ་ཉམས་སྦྱབ་པའི་སྤྱན་དངོས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ། གང་ཟག་གང་
གིས་བཅང་བ། སྤྱན་བཞག་པའི་གནས། རུང་ཁང་གི་རྣམ་གཞག །སྤྱན་ལ་མོངས་
སྤྱོད་པ་ལ་འབྲུག་པའི་ཚུལ། སྤྱན་གྱི་རྒྱ་མ་ཐུན་ཟག་པ་འདོར་བའི་ཐབས་བསྟན་
པའོ། །དང་པོ་ནི། ལོག་པའི་འཆོ་བ་ལྷ་ཆར་གཏོགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་ནས་ཡང་
དག་པའི་འཆོ་བས་བསྦྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། དབྱེ་བ། སོ་སའི་མཆོད་ཉིད། སྤྱན་སོ་སའི་རྣམ་བཞག །སྤྱན་
བསྟེན་པའི་དགོས་པ། སྤྱ་བཤད་པ། སྤྱན་བསྟེན་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱན་ལ་
དབྱེ་ན་བཞི་ཡོད་དེ། རྟེན་རུང་གི་སྤྱན། ཐུན་ཆོད་རྟེན་རུང་བའི་སྤྱན། ཞག་བདུན་པའི་
སྤྱན། རྩི་སྤྱོད་འཆོ་བཅང་གི་སྤྱན་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།^{༤༧} དེ་ནི་རྣམ་པ་
བཞི་ལོ། །རྟེན་སུ་རུང་བ་དང་། ཐུན་ཆོད་རྟེན་རུང་བ་དང་། ཞག་བདུན་པ་དང་། འཆོ་
བའི་བར་རྟེན་བཅང་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། རྩི་རོ་རེག་བྱའི་སྤྱི་མཆོད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཁམ་ཟས་སུ་
དམིགས་པ། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་སྤྱན་གྱི་མཆོད་ཉིད། གཙོ་བོར་བཞེས་པའི་ནད་
སེལ་ཕྱིར་རྟེན་འདུ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པ་ཡང་ཡིན། བཅས་ལྟན་དག་སྤོང་གིས་སྤྱ་
རྩི་རྟེན་ཁོ་ནར་བསྟེན་པར་བྱ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་
པར་དམིགས་པ་རྟེན་རུང་གི་སྤྱན་གྱི་མཆོད་ཉིད། གཙོ་བོར་སྐྱོམ་པའི་ནད་སེལ་
བའི་ཕྱིར་རྟེན་འདུ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པ་ཡང་ཡིན། རོ་བོ་བརྟུང་བ་ཡང་ཡིན་པའི་

གཞི་མ་སྤྲོད་པར་དམིགས་པ། ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བའི་སྤྲོད་གྱི་མཆོད་ཉིད། ²⁰⁰ ཐུན་
ཚོད་དུ་རུང་བའི་བརྟུང་བ་དག་གོ། །ཤིན་ཏུ་སྤྲོད་པོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཙོ་བོར་འདུལ་བའི་ནད་སེལ་བའི་བྱིར་དུ་འདུ་བའི་རིགས་སྤྱ་གནས་པ་
ཡང་ཡིན། བཅས་ལྡན་དགོ་སློང་གིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་དུས་ཟུང་རུང་དམིགས་
པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་སྤྲོད་པར་དམིགས་པ། ཞག་བདུན་པའི་སྤྲོད་གྱི་མཆོད་ཉིད།
དེ་ཡང་ཡིན། བཅས་ལྡན་དགོ་སློང་གིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་དུས་རིང་བོར་
དམིགས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་སྤྲོད་པར་དམིགས་པ། རི་སྤྱིད་འཆོ་བཅང་གི་སྤྲོད་
གྱི་མཆོད་ཉིད།

གསུམ་པ་ནི། དུས་རུང་གི་སྤྲོད་ལ་དབྱེ་ན་བཟའ་བ་ལྟ། བཅའ་བ་ལྟ་ཡོད་དེ།
དང་བོ་ནི། ཟན་ཟོན། འབྲས་ཟན། ཉ་ཤ། ཤ། སྤྲོས་ཁུར་རོ། །རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས། ²⁰¹
ཉ་ཤའི་སྤྱིད་དུ་ལྷེ་གྲུ་བྲངས་སོ། །དེས་མཆོད་ནས་སྤྱོད་མ་དང་། ཐུག་པ་སོགས་དང་།
ཞོ་དར་དང་། ཐང་ལ་སོགས་པ་ཡང་དུས་རུང་གི་སྤྲོད་ཡིན་ཏེ། མེ་ཉོག་འབྲེང་རྒྱད་
ལས། རྒྱུ་འབྲུམ་བལ་སེའུ་འབྲེལ་གོ་དང་། །ལྷུད་བལ་ལ་སོགས་རྩ་བ་དག །མཁས་
པས་དུས་སྤྱ་རུང་བར་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག །མར་དུས་རུང་
གི་སྤྲོད་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས། ²⁰² དུས་སྤྱ་རུང་བ་མར་དང་། ཞེས་གསུངས་
པའི་བྱིར་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེས་ནི་མར་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རུང་བའི་སྤྲོད་དུ་
བཞད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེས་ན་མར་ཞག་བདུན་པའི་སྤྲོད་ཡིན་ནོ། །

ཁོ་ན་རེ། མར་ཆོས་ཅན། དུས་རུང་དུ་ཐལ། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རུང་བའི་

²⁰⁰ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། 11 ། འདུལ་བ་ལྟ། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། 2092/61

²⁰¹ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། 101 ། འདུལ་བ་ལྟ། སློབ་དཔོན་རྣམ་མི་བླ། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ། 2163/21

²⁰² བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། 111 ། འདུལ་བ་ལྟ། སློབ་དཔོན་རྣམ་མི་བླ། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ། 234/21

ཕྱིར་ཟེར་ན། བྱ་རམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཅ་བ། རྫོང་བྱ།
འདབ་མ། མེ་ཉོག། །འབྲས་བུ་སྟེ་ལྟོ། །དང་པོ་ནི། ལ་ཕྱག་དང་ཉུང་མ་ལྟ་བུ། གཉིས་
པ་ནི། བྱར་ཤིང་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། ལ་ཕྱག་གི་མོ་མ་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི། བརྒྱ་ལྷུང་
པ་ལ་ལྟ་བུ། ལྟ་པ་ནི། རྒྱན་འབྲུམ་དང་ཁམ་སྒྲར་ལྟ་བུ། །སྒྲན་ཆོད་དུ་རྩེ་བའི་སྒྲན་
ལ་དབྱེ་ན། དུས་རྩེ་གི་སྒྲན་གྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲན་ཆོད་དུ་རྩེ་བའི་སྒྲན། རྒྱན་
ཆོད་དུ་རྩེ་བའི་སྒྲན་གྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་དེ་དང་། ཞག་བདུན་པའི་སྒྲན་གྱི་རྒྱ་ལས་
བྱུང་བའི་དེ་དང་། རི་མེད་འཆོ་བཅང་གི་སྒྲན་གྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་དེ་དང་བཞི་ལས།
དང་པོ་ནི། ཅམ་ཐང་དང་། དུས་ཐང་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ་ཆགས་དམ་པོ་ལ་འཛིག་ཐུབ་པ་ལྟ་
བུ། གཉིས་པ་ནི། བཅོས་པའི་ཚུ་སོགས་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ་འདམ་བུའི་མདོག་ལྟ་བུ།
གསུམ་པ་ནི། སྤང་བྱར་གྱི་ཁྱ་བ་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི། ཨ་རུ་རའི་ཁྱ་བ་ཤིན་
ཏུ་སྤྲ་བ་ལྟ་བུ། ཞག་བདུན་པའི་སྒྲན་ནི། ལྷན་མར། འབྲུ་མར་དང་། སྤང་ཅི་དང་། ལི་
ཁར་དང་། བྱ་རམ་གྱི་དབྱ་བ་ལྟ་བུ། རི་མེད་འཆོ་བཅང་གི་སྒྲན་ལ་དབྱེ་ན། གཅོ་པོ་
ལ། གཅོ་པོ་མ་ཡིན་པ་ལྟ་ལས། དང་པོ་ལ། ཅ་བ། རྫོང་བྱ། འདབ་མ། མེ་ཉོག། །འབྲས་
བུ་དང་ལྟ་ལས། དང་པོ་ནི། ལྷ་སྤང་དང་ལྷ་དག་དང་ལྷུང་བ་ལ་སོགས་ལྟ་
བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཅན་དན་དང་སྟེ་ཤེས་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། བ་ཤ་ཀའི་འདབ་མ་
ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི། ལྷ་ཤིང་གི་མེ་ཉོག་ལྟ་བུ། ལྟ་པ་ནི། ཨ་བར་སྒྲུར་གསུམ་ལྟ་
བུའོ། །འོན་དུས་རྩེ་གི་ཅ་བ་སོགས་དང་། འདིའི་ཅ་བ་སོགས་ལྟའི་བྱུང་བར་རི་ལྟ་
བུ་སྒྲུམ་ན། དེ་ཡོད་དེ། དུས་རྩེ་གི་ལྟ་པོ་དེ་འདི་གཉིས་ན་ཟས་སུ་གྲགས་སྒྲན་དུ་མ་
གྲགས། འདིའི་ལྟ་པོ་འདི་གཉིས་ན་སྒྲན་དུ་གྲགས་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་ཟས་སུ་མ་གྲགས་

པའི་བྱང་པར་འཐད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྤྱིའི་སྤྲོད་དང་། འགྲུར་བྱེད་ཀྱི་སྤྲོད་
དང་། ལན་ཆའི་སྤྲོད་དང་། བཏུང་པའི་སྤྲོད་དང་། དུག་སྤྲོད་ནམས་ཡིན་ནོ། འོ་ན་སྤྲོད་
ཆོད་ཀྱི་མཐའ་དེ་གང་ལ་བྱེད་སྤྲོད་ན་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྲོད་ཆོད་ཀྱི་མཐའ་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ།
རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས། ནམ་གྱི་སྤྲོད་དང་པོ་འདས་ནས་བཅང་བར་མི་བྱ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུང་མ་མོ་ལས།^{༡༠༩} ཉིན་བར་དང་སྤྱོད་ཀྱི་བར་དུ་བཅང་
སྟེ། ཞེས་གསུངས།

འོ་ན་ངེ་སྤྱིད་འཆོ་བཅང་གི་ངེ་སྤྱིད་འཆོ་དེ་གང་ལ་བྱེད་སྤྲོད་ན་ཆེ་ངེ་སྤྱིད་
འཆོ་ལ་བྱེད་རིགས་ཏེ། སུམ་བརྒྱ་བ་ལས།^{༡༠༩} མ་ཤིའི་བར་བཅང་སྤྲོད་དུ་
གསུངས། ཞེས་དང་། ཤེས་རབ་བྱེད་པར།^{༡༠༩} ཆོ་གཅིག་པའོ། ཞེས་དང་། ལྷ་བ་
ལས།^{༡༠༩} ངེ་སྤྱིད་འཆོ་བའི་བར་བཅང་^{༡༠༩} པ་ནི་ངེ་སྤྱིད་འཆོའི་བར་དུ་ཡོངས་སུ་
སྤྱད་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས།

བཞི་པ་དགོས་པ་ནི་ལུས་སྟོབས་རྒྱས་པ་དང་། ནད་སེལ་བའི་ཆེད་དུའོ། ལྷ་
པ་ནི། བན་པར་བྱེད་པས་ན་སྤྲོད་ཞེས་བརྗོད་དོ། །བྱང་ཆོགས་ཀྱི་དུས་ཡན་ཆད་དུ་
བསྟེན་པར་བྱེད་པས་ན་དུས་རུང་བ་དང་། སྤྱོད་ཀྱི་སྤྲོད་ཆོད་ཀྱི་མཐའ་ཡན་ཆད་དུ་
བསྟེན་པར་བྱེད་པས་ན་སྤྲོད་ཆོད་དུ་རུང་བ་དང་། ཞག་བདུན་གྱི་བར་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབས་སྟེ་བསྟེན་པར་བྱ་བས་ན་ཞག་བདུན་པ་དང་། ངེ་སྤྱིད་འཆོ་བའི་བར་དུ་བྱིན་
གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་བསྟེན་པར་བྱ་བའི་སྤྲོད་ཡིན་པས་ན་ངེ་སྤྱིད་འཆོ་བཅང་གི་སྤྲོད་

^{༡༠༩} བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༩། འདུལ་བ་བ། རྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ལུང་མ་མོ། ༤༩༩།

^{༡༠༩} བསྟེན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༩། འདུལ་བ་བ། རྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། སུམ་བརྒྱ་བ། ༡༩༩།

^{༡༠༩} བསྟེན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༩། འདུལ་བ་བ། ཤེས་རབ་བྱེད་པར། རྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ༤༩༩།

^{༡༠༩} བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༩། འདུལ་བ་བ། རྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ལྷ་བ། (གཞུང་རྒྱ་སྟེ་ལྷ་བ་ཅུང་ཤོས།) ༡༩༩།

^{༡༠༩} ག་༡༩༩་བ་པ་བཅད།

ཞེས་བརྗོད་དོ། །

དུག་པ་ལ། ལུས་ལ་བསྟེན་པའི་ཚུལ་དང་། ཁར་བསྟེན་པའི་ཚུལ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ལ། མི་ན་བའི་ལུས་ལ་བསྟེན་པའི་ཚུལ་དང་། ན་བའི་ལུས་ལ་བསྟེན་
པའི་ཚུལ་ལོ། དང་པོ་ལ། དུ་མ་ཡོད་དེ། བསྟོ་ཁང་བསྟེན་པ་དང་། ལེགས་སྦྱར་གྱིས་
ཁྱས་བསྟེན་པ། མིག་ལ་མན་པའི་ཕྱིར་དུ་དོམ་ལྷགས་བསྟེན་པ། མེ་རྟོག་ནི་ཞིམ་པོ་
བསྟེན་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། ^{༥༠} བསྟོ་ཁང་བསྟེན་པར་བྱའོ། ཞེས་
བསྟན། གཉིས་པ་ནི། ^{༥༡} ལེགས་སྦྱར་གྱི་ཁྱས་གྱིས་བསྟེན་པ། ཞེས་བསྟན། གསུམ་པ་
ནི། ^{༥༢} མིག་ལ་མན་པའི་ཕྱིར་དོམ་ལྷགས་བཅང་བར་བྱའོ། ཞེས་བསྟན། བཞི་པ་
ནི། ^{༥༣} མིག་ལ་མན་པའི་མེ་རྟོག་ནི་ཞིམ་པོ་བསྟེན་པར་བྱའོ། ཞེས་བསྟན།

གཉིས་པ་ལ། མིག་སྟན་བསྟེན་པ། རེང་བྱའི་དུ་བ་བསྟེན་པ། སྤྱིའི་ཤལ་སྟན་
བསྟེན་པ། མཆོན་གྱིས་གསོ་བ་བསྟེན་པ། འདོམ་གྱིས་གསོ་བ་བསྟེན་པ། བགས་པ་
དང་ཁའི་ནང་ཆང་གིས་བསྟེན་པ། སྟན་ཁུ་རི་ལྟར་བསྟེན་པའོ། དང་པོ་ནི། ^{༥༤} མིག་
སྟན་བསྟེན་པར་བྱའོ། ཞེས་བསྟན། གཉིས་པ་ནི། ^{༥༥} གསོ་བའི་ཕྱིར་རེང་བྱའི་དུ་བ་
རྩལ་པར་བྱའོ། ཞེས་བསྟན། གསུམ་པ་ནི། ^{༥༦} སྟན་ཁུ་གསོ་བའི་ལས་བྱའོ། ཞེས་
བསྟན། བཞི་པ་ནི། ^{༥༧} མཆོན་གྱིས་གསོ་བ་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ། ཞེས་བསྟན། ལྷ་པ་

- ^{༥༠} བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ་༥༥། འདུལ་བ་ལྷ། རྩོམ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༤:༥༤།
^{༥༡} བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ་༥༥། འདུལ་བ་ལྷ། རྩོམ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༤:༥༥།
^{༥༢} བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ་༥༥། འདུལ་བ་ལྷ། རྩོམ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༥༥:༥༥།
^{༥༣} བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ་༥༥། འདུལ་བ་ལྷ། རྩོམ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༥༥:༥༦།
^{༥༤} བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ་༥༥། འདུལ་བ་ལྷ། རྩོམ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༥༥:༥༧།
^{༥༥} བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ་༥༥། འདུལ་བ་ལྷ། རྩོམ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༥༥:༥༨།
^{༥༦} བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ་༥༥། འདུལ་བ་ལྷ། རྩོམ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༥༥:༥༩།

ནི། ^{༢༡༤}འདོམ་གསོ་བ་བསྟེན་པར་བྱའོ། །ཞེས་བསྟན། དུག་པ་ནི། མེ་ཉྱལ་འཕྲེང་རྒྱང་
ལས། ^{༢༡༥}སྟན་པའི་དག་གིས་བརྟུང་བ་ནི། །སྟོག་ལ་བབས་ཀྱང་མ་གནང་སྟེ། །ཁའི་
ནང་དུ་ཁྱར་བྱགས་སུ། །བསྟེས་པ་ཅན་ལ་ཉེས་པ་མེད། །ཅེས་དང་། འདི་ཉིད་ལས་
^{༢༡༦}ཆང་གི་སྟེང་པ་དང་བལ་བར་བྱ་བའི་བྱིར། ཞེས་སོགས་གྲིས་བསྟན། བརྟན་པ་
ནི། གྲགས་ཆོད་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ཁར་བསྟེན་པའི་ཚུལ་ལ། མི་ན་བས་ཁར་བསྟེན་ཚུལ་དང་། ན་བའི་
ཁ་ལ་བསྟེན་ཚུལ། འཕོངས་པའི་དུས་ཀྱི་དམིགས་བསལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་དུས་རྒྱུང་
ཁོ་ནར་བསྟེན་པ་དང་། སྟན་གཞན་གསུམ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་
བསྟེན་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། སྤྱོད་དུས་ཁོ་ནར་བསྟེན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཞིང་། བྱི་བོ་ལོངས་
སྤྱད་ན་བྱི་བོའི་ཁ་ཐས་ཐོས་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབས་པའི་སྟན་བྱི་མ་གསུམ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ལོངས་སྤྱོད་ཅིང་བསྟེན་པ་ལ་
ཉེས་པ་མེད་ལ། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་སྟན་བྱི་མ་གསུམ་མི་ན་བས་བསྟེན་པར་མི་
བྱ་སྟེ། མི་ན་བས་དེ་དག་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་མི་རྒྱུང་ཞིང་། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་
བཟར་ཡང་མི་རྒྱུང་བའི་བྱིར། ^{༢༡༧}དང་པོ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དག་ནི་ནད་པའི་བྱིར་
རོ། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ན་བས་ཁར་བསྟེན་ཚུལ་ལ། དུས་རྒྱུང་གི་སྟན་དུས་མ་ཡིན་པར་

^{༢༡༤} བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༥། འདུལ་བ་ལྷ། རྫོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༡༠༩༥་༡༥།

^{༢༡༥} བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༥། འདུལ་བ་ལྷ། འཕགས་པ་ས་གའི་ལྷ། མེ་ཉྱལ་ཕྲེང་རྒྱང་། ༤༥་༡༥།

^{༢༡༦} བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༥། འདུལ་བ་ལྷ། རྫོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༡༠༩༥་༢།

^{༢༡༧} བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༥། འདུལ་བ་ལྷ། རྫོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༡༠༩༧་༡༦།

བསྟེན་པའི་ཚུལ། ལྷན་མར་དང་འབྲེས་པའི་ཆང་གི་སྟེན་བསྟེན་ཚུལ། སྟེན་ཕྱི་མ་
གསུམ་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་བསྟེན་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། ལས་ཀྱི་སྟེན་བསྟེན་
ཚུལ། འདི་སྟེན་བསྟེན་ཚུལ། སྟོག་པའི་སྟེན་བསྟེན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྟེན་པས་
བསྟོན་བ་བཞིན་ཕྱི་རོའི་ཁ་ཟས་བསྟེན་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ^{པ. ༣༠}སྟེན་གྱི་ཕྱིར་འ་ཚོན་བ་བསྟེན་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་
དོན་ནི། སྦྱིར་རབ་བྱུང་གིས་རྣམ་གསུམ་དག་པའི་འ་བཟང་རུང་བར་གནང་སྟེ། སྟོན་
གསུམ་རབ་དབྱེ་ལས། ^{པ. ༣༡} ཉན་ཐོས་རྣམ་གསུམ་དག་པའི་འ། །བཟང་རུང་གལ་ཏེ་
མི་ཟ་ན། །ལྟས་ཕྱིན་གྱི་ནི་བརྟུལ་ཁྱུགས་འབྱུར། །ཞེས་དང་། ^{པ. ༣༢}འདིར་འདི་ཕྱིན་
ལེན་སྟོབས་པ་ལ་སྦྱད་པ་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ནམ། །ཞེས་བརྗོད་པར་
བྱའོ། །ཞེས་དང་། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས། ^{པ. ༣༣} དེ་དག་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ན་བཟང་
བར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། འདིར་ཡང་ཟན་ཐོན་དང་ཐེ་གྲུ་དང་། འ་དང་སྦྱུམ་འཁུར་དང་
འོ་མ་དང་ཞོ་དང་མར་དང་ཉ་འ་དང་འ་སྐམ་དག་ནི་མི་རུང་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
དང་། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས། ^{པ. ༣༤} ཟ་བ་པོའི་ཕྱིར་སྦྱིན་བདག་གིས་འ་བསྟོན་པར་ཟ་བ་
པོས་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་དང་དོགས་པའི་སྟོན་པ་ཤེས་ན་དེས་འ་དེ་བཟང་བར་མི་
བྱ་བ་སྟེ། དེ་བས་ན་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བའགན་པའི་གནས་སམ་ཆོང་
འདུས་ནས་འ་རུང་བ་དག་བསྟེན་དད་པ་ཅན་གྱིས་སྦངས་ཏེ་བཟང་བར་རྩིས་སུ་

^{པ. ༣༠} བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༩ འདུལ་བ་ལྟ། སྟོན་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་ཙམ། ༡༠༩༤་༡༠༡
^{པ. ༣༡} མེས་པོའི་བྱལ་བཞག །༡༤། ཚོས་རྩི་ས་པ་ཏ་གསུང་རབ་དཔེ་བསྟར་མ་པོད་གཉིས་པ། ས་པ་ཏ་ལྷན་དགའ་རྒྱལ་མཆོན། སྟོན་
གསུམ་རབ་དབྱེ། ༡༤༤།
^{པ. ༣༢} བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༩ འདུལ་བ་ལྟ། སྟོན་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་ཙམ། ༡༠༩༤་༡༠༥
^{པ. ༣༣} བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༡ འདུལ་བ་ལྟ། སྟོན་དཔོན་རྣམ་མི་བྲ། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ། ༤༤༠་ན།
^{པ. ༣༤} བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༡ འདུལ་བ་ལྟ། སྟོན་དཔོན་རྣམ་མི་བྲ། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ། ༤༤༠་༡༠༡

གནང་ངོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྲིན།

གསུམ་པ་ནི།^{༥༧༥} སློག་སྐྱེད་དང་། ཀུན་དོང་དང་། ཀེའུ་ཟ་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་
སྤྱིར་བཏང་ནས།^{༥༧༦} ཉན་པས་ནི་དབེན་པའི་ཕྱོགས་སུའོ། །ཐོས་ནས་སློག་སྐྱེ་
ཞག་བདུན་ཀུན་དོང་ནི་ཞག་གསུམ་ཀེའུ་ནི་ཞག་གཅིག་མ་ལོན་པར་གཙུག་ལག་
ཁང་དུ་འཇུག་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་དང་།^{༥༧༧} ཉན་པས་ཆང་ནི་རྩ་^{༥༧༨} མཆོག་ཀྱང་མི་
བཏུང་ངོ། །ཞེས་སློག་གི་བྱིར་ཡང་མ་གནང་བའི་བྲིར་ཉ། རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་
བ་དང་བཅས་པ་ལས་གཞན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་གསོ་བའི་དོན་ཉིད་མ་གཏོགས་
སོ། །ཞེས་བྱ་བའི་ལྷག་མའོ། །ཞེས་པའི་ལྷག་མ་ནི་ཆང་བཀག་པ་འདི་ཡིན་པའི་བྲིར་
རོ། །རྒྱད་དོ་རྗེ་ཅེ་མོ་ལས།^{༥༧༩} བྱང་ཀྲོལ་ཀུན་གྱི་རྩ་བ་ནི། །ཆང་ནི་ནམ་པར་སྤང་
བར་བྱ། །ཞེས་བཀག་པས་སོ། །འོ་ན་བརྟག་གཉིས་ལས།^{༥༨༠} དེ་ལ་ག་བྱར་རྒྱ་བའི་
བྲིན། འཁོའི་འཁོར་ཏུ་བཟའ་བར་བྱ། བྱད་པར་དུ་ཡང་ཆང་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང་། གཏོར་
མ་ཕྱོས་བྱེད་མེད་པ་ནམས། །སྐྱབ་ཀྱང་འབྲུབ་པར་མི་འབྱུང་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ནི་བདེ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་གོང་ནས་གོང་དུ་རྒྱས་པར་འདོད་པས་བསྟན་
པ་ལ་གཞི་དཔེ་དགག་བྱ་མེད་ཅིང་བདེ་བའི་རྟེན་ཀུན་དུ་^{༥༨༡} ལྟ་བུའི་ཁམས་རྒྱས་པ་
ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་བྱད་པར་ཅན་

^{༥༧༥} བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༤ འདུལ་བ་ལྷ། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༡༠༩༥་་་༡༥།
^{༥༧༦} བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༤ འདུལ་བ་ལྷ། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༡༠༩༥་་་༡༥།
^{༥༧༧} བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༤ འདུལ་བ་ལྷ། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༡༠༩༥་་་༡༥།
^{༥༧༨} ག་༡༥་ཞ་ན་ཅ།
^{༥༧༩} བཀའ་འབྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༤ རྒྱད་འབུམ་ཉ། སྟོན་པ་བཙེམ་ལྷན་འདས། རྒྱད་དོ་རྗེ་ཅེ་མོ། ༤༣༡་་་
^{༥༨༠} བཀའ་འབྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༥ རྒྱད་འབུམ་ད། སྟོན་པ་བཙེམ་ལྷན་འདས། བརྟག་གཉིས། ༥་་་ཉ།
^{༥༨༡} ག་༡༥་ཞ་ན་ཅ།

གཅིག་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི་ཆང་གང་བྱང་ལ་གནང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །

ཁོ་ན་རེ། ཉན་པས་ཆང་བཏུང་དུ་བྱང་བར་ཐལ། དེས་ཆང་ཞུན་མར་དང་
འབྲེས་པ་བཏུང་དུ་བྱང་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། རབ་བྱུང་གིས་ཕྱི་དྲོ་ཞོད་འོ་མ་བཏུང་དུ་
བྱང་བ་དང་འབྲས་ཕྱེ་བཟར་བྱང་བར་ཐལ། དེས་ཕྱི་དྲོ་འོ་མ་ཇ་ལ་བཏུང་བ་བཏུང་དུ་
བྱང་། འབྲས་ཕྱེ་བྱ་རམ་དང་འབྲེས་པ་བཟར་བྱང་བའི་ཕྱིར། ཐུབ་པ་ཁས། དེར་
ཐལ།^{༥༡} མི་མངོན་པ་ཡོད་པའི་གངས་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་།^{༥༢} འགོར་གྱི་
གཟུངས་ནི་བྱ་རམ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་སྐྱོན་ཕྱི་མ་གསུམ་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་བསྐྱེན་ཚུལ་ལ།

དངོས་པོ་གང་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ། ཉེན་གྱི་གང་ཟག་གང་གིས། ལུལ་གང་
གི་མདུན་དུ། དུས་ནམ་གྱི་ཆོ། ལུན་རྩི་སྤྱིད་དུ། ཆོ་ག་རྩི་ལྟ་བུས། དགོས་པ་ཅིའི་
ཕྱིར་དུ། ཚུལ་རྩི་ལྟར་དུ་སྦྱོད་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཁྱད་ཆོས་ལྟ་དང་ལྟན་པ་གཅིག་
དགོས་ཏེ། སྐྱོན་ཕྱི་མ་གསུམ་གང་བྱང་ཡིན་པ། བྱང་བ་ཡིན་པ། རང་གི་ཡིན་པ།
ཆད་དང་ལྟན་པ། མངོན་སུམ་དུ་ཡོད་པ། སྤར་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་མ་ཟེན་པ་རྣམས་
དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ།^{༥༣} དང་པོ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དག་ནི་དེའོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། ལག་ལྷ་སོང་བ་སོགས་མི་བྱང་བ་ལ་ཕྱིན་
རྒྱབས་མི་ཆགས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བྱུབ་སྟེ། གཞན་གྱི་སྐྱོན་རང་གིས་ཕྱིན་གྱིས་
བརྒྱབ་ཏུ་མི་བྱང་བའི་ཕྱིར། བཞི་པ་བྱུབ་སྟེ། ཕྱིན་ལེན་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་ཆད་དང་
མི་ལྟན་ན་ཕྱིན་ལེན་མི་ཆགས་པའི་ཕྱིར། ལྟ་བུ་བྱུབ་སྟེ། བསྐྱར་ནས་ཕྱིན་རྒྱབས་

^{༥༡} ༡༣ བསྐྱར་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༤༥ འདུལ་བ་སྟུ། སྐོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་རྩ་བ། ༤༩༢་༡༩།

^{༥༢} ༡༣ བསྐྱར་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༤༥ འདུལ་བ་སྟུ། སྐོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་རྩ་བ། ༡༠༩༤་༡༩།

^{༥༣} ༡༤ བསྐྱར་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༤༥ འདུལ་བ་སྟུ། སྐོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་རྩ་བ། ༡༠༩༣་༡༤།

བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྟོན་པ་གསེ་རུང་ཡན་ཆད་དང་ལྡན་པས་བྱ་
སྟེ། བསྟེན་རྫོགས་པ་ནད་པ་ཁོ་ན་སྟེ། ^{ཧ་ཉ}ནད་པའི་ཆེད་དུ་ལོངས་སྟོན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ཞེས་གསུངས།

གསུམ་པ་ནི། དགེ་སློང་ཆོས་དགུ་ལྡན་གྱི་མདུན་དུ་བྱ་ཞིང་། ཡུལ་མེད་ན་
རང་ཉིད་གཅིག་ཕྱས་ཀྱང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་གསུངས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། སྤྱོད་པའི་གོང་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་སྟེ། ཐུན་ཆོད་ཀྱི་སྟན་ནི་
ཐུན་ཆོད་ཀྱི་མཐའ་ཚུན་ཆད་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱ་བ་དང་། ཞག་བདུན་པའི་
སྟན་ཞག་བདུན་གྱི་མཐའ་ཚུན་ཆད་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱ་བ་དང་། ཇི་སྟོན་
འཆོ་བཅང་གི་སྟན་ནི་ཇི་སྟོན་འཆོའི་དུས་ཀྱི་མཐའ་ཚུན་ཆད་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་
པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིའི་ཐུན་ཆོད་ཀྱི་མཐའ་ཡང་ཡོད་དེ། ཉི་མ་རུབ་
པའི་འོག་དུ་འོད་དམར་པོ་འཆར་བའི་དམར་ཐག་འདས་མ་ཐག་པ་དེ་མཆན་མའི་
ཐུན་དང་པོ་དང་། སྐབས་འདིའི་ཐུན་ཆོད་ཀྱི་ཕྱི་མའི་མཐའ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་
འདས་མ་ཐག་བྱིན་ལེན་མ་བཞིག་ན་གསེག་འཛིག་དུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་གསར་དུ་
བྱིན་ལེན་བྱས་པ་ཡང་། གུང་ཆོགས་མ་ཡོལ་བར་དུ་གསེག་འཛིག་མེད་པས་ལོངས་
སྟོན་དུ་རུང་བར་འདུལ་འཛིན་རིན་པོ་ཆེས་བཤད་དོ། །

དྲུག་པ་ལ། སྟོར་དངོས་མཐུག་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ལག་པ་བརྟུ་བས་
བྱིན་ལེན་བྱས་ཏེ། གཉིས་ཀའི་ལག་པ་གཡོན་པའི་སྟེང་དུ་སྟེན་བཞག་གཡམས་པས་
ཁ་བཀའ་པའི་ཚུལ་གྱིས་བྱ་བ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རང་རང་གི་སྤྲུགས་ཆོག་

ལན་གསུམ་བརྒྱུ་པ་ས་སོ། །དེ་ཡང་བཅུན་པ་འཇམ་ཆེ་དང་ལྷན་པ་དགོངས་སུ་
གསོལ། བདག་དགེ་སྤྲོད་མིང་འདི་ཞེས་བཀྲི་བའི་སྤྲན་ཐུན་ཆོད་དུ་རུང་བ་འདི་དག་
བདག་དང་ཆངས་པ་མཚུངས་པར་སྤྲོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཀྲི་བར་ཐུན་ཆོད་དུ་རུང་
བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ། ཞེས་བརྗོད་ཅིང་སྤྲན་གཞན་རྣམས་ལ་རིགས་
འགྲེལ། །གསུམ་པ་ནི་ཐབས་ལེགས་དང་། སྤྲན་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་ཆོ་ག་ལ་ཐུགས་
གཏད་པ་བཀའ་བྱིན་ཆེད། །ཞེས་བརྗོད་པའོ། །

བདུན་པ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གསོག་འཛོག་ཆར་གཏོགས་དང་བཅས་པ་
དགག་པའི་བྱིར་དུ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ།^{༥༧} བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ལ་གསོག་འཛོག་མི་
འབྱུང་། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ནད་པ་དང་ལམ་ཁྲུགས་སོགས་ལ་བྱིན་རྒྱབས་
གནང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་རྣམས་ལ་གསོག་འཛོག་གི་ཉེས་པ་འབྱུང་ཉེ་བའི་ཆ་
ནས་ཡིན་པའི་བྱིར།

བརྒྱད་པ་ནི་ལྟར་དུ་ཡོངས་སྤྲོད་པ་ཡོད་དེ། འདི་ལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་འོག་
མ་དང་ལྷན་ཅིག་དུ་ཡོངས་མི་སྤྲོད་པ། སྤྲན་གཞན་འདེས་པ་ལ་ཆོ་ག་སྤོན་མ་འདུག་
པ། སྤྲན་བྱིན་རྒྱབས་འདིག་པའི་རྒྱ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་
པའི་རི་སྤྲོད་འཆོ་བཅང་གི་སྤྲན། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་ཞག་བདུན་པའི་སྤྲན་དང་
ལྷན་ཅིག་ཡོངས་སྤྲོད་པར་མི་བྲ། དེ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་ཐུན་ཆོད་དུ་རུང་བའི་
སྤྲན་དང་ལྷན་ཅིག་ཡོངས་སྤྲོད་པར་མི་བྲ། དེ་དུས་རུང་གི་སྤྲན་དང་ལྷན་ཅིག་ཡོངས་
སྤྲོད་པར་མི་བྲ་སྟེ།^{༥༨} བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་འོག་མ་དང་ལྷན་ཅིག་ཡོངས་སུ་ཡོངས་

^{༥༧} བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༥ འདུལ་བ་ལྷ། རྫོང་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༡༠༩༩་༡༣།
^{༥༨} བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༥ འདུལ་བ་ལྷ། རྫོང་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༡༠༩༩་༡༣།

སྤྲད་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ནི། དུས་རྒྱུད་གི་སྤྲོད་གཞན་དང་འབྲེས་ན་དུས་རྒྱུད་ཁོ་ནར་སྤྲད་
པར་བྱ་ལ་དེས་གཞན་གསུམ་ལ་ཡང་མཆོད་ཏེ། གཞན་དང་བཅས་པ་ལ་དེ་ལྟ་
པར་སྤྲད་པ་ཡོད་དེ། ^{པ་༡༩}།དེའི་ཕྱིར་དེ་དང་བཅས་པ་ལ་ཆོ་ག་སྤྲ་མས་འཇུག་པར་
བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། ཁྱིན་ལེན་འཛིག་རྒྱ་རྒྱུ་མས་འདིའི་ཡང་འཛིག་
རྒྱ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་འཛོངས་པའི་དུས་ཀྱི་དམིགས་བསལ་ནི། ཟུ་གེ་དང་དེ་དང་འབྲ་
བའི་དུས་དང་ན་བའི་ཆེ་ལག་གྲ། མཆོམས་བཅོས། ཞག་ལོན། རྗེན་འཆོད་^{པ་༡༩}།
གསོག་འཛོག་ །བཅུ་ལྔ་དང་། ས་བོན་སྤྱེ་བ་འཛོམས་པ། སྤངས་པ་ཟ་བ་བྱིན་ལེན་མ་
བྱས་པར་ཟ་བ་རྒྱུ་ལྟར་མེད་དུ་གནང་བའི་ཕྱིར་དོ། །

བཞི་པ་^{པ་༢༠}གང་ཟག་གང་གིས་བཅང་བ་ནི། དད་རྩས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཚུལ་
གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་གྱི་སྟེང་དུ། ཡམ་དང་ནད་པ་ལ་སོགས་པར་དགེ་འདུན་གྱིས་
ཟས་དང་གོས་རྒྱུ་ལྟར་བ་མེད་དོ། །

ལྔ་པ་སྤྲོད་བཞག་པའི་གནས་རྒྱུད་ཁང་གི་རྒྱུ་གཞག་ལ། དགོས་པ་ཅིའི་
ཕྱིར་དུ་རྒྱུད་ཁང་བྱིན་གྱིས་ཆོ་བ་པ། གནས་གང་དུ་རྒྱུད་ཁང་བཅད་པ། རྗེན་གང་
གིས་བཅད་པ། དུས་ནམ་གྱི་ཆེ་བཅད་པ། ཆོ་ག་གང་གིས་བཅད་པ། རྒྱུད་ཁང་གི་
བྱེད་ལས། སྤྲ་བཤད་པ། རྒྱུད་ཁང་བཅད་པ་འཛིག་པའི་རྒྱ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

^{པ་༡༩} བསྐྱར་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༤༥ འདུལ་བ་སྤྱེ། རྒྱུ་བཤད་པོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༡༠༩༩་༥།

^{པ་༡༩} ག་༡༧༥་བ་༡་ཆོས།

^{པ་༢༠} འདི་ནས་མ་དཔེ་རྒྱུ་ལྟར་བཞི་པ། ལྔ་པ། དུག་པ། བདུན་པ་ཞེས་འཛོད་འདུག་ཀྱང་དོན་ལ་བལྟས་ན་གསུམ་པ། བཞི་པ། ལྔ་པ།
དུག་པ་བཅས་མེད་འདུག།

དགོས་པ་ཡོད་དེ། མཆོམས་བཙུན་པོ་^{༢༤༡}དང་། ཞག་ལོན་ཆར་གཏོགས་དང་བཅས་པ་
མི་འབྱུང་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། མཆོམས་ནང་ཉེ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ཡིན་པ། རང་ངམ་རང་
དང་ཆོ་ག་གཅིག་པ་རང་དབང་བ་ཀུན་ལ་མཁོ་བའི་སྒོ་ཁང་སོགས་མ་ཡིན་པ།
དགོན་མཆོག་གི་པོ་བྲང་མ་ཡིན་པ། འོག་གཞི་སྤྲོ་བ་དང་འབྲེལ་བ། སྒྲ་གཤམ་མེད་པ་
སོགས་ཟུང་ཚུད་བའི་གནས་མ་ཡིན་པ། གཙོག་པོ་^{༢༤༢}པའི་གནས་མ་ཡིན་པ། སྤར་
རུང་ཁང་བཅད་ཟིན་པ་མ་ཡིན་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྦྱིར་དགེ་འདུན་གྱིས་གཅད་པོ་^{༢༤༣}པར་བྱ་ཞིང་བྱེ་བྲག་རྩོ་
འདེགས་པའི་མཐའ་ལས་བྱུང་བའི་རུང་ཁང་ནི་དགེ་སྒོར་ལག་གི་སྒྲ་^{༢༤༤}འབའ་ཞིག་
པའོ། །སེམས་བསྐྱུས་པའི་མཐའ་ལས་བྱུང་བའི་རུང་ཁང་ནི། དེ་དང་དགེ་སྒོར་རབ་
ཏུ་མང་པོས་གཅད་དོ། །ལས་ཀྱི་མཐའ་ལས་བྱུང་བའི་རུང་ཁང་ནི། དགེ་འདུན་ཁྱད་
པར་གསུམ་ལྟན་གྱིས་སོ། །འབྲེལ་གྱི་མཐའ་ལས་བྱུང་བའི་རུང་ཁང་ནི། དགེ་སྒོར་
གནས་དེར་ཇི་སྟེན་ཕྱིན་པས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། རུང་ཁང་དང་པོ་འགྲམ་རྩོ་འཛོག་པའི་དུས་དང་། གཉིས་པ་བྱེད་
འཕྲོ་ཟིན་པར་ལས་གསར་བ་བྱེད་པའི་དུས་དང་། གསུམ་པ་བྱུབ་ཟིན་པས་དགེ་སྒོར་
གནས་བཞིན་པའི་དུས་དང་། བཞི་པ་གནས་སྒོར་པར་ཕྱིན་པ་ན་བྱ་བ་གཞན་མ་
བརྩམས་ཞིང་སྐྱེ་བ་འབྲེལ་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་སོ། །

^{༢༤༡} ག་༡༥༥་བ་༩་ཚོས།
^{༢༤༢} ག་༡༥༥་བ་༥་གཙོགས།
^{༢༤༣} ག་༡༥༥་བ་༦་བཅད།
^{༢༤༤} བ་༡༥༥་བ་༦་སྒྲ།

ལྷ་པ་ནི། རུང་ཁང་དང་པོ་དེ་དགོ་སྒོང་ལག་གི་སྐས་འབྲམ་དོ་འཛོག་པ་ན་
གཞི་འདི་དགོ་འདུན་གྱི་རུང་བའི་ཁང་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ཡིད་ལ་བསམ་ཞིང་།
དག་ཏུ་བརྗོད་པའི་སློབ་ཀྱིས་བརྒྱུ་བར་བྱ་སྟེ། འདི་ལ་དོ་འདེགས་པའི་
མཐའ་ལས་བྱུང་བའི་རུང་ཁང་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེ་དགོ་སྒོང་རབ་ཏུ་
མང་པོ་ས་ལ་འཁོད་དེ་ཆེ་དང་ལྷན་པ་དག་གཞི་འདི་རྣམས་དགོ་འདུན་གྱི་རུང་བའི་
ཁང་པར་འགྱུར་བའི་སེམས་བསྐྱུས་པ་ཞེས་ཡིད་ལ་བསམ་ཞིང་དག་ཏུ་བརྗོད་པའི་
སློབ་ཀྱིས་བརྒྱུ་བར་བྱ་སྟེ། འདི་ལ་སེམས་བསྐྱུས་པའི་མཐའ་ལས་བྱུང་
བའི་རུང་ཁང་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་འདི་དགོ་འདུན་གྱི་གསོལ་གཉིས་གྱི་
ལས་གྱིས་བརྒྱུ་བར་བྱ་སྟེ། འདི་ལ་ལས་གྱི་མཐའ་ལས་བྱུང་བའི་རུང་
ཁང་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་འདི་ཅིག་ཅར་ཕྱིན་པའི་དགོ་སྒོང་དེ་སྟེང་གྱི་གཞི་
འདི་དགོ་འདུན་གྱི་རུང་བའི་ཁང་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཡིད་ལ་བསམ་ཞིང་དག་ཏུ་
བརྗོད་པའི་སློབ་ཀྱིས་བརྒྱུ་བར་བྱ་སྟེ། འདི་ལ་འབྲལ་གྱི་མཐའ་ལས་བྱུང་
བའི་རུང་ཁང་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །རུང་ཁང་བཞི་པོ་དེ་གང་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་ཆེ་རི་
ལྟར་བྱ་བ་ཡོད་དེ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པ་རྒྱུད་རུས་
རུང་ཁང་བརྒྱུ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། འདི་སྐད་དུ། བདག་ནི་
བསྐྱུ་བ་པ་རྣམས་ལ་མི་གྲུས་པ་མ་ལགས་སོ། །རི་ལྟར་སངས་རྒྱུ་བ་ཐོཅ་ལྷན་
འདས་རྣམས་མཆེན་པ་དང་། གཟིགས་པ་དང་ལྷན་པ་དེ་དག་གི་རུང་བའི་ཁང་པ་
དང་ཟས་གྱི་ཁང་པར་ཡོངས་སུ་ཡོངས་སྟོན་པ་མཆེན་ཅིང་། བརྗོད་པ་དེ་ལྟར་ན་
བདག་གིས་ཕྱིར་བྲན་པ་ཉེ་བར་འཛོག་གོ། །དེ་དག་གི་ཆོངས་པར་སྟོན་པར་རྗེས་སུ་

འབྲུག་པར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་པའི་སློན་ནས་བྲིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་
བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྲིན།

དུག་པ་ནི། རུང་ཁང་བཞི་པོ་དེས་མཆོམས་ནང་དེ་ན་གནས་པའི་རུང་བ་
ཐམས་ཅད་གྱིས་བྱ་བ་བྲེད་རྒྱས་པ་ཡིན་ཏེ། ^{༥༧}གཅིག་གིས་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་
མའི་བྱ་བ་བྲེད་པ་ལ་མི་མངེས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས།

བདུན་པ་ནི། མཆོམས་ནང་དུ་ཟས་བཙོ་བ་དང་། ཞག་ལོན་པར་བཞག་ཏུ་
རུང་བས་ན་རུང་ཁང་ཞེས་བརྗོད་དོ། །

བརྒྱད་པ་ནི། མཆོམས་ལ་རེ་བ་མེད་པ། མཆོན་མ་བརྟན་པོ་ཞིག་པ།
མཆོམས་གཞན་གྱུར་པ། ལས་གྱིས་ཞིག་པ། མཆོམས་ནང་གི་དགེ་སློང་མཆོན་གྱུར་
པ། བསྐྱེད་བ་མེད་པར་ཞག་ལོན་པ། དངོས་པོ་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་རྣམས་སོ། །

དུག་པ་སྐྱེན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ལ་འབྲུག་པའི་ཚུལ་ལ། ཟས་ལ་འབྲུག་པའི་ཚུལ་
དངོས་དང་། ཟས་ཀྱི་གྲུལ་དུ་རི་ལྟར་བྱ་བ། ལྟན་གང་ལ་འདུག་སྟེ་ཟ་བ། གོས་གང་གིས་
ཟ་བ། ཟས་སློང་བའི་ཆོ་ག །དངོས་པོ་གང་ཟ་བ། སྤྱོད་གང་དུ་ཟ་བ། ཟས་ཟ་བའི་ཆོ་ག་
དང་བརྒྱད་དོ། །དང་པོ་ལ། བསོད་ནམས་འབྲུག་པའི་ཚུལ། མགོན་དུ་བོས་པ་ལ་
འབྲུག་པའི་ཚུལ། ལྷན་མོང་དུ་འབྲུག་པའི་ཚུལ་རྣམས་སྤྲོད་དོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་
ནས་གོས་གང་གིས་ཟ་བ་ནི། མཆིལ་ལྟམ་དང་བཅས་བཞིན་དུ་མི་བཟའ་སྟེ། ནད་པས་
མནན་ནས་ཟ་བ་ཅམ་གནང་ཞིང་། ལྷ་གོས་དང་བཅས་བཞིན་དུ་བཟའ་བར་བྱ་སྟེ། རྒྱ་
ཆེར་འབྲེལ་ལས། ^{༥༨}རྒྱས་ན་རྩལ་གཟན་ལ་བརྟེན་པར་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། ནད་

^{༥༧} བསྐྱེད་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༩༥ འདུལ་བ་ལྟ། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་ར་བ། ༡༠༩༩་༡༩།

^{༥༨} བསྐྱེད་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༩༧ འདུལ་བ་ལྟ། སློབ་དཔོན་རྣམ་མི་བླ། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ། ༥༩༩་༡༥།

པས་རྒྱས་ན་རྩལ་གཟན་ལ་བརྟེན་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་མ་རྒྱས་ན་ཆོས་གོས་སྟེང་མ་
མེད་པར་བཟའ་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། སྟོད་གང་གིས་བཟའ་བ་ནི། རུང་བ་ཆད་
དང་ལྷན་པའི་ལྷང་བཟེད་དུ་ངེས་པར་བཟའ་བར་བྱའོ། །

ཟས་ཟ་བའི་ཆོ་ག་ལ། བསམ་པ། སྦྱོར་བ། མཐུག་ཏུ་ངེ་ལྟར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་
ནི། བདག་ཉིད་ལ་ནད་པའི་འདུ་ཤེས། ཟས་ལ་སྦྲན་གྱི་འདུ་ཤེས། ཟོས་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་རང་གི་ལུས་ཀྱི་སྤྱིན་བྱ་རྣམས་ད་ལྟ་ཟང་ཟིང་གི་སྤྱིན་པས་ཆོས་པར་བྱས། མ་
འོངས་པ་ན་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིན་པས་ཆོས་པར་བྱའོ་སྟེ་མ་པ་དང་། རོ་ལ་ཆགས་པའི་གཉེན་
པོར་འདུ་ཤེས་བཅུ་བརྟེན་པའི་སྟོན་ནས་དམ་པའི་ཆོས་སྦྱོད་པའི་ལུས་འཆོ་བའི་ཕྱིར་
དུ་བཟའ་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། ལག་པ་གཉིས་བསྐྱས། ^{༡༤༧}སྤྲ་ཆབ་ཕྱི་ཆབ་ལེན་
པ་དང་། ཟས་ལ་ཆ་བཞིར་བགོས་བྱས་ལ། །དང་པོར་ལྟ་ལ་བཞོས་གཙང་
འབྲལ། །དེའི་རྗེས་ཆོས་སྦྱོང་སྤང་མ་ལ། །གཏོར་མ་བཞིན་དུ་རྒྱ་ཆེར་བྲ། །རང་གིས་
ཟོས་ཤིང་འཐུངས་པ་ཡི། །ལྷག་མ་འབྱུང་པོ་རྣམས་ལ་སྤྱིན། །ཞེས་རྩི་བོ་རྗེས་སྦྱོད་
བསྐྱས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་བཟའ་བར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་རྗེས་ཕན་ཡོན་
བཞད། བསྟོ་བ་བྱ་བ་སོགས་ཡིན་ནོ། །

བདུན་པ་སྦྲན་གྱི་རྒྱ་མཐུན་ཟག་པ་འདོར་བའི་ཐབས་བསྟན་པ་ལ། །ཁ་སྤྱིའི་
ཟག་པ་འདོར་ཚུལ་དང་། བཞད་གཅིའི་ཟག་པ་འདོར་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྟེན་
ཕྱིས་ལ་སོགས་པས་བྲ་ལ། །གཉིས་པ་ནི། གཙུག་ལག་ཁང་གི་རྒྱབ་བཅ་གཡོན་
ཕྱོགས་སུ་བཞད་གཅིའི་ཁང་པ་བཅིགས་ཏེ་བག་ཡངས་པའི་སྟོན་ནས་དོར་བར་
བྱའོ། །

^{༡༤༧} བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་ན། ༤༧། དབུ་མ་ཁི། དབལ་མར་མེ་མཛད་ཡེ་ཤེས། རྩི་བོ་རྗེའི་སྦྱོད་བསྐྱས། ༡༥༥༥་༡༥༦

གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ལ། གཞིའི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བ་དང་། ཐུན་ཆོགས་ལ་
 སོགས་པའི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བའོ། དང་པོ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས་ལས། དང་པོ་
 བོ། ^{༥༩}སྟན་བསྟེན་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་སོ། །དག་དོན། བན་པར་བྱེད་པས་ནི་
 སྟན་བྱི་རོ་རེག་བྱའི་སྤྱེ་མཆེད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་ཟས་བཟའ་བཏུང་གི་
 རྫོང་ནས་བསྟེན་པར་བྱ་སྟེ། དེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་དགོས་པ་མཐོང་བའི་བྱིར།
 གཉིས་པ་ནི། ^{༦༠}དེ་ནི་རྣམ་པ་བཞིའོ། །དུས་སྤྱི་རུང་བ་དང་། ཐུན་ཆོད་དུ་རུང་བ་
 དང་། ཞག་བདུན་པ་དང་འཆོ་བའི་བར་དུ་བཅང་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་ཏེ། དག་དོན། སྟན་
 ལ་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་དེ། དུས་རུང་གི་སྟན། ཐུན་ཆོད་ཀྱི་སྟན། ཞག་བདུན་པའི་སྟན།
 རི་སྤྱི་འཆོ་བའི་བར་གྱི་སྟན་རྣམས་སྤྱི་ཡོད་པའི་བྱིར། ^{༦༡}གཞན་ཉིད་ཡིན་ན་དེའི་
 གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སྟེ། བྱ་རམ་ལས་སྦྱར་བའི་བཏུང་བ་དེ་ཞག་
 བདུན་གྱི་སྟན་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱ་བ་དང་། ཨ་རུ་རའི་ཁུ་བ་ལྟ་བུ་རི་སྤྱི་
 འཆོའི་བར་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་སྟན་དུ་ཁས་ཁྲུངས་པ་ལ་བྱ་གར་གྱི་འདུལ་
 འཛིན་ཁ་ཅིག་མཛོ་རྩ་བར། ^{༦༢}རོ་བོ་མ་གྱུར་ན་དེ་ཡིན་གྱི་གྱུར་ན་གང་ཚུན་ཆད་དེ་
 ཡིན་དགོས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པས། ཁྱོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་དེ་མི་འཐད་དེ། བྱ་རམ་
 ལས་སྦྱར་བའི་བཏུང་བ་དེ་ཞག་བདུན་གྱི་སྤྱི་རོལ་དུ་རོ་སྤྱི་བར་མ་གྱུར་ན་དེ་ལྟར་
 ཡིན་ཀྱང་། རོ་སྤྱི་བར་གྱུར་ན་གང་རོ་སྤྱི་བར་གྱུར་པ་དེ་ཚུན་ཆད་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་
 པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། དེ་ཕན་ཆད་དུ་བྱིན་རྒྱབས་མི་ཆགས་ཏེ། དུས་ལྟག་པ་ལ་བྱིན་

^{༥༩} བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༥ འདུལ་བ་ལྟ། རྫོང་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༡༠༩༡་༡༩།

^{༦༠} བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༥ འདུལ་བ་ལྟ། རྫོང་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༡༠༩༡་༡༩།

^{༦༡} བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༥ འདུལ་བ་ལྟ། རྫོང་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༡༠༩༣་༡༠།

^{༦༢} བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༥ འདུལ་བ་ལྟ། རྫོང་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༡༠༩༣་༡༡།

རྒྱལ་ས་མི་ཆགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར།

འོ་ན་ཞག་བདུན་གྱི་སྤྱོད་ལ་དུ་རྩོམ་བར་གྱུར་ངེས་པའི་བྱ་རམ་ལ་སྦྱར་བའི་
བཏུང་བ་དེ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱ་བའི་སྦྱན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཞག་བདུན་པར་
བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱ་བའི་སྦྱན་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དེ་ཞག་ལྷན་ཡང་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབ་པར་བྱ་བའི་སྦྱན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེ་མི་འཐད་དེ། དུས་
ལྷག་པ་བསྟེན་པས་བྱིན་རྒྱལ་ས་མི་ཆགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པས།
ཞག་ལྷན་རྩོམ་བར་འགྱུར་ངེས་ཀྱི་བྱ་རམ་ལ་སྦྱར་བའི་བཏུང་བ་ཞག་བདུན་པར་
བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དུས་ལྷག་པ་ལ་བྱིན་རྒྱལ་ས་མི་ཆགས་
པའི་ཕྱིར། གསུམ་ག་ཁས། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན།^{༢༥༦} དེ་འགྱུར་བར་འགྱུར་བའི་མལ་
པ་རྣམས་ཀྱིས་བཏོད་པ་མ་ཡིན་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་
བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པས། ཞག་ལྷན་རྩོམ་བར་འགྱུར་ངེས་ཀྱི་བྱ་རམ་ལ་
སྦྱར་བའི་བཏུང་བ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བཅས་ལྷན་དགེ་སློང་མངོན་ཤེས་དང་མི་ལྷན་
པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཞག་ལྷན་པ་ཁོ་ནར་
བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དགོས་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཞག་ལྷན་རྩོམ་བར་འགྱུར་བར་
བཅས་ལྷན་དགེ་སློང་མངོན་ཤེས་དང་མི་ལྷན་པས་ཁྱོད་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པའི་དུས་ན་
མི་ཤེས་པས་སྤྱོད་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།^{༢༥༧} བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པ་ལ་
གསོག་འཛོག་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ལ། དག་དོན་ནི། སྦྱན་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ལ།
དགོས་པ་ཡོད་དེ། གསོག་འཛོག་མི་འགྱུར་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།^{༢༥༨} རྩོ་

^{༢༥༦} བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩། འདུལ་བ་ལྷ། རྫོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༡༠༩༩་༡༣།

^{༢༥༧} བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩། འདུལ་བ་ལྷ། རྫོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༡༠༩༩་༡༣།

^{༢༥༨} བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩། འདུལ་བ་ལྷ། རྫོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༡༠༩༩་༣༠།

དང་སྐྱོད་པོ་ཉིད་ཡོངས་སུ་གྱུར་ན་གསོག་འཛོག་བྱས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་དོན་
ལ། རོ་སྐྱོད་བར་གྱུར་ན་གསོག་འཛོག་མི་འཐད་དེ། རྟེན་གྱིན་རྒྱལ་སྤྱོད་ཞིག་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་ཟེར། འདིའི་ལན་ལ་ཁ་ཅིག་།གནས་སྐབས་འགྱུར་བས་བྱིན་ལེན་ཞིག་། དངོས་
སོ་འགྱུར་བས་གསོག་འཛོག་འབྱུང་། །ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། གནས་སྐབས་
འགྱུར་བས་གསོག་འཛོག་མི་འབྱུང་བར་ཐལ། དེས་བྱིན་ལེན་འཛིག་པ་གང་
ཞིག་། རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དངོས་སོ་འགྱུར་བས་བྱིན་ལེན་
མི་འཛིག་པར་ཐལ། དེས་གསོག་འཛོག་འབྱུང་བ་གང་ཞིག་། མཚུངས་པའི་ཕྱིར།
རང་ལན་ནི། རོ་སྐྱོད་འགྱུར་བས་བྱིན་ལེན་ཞིག་པ་བཞིན་གསོག་འཛོག་ཏུ་མ་སོང་བ་
ཡིན་ཀྱང་གསོག་འཛོག་བྱས་པ་དང་འབྲ་བར་བཟར་མི་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། ^{༢༥༥} ཆུལ་སྤྱིད་དང་དེའི་ཕྱེད་ནོད་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་སོགས།
དེ་རྩེས་སྒྲོན་སོ་ཡུལ་འཁོར་ལྗོངས། །མཛོད་དང་དབྱུང་དང་མཛའ་བཤེས་ཀྱིས།
ཡན་ལག་བདུན་ལྟན་ཆུལ་སྤྱིད་དེ། སེམས་ཅན་སྒོ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་
ཆུལ་སྤྱིད་དང་། ཆུལ་སྤྱིད་ཀྱི་ཆེད་ལྟ་བུ། དག་འདུན་ནམ་དག་སྒོང་ལ་སྤུལ་ན་ནོད་
པར་མི་བྱ་སྟེ། དངོས་སུ་བཀག་ཅིང་གནང་བའི་སྐབས་མེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་བྱ་བའི་ཐབས་ལས་ཀྱི་གཞི་བསྟན་པ་ལ། སྤྱི་དོན་དང་། གཞུང་
དོན་ནོ། །དང་སོ་ལ། དག་འདུན་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་དངོས་དང་། གང་ཟག་དང་
འབྲེལ་བའི་ལས་ཀྱི་མིང་ཅན་ནོ། །དང་སོ་ལ། སྤྱིར་དངོས་མཁུག་གསུམ་ལས། དང་
སོ་ནི། ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་ཏུ་འགྲོ་དགོས་པ་འདུ་བའི་སྐབས་སུ་སྤྱབ་པ་ཞེས་བྱ་

༢༥༥ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༥ འདུལ་བ་ལྷ། སྒོ་བ་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་རྩ་བ། ༡༠༩༩་༡༠༡

བ་ཆག་ཆག་དང་ཕྱག་དར་བྱེད་གནས་མལ་ལ་སོགས་བཤམ་པ། གཞི་^{༥༦}རྩུང་བ་
དང་རྩིས་པའི་ཆོག་ལན་འདེབས་བ་རྣམས་སོ། །

གཉིས་བ་ལ། ལས་ཆགས་བ་གཞིའི་མཆན་ཉིད། ལས་ཆགས་བ་བསམ་པའི་
མཆན་ཉིད། ལས་བརྗོད་བ་ངོ་བོའི་མཆན་ཉིད། ལས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པའི་མཆན་ཉིད།
ལས་ཆགས་བ་དུས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དང་ལྟོ། །དང་པོ་ལ། བདག་པོའི་རྒྱུན་གྱིས་
གཙོ་བོ་སྒོ་མ་ཐུན་པར་བྱེད་པའི་དགེ་འདུན། རྗོད་^{༥༧}པར་བྱེད་པའི་ལས་མཁན།
བསྐྱབ་བྱའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དགེ་འདུན་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྟན་ནམ། ཆོས་གསུམ་
ལྟན་ཆང་དགོས་ཏེ། ཆོས་གསུམ་ནི་གངས་ཆང་བ། ཁ་སྐོང་བའི་ཆོས་དང་ལྟན་པ།
མི་མ་ཐུན་པ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་དགོས་པའོ། །

འོ་ན་ལས་གང་བྱེད་པ་ལ་དགེ་འདུན་དུའི་གངས་ཆང་དགོས་ཤེ་ན། འདི་ལ་
བཙུ་གཅིག་ཡོད་དེ། བཞི་བཙུའི་གངས་ཆང་བ། ཉེར་གཉིས་ཀྱི། ཉི་ཤུའི། བཙུ་གཉིས་
ཀྱི། བཙུ་གཅིག་གི། བཙུའི། དགུའི། བརྒྱད་ཀྱི། རྩལ་གི། ལྟོ། །བཞིའི། གངས་ཆང་
བ་དགོས་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། དུལ་དབྱས་སུ་དགེ་སྤྱོད་མ་
སྒོ་མགུ་དབྱང་གསུམ་གྱི་དབྱང་བའི་ལས་བྱེད་པ་ལ་དགེ་སྤྱོད་པ་ཉི་ཤུ། དགེ་སྤྱོད་མ་
ཉི་ཤུ་སྟེ་བཞི་བཙུའི་གངས་ཆང་དགོས་པའི་བྱིར། གཉིས་བ་བྱུབ་སྟེ། དུལ་དབྱས་སུ་
བྱད་མེད་བསྟེན་རྗོགས་བྱེད་པ་ལ། དགེ་སྤྱོད་པ་བཙུ། དགེ་སྤྱོད་མ་བཙུ་གཉིས་ཏེ་
ཉེར་གཉིས་ཀྱི་གངས་ཆང་དགོས་པའི་བྱིར། གསུམ་བ་བྱུབ་སྟེ། དུལ་མཐའ་འཁོབ་
ཏུ་དགེ་སྤྱོད་མ་དབྱང་བའི་ལས་བྱེད་པ་ལ། དགེ་སྤྱོད་པ་བཙུ་དང་། དགེ་སྤྱོད་མ་བཙུ་

༥༦ ག་ཉ་ལ་ན་ལ་གན་རྟེ།

༥༧ ག་ཉ་ལ་ན་ལ་བརྗོད།

སྟེ་ཉི་ཤུ་ཆང་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་ཡུལ་དབུས་སུ་དགེ་སློང་པ་སྟོ་མགུ་
དབྱུང་གསུམ་གྱི་ལས་བྱེད་པ་ལ་དགེ་སློང་པ་ཉི་ཤུ་ཆང་དགོས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་
གྲུབ་སྟེ། ཡུལ་དབུས་སུ་སྤྲོ་ལྡོ་གྱི་སྟོམ་པ་གཉིས། འཁོར་དང་འཁོར་མང་པོ་འདྲོག་
པའི་གནང་བ་སྦྱིན་པ་རྣམས་ལ་དགེ་སློང་མ་བཅུ་གཉིས་ཆང་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྤྲོ་
ལྡོ་གྱི་སྟོམ་པ་གཉིས་ནི་དགེ་སློབ་མའི་སྟོམ་པ་དང་། ཆངས་སྦྱོད་ལ་ཉེར་གནས་གྱི་
སྟོམ་པའོ། །ལྷ་པ་གྲུབ་སྟེ། ཡུལ་མཐའ་འཁོབ་ཏུ་བྱུང་མེད་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ལ།
དགེ་སློང་པ་སྤྲོ་དང་མ་བླུག་སྟེ་བཅུ་གཅིག་ཆང་དགོས་པའི་ཕྱིར། བླུག་པ་གྲུབ་སྟེ།
ཡུལ་དབུས་སྟེས་པ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ལ་དགེ་སློང་པ་བཅུ་འཛམ་ཆང་དགོས་
པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་གྲུབ་སྟེ། དགེ་སློང་མའི་དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་ལ། དགེ་སློང་པ་སྤྲོ་
དང་མ་བཞི་སྟེ་དགུ་ཆང་དགོས་པའི་ཕྱིར། བརྒྱད་པ་གྲུབ་སྟེ། དགེ་སློང་མའི་སྟོ་མགུ་
སྦྱོད་པ་ལ་དགེ་སློང་པ་བཞི་དང་མ་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་ཆང་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་
དུ་གཉིས་སྦྱིན་པ་ལ་ཡང་རོ། །དགུ་པ་གྲུབ་སྟེ། ཡུལ་མཐའ་འཁོབ་ཏུ་སྤྲོ་ལྡོ་གྱི་སྟོམ་
པ་གཉིས་དང་། འཁོར་དང་འཁོར་མང་པོ་འདྲོག་པའི་གནང་བ་སྦྱིན་པ་ལ་དགེ་སློང་
མ་བླུག་ཆང་དགོས་པའི་ཕྱིར། བཅུ་པ་གྲུབ་སྟེ། དགེ་སློང་གི་དགག་དབྱེ་ལ་དགེ་སློང་
སྤྲོ་ཆང་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདི་དང་། བརྒྱད་དང་། དགུ་དང་། ཉི་ཤུ་དང་། བཞི་བཅུ་
ཆང་བ་དགོས་པ་ནི་དེས་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ལས་དེ་རྣམས་མི་ཆགས་པའི་
ཕྱིར། ཉེར་གཉིས། བཅུ་གཉིས། བཅུ་གཅིག །བཅུ་བྱ་གི་གངས་ཆང་དགོས་པ་དེ་
ལས་ཉུང་ན་ལས་ཆགས་གང་བྱ་མི་རུང་སྟེ། བྱེད་པ་པོ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར། བཅུ་གཅིག་པ་གྲུབ་སྟེ། བཞི་ལས་ཉུང་ན་ལས་མི་ཆགས་ཏེ། དགེ་འདུན་དུ་མི་

འགྲུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཁ་སྐོང་གི་ཆོས་དང་ལྷན་པ་ནི། ཁ་སྐོང་གི་ཆོས་ལ་དུ་
མ་ཡོད་དེ། གཞིའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པ་བཅུ། ལྷ་བའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པ་གསུམ།
དུང་མཐུན་སྦྱར་བ་གཉིས་རྣམས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བཅུ་ནི། མི་འདུག་པར་
འབྲེང་བ་མ་ཡིན་པ། གང་ལ་ལས་བྱ་བའི་ཡུལ་མིན་པ། འདུན་པ་དང་ཡོངས་དག་
ལུལ་བ་མ་ཡིན་པ། བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་མ་ཡིན་པ། བཅ་པ་འཆབ་བཅས་ཀྱིས་
ཉམས་པ་མ་ཡིན་པ། མཆོམས་མེད་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པ། སྤྲིག་ལྟ་ཅན་མ་ཡིན་པ། ས་
གཞན་ན་གནས་པ་མ་ཡིན་པ། ཐ་དད་དུ་གནས་པ་མ་ཡིན་པ། འཁྲུལ་བཅས་མ་ཡིན་
པ་རྣམས་སོ། །དེ་ཡང་ཐ་དད་དུ་གནས་པ་སྤྲིག་ལྟ་ཅན་དུ་བཤད་པ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་
བྱ་བ་ཆོས་མིན་ཕྱོགས་སྤྱོད་པ་ལ་འཛོག་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་གསུམ་ནི། མཆོམས་ནང་དེར་ཡོད་པ་ཡིན་པ། སངས་རྒྱས་ཐོབ་
པ་ལས་གཞན་ཡིན་པ། མཆོན་མཐུན་པ་རྣམས་སོ། །གསུམ་པ་གཉིས་ནི་ཐ་སྟད་
གསུམ་དང་ལྷན་པ། ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་པ་འོ། །འདི་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་འཁྲུལ་
བཅས་མ་ཡིན་པ་ཞེས་པ། བསྟན་བྱའི་ཉེས་བྱས་སྤྱོད་པ་མོ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་མ་གོས་པ་
ཡིན་ལ། འདི་གིན་ཏུ་དཀའ་ནའང་། ལས་གང་བྱེད་པའི་སྡོན་དུ་དགོ་འདུན་གྱི་ལྷུང་བ་
བཤགས་འོས་པ་རྣམས་བཤགས་སྤྱོད་པ། བསྟན་འོས་པ་རྣམས་བསྟན། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་
འོས་པ་རྣམས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་དེ་དང་དེ་ལ་མི་སྤྲིབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་འདག་
པར་འགྲུར་ཏེ། ²¹⁶⁰བསྟན་པར་བྱ་བས་ཀྱང་ཡིན་གྱི་བཤགས་པར་བྱ་བ་འབའ་ཞིག་
གིས་ཡིན་པར་མ་ཟད་དོ། །ཞེས་དང་། དེས་ན་དགོ་སྟོང་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ཡིན་

²¹⁵⁹ ག་ཀྱལ་ལྷན་ལ་འབྲུ།

²¹⁶⁰ ག་ཀྱལ་ལྷན་ལ་བཤགས།

²¹⁶¹ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༡ འདུལ་བ་ལྟ། སྤྱོད་པ་མོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་རྩ་བ། ༡༠༣༥་པ།

ན་ལས་ཀྱི་ཁ་སློང་དུ་འོས་བཤམ། ཁ་སློང་གི་ཆོས་དང་ལྡན་བས་མ་བྱལ་སྟེ། མཆོག་གི་སྤྱལ་སྤྱི་ཡིན་ན་དགོན་མཆོག་གཞན་ཡིན་པ་སྟེ། སངས་རྒྱལ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་བ་ལ་མ་འདུས་བས་མི་མཐུན་པ་དང་། འདུས་པ་ཕྱིར་ལོག་གི་མི་མཐུན་པ་གཉིས་དང་བུལ་བ་དགོས་སོ། །དང་པོ་ནི། ལས་བྱེད་པའི་མཆོམས་ནང་དུ་གཏོགས་པ་ཡིན་པ། ཁ་སློང་དུ་འོས་པ་ཡིན་པ། ལུས་སམ་འདུན་པ་ལུལ་བ་གང་རུང་གིས་འདུས་པ་ཡིན་པ། སྦྱོས་པའི་གནད་བཅའ་ཐོབ་པ་ཡིན་པ། ནང་ཞེ་འཁོར་²¹⁶⁹པ་དང་བཅས་པ་མ་ཡིན་པ། མཆོམས་ནང་དེ་ན་ཡོད་པར་ལས་བྲལ་ན་ཡོད་པའི་དགོ་སློང་གང་རུང་གཅིག་ཡན་ཆད་ཀྱི་ངེས་དེ། ཡིད་གཉིས་ཟ་བ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ལས་བྲལ་དེར་གཏོགས་པའི་དགོ་སློང་གཅིག་གིས་ལས་བྲལ་དེར་ད་ལན་ལས་འདི་བྱས་ཀྱང་མི་འཆགས་ཞེས་བཤམ། ལས་འདི་བྱར་མི་རུང་ཞེས་སོགས་སྤྲས་པའོ། །དེར་མ་ཟད་སྦྱོད་ལམ་མི་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པ་གཅིག་ཀྱང་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་ལས་མཁན་ནི། དགོ་སློང་ཆོས་བདུན་ལྡན་གྱི་སྟངས་དུ་ལས་དེ་དང་དེ་བྱེད་པ་ལ་མཁས་པ་གྲུས་པ་གཅིག་དགོས་སོ། །གསུམ་པ་བསྐྱབ་བྱའི་དོན་ལ། སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་བྱ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་ལས་ཀྱིས་སྐྱབ་པ་དང་། དེ་ལ་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་དང་། དེ་ལ་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་སྐྱབ་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་ལ། དང་པོ་ནི། ཤི་བའི་ཡོ་བྱད་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབ་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། མཆོམས་པོ་ཆེ་གཙོང་པའི་ལས་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། སྤྱ་བརྒྱུད་དབྱུང་བའི་ལས་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ནི། བྱིས་པ་ལ་བྱ་བ་དང་། རབ་བྱུང་ལ་བྱ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ལྟ་
ཡོད་དེ། ལྷ་སྟེགས་ཅན་གྱི་བྱིས་པ་དག་བསྟེན་དུ་སྦྱབ་པ་ལ་གསོལ་བཞིའི་ལས་གྱི་
གནས་པ་སྦྱིན་པ་དང་། བྱིས་གྱི་བསྦྱབ་པའི་སྟོམ་པ་སྦྱིན་པ་དང་། གཞིག་པར་བྱེད་
པའི་ལས་དང་། ལྷང་བཟེད་ཁ་སྦྱབ་པའི་ལས་དང་། སྲང་བར་བྱེད་པའི་ལས་རྣམས་
སྤྱ་ཡོད་པའི་བྱིས།

གཉིས་པ་ལ། བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པའི་རབ་བྱུང་ལ་བྱ་བ་དང་། བསྟེན་པར་
རྫོགས་པ་ལ་བྱའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་སྦྱིན་པའི་ལས་གྱིས་སྦྱབ་པ་
དང་། སྟོ་བའི་ལས་གྱིས་དང་། ཆད་པའི་ལས་གྱིས་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་སོགས་སོ། །སྦྱིན་
པ་ལ་སྦྱོན་གྱི་སྟོམ་པ་གཉིས་དང་། དག་ཚུལ་གྱི་སྟོམ་པ་སྦྱིན་པ་སོགས་སོ། །གཉིས་
པ་བསྟེན་རྫོགས་གྱི་ཉེན་ལ་བྱ་བ་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། སྦྱིན་པའི་ལས་གྱིས་སྦྱབ་པ་དང་།
དེ་བསྟོ་བའི་ལས་གྱིས་སྦྱབ་པ་དང་། དེ་ལ་ཆད་པའི་ལས་གྱིས་སྦྱབ་པ་དང་། དེ་ལ་
རྣམ་དག་གི་ལས་གྱིས་སྦྱབ་པ་རྣམས་ཡོད་པའི་བྱིས། དང་པོ་ནི། ཁང་བ་ཁང་ཆེན་གྱི་
གནང་བ་བྱིན་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། གསང་སྟོན་བསྟོ་བ་དང་། དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་
པོ་དང་། གནས་མལ་སྟོབ་པ་པོ་བསྟོ་བ་ལ་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། བན་དྲུང་བཙུ་
བཞིའི་ལས་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ལས་ནི། སྟོ་བྱུང་བཙུ་
གཅིག་གི་ལས་ལྟ་བུའོ། །བཞི་པ་ལ། གསོ་སྦྱང་གི་ལས་གྱིས་སྦྱབ་པ་དང་། དགག་
དབྱེའི་ལས་གྱིས་སྦྱབ་པ་གཉིས་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལས་ཆགས་པ་བསམ་པའི་མཆན་ཉིད་ལ། དངོས་པོ་གཙོ་ཆེ་བ་དང་།
བསམ་པ་གཙོ་ཆེ་བའི་ལས་སོ། །དང་པོ་ནི། མཆོམས་ཆེ་ཆུང་གཙོད་པའི་ལས་ལྟ་བུ།

གཉིས་པ་ལ། འདུ་ཤེས་དང་། ཀུན་སྒྲོང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དག་འདུན་གྱི་འདུ་
ཤེས་གཙོ་ཆེ་བ་དང་། གང་ཟག་གི་འདུ་ཤེས་གཙོ་ཆེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཉན་ཏུར་བཅུ་
བྱ་བའི་ལས་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། བསྟེན་རྫོགས་སྒྲུབ་པའི་ལས་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི།
ལས་དེ་དང་དེ་བྱེད་འདོད་སྙིང་ཐག་པ་ནས་དགོས་ཏེ། ^{མཇུག}བཞད་གད་གྱི་དངོས་པོ་ནི་
གང་གིས་ཀྱང་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་པན་
པར་འདོད་པའི་བྱམས་སྙིང་རྩེ་ངེས་འགྱུར་གི་བསམ་པས་ཟིན་པ་དགོས་ཏེ། བསྟན་པ་
ནམ་པར་དག་པ་བསྐྱེད་ཀྱི། ཞེས་སོགས་དང་། བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྩེ་དང་། ཞེས་
སོགས་དང་། ^{མཇུག}ངེས་པར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སྤྱད་བསྐྱེད་སྒྲོང་། ཞེས་དང་། ^{མཇུག}
ངེས་པར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། ཞེས་གསུངས།

གསུམ་པ་ལས་བརྗོད་པའི་ངོ་བོའི་མཆོད་ཉིད་ནི། ལས་ཆང་བ། མ་རྗོར་བ།
མ་འཁྲུགས་པ་དགོས་ལ། དང་པོ་ནི། སྤྱིར་ལས་ལ་བརྒྱ་ཅ་གཅིག་གསུངས་པ་སྟེ།
སྟོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་གྱིས་བསྟོམས་སུ་བསྐྱེད་ཏེ། གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་
ལས་ཉི་ཤུ་ཅ་བཞི་དང་། གསོལ་བ་དང་གཉིས་ཀྱི་ལས་བཞི་བཅུ་ཅ་བདུན། གསོལ་
བཞིའི་ལས་སུམ་ཅུ་སྟེ་བརྒྱ་དང་གཅིག་གསུངས་པའི་བྱིར། ལྷང་གང་ལས་ལས་
བརྒྱ་ཅ་གཅིག་གསུངས་ཤེ་ན། ལྷང་གཏམ་གྱི་གཞི་ལས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི།
ལས་བརྒྱ་ཅ་གཅིག་པོ་དེ་ལ་ལས་མ་རྗོར་བ་གཅིག་སྤྱིར་བཏང་ལ་དགོས་ལ་ལས་
རྗོར་ཀྱང་ཆགས་པ་ཡོད་དེ། དག་སྒྲོང་པ་མ་པན་ཚུན་དུ་སྒྲུབ་པའི་ལས་རྗོར་ཀྱང་
ཆགས་པའི་བྱིར་རོ། །གསུམ་པ་མ་འཁྲུགས་པ་ལ། སྟོད་ལས། ཆོག་ །གོ་ངེས་མ་

^{མཇུག} བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱེད་མ། ༡༥ ། འདུལ་བ་སྟེ། སྟོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༡༠༩ན་༩།

^{མཇུག} བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱེད་མ། ༤༣ ། འདུལ་བ་ཤུ། སྟོབ་དཔོན་ཤུ་ཡོད། དག་ཚུལ་གྱི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་ལ། ༡༤་༡་༣།

^{མཇུག} བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱེད་མ། ༡༥ ། འདུལ་བ་སྟེ། སྟོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༡༣་༡་༣།

འབྲུག་ས་པ་ལས། དང་པོ་ནི། ལངས་པ་དང་ལག་པ་བརྒྱང་བའི་ཐག་པ་གཡས་གོས་
ཀྱིས་ཕྱར་བ། ཁ་གཏུམས་བྱས་པ། གཉིད་དུ་སོང་བ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པ་དགོས་
སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཐ་མལ་པའི་ཆིག་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་
ནོ། །གསུམ་པ་ནི། ལས་གང་དང་གང་གིས་གོ་རིམས་མ་ནོར་བ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་ལས་ཉམས་སྤྱོད་པའི་མཆན་ཉིད་ལ། གང་ཟག་གང་གིས་ཉམས་
སྤྱོད་བ། ཆད་ངེ་ཙམ་དུ་ཉམས་སྤྱོད་བ། ཤེས་པ་གང་གིས་ཉམས་སྤྱོད་
བའོ། །དང་པོ་ནི། ལས་གང་ལ་དགེ་འདུན་དུ་དགོས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལས་དེ་
ཉམས་སྤྱོད་བ་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་སྤྱོད་ན་ལས་དེ་མི་ཆགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
པ་ནི། གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་གི་ལས་ལ་ལས་གྲུལ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གསོལ་བ་ཆང་
བར་ཐོས་པ་དགོས། གཞན་གཉིས་ལ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གསོལ་བ་དང་། མཐུག་
སྤྱད་ཆང་བ་ཐོས་པ་དགོས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། རྒྱ་བས་ཆིག་ཐོས་ཤིང་དོན་ཡིད་ཀྱིས་
གོ་བ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །

ལྔ་པ་ལས་ཆགས་པའི་དུས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ནི། གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་གི་ལས་
ལ་གསུམ་གཉིས་ཆང་བ་ན་དང་། གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་བརྗོད་པའི་ཆ་གསུམ་ཡོད་
པའི་སྤྱུལ་གཉིས་ཆང་བ་ན་དང་། གསོལ་བཞིའི་ལས་ལ་བརྗོད་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་
ཆ་གསུམ་པའི་སྤྱུལ་གཉིས་ཆང་བ་ན་ལས་དེ་དང་དེ་ཆགས་པ་ཡིན་ནོ། །པལ་ཆེར་
བྱས་པ་ནི་བྱས་པ་ཉིད་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །

གསུམ་པ་མཐུག་ཆོག་ནི། དགེ་ཙམ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྐྱོ་བ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་
གང་ཟག་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་ཀྱི་མིང་ཅན་ནི། ཇི་བ་དང་། ལན་བྱིན་པ་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ནི། གཞིའི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བ་དང་། ལྷ་བ་ལ་སོགས་
པའི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི།²¹⁶⁴ ཆོ་ག་ལས་འདས་ན་ལས་མི་ཆགས་
སོ། །ཞེས་ཏེ། དག་དོན། རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཆོ་ག་ལས་འདས་པ་སྟེ་མ་ཆང་ན་འབྲས་
བྱུར་གྱུར་པའི་ལས་རྣམ་དག་དང་། དེ་དག་གི་འབྲས་བྱ་བ་སྟེན་རྫོགས་མི་འཆགས་
ཏེ། རྒྱུ་མ་ཆང་བའི་ཕྱིར། འོན་ཆོ་ག་རང་གང་སྟུམ་ན།²¹⁶⁵ འདིར་ཆོ་ག་དགེ་འདུན་
ཆང་བ་དང་ལས་བརྗོད་པ་དང་ལས་བྱེད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་ཏེ་དག་དོན། ལས་ཀྱི་ཆོ་
ག་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། ལས་རང་རང་ལ་དགོས་པའི་དགེ་འདུན་གྲངས་ཆང་བ། ལས་
རང་རང་གི་ཆོ་གའི་ཆོག་བརྗོད་པ། ལས་རང་རང་གི་ལས་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་ནས་
ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། སྦྱིར་བསྟན་པ་དང་། ཐུན་མོང་བའོ། །དང་པོ་ནི།²¹⁶² བརྗོད་པ་
ལྷག་པ་དག་གིས་མ་བྱས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་ཏེ། ཆོ་ག་ལས་འདས་པ་
སྟེ་མ་ཆང་ན་ལས་མི་ཆགས་པ་ལྟར། ལས་ལྷག་ན་ཡང་མི་ཆགས་སམ་སྟུམ་ན།
ལས་བརྗོད་པ་ལྷག་པ་དག་གིས་ནི་མི་འཆགས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། ཉམས་པ་ཕྱུང་ཟད་
གྲང་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི།²¹⁶³ བསྟོན་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་མ་བཅོས་པས་ཞེས་སོགས་
སོ། །རབ་བྱུང་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་ལས་ཡིན་ན། བསྐྱབ་བྱ་དེ་དང་དེ་དངོས་སུ་ཡོད་པ་
ཁོ་ན་ལ་བྱ་དགོས་པས་བྱབ་བམ་ཞེ་ན། མ་བྱབ་ཅེས་སྟོན་པ་ལ།²¹⁶⁷ སྐལ་བ་དང་

²¹⁶⁴ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩། འདུལ་བ་ལྷ། རྫོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་རྩ་བ། ༡༠༣༩་༡༥།

²¹⁶⁵ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩། འདུལ་བ་ལྷ། རྫོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་རྩ་བ། ༡༠༣༩་༡༥།

²¹⁶² བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩། འདུལ་བ་ལྷ། རྫོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་རྩ་བ། ༡༠༣༩་༡༥།

²¹⁶³ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩། འདུལ་བ་ལྷ། རྫོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་རྩ་བ། ༡༠༣༩་༡༥།

²¹⁶⁷ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩། འདུལ་བ་ལྷ། རྫོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་རྩ་བ། ༡༠༣༩་༤།

ལྷན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ལ་མངགས་པ་དང་འདྲ་བས་ན། རབ་ཏུ་སྦྲིན་ཏུ་གཞུག་ན་
ནི་ཆོ་ག་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་ཏེ་དག་དོན་ནི། འཕྲིན་ཆོག་གི་སློབ་ས་
རབ་ཏུ་བྱུང་བ་བསྟེན་རྫོགས་སུ་སྦྱབ་པའི་བསྦྱབ་བྱ་དེ་ལ་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་དང་ལྷན་
པ་དགོས་ཏེ། ཆོ་དེ་ལ་མཐོང་ལམ་རྒྱད་ལ་སྦྱེ་བར་ངེས་པ། མཁན་སློབ་དགེ་འདུན་
དང་བཅས་པའི་བྱུང་ཏུ་འགྲོ་བ་ལ་རང་དབང་མེད་པའི་བར་ཆད་དང་ལྷན་པ། དེ་ལྟར་
ཏུ་མཁན་སློབ་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པས་ཤེས་པ་གཅིག་དགོས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་གསོ་བ་ཕྱིར་བཅས་ཀྱི་གཞི་ལ།

ལྷན་བ་ཕྱིར་བཅས་དང་། ཚད་བ་ཕྱིར་བཅས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། ཕྱིར་
བཅས་ཀྱི་གཞི་དངོས་དང་། དུས་དང་དུས་མ་ཡིན་པ་བསྐྱས་པ་འབྱུང་བའི་གཞི། ས་
གཞན་ན་གནས་པ་སྦྱོང་བའི་གཞི། ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་གཞི། ལས་བྱེ་བའི། འཁོར་
ལོ་བྱེ་བའི་གཞིའོ། །དང་པོ་ལ། རང་མི་སློབ་ནན་ཏུར་གྱི་སློབ་ས་ཕྱིར་བཅས་ཚུལ་
དང་། རང་སློབ་མཐོལ་བཤགས་ཀྱི་སློབ་ས་ཕྱིར་བཅས་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི།
²¹ ²¹ 0 གཞི་མ་ཞི་བར་ཤེས་ནས་སྤང་བ་པོས་སོ་སོར་ཤེས་པར་བྱས་ཤིང་། མདོན་
སུམ་དུ་འཛོག་པ་ལ་ནན་ཏུར་གྱི་ལས་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད།

དེའི་དོན་ལ། ནན་ཏུར་གྱི་དབྱེ་བ། བསྐྱ་བ། མཚན་ཉིད། ནན་ཏུར་སྟོན་འགྲོའི་
བྱ་བ། མདོར་བསྐྱས་སྦྱར་བ། ནན་ཏུར་གང་ལྟར་བའི་རྒྱར་འདྲ་བ་བསྟན་བ། ནན་ཏུར་
གྱི་སྦྱ་བཤད་བ། ནན་ཏུར་རི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་རྣམས་སུ་ཡོད་ལ། དང་པོ་ལ་བཅོ་ལྔ་
ཡོད་དེ། བསྐྱེགས་པ་ནན་ཏུར། སྦྱང་པ་ནན་ཏུར། བསྦྱང་པ་ནན་ཏུར། ཕྱིར་འགྲེང་པ་
ནན་ཏུར། མ་མཐོང་བ་གནས་ནས་དབྱུང་བ་ནན་ཏུར། ཕྱིར་མི་བཅས་པ་གནས་ནས་

དབྱུང་བ་ནན་ཏུ། སྤྲེག་ལྟ་མི་གཏོང་བ་གནས་ནས་དབྱུང་བ་ནན་ཏུ། འཐབ་གྲོལ་
ལ་འབད་བ་མི་གཏོང་བ་ལས་སོགས་བ་གནས་ནས་དབྱུང་བ་ནན་ཏུ། རྣམ་པར་
གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཉི་བར་གྱུར་བ་ན་མ་ཞི་བ་གནས་ནས་དབྱུང་བ་ནན་ཏུ།
འཐབ་གྲོལ་གྱི་རྒྱ་ཉི་བར་སྐྱབ་པ་ལ་གནས་ནས་དབྱུང་བ་ནན་ཏུ། དགོ་སྤོང་རྣམས་
དང་ལྟན་ཅིག་འདྲེ་ཞིང་གནས་བ་གནས་ནས་དབྱུང་བ་ནན་ཏུ། གསོ་སྤྱོད་བཞག་
པའི་ནན་ཏུ། དགག་དབྱེ་བཞག་པའི་ནན་ཏུ། དགོ་ཚུལ་བསྐྱེལ་བའི་ནན་ཏུ།
ལྷུང་བཟེད་ཁ་སྐྱབ་པའི་ནན་ཏུ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཡོད་དེ། རོ་བོའི་སྒོ་ནས། ཆོ་གའི་སྒོ་ནས། དུལ་གྱི་སྒོ་ནས་བསྐྱེ་བ་
དང་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱབ་སྟེ། སྤྲོད་བ་ནན་ཏུ། སྤངས་བ་ནན་ཏུ།
རྣམ་དག་གི་ལས་བཞག་པའི་ནན་ཏུ་རྣམས་སུ་འདུ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱབ་སྟེ།
གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་གི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་། གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་
བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་རྣམས་སུ་འདུ་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བྱབ་སྟེ། བྲིས་པ་ཁོ་ན་ལ་བྱ་
བའི་ནན་ཏུ། རབ་བྱུང་ཁོ་ན་ལ་བྱ་བའི་ནན་ཏུ་གཉིས་སུ་འདུ་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། མི་འདོད་བཞིན་དུ་ལས་ཀྱི་ཆད་པས་བཅད་པ་ལ་མཐུག་
བཟོད་པ་གསོལ་རུང་དུ་ཡོད་པ་དེ་ནན་ཏུ་གྱི་མཆོཅ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་ཡོད་དེ། ཕྱིར་མི་འཆོས་བ་གནས་ནས་དབྱུང་བ་ལ་ལྷུང་བ་ཁས་ལེན་
པ་དང་། སྤྲེག་ལྟ་མི་གཏོང་བ་གནས་ནས་དབྱུང་བ་ལ་ཆོག་པ་ལྷ་བྱེད་པ་དང་། འཐབ་
གྲོལ་ལ་འབད་བ་ལ་སོགས་བ་གནས་ནས་དབྱུང་བ་ལ་བསྤྲེགས་བ་ནན་ཏུ་བྱེད་
པ་དང་། རྣམ་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཉི་བར་གྱུར་བ་གནས་ནས་དབྱུང་བ་ལ་

མདོན་སྤུལ་བརྒྱད་སྟོན་འགྲོའི་ཆོས་སྤྱ་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་གནས་དབྱུང་གཞན་
རྣམས་ལ་ཡང་གཞས་བསྒྲོ་^{༡༧༡}ལ་སོགས་པའི་སྒྲོག་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་ཆོས་སྤྱ་
རུང་མཐུན་སྦྱར་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ལྷ་པ་ནི། སྤྲིག་པ་ནན་ཏུར་བྱས་ནས་མ་ལོག་ན་མཐུག་ཏུ་གནས་ནས་དབྱུང་
བར་དངོས་སྤྱ་གསུངས་པ་བཞིན་དུ། སྤང་པ་དང་བསྐྱད་པ་ཕྱིར་འབྲེད་ནན་ཏུར་
རྣམས་ལ་བསྒྲོག་ཀྱང་མི་གཏོང་ན་མཐུག་ཏུ་གནས་ནས་དབྱུང་བར་བྱ་བར་མདོར་
བསྡུས་སྦྱར་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བྱག་པ་ནི། བྱིས་པ་སྤུན་འབྲེན་པའི་དགེ་སློང་ལ་དགེ་འདུན་གྱི་བསྐྱད་པ་ནན་
ཏུར་བྱས་པ་དེས་དགེ་འདུན་ལ་སྦྱར་བ་འདེབས་པ་དེའི་ཆེ་གཞས་^{༡༧༢}བསྒྲོ་སོགས་
གྱིས་བསྒྲོག་པར་བྱ་ཞིང་དེས་མ་བསྒྲོག་ན་འཐུག་ཏུ་ལྷག་མ་སྦྱེད་པར་ལུང་ལས་
དངོས་སྤྱ་གསུངས་པ་བཞིན། བྱིས་པ་ལ་བརྟམས་པ་བྲེད་པའི་དགེ་སློང་ལ་དགེ་འདུན་
གྱིས་ཕྱིར་འབྲེད་ནན་ཏུར་བྱས་པ་དེས་དགེ་འདུན་ལ་སྦྱར་བ་འདེབས་པར་བྲེད་པ་
དེའི་ཆེ་གཞས་བསྒྲོ་སོགས་གྱིས་བསྒྲོག་ཀྱང་མི་བསྒྲོག་ན་མཐུག་ཏུ་ལྷག་མ་སྦྱེད་
པར་རུང་མཐུན་དུ་སྦྱར་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེས་བསྤྲིགས་སྤྱད་ལའང་
ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བདུན་པ་ནི། དགེ་འདུན་གྱིས་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཆད་ལས་གྱིས་བཅད་པའི་
རྒྱ་མཚན་གྱིས་ནན་ཏུར་ཞེས་བརྗོད་དོ། །

བརྒྱད་པ་ནན་ཏུར་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ལ། དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་དུ་བྱ་བ། ཡུལ་གང་

^{༡༧༡} ག་༡༩་བ་༡་སྟོ།
^{༡༧༢} ག་༡༩་ན་ན་གཞས་བསྒྲོ།

ལ་ནན་ཏུར་བྱ་བ། ཉེན་གྱི་གང་ཟག་གང་གིས་བྱ་བ། དུས་ནམ་གྱི་ཆེ་བྱ་བ། ཆོ་ག་རི་
ཏྲ་བུས་བྱ་བ། ནན་ཏུར་བྱ་བའི་བསྐྱབ་བྱ། དེས་གྲོལ་བའི་རྒྱ་བཤད་བའོ། །དང་པོ་ནི།
དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཉེས་པ་ལ་མ་ཞུགས་པ་མི་འཇུག་པ་དང་། ཞུགས་ཟིན་འཕྲོ་གཙོད་
བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དུལ་ཆོས་བརྩ་དང་ལྷན་པ་གཅིག་
དགོས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། མཆོན་ཉིད་བཞི་ལྷན་གྱི་དགེ་འདུན་གྱིས་བྱ་བ་ཡིན་
ནོ། །བཞི་པ་ནི། དབྱར་རྩལ་གྱི་ནང་མིན་པ་བྱ་བ་གཞན་གྱིས་ཡིད་མ་ཡེངས་པའི་
དུས་སུ་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་ལ། སྦྱོར་དངོས་མཇུག་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།
དགེ་འདུན་འདུ་བའི་སྐབས་རྗེས་སུ་སྐྱབ་པ་དང་། ལྷང་བ་སྦྱང་བྱ་བ་དང་། སྦྱང་
བ་པོ་རང་གིས་མ་སྦྱངས་ན་དགེ་འདུན་གྱིས་བསྐྱོས་པས་སྦྱང་བྱ་བ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གསོལ་བཞིའི་ལས་གྱིས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། ལས་གྱི་
མཇུག་སྟུང་བརྗོད་པ་དང་། ^{ཧུ་ཧུ}གཞི་འདི་ཉིད་དུ་ལྷང་བ་ཕྱིར་བཅོས་གྱིས་འིག་དགེ་
འདུན་འདི་སྟེད་གཅིག་གིས་ཁྱོད་བག་ཡངས་སུ་བྱས་སོ། །ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱག་པ་ནི། བསྐྱེགས་སྦྱང་བསྦྱང་བ་ཕྱིར་འབྱེད་བཞི་བྱས་པས་ནི།
ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྦྱོད་པ་ལྷ་སྦྱོང་བ་དང་། ཁྱད་པར་བསྦྱང་བ་ནན་ཏུར་བྱས་པས་གང་
ནས་བསྦྱང་བའི་གནས་དེར་མི་གནས་པ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་། གནས་དབྱུང་
བདུན་དང་བསྐྱེལ་བ་ནན་ཏུར་བྱས་པས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྦྱོད་པ་ལྷ་སྦྱོང་བ་དང་
ཆོས་འདིའི་རབ་བྱུང་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་རྣམས་དང་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་ལོངས་
སྦྱོད་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མི་བྱ་བ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་ཞིང་། གསོ་སྦྱོང་དགག་དབྱེ་བཞག་པས་
ནི་རབ་བྱུང་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་གསོ་སྦྱོང་དགག་དབྱེ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་

བྱེད་པ་སྒྲོང་བ་དང་། ལྷུང་བ་ཟེད་ཁ་སྤྱབ་པ་ལ་ནི། རབ་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་དང་ཟང་
ཟེང་གི་ལོངས་སྤྱོད་བྱེད་པ་རྣམས་སྒྲོང་བ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་ལ། ཐུན་
མོང་པའི་གྲོལ་རྒྱ་དང་། བྱེ་བྲག་གི་གྲོལ་རྒྱ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དག་བཙུང་པའི་
གོ་འཕང་ཐོབ་པ་དང་། བཟོད་པ་གསོལ་ཟེན་པ་ན་ནན་ཏུར་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བ་
ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། གསོ་སྒྲོང་དང་དགག་དབྱེ་འཛོག་པར་བྱེད་པ་དེའས། དེས་
བསྐྱོས་པའི་དགོ་སྒྲོང་དང་ལྷན་ཅིག་གསོ་དགག་གི་ལས་བྱས་པའི་ཆེ་དེ་གཉིས་
བཞག་པའི་ནན་ཏུར་ལས་གྲོལ་བ་དང་། ནན་ཏུར་སྤྱི་མའི་སྤྱི་མ་བྱུང་ན་སྤྱི་མ་
ལས་གྲོལ་བ་ཡིན་ནོ། །གནས་དབྱུང་བདུན་ནི་མ་གཏོགས་སོ། །དེ་ལ་ནན་ཏུར་བྱི་མ་
མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་དང་ཆོས་དང་ཟང་ཟེང་གི་ལོངས་སྤྱོད་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་
སྤངས་ཟེན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་སྒྲོ་བ་ལ་མཐོལ་བཤགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཕྱིར་བཙུང་པའི་རྒྱལ་ནི།
^{21.22} ལྷུང་བ་བཙུང་བར་མི་བྱའོ། །ཐ་ན་མིང་གིས་གོ་བར་བྱ་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་
སོགས་ཀྱིས་འཆད། འདི་ལ་ལྷུང་བ་ཕྱིར་བཙུང་པའི་དགོས་པ། ལྷུང་བ་ཕྱིར་བཙུང་
བྱེད་རྒྱལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དགོས་པ་ཡོད་དེ། དངོས་སུ་ལྷུང་བ་དགག་པར་
འགྱུར་བ་དང་། བརྒྱད་ནས་རྒྱལ་ཁྲིམས་རྣམས་པར་དག་པའི་པན་ཡོན་བཅུ་ཐོབ་པར་
བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། བསམ་པའི་སྒྲོ་ནས་ཕྱིར་བཙུང་པ་དང་། སྒྲོར་བའི་སྒྲོ་ནས་
དགག་པར་སྤྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། ཉེས་པ་སྤྱི་མ་ལ་འགྲོད་སེམས་དང་།
བྱི་མ་ལ་སྤྱི་མ་སེམས་དང་། ད་ལྟ་ཕྱིར་བཙུང་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྤྱི་མ་ལས་

^{21.22} བསྐྱར་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༡ འདུལ་བ་ལྷུ་སྤྱི་བ་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་རྩ་ག། ༡༠༩༩་༦༡

འདས་པའི་བསམ་པ་བརྟན་པོ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་
གཉིས་ཡོད་དེ། ལྷང་བ་བཅས་པའི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་མཐོལ་བ་དང་། ལྷང་
བ་བཤགས་པ་དངོས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཡུལ་གང་ལ་མཐོལ་བ། མཐོལ་ཡུལ་
ཀྱི་གངས། རྟེན་ཀྱི་གང་ཟག་གང་གིས་མཐོལ་བ། དངོས་པོ་གང་མཐོལ་བ། ཆོག་རྩི་
ལྷ་བྱས་མཐོལ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། དག་སྟོང་ཆོས་དྲུག་ལྷན་ཀྱི་སྟེང་དུ་མཆོམས་ཀྱི་ནང་ན་གནས་པ་
གཅིག་ལ་མཐོལ་ལོ། །དེ་ཡང་ཕྱན་སྲུང་ཆོགས་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ཀྱི། དེས་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། དག་བསྟེན་དང་དག་ཚུལ་དང་། དག་སྟོང་མ་ལའང་མཐོལ་བས་ཆོག་པའི་
ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། བསྟོ་གྱུར་ཀྱི་ལྷང་བ་རྣམས་ནི་རང་ལ་བསྟོ་བ་མཛད་པའི་དག་
སྟོང་ཐམས་ཅད་ལ་མཐོལ། སོར་བཤགས་ཀྱི་ལྷང་བ་རྣམས་ནི། གནས་དེར་དག་
སྟོང་རི་སྟེང་ཡོད་པ་དེ་སྟེང་ལ་མཐོལ། གཞན་རྣམས་ནི་རེ་རེའི་མདུན་དུ་མཐོལ་བར་
བྱ་བ་ཡིན་ལོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཆོས་བཞི་ལྷན་ཀྱི་དག་སྟོང་གིས་མཐོལ་བ་ཡིན་ལོ། །ཆོས་
བཞི་ལྷན་ནི་སྟེ་ལྷ་གང་རུང་གི་སྟོམ་པ་གསོ་རུང་ཡན་ཆད་དང་ལྷན་པ། ལུས་ཐ་མལ་
དུ་གནས་པ། ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ། གནས་ནས་མ་སྤྱང་བའོ། །

བཞི་པ་ནི། ལྷང་བ་ཡིན་པ། རང་གི་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བར་ཡོད་པ། རོ་བོ་ཤེས་
ཤིང་བླ་བར་བྱས་པ། སྤར་མཐོལ་བ་དང་མ་འབྲེལ་བ་དེའོ། །

ལྷ་པ་ལ། སྟོར་དངོས་མཐུག་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། མཐོལ་ཡུལ་རང་ལས་

བསྐབ་པ་ཀན་ན་ཕྱག་འཆའ་བ་དང་། ཐུགས་གཏང་པར་ཞུ་བ་དང་། ལྷམ་ཕུད་དེ་
ཅོག་ཕྱར་འདུག་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་ལམ་བསྟེན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤྱིར་བཏང་
ལ་སྤྱགས་ཆོག་ལན་གསུམ་བརྗོད་པ་དང་། དམིགས་བསལ་བདག་ལ་ལྟངས་བའདི་
བྱང་ངོ་ཞེས་ཐ་མལ་པའི་ཆོག་གིས་ལན་གཅིག་མཐོལ་བས་ཀྱང་ཆོག་གོ། །གསུམ་པ་
ནི། ཐབས་ལེགས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ། བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྟངས་བ་བཤགས་ཚུལ་དང་།
བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྟངས་བ་བཤགས་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། དུལ་གང་ལ་
བཤགས་པ། ཉེན་གྱི་གང་ཟག་གང་གིས་བཤགས་པ། དངོས་པོ་གང་བཤགས་པ།
ཆོག་ཇི་ལྟ་བུས་བཤགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་བརྒྱད་ལྡན་གྱི་དགེ་སྤྱོད་གི་མདུན་
དུལོ། ཆོས་བརྒྱད་ལྡན་ནི། བཤགས་ལུལ་སྤྱན་མོང་བ་བདུན་གྱི་སྤྱིང་དུ་ལྟངས་བ་མིང་
རིགས་མ་སྤྱན་པས་མ་གོས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པའི་རབ་བྱུང་
གི་སྤྱོམ་པ་གསོ་རུང་ག། ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་པ། བསམ་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་
པ་དེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། བཤག་བྱའི་ཉེས་བྱས་ཡིན་པ། བདག་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུད་དང་
འབྲེལ་ག། ངོ་བོ་ཤེས་ཤིང་བྱ་བར་རུས་པའོ། །བཞི་པ་ལ། སྤྱོད་དངོས་མཐུག་
གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཡིད་ཀྱི་བསྐྱམས་པ་སྤྱོད་དུ་བཏང་ནས་བཤགས་ལུལ་ལ་
ཕྱག་འཆའ་བ་དང་ཐུགས་གཏང་ཞུ་བ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། མིང་རིགས་དང་
གངས་བརྗོད་པའི་སྤྱོད་ནས་སྤྱགས་ཆོག་ལན་གསུམ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་
ནོ། །གསུམ་པ་ནི། མཐོང་སྤྱོམ་ངེས་ནས་ལན་འདེབས་པ་དང་། ཐབས་ལེགས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པས་ལྟངས་བ་བཤགས་ཚུལ་ཡོད་དེ།

དང་པོར་ལྷུང་བ་བཅས་པའི་ཉེས་པ་དེ་མཐོལ་བཤགས་བྱེད།
དེའི་རྩིས་སྲུ་ལྷུང་བ་དངོས་གཞི་དེ་མཐོལ་བཤགས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ།
ལྷུང་བ་བཅས་པའི་ཉེས་པ་མ་དག་པར་དངོས་གཞིའི་ལྷུང་བ་དག་པར་མི་འགྱུར་
བའི་ཕྱིར། བཅས་ཉེས་དེ་ཡང་མཐོལ་བ་དང་བཤགས་པའི་སྒྲོན་ནས་དག་པར་བྱ་
དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མཐོལ་བ་ལ། དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་དུ། ཡུལ་གང་ལ། རྟེན་
གང་གིས། དངོས་པོ་གང་། ཚོགས་ཀྱི་སྲུ་སྐྱེས་མཐོལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། བཅས་ཉེས་
བཤགས་པའི་རྟེན་དུ་རུང་བ་དང་། བྱད་པར་ལྷག་མ་བཅས་པའི་ཉེས་པ་མཐོལ་བ་
སྒྲོ་བ་ཆགས་པའི་རྟེན་དུ་རུང་བར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་འོ། །གཉིས་པ་ནི། དགོས་ཚུངས་
བདུན་ལྔ་ཀྱི་མདུན་དུ་བྱ་བ་ཡིན་འོ། །གསུམ་པ་ནི། བསྐྱེད་རྩིས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་གསོ་
རུང་ཡན་ཆད་དང་ལྔ་ན་ལ། ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་ལ། བསམ་པ་རང་བཞིན་དུ་
གནས་ལ། གནས་ནས་མ་སྦྱང་བ་དེས་བྱ་བ་ཡིན་འོ། །བཞི་པ་ནི། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷུང་
བ་བཅས་པའི་ཉེས་པ་ཡིན་ལ། བསྐྱེད་བྱའི་ཉེས་བྱས་དང་། བསམ་པ་བཅས་པའི་
ཉེས་པ་ལས་གཞན་ཡིན་ལ། རང་གི་རྒྱུད་དུ་འབྲེལ་བར་ཡོད་ལ། རོ་པོ་ཤེས་ཤིང་
བྲན་བྱས་ལ། སྒྲུང་མཐོལ་བ་དང་མ་འབྲེལ་བ་དེ་མཐོལ་བར་བྱའོ། །ལྔ་པ་ལ། སྦྱོར་
དངོས་མཐུག་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སྒྲུང་བཞིན། གཉིས་པ་ནི། མཐོལ་བ་སྲུ་བཙུ་
དགྲུ་པོ་གང་རུང་གི་སྒྲོན་ནས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷུང་བ་གཅིག་དང་། གཉིས་དང་།
གསུམ་ནས། བྱངས་ངེས་ཀྱི་བར་བྱུང་བ་དང་། མི་ཤེས་པ་ནས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱུང་
བ་སྟེ་བཞི་པོ་རྣམས་ལ་ལྷུང་བ་བྱུང་བ་ཞག་གཅིག་དང་ཞག་གཉིས་དང་། ཞག་མང་
པོར་བཅས་པའི་ཉེས་པའི་བྱངས་ཤེས་པ་དང་། དེ་བྱངས་མི་ཤེས་པར་བཅས་

དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་དུ་བཤགས་པ། ཉེས་པ་གང་བཤགས་པ། ལུལ་གང་ལ་
བཤགས་པ། རྟེན་གང་གིས་བཤགས་པ། ཆོ་ག་རི་ལྟ་བུས་བཤགས་པའོ། །དང་པོ་
ནི། ཉེས་པ་དེ་དག་པའི་ཕྱིར་དུའོ། །གཉིས་པ་ནི། ལྷུང་བ་བཅབས་པའི་ཉེས་པ་ཡིན་
པ། བསྐྱམ་བུའི་ཉེས་བྱས་དང་། བས་ལྷག་བཅབས་པའི་ཉེས་པ་ལས་གཞན་ཡིན་པ།
རང་ཉིད་གྱི་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་པར་ཡོད་པ། རོ་བོ་ཤེས་ཤིང་བྱ་བ་བྱས་པ་དེའོ། །གསུམ་
པ་ནི། དགེ་སློང་ཆོས་བརྒྱད་ལྟ་བུའི་མདུན་དུ་བཤགས་པར་བྱའོ། །བཞི་པ་ནི། ལྷུང་
བཞིན་དགེ་སློང་ཆོས་བཞི་ལྟ་བུའི་དགོས་པོ། །

པ་པ་པ་ ག་ཏེ་ལ་ན་མ་བཅས།

ཆོག་ལན་གསུམ་བརྗོད་པའི་སློན་ནས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། མཐོལ་བ་སློན་དུ་སོང་ན་
བཤགས་པ་རྒྱང་བས་ཆོག་མ་སོང་ན་མཐོལ་བཤགས་དུས་གཅིག་དུ་བྱའོ། །གསུམ་
པ་ནི། སྤར་བཞིན་ནོ། །

ལྷུང་བ་བཅས་ཉེས་བཤགས་པའི་རྗེས་སུ་ལྷུང་བ་དངོས་གཞི་བཤགས་པ་
ལའང་གཉིས་ཏེ། བཤགས་ཡུལ་གྱི་དགོ་འདུན་གྱི་གངས་དང་། ལྷག་མ་པམ་པ་ཕྱིར་
བཅོས་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་ལ། དང་པོ་ནི། པམ་པའི་སྤར་གཏོགས་པའི་སློན་པོ་ཕྱི་
བ་དགོ་སློང་བྱག་གི་མདུན་དུ་དང་། ལྷག་པའི་སྤར་གཏོགས་པའི་སློན་པོ་ཕྱི་བ་དགོ་
སློང་ལྗེའི་མདུན་དུ་དང་། པམ་པའི་སྤར་གཏོགས་པའི་སློན་པོ་ཡང་བ་དགོ་སློང་
བཞིའི་མདུན་དུ་བཤགས། །གཞན་ནམས་དགོ་སློང་རེ་རེའི་མདུན་དུ་བཤགས་པར་བྱ་
བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དང་པོ་ལྷག་མ་ཕྱིར་བཅོས་ཚུལ་ལ། དགོ་སློང་ཁྱད་པར་
ཅན་གྱིས་ལྷག་མ་ཕྱིར་བཅོས་ཚུལ་དང་། དེ་མ་ཡིན་པའི་དེ་ཕྱིར་འཆོས་ཚུལ་
ལོ། །དང་པོ་ནི། སློ་མགུ་དབྱུང་གསུམ་སྤྱད་མི་དགོས་པར་དགོ་སློང་གཅིག་གི་
མདུན་དུ་མིང་རིགས་ཀྱི་སློན་ནས་བཤགས་པས་འདག་པར་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལ་
སློ་བའི་སློན་ནས་ལྷག་པའི་བཅས་ཉེས་ཕྱིར་བཅོས་བྱ་བ་དང་། ལྷག་མ་དངོས་གཞི་
ཕྱིར་བཅོས་བྱ་ཚུལ་ལོ། །དེ་ཡང་སློ་བ་ལ་སློ་བ་ཞོད་བ་དང་། སློ་བ་སློད་བ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ལ། ཡུལ་གང་ལ། ཉེན་གང་གིས། གང་གི་དོན་དུ། ཡུན་རི་སྤིད་དུ། ཆོ་
ག་རི་ལྟ་བུས་ཞོད་པ། སྤྱ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དགོ་འདུན་མཆོན་ཉིད་གསུམ་ལྷན་
གྱི་མདུན་དུའོ། །གཉིས་པ་ནི། རུན་མོང་བཅོས་བརྒྱད་ལྷན་གྱི་སྤེང་དུ་གང་ཟག་ཁྱད་

པར་ཅན་མ་ཡིན་པ་གཅིག་དགོས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ལྷག་མའི་བཅའ་ས་ཉེས་དག་
པའི་ཕྱིར་དུའོ། །བཞི་པ་ནི། བཅའ་ས་པའི་ཞག་གངས་ཇི་སྟེད་པ་དེ་སྟེད་དུའོ། །ལྷ་པ་
ལ། སྦྱོར་དངོས་མཐུག་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། འདུ་བའི་སྐབས་སྐབ་པ་དང་། ཆན་
པའི་མཐའ་ལོགས་ནས་བྱག་འཆལ་བ་དང་། ལྷམ་བྱད་དེ་ཙོག་བྱར་འདུག་པ་སོགས་
སྦྱོད་ལམ་བསྟེན་པ་དང་། རང་གི་གསོལ་བ་ལན་གསུམ་གདབ་པ་རྣམས་སོ། །གཉིས་
པ་ནི། གསོལ་བའི་ལས་ཀྱི་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། སྤར་བཞིན་ནོ། །

བྱག་པ་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་གནས་ནས་དམན་པའི་གནས་སུ་སློབ་ས་དེ་
སྐད་ཅས་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ། དུལ་གང་ལ་སྦྱོད་པ། རྟེན་གང་གི། གནས་གང་དུ།
གང་གི་དོན་དུ། དུལ་ཇི་སྟེད་དུ། ལུ་ཇི་སྦྱོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དག་འདུན་
ལོངས་པ་མཆོམས་ནང་དེར་གནས་པ་ལས་བྱར་དུ་སྦྱོད་པ་མ་ཡིན་པ། རང་བཞིན་
དུ་གནས་པ། མཆོན་ལྟ་བུ་མཐུན་པ་དེ་ལ་སྦྱོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། སློབ་ནོད་
པའི་གང་ཟག་དེས་སྦྱོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། སློབ་ནོད་པའི་གནས་
དེར་སྦྱོད་པར་བྱའོ། །བཞི་པ་ནི། ལྷག་མ་བཅའ་ས་ཉེས་པ་དེ་དག་པའི་ཕྱིར་
དུའོ། །ལྷ་པ་ནི། སློབ་ནོད་པའི་ཞག་གངས་དེ་སྟེད་དུའོ། །བྱག་པ་ནི། ཁྱད་པར་ཅན་
ཀྱི་སྦྱོད་པ་ལྷ་སྤང་བ་དང་། དམན་པའི་སྦྱོད་པ་ལྷ་དང་དུ་ལེན་པ་དང་། དུས་འདས་པ་
དང་འབྱུང་བར་འགྱུར་བར་བརྟོན་པ་དང་། འཐབ་ཀྱིས་གྱིས་རྒྱུན་བཏང་ཞིང་བལ་བ་
ན་བསྐངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཁྱད་པར་ཅན་ཀྱི་སྦྱོད་པ་ལྷ་སྤང་བ་ཡོད་དེ། གྲུས་པའི་ལས་
བདག་གིར་བྱ་བ་སྤང་བ་དང་། མཉམ་པ་དང་ལྷག་པའི་བསམ་པ་སྤང་བ་དང་། དག་
སྦྱོང་བའི་གནས་ལྟ་བུ་སྤང་བ་དང་། ཆད་ལས་སུ་གཏོགས་པའི་བྱ་བ་སྤང་བ་དང་།

སྟོན་པའི་ཁྱད་པར་དང་ཉེ་བ་རྣམས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དམན་པའི་སྤྱོད་
བ་ལྔ་ཡོད་དེ། བདེ་ས་བར་གྱི་དུས་སུ་རི་ལྷོ་སྤྱོད་བ་དང་། ཆོས་སྟོན་པའི་དུས་སུ་རི་
ལྷོ་སྤྱོད་བ་དང་། གཤམ་སྤྱོད་ཆོད་ལ་འདུ་བའི་དུས་སུ་རི་ལྷོ་སྤྱོད་བ་དང་། དུས་
ཐམས་ཅད་དུ་རི་ལྷོ་སྤྱོད་བ་དང་། དགོངས་ཀྱི་དུས་སུ་རི་ལྷོ་སྤྱོད་བ་རྣམས་སྤྱོད་
པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལྷག་མ་དངོས་གཞི་ཕྱིར་འཆོས་ཚུལ་ལ།

མགུ་བས་ཕྱིར་འཆོས་ཚུལ་དང་། དབྱུང་བས་ཕྱིར་འཆོས་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་
ལ། མགུ་བ་ཞོད་བ་དང་། མགུ་བ་སྤྱད་བ་གཉིས་ཡོད། དེ་ནི་པལ་ཆེར་སློབ་དང་འབྲ་
བ་ལ། དེ་ཡང་དགོས་པ་གང་གི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དང་། གངས་ཀྱི་ཆད། སྤྱོད་བཞག་གི་ཁྱད་
པར་རོ། །སློབ་མགུ་གཉིས་ལ་དགོས་པ་དང་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། སློབ་
ཞོད་བ་དང་སྤྱད་པའི་དགོས་པ་ལྷག་མ་བཅས་པའི་ཉེས་བཅུ་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་ལ།
མགུ་བ་ཞོད་བ་དང་སྤྱད་པའི་དགོས་པ་ནི། དབྱུང་བ་ཆགས་པའི་རྟེན་དུ་བྱ་བའི་ཆེད་
དང་། ལྷག་མ་དངོས་གཞི་དག་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དགེ་སློང་མས་ནི་ལྷ་
བའི་ཆོས་བརྒྱད་དག་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཞག་གངས་ཀྱི་ཁྱད་པར་
ཡོད་དེ། སློབ་ཞོད་སྤྱོད་གཉིས་ལྷག་མ་བཅས་པའི་ཞག་གངས་དེ་རྟེན་དུ་བྱ་བ་དང་
མགུ་བ་དགེ་སློང་གི་ཞག་དུག་དང་། དགེ་སློང་མས་སྤྱོད་བྱེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་
གཉིས་ཀྱི་སྤྱོད་བཞག་གི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ་སློབ་བཞག་ཟེན་ལ། མགུ་བའི་སྤྱོད་ཞོན་ནི་
ལྷག་མའི་དབྱུང་བ་ཆགས་པའི་ཆེད་དུ་དགེ་འདུན་ལྷགས་མགུ་བར་བྱེད་པས་མགུ་
བ་དང་། ལྷ་བའི་ཆོས་བརྒྱད་ལས་འདས་པའི་ལྷང་བ་དག་པའི་ཕྱིར་དུ་དགེ་སློང་པ་

མ་གཉིས་ཀའི་དགེ་འདུན་ཐུགས་མགུ་བར་བྱེད་པས་དེ་སྐད་ཅེས་བརྗོད་པའི་བྱིད།

གཉིས་པ་དབྱུང་བས་བྱིར་འཆོས་ཚུལ་ལ།

དགོས་པ་གང་གི་ཆེད་དུ་དབྱུང་བ། དུམ་གང་ལ་དབྱུང་བ་ཞོད་པ། ཉེན་གང་གིས་
ཞོད་པ། ལྷུང་བ་གང་དག་པའི་དོན་དུ་ཞོད་པ། ཆོ་ག་གང་གིས་དབྱུང་བ། སྤྱི་བཤད་
པའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷག་མའི་ལྷུང་བ་དག་པའི་བྱིར་དུ་འོ། །གཉིས་པ་ནི། བཞི་བཙུང་མ་ཉི་
ལུང་གངས་ཆང་པའི་དགེ་འདུན་མཆོན་ཉིད་བཞི་དང་ལྷན་པ་ལ་དབྱུང་བ་ཞོད་པར་
བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཐུན་མོང་པའི་ཆོས་བརྒྱད་ལྷན་གྱི་སྟེང་དུ། གང་ཟག་བྱུང་པར་
ཅན་མ་ཡིན་པ། མགུ་བ་སྟོད་པའི་དགེ་སྟོང་དེས་ཞོད་པར་བྱའོ། །བཞི་པ་ནི། ལྷག་མའི་
ལྷུང་བ་དངོས་གཞི་ཡིན་པ་གང་ཟག་བྱུང་པར་ཅན་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བར་
ཡོད་པ། རོ་པོ་ཤེས་ཤིང་བྲན་པར་བྱས་པ། བཅས་པ་དང་མི་ལྷན་པའི་ལྷུང་བ་དེ་དག་
པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ལྷ་པ་ལ་གསུམ་ལས། སྟོར་བ་ནི་སྤར་བཞིན་ནོ། །དངོས་གཞི་
གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བྱ་ལ། བྱུང་པར་ནི། གསོལ་བ་དང་བརྗོད་པ་དང་པོའི་བར་དུ་
སྤྲིག་པ་འདག་པར་གསུངས་ཤིང་། མཐུག་གཟེངས་བསྟོད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་པམ་པ་བྱིར་འཆོས་ཚུལ་ལ་པམ་པ་འཆབ་བཅས་བྱུང་ན་རི་ལྟར་བྱ་

བའི་ཚུལ།

འཆབ་མེད་བྱུང་ན་རི་ལྟར་བྱིར་འཆོས་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དེ་བྱུང་ན་
གནས་ནས་དབྱུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ^{ཧྲ ༥} ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་བསྐྱད་པར་
བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིད།

གཉིས་པ་ནི། བསྐྱབ་པ་ཞོད་ཚུལ་དང་། སྟོད་པའི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ་

ཡུལ་གང་ལས། རྟེན་གང་གིས། ལྷུང་བ་གང་དག་པའི་དོན་དུ། ཡུན་རི་སྤིང་དུ། ཆོ་ག་
རི་ལྟ་བུས་ནོད། སྤྱོད་བཞུགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། མཆོན་ཉིད་བཞི་ལྡན་གྱི་དགེ་འདུན་ལ་
ནོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤྱིན་ཡུལ་སྤུན་མོང་པའི་ཆོས་བརྒྱད་ལྡན་ལ་
བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། བཅ་བ་ཡིན་པ། བདག་གི་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བར་ཡོད་པ།
རོ་བོ་ཤེས་ཤིང་བྱ་བར་བྱས་པ། བཅའ་བའི་ཉེས་པ་དང་མི་ལྡན་པ་དེ་དག་པའི་
ཕྱིར་དུ་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། རི་སྤིང་འཆོ་བའི་བར་དུའོ། །ལྷ་པ་ལ། སྦྱོར་
དངོས་མཐུག་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སྦྱོ་བའི་སྐབས་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི་
གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱི་དང་། གསུམ་པ་ནི། ལས་ཀྱི་མཐུག་སྤྱད་བརྗོད་པའི་སྦྱོན་ས་
བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དུག་པ་ནི། བཅ་བ་འཆབ་མེད་དག་པའི་དོན་དུ་བྱུང་བར་ཅན་གྱི་
སྦྱོད་པ་ལྷ་སྦྱོང་བ་དང་། དམན་པའི་ཆོས་ལྷ་དང་དུ་སྦྲངས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ནམས་སུ་
ལེན་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་དོ། །གཉིས་པ་བསྐྱབ་པ་སྦྱོད་པའི་ཚུལ་ལ།
ཡུལ་གང་ལ། རྟེན་གང་གིས། གནས་གང་དུ། ལྷུང་བ་གང་དག་པའི་ཕྱིར་དུ། ཡུན་རི་
སྤིང་དུ། ཚུལ་རི་ལྟར་བསྐྱབ་པ་སྦྱོད་པ་ནམས་སོ། །དང་པོ་ནི། མཆོན་ཉིད་བཞི་ལྡན་
གྱི་དགེ་འདུན་ལ་སྤྱད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། བསྐྱབ་པ་ནོད་པའི་དགེ་སྦྱོང་དེས་བྱ་
བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། བལ་ཆེར་སྦོ་བ་སྦྱོད་པའི་གནས་དང་འབྲེལ། །བཞི་པ་ནི།
བཅ་བ་འཆབ་མེད་དག་པའི་ཕྱིར་དུའོ། །ལྷ་པ་ནི། སྦྱིར་བཏང་ལ་རི་སྤིང་འཆོའི་བར་
དུ་དང་། དམིགས་བསལ་ལ་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བྱ་ཐོབ་པ་དང་། སྤུན་མོང་མ་
ཡིན་པའི་བཅ་བ་འཆབ་མེད་བྱུང་བའི་བསྐྱབ་བྱིན་དགེ་སྦྱོང་མ་མཆོན་གྱུར་པའི་ཆེ་
བསྐྱབ་བྱིན་ལས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར། དུག་པ་ནི། བྱུང་བར་གྱིས་སྦྱོད་པ་ལྷ་སྦྱོང་ཞིང་

གསུམ་པ་ས་གཞན་ན་གནས་པ་སྟོད་པའི་གཞི་ལ། དཔེ་བ། བསྐྱ་བ། མཚན་
 ཉིད། བསྐྱབ་བྲ། སྐྱ་བཤད། དེ་ལས་སྐྱལ་པའི་དུས་སོ། །དང་པོ་ལ། ཆེ་མོང་རགས་
 རིམ་གྱི་སྟོན་ས་དཔེ་བ། ཞིབ་པོ་རྣམ་འཐག་གི་སྟོན་ས་དཔེ་བའོ། །དང་པོ་ལ། སྟོ་བ་
 སྟོད་པ་གསུམ། མགྲ་བ་སྟོད་པ་གསུམ། སྟོ་ལྟན་གསུམ། མགྲ་ལྟན་གསུམ།
 བཟླ་གས་པ། སྐྱད་པ། བསྐྱད་པ། ཕྱིར་འབྱེད་པ་བཞི། གནས་དབྱུང་བདུབ། དཔེ་
 ཚུལ་བཞིལ་བ། རོ་བོ་ཉིད་འཆོལ། བསྐྱབ་པ་ཁྱེན་པ་སྟེ་ཉིར་བྲལ་ཏུ་ཡོད་པོ། །གཉིས་
 པ་ལ། སྟོ་བ་སྟོད་པ། གཞི་ནས་སྟོད་པ། ཡང་གཞི་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་སྟོ་བ་སྟོད་པ་དང་
 གསུམ། མགྲ་བ་སྟོད་པ། གཞི་ནས་མགྲ་བ་སྟོད་པ། ཡང་གཞི་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་མགྲ་

བ་སྐྱོད་བ་དང་གསུམ། སྐྱོ་བ་སྐྱོད་ནས་མགུ་བ་སྐྱོད་བ་གསུམ། གཞི་ནས་སྐྱོ་བ་སྐྱོད་
ནས་མགུ་བ་སྐྱོད་བ་གསུམ། ཡང་གཞི་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་སྐྱོ་བ་སྐྱོད་ནས་མགུ་བ་སྐྱོད་
བ་གསུམ་སྟེ་བཙེ་ལ། སྐྱོ་ལྗན་གསུམ། མགུ་ལྗན་གསུམ། སྐྱོ་བ་སྐྱོད་ནས་མགུ་བ་དང་
ལྗན་བ་གསུམ། གཞི་ནས་སྐྱོ་བ་སྐྱོད་ནས་མགུ་བ་དང་ལྗན་བ་གསུམ། ཡང་གཞི་
ནས་བསྐྱངས་ཏེ་སྐྱོ་བ་སྐྱོད་ནས་མགུ་བ་དང་ལྗན་བ་གསུམ་བསྐྱེགས་བ་སོགས་
བཞི། གནས་དབྱུང་བདུན། བསྐྱེལ་བ་ནན་ཏུ། རོ་བོ་ཉིད་འཆོལ་བ་བསྐྱབ་བ་བྱིན་བ་
རྣམས་ཏེ་ཞེ་བཞི་ཡོད་དོ། །

གཉིས་བ་ནི། རོ་བོ་ལྟོ་ནས་བསྐྱབ་བ་དང་། རྣམ་བྱངས་ཀྱི་སྐྱོ་ནས་བསྐྱབ་བ་
དང་། ཆེ་ཆུང་གི་སྐྱོ་ནས་བསྐྱབ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལའང་གསུམ་ཡོད་དེ། སྐྱངས་
པས་གཞན་ན་གནས་བ་དང་། སྐྱད་པས་གཞན་ན་གནས་བ་དང་། རྣམ་པར་དག་པས་
གཞན་ན་གནས་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། གནས་དབྱུང་བདུན་དང་བསྐྱེལ་བ་
ནན་ཏུར་རོ། །གཉིས་བ་ནི། བསྐྱེགས་སོགས་བཞི་ལོ། །གསུམ་བ་ནི། གཞན་རྣམས་
སོ། །གཉིས་བ་ལ་ས་གཞན་ན་གནས་བ་ལ་ནན་ཏུར་བྱས་བ་དང་། མ་བྱས་བ་གཉིས་
སུ་འདུ། དང་པོ་ནི། བསྐྱེགས་སོགས་བཞི། གནས་དབྱུང་བདུན། བསྐྱེལ་བ་ནན་ཏུར་
རྣམས་སོ། །གཉིས་བ་ནི། གཞན་རྣམས་སོ། །གསུམ་བ་ནི། གཞན་ན་གནས་བ་ཆེན་
པོ་དང་། ཆུང་དུ་གཉིས་སུ་འདུ་བ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་བ་མཆོད་ཉིད་ནི། དམན་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་ལས་ཀྱི་ཆོ་གའི་སྐྱོ་ནས་
བྱད་པར་ཅན་ཀྱི་སྐྱོད་བ་ལྟ་སྐྱང་དགོས་དུང་དུ་གནས་བ་དེ་དེ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་བ་ནི། ས་གཞན་ན་གནས་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་བྱད་པར་ཅན་ཀྱི་སྐྱོད་བ་

ལྷ་སྤྱོད་བ་དང་དམན་པའི་སྤྱོད་པ་ལྷ་དང་དུ་སྦྲང་བར་བྱ་བ་ཡིན། རྩུང་དུ་ནམས་གི་
དམན་པའི་སྤྱོད་པ་ལྷ་དང་དུ་མི་ལེན་ཡང་ཁྱད་པར་ཅན་གི་སྤྱོད་པ་ལྷ་སྤང་བ་ལ་
བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ས་གཞན་ན་གནས་པ་ཆེན་པོ་ནི་སྤོ་བ་སྤྱོད་པ་དང་མགུ་
བ་སྤྱོད་པ་བཙུ་ལ། རོ་བོ་ཉིད་འཆོལ་བ་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ནམས་སོ། །རྩུང་དུ་ནི་སྤོ་
ལྷན་བཙུ་ལྷ་ནན་ཏུར་བཙུ་གཉིས་སོ། །

ལྷ་པ་ནི། རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་ས་ལས་དམན་པའི་ས་ན་གནས་པའི་རྒྱ་
མཆན་གྱིས་དེ་སྐད་ཅས་བརྗོད་དོ། །

དུག་པ་ནི། དག་བཙུམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ན་གཞན་ན་གནས་པ་ཐམས་
ཅད་ལས་གོལ། བཟོད་པ་བྱས་པས་ནན་ཏུར་ལས་གོལ། སྤོ་མགུ་སྤྱད་པས་སྤོ་སྤྱོད་
ལས་གོལ། མགུ་བ་བྱིན་པས་སྤོ་ལྷན་ལས་གོལ། དབྱུང་བ་བྱིན་པས་མགུ་ལྷན་ལས་
གོལ། རྩུང་བ་སྦྲང་བ་བཟོད་པར་བྱ་བའི་ལས་བྱས་པས་རོ་བོ་ཉིད་ཆོལ་བ་ལས་གོལ།
གནས་དབྱུང་མ་གཏོགས་ནན་ཏུར་སྤོན་མའི་རྗེས་སུ་བྱི་མ་བྱས་པས་སྤོན་མ་ལས་
གོལ་བ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ། ཡོངས་སུ་སྤྱོད་^{21 22}པའི་གཞི་ལ། རྩུང་བ་སྦྲང་བྲན་བྱེད་པ་ཡིན་ལ།
དེ་ལ་ཡང་ཡུལ་གང་ལ་སྦྲང་བ། རྟེན་གང་གི་སྦྲང་བ། གནས་གང་དུ་སྦྲང་བ། དུས་
ནམ་གི་ཆེ་སྦྲང་བ། གཞི་གང་ལ་སྦྲང་བ། ཚུལ་རི་ལྟར་དུ་སྦྲང་བ། སྦྲང་བའི་བྱ་བ་རི་
ལྟར་དུ་སྤྱབ་པ། དགོས་པ་ཅིའི་བྱིར་དུ་སྦྲང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་བརྒྱད་ལྷན་ཞིག་
ལ་སྦྲང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། ཆོས་བརྒྱད་ནི་རབ་བྱུང་ལྗེ་ལྷ་གང་དུང་གི་སྤོམ་པ་གསོ་
དུང་ཡན་ཆད་དང་ལྷན་པ་དང་། བསམ་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ། ལུས་ཐལ་མལ་

དུ་གནས་པ། གནས་ནས་མ་སྤང་བ། ཆོས་མ་ཡིན་སྟོགས་སུ་མ་སོང་བ། ཉན་པ་མ་
ཡིན་པ། དགེ་འདུན་ཐ་དད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ། སྤང་བ་པོ་དང་ཞེ་འགྲས་པ་མ་ཡིན་
པ་རྣམས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཆོས་དགུ་ལྟ་ཞིག་གིས་སྤང་བར་བྱ་ལ། ཆོས་དགུ་ནི་བསྟེན་
རྩོགས་ཀྱི་སྟོམ་པ་རྣམ་དག་དང་ལྟན་པ། ལྟ་བ་མཐུན་པ། དགེ་སྟོང་མས་སྤང་ན་
མཆོན་མཐུན་པ། ཐ་སྟང་གསུམ་དང་ལྟན་པ། ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་པ། བསམ་པ་
རང་བཞིན་དུ་གནས་པ། ཉན་པ་འཕམ་དེས་བསྐྱོས་པའི་པོ་ཉ་མོ་མ་ཡིན་པ། སྤང་ཡུལ་
དེ་དང་ཞེ་འགྲས་པ་མ་ཡིན་པ། བྱམས་པ་དང་ལྟན་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྤྱིར་བཏང་ལ། ^{ཧྲ ༢༡} མཐའ་མ་ཡིན་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་
གསུངས་པས། དཔེན་པའི་གནས་སུ་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དམིགས་བསལ། དགེ་
འདུན་གྱི་དབྱུས་སུ་སྤང་བའི་ཉེས་པ་དགེ་འདུན་གྱི་དབྱུས་སུ་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ།
ཁྱེ་བ་ལས། ^{ཧྲ ༢༢} བཅུན་པ་ཆོས་བཞིན་དུ་གང་དུ་སྤང་བར་བགྱི་ཉེ་བ་འཁོར་དགེ་
འདུན་གྱི་ནང་དུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

བཞི་པ་ནི། དབྱར་ཚུལ་གྱི་ནང་མ་ཡིན་པ། བྱ་བ་གཞན་གྱིས་སེམས་ཡེངས་
པའི་དུས་སུ་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །

ལྔ་པ་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ལྟ་བ་དང་། ཆོ་ག་དང་། འཆོ་བ་བཞི་ཉམས་པ་ཐ་
མལ་པའི་ཤེས་པས་མཐོང་ཐོས་དོགས་ཀྱི་གཞི་དང་བཅས་པ་དེ་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་
ནོ། །

^{ཧྲ ༢༡} བསྟེན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥ འདུལ་བ་ལྟ། སྟོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༡༠༥༣་པ།

^{ཧྲ ༢༢} བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༥ འདུལ་བ་ན། སྟོན་པ་བཙུམ་ལྟན་འདས། ལྷང་ཁྱེ་བ། ༥༠༣་པ།

བྱུག་པ་ནི། བསམ་བྱའི་གནས་ལ་བསམ། བརྟག་བྱའི་གནས་ལ་བརྟགས།
བན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་སྡོན་དུ་བཏང་། བྱམས་པ་དང་སྦྱང་རྩེའི་སེམས་ཉེ་བར་
བཞག་ནས་སྦྱང་བའི་སྐབས་དབྱེ་བའི་སློབ་སྦྱང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

བདུན་པ་ལ་ཉེས་པ་སྦྱང་བའི་སྐབས་སྤྱེ་ཞིག་ཅེས་བརྗོད་པའི་ཆེ་སྐབས་མི་
འབྱེད་པ་དང་། འབྱེད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྟོགས་མཐའ་དག་ལ་སྐབས་མི་འབྱེད་
པ་དང་། རྟོགས་འགའ་ཞིག་ལ་མི་འབྱེད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། གཞུམ་^{པ. ༡༠}བསྒྲོ་
སོགས་ཀྱིས་མ་བཏང་ན་བཀའ་སློབ་མ་བདེ་བའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་སྤྱེ་བས་དེ་ཉིད་
གཞི་བསྟན་དུ་བྱེད་ཅིང་མ་བཏང་ན་གནས་དབྱུང་བྱ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། རྟོགས་
འགའ་ལ་སྐབས་མི་འབྱེད་ན་བརྗོད་པ་དང་བཅས་པས་ནན་ཏུ་བྱེད། དེས་མ་སྤུལ་
ན་གདམས་ངག་གསོ་སྦྱོང་དགག་དབྱེ་བཞག་པར་བྱ་བ་དང་། དེས་མ་སྤུལ་ན་
གནས་དབྱུང་བའོ། །གཉིས་པ་སྐབས་འབྱེད་པ་ལ། མི་སྟན་པར་བྱེད་པ་དང་། སྟན་
པར་བྱེད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྤར་བཅས་བྱེད། དེས་མ་སྤུལ་ན་གདམས་ངག་
འཛོག་པ་ནས་གནས་དབྱུང་བྱེད་པའི་བར་བྱེད། སྤར་བཅས་པ་ཡང་རྟ་དཔྱ་གློད་
སྤར་བ་དང་བཅས་པ་བཏང་བ་རྟ་རྟ་སྤར་བཅས་སུ་གྲགས་པར་འགྱུར་བ་ལྟར་དགེ་
སྦྱོང་ལྟར་བ་དང་བཅས་པར་གྲགས་སུ་གཞུག་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་སྐབས་སྟན་པར་བྱེད་ན་ལྟར་བ་སྦྱང་ཞིང་སྦྱང་བ་ན་ལྟར་བ་ཁས་མི་
ལེན་པ་དང་ལེན་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཡང་བརྗོད་ནས་ཁས་མི་ལེན་ན། རོ་མོ་
ཉིད་འཛོལ་བ་སྤྱི་ན། ཤེས་བཞིན་དུ་ཁས་མི་ལེན་ན་མ་མཐོང་གནས་དབྱུང་བྱ་བ་
དང་། ཆང་འཕྱང་བའི་ལྟར་བ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་ཁས་སྦངས་ནས་དེ་ལ་ལྟར་བ་མི་འབྱུང་ཟེར་

འགྲུད་པ་ནི་ལྷུང་པ་སྤར་མ་འབྲེལ་ཆུང་མ་སྤར་པར་བྱ་བ་དང་། འབྲེལ་པ་ཆུང་མ་
ལྷུང་པ་ཆུང་མ་སྤར་པར་བྱ་བ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཆུང་མ་སྤར་དག་པར་འགྲུད་
པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།

ལྷ་པ་དབྱེ་བ་ལ་ཡང་། གཞི། བསམ་བ། སྒྲོང་བ། མཐར་ཐུག་གི་ཡན་ལག་
གོ། །དང་པོ་ལ། གང་དུ་དབྱེ་བའི་གནས། གང་དག་དབྱེ་བའི་དགེ་འདུན། གང་གི་
ལས་ཐ་དད་བར་འབྱེད་བའི་བྱེད་བ་པོ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། མཛོད་ལས།
ཡ་ཤེས་ཀྱི་དབྱེན་ནི་སྒྲིང་གསུམ་ན། ཞེས་གསུངས་བ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །སྒྲུ་མི་སྟོན་ན་
ལས་ཀྱི་དབྱེན་མི་འབྱུང་སྟེ། དེར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་བ་མེད་བའི་ཕྱིར། མཆོམས་
གཅིག་གི་ནང་ཡིན་བ་དགོས་ཏེ། མཆོམས་ཐ་དད་ལ་དེ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་
བ་ནི། བརྒྱད་ཡན་ཆད་ཀྱི་གངས་ཆང་བ། ཁ་སྒྲོང་འོས་བ། སོ་སོ་སྟེ་པོ་ཡིན་བ་
ནམས་དགོས་སོ། །དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཡ་ཤེས་དེ་ནི་བརྒྱད་དག་ཡན་ཆད་ཀྱིས། ཞེས་
གསུངས་བའི་ཕྱིར། གཉིས་བ་གྲུབ་སྟེ། ཁ་སྒྲོང་དུ་མི་འོས་ན་ཚུལ་ཤིང་གིས་བར་མི་
ཆགས་བའི་ཕྱིར། གསུམ་བ་གྲུབ་སྟེ། འཕགས་བའི་དགེ་འདུན་དབྱེ་བར་མི་རུས་
བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲོབ་བ་འཕགས་བ་ཡིན་ན་སྟབས་གནས་ལ་དད་བ་བྱེད་པས་བྱབ་བའི་

པད་ནི བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་ན། ༥༥ མཛོན་བ་ཀྱ། མཛོན་དཔོན་དཔྱིག་གཉེན། མཛོད་ཅ་བ། ༣༣་༡༧།

ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཆོས་མ་ཡིན་པར་སྦྲ་བ་དག་གིས་འབྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་
ལ། འདུ་ཤེས་དང་ཀུན་སྒྲོང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མ་འབྲུལ་བ་གཅིག་དགོས་
སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆོས་འདུལ་བ་གཉིས་དང་མི་ལྡན་པར་ཤེས་བཞིན་དུ་ཆོས་མ་
ཡིན་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལས་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པར་འདོད་པ་རྒྱན་མ་ཆད་
པའོ། །གསུམ་པ་ནི། ལས་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། གང་ཡང་རུང་
བའི་པལ་ཆེར་བྱས་ཟིན་པའོ། །

དྲུག་པ། འཁོར་ལོ་བྱེ་བའི་གཞི་ལ། བྱད་པར་གྱི་གཞི་འཁོར་ལོའི་དོན་དང་།
བྱད་པར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དབྱེན་གྱི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། གཞུང་ཆེན་
མའི་ལུགས་དང་། བཙུན་པ་དབྱངས་སྒྲིག་པའི་ལུགས་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་ལས་
གཉིས་ཀས་ལུང་གི་དགྲིལ་འཁོར་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་དང་། རྟོགས་པའི་ཆོས་
འཁོར་མཐོང་ལམ་ཁོ་ནའི་སྟངས་འཛོག་གོ། །གཉིས་པ་ནི། པལ་ཆེར་སྤར་དབྱེན་
གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན། མ་བཤད་པ་ཉིས་དམིགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། དབྱེན་
འདི་བྱུང་ནས་ལོ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་སྟོན་པ་གཅིག་གི་ཞིང་ཁམས་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་
སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་གནས་པའི་ཆོས་བྱེད་རྣམས་
ལ་ལམ་ལྷ་གང་ཡང་རྒྱད་ལ་མི་སྤྱེ་བར་ལུང་གཞི་ལས་གསུངས་སོ། །ཡུན་ཆད་ཀྱི་
དབང་དུ་བྱས་ན་མི་གནས་ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་མཛོད་འགྲེལ་ལས། ^{པ་༤}དགེ་འདུན་
དབྱེ་བ་དེ་ནི་གདོན་མི་ཐ་བར་ནམ་ལངས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར། ཞག་གཅིག་མ་ལོངས་ཅམ་དུ་གནས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཚད་པ་བྱིར་བཙོས་ལ།

^{པ་༥} བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ^{པ་༦} མངོན་པ་གྲུ། སྒྲིབ་དཔོན་དབྱིག་གཉིན། མཛོད་འགྲེལ། ༥༣༩།

དགོས་པ་ལྟར་ རྒྱ་ རོ་ལོ་ དབྱེ་བ་ རྩོད་པ་ཞི་བྱེད། རྩོད་པ་འཁྲུལ་མའི་དོན། ཞི་
བྱེད་འཁྲུལ་མའི་དོན། རྩོད་པ་མཐར་སྐྱེལ་མའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རྩོད་པ་ཞི་བར་
བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་ལོ། །གཉིས་པ་ལ་ནང་གི་རྒྱ་དང་། ཕྱིའི་རྒྱ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འདོད་
ཆགས་ཞེ་སྒྲུང་གཏི་མུག་གསུམ་པོ་དེ་དེ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་ལ་ལོག་པར་སྐྱབ་པ་དང་། སྒྲོང་བ་དང་། ལྷུང་བ་དང་བཅས་པ་དང་། ལས་ལ་
མ་སྐྱབ་པ་མི་བྱིན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འབྲེད་ཕྱིར་རྩོད་པའི་རྒྱ་ཡིན། གཉིས་པ་ནི། མི་
གདམ་ཕྱིར་རྩོད་པའི་རྒྱ་ཡིན། གསུམ་པ་ནི། ལྷུང་བའི་ཕྱིར་རྩོད་པའི་རྒྱ་ཡིན། བཞི་
པ་ནི། བྱ་བ་ལས་ཀྱི་ཕྱིར་རྩོད་པའི་རྒྱ་ཡིན། གསུམ་པ་ནི། གཞན་གྱིས་མི་མ་སྐྱབ་
པར་སྐྱས་པའི་ཆོག་གིས་སེམས་གཞོལ་ཞིང་འཁོན་དུ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་གཅིག་གི་
སྤྲེང་ནས་འཛོག་གོ་ །འོ་ན། འཐབ་པ་དང་། རྩོད་པ་དང་། མཚང་འབྲུ་བ་དང་། འབྲེད་
པ་སོགས་རྩོད་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་རྣམས་རྩོད་
པའི་འབྲས་བྱ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དཔེར་ན། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ལ་ཉི་མ་
ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། བཞི་པ་སྒྲུང་ལྷུང་འབྲེད་ཕྱིར་རྩོད་པ་སོགས་བཞི་ཡོད་ལ།
ཞིབ་མོར་བྱེ་ན་བཅུ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་དེ། མི་གདམ་ཕྱིར་རྩོད་པ་ལ། རྒྱ་དང་བཅས་པའི་
རྩོད་པ་དང་། རྒྱ་མེད་པའི་རྩོད་པ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། ཕྱི་མ་ལ་གཞི་མེད་པའི་རྩོད་པ་
དང་། གཞི་གཞན་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པའི་རྩོད་པ། ཕྱིར་བཅོས་ལ་མི་ལྷོས་པའི་རྩོད་
པ། བསྟོན་པས་བྱས་པའི་རྩོད་པ་བཞིར་ཡོད། ལྷུང་བའི་ཕྱིར་རྩོད་པ་ལ་ལྷུང་བ་རང་
གི་རོ་བོ་ཤེས་པའི་རྩོད་པ། མི་ཤེས་པའི་རྩོད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། ཕྱིར་འཕྲོ་
བ་མེད་པའི་རྩོད་པ་དང་། ཕྱིར་འཕྲོ་བ་ཉི་ཆེ་བ་དང་འབྲེལ་པའི་རྩོད་པ་དང་། དགོ་

འདུན་མཐའ་དག་དང་འབྲེལ་བའི་ཚྭ་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ལྷ་བ་ལ་ཚྭ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཞི་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་ཞི་བྱེད་ངོས་གཟུང་བ་
དང་། ཚྭ་བ་གང་ལ་ཞི་བྱེད་དུ་འཇུག་པ། ཚྭ་བ་སོ་སོའི་ཞི་བྱེད་བཤད་པའོ། །དང་
སོ་ནི། དགེ་སློང་འཆི་བཞིན་པའམ་བསྐྱབ་པ་ཕུལ་བ་དེ་དེ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གི་ཆེ་ཚྭ་
བ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་བ་ནི། ཞི་བྱེད་ཐམས་ཅད་བྱ་བ་ལས་ཕྱིར་
གྱི་ཚྭ་བའི་ཞི་བྱེད་དུ་འཇུག་གོ།

ལས་ལ་མཐུན་བ་བྱིན་བ་ནི་དངོས་སུ་ཞི་བྱེད་དང་གཞན་རྣམས་བརྒྱད་ནས་
ཞི་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་བ་ལ། འབྱེད་ཕྱིར་ཚྭ་བ་ཞི་བྱེད་དང་། མི་གངས་
ཕྱིར་ཚྭ་བ་ཞི་བྱེད་དང་། ལྷང་ཕྱིར་ཚྭ་བ་ཞི་བྱེད། བྱ་བ་ལས་ཕྱིར་ཚྭ་བ་ཞི་བྱེད་
དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ། མངོན་སུམ་གྱི་ཞི་བྱེད། གང་མང་གི་ཞི་བྱེད་གཉིས། དང་
སོ་ནི། ཞི་བྱེད་མངོན་སུམ་བརྒྱད་ངོས་གཟུང་^{༥༥}བ་དང་། དེས་ཚྭ་བ་རི་ལྟར་ཞི་
བར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཆོལ་ཕྱིར་ཆོལ་གྱི་མངོན་སུམ། གཟུ་བོའི་མངོན་
སུམ། དགེ་འདུན་ཞི་བོའི་མངོན་སུམ། གསལ་བའི་མངོན་སུམ། གསལ་བའི་གསལ་
བའི་མངོན་སུམ། དགེ་འདུན་གཞན་གྱི་མངོན་སུམ། སྤེ་སྟོད་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ།
གནས་བརྟན་མཐུ་དང་ལྷན་པའི་མངོན་སུམ་རྣམས་སོ། །

གཉིས་བ་ནི། དང་པོར། ཆོལ་ཕྱིར་ཆོལ་གྱི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚྭ་བ་དེ་ཞི་བར་
བྱེད། དེས་ཞི་མ་རྒྱས་ན། རྩོགས་སུ་མ་ལྟར་ཞིང་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གི་ལོངས་སྟོན་
གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པའི་དགེ་སློང་གཟུ་བོར་བསྐྱོས་བ་ཞིག་གིས་ཞི་བར་བྱེད།
དེས་ཞི་མ་རྒྱས་ན། དགེ་འདུན་ཞི་བོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་ཞི་བར་བྱེད། དེས་ཞི་མ་

ལུས་ན། གཞུ་བོ་ལས་ཡོན་ཏན་གསལ་བ་དེར་ལྷག་པའི་དགེ་སློང་བཞི་ཡན་ཆད་
བསྐྱོས་པས་ཞི་བར་བྱེད། དེས་ཞི་མ་ལུས་ན། གསལ་བ་དེ་ལས་ཡོན་ཏན་ཆེས་
གསལ་བ་ཞེས་རབ་ལྷག་པའི་དགེ་སློང་བཞི་ཡན་ཆད་བསྐྱོས་ནས་ཞི་བར་བྱེད།
དེས་མ་ཞི་ན་གསལ་བའི་གསལ་བ་དེས་གསལ་བའི་དགེ་སློང་རྣམས་ལ་གཏད།
དེས་དགེ་སློང་བཞི་པོ་ལ་གཏད། དེས་ཚོད་པ་སྟེང་པར་བསྐྱོས་པའི་དགེ་སློང་ཞིག་
ལ་གཏད། དེས་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་གཞན་ལ་སྤར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་བརྗོད་ནས་ཆོ་བ་གསུམ་
གྱི་བར་དུ་ཕྱལ་ཏེ་དེས་མངོན་སུམ་གྱིས་ཞི་བར་བྱེད། དེས་མ་ཞི་ན། ཚོད་པ་སྟེང་པ་
པོ་ལ་གཏད། དེས་སྡེ་སྟོད་འཛིན་པ་ལ་ཆོ་བ་དུག་གི་བར་ཕྱལ་ནས་དེའི་མངོན་སུམ་
གྱིས་ཞི་བར་བྱེད། དེས་མ་ཞི་ན་ཡང་། ཚོད་པ་སྟེང་པ་པོ་ལ་གཏད་ནས། དེས་གནས་
བརྟན་མཐུ་དང་ལྷན་པ་ལ་ཐུག་པ་མེད་པར་ཕྱལ། དེས་དེ་མངོན་སུམ་གྱིས་ཞི་བར་
བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་གང་མང་གི་ཞི་བར་བྱེད་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྤྲ་མ་རྣམས་གྱིས་མ་ཞི་ན།
གནས་བརྟན་མཐུ་དང་ལྷན་པ་དེས་ཚོད་པ་སྟེང་པ་པོ་ལ་གཏད། དེས་དགེ་འདུན་
བཞི་པོ་ལ་གཏད། དེས་གང་མང་བྱས་ཏེ་ཞི་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་མང་བྱ་
ཚུལ་ལ། གཞི་གང་ལ་བྱ་བ། རྟེན་གང་གིས་བྱེད་བ། ཚུལ་རི་ལྟར་དུ་བྱ་བའོ། །དང་པོ་
ནི། ཆོས་རྣམས་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཕྱིར་ཆོས་གཉིས་ཀྱིས་
དམ་དུ་བརྩུང་བ། དགེ་འདུན་གྱི་བར་འགྱུར་བའི་དོགས་པ་དང་བཅས་པ། མངོན་
སུམ་བརྒྱུད་སྟོན་དུ་སོང་བ་དེ་ལ་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། དགེ་འདུན་བཞི་པོས་
^པ ༥ བྱའོ། །གསུམ་པ་ལ། སྤྱིར་དངོས་མཐུག་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཚུལ་ཤིང་

ཐིམ་པ་པོ་བསྐྱོ་བ་དང་། དེས་དགེ་འདུན་འདུ་བའི་དོན་དུ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དང་།
དགེ་འདུན་འདུ་བའི་སྐབས་ཀྱི་བྱ་བ་རྗེས་སུ་སྦྱབ་པ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། ཚུལ་
ཤིང་ཐིམ་པ་པོས་རི་ལྷར་བྱ་བ་དང་། ལེན་པ་པོས་རི་ལྷར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཐིམ་
པ་པོས་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་གཉིས་གཉིས་སྟེ་དུག་བྱ་སྟེ། དེའི་ཆོས་ཀྱི་
ཚུལ་ཤིང་ལག་པ་གཡས་པ་དང་ཆོས་མ་ཡིན་གྱི་ཚུལ་ཤིང་གཡོན་དུ་བཟུང་སྟེ།
སྟེང་འོག་བྱེ་བ་དང་མ་བྱེ་བའི་སྟོན་མ་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ཤིང་ལེན་པ་བྱངས་མང་བར་
འགྱུར་བའི་ཐབས་བྱས་ཏེ་ལུས་ཀྱི་གཉིས་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ཤིང་གི་བསྐྱགས་པ་
བརྗོད་པ་དང་། དེ་ཉིད་ལེན་དགོས་པའི་གཏམ་གསལ་བྱའི་རྣ་ལམ་ཐོས་པར་བྱས་ཏེ་
ངག་གི་གཉིས་དང་། དགེ་འདུན་དབྱེ་བར་མ་གྱུར་^{༥༧}པ་དང་ཚོད་པ་ཆོས་ཕྱོགས་སུ་
ཞིན་སྐྱམ་པ་སྟེ་ཡིད་ཀྱི་གཉིས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་མི་ལེན་པ་ལྟ། ལེན་པ་
དུག་སྟེ་ཆོས་མ་ཡིན་གྱི་ཚུལ་ཤིང་མི་ལེན་པ་དང་། ཐེ་ཆོས་བྱང་ན་མ་དྲིས་པར་མི་
ལེན་པ་དང་། དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་དུ་འགྱུར་བའི་བསམ་པས་མི་ལེན་པ་དང་། ཚོད་
པ་ཆོས་མ་ཡིན་ཕྱོགས་སུ་ཞི་བར་འདོད་པའི་བསམ་པས་མི་ལེན་པ་དང་། དེ་གཉིས་
འབྱུང་བ་ཤེས་ནས་མི་ལེན་པ་སྟེ་ལྟ་དང་། མི་ལེན་པ་ལྟ་པོ་དེ་ལས་ཆོག་པ་ལྟའི་སྟེང་
དུ། །མཉམ་ན་ཉན་ཐོས་ཆེན་པོའི་ཚུལ་ཤིང་གཅིག་ལེན་པ་དང་དུག་གོ། །གསུམ་པ་
ནི། སྤྱི་ཕྱོགས་མི་བྱ་བ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་རྒྱ་གཉིས་པ་སྟོང་བ་ལས་བྱུང་བ་མི་བསྐྱམས་ཕྱིར་ཚོད་པ་ཞི་བྱེད་
ཡོད་དེ། རྒྱ་དང་བཅས་པའི་ཚོད་པ་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་ཞི་བར་བྱེད། རྒྱ་མེད་པའི་
ཚོད་པ་ནི་དག་པ་བྱིན་པས་ཞི་བར་བྱེད་པའི་བྱིད། །བྱི་མ་དེ་ལ་སྤར་བཞིན་བཞི་

ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་གསུམ་དུ་བྲན་པས་འདུལ་བ་བྱེད་པས་ཞི་བར་བྱེད། བྱི་མ་ལ་
མྱོས་པས་འདུལ་བ་བྱེད་པས་ཞི་བར་བྱེད་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་ལྟར་བྱིར་རྩོད་པ་ཞི་བྱེད་ལ། ལྟར་བ་རང་གི་ངོ་བོ་ཤེས་པའི་རྩོད་པ་
ཞི་བྱེད་དང་། དེ་མི་ཤེས་པའི་རྩོད་པ་ཞི་བྱེད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་གསུམ་ཡོད་
པའི་བྱིར་འཕྲོ་བ་མེད་པའི་རྩོད་པ་ནི་ལྟར་བ་ཁས་ལེན་པས་ཞི་བར་བྱེད། བྱིར་འཕྲོ་
པའི་ཉི་ཆེ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་རྩོད་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་ཞི་བར་བྱེད། དགེ་འདུན་
མཐའ་དག་དང་འབྲེལ་བའི་དེ་རྣམས་རྩ་བ་ཤུམ་པ་ལྟར་བྱེད་ཞི་བར་བྱེད། དེའི་དོན་ནི།
དགེ་འདུན་རྣམས་པན་ཚུན་འདུད་པས་ལྟར་བ་སྦྱང་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། ངོ་བོ་
ཉིད་འཆོལ་བས་ཞི་བར་བྱེད་དོ། །

བཞི་པ། བྱ་བ་ལས་བྱིར་རྩོད་པ་ཞི་བྱེད་ནི། ལས་ལ་མཐུན་པ་སྦྱིན་པ་ནི་རྩོད་
པ་སོ་དེའི་དངོས་སུ་ཞི་བྱེད་དང་། གཞན་རྣམས་བརྟུན་ནས་ཞི་བྱེད་ཡིན་ལོ། །

བྱ་བ་པ་ནི། ལྟར་བྱིར་རྩོད་པ་དེ་ལ་བྱིར་འཕྲོ་བ་མེད་པའི་རྩོད་པ་གསུམ་གྱི་
དབྱེ་བ་དངོས་སུ་གསུངས་པ་བཞིན་དུ། མི་བསྐྱམས་བྱིར་རྩོད་པ་ལ་ཡང་དེ་གསུམ་
གྱི་དབྱེ་བ་སྦྱར་རུང་བ་དང་། ལྟར་མེད་པའི་རྩོད་པ་ལ་གཞི་མེད་པའི་རྩོད་པ་སོགས་
བཞིའི་དབྱེ་བ་དངོས་སུ་གསུངས་པ་བཞིན་དུ། ལྟར་བྱིར་རྩོད་པ་ལ་དེ་ལྟར་སྦྱར་དུ་
རུང་བར་རྩ་བ་མཆོན་མཆུངས་ཞེས་པའི་དོན་ལོ། །

བདུན་པ་ནི། བྱིར་འཕྲོ་བ་མེད་པའི་རྩོད་པ་ལ་ལྟར་བ་ཁས་ལེན་པ་ཞི་བྱེད་དུ་
དངོས་སུ་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་བྱིར་འཕྲོ་ཉི་ཆེ་བ་དང་བཅས་པའི་དེ་ལ་ཡང་སྦྱར་དུ་
རུང་བ་དང་། བྱིར་འཕྲོ་ཉི་ཆེ་དང་འབྲེལ་བའི་དེ་ལ་མངོན་སུམ་ཞི་བྱེད་དུ་གསུངས་

བ་བཞིན་དུ། ཕྱིར་འཕྲོ་མེད་པའི་དེ་ལ་ཡང་སྤྱར་དུ་བྱང་བར་རྒྱ་མཆན་མཚུངས་
ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །བརྒྱད་པ་ནི། གནས་ནས་དབྱུང་བ་དང་ལྷུང་བ་ཕྱིར་བཅོས་པའི་
སྒོ་ནས་ཚིད་པ་མཐར་བསྐྱལ་བ་ཡིན་ནོ། །

ལྷ་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་གནས་མལ་གྱི་གཞི་འཆད་པ་ལ།
གཞིའི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བ་དང་། ལྷ་ཆེགས་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་ནས་
འབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི།^{༥༩} སོ་སོར་ཐར་བའི་སྒྲིམ་པའི་མཆོག་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་
ཕྱག་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། སྤྱི་དོན་དང་། གཞུང་དོན་ལས། དང་པོ་ལ།
ཕྱག་བྱ་བའི་རྣམ་གཞག་། གཞུག་ལག་ཁང་བཅེགས་པའི་གནས་བཟན་ལ། ཁང་པའི་
ཅིག་པར་ཆོན་རི་ལྟར་དུ་བྱག་པ། སྒོ་ཁང་དུ་འཁོར་བའི་འཁོར་ལོ་ཆ་ལྷ་བྱི་ཚུལ།
མཆོད་རྟེན་བྱ་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ལ། དུལ་གང་ལ། རྟེན་གང་གིས། རི་ལྟར་དུ་བྱག་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི།
དགོན་མཆོག་གསུམ་དང་སོ་སོར་ཐར་བའི་སྒྲིམ་པ་མཆོག་དང་། སྒྲིམ་པ་མ་ཉམས་
ན་བསྐབ་པ་ཀན་པ་ལ་ཕྱག་བྱ་ལ། དམིགས་བསལ་ཡོད་དེ། དགེ་སློང་དག་གིས་
བསྐབ་པ་ཀན་ཡང་དགེ་སློང་ཉམས་པ་ལ་ཕྱག་མི་བྱ། མཆོན་མི་མཐུན་པ་དང་། ས་
གཞན་ན་གནས་པ་དང་། ཉལ་བ་དང་། སྒྲིམས་པར་འཇུག་པ་དང་། འབགས་པ་ལ་མི་
བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། གཅེར་བྱ་དང་། གོས་གཅིག་པ་དང་འབགས་པ་མ་ཡིན་པ་
གཅིག་གིས་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཡན་ལག་ལྷ་ས་ལ་གདུགས་པའི་ཕྱག་གམ་སྦྱིད་
པ་ནས་འབྱུང་བའི་ཕྱག་གང་བྱུང་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཐམས་ཅད་མང་པོ་བསོད་ནམས་གསོག་པའི་ཕྱིར་དུ་དང་།

རང་ཉིད་བསམ་གཏན་འཁེལ་བའི་བྱིར་དུ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། སྤྱི་པོ་མང་པོ་འདུ་བའི་སར་བཅིག་གོ། གཉིས་པ་ནི། སྤྱི་པོ་འདི་རྒྱན་
ལུགས་ཉུང་བ་དང་ལྷགས་ཅོང་ཆུང་བའི་གནས་སུ་བཅིག་པར་བྱལོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཟད་པར་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་སྤྱི་སྤྱི་བའི་བྱིར་དུ་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་
བས་བྱུག་པར་བྱལོ། །

བཞི་པ་ནི།^{༥༩} སྒོ་ཁང་དུ་འཁོར་བའི་འཁོར་ལོ་ལོ། །ཆ་ལྷར་བྱལོ། །སྤྱིང་དུ་ལྷ་
དང་མི་རྣམས་སོ། །སྤྱིང་བཞི་པ་དག་གོ། །རྒྱས་ཏེ་སྤྱི་བའི་སེམས་ཅན་ཐོ་རྒྱན་རྒྱུད་པོ་
བཞིན་དུ་འཆི་འཕོ་བ་སྤྱི་བ་དག་ཀྱང་རོ། །དབུས་སུ་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་དང་གཉི་
ལུག་ལུག་རོན་དང་སྤྱལ་པག་གི་རྣམ་པར་རོ། །སྤྱི་མ་དེ་གཉིས་གཉི་ལུག་གིས་ཟ་
བར་རོ། །ཁོ་ར་ཁོར་ལུག་ཏུ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་
དང་། ཐམས་ཅད་མི་རྟག་^{༦༠}ཉིད་ཀྱིས་བཟུང་བར་རོ། །ཡོངས་སུ་སྤྱི་དན་ལས་
འདས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དཀར་པོ་ཉི་བར་སྟོན་པའོ། །འོག་ཏུ་བཅུམ་པར་བྱ་ཞིང་
ཞེས་ཆོགས་སུ་བཅད་བ་གཉིས་སོ། །དེ་སྟོན་པར་བྱེད་པར་བཞག་པར་བྱལོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་བར་བྱལོ། །

ལྷ་པ་ནི།^{༦༡}མཆོད་རྟེན་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་གཅིང་ཁང་ཅན་ཉིད་དང་ཀ་བ་
ལྷ་བྱ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དག་དོན་ནི། དགེ་སྒོར་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལུག་བྱ་སྟེ། དགེ་
སྒོར་གི་སྤྱི་མ་པ་དེ་སོ་ཐར་གྱི་སྤྱི་མ་པ་མཆོག་ཡིན་པའི་བྱིར་

^{༥༩} བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥། འདུལ་བ་སྤྱུ། སྒོ་བ་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་རྩ་བ། ༡༠༩༥་༥་༥།

^{༦༠} ག་༡་༡་ན་ན་མ་རིག།

^{༦༡} བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥། འདུལ་བ་སྤྱུ། སྒོ་བ་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཡོད། མདོ་རྩ་བ། ༡༠༩་༥་༡་༥།

གཉིས་པ་ནི། ^{༥༧} བྱུག་འཆལ་བའི་གནས་སྤྱན་ཁོད་དུ་བྱུག་དང་བཅས་པའི་ཆོག་
བརྗོད་པར་བྱའོ། ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། འདུལ་བ་མདོར་བསྐྱས་ཏེ་བསྟན་པ་ནི། ^{༥༨} མི་
རུང་བ་དང་མཐུན་ལ་རུང་བ་དང་འགལ་བ་ནི་རུང་བ་མ་ཡིན་པར་བསྟུན། །

ཕྱི་མ་དང་མཐུན་སྡེ་མ་དང་འགལ་བ་ནི་རུང་བར་རོ། ། ཞེས་ཏེ། དག་དོན་ནི།
དངོས་སྤྱ་བཀག་པ་མི་རུང་བ་དང་དགག་བྱ་མཐུན་ལ། དངོས་སྤྱ་སྤྱོད་གནད་དུ་
གསུངས་པ་རུང་བ་དང་རྒྱ་མཚན་འགལ་བ་ནི་རུང་བ་མ་ཡིན་པར་བསྟུ་བར་བྱ་སྟེ་
རྒྱ་མཚན་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། རུང་བ་དང་རྒྱ་མཚན་མཐུན་ཞིང་སྡེ་མ་བཀག་པ་དང་
འགལ་བ་ནི་རུང་བར་བསྟུ་བར་བྱ་སྟེ། རྒྱ་མཚན་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཅེས་འདུལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་སྤྱིང་པོའི་ཡང་སྤྱིང་མདོར་བསྐྱས་སྐལ་བཟང་སྟོབ་
མའི་རེ་བ་ཀུན་སྟོང་ཞེས་བྱ་བ། ཇེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོའི་
གསུང་རྒྱན་ལྟར་ཟིན་གྱིས་སྤྱ་བཀོད་པ་འདིས་ཀྱང་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་
ཆེ་ལ་ཕན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱེད་ཀྱས་པར་གྱུར་ཅིག །

སྐལ་ལྷན་སྟོབ་མའི་རེ་སྟོང་ལེགས་བཤད་འདིར་བརྟེན་ནས། །གཞི་དང་ནམ་
འབྲེད་སྤྱན་ཆེགས་དང་ནི་གཞུང་དཔལ་པའི། །དགོངས་དོན་ཁོང་རྒྱུད་ཁྱིམས་ལྷན་སྟེ་
སྟོན་འཛིན་པའི་ཆོགས། །ཉི་ལྟར་གསལ་ལ་རྒྱ་ལྟར་འཕེལ་ཞིང་སྤྱབ་བསྟན་ཡར་
རྒྱས་ཤོག །དགེ་ལེགས་འཕེལ། །

^{༥༧} བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥ འདུལ་བ་སྤྱི་སྟོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༡༠༤་༥་ན།

^{༥༨} བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥ འདུལ་བ་སྤྱི་སྟོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༡༠༩་༡་༡།

བར་བྱང་སྟོན་ཆིག

ནམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ།
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཚོས་རྩལ་དལ་འབབ་སྤྱང་།
ཆིག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དྲག་གསུམ་གྱི།
དེ་མ་ཡོངས་འཁྱུད་ལེགས་བཤད་བདུད་ཅི་འདི།

དཔར་དུ་བསྐྱུན་པའི་ནམ་དཀར་བྱང་པོའི་མཐུས།
ཡང་དག་ཚོས་ཀྱི་སྟོ་མོ་སྟོང་ཐག་བརྒྱ།
གདངས་ཏེ་རྒྱད་ལྗེའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ།
ངེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག།

ཅེས་འཛམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྱོན་ལ་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན་ནམ་འབྲེན་ཤུག་སེལ་རྒྱུ་འདི་
རིང་ལུགས་སྟོ་ཀྱན་ནས་རྒྱས་བ་སོགས་འཕུལ་ཡུན་ལེགས་ཚོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས།
ནང་བསྟན་བྱུང་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དཔར་དུ་བསྐྱུན་དང་བསྐྱུན་འགྱུར་གང་ལ་འང་
སྤྱར་ཆོག་པའི་དགོ་བསྟེན་སྟོན་ཆིག་ཏུ་ཤུག་འདི་དགོ་སྟོང་ཚོས་སྤྲོ་བ་དག་དབང་སྟོ་བཟང་བསྟན་
འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྤྱར་བཤོ།

༡༣། ཀམ་མཆོག་སམ་རྟུ་བུ་དཀྱུ་ལྷོ། ཨ་ཅི་ན་འཁྱུད་ལྷུ་ལྷུ་ལྷོ། །ཏུ་རེ་སྤྲུ། །

ཡི་གེ་ཉི་ཤུ་ཙུག་པ་འདི་དཔེ་ཆའི་ནང་དུ་བཞུགས་ཆེ་འགོ་མ་ཡུག་གི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བར་འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་
ལས་གསུངས་སོ།

[illegible]

འཁྱུག་འགན་ཁུང་བ།

མེར་བྱེས་ལྟ་རམས་པ་དགེ་བཤེས་ཡ་མ་བསོད་ནམས།

དཔེ་རྒྱུ་ཁག་ལྔ་ལ་དང་ཞིབ་བརྒྱུད་ལ་ནང་མ་བཟ།
 ལྷ་མོ་ (༡༩91) མོ་མེར་ལྷུ་མ་ཁམས་སྒྲ་ལྔ་ཚང་གི་འདུ་ལ་གསུམ་རྒྱུད།
 དབུ་མ་གསུམ་རྒྱུད་མོང་ཡོག། བར་འབྲིབ་འཛིན་གྲ་བཅས་ནུས་པའི་མས་བསྐྱོས་ཞིབ་བརྒྱུད་ལས་ཀྱིད་རྒྱས་ལ།

ཐུ་མཐོ་བྱེད་པ་གནང་ག་མཉ།
མེད་ལྷོ་མ་མཐམ་སྒྲུབ་ལྷ་ཁྱེད་ལྷོ་པལ་མེད་པལ་ཁྱེད་ལྷ་ཁྱེད་ལ།

འགྲུ་ཆལ་ཡིན་པར།
 རྩེ་ལོ་ (༡༠༧༩) ལོ་ངོ་སེར་བྱེས་མཁམས་སྒྲུབ་ལྷ་ཚང་གི་ལྷ་རྟམས་འདིན་ལྷ།

[illegible]

ལས་རྒྱས།
 གྱི་ལོ་ (2012) རྣམ་ (2015/08/07) བར་ལོ་ལོ་བཞི་ཡི་རིང་།

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय । ॐ नमो भगवते वासुदेवाय । ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ।